

བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཅུས་པོད་ཐེང་། ༢༥

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་བླེན་ཅུའི་མེ་ལོང་།

བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅིས་བརྟམ་བོད་མིང་། ༡༥

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུག་ས་བཞུགས་མེ་ལོང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱོན་ཞུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2008
All rights reserved.
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ཚོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྱོན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཐེང་། ༢༨

གསོ་བ་རིག་པ་འཛིན་པ་ལུགས་བཞུགས་པའི་མེ་ལོང་།

མཛད་པ་པོ། རྟེན་མཛད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། (1744-1804)

བཅོད་བྱ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཐོག་སྐྱོང་དང་དཔར་བསྐྱོན་ཞུས།
ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ལྷོ་ལོ་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱོང་།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* Vol.28
Volume title: *dpal ldan gso ba rig pa'i khog'bugs legs bshad beduya me long drang srong
dgyes pa'i dga' ston*
Author: sde srid sangs rgyas rgya mtsho

Tibetan medicine - Indian Ayurveda - Science of healing -
History of Tibetan medical science

Four medical tantras - Nagarjuna - Aryasura - Yutok Yonten Gonpo - Zur
mkar ba blo gros rgyal po - Fifth Dalai Lama - De srid sangs rgyas rgya mtsho

ISBN 81-89165-28-3

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

༡། ཁོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་ཉིས་ལྷོད་བཀལ་བའི་སྤྱི་ནས་སྤྱད་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་
ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལས་སྤྱི་ནས་པ་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ན་ལེན་པའི་མཁས་པའི་བཞེད་ཀྱི་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བ་བཏན་པོ་ཆུགས་ཏེ་སྤྱི་ནས་ལས་
འདས་པའི་འདི་ཕྱི་རེ་བ་སྤོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་ལྟ་ན་དེ་བཅེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གོ་དུས་
སྤུང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་ལྟ་ན་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲུབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དྲོ་ར་
གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སྤེལ་ཁོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཀལ་སྤྲུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་ཀྱི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་དེ་མ་ལ་
ཡའི་སྤོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དགས། ཁུ་ལུ། སྤྱི་ཉི་མོ་གསུམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ལུ་དུ་མར་
བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་བུ་གྱིས་སྤྱི་རེ་འགྲོ་བ་མའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་མེས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་
འཚམས་བསྐྱབས་དང་སྤྱི་བུས་སྤྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་ལུ་ཕྱི་རེ་ཆོན་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤོ་ར་སྤྱི་རེ་ལྷག་ཞབས་
འདེགས་སྤྱི་བུ་བྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

ཀྱི་མཆོན་དེ་ལྟར་ལ་བཏེན་ནས་ད་ལམ་ཁོ་ན་ཏེ་མོན་གྱི་ཡུལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱབ་དཔྱད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་བྱུ་བ་ཆད་ཐུན་མས་བཅུ་མས་པའི་བཏུན་བཅོས་བོད་ཕྱིར་སྤྱི་ལུ་ཐུ་ཐུ་ལ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཞུས་དག་པེས་འདྲོངས་སོང་བ་དེར་རབས་ཀྱི་སྤྱི་དང་མཐུན་པ་དེ་བ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྤྱི་ན་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱི་ནས་ཡི་རང་བཟུགས་བཞིན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་
གཉེར་གྱི་བཏུ་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བཏུན་བཅོས་འདི་དག་བཏུ་ཆོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་མོ་
གསར་གཞིན་ཏུ་ནུས་པ་མེད་མེད་མེད་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཀྱི་ཆེ་གཉིད་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྤྲོད་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་
སྤྱི་བ་གཉེར་བུ་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱུ་དང་གོ་སྤྱི་བས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་འདི་རེ་སྤོ་ར་བཅས། ཏུ་ཡའི་ཐུ་མར་འབོད་པ། སྤྱི་ལུ་དགོ་
སྤོང་བཏུན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ་

༥ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་སྐད་ཆ་ཚང་སྟོན་སྒྲིག་དང་དབར་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་
མཐུན་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐྱ་ཞབས་སྡེ་དེ་ཉིད་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey
ལུས་སྐྱ་ཁོ་ནི་ཉིད་ཤེ་ Connie Hershey ཉིད་ཤེའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དགེ་ཅན་ The Hershey
Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱར་བར་དད་གཏོང་སྒྲིབ་བདག་རྣམས་ཆེ་ལྷག་དོན་ལྷན་
ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷན་གྱིས་ཀླུ་པ་པའི་སྒྲོན་འདུན་ལྷ།

ཕྱགས་སྒྲིག་པའི་གྲང་བརྗོད།

ད་ལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུ་བཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཙུག་པོ་ལྟམ་ཞེས་པའི་བོད་ཐེང་གསར་དུ་ཕྱགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུ་བཞི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཆར་བ་བོད་གངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེར་རབས་སྤྱོད་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཆོན་བྱུང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་སྤྱོད་གསར་དོན་གཉིས་ཙན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེ་བ་བསྐྱུན་བཙུགས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བཞི་བའི་གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཡང་རིམ་བཤས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྐྱུན་བཙུགས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དང་ཡིག་གཞན་དུ་ཕབ་སྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་བོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུ་བའི་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་བྱུང་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤྲེལ་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གྲུ་བསྐྱུན་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྤྲོད་སྟེ།

བོད་ཐེང་འདི་ཉིད་ཕྱགས་བསྒྲིགས་ཞུ་ཞིང་། ཅ་བཤོ་བོ་བྱུང་བསྐྱུན་སྤྱི་བས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱེད་ཞིབ་གྱིས་བོད་ཐེང་འདི་ནང་ནི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཆོན་ཐོའི་གཞི་མ་བཞུད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལྷོ་སྤྱོད་གོང་ས་ལྷོ་བས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྤྱི་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཡིག་ནང་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་སློབ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་ཆུང་བ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱུན་བཙུགས་ཀྱི་ཕྱག་བཀའ་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སློབ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྤྱི་ཆེད་པར་གྱི་དུས་ཡུན་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་འདིའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཆེད་ལྷན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཙམ་ཞིག་བོད་ཐེང་འདི་ནང་གཙུག་པོ་ལྟམ་ཞེས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཐོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགོ་བཀའ་རྟེན་ཐོ་བོ་ནང་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྤྱོད་པའི་གྲུགས་བམ་ཁག་དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་བས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྗོད་གསལ་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་

ལོའི་རྣམ་གཞག་ དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་པར་བྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རིག་པ། མཛོན་པ་
གོང་ལོག་གཉིས། བྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་
མཁས་པ་དང་བྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློའི་གཞུང་གཅེས་བཀུས་སྣ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་།
སྤར་སློལ་གྱི་ཙུ་མ། བོད་ཀྱི་ལྟ་མོའི་གཞུང་ཆེན་པག་ རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་
སྡེ་ཚན་འདི་ཆ་ཚད་བོད་གྲངས་སོ་གཉིས་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་བྱུ་བ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་མེད་འདི་བཞིན་ལྷ་སྤྲིག་དངོས་གཞི་ལྷ་སྐྱབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་པུ་ཁའི་ནང་འཇུག་དུ་མ་
དཔེ་བོད་དཔར་རྒྱུད་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྷ་སྤྲིག་གིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་བྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་
དོས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཀོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་
གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དྲུག་སྤྲིག་ཞིལོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཚན་
ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་
དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་དག་གཙང་ངེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲོག་པ་བོ་དོན་གཉིས་
ཅན་རྣམས་ནས་ལུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་པག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་གནང་བདེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲེན་ཇི་
ཡོད་གང་བྱུ་བ་དངོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
བྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་དོས་འཛིན། བོད་ཨང་གྲངས། ཤོག་ཁྱད་ཡིག་ཐེང་གི་ཨང་གྲངས་
བཅས་གསལ་པོ་བཀོད་དེ་གཤམ་དུ་ལྷ་སྤྲིག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བཅུག་ཡོད། དཔེ་དེབ་སྒྲོག་སྐྱབས་གཞུང་
གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་དོས་འཛིན་སྤྱད་དང་། བྱག་དཔེ་གཟེགས་བདེ་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་བ་
ཀྱི་དབུར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་པག་གང་ཡིན་བཀོད་པ་མ་
ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྤྲིག་ལུགས་ལྟར་དུ་མ་བུ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྤྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་
པོ་དོས་འཛིན་བྱུ་བ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩ་མ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འབྲེལ་བ་ཆོད་སོགས་
གསལ་བའི་སྟོན་སྒྲུང་དོན་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་སྤྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་
ཞུས་ཞུས་ཡང་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྤྱི་བྱེ་བྱེ་ཚུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འཁྲུལ་གྱུར་
ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཇོལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཚོ་ལྷ་སྤྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལྷ་སོན་མ་གྱུར་བ་སོགས་

དཀར་ཆག

སྟོན་སྒྲིང་འོ་སྟོན།.....xiii

དཔེ་སྟོན་གསལ་བཤད།.....xxi

དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་བེ་རྒྱུ་འེ་མེ་ལོང་བྲང་སྟོང་
དགྲེས་པའི་དགའ་སྟོན།

༡ སྒྲིང་གཞི།.....9

༢ གསོ་རིག་གི་བྱང་ཚུལ།.....14

༣ ལྷ་ལས་དར་ཚུལ།.....17

༤ མི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ།.....29

༥ སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས།.....29

༦ བྱང་སེམས་ལྷ་དང་བྲང་སྟོང་གི་ལུགས།.....55

༧ འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....59

༨ དཔལ་མགོན་ཀླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....76

༩ དཔལ་ལྷན་པ་ཁོལ་གྱིས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....81

༡༠ ཁ་ཆེ་རྒྱ་བ་མངོན་དགས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....92

༡༡ བོད་ཡུལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཚུལ།.....95

༡༢ ག་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....126

༡༣ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།.....129

༡༤ རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་གཞན།.....143

༡༥ ཐེག་དམན་གྱི་ལྷགས།	151
༡༦ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས།	153
༡༧ བསྟན་བཅོས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཚན་ཉིད།	157
༡༨ བསྟན་བཅོས་གྱི་རེས་ཚིག་	163
༡༩ བསྟན་བཅོས་གྱི་དབྱེ་བ།	164
༢༠ སྒྲན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་བཀའ་ཡིན་ཚུལ།	171
༢༡ གཡུ་ཐོག་པའི་སློབ་བརྒྱུད།	177
༢༢ ཡོངས་སྒྲ་གྲགས་པའི་སྒྲན་པ་མང་པོའི་མཚན།	188
༢༣ བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒྲན་སྒྲེལ་ཚུལ།	189
༢༤ ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒྲན་སྒྲེལ་ཚུལ།	203
༢༥ རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྒྲན་སྒྲེལ་ཚུལ།	225
༢༦ རྗེ་སྤྱིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲན་སྒྲེལ་ཚུལ།	229
༢༧ བེ་སྟོན་སོགས་སྒྲན་གཞུང་མང་པོ་བཙམས་ཚུལ།	237
༢༨ སྒྲན་གྱི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ།	245
༢༩ སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ།	254
༣༠ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ།	260
༣༡ གསང་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོམ་པ།	272
༣༢ སྒྲོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།	292
༣༣ སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲོམ་གང་ལས་ལེན་པའི་རྟེན།	295
༣༤ གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།	313
༣༥ སློབ་མ་བརྟག་པ་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད།	326
༣༦ སློབ་དཔོན་ལས་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་ཉན་ཚུལ།	330

༣༧ རྟེན་མིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲན་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ཚུལ།	337
༣༨ མཐུག་ཚུལ།	342
༣༩ སྐྱར་བྱང་ནང་དུ་ཁོག་འབྲགས་མང་པོའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ།	345
ལུ་སྒྲིག་པའི་མཆན།	353
ལུང་འདྲེན་བྱས་དཔེའི་མཆན་གཞུང་།	387
ལུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཙུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག	401

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ།

ཁོག་འབྲུག་སྐད་སྐད་དེ་གྲིས་པའི་དགའ་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲིབ་བསྟན།

སྒྲིབ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་འབྲུང་ཁུངས་ཡང་དག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ད་ལྟ་བར་གྱི་ལག་ལེན་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། དེའི་ལམ་ནི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པས་དེང་གི་དུས་སྐབས་དེས་མེད་འགོ་བའི་ཆོ་སློག་གི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆེས་མཐོའ་བོའི་དུས་ནས་ས་མཐོར་གནས་པའི་གངས་ཅན་པའི་འགོ་བས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟུག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པའི་ཉམས་ཐོང་རིམས་གསོག་གི་སྒྲིབ་དུ། སྒྲིབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡིད་ལྷན་ནས་བས་མཐར་མཐའ་དང་ལུ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རིམ་པར་མངའ་བ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་པས་རི་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དངོས་སུ་མཛེན་ཆེར་གཟེགས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་པོས་རང་གི་འདུལ་བྱ་རྣམས་སྟུག་བསྟུལ་ཆུ་བཅས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཐར་བའི་རང་རྩལ་ལ་ཐུགས་གཡོས་ནས། དེ་ལས་གོ་ལ་བའི་ལམ་མཐར་ཐུག་ཀྱི་རིམ་པ་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆོམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་ནད་དང་སྒྲིབ་ཀྱི་འགོ་ལྟོག་སྟོ་ཆོགས་པ་ཞིག་དངོས་སུ་གསལ་ཅི་རིགས་ནས་བཀའ་བསྟན་པ་བ་རྣམས་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན། དེ་ལ་གངས་མེད་པའི་བགྲང་བྱའི་ནད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྟུག་རྣམས་ཀྱི་ཐོང་ཆོར་རིམ་བསགས་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲིབ་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལྟར་མིའི་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱར་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པར་བྱང་རྒྱ་བ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་མཐོའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོགས་རིམ་བཀོད་མཛད་དེ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་བྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་ཏུ་ཟེགས་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱུ་འཛིན་རིག་པའི་ལུགས་ཆ་མཐའ་དག་བསྟན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་དང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྟུག་ཏུ་སྦྱང་།

བ་དང་། དེ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་རྣམས་ད་ལྟའང་མ་ཉམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་མཁས་མྱོང་ལྡན་པའི་སྒྲིན་
 པ་དང་། སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་མ་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་ཅིང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྒྲིན་
 དབྱེད་ལ་མཁས་པ་མང་པོས་ཉམས་ཞིབ་དང་ཆད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་
 འགོ་བ་དུ་མའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
 རིག་པ་འདིས་སྤྲད་ནས་ནད་དང་སྒྲིན་གྱི་འགོ་ལྡན་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཕྱི་
 མོར་སོང་བའི་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་འདོད་ཅན་གྱི་གཟུར་གནས་ཆོན་རིག་པ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཞབས་
 འདེགས་ཆེན་པོ་ཞུ་བུ་བའི་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཆོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེར་འདིར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དབྱེད་ཁང་གིས་པར་བསྐྱོན་མཛད་པའི་གསོ་བ་རིག་
 པའི་ཁོག་འབྲུགས་བྱང་སྒོར་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་འདིའི་ནང་གནད་བསྐྱོན་ཙམ་ནི། སྤྱིར་
 གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་རི་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ཅིང་། ཞར་ལ་བཀའ་
 དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་རྣམ་གཞག། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རགས་ཙམ་བཀོད་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཀུན་འདུས་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པས། སློབ་
 གཉེར་དང་། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ལ་ཕན་ཐོགས་སྒྲ་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ༡ བོད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་ཚུ་མགོ་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་གི་མགོ་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་བྱུག་
 པའི་ལྟ་ཚུལ་གཙོ་བབ་བྱས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆོའི་རིག་བྱེད་གྱི་བྱུང་བ་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་
 བ་དང་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་དང་། ༢ ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་དང་སྒྲིན་གྱི་འགོ་ལྡན་གཞི་རྒྱའི་
 ལྟ་བྱུང་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ལེགས་པར་སྒོལ་བྱེད་པའི་ལྟ་བྱུང་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཁྱད་སྤངས་
 ལྟ་བུར་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པར་བསྐྱོར་བའི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་ཁྱད་སྤངས་རྣམས་གང་བྱུང་བྱུང་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བྱངས་པ་དང་། ༣ བྱེད་བྱུང་ལྟ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་གྱིས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་གསོ་
 བ་རིག་པ་བོད་དུ་རི་ལྟར་དར་རྒྱས་མཛད་ཚུལ་དང་། ༤ དེ་བོད་རང་གི་བྱུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གྱི་གཞི་རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ། བོད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གང་སར་དར་རྒྱས་སུ་བྱིན་ནས་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོར་མང་གཞི་བསྐྱེད་བརྟན་ཚུགས་པ་བྱུང་བ་དེ་

དག་གི་ཡང་ཐུན་མོངས་མིན་པའི་བཤད་སྒྲོལ་དང་ལག་ལེན་སོ་སོར་བྱུང་རབས། ༥ བོད་ཡུལ་འདིར་
ཨོ་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པས་བསྟན་ཞབས་གཏེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ལས་གསོ་དབྱེད་གཏེར་
མ་གང་སར་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས། ༦ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྩ་བའི་གཞུང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་
བཞིའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག། ༧ ཞར་བྱུང་དུ་སྦྱིར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་རྣམ་གཞག། ༨
གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲོལ་དབྱེད་དང་སྒྲོལ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྣམ་གཞག། ༩
སྒྲོལ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཆོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སོ་སོར་སྡེ་སྤྱིད་
རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཁུངས་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་བསྟན་དུ་མའི་ཡུང་
གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་། སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བཀོད་པས་ན་ཡུང་དང་རིགས་པས་ལྷག་པའི་
རྩ་ཆའི་གཞུང་ལུགས་གིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཕྱི་ནང་གི་གསོ་བ་རིག་པ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་མཁས་
པ་དུ་མས་འཆད་ཉན་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་གཞུང་ལུགས་གིག་ཀྱང་ཡིན་པས། རྩ་ཆའི་
གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་པར་བསྐྱེད་འགྲེམས་སྒྲེལ་ཡང་སྡེ་ལྟ་ལན་འགའ་ཞིག་བྱུང་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་
ཡང་རག་དོན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མ་བསྐྱོར་བའི་གནས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་
པའི་མ་ཁྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱིས།

སྡེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། དེང་འདིར་པར་བསྐྱེད་མཛད་པའི་གསོ་བ་རིག་ཞོག་འབུགས་
དང་སྒྲོང་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་པ་པོ་སྡེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆུ་སྤུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༥༣ ལོར་སྤྱིད་ཤོད་ལྷ་སའི་ཉེ་འབྲེལ་ཉང་བུན་གྲོང་སྤྱད་དུ་མངའ་བདག་མར་
པའི་བུ་ཆེན་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་དོ་རྩེའི་རུས་ལས་མཆད་པ་སྡེ་སྤྱིད་ཐུན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འམ་ཇའི་སང་
སྡེ་པའི་མི་བརྒྱད་གཉིས་པར་ཡབ་ཨ་སྲས་ཀྱི་དང་། ཡུམ་བུ་ཁྱིད་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
ཁོང་དགུང་གྲངས་བཞི་ཅུ་ལྷ་ས་ཡོངས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་གཞིས་སུ་ཐེབས་པར་ཐོག་མར་ཞལ་
མཇལ་ཞིང་གོང་མའི་ནམ་བཟང་ནས་འཇུས་ཏེ་མ་ཉམ་ཐེབས་བྱེད་ཕྱིས་གནང་བ་སོགས་ཆོས་སྡེ་མོ་
ནས་རྒྱལ་ཡོད་ལྷ་བུ་མཛད། ཡོངས་མཚོག་ནས་བྱིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་བདག་སྦྱོང་གནང་
ཐོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་སྟོན་གནང་། ཁོང་ཆུང་དུས་ནས་གོང་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཕྱིད་མོ་མཛད་

སྐབས་ཚོས་འཆད། མེར་སྲིད། གཏོར་རྒྱལ་གི་ཚུལ་དང་། ས་ཇོ་མང་པོ་སྤྲངས་ནས་སྤོན་ཡིན་གསུངས་
ནས་བྱིས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱལ་བ་སོགས་པལ་བའི་མཛད་སྟོན་དང་མི་མཚུངས། དགྲངས་གངས་བརྒྱད་
ནས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱིར་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས། སྤྱོད་པ་སོན་པ་དང་སྤྲབས་གསུམ་
འཛོན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བསྐྱལ། ཞོར་ལ་མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་ལུན་ཚོགས་ལས་ཡི་གེ་
འབྲི་སྟོན་དང་། སུམ་རྟགས། འདར་པ་ལོ་རྩ་བ་ལས་སྐར་རྩིས། ལེགས་སྦྱར་སོགས་དང་། ལྷག་མགོ་
སྤྲ་མཁུན་ལས་དབྱངས་འཆར་རྩ་འབྲེལ་དང་། ལྷན་སྡེ་དང་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་བཅས་
གསན་སྦྱོར་མཐེལ་བྱིན་མཛད།

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༤༧༩ ལོར་དངོས་སུ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་འགན་བཞེས།
ཁོང་ནི་ཡུལ་དབང་ལྷ་པས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྡོད་གཞུང་དངོས་སུ་དབྱ་བཅུགས་རྗེས་ཆབ་སྡོད་
དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་གཙོ་སྡེ་སྡོད་རིམ་བསྐྱོས་གནང་བའི་གས་ནས་ལྷ་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་སྡེ་སྡོད་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་མཚོག་ལྷ་པ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་བྱུང་ཁོངས་བོད་
སོག་སྡེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཁོང་ནི་ཡུལ་མཚོག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆུང་དངོས་ཡིན་དང་། ཁོང་གི་མཛད་
སྟོན་རྣམས་ནི་ཡུལ་མཚོག་རང་གི་མཛད་སྟོན་ཡིན་པ་དང་། གནམ་འོག་གི་སྡེ་པོ་རྣམས་ནས་ཡགོང་
ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བརྩི་བཀྲར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྡེ་སྡོད་ལའང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་དགོས་བཀའ་བྱུང་
ལྷག་རྒྱས་མནན་པ་ཡོངས་བསྐྱགས་མཛད་པ་མ་ཟད། རྩ་པོ་བྲང་དཀར་པོའི་སུམ་སྐྱས་མགོའི་བྱང་
སྡེ་བས་སུའང་བཀོད་དེ་ཀུན་ལ་ཤེས་སུ་བཅུག །སྡེ་སྡོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཡུལ་མཚོག་ལྷ་པ་ཆེན་
པོ་འཛོལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་དང་། དེ་ནས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་
རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྩ་བུ། སྟེ་ལོ་༡༤༨༩ ལོ་ཉེར་ཅིག་བཅས་ཁྱོན་མི་ལོ་ཉེར་དྲུག་རིང་
སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ། སྤོན་གྲོལ་སྤྲིང་སོགས་
ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་ཁག་ཆང་མར་སྟོབ་གཉེར་འདུལ་བྱིས་ཞིབ་གཤེར་དང་། དེ་དག་
ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་གཞིས་མི་སེར་དང་། ཁ་ཤས་ལ་གཏན་འཇགས་པོགས་ཐོབ་གཏན་འཁེབས་
མཛད། བོད་ཀྱི་ས་གནས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ཏུ་ཐོན་ཁུངས་དང་མི་སེར་ཐེམ་གྲངས་ཞིབ་གཤེར་རྒྱ་བྱུང་

མཛད་དེ་ཐོན་ཐོག་ཁྲལ་བསྐྱེད་དང་། མི་སེར་ནམས་ཀྱི་ཐེམ་ཐོ་གཞུང་དེ་བ་གསར་དུ་བཀོད། གཞུང་གི་
ལས་ཁུངས་མཐོ་དམན་དུ་མ་གསར་འཛུགས་དང་། ཁྲིམས་ཡིག་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་བཅུ་མས་ཏེ་
ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགོ་ལུགས་དང་དབང་ཚད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་
སྲ་བརྟན་མཛད། ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཡུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་གཞན་དུ་
གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་བསྐྱུགས་མ་གནང་བར་མི་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་གསར་རྒྱ་
མཛད། ཕྱི་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱེ་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཡོད་ཁུལ་གྱིས་དངོས་སྟོབ་སྟེ་པ་བཀྲས་རབ་པ་
དང་། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་ཆབ་བྱེད་དུ་བཅུག། ཁང་ཁུལ་དྲོགས་གནས་
མི་འབྱུང་ཆེད་རྒྱན་ལྡན་གསོལ་ཆས་འབུལ་བ་དང་། གཟིམས་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་དྲིལ་བཀོལ་བ། བཤེགས་
གཏོར་དང་ཆོགས་ལྡན་འདོར་བ་སོགས་རྒྱན་ལྡན་གྱི་བྱེད་སྟོན་ནམས་སྤར་རྒྱན་བཞིན་བྱས། གཞན་
ཡང་ཡགོང་ས་འཇམ་མས་འདྲིའི་ཡིག་ལན་དང་། བོད་སོག་དད་ལྡན་འགའ་ལ་ཆོ་དབང་བསྐྱར་བ་
དང་མཇུག་ཁ་མ་གཏོང་ཀ་མེད་འགར་གཟིམས་རྒྱུད་མཐོང་མི་གསལ་བར་མཛོན་རྒྱུད་གིས་མཇུག་ཁ་
གནང་བ་སོགས་བྱེད་དུ་བཅུག། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཁག་གི་དཀའ་གནད་དང་། ཕྱི་ཕོ་བྲང་སོགས་
ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་མཁུན་རྒྱབས་ལ་མི་དོ་སྐྱབས་དོགས་པ་ཟེ་མཁུན་རྩེ་མང་དང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་རེད་ནས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་པོ་རྒྱལ་ར་བཙོན་དུ་བཅུག་དོན་མེད་པས་བྱི་ལ་དོན་རྒྱ་ཡི་
སྒྲོར་ཡང་ཡང་སྟེགས་མོ་བྱེད་པ་སོགས་བྱི་ནད་གི་གནས་ཚུལ་བཀའ་སྐྱུག་ཆེ་རྒྱུད་མཐའ་དག་གི་གདོང་
ལེན་སྟེ་སྲིད་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུད་གིས་མཛད།

སྐབས་དེར་གསར་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་ནི། རྒྱ་ནག་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་གནས་
སྒྲུངས་དང་བྱེད་སྟོགས། སོག་པོ་བྱི་ནད་གི་ཁ་འཐོར་དང་ཆིག་བསྐྱིལ་གྱི་ཁེ་ཉན། གསར་དུ་བཅུགས་
ནས་ལོ་ངོར་གསུམ་ལས་མ་སོང་བའི་བོད་གཞུང་གི་གནས་སྒྲུངས་ནི། ཡུལ་མཆོག་ལྷ་པ་དངོས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཆོས་ལུགས་སྟོགས་ཞེན་གྱིས་ས་གནས་ཁ་ཤས་ནས་ངོ་ལོག་བྱེད་མཁན་
འགའ་རེ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཡག་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར། དུག་མཛོད་
བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤྱན་མཆོད། གཞིས་ཀ་ཕྱིའི་སྟེ་བ་ནང་སོནོར་བུས་ལྷོ་འབྲུག་དང་རན་

འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་པའི་དུས་ཟིངས་དེ་བོད་གཞུང་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཡགོང་ས་ལཱ་པ་
 སྐྱུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱུང་བྱུང་ཆེ་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་གི་ཁེ་ཉེན་ནི་ཡགོང་
 ས་ལཱ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་བརྟེན་གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་བཀའ་ཐེབས་བཞིན་སྡེ་
 སྤྱིད་ནས་ཕྱག་ལེན་དུ་འབྱོལ་བར་མཛད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་ལྷོ་
 མོན་ལ་འོག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གསང་བའི་ཐོག་སྐྱེ་གོང་མའི་ཡང་
 སྤྱིད་འབྲེལ་བྲལ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ། ལོས་གསུམ་རྗེས་ཡབ་ཡུམ་བཙས་མཚོ་སྤར་གདན་དྲངས། རབ་
 བྱུང་བཅུ་གཅིས་པའི་ཕྱགས་ཏུ་སྟེ་ལོ་༡༩༧༠ ལོར་རྩེ་མོ་བྱང་དམར་པོ་བཞེངས་མགོ་བཙུགས། དེ་ནས་
 ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གསང་བའི་སྐོ་ནས་ཡགོང་ས་ལཱ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དངོས་
 སུ་བཞེངས་མགོ་བཙུགས། ལོ་དེར་རྒྱ་ཁག་གོང་མ་ཁང་གིས་མདུན་དུ་འཚམས་འཕྲིའི་མི་སྣ་ཆེན་བཏང་
 མཛད་དེ། ཡུལ་མཚོག་ལཱ་པས་རྒྱན་ལུན་འབྲལ་མེད་བཞེས་པའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་། འཛིམ་
 པ་ལས་བཞེངས་པའི་འདྲ་སྐྱེ་ཞིག་བཙས་བསྐྱར་ནས་ཡུལ་མཚོག་ལཱ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
 མནལ་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིས་པའི་ཤིང་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་མན་ཆིང་
 གོང་མས་འཇའ་སའི་བཀའ་ཡིག་དང་། གོ་གནས། ཐམ་ཀ་སོགས་ཞུ་མ་དགོས་པར་བསྐྱལ། སྤར་ལཱ་
 པ་ཆེན་པོས་འབྲས་སྤྲངས་པོ་བྱང་ལུབ་མར་གསོ་རིག་འགྲོ་ཡན་གླིང་ཞེས་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ལམ་
 ལྷོང་མ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་སྤོང་སྤྱད་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིས་པའི་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་ལྷོ་ལུན་
 ཕྱགས་པོ་རེར་འགྲོ་ཡན་རིག་བྱེད་གླིང་དངོས་སུ་གསར་འཛུགས་མཛད། དེའི་གྲ་རྒྱན་དང་། དགོ་སྤོབ་
 རྣམས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་ཁུངས་གཏན་འབེབས་མཛད། སྡེ་སྤྱིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ད་
 འབྲེལ་དང་། ལྷན་ཐབས་གཙོ་བཙུང་གི་འཆད་ཉན་དང་རྒྱགས་སྤོད་བྱེད་སྟོལ་བཞོས་པ་མ་ཟད། ལྷན་
 རིམ་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྡེ་སྤྱིད་སྐྱེ་དངོས་ཐེབས་ནས་སྤོབ་ཁྱིད་དང་རྒྱ་དྲུག་གི་ལུང་གནང་བ་སོགས་རྗེས་
 འཛིན་རིག་པ་འདི་ཉིད་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིས་པའི་མེ་
 གླང་སྟེ་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་ཡུལ་མཚོག་དུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་དུ་ལར་སྐྱེ་གོང་མའི་གསེར་
 ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་མཛད། དེ་དུས་ཡུལ་མཚོག་ཚངས་དབྱངས་དགུང་གྲངས་བཙོ་ལུང་ཐེབ་ཐོབ་ཐོབ་པས།

མོའམ། རྒྱལ་མོ་ཆེ་རིང་བཟླ་ཤིས་དང་། འཕན་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱི་དམག་སྣ་ཁྲིད་
 དེ་ལྷ་སར་འོང་བར། རྗེ་སྤྲིད་ཀྱི་དགོངས་པར་ལྷ་བཟང་ནི་རང་གི་དབྱེལ་ཁ་བཏང་ཡིན་པས་དེར་མགོ་
 བཏག་ཞུས་པ་ལས་རྒྱལ་མོ་ཆེ་རིང་བཟླ་ཤིས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ན་སློག་སློན་མི་ཡོང་བར་དགོངས་
 བས་སྟོད་ལུང་སྤང་ཅེར་མེད་པས། རྒྱལ་ས་དེར་ལྷ་རྒྱལ་མཚོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་གདན་ས་སེར་
 འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ལྷ་སྤྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སློག་སློན་མི་འབྱུང་ཆེད་སྟོད་ལུང་
 ཏུ་ཇ་དག་གིས་བཟངས་ཀྱང་། སྟོད་ལུང་གི་དབྱར་ཚུ་རྒྱས་པའི་སྤང་དང་ཁེལ་སྤྲོས་སྟོད་ལུང་མདའི་
 ཟམ་པ་བསྐོར་ནས་འགོ་ལུ་ཏུ་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོས་ལྷ་སྤྲིད་ཆེན་མོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འབྲལ་
 ཏུ་མགུལ་བཅད་དེ་བཀོངས། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་སེར་འབྲས་གྱི་མཁན་པོ་
 དང་། འབྲས་མི་རྣམས་སྟོད་ལུང་སྤང་ཅེར་འབྱོར་འབྲལ་ལྷ་སྤྲིད་དང་འོ་བྲག་མཛད་རྒྱའི་རེ་བ་གནང་
 རྒྱལ་སྤྲིད་བཀོངས་ཚར་ནས་སྤྱི་སྤྱུང་ཡང་བྱོད་མ་ཡིས་བར་ཡོད་སྟེ། རྒྱལ་ས་དེར་ལྷ་སྤྲིད་ལྷ་
 སར་ལྷ་བཟང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཡོད་ན་ཁོང་གི་སྤྱི་སློག་ལ་ཉེས་སློན་བྱེད་ཅིས་མེད་ཆོད་ཀྱང་སྤྱི་
 མཐུས་གྱི་ལས་རན་ལྷ་བྲས་དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་བཞེས་པའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོར་དེ་ལྷ་བྲའི་མཛད་
 པ་ཐ་མ་བསྟན། ལྷ་བཟང་གིས་ལྷ་སྤྲིད་ཀྱི་སྤྲིང་དག་དབང་རིན་ཆེན་དང་། སྤྲིང་མོ་གཅིག་ །དེ་མིན་
 ཏུང་འཁོར་འགའ་ཤིས་བཅས་གོང་མ་ཁང་གིས་ལ་ཅིས་འབྲལ་བྱས། སྤྲིང་འབྲིང་པོ་དག་དབང་བཟླ་
 ཤིས་ལྷ་ས་སྤྲིད་རྒྱའི་འབྲལ་ཏུ་རང་སློག་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་།

ལྷ་སྤྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་ལྷ་སྤྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསེར་གདུང་
 འཇམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག་ །ཁོག་འབྲལ་སྤྲིང་སྤྲིང་ལན་གཡའ་སེལ། སྤྲིང་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་
 མཚོ་སློན་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་སྤྱི་གསེར་སྟན། དགའ་ལྷན་ཁྲི་པ་ཞེ་བརྒྱུད་པ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར།
 འཇམ་བཞད་སྤྱི་བྱེད་དང་པོའི་རྣམ་ཐར་བྲག་སྤྲིང་དག་དབང་བཟླ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པ། པཎ་ཆེན་
 གློ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། སྤྱི་ལུང་བཞད་པ་དོ་རྗེའི་
 རང་རྣམ་སོགས་ལས་མཁྱེན་དགོས་ཡོད། མེ་བྱི་རྒྱ་སྟོད་ལྷ་བར་རག་དོ་གློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་ལྷ་རྒྱལ་སྤྲིང་གིས་།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། ཁྱེད་ལ་མ་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་མེད་ཉེར་བརྒྱད་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་
ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་པ་དང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་སྡེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་(༡༩༥༥-༥-༡)ལྟ་བུར་
«གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་བཞུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་»དེ་ཉིད་ལྷ་དག་གཙང་མོ་འགྲེང་དེ་བཞག་ལྷགས་སུ་དཔར་བསྐྱོན་
ལྷས་ཡོད། གཞུང་འདིའི་མཚན་ཆ་ཚང་བཞོད་ན་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ལེགས་བཤད་བཞུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་དང་སྤྱི་
དགྲེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་འཇུག་གི་དུ་ཆེ་ལྷན་བྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་རིག་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་
དང་། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་
རྒྱལ་སོགས་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གཞིན་མི་ཟ།

གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་ནི་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་རྒྱུ་ལ་དཔར་བཞུགས་ཀྱི་ ༡༩༥༠ ལོར་བཀྲ་ཤིས་ཡར་འཕེལ་
བཀྲ་ཤིས་སྒྲུབ་ནས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱོན་པ་དེར་ང་ཚོས་གཞི་བཟུང་ནས་འདིར་ཚོགས་བསྐྱིགས་བགྱིས་ལ། ལྷ་ས་
ཞོལ་དཔར་དེ་ཀར་སྤྱུ་ལྷ་ས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་དེ་བཞག་ལྷགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པ་དེ་དང་།
གཞན་ཡང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་
གནའ་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱིགས་དཔེ་ཚོགས་བོད་མེད་བརྒྱད་པར་བཞུགས་པ་དེ་གཉིས་དང་ཕན་ཚུན་དག་ཆ་བསྐྱར་ཞིབ་
བྱས་ཏེ་མ་དཔེར་མ་དག་པ་རྣམས་ཞོར་བཅོས་དང་། རོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་གཤམ་དུ་མཆན་ནང་གསལ་བཤད་
ལྷས་ཡོད། དེ་བའདིའི་སྟོན་སྲུང་ངོ་སྟོན་ནི་དེར་རབས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པར་མཁས་པ་ལ་ཁའི་མཐོ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་སྤོབ་སྟོན་གནང་བའི་སྤོབ་དཔོན་རག་དོ་སྤོབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས་བརྒྱམས་བྲིས་གནང་བར་བྲུགས་
རྗེ་ཆེ་ལྷ།

གཞི་རྒྱ་ང་ཚོས་མ་དཔེར་ཞོར་བཅོས་ལྷ་སྤྱད་པར་ཡིན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་སྤྱིག་པ་པོའི་
སྤྱིང་བརྗོད་ནས་མཁུན་པེས་ལ་དེ་བའདིའི་ནང་ནོར་བཅོས་རི་ལྷས་གཤམ་ཀྱི་ལྷ་སྤྱིག་པའི་མཆན་ནང་གསལ་བར་བཞོད་
པ་དེ་ནས་མཁུན་འཚལ། ལུང་འདྲེན་གྱི་ལུང་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་བྲུག་དཔེ་རྣམས་དཔར་མ་གང་
ཡིན་དོས་འཛིན་ཐོག་ཤོག་གངས་དང་ཐོག་སྤྱིང་བཅས་བཞོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་དོས་འཛིན་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་
ཞེས་པའི་བསྐྱེས་ཡིག་བཞོད་པ་ནི་སྤྱིང་གེ་བཀའ་འཇུག་དང་བསྟན་འཇུག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དབྱེད་
ཞིབ་ལྷ་ལུ་ལོ་རྒྱ་གར་སྤྱི་ལོར་དཔར་བཞུགས་ཀྱི་དཔར་བསྐྱོན་གནང་བའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་

ཤོག་གྲངས་སོགས་བཞོད་པ་རྣམས་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ངོས་ལ་རྟགས་ན་དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་
བ་བཅས་བཞོད་ཅིང་། དེའི་འཇུག་ཏུ་ཡིག་ཐེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། རྟེན་གཤམ་ཐེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཉོང་
 ཉོ་ཉླ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཐོག་སྒྲིག་སྒྲིག་གནང་བའི་སྟེན་གཤམ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་
 བཟུང་གི་ཨང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་
 དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཉོང་ནས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བཀའ་བསྟན་སུ་བསྐྱུར་དུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱེད་
 སྐབས་ཀྱི་ཐུག་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྒྲིག་སྒྲིག་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདིར་ངའོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་གཅེས་བུ་སྐད་མོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བརྒྱད་པ་སྐད་མོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བརྒྱད་པ་སྐད་མོ་ཉི་ཤུ་
 དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་བྱང་རབས་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་མདུ་དུ་བྱང་བ་སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆོའི་གསུང་
 ལེགས་བཤད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལོང་དེ་ཉིད་དེང་རབས་སྟོན་གསུང་བརྣམས་ནས་གང་བསྐྱུག་བདེའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་
 དེ་བཀའ་བསྟན་སུ་དཔར་བསྐྱུན་ལེགས་པར་ལུ་བྱུང་བར་དགའ་སྟོན་དང་བཅས། བཞི་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིགས་
 སྟོན་ལ་མང་པོས་བོད་ཀྱི་གཅེས་ཞོར་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་ལ་ངས་པ་དང་ཡིད་སྟོན་བརྟན་ཚུགས་ཡོང་བའི་རེ་
 སྟོན་ཡང་ལུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་། ལྷ་ཆོས་ལ།

དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་
ལེགས་བཤད་བེད་ཀྱི་མེ་ལོང་།

ཕྱི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༩་ལོ་ལྷོ་མོ།

༡༡༡། །དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་ལེགས་བཤད་བེད་ཅུའི་མེ་ལོང་དང་སྤྲོད་དགེས་
པའི་དགའ་སྟོན་བཞུགས་སོ།།

༥ ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བྱེད་འཇུག་ཉེ་བའི་འདབ་བརྒྱུ་མཛོན་
རྫོགས་བྱང་ཆུབ་དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱེད་རིགས་གྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཡི་ལྷས། །མཚན་
དཔེའི་འོད་ཟེར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འཕགས་པའི་མོད་ལ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་སྤང་བའི་སྒོ་འབྱེད་དཔལ་
བཙེགས་རྒྱལ་པོ་སྟོགས་མ་ལྷ་ཡི་གདུང་བས་ཉེར་གཙུག་ལུས་ཅན་ཁམས། །སྤྱི་དང་བྱང་པར་གངས་
ཅན་འགོ་བའི་ཕན་བདེའི་བྱེད་པོར་བཙེ་བས་དུར་སྟོག་གར་རོལ་སྟོམ་བཙོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བཟླ་
རྩ་བའི་སླ་མ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །བསམས་བཞིན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྤྲོད་ཡང་
ལྷས་གནང་སྟོས་ཀྱི་རིགས་ལེབས་དུག་པ་ཆེན་པོས་འདིས་མཚོན་སྟེ་བར་གོང་མས་ཞལ་བཞེས་བཞིན་
དུ་རྗེས་བཟུངས་སྤྱིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་སྟོལ།། (ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ཆངས་པའི་སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་དང་སྟུང་
པའི་སྟུང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རབ་སྟེལ།)

ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དག་པའི་མཁའ་ལ་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཆ་ཤིས་
ཡོངས་གང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་སྐར་དབུས། །ལྷ་བདོར་ནག་པོའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ལུང་འགོ་ཀུན་
ལ་འཇུག་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་བ་བདེ་གཤེགས་གཞན་ལས་ཆེས་དཀར་ཉ་བ་མཆེད་བརྒྱད་གཙོ། །དུག་ཅུར་
གོལ་བའི་དཔལ་གྱི་མགྱར་ནས་མ་རིག་ནད་ལ་སྤྲོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱུད་པ་(སྤྲོན་སྤྲོད་སྟོན་པའི་ས་
དོན་ལྟར་གཙིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་)དང་སྤྱུལ་པའི་གོང་ཁྱེར་ཡོན་ཏན་གྱི། །ལྷ་ན་སྤྲུག་ཏུ་ལྷ་དང་དང་སྤྲོད་ཕྱིན་
འཁོར་ལ་བདེན་དོན་གསོ་རིག་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་སྤྲོན་གྱི་སྤྲམས་ཤིས་པར་མཛོད།། (བྱ་བ་
བརྗོད་པ་དང་ལྷན་གཟུགས་འདྲེས་པ།)

གང་གི་སྤྱི་ཡི་གསང་བའི་གནས་ལྷར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དབྱིངས་ལས་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
མཚོན་དག་པའི་རང་གདངས་ལས། །རྒྱ་རྒྱའི་གཟུགས་བཞིན་སོ་སོར་གར་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་མཆེད་བཞེགས་དགེ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི། །ཡིད་ལས་སྤྱེས་ཏེ་སྤྱུལ་པའི་ཟོལ་གྱིས་

མཐོང་བས་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་སྤྲུལ། ཁྲང་བར་ཞུགས་པའི་འཕགས་ཡུལ་མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས་
ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་སློབས་པ་སྟེ། (རང་བཞིན་བརྗོད་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིབ་བསྟན་པ།)

གང་གི་རིགས་བརྒྱད་དག་པའི་ཡང་ཆ་འགྲོ་ལ་ཆགས་པ་མཛོན་དགའི་སྤྲུལ། ཉམ་པའི་སྒྲིབ་
བ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡར་རྒྱས་མཛོན་དགའི་བར་དུ་དཔའ་བོའི་ལེགས་བཤད་སྤྲུལ། གཞན་དོན་ཡན་
ལག་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིབ་པོར་འཇུག་པའི་ཀུན་ལེ་མཛོད། ཡང་དག་གསལ་བྱེད་སྤྲུལ་ཟེར་ལ་
སོགས་གསོའི་རིག་རྒྱས་མཛོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུངས། (རིགས་རྒྱ།)

སྤང་མཐའི་རང་གཟུགས་མཆོག་གི་བསྐྱེད་ཟེའུར་བརྒྱས་བལྟམས་གིང་། འགྲོ་སྤྲུལ་འཆོ་
བརྗོད་ཐེད་པ་ཆེ་རིག་ཙམ་མིན་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཞིའི་རྩ་ལག་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་མ་དྲོས་
མཆོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡངས་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མཛོན་བསྤྲུལ་ཀ་རས་སྤྲུངས། (ལྷན་པའི་ཆ་གསལ་གཟུགས་ཅན།)

རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་རྗེ་བྱུང་ལྟ་བུ་པ་བསམས་བཞིན་དུ། འགྲོ་ཀུན་རྒྱུད་ལ་རྩལ་བྱིམས་སྤྲུལ་
པའི་དུར་སྤྲིག་གར། མཁས་བཙུན་བཟང་པོར་སྤྲོས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། བསྟན་པའི་
བདག་པོ་སྤྲོ་བཟང་གུགས་པ་སྤྲི་བོས་མཆོད། (བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྒྱན།)

རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་ཡེ་ཤེས་ལོག་མིན་ནས། སྤྲུལ་པའི་ཉི་མ་སྤྲིད་ན་ལོ་ཙུ་བར། བྲགས་
ཀྱང་གནས་ལྟའི་དོན་གཟེགས་པ་རྒྱེད། ཐུབ་བསྟན་གསལ་མཛོད་བེ་རོ་ཙན་དད། (ལྷན་པའི་ཡན་
ལག་གཉིས་གཟུགས།) བདེ་གཤེགས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ་བའི་ཏོག འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་
དཔའ་བཙུགས་རྒྱལ་བོ་ཉིད། བསམས་བཞིན་གངས་ཅན་འགྲོ་སྤྲུལ་པོའི་རྩལ། ཆངས་པ་ལྟ་ཡི་
མེ་ཏོག་ཐུག་གི་གནས། (བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྒྱན།) དེས་དོན་བདེ་གཤེགས་བྱི་མེད་རྒྱལ་མཚན་ཆེ། བྱུར་
ཀྱང་བྱང་དོན་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲོ་བའི་རྩལ། ཡོངས་བཟང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོད་ཐུར་རྒྱལ་རྗེ། ལྷག་
བསམ་དགོ་བསྟ་ཞེ་བཙན་པོར་འདུད། (བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྒྱན།) ཟབ་གཏིང་ཆོས་དཀར་སྤྲུང་ཙུང་འཛག་
པའི་རོ། འཆི་མེད་བཙུན་དུ་རིང་བའི་བསྐྱེད་སྤྲུལ། འབྲེད་ལ་མཁས་ཁྱོད་བེ་རོའི་ཡང་སྤྲིད་ཉིད། བས་
རྟེན་གྱི་མཛོན་དབང་ཐུག་བསྟན་འགྲོའི་གཉེན། (ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས།)

གངས་ཅན་ཡུལ་དུས་དང་འཚམས་རྒྱུད་ཀྱི་བཞིན། གསལ་པའི་ལྷ་ཆེན་གྱི་དོར་མཛོད་

པ་པོ། རིགས་འདུས་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་པ། ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གྲུས་པས་ཅིས་མི་འདུད། །
(རྗེས་བརྗོད་པར་གསལ།) འཛིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་འགོ་ན་སྟོང་རྩེ་ཡིས། གཞན་དབང་དག་པའི་སྟེ་བར་
བསྟོན་པའི་གར། གསུམ་སྟོན་ཆོད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གཟུངས། བྲུབ་པའི་དམ་པ་དེ་ཡང་ཕྱག་
གི་ཡུལ། (བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།)

ཆོས་རྒྱལ་མེ་ཡི་ཨག་ཆོམ་ཅན་གྱི་གོས། གསང་ཆོག་མདུན་ན་འདོན་པའི་སྟོན་པོ་དང་། སྒྲ་
ཡི་སྟེན་པའི་བརྒྱད་འབྲངས་བྲང་ཉི་པ། དཔལ་ལྷན་འཛོལ་ཕྱེད་ལོ་བའི་བདག་པོར་འདུད། །(རང་བཞིན་
བརྗོད་པ།) སྟོང་ཁུན་མི་ཉག་བརྒྱད་འབྲངས་ཤེས་བྱའི་གནས། སྤྱི་དང་ཆོ་རིག་འགོ་ཁྲུན་ཕན་བདེའི་
སྟོག་ གསོ་བའི་བཀའ་དྲིན་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་དངོས། བྲང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་བཟང་པོར་
འདུད། །(ལྷ་ལྷུང་གི་རྒྱན།) བོད་ཡུལ་དགེ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས། སྐབས་གསུམ་མཆོག་འཛིན་
དགེ་བསྟེན་གཤམ་ཆང་། རྟུག་བཞིན་ཡོངས་སྤངས་གསོ་རིག་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། བྲང་པ་འཛོ་
བྱེད་མི་ཡི་ཉི་མར་འདུད། །(དཔེ་གཟུགས།) ལྷ་མེའི་ཆོས་སྤྱི་བྱི་སྤྱོད་ལྷེ་བཙན་གྱིས། གཉའ་བར་
བཀུར་བས་གནང་རིགས་སྤྱིའི་སྟེན་པ། ཆོས་བཟང་ནས་བཟུང་རྩོད་རྩེའི་མཆོན་ཅན་བར། སྟེན་པོ་
ལག་ལེན་བརྒྱད་པར་ཅིས་མི་དད། །(བེད་རྩེའི་མཛེས་པ་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ།)

ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞལ་གཟིགས་རྩར་མཁར་བ། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་ཆོ་ཡི་རྩོད་རྩེ་
ནས། ཆོས་བུམ་འཛོ་མཛད་གཉེར་བདག་སྤྱིར་པའི་བར། རྒྱལ་ཉེན་ལུང་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་ཆོག་ལའང་
འདུད། །(བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསྟུས་གཟུགས།) ཉི་མའི་གཉེན་དང་བསྐྱ་ཀ་ར་ཡིས། རྒྱུད་ཀྱི་གཉེར་གཏད་
ཞང་སྟོན་རྩོད་རྩེའི་མཐུས། བདུད་སྤྱིའི་ཆོག་རྣམས་རིན་ཆེན་ལྟར་འདུལ་བས། མི་འཛིགས་སྟོག་སྟེན་
ལ་སོགས་ལས་བཞེས་བས། །(ཆོས་རྒྱུད་ལ་ལས་བསྐྱུལ་བའི་སྟོད་པོ་རྩོད་རྩེ་པ་ལས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བམས་ཅད་འདུལ་
བའི་གཏམ་སྦྱར་བའི་དཔེ་གཟུགས།)

གཉེར་བདག་ཡོན་ཏན་པོ་པོ་ཤིང་བྱ་ཅན། ལས་བྱེད་དམ་ཉམས་ལུག་ལ་བཤན་པ་
ལྟར། གཏུམ་པའི་ཨག་སེ་ཅེ་སྤྱང་གདོང་ལག་དབྱེ། བྲག་དམར་སོགས་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐོགས་
མེད་སྤྱབས། །(ཆོས་དཔེ་དང་འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་འདྲེས་པ།) བྲང་པར་རྩུལ་འདོད་མཐར་ཐུག་མཆོག་གི་

ལམ། ཁབ་མོ་སྙིང་གི་ཐིག་ལའི་བཀའ་སྤྲུང་མ། རྫོ་རྗེའི་ཐོག་མཚུངས་དམ་ཅན་སྟེ་དགུས་ཀྱང་། འདི་
ཕྱིར་དགོ་བའི་ལུན་ཚོགས་ལས་སྐྱབས་ཤིག །(དངོས་པོའི་དཔེ།)

སྐྱུག་བསྐྱུལ་བརྒྱད་མར་འབབས་པའི་འཁོར་བ་ལས། བར་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་
གོ་འཕང་མཚོག །ཐོབ་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར། རྒྱལ་བས་རྒྱ་ཆེར་ཁྱེད་གཏེར་
བཞིན་གསུངས་ནང་། །(དངོས་པོའི་སྐྱུན་དང་པོ་དངོས་དཔེ།) གནས་སྐྱབས་དཔལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་མི་ཡི་
ལུས། མི་ན་གནས་དང་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དག །གསོ་ཞིང་ཆེ་རིང་ལོས་མང་རྒྱད་པོ་ཡང་། ལང་ཆོ་
ཅན་བཞིན་དར་ལ་འཛོག་པ་དང་། །(ཆོས་དཔེ།) མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི། ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་བའི་ས་ཐོབ་རིག་པའི་གནས། རྒྱུན་ལས་དགོས་དོན་གཅེས་པའི་མཚོག་གྱུར་པ། འགྲོ་ཀྱན་
རྗེས་འཛིན་གསོ་བ་རིག་པ་འདིའི། །(རྗེས་བཞིན་མཐའ་གསལ།) ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྣམས་ནས་ཆེའི་
གཞུང་ལུགས། ཁ་ཉམས་དྲང་སོང་སྟོང་པའི་ཚུགས་བཟང་པོ། ཁ་ཉམས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཞིབ་
མོ་སྤྱ །བརྟག་དབྱེད་ཆོ་ག་རྫོགས་པས་ཆེས་གཙང་བ། །(དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོར་བཞིན་པའི་བྱང་ལྷན།)
དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཁོག །སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་བོས་བཞིན་དུ་འབྲུགས་བྱེད་པའི། ལེགས་
བཤད་དྲི་མ་སྤངས་པ་བེ་རྒྱུའི། མེ་ལོང་ཆེ་རིག་དྲང་སྟོང་དབྱེས་པའི་བཞིན། །(དཔེ་གཞུགས་མཚར་བ།)
འཆར་བྱེད་དགོ་མཚན་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། ཆེ་ཡི་བདུད་རྩིའི་མཚན་སྤྱོན་གྱིས། འགྲོ་ལ་རིང་པོའི་
སྟོག་སྐྱུལ་པའི། དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འདི་ན་སྟེལ། །(བྱ་བ་མཐའ་གསལ།)

གྲོང་གཞི།

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་མཁའ་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བརྟོད་
ནས་ཐུགས་བརྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་སྟག་པའི་ལྟ་ལ་གིས་པ་བརྟོད་
པས་དེའི་ཐུགས་རྗེས་སློབ་གྲོས་བདེ་སྟག་ཏུ་སྟོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས་དཀྲིས། གིས་
བརྟོད་ཐུག་བྱ་དེ་མཐོ་པོ་ནི། །ངེས་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་སྟོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲོ་མ་དང་སྟག་རྒྱལ་བརྟུན་
པའི་ཚོགས་ལ་གིས་པ་བརྟོད་ཅིང་ཚོས་བསྐྱུང་ལ་ལ་ལྷིན་ལས་བསྐྱུལ་བ་དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་
དང་བཅས་སྟོག་བསྐྱུས་བའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱུབས་པའི་སྟོག་མཁའ་མེས་སྟོ་ཡངས་པར་བྱེན་སྤྲོ་བཅུན་
བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་སྐབས་ལྟ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡོད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་
ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །ཁང་དག་མོས་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྟན་སྟོ། ། རི་དག་
རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟར།

གྲོང་བར་བྱ་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་འོན་ལན་བསའ་པའི་མདོ་ཉི་
བར་བསྟེན་པའི་ལེའུ་དགྲ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་སྤྲོ་མ་
བསྐྱབས་ན། བཅུ་དུ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་། རི་བས་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་དངོས་པོ་
ལྟ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དྲིན་གཤེས་པ་དང་། དྲིན་བསའ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
བཤད་པའི་དངོས་པོ་བཤད་ཅིང་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་བཤད་ཅིན། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིག་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་
ལ་བརྟོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟ་
བས་ན་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་གཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྟོན་
བྱེད། ། ཅིས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤེའི་ལེའུ་ཆར་ཆོན་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་

སའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤེས་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་གང་ཞེན། དེ་
ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། རིག་པའི་གནས་ལྡན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོན་
དུ་བཏང་སྟེ་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཁ་ཏོན་ཁྱེད་པ་དང་། རྩེ་སྒྲུབ་པ་དང་།
མིང་གི་ཚིགས་དང་། ཚིག་གི་ཚིགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཐོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཞེས་བྱའོ། རིག་པའི་གནས་ལྡན་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་གི་རིག་པ་དང་། གསོ་
བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྒྲུའི་རིག་པ་དང་། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་
པའོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་
པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་ཚོལ། ཇི་ལྟར་ཚོལ། ཅིའི་བྱིར་ཚོལ་ཞེ་
ན། མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ཚོལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྟོན་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རྣམས་
ཚོལ་ལོ། །དེ་ལ་གསུང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། བྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་དང་། སྒྲུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་
ལས་ཀྱི་གནས་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམ་པ་སྟེ་ཚིགས་མང་པོ་ཡོད་དེ། གསེར་མགར་དང་། ལྷགས་མགར་
དང་། འོར་བུ་མགར་གྱི་ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡན་པོ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉན་གི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་།
སྒྲུའི་རིག་པ་དང་། ཉན་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཅའ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡན་པོ་འདི་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་རྩེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་ཚོལ་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

གྲུས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤེར་བཞག་ནས། ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆོལ་ཏེ། དེ་
 བོ་མདོར་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོལ་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལ་གྲུས་པ་ཉི་ཤེར་བཞགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཅིག་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
 ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཐོས་པར་མི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་ཀྱིས་གཞི་ཆ་ཞིང་འབར་བ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་། གྲུས་པའི་མཆོག་གིས་འགྲོ་བར་བྱེད་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་མང་པོའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་
 གྲོས།¹⁹ ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅིན། དེ་རྒྱུ་
 མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་ཉན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་
 སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་གཉན་ཆོག་གི་རིག་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། །བསྟན་
 བཅོས་དེ་ཉིད་ལས་ཉེས་པ་བཤད་པ་དང་། ཉེས་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་
 པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་སྤྱི་ལོ་ལ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཆོག་དང་ཡི་གེ་རེས་པའི་ཆོག་བཟང་པོ་སྟོན་པས་
 ལེགས་པར་སྐྱབ་ཏེ། བརྗོད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་
 གཅིག་ལ་ཡང་རེས་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟན་གདགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་
 ནད་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་རྣམས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་པོའི་ཆོག་ཆེན་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོལ་བར་
 བྱེད་དེ། མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་དོན་དུ་ཆོག་སྐྱེད་ལོངས་སྟོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་སྐུ་འཕེལ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པ་སྤྱིན་པའི་ཕན་
 འདོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་འཕེལ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 ཆོལ་བ་ཡང་། སྤྱི་ནམས་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབས་ན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་པོ།⁴ །ཞེས་དང་།

སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞུགས་པ། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་བུ། རང་གི་རིག་
པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། སྐྱའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་
གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་གང་
ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
པའོ།⁵ །ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་པའི་ཤེས་
རབ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་ཞིང་རབ་
ཏུ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྐྱའི་རིག་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱང་ལ། རབ་ཏུ་གནས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རིག་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས།
གདུལ་བྱ་རྫོངས་པ་རྣམས་དང་། བག་མེད་རྣམས་དང་། ཞུམ་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
གཞན་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུགས་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ།⁶ །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་གནས་
ལྟ་བུ་དག་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་
ཆོས་གཞན་ལས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ། ཁ་ཏོན་⁷ །ལེགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་
གཞན་ལས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ཡིན། ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་ཤིང་ལེགས་པར་

བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཤེས་ཤིང་དོན་ཤེས་པས་ཚོས་དང་། དོན་དེ་
ཉིད་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་དང་། དོན་གྱི་བྱེད་བྲག་གསར་པ་གསར་པ་དག་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།¹⁷ ཞེས་དང་།

འཇམ་དབྱངས་ས་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ཏམ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྒོ་གསལ་ཀྱན་འདུས་ཀྱང་། རིག་པའི་
གནས་ལྷ་ཀྱན་ལ་སྒོས་མི་ལྟོགས། ཁལ་འལ་རྒྱ་སྒྲར་བྱེད་པའི་འོད་འཁྲིགས་ཀྱང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བའི་
འཕྲིན་ལས་འབྲུབ་པར་དགའ།¹⁸ ཞེས་དང་། ས་བཟང་པའི་ཆེན་གྱིས། ཀྱན་མཁུན་ཐོབ་པར་འདོད་
ནམས་ཀྱིས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཤེས་བྱ་སྟེ།¹⁹ ཞེས་དང་། རིན་སྒྲུངས་ས་སྦྱོད་དབང་པོས། སྒྲུབ་
ཚད་མའི་རིག་པ་གཏུམ་པོས་ལྷ་དན་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དབྱིངས་སུ་བསད། ཁ་ཐོ་དང་གསོ་བ་རྒྱུས་སུ་
འཛིན་པའི་ཕན་པ་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཆུ། ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒོམ་པའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཀྱན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ལྷ་རིག་མཁས་དང་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དུ་ས་གསུམ་བསྒྲུབ་བ་ནམས་ལ་དང་བས་
བསྟོད།²⁰ ཅིས་དང་། བདག་གི་སྒྲུ་མ་ངས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། ཐུབ་བསྟན་
ཞིང་ས་གཤིན་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་བའི་ཁྲིམས་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྟན། །ལུང་རྟོགས་སྟོང་བུ་ལོ་འདབ་རྒྱས་
བྱེད་སྒྲུ་ཚད་བཟོ་གསོ་སྟེ་སྟོད་གསུམ། །བྱང་འཇུག་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དུད་པ་ངས་གསང་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་ལམ། །རྒྱལ་བ་ཞིན་གནས་ལྷ་རིག་པ་ཉན་འདི་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཤིང་ཉམས་དྲངས།²¹ །
ཞེས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟགས་པའི་
ལོག་སྒྲུ་ཚར་གཙོད་པ་སྒྲུབ་ཚད་མ། གཞན་རྒྱུས་སུ་འཛིན་པ་བཟོ་དང་གསོ་བ། རང་ཉིད་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནང་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྷ་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པའི་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ནི་མཁས་སུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒོམ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་
པས་ངས་པར་སྒོམ་དགོས་ལ།

གསོ་བ་རིག་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཚོས།

དེའི་ནང་ཚན་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། མདོ་དྲིན་ལན་བསལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོད་དབྱེད་ཀྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོབ་ཅེན། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བའི་ནད་བཞི་
 བརྒྱ་རྩ་བཞི་དང་དབུ་ལ་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་གིང་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ནད་དང་བུལ་བས་དགའ་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བའི་སེམས་སྦྱེས་པས་རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་དཔལ་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤྲོད་དབྱེད་ཀྱི་རིག་པ་སྟོབ་པར་བྱེད་དོ།⁹⁹ །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་སའི་ཐོས་པ་ལས་
 བྱང་བའི་སངས་ གསོ་བའི་རིག་པ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རད་ལ་
 མཁས་པ་དང་། རད་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རད་བྱུང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རད་
 བསལ་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ལོ། །མཁས་པ་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་
 ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།¹⁰⁰ །ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་ལས། གསོ་བའི་
 བསྟན་བཅོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་འཇུག་སྟེ་ནད་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཅི་ལས་བྱུང་བ་ལ་མཁས་
 པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རད་བྱུང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རད་བསལ་
 བས་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ལོ།¹⁰¹ །ཞེས་དང་། གསོ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་
 ལས། མི་ན་བར་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་
 པའི་མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཆོ་རིང་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཆོས་དང་ཞོར་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་
 མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་ཀྱི་སྤྲུ་བོས་བཀྱར་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ།¹⁰² །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་དུག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་ལུས་ལ། མི་ན་གནས་དང་

ན་བ་གསོ་བ་དང་། ཆོ་རིང་ཆོས་ལོར་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསོ་བ་རིག་པའི་དོན་རྣམས་མདོར་
བསྡུ་ན།¹⁶ ཞེས་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ལས། འདི་ནི་སྤྲུགས་མེད་པ་ཡི་སྤྱང་སྤྱད་ཡིན། འཆི་བདག་བདུད་
སྤེ་བ་སྤྲོག་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཡིན། ཁད་ཀྱི་དབང་འཛོམས་པའི་དཔལ་པོ་ཡིན། འདུ་བ་འཕེལ་
ཟད་སྤྲོམས་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན། རྒྱས་མིན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཡིན། ཁད་ཀྱི་ཟུག་གཟེར་
གཙོག་པའི་ཐོ་བ་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་འདམ་ནས་འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན། འཆི་བའི་སྤྲོག་སྤྱོད་མི་
འཛིགས་སྤྱིན་པ་ཡིན།¹⁷ ཞེས་དང་།

མཁས་མཆོག་གྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་པ་ཁོལ་གྱིས། ཆོ་ནི་རིང་བར་འདོད་པ་
ཡིས། ཆོས་དང་ལོར་དང་བདེ་བ་སྐྱབ། ཆོ་ཡི་རིག་གྱེད་ལུང་བཤད་པ། རབ་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་
གྱིས།¹⁸ ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། འཇད་མེད་བསྐྱེད་པར་གནས་
པའི་རིང་པོའི་ཆོ། སྐྱབ་པའི་སྤྲོག་འཆོའི་བཅུད་ལེན་བདུད་ཅིའི་གཏོར། མི་འཛིགས་སྤྱིན་པའི་སྤྲོ་
འཕར་ལེགས་ཕྱེ་བ། རིས་མེད་སྤྱི་དགུའི་བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་རྟེན།¹⁹ ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་
སྤྱངས་པས། མཐར་གྱེད་གདངས་ཁར་བཅར་བའི་ཟུག་རྩ་ཡིས། རྟོག་མའི་བར་དུ་སྤྲོག་རྒྱ་བྲུགས་
རིང་དབྱགས། ལམ་མང་བཅུགས་པ་དེ་ཀུན་གདུང་སེལ་དུ། ཆོ་ཡི་རིག་གྱེད་དཔལ་པོ་ཆངས་པ་
དང་།²⁰ ཞེས་དང་། སྤྲུག་ལོས། འགྲོ་ཀུན་ལུས་ནད་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་གཟེར་ཕྱིར། གསོ་དབྱེད་དོན་དུ་
མི་གཉེར་སྤྱིད་མཐའ་ཙམ། ཉེ་ཕྱིར་རིག་གནས་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཉོན་གཉེར་རྗེས་སུ་འཛོན་
པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུབ།²¹ ཅེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྷས་གཟེར་ཞིང་། ནག་པོའི་ལས་
ཆེས་ཆེར་བཅུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲལ་ཞུན་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་འབྲུགས་
པའི་ནད་མ་བཅོས་རང་གར་བཞག་ཀྱང་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག གདོན་བཅོས་པས་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་
གཅིག བཅོས་ན་འཆོ་ལ་མ་བཅོས་ན་མི་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག བཅོས་ཀྱང་མི་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་
སྤེ་སུ་བཞེར་གསུངས་པའི་སྤྱད་དབྱེད་སོགས་གྱིས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་
གྱེད་པའི་རྩལ་སྤྱི་དགུ་ཀུན་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེས་གཞན་པར་གྱི་ཐབས་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུག་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་ལྷན་རྣམས་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་པའི་གནས་

ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་སྐད་དུ་ཨྲ་ཡུལ་དེ་ཆོ་དང་སྒོག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འཆོ་བ་ནི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཤོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་
 བྱེད་པ་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་བྱེད་པ། དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་ན་ཆེ་འེ་རིག་བྱེད་
 བེ་ཅོ་ཀའྲི་ཏྲི་ཞེས་པ་གསོ་བའི་དབྱེད་དེ་ཡང་ཁམས་སམ་འདྲུ་བ་མི་སྟོམས་པ་བསལ་ནས་སྟོམས་པར་བྱ་
 བའི་རྣམ་དབྱེད་ཡིན་པས་གསོ་དབྱེད་ཅེས་བྱ་དང་ཅོ་ཀའྲི་བེ་དུ་སྟེ་གསོ་བ་རིག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ།

གསུམ་ལྟ་ལས་དར་ཚུལ།

དེའང་ལྟ་ལས་དར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷན་ཚོགས་མཆོད་སྦྱོན་སྤྱོད་སྤྱངས་དང་། རེས་བཞོད་
རིག་བྱེད་བཞེས་བྱ། བསྐྱེད་དང་བཅས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། རྟེན་བཞེས་སྐར་ཅིས་ཐོས་པ་དང་། རྟོག་
པ་དང་ནི་ཡན་ལག་གོ། རྟེན་པ་དང་ནི་ཆོས་དང་བཅས།³⁹ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡན་ལག་དུག་ཉི་
བའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཀྱང་མེས་པོའི་ཞལ་བཞེས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཕྱིར་
ཆངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ། རྟེན་པ་མ་ནས་མཆོད་རིག་བྱེད། ལྷན་ཚོགས་པོའི་མཆོད་སྦྱོན་རྣམས། ཞལ་
གཞན་ནས་ནི་གསུང་བར་མཛད།⁴⁰ རེས་དང་། བྲམ་བེ་ལ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། རྟེན་བཞེས་དབྱེད་པ་
ལས་རྒྱལ་རིགས། རྟེན་ལས་རྗེ་རིགས་ཡང་དག་བྱུང། རྟེན་པ་ལས་ནི་དམངས་རིགས་སོ།⁴¹ ཞེས་
སྦྱེ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྲམ་བེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་རིག་བྱེད་ཅིས་བྱེད་དེའང་སྤྱོད་ཀྱང་མ་
བྱས་པས་རྟག་པ། བྱུ་ལྟོ་ལྟོས་མ་སྤྱད་པས་རང་བྱུང་། བསྐྱེད་ཅད་བཞོད་དུ་རུང་བས་ཆོད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཏུ་འདོད་ལ། མ་ཁས་མཆོག་དཔའ་བོས་སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་པར། ཆངས་པས་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་བྱེད།⁴² ཞེས་
གསུངས་པའི་དྲན་ཚུལ་ལ། རྟེན་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རབ་གོ་ཆས་
མཛད་པ་ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལྟ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན། དེའི་ཆོ་མོར་བྱ་གོ་ཏུ་
བ་དང་། ཏྲ་མགིན་རིངས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། རི་ཙམ་ན་དུག་ཅིག་བྱུང་བར་
གྱུར་ནས་དེའི་མཐུས་ཁྱབ་འཕྲུག་དེའི་གན་ན་གནས་པས་པགས་པའི་མདོག་ནག་པོར་གྱུར་ཏོ། ལྟ་
ཆོན་པོས་དེ་བྱེད་ནས་འཕྲིན་པ་མེད་པར་མེད་པར་ཕྱོམ་པ་ན་རི་ཙམ་ན་མགིན་པར་ཐོགས་ཏེ་སྤྱོད་
དུ་ཡང་མ་བྱུང་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་སོང་བར་དེའི་མགིན་པ་མ་བྱེད་མགིན་པ་ལྟར་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་ད་ནི་དེར་ནས་དེ་མགིན་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་རིགས་
སོ་ཞེས་སྦྱས་པར་གྲགས་ཏོ།⁴³ ཞེས་དང་། རི་ཙམ་ན་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེད་པས་པ་ན།
རི་སྤྱོད་ཅིག་ན་བདུད་ཅི་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་སྦྱེ་གཙན་གྱིས་འཕྲོགས་ནས་སྦྱོད་པར་ཕྱོམ་
པ་ན། རྟེན་པ་འཕྲུག་གིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདིས་བདུད་ཅི་འབྱུངས་པར་གྱུར་ན། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་མི་སྤྱུ་བ་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ནས། འཁོར་ལོ་ས་མགོ་བཙད་པ་དང་། དེས་དེ་བོར་^{༣༧} བ་ན་ལྟ་
ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་སོ། །སྒྲ་གཙན་དེའི་ལྟོག་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་བདུད་ཅིའི་ཆེས་ཁུབ་པར་གྱུར་པ་
དང་། དེས་དེའི་འོག་གོ་ཆའི་ལུས་ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་གསོན་ལ། དེ་ཡང་ལྟ་དང་མི་ནམས་ལ་གཞོན་པ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནས་བརྒྱུ་མ་ཉེ་ས་གསུམ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།^{༣༨} ཞེས་དང་།

ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བརྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་བཤད་མ་ཐག་པས་མཛད་པ་ལས། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་བོས་ཏེ། ཆངས་པས་བསྐྱོད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནི་ལྟ་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་
འདུག་ནས། རི་བོ་མཚུ་རའི་སྟེང་ནས་ནི་ཁུབ་འཇུག་གིས་བཟུང་། སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ལོར་རྒྱས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་ཐག་བྱས། འོག་ནས་ནི་རུས་སྤུལ་གྱི་རྒྱབ་ཀྱིས་^{༣༩} བརྟེན་ཏེ་འོ་མ་ཙན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་གི་སྒྲིམ་བྱ་ནག་པོ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་
བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ཁུབ་འཇུག་གིས་མིད་པར་གྱུར་བ་དང་དྲན་པ་སྟོར་^{༤༠} ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་བར་གྱུར་
ནས་ཙང་མི་སྒྲུབ་པར་གནས་པ་དང་། ལྟ་ཆེན་པོས་དེ་ལས་དྲངས་ཏེ་མགྱིན་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་
དེའི་མགྱིན་པ་སྟོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཆེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་ཆེན་པོས་སྤངས་
ཏེ་མགོ་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁུབ་འཇུག་གི་རྒྱུང་མར་ཁས་
སྤངས་ཏེ་འདུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་མགྱིན་རིངས་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་
དག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་རོ། །དེ་ནས་བྱུང་མེད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ང་ནི་ཆང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ང་འཕྱངས་ན་
མྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་དྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲུས་པ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་འཛིགས་ནས་མ་འཕྱངས་པ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ལ། ལྟ་
ནམས་ཀྱིས་འཕྱངས་པས་ནི་^{༤༡} ལྟ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ན་སྟོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
གང་བ་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཡི་མུག་པར་གྱུར་པ་ན། ཁུབ་
འཇུག་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཞུགས་བཟང་བའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་དེར་སོང་པ་ལ།

བརྒྱ་བྱིན་ཡང་མི་སྣ་བའི་གཞུགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་གོ། རྟེན་ཆེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་
འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱད་མེད་ཡིན་ནོ་སྣམ་ནས་བདུད་ཅིའི་བསྐྱེད་ལྷ་མ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་བྱས་ལ་
སོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། མ་བཟུས་དྲི་མ་སྦྱོར་གྱུར་པས། བྱས་མ་བྱས་པར་ཟན་མི་ཟ། །ཞེས་
སྟོས་པའི་བྱིར་དེ་དག་བྱས་ལ་སོང་ངོ་། སྐབས་དེར་བྱབ་འཇུག་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདུད་ཅི་བརྒྱས་
ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་པར་བྱེད་ཤོ། རྟེན་ཆམས་བྱས་བྱས་ནས་སྤར་ལོག་པ་དང་བདུད་ཅི་མ་མཐོང་ནས་
དེ་ཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཤོ་ཞེས་ཐོས་ནས། ལྷ་རྣམས་ནི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་
ནི་བདེན་ནོ་སྣམ་མོ། རྟེན་ཆེ་ལྷ་རྣམས་བདུད་ཅི་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་བྱིར་འདུས་པ་དང་། སྒྲ་གཙན་
ལྷའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ། དེར་ཞུགས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཉི་མས་མཐོང་སྟེ།
བྱབ་འཇུག་ལ་འདི་ནི་སྒྲ་གཙན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་དང་། དེའི་འཕོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པར་གྱུར་ལ། འོན་
ཀྱང་བདུད་ཅི་ལ་ལོངས་སྦྱོང་ཅིང་བལྟགས་པའི་མགོ་བོ་ནི། དེར་སང་ན་ཡང་གནས་ལ། ལུས་ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། རྟེན་ནས་སྒྲ་གཙན་འཛིན་དང་ཉི་མ་ཞེ་འགྲས་པར་གྱུར་བས། གང་གིས་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཕོར་ལུང་བས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ།^༤ །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་འདི་སྐད་ཐོས་ཏེ་བདུད་ཅི་འཕྲོགས་པ་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་འགྲས་
པར་གྱུར་བས་བདེག་པར་འདོད་པ་ན། ལྷ་དེ་དག་ལ་མཚོན་ཆ་མེད་པས་བདེག་པར་མ་རུས་པ་དང་།
ལུས་བྱས་ལྷ་རྣམས་ལ་སྟོས་པ། བ་ཙ་སུ་ཙ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་སྤང་ཆེན་པོའི་བུ་ཞོ་འབྲང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་
བྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་གྱི་བར་བཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པར་གྱུར་བས་དེའི་རུས་པ་དོ་རྗེར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ།
དེའི་རུས་པ་བསྐྱངས་ལྷ་ཉི་མཚོན་ཆར་བྱས་ན་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་པར་རུས་པར་འགྱུར་བས། དེ་
སྤངས་ལ་མཚོན་ཆ་དེས་ལྷ་མ་ཡིན་གཞོམ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སྤང་དེ་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། རྟེན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བྱིར་ལུས་ལ་བལྟག་དུ་
བཅུག་སྟེ་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་བྱིན་ན། དེ་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་
ཕྱི་བས་ལོགས་ཀྱི་རུས་པ་ལས་དོ་རྗེར་བྱས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱེད་ཤོ། བྱིན་པའི་རུས་པ་ལས་དཀྱིག་
པར་བྱས་པ་ནི་བྱབ་འཇུག་གིས་བྱེད་ཤོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པའི་བུ་མོ་ནི་རུ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་མས་

བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་གཟི་བྱིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པས། དེ་ཡི་གཟི་བཟིང་མ་བཟོད་པ་དང་།
 རྩོད་དང་ལྷན་ཅིག་རེ་ལ་ཞིང་ཅེ་བར་མ་འདོད་པ་དང་། གྲུལ་བུམ་གྱི་བུ་མོ་དང་ལྷ་འཁོར་གཞན་དག་
 གིས་ཀྱང་ཉི་མའི་གཟི་བཟིང་བསྟེན་པར་མི་རུས་པས། དེ་དག་ཕྱོས་ཏེ་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་སྟེ་འདུག་
 པ་དང་པས་སྟོས་པས་སྟོ་བ་སྟེས་ཏེ། མོད་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་རི་བོ་ཉི་མའི་རི་སུལ་ན་དཀའ་
 ཐབས་སྟོད་ཅིང་འདུག་གོ། ཉི་མ་ཡང་རྒྱུད་མ་ཆོལ་ཞིང་སོང་བ་ན། གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་དེར་སོང་སྟེ་རྟའི་
 གཟུགས་སུ་མཉན་པར་གྱུར་བ་དང་། སྟེས་བུ་གཞན་གྱི་མངལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་།
 ཉི་མས་བགད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟེན་ནས་ང་ལས་བུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་སྟེས་པ་དང་།
 རྒྱུད་མའི་སྟེ་ལས་ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏོ། གཏམ་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་པས་ཐོས་པས་ཉི་མ་ལ་
 སྟེས་པ། གལ་ཏེ་འཁོར་གྱིས་ཆོར་བ་བརྟུན་ལུས་ན། ངས་འཁོར་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་ལ། གང་
 གི་ཆོ་ལྷག་པར་མི་བཟོད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་བཏང་བར་བྱའོ། ཞེས་སྟེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། ཞེས་
 པ་དང་། དེས་དེ་ས་ལ་བསྟེས་ཏེ་འཁོར་ལོས་ཆ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་ལོང་མའི་བར་དུ་བརྟུར་ཏེ་དེ་
 ས་ལ་བོར་རོ། རྟེ་པན་ཆད་ནི་ཉི་མ་རྒྱུད་པ་མ་བརྟུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། རྟེ་ནས་གཟི་བཟིང་
 ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་དག་བསྟེས་ནས་འཁོར་ལོར་བྱས་ལ། དེ་གིན་དུ་འབར་བས་ལྷ་ན་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 བཏགས་སོ། རྟེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བྱིན་ལ། དེས་ཀྱང་གང་གི་ཆོ་སྟོན་གཅན་འཛིན་གྱིས་
 བདུད་ཅི་བརྟུས་ཏེ་འབྱུངས་པ་དེའི་ཆོ་འཁོར་ལོ་དེས་དེའི་མགོ་བཅད་པར་གྱུར་ཏོ།^༤ ཞེས་དང་།

རྟའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་དང་སྟོང་ག་ལི་ཉོ་ཏུས་བསྟེས་པའི་ལེའུ་བཞི་པར། འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་
 བསྟེས་པའི་ཆོ། རྟེ་དང་བདུད་ཅི་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། རྟེ་མིང་ཨ་ཙ་སྟེ་བ་སྟེ། སྟེ་ནི་སྟེན་ཆེན་ལྷ་བུ་
 ཡིན། རྒྱ་མཆོ་དེ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ། བྱུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན། ལྷ་མིན་སྟོབས་དང་ལྷ་
 ལྟུགས་པས། བྱི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་བཟུང་བར་གྱུར། སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་དྲངས་པས། རྟེ་བྱི་
 བྱི་རྩུང་ཟད་ཉམས་པར་གྱུར། རྟེ་བས་རྟ་རྣམས་ད་དུང་ནི། རྟེ་བྱི་ནི་ལྷུང་བར་མི་འདེགས་གིང་། རང་ལ་
 གསོ་བ་ན་རྒྱུད་པ་ནི། བྱི་མ་རེས་ཀྱིས་དལ་བར་འདེགས།^༥ ཞེས་མདོར་བསྟེན་ནས།

རྒྱས་པ་ནི། སྟེ་དགྲ་དང་པོ་བྱུང་བའི་ཆོ། འཆོ་བའི་འཛིན་ཏེན་བདེ་གནས་གྱུར། རྟེ་རྟེས་

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་ཚངས་པ་ཡིས། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བྱེད་པའི། རྫོམ་
 གྱིས་གདུང་བ་ཉིད་དུ་བྱས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་སྟོན་ཆགས་ནམས། སྒྲུང་ཡང་རྒྱག་ཅིང་འགོ་བར་
 བྱེད། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཤམ་དང་། ལྷོ་འབྲེ་སྟོན་པོ་དེ་ནམས་ཀྱང་། ལྷོ་བས་དང་ལྷན་པའི་རྫོམ་
 གྱིས་ནི། གདུང་བས་ཉེ་བར་ཟེན་པར་གྱུར། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཁ་ཟས་དང་། ལལ་སྟན་ལ་ནི་དགའ་
 མེད་གྱུར། རྟེན་ནམས་དེ་ལྷ་ར་མེས་པ་ན། རྟེན་ཆོན་སྟོ་སྟེས་པ། གང་འདི་ཆུ་ལྷི་ལྷིང་པོར་ནི། གནས་
 དེས་བདག་ཅག་རྫོམ་མེལ་བྱས། རྟེན་ས་རི་པོ་མཆོར་ད། གྲགས་ལྷན་སྒྲུབས་གིང་ཉིད་དུ་བྱས། སྒྲུ་
 ཡི་རྒྱལ་ཆེན་མཐའ་ཡས་ནི། སྒྲུབས་ཐག་རྩ་ནི་ཡང་དག་སྒྲུབ། རྟེན་ནི་སྟོགས་གཅིག་ལྷ་ནམས་ཏེ། སྟོགས་
 གཅིག་རྩ་ནི་ལྷ་མིན་གནས། སྒྲུབ་ཐག་འདྲན་ཅིང་མཆོ་ཆེན་ནི། འཛིགས་པའི་སྒྲུ་ནམས་
 བསྒྲུབས་པ་ལས། མཆོ་ཆེན་དེར་ནི་ལྷ་དང་མིའི། སྒྲན་ནི་རྩ་བ་ལོ་མ་དང་། འོ་མར་བཅས་པ་བསྒྲུས་
 བས་ནི། ཐམས་ཅད་བཅུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། གཟི་བཟིང་ཆེ་ཞིང་གཟི་བཟིང་ཅན། རོ་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་ཞིང་དགེ། མེ་རྟོག་སེར་དང་གོ་སྤིང་གི། རྟེན་ཆེན་སེར་མེ་ལ་སྟོན་དང་། མདངས་ལྷན་རྩ་ཏི་ས་
 ར་དང་། འཆོ་བྱེད་འཆིགས་གསོ་བྱེད་དང་། རྟེན་ཆེན་མ་གསོ་བྱེད་ལ་སོགས། གཞན་ཡང་ཚངས་པས་
 གང་སྒྲུལ་པའི། བཅུད་དང་མཐུ་སྟོབས་བསམ་མི་བྱུང་། སྒྲན་ནམས་མཆོ་ཆེན་དེར་བཅུག་སྟེ། རྒྱ་
 མཆོ་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་བ་ན། རྟེན་དང་པོ་ལོ་ན་ར་ནི། རྟེན་པོ་ལ་སོགས་བྱུང་བར་གྱུར། གང་
 གིས་ནང་པར་བརྟོད་ན་ནི། མི་དན་ལ་སོགས་འཛིགས་བྱེད་པའི། དགེ་བ་ཞེས་བྱའི་རིན་པོ་ཆེ། བཅུད་
 བྱི་ཆུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར། ཉི་མ་བཞེན་པའི་གིང་རྟོ་ནི། འདྲན་པའི་རྟོ་དང་ལྷ་ཡི་ཆང་། རྟེན་ཆེན་ལོར་
 བཟང་གོ་བྱ་བ། ལོར་བྱའི་རྩ་ཆ་བཟང་པོ་དང་། བདུད་རྩི་ཞེས་བྱའི་སྒྲན་དང་ནི། བདུད་རྩི་ཉིད་ཀྱང་
 བྱུང་བར་གྱུར། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་མཆོག་སྒྲན་པ་ཐང་ལ་འབར་དང་ནི། སྒྲུ་མཐོ་
 ཞེས་ནི་བྱ་བའི་རྟོ། སྟོང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་ལ། འབྲུག་དང་རྩ་ཡི་སྒྲུ་དང་ནི། རྟེན་དང་རྩ་ཆེན་
 སྒྲུ་འདྲ་བ། གང་ཞིག་སྒྲུ་གསང་མཐོན་པོ་ཡིས། སྒྲུ་དེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི། རྟེན་ཆོ་ལྷ་དང་ལྷ་
 མིན་གྱིས། སྒྲུ་མཐོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཏགས། སྒྲིན་དཀར་གྱི་ནི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། མཐོགས་གིང་
 བདུད་རྩི་ལས་བྱུང་བ། མདངས་ལྷན་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། བྱུང་སྟེ་མཐའ་ལ་འགོ་བར་བྱེད། ལྷོ་བས་

ལྷན་ཞེས་བྱའི་སྒྲུང་བྱེད་བྱས། །དེ་ཡིས་རྒྱུ་པ་པ་གཉིས་ལས་བཟུང་། །དེ་ཆོ་ལྷ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མཛུ་
ར་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྲུལ་ཀྱིས་པོ་བོར་ནས་ནི། །རྟ་ཡི་རིན་ཆེན་ལ་འཇུག་ཏེ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་སྤངས་
ནས་ནི། །ས་གཞི་འདིར་ནི་ཕྱིན་པར་གྱུར།^༧ །ཞེས་དང་།

འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རབ་འབྱོར་ལྷ་བས་མཛོད་པ་འདོད་འཛོད། བཅུད་ལྷན་ཞེས་
པ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་ཏེ་ལྷོ་བྱུང་བ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་འཁྱེད་ལྷ་བ་ཕྱིན་
པ་བྱུང་བ་དབང་ལྷག་གིས་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བྱས། དུག་བུམ་པ་གང་བྱུང་བ་དབང་ལྷག་གིས་མགྱིན་པར་
བཞག་པས་མགྱིན་པ་སྟོན་པོར་སོང་། ཆང་བུམ་པ་གང་བྱུང་བ་དེ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་འཁྱེད་པས་སྤྲུ་ར་སྤྲུ་
ར་ཞེས་ཆང་རམ་མཚོའི་བཅུད་དམ་བདུད་རྩི་ཡང་རུང་ངོ་།^༨ །ཞེས་དང་། རྟོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ་
དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་མིན་པ་ཅན་གྱི་དཔེར་བཞེད་དུ། བདུད་
རྩིའི་རྒྱ་གཏེར་མ་བསྐྱབས་ཤིང་། །ཁོར་རྒྱས་ཐང་ཡང་མ་བཅད་ལ། །རི་བོ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པར་ནི། །སྤང་
པོ་འདི་ནི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུན།^༩ །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་མན་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་དགུ་པ་
ལས། སྟོན་གྱི་དུས་སྤྲུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས། །བདུད་རྩི་འདོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། །སྤྲེས་བུ་
སྤྲུ་མེར་མིག་ནས་མེ་འབར་བ། །འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དོན་ཏེ་ཆངས་པ་ཡིས། །རྟོ་བཞེད་བྲ་ཡས་
རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་ཐིམ།^{༡༠} །ཞེས་དང་། བརྒྱུད་པར། སྟོན་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །བདུད་རྩི་འདོད་ནས་སྤྲུབས་
པ་ཡིས། །བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་སྤྲུ་རོལ་ཏུ། །སྤྲེས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །སྤྲུ་མེར་མིག་ནི་
མེ་འབར་བ། །མཆེབ་བཞིཔ་གཟི་བཞིན་འཕར། །དེ་མཐོང་ལྷོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། །ཆངས་པའི་
རྟོ་ཞེས་བཞེད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤངས་ཏེ། །དུག་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བའི། །རང་བཞིན་
གཉིས་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར།^{༡༡} །ཞེས་སོགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་གཉིས་པར།
དཔལ་མོ་ཐོར་ཐོས་ལྷའི་སྟོན་པ་སྤང་བོའི་བདག་དང་ལྷ་མོ་ཀློང་ལྷ་དང་ལྷ་བ་དང་། །བདུད་རྩི་སྟོབས་
ལྷན་རྒྱལ་མིན་དུས་སྤྲུ་རྒྱ་གཏེར་བསྐྱབས་ལས་ལྷ་ཡུལ་མཁའ་ལ་གལ་ཏེ་བྱུང་གྱུར་ན། །ཨན་རྟ་ཀ་ཉིད་
རྒྱལ་མིན་ལ་ནི་ལྷ་བ་མེད་པས་གཟུང་ཆོས་དུས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར།^{༡༢} །ཞེས་དང་།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི་འགལ་

བྱེད་སྒྲ། །ཁྱེས་ལས་ཆོས་འདོད་པ་དང་རིགས་སྒྲིམ་དྲེགས། །སྒྲིག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གདུང་བ་ཚུམ་བྱེད་པ། །
 ལྷན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་ཡིན།³ །ཞེས་དུས་འཁོར་དང་ཆད་མ་སོགས་ལས་དགག་བྱ་
 གནང་ཡང་། རིག་བྱེད་རང་ལྷགས་སྟ། གོང་གི་ལུང་རྣམས་དང་། སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་གསུང་རྒྱུན་སོགས་
 ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་ན་འདི་ལྟར་ཐོབ་པར་སྣང་སྟེ། འཇམ་
 དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་རབ་འབྱམས་བཙུ་བརྒྱད་པར། རང་ཉིད་འོད་ལྷན་སེམས་ཅན་ནི། །དེ་ཡི་དུས་
 སུ་རྫོགས་ལྷན་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་། །ཀླ་དང་འཆི་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་ཡི་
 དུས་སུ་རྒྱ་སྐར་དང་། །ཉི་མ་ལྷ་བ་སྐར་མ་མེད། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འཛིག་རྟེན་མེད།⁴ །ཅེས་དང་། དེ་
 བས་དུས་ནི་འབྲི་བ་ན། །འཛིག་རྟེན་སྟོད་མིན་རབ་ཏུ་འཇུག། །སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱངས་ནས་ནི། །དེ་
 བས་ས་ཡི་སྟོང་དུ་འགོ།⁵ །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་ལྷ་བ་དང་། །ཁ་ཟེའ་ཡི་འོད་ནི་བྱུང་བར་
 བྱུང་།⁶ །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་མཇུག་ཏུ་བདུད་རྩིས་ཞག་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཟོས་པས་
 རྩ་འབྲུལ་དང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ནས་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷན་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོའི་དབུས་ན་འཆི་མེད་ཀྱི་བཅུད་དམ་བཅུད་རྩིས་གང་བའི་རིན་ཆེན་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་བུམ་པ་ཞིག་ལྟར་དེ་
 ལྷན་ནེར་འདུག་པ། །སྒྲ་གཅན་གླིང་བཞིར་རྒྱ་བས་མཐོང་བ་དང་། དེས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ།
 ཀྱི་གྲོགས་པོ་དག རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་གློང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་
 བུམ་པ་གཅིག་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། དེར་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དེ་
 འདོད་ནས་ལེན་པར་བརྩམས་པའམ་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པའི་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ལྷག་
 པར་འཕེལ་བ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་ན་རྒྱ་ཡི་སྟོང་པོར་གནས་པས་གདུང་བ་ཞི་བར་མཐོང་ནས་སྒྲན་དང་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་མཚོར་བཅུག་སྟེ་སྟོང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་འཇུག་གིས་རི་བོ་མཚོ་རའམ་རི་རབ་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་ཤིང་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལོ་རྒྱུས་སམ་རྒྱལ་འདིར་ཀྱི་དྲང་སྟོང་མུ་བྱུད་འཛིན་ལུས་སྒྲུལ་དུ་
 སོང་ནས་བསྐྱབ་ཐག་དང་མེས་པོ་ཆངས་པས་སྟེ་བོ་མནན། འོག་ནས་དུས་སྤུལ་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་བྱས་
 རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། ཐོག་མར་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཤེལ་ལས་བྱུང་ཅིང་རྟ་བདུན་དང་ལྷན་པ་འཛིག་
 རྟེན་འོད་ཀྱི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཐོན་པས་⁷ །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཉིད་གཤེལ་མ་རུ་འདུག་ཅེས་

སྒྲིག་པས་མིང་གི་མར་བཏགས།

ཡང་བསྐྱབས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་རྟ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐོན་པས་སྒོན་མ་དེའི་ལྷ་པོར་འདུག་ཟེར་མིང་ལྷ་བར་གྲགས་པ་ལྷ་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་ཅོད་པན་དུ་བྱས། དེ་ནས་གྲུབ་པོ་ཆེས་སྤངས་ཐོན་པ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཞོན་པར་བཟུང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ངམ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཐོན་པ་ལྷས་ཁྱེད། ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་བྱུང་བ་རང་ཉིད་ནས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདུས། དེ་ནས་བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དེས་པས་ང་ཆང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུངས་ན་མྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་དྲེགས་པས་སྒྲོ་བའི་རྣམ་པ་འཇུག་རོ་ཞེས་ཟེར་བས་ལྷ་མིན་རྣམས་གྱིས་འབྱུང་བར་མ་རྒྱས་ལྷས་བུངས་པས་ལྷའི་སྐད་དོད་སུ་ར་དེའི་སྒོན་དུ་དགག་ཚིག་ཨ་བཞག་པས་ལྷ་མིན་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་མིང་ཡང་གྲགས། དེ་ནས་ནད་དང་གདོན་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་དང་། ཀུ་ལྷ་བ་དང་། རོར་བུའི་རྣ་ཆ་བཟང་པོ་དང་། བདུད་ཅི་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དོན་པ་སྒྱི་ནོར་བྱས། དེ་རྗེས་མགྱིན་རིངས། ཐོར་ཐོས། སྒྲ་མཐོ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཤིས་ཤིང་སྒྱིན་གྱི་ཁདོག་ལྷར་དཀར་བ་དོན་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཉལ་གྱི་བྱས་པའི་མཐར་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོངས་ལྷན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་འཁྱེར་ནས་རང་གི་གནས་སུ་བྱོས། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱབ་པས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་གི་སྒྲིམ་བུ་ནག་པོ་བཙེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདོང་དགུ་བ་སྒྲ་སེར་མིག་ནས་མེ་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་བ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་མིད་པས་ཁྱབ་ར་མ་གྱུར་ནས་བྱན་པ་སྟོར་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་ཅིང་མི་སྒྲིམ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོས་དེ་ལས་བྱུངས་ཏེ་མགྱིན་པར་བཞག་པས་དེས་དེའི་མགྱིན་པ་སྒོན་པོར་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་ན་གྱིས་མ་ཐུ་ལ་བ་ལྷ་ཆངས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཆངས་པ་ལ་སྒོན་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་བ་ལ་ཆེན་པོས་སྒྲིམ་བུ་དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་རིག་སྒྲགས་གྱིས་བྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་བྱན་ཏེ། རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲིགས་མཛུབ་གདེངས་པས་དེའི་ལུས་ཞིག་ནས་དུག་སྒྲུལ་དང་ཁྱི་དང་ཐིན་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་། བོང་ང་ཐང་ཐོམ་ལ་སོགས་པ་མི་རྒྱ་བའི་དུག་གཉིས་ལ་ཐིམ། དེའི་འོག་ཏུ་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ན་སྟོད་

ཆེན་པོ་བརྒྱད་གང་བ་སྒྲ་བ་ཤེས་རིན་པ་སོགས་ཚངས་པས་སྒོས་སུ་འབྱེད་བས་སྒྲ་གཅན་གྱི་འཁོར་
ལོ་འཕངས་པ་དབུལ་བར་ཐོག་པར་སྒྲ་ཡང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་སོགས་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་
མཐུན་པར་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེད་བས་ལྷ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཡི་ལྷག་པའི་ཆེ་བྱེད་འཇུག་གིས་ཆེས་
ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཟུགས་བཟང་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་ཞིང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་གོ།

དེའི་ཆེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱད་མེད་ཡིན་ནོ་སྤྱམ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་
བྱད་མེད་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་བདུད་རྩི་སྤྱང་མར་བཞག་ནས་བྱས་ལ་སོང་བ་དང་། སྐབས་དེར་ཁྱབ་
འཇུག་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་བྱམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་བརྒྱས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་པ་ནམ་
པར་རྒྱལ་བྱེད་དུ་ཁྱེད་རོ། །དེ་ནམས་བྱས་བྱས་ནས་སྤྱར་ལོག་པ་དང་། བདུད་རྩི་མ་མཐོང་ནས་དེ་
འཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེད་རོ། །ཞེས་ཐོས་ནས་ལྷ་ནམས་སྤྱིང་དུ་འགོ་བ་ནི་བདེན་
ནོ་སྤྱམ་མོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་ནམས་བདུད་རྩི་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ན་སྒྲ་གཅན་ལྷའི་ཆ་ལྷགས་
སུ་བསྐྱར་ཏེ་དེར་ཞུགས་པས། བདུད་རྩི་སྐལ་པ་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལྷ་བས་མཐོང་སྟེ་འདི་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་ནོ་ཞེས་ལྷ་ནམས་ལ་སྒྲུན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་སྒྲ་གཅན་ཤོས་པ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
དོ་རྩེ། སྐམ་བྱེད་ཀྱིས་མདུང་། སྟོབས་བཟང་གིས་གཤོལ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་རི་སྟེད་ཅིག་ཐོགས་
ཏེ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་དེད། ཟེན་ལ་ཁད་པར་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལག་པར་དྲང་སྟོང་ཞོ་འབྱེད་གི་རུས་པ་བདེན་
པ་སྒྲ་བ། བརྟན་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་མ་པམ་པ་སྟེ་མདོར་ན་པར་ལ་
དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་རྩྭ་ལ་གང་གི་འང་། “གཞིག་པར་མི་རྣམས་པའི་དོ་རྩེར་
ཀྱུར་པ་ནི་མའི་དུམ་བུ་བསྐྱས་པ་ལ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པས་བཟོས་པའི་འཁོར་ལོ་གང་ལ་བརྒྱབ་པ་དེར་
མི་འཕྲོག་མི་སྤྱི། འཕྲོག་པས་མི་བསྐྱད་མི་སྤྱི། བསྐྱད་པས་མི་འཆི་མི་སྤྱི། འཆི་བས་རན་སོང་དུ་
མི་ལྷུང་མི་སྤྱིད་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞི་ལྷན་ཡོད་པ་འཕངས་པས་སྒྲ་གཅན་གྱི་སྒྲེ་བཅད་དེ་ལུས་བྱིངས་
ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་། བརྒྱད་པའི་ཕྱི་མར། སྒྲ་གཅན་བདུད་རྩི་རྒྱ་བཅ། །ཁྱབ་འཇུག་གིས་ནི་སྒྲེ་བཅད་
པས།” (ཞེས་པ་ལྷ་ར་བདུད་རྩི་མཐུས་མགོ་བོ་མ་གྱི་བར་སྤྱང་འཁོར་ལོ་ཕྱིར་གཡུགས་སུ་འཕངས་

པས་ཚངས་པའི་དབུ་ལ་བའམ་མཁུ་ཚོས་ལ་འཕྲིན་ ཏུས་དེར་ལྷ་མིན་དབང་པོའི་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་
འདྲིས་པ་ཐིགས་པ་གཅིག་ས་ལ་ལྷུངས་པར་ཨ་རུ་ར་དང་སྒྲོག་སྒྲུབ་བྱུང་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་གཙན་ཟེན་དང་ལྷ་
བ་ཞེ་འགྲས་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་གིས་ཆེ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་ཏུ་ས་འགོ་བས་ཤིང་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པའང་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་གྲགས།

ཚངས་པ་རང་གི་མའི་ཟུག་རུ་དང་སྒྲུ་གཙན་གྱི་སྒྲེ་ཆད་པའི་སྒྲིང་རྗེས་ཞེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས། སྒོན་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་ཆེན་པོར་སྒྲོན་གྱི་རྒྱུད་ཐོས་པས་རྒྱེན་བྱས། མ་
ནང་ནས་ཆོའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཐོག་མ་ཨོ་ལྷ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོའི་རིག་བྱེད་སོགས་
རིག་བྱེད་བཞེ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ། ལྷ་ཟེར་ལས། ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཨུ་ཐའི་སྒྲུ། ཁ་ཉིས་པོ་འདི་
དག་སྒོན་ཚངས་པའི། ལམ་ཚོས་བརྟོན་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། རེས་ན་འདི་དག་བཀྲ་གིས་ཡིན།^{༡༠} ཞེས་
བཤད་ཅིང་བཀྲ་ག་པའི་ཆེ་ཡང་རེས་བརྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཨོ། སྒྲོན་དག་གི་ཨུ་སྒྲིང་སྒྲུང་གི་ཨུ། མཚོན་
སྒྲིན་གྱི་ཨུ་སྟེ་དེ་བཞི་པོའི་ཆད་ཏུ་འདོན་དགོས་པར་བཞེད། དེ་ཡང་བརྟོན་དབྱངས་ཅན་མའི་
དགོངས་པ་ལྷར་བསྐྱབས་པར། ཨ་བསྐྱང་བ་ལ་སྟེ་སྒྲོང་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་བྱིངས་མཐའི་
ཨ་དབྱེད། པའོ་སོག་གི་ཨ་ཕྱིས། ཨུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འཛིན་ཞེས། རྒྱེན་མུ་ཀུ་བྱིན། ཀ་འགོ་བ་ལ་
འོས་པ་དེ། སྐ་བྱ་སྐ་ར་ཆས་ཨུར་བསྐྱར། ཀ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས། ཨུ་བརྟོན་དོན་ཨུ་ཨུ་ལ་ཨོ། མ་
ར་རོར་བྱས་པས་ཨོ་འགྲུབ་པས་བསྐྱང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་^{༡༡} རོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་
བཤད། མཚོག་དང་ལོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱལ་བཅའ་
བ་དང་བཀྲ་གིས་དོན། རོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན།^{༡༢} ཞེས་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ལྷན་བྱེད་དང་བཞི། ཆད་ཏུ་བྱས་པ་སྒྲོན་པར་བརྟོན།^{༡༣} ཅེས་བརྟོན་བཀྲར་བསྐྱགས་
གསུམ་ཏུ་བཤད་པ་དང་།

རོག་གི་འབར་བར་རིག་བྱེད་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། ཚངས་པ་དང་ནི་ནོར་ལྷ་ཡི། ལྷུར་
སྒྲངས་གསང་བ་ཨོ་ཞེས་བྱ། ཚངས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ནི། རྟོད་དེ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན། རེ་ནི་ཆད་
གསུམ་གསལ་བ་ཡིན། རེ་བཞིན་གིན་ཏུ་བྱ་བར་བསྐྱར། རང་པོའི་རྒྱ་ནི་ཡི་གེ་ཨུ། རྒྱ་དང་སྒྲིང་

སྟོབས་ས་མེ་བསྐྱས། ལས་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་དག་ཀྱང་། ཡིད་རྒྱལ་སྤྲིང་སྟོབས་ལྷ་དང་ལྷན། བྱིད་
 པའི་ཡི་གེ་མིའི་མིང་ཅན། གྲོག་དང་མུན་པ་གསུམ་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲད་པར་བྱེད། གཞི་
 ཆེན་ཤིན་ཏུ་ལོག་པའི་རྒྱལ་ལྷོ་ཞེས་དང་། དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་ནམས། རུས་སྤལ་ཡན་
 ལག་བཞིན་བསྐྱས་ལ། དྲན་པས་ཡི་གེ་ཚོ་བརྗོད་ན། དེ་གྲུས་སྤྲེས་བྱ་གྲོལ་བར་གྱུར། ཞེས་ཚོ་ཡིག་
 ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། ཨ་བྲུབ་འཇུག་ལྷ་དབང་ལྷག་མ་ཆངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞིན་མཆོམས་སྤྲར་བས་འབྲུབ་པ་སོགས་དྲང་དོན་གྱི་དབང་དང་། དེས་དོན་རྒྱས་འཁོར་ཅ་
 རྒྱད་ལས། ཆངས་པ་སྤྲེ་ཡི་དོ་རྗེ་འཛིན། ཀུན་གྱི་དོ་རྗེ་དབང་ལྷག་ཆེ། རྒྱལ་པོ་བྲག་གཉིས་ལས།
 འཛིན། དེ་ཡང་བྲུབ་འཇུག་རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེ། ཞེས་དང་། ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས།
 ཆངས་པ་བྲུབ་འཇུག་ཞི་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་བརྗོད། ཆངས་པ་བྲི་བྲལ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད། འཇུག་བྱིར་བྲུབ་འཇུག་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྲེ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་པ་ཀྱ་ཡ་སྤྲེས་
 མཛད་པ་ལས། ཨ་ནི་བདག་མེད་མ་ཞེས་བཤད། ལྷ་ཡིག་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ། མ་ཡིག་མི་བསྟོད་
 དོ་རྗེ་བས། ཚོ་ནི་དོ་རྗེ་གསུམ་ཞེས་བཤད། ཡི་གེ་ཨ་ནི་གསུང་ཞེས་བྲ། ཡི་གེ་ལྷ་ནི་སྤྲེ་བརྗོད། མ་
 ཡིག་བྲགས་གྱི་དོ་རྗེ་སྟེ། དོར་གསུམ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཚོ། ཡི་གེའི་དང་པོར་གྱར་པའི་བྲིར། ཡི་
 གེ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྤྲེ་བཤད། ཅིས་སོགས་དང་། རུས་འཁོར་ཅ་རྒྱད་ལས། དཔལ་ལྷན་སྤྲེ་ཡི་དོ་རྗེ་
 འཛིན། ཞེས་ཨ་སྤྲེ་ལྷ་གསུང་མ་བྲགས་ཉེ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཚོ་ཡིག་སངས་རྒྱས་གྱི་ངོ་བོ་
 དེ་ལ་ཨེ་མྱ་བ་པའི་རིགས་པས་སྟོས་པའི་སྤྲེ་ལྷ་ལྷ་དང་ཐིག་ལེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་
 རྒྱར་གཞི་སོགས་མཐའ་གྲས། སྟོན་གསལ་ལས། ཚོ་ནི་བསོད་ནམས་ལེན་པའོ། ཞེས་དང་། ལྷ་
 ཆོགས་གསལ་བར། ཚོ་ཞེས་བྲུ་བ་རབ་བསྐྱགས་པ། ཆངས་པ་ཡི་ནི་འགྱར་མེད་སྤྲེ་བཤད། ཞེས་
 བཀྲ་ཤིས་པ། བརྗོད་པ། བསྐྱགས་པ། བཀྲར་བ། བསོད་ནམས་ལེན་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ངོ་བོ་སོགས་
 དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས།

ཐར་ལོའི་ཉི་ཟླའི་མདོར་ཡང་། སྤྲེ་གཙན་གྱིས་བདུད་ཅི་བརྒྱས་པ་ལྷ་བས་བྲུ་གཏང་བའི་
 འཁོན་འཛིན་གྱིས་བཙོ་ལཱའི་རུས་ཟིན་པའི་འཛིགས་སྟོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཞུས་དང་། གཟུངས་

ག་ལྟའི་གསང་སྒྲགས་རྗེས་འཛིན་ལས། འཛིག་རྟེན་དག་བཙམ་བདེ་གཤེགས་ལ། ཁྲོ་བ་རྒྱབས་
 སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། ཁངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྒྲགས་བཙེན་མས། ཁྲོ་བ་ཐར་མཛོད་རྒྱ་གཙན་
 ལས། རྒྱ་གཙན་རྒྱ་བ་མུན་སེལ་བ། ཁམ་མཁའ་དག་ལ་འོད་བྱེད་ཅིང་། ལྷམ་མེར་འདུག་པ་
 དཀར་བ་དང་། རྒྱམ་པར་དག་པའི་འོད་ལྗན་པ། ཁར་སྒྲུང་དག་ལ་མ་བཟུང་བར། སྦྱིད་གྲུའི་སྒྲོན་
 དེ་ལྷུར་དུ་ཐོང་། ཉེ་ནས་རིངས་བཞེན་རྒྱ་གཙན་དེ། ལུས་ཀྱང་རྩལ་ཞིང་སྒྲག་གྱུར་ལ། ཁད་པ་
 བཞེན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིས། ཁྲོ་བ་རྒྱམས་པར་གཏོང་བར་བྱས།^{༡༩} ཞེས་དང་། གཡུང་དུང་བོན་གྱི་ལྷ་
 འབུམ་ཁ་བོར་གྲགས་པ་ལ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་།^{༢༠} གསུང་རབ་ལ་ལར་ཉི་ཟླ་སྤྱད་གིས་
 ཟེན་པ་ཞེས་དང་། དུན་ཉེར་ལྷ་མིན་དབང་པོའི་ལག་པས་སྤྱིབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོབ་དྲང་བའི་དོན་དུ་
 བཤད་ཚུལ་རི་སྟེང་དང་།^{༢༡} གནམ་སྟོང་དུ་ཉི་མ་སྤྱིབ་པའང་གཙོ་བོར་རྒྱ་བར་ཡིན་རུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 གནས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱས་ལ་ལར་བྱུང་བ་བུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་དོར་ཙམ་སྟེ་
 དོན་ཉི་ཟླ་ཁམས་གྱི་དངོས་མའི་རྒྱམ་པར་རྒྱ་གཙན་བར་སྤིང་གི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་ཞིང་། གོ་ལའི་རྒྱ་
 ལམ་དུ་ཚུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་གིན་ཏུ་དངས་པའི་སྟེང་དུ་གདོང་མཇུག་ཞོར་བྱའི་རྒྱུ་འི་
 མདངས་ཙན་སྟེང་ནས་སོག་པའི་གྲིབ་མ་ལས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ཐ་སྟོན་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཉི་ཟླ་གཙན་
 དང་རོ་རྒྱུང་ཉི་ཟླར་བྱས་ནས་བྱིན་དགའ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པའི་
 དོན་བཞུག་དཀར་པོ་མ་བྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།^{༢༢} ཉེ་ཡང་མེས་པོས་སྤྱིས་སྤྱིའི་བདག་པོ་
 ཞེས་པ་ཆངས་པ་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་བསྟན། དེས་ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་ཞེས་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མེང་
 གི་བྱ་ལྷར་གྲགས་པའི་འཐབ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་བྱ། འཛིགས་བདེ་རྒྱུད་གི་བྱ། སྤིང་རྒྱུབ་དབང་པོའི་བྱ།
 རིས་མེད་ལྷར་བཙས་གཉིས་ཉི་ལྟའི་ནང་ནས་ཐམ་གཉིས་ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བཤད། དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་ལྟའི་དབང་པོ་རྒྱ་བྱིན་ལ་བསྟེན་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ལོ།

སོགས་མེད་པའི་མཐའ་མ་བཀག་ཀྱང་དེར་སང་འདི་འོ་ཞེས་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་སྐབས་མ་འཆལ་
 ཞིང་། སྟོན་པ་ཤུག་འེད་བར་པོས་ལའོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ར་རྩ་སིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོར་གྱི་སྐབས་
 གསོ་དབྱེད་པའི་མ་ལ་སྤྱ་ཏུ་ལེའུ་བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བཅ་པོ་ཉི་ཁྲི་བ་
 ཞེག་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། འདུལ་བ་སྒྲིག་གི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་ནད་པས་ནི་སྒྲིག་པ་ལ་དྲིས་ཏེ་
 བྱུ་ལོ་^{༡༤} ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ལུང་གི་དུམ་བུ་གསུམ་པར་སྒྲིག་དང་མས་
 བཏང་བའི་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉུང་བྱེད་ཞེག་བཤད་ཅིང་གཙོ་བོར་སྒྲོས་པ་ནི། སྒྲིག་ནི་རྗེས་སུ་གནང་
 བ་དང་། ཆོལ་དང་གཡམ་པ་མིག་སྒྲིག་དང་། སྒྲོན་པ་དང་ནི་པེ་ལིན་ད། ཁམ་གྱུ་དང་ནི་སྒྱར་
 ལུ་ལོ་^{༡༥} ཞེས་པའི་སྒྲོམས་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྱིན་
 གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་དགེ་སློང་རྣམས་སྟོན་ཀའི་བོ་ནད་གྱིས་སྒྱུ་བོ་སེང་སེང་བོར་
 གྱུར་པའི་ཆོ་སྒྲིག་སོ་སོར་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་དུས་སུ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཡོལ་བར་མི་བསྟན་
 པས་སྒྱུ་བོར་གྱུར་པ་ལ། ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། དགེ་སློང་རྣམས་གྱིས་སྒྲིག་
 རྣམ་པ་བཞི་བོ་དུས་སུ་རུང་བ་དང་། བུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། ཇི་སྟོང་འཆོའི་
 བར་དུ་བཅང་བ་སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱུ་། ཇེ་ལ་དུས་སུ་རུང་བ་ནི་ལྟ་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཟན་
 རོན་དང་། ཤ་དང་། སྒྱམ་ཁུར་ལོ། བུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ནི། ཤིང་ཏྲག་ཙོ་ཙའི་བཏུང་བ་དང་། རྩ་ཤིང་
 གི་འབྲས་སུའི་བཏུང་བ་དང་། རྩ་ཤུག་གི་བཏུང་བ་དང་། ལ་ཤུག་འི་བཏུང་བ་དང་། ལྷ་དུམ་བླ་རའི་
 བཏུང་བ་དང་། པ་རུ་ཤ་ཀའི་བཏུང་བ་དང་། རྩན་འབྲུའི་^༡བཏུང་བ་དང་། འབྲ་གའི་བཏུང་བའོ། ཞག་
 བདུན་པ་ནི་མར་དཀར་དང་། ཏིལ་མར་དང་། ལུ་རམ་གྱི་དབྱེད་དང་། སྒྲིང་རྩི་དང་། ཤ་ཁ་རའོ། འཆོ་
 བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ནི། ཕྱ་བའི་སྒྲིག་དང་། སྟོང་བའི་སྒྲིག་དང་། ལོ་མའི་སྒྲིག་དང་། མེ་ཏྲག་གི་སྒྲིག་
 དང་། འབྲས་སུའི་སྒྲིག་དང་། ཏང་རྩ་ལྟ་དང་། ཐལ་བ་ལྟ་དང་། ལན་ལྟ་དང་། བསྐྱ་བ་ལྟ་ལོ།

དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲིག་ནི་སྒྲིག་སྒྲིང་དང་། ཤུ་དག་དང་། ཡུང་བ་དང་། སྒྲེའུ་གཤེར་དང་།^{༡༦} བོང་ར་
 དཀར་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲིག་གི་ནད་དུ་གཏོགས་པ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
 པའོ། སྟོང་བའི་སྒྲིག་ནི། ཙན་ནན་དང་། དབྱི་མོ་དང་།^༡ ཤུག་པ་དང་། ཐག་ཤིང་དང་། སྒྲེ་ཏེས་དང་།

སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤོང་བའི་སྒྲིབ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལོ་མའི་སྒྲིབ་ནི། བ་ཏོ་
ལའི་ལོ་མ་དང་། བ་ཤ་ཀའི་ལོ་མ་དང་། བེམ་པའི་ལོ་མ་དང་། ཀོ་ཤ་ཏ་གའི་ལོ་མ་དང་། སྒྲ་བཏའི་
ལོ་མ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་མའི་སྒྲིབ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མེ་ཏོག་གི་སྒྲིབ་ནི། བ་ཤ་
ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། བེམ་པའི་མེ་ཏོག་དང་། རྩ་ཀ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། ཤ་ཏའི་མེ་ཏོག་དང་། བསྐྱ་གེ་ས་
རའི་མེ་ཏོག་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གི་སྒྲིབ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འབྲས་བུའི་
སྒྲིབ་ནི། ཨ་རུ་ར་དང་། སྒྱ་རུ་ར་དང་། བ་རུ་ར་དང་། ཐལ་ཤམ་དང་། བེ་བེ་ལིང་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲས་བུའི་སྒྲིབ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཁྲ་ཆུ་ལུ་ནི། ཤིང་ཀྱན་དང་། སྒྱ་ཅི་དང་། རྒྱ་
སྒྲིགས་དང་། སྒྱ་ཆེལ་དང་། རྟོད་སྒྲིབ་ནོ། ཐལ་བ་ལུ་ནི། བས་གྱི་ཐལ་བ་དང་། བས་གྱི་ཐལ་མའི་ཐལ་
བ་དང་། ཤིང་ས་རྩི་ཀའི་ཐལ་བ་དང་། ཏིལ་གྱི་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་འབའ་ཤིག་ཀའི་ཐལ་བའོ། །ལན་
ཚུ་ལུ་ནི། རྒྱ་ཚུ་དང་། ལན་ཚུ་སྒྲིག་པོ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་དང་། ལན་ཚུ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་ལན་ཚུ་ལོ། །བསྐྱ་
བ་ནི། ཨ་ཐུའི་བསྐྱ་བ་དང་། བེམ་པའི་བསྐྱ་བ་དང་། འཛམ་བུའི་བསྐྱ་བ་དང་། ཤི་རི་ཤའི་བསྐྱ་བ་
དང་། ཀོ་ཤམ་པའི་བསྐྱ་བའོ།¹⁾ །ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཚུལ་
དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་།²⁾

ལའོར་ལོ་བར་བ་མཆོན་ཏིང་མེད་པའི་ཆོས་བྱ་ཤོད་ཐུང་རིང་གསུངས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་ཆེན་
པོ་ཆངས་པ་ལ་གསོ་དབྱེད་འབྲུམ་པ་གསུངས་ཤིང་། དུས་དེར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཆལ་གྲོང་ཁྱེར་བདེ་
སྒྱིད་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་ཏེ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱུ་དབྱར་གནས་ལ་སྒྱུན་བྱངས་པའི་ཆོ། སྒྱུན་རས་
གཟིགས་དང་ཆངས་པ། ཤུ་རིའི་བུ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙུག་མཐོང་རིག་པའི་
བརྒྱུད་ལེའུ་སྐུ་སྤོང་ལྷ་བརྒྱུ་པ་སྤོལ་འབྲུམ་པ་གསུངས་པ་འདི་དང་གསོ་དབྱེད་འབྲུམ་པ་གཙུག་པར་
བཞེད་པའང་སྤྱང་། གནས་བྱ་ཤོད་ཐུང་པོའི་རི་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དུས་སུ་གསེར་འོད་དམ་པ་
རྒྱ་ནག་འགྲུར་མཆོག་ཏུ་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་མདོ་སྤེལ་པོའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་པའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞི་པ་ལས། རིགས་གྱི་ལྷ་མོ་སྤོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པ། སྤྲ་ན་མེད་པའི་སྒྲིམ་
 བུལ་ལོ་བསྐྱར་བ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ལ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་འི་
 དབང་ལྷན་འོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཆོང་དཔོན་ཚུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲན་གྱི་རིགས་ལ་གིན་དུ་མཁས་པ་གཤེས་
 པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
 བཞི་མི་མཐུན་པ་ལས་གྲུར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ཅིང་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱིས་ཚུ་འབེབས་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱད་བཞིན་སྤྲུག་ཅིང་མཛེས་པ་མང་པོ་ཀྱན་གྱིས་མོས་པར་བལྟ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་
 ལྷུང་བ། གཙུག་ལག་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ། ཡི་གེ་དང་། རི་མོ་དང་། རྩིས་དང་། གྲངས་རྣམས་
 མངོན་པར་མི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཁམས་ན་སེམས་
 ཅན་བརྒྱ་སྟོང་ཆོད་མེད་སྟེད་ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་བར་གྱུ་ར་པས་ཐ་ན་དགའ་
 བའི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཚུ་འབེབས་སྟོང་རྩེ་སྟེས་ཏེ། བ་སྤྲན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱས་ལའོགས་གཏུགས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱ་བར་རྩོམ་གྱི་གི་
 བདག་གིས་རང་གི་ཕ་ལས་ནད་གསོ་བའི་སྤྲན་དབྱེད་གསང་བ་དྲིས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་
 རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གསོས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བདེ་བ་སྟོང་བར་བྱའོ་སྤྲོ་མ་ནས། ཡའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་བྱག་
 བྱས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་འདི་རྒྱད་ཅེས་དྲིས་སོ། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་སྟོབ་པའི་སྤྲན། སྤྲན་དབྱེད་
 རྣམས་ནི་ཁྱུ་ལགས་ན། བྱམས་པའི་ཡབ་ཀྱིས་བཙུང་དགོངས་ཏེ། བདག་ལ་བཀས་ནི་བཤད་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཐོས་པ་དང་།

ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲོས་པ། ངས་དེ་དྲང་སྟོང་སྟོང་པོ་ཡི། ཁད་གསོ་དབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
 རིམ་བཞིན་བྱོད་ལ་རབ་བསྐྱར་གྱིས། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་སེམས་ཅན་སྟོབ། ཁྲོ་བ་གསུམ་ནི་དབྱེད་
 ཀྱི་དུས། ཁྲོ་བ་གསུམ་ནི་དབྱེད་ཞེས་གྲགས། ཁྲོ་བ་གསུམ་ནི་སྟོན་གྱི་ཕྱོགས། ཁྲོ་བ་གསུམ་ནི་
 དགུན་ཞེས་བྱ། འདི་ནི་འོག་ཅིག་ལས་བརྒྱམས་ངས། གསུམ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ། གཉིས་

གཉིས་དུས་ཚིགས་གཅིག་བྱས་ནས། འཕྲོ་གཅིག་དུས་ནི་དུག་ཏུ་འགྱུར། ཁང་པོ་གཉིས་ནི་མེ་ཏོག་
 དུས། ཁག་ལྷན་དང་བཞི་ནི་ཆ་བའི་དུས། འཕྲ་དང་དུག་པ་ཆར་པའི་དུས། འབྲུན་དང་བརྒྱད་པ་སྟོན་
 གྱི་དུས། ཁག་དང་བརྒྱ་པ་གྲང་བར་གྱུར། བྱི་མ་གཉིས་ནི་ཁ་བའི་དུས། ཁྲེ་ལྷན་གྱི་བྲག་གེས་
 གྱུར་ན། འགལ་བ་མེད་པར་སྒྲན་བཏང་བ། རྒྱས་ནི་འདི་དག་རྗེས་མཐུན་པར། ཁས་སྒྲོམ་ལེགས་
 པར་སྒྱུར་བྱེད་ན། ཁྲོར་འཕྲི་ལྷན་དུ་འཕྲུལ་བས། ཁད་མང་དག་ནི་སྒྲེ་མི་འགྱུར། རྒྱས་ཚིགས་
 གལ་ཏེ་ལོག་གྱུར་ཞིང་། འབྲུང་ཚན་བཞི་ནི་ལོས་གྱུར་ལ། ཁྲེ་ཚོགས་སྒྲན་མེད་གྱུར་ན། ཁེས་པར་
 བད་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲེ། སྒྲན་པས་དུས་བཞི་གེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱས་ཚིགས་དག་གྲང་གེས་པར་བྱ། ལྷན་
 གྱི་ཁམས་བདུན་རིག་བྱས་ནས། འགལ་བ་མེད་པར་ཟས་སྒྲན་བཏང་། ཁོ་ཡི་ཁམས་དང་ཁག་
 དང་ག། རྒྱས་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱས་སྒྲུ།^{༡༥} ཁད་ནི་འདི་དག་ཞུགས་པའི་ཆེ། ཁག་སོར་འཕྲུལ་མི་རུང་
 གེས་པར་བྱ། ཁད་ནི་ཐ་དད་ནམ་བཞི་ཡོད། རྒྱུང་དང་མཁུས་པ་བད་ཀན་དང་། ལྷན་འདུས་པ་ཡི་
 བད་ཡིན་ཏེ། ཁལ་བའི་དུས་ནི་གེས་པར་བྱ། ཁྲུང་ཀའི་དུས་ནི་བད་ཀན་གལ་ཡོ། ཁྲུང་ནི་རྒྱུང་ནད་
 སྒྲེ་བར་འགྱུར། ཁྲོན་གྱི་དུས་སྒྲུ་མཁུས་པ་རྒྱས། ཁག་ནི་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་ལྷང་། ཁྲུང་ནི་ཆ་
 རྒྱུ་འཕྲུལ་བ་བཟུ། ཁྲུང་ནི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ལྷན་སྒྲུ། ཁྲོན་ནི་གྲང་དང་མངར་དང་སྒྲུ། ཁག་ནི་རྒྱུ་
 རྒྱར་སྒྲུ་དང་མངར། རྒྱས་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ། སྒྲན་དང་ཟས་སྒྲོམ་གང་བཟུང་བ། ཁལ་ཏེ་དེ་
 བཞིན་བཟུང་བྱེད་ན། ཁད་མང་དག་ནི་སྒྲེ་མི་འགྱུར། ཁོས་ལོག་ན་བ་བད་ཀན་དང་། རྒྱུ་ཆ་ན་བ་
 མཁུས་པར་གྱུར། རྒྱུ་ལྷན་ལྷང་བ་རྒྱུ་གི་དབང་། རྒྱས་དང་སྒྱུར་ལ་བད་གེས་བྱ། ཁད་གྱི་རྒྱུ་བ་གེས་
 གྱུར་ནས། ཁད་ནི་རི་བཞིན་སྒྲན་བཏང་བ། ཁད་དེབས་ཏེ་བྲག་ཐ་དད་གྲང་། སྒྲར་ནི་རྒྱུ་བ་གེས་
 པར་བྱ། རྒྱུང་ནད་དག་ལ་སྒྲུ་བག་བཏང་། མཁུས་པའི་ནད་ནི་འབྲུ་ན་བཟུང་། ཁད་ཀན་ནད་ནི་
 རྒྱག་པར་བྱ། ལྷན་འདུས་ལ་ནི་སྒྲན་གསུམ་དགོས། རྒྱུང་མཁུས་བད་ཀན་གསུམ་ལྷང་བ། ཁད་ནི་
 ལྷན་འདུས་པར་གེས་བྱ། ཁད་ལྷང་དུས་ནི་གེས་གྱུར་གྲང་། ཁང་བཞིན་དག་ནི་གེས་པར་བྱ། ཁྲེ་ལྷན་
 བརྒྱགས་ཏེ་གེས་གྱུར་ནས། རྒྱས་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲན་དཔུང་བ། ཁས་སྒྲོམ་སྒྲན་ནི་འགལ་མེད་པ། ཁྲེ་
 ནི་སྒྲན་པ་མཁུས་གེས་བྱ། གེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རིག་ནས། སྒྲན་དཔུང་ནམས་ནི་ལྷན་སྒྲུ་

པས། འདི་དག་ལ་ནི་གསལ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ནད་ནི་གསོ་བར་བྱ། གཏུར་བ་དང་ནི་མས་
བསྐྱད་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་དང་འདྲེ་གདོན་དང་། མ་རུངས་དྲག་དང་བྱིས་པ་དང་། ཆེ་བསྐྱེད་དང་ནི་
མཐུ་བསྐྱེད་ཡིན། ལྷ་མོ་ནི་དེ་ཡི་ཁ་དོག་དང་། ལྷ་ཆོག་རང་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། རེ་ལོག་མི་
ལམ་དྲིས་གྱུར་ན། རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་བྱེ་བྲག་གེས། སྐྱེ་མེད་མགོ་ཡི་སྒྲ་རན་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མི་བརྟན་པ། ཆོག་མང་མི་ལམ་འཕྲུང་མཐོང་ན། རེ་ནི་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ཅན། གཞོན་
ལུ་སྒྲ་དཀར་སྒྲེ་བ་དང་། རུལ་ཆེ་གཤེར་བ་མང་བ་དང་། ཡིད་གཞུངས་མི་ལམ་མེ་མཐོང་བ། རེ་ནི་
མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། སེམས་བརྟན་ལུས་ནི་མཉམ་ལ་དྲང་། ཞིབ་རྟོག་མགོ་དང་སྤྲུམ་ཞིང་
ལྷན། མི་ལམ་རྒྱ་དང་རྒྱས་དཀར་མཐོང་། བད་ཀན་རང་བཞིན་གེས་པར་བྱ། གྲུག་འདུས་རང་བཞིན་
གཅིག་ལྷན་པས། ཁ་ཅིག་གཉིས་དང་གསུམ་ལྷན་པས། རྟོགས་གཅིག་ལྷན་པར་གང་མང་བ། །
དེ་ཡི་རང་བཞིན་གེས་པར་བྱོས། རང་བཞིན་རིག་པར་གྱུར་ནས་ནི། རྟན་བཞིན་སྤྲོད་ནི་བཅུང་
བར་བྱ། འཆི་བའི་མཚན་མ་མེད་གྱུར་ན། མི་དེ་གསོར་རུང་བ་ཞེས་བྱ། རྟུང་བའི་ལོག་པ་ལ་
འཛིན་ཞིང་། ལྷ་མ་སྤྲོད་པ་དག་ལ་བརྟན། ཉེ་དྲུག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ན། འཆི་བའི་མཚན་མར་གེས་
པར་བྱ། མིག་གཡོན་ཁ་དོག་དཀར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷེ་གནག་ལྷ་སྤྲུལ་ཡོ་བ་དང་། རྩ་བའི་འཕོར་ལོ་
སྒྲོ་ལས་གྱུར། མཚུ་ཐུར་འཕྱང་བ་འཆི་བའི་མཚན། ལ་རུ་ར་ནི་རྣམ་གཅིག་ལ། རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་
ལྷན་ཏེ། རྟན་ནི་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱེད་པས། ཉེས་མེད་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ། འབྲས་བུ་གསུམ་
དང་ཆ་བ་གསུམ། སྤྲོད་རྣམས་ནད་ན་རྟེན་པར་སྤྲ། ལུ་རམ་སྤྱང་ཅི་འོ་མ་མར། འདི་དག་ནད་མང་
གསོ་བར་བྱས། རེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲོད་རྣམས་ནི། རྟན་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ལྷ་མོ་ནི་བཙེ་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རྟོར་དང་ཁེ་ལ་བལྟ་མི་བྱ། རས་ནི་ཁྱོད་ལ་ནད་གསོ་བའི། གཅེས་པའི་
དོན་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན།^{༡༧} ཞེས་དང་།

མདོ་སྤེའི་དབང་བོའི་རྒྱལ་བོ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་ཡེ་གེས་སྤེའི་འགྱུར་དང་། གསེར་འོད་དམ་
པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་གཉིས་ཏེ་ལམ་མཚུངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་མཚན་ལ་
རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན། ཁྱེའུ་འབེབས་གྱི་ཡབ་ལ་རལ་པ་འཛིན། ཆོགས་སུ་བཅད་པའང་། ལྷ་

གསུམ་དབྱར་ཏེ་ཁྱེ་གསུམ་སྟོན་དུ་ཤེས། གསུམ་ནི་དགུན་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱིད་ཡིན་ནོ།¹¹ ཞེས་རྒྱས་
བསྟུན་དང་འབྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་སྟོན་པ་རང་ཉིད་སྟོན་ཁྱེ་ལུ་ཆུ་འབེབས་སུ་
གྱུར་དུས་ཡབ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལས་སྟོན་དབྱད་གསན་པའི་ཆུལ་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་ཤིང་
སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ཀུན་གྱི་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
གསུང་བའི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྟུག་ཅེས་པ་སྟེ་རབས་རྩ་པ་སོགས་ལུ་བསྟོགས་ཞོན་གྱི་ཡུལ་དང་།
བི་བྱི་སོགས་རི་རབ་གྱི་ཅེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་དབུས་ལྟ་ན་སྟུག་དང་གཅིག་པ། སྟོང་མི་ཉག་ལྷག་པ་
གདོང་ནག་པ་སོགས་ཐུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོའི་ཞིང་ཁམས་གཞི་དང་སྟིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་
གནས་གྱི་དུམ་བྱ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་།¹² གདོང་ནག་པ་སོགས། གངས་ཅན་འབྲིགས་བྱེད་རི་སོགས་
དབུས་སུ་ནི། ཞེས་གཞལ་ཡས་ཁང་རི་བཞི་རྒྱ་དབངས་དང་བཅས་ཞིབ་པར་བཤད་པ། བདག་ཆེན་
པ་སོགས་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་རི་བཞི་དང་སྐྱར་བ། བྱང་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འཆོ་བྱེད་
འབྲིགས་བྱེད་སོགས་རི་བཞི་པོའི་དབུས་ན་ཡོད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བལྟ་བར་མི་རུས་པ། ཆོས་རྒྱལ་
བྱང་པ་རྩོམ་གདན་ཁོ་ནར་བཞེད་པ།¹³ རྩེ་བྱར་མཁར་བ་རྩམ་སྟེ་མི་གསོ་དབྱེད་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་དབྱེད་ཞེས་བཀའ་སོར་བཞག་དེ་དོན་ལྟར་བཞེད་པ་ལས་གནས་དང་བཀའ་བསྟན་སོགས་
གྱི་བགྲོས་མི་མཛད་པ། མཆོ་སྐྱད་མཁན་ཆེན་དང་བྱར་པའ་གཉི་ག་རྩ་པ་དང་མཐུན་པར་ལུ་བསྟོགས་
ཞོན་གྱི་ཡུལ། བྱར་པོས་ལྷགས་གཅིག་ཏུ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་བྱེ་བར་བྱི་ལྟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྟུག་
ནང་དོ་རྩེ་གདན་བྱང་པ་དང་མཐུན། གསང་བ་རང་སེམས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྤྲ་ཆོད་བང་གིས་
བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གཡུ་ཐོག་ཏུ་སྟོན་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་རྩེས་མཐུན་ཁོན་དང་། འབྲུག་པ་བསྟོ་
དཀར་པོ་འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རུ་རི་བོ་སྟོས་གྱི་ངད་ལྟན་དུ་འཁྲིད་ནས་དེའི་ཁེངས་པ་
བཅག་རྩེས་སྟོས་བྱར་¹⁴ གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་གནས་དེ་གདོས་བཅས་སུ་བྱུང་པ་མེད་དེ།
སྟོན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱུགས་རྣམ་པར་མི་ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་
སྟངས་བ་དང་། གསུང་པ་པོའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་རྒྱལ་དེ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་ཆུལ་བསྟན་པར་བཞེད་པ། སོག་བསྟོག་པ་ལོ་སྟོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བེ་རྒྱུ་

ལྟར་སྤྲོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྲོད་བྱ་དང་ཞིང་འདིར་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཞེས་གྲགས་པས་སྤྲོད་པའི་གནས་
ཡོན་པ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཆོ་སྤྲོད་པས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
གནས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ། ཁ་ཅིག་གི་རྩོགས་བཞུགས་སྤྲོད་ཀྱི་
ཞིང་དུ་འདོད་པ་སོགས་མཐའ་གྲས་ཤིང་།

ཟུར་མཁར་སྤོ་གོས་རྒྱལ་པོས་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་དུ་ལུགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཀག་
ནས།^༩ བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་ཁ་ཅིག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་ཀྱང་། དོན་དག་
བཅོམ་པ་བདུན་གྱི་མངོན་པ་སྤེ་བདུན་གྱི་ལུང་ཁོལ་བུར་འགྱུར་བ་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སྤྲད་པས་
པར། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། ཁ་དཀར་ཅན་དང་ལྟ་ཡི་གནས། བྱིས་པ་གསོད་དང་
ཀློག་སྒྲི། འཕྲོག་དང་མཆོད་རྟེན་རི་དང་ནི། འོད་མའི་གོང་དང་སྤྲར་བཅས་དང་། ཁེར་སྐྱའི་གནས་
ཀྱི་གོང་ཁྱེར་དུ། འདི་རྣམས་སུ་ནི་བྱུང་པ་ཡི། སྤྲོས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། ཉི་ལུ་ཅོ་གསུམ་
མཉན་ཡོད་དུ། སྤྲོན་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། འབར་བའི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
ཀྱི་གོང་དུ་ལ། འཀའ་བ་སྤྲད་པ་ལོ་དྲུག་སྟེ། ཉི་ལུ་ཅོ་དགུ་ཁབ་གནས་སུ། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་
ཅུ་ལ། རྒྱབ་མཆོག་དམ་པ་མུ་རན་འདས།^༩ ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་ལ་ཡོད་བཟུང་སྟེ་སྤྲོད་ནའང་།

དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོད་པས་ན། བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཅེ་ཐམས་ཅད་མའི་རྒྱུད་ཐ་པར་བཞུགས་པ།
ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེའི་འགྱུར་ལ་སྤྲད་མར་རྩོ་བོ་རྩེ་དང་དགེ་སྤོང་ཆུ་ལ་བྲིམས་རྒྱལ་བས་སྤྲད་གསར་བཅད་
གྱིས་བཅོས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པ་བསྤྲོད་པ་བཞུགས་པ་བཞུགས་པའི་ལོ་ལྷན་པའི་གཟུངས་ཀྱི་གྲོང་
གཞིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲོད་གྱི་གནས་ན། དགེ་སྤོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། ཇེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤོང་གསུམ་
ཀྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། ལྟའི་ཅན་དན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་མེ་
རྟོག་གི་ཆར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབ་བོ། ཇེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གཤེགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེང་

གཤེད་ཀྱི་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོར་། ལྷ་དང་། གྲུ་དང་། གཞོན་
སྒྲིན་དང་། གྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་དང་།
རྒྱལ་པོ་དང་། སྒོན་པོ་དང་། བམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་དང་བ་ལྷན་ལས་ལ་མ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་འདི
སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོངས་སུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་དང་། ཉན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དང་། རེབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་དུ་གསོལ།^{༡༥}

ཞེས་གསོལ་བར་བདག་ཅག་གི་སྒོན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད། ལུམ་ཆེན་མོ། །འཇམ་
དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཅུ་དྲུག་མཆོག་ཟུང་། ཆངས་པ། བརྒྱ་བྱིན། རྒྱལ་ཆེན་
བཞི། གྲུའི་དགེ་བ་སྟེན། གཞོན་སྒྲིན་གྱི་སྟེང་པོན་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གསུངས་
པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། སྒྲན་སྒྲ་མཆོད་བདུན་བདག་ཅག་གི་སྒོན་པ་བཅས་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་
གསུངས་ཀྱི་ཆོག་བཀའ་བསྟུལ་པ།^{༡༦} དེའི་དུས་སུ་རྒྱུད་གསུངས་བྱས་ན་ལུང་གོང་གསལ་ལས་བཅན་པ་
ཅམ་མཆིས་ཏེ། རྒྱུད་རང་གི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། དྲང་སྟོང་གི་གནས་སྒྲན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྤྲུག་
ཅེས་བྱུང་བ་གཞོན་ལྷ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བལྟམས་ནས་ལུན་མི་རིང་བ་ན། རྒྱ་ཆེ་པོ་ལ་པར་རིའི་
རྒྱལ་པོ་གངས་རིའི་དོས་ནས་དྲང་སྟོང་ནག་པོས་མཆོན་བརྟགས་པ་དང་།^{༡༧} ཐུན་ཆོགས་ལྷ་ན་ན་རི་གི་
སྒྲིན་དེ་ན་ནས་དྲང་སྟོང་མི་དཀར་བས་མཆོན་བརྟགས་པ།^{༡༨} འདུལ་བ་གཞི་དང་མངོན་འབྱུང་མཐུན་
པ་ལྷ་ན་ན་རི་བོ་ཀུན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པའི་དྲང་སྟོང་ཉོན་མོངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་
སེར་སྒྱར་འོངས་ཏེ། རྒྱལ་ལུང་མཆོན་བལྟས་ནས། ས་བདག་ཏྲོག་པ་པོ་རྣམས་སྒོ་འབྲུལ་ཏེ། རྩོད་
པའི་དུ་ས་ན་འཁོར་ལོ་བསྒྱར་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ལུང་
བསྟན་པ་དང་།^{༡༩} གོང་ཁྱེར་སེར་སྒྱུ་དང་དབག་ཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་ན་དྲང་སྟོང་རན་
སྟོང་གི་གནས་མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གྲིང་ཏེ་ལ་
རྣམས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུར་ལྷན་པར་གྱུར་པ། གཞོན་ལྷ་དོན་གྲུབ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོན་གསལ་གྱིང་པར་གྱུར་པ། དཀའ་བ་སྒྱུད་པའི་ཆོ་བ་སྟོན་ཐུང་པོའི་རི་དང་ཉ་

ཅང་མི་འདྲ་བ་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ། ཀླུ་པ་ཡ་གཅིག་འབྲེང་བ་དང་། མེ་ལྷ་ས་
གཏུང་བ་སོགས་དཀའ་བ་ཉིས་འབྱུར་དུ་མཛད་པ། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཆོ་ནགས་ཚལ་ཞིག་
ན་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུ་གཤིས་གོ་གས་སུ་སྤྲོད་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ། མཉན་
ཡོད་དང་ཉེ་པའི་ནགས་ཁོད་གཅིག་ན་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་གནས་པ་སྤྲོད་སྟེ་ཕྱི་དྲང་པའི་ཆོ་ སྟོན་པས་དེ་
དག་གི་ཐབ་ནང་དུ་ཞབས་རྗེས་རེ་སྤྲུལ་ཞིང་མེ་སྤྲུལ་མི་ལྷ་ས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། བྱིས་བདག་
གདངས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྲུལ་སྟོན་གས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དབུས་སུ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྲོད་
གྱི་སར་འོངས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚུར་ལོག་གི་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་པ། སྟོན་པའི་སྤྲོ་ཆེད་སྤྲུང་
བསྟན་པ་འོད་སྤྲུང་ལ་གཏོད་པར་ཉེ་པའི་དུས་ལྷ་དུམ་པའི་ནགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཉིན་པར་རྗེད་བྱུང་ལ་
འབབ་གྱི་འབྲམ་ན་ལེབས་པ་དང་། དྲང་སྟོང་ཀེ་ནའི་བྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེར་གནས་པས་ཆོས་
ཉན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དྲང་སྟོང་རི་བོ་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་མཆོག་ཏུ་དད་དེ་
བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་པ་སོགས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྤྲོ་རིང་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་དྲང་སྟོང་གི་གནས་
མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འཁོར་ཡང་རི་སྟེང་ཅིག་འདུས་པར་གསུངས་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་
མཆོ་ལྟ་བུ་ནས་ཚུ་ཐོགས་ཅམ་གངས་ཅན་དུ་འབྱུར་བར་ཡང་དྲང་སྟོང་རྒྱུས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡོད་པ་
སོགས་ནས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སམ་ལྷ་དུམ་པའི་ནགས་སོགས་དྲང་སྟོང་གི་གནས་སུ་
སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྤྲོད་སྟེ་བཞུངས་ཏེ་རི་དང་གོང་ཁྱེད་གཞུང་མེད་ཁང་སོགས་དེར་འདུས་གྱི་འཁོར་
གྱི་སྤྲང་འོར་གསར་དུ་སྤྲུལ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་ཀླུ་ཀ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་།

སྟོན་པོའི་བཀའ་ཐང་གི་ལེའུ་ཉེར་བཞེས་པ། ནད་གྱིས་ཟེན་པ་སྤྲོད་གྱི་གསོ་བ་ལམ་ སངས་
རྒྱུས་སྤྲོད་སྤྲོ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡིས་ རྒྱ་གར་བརྒྱ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ནས་ བདུད་ཅི་སྟོང་པོའི་རྒྱུད་
དང་མན་ངག་རྒྱུད་^{༡༩} ཅེས་འཕགས་ཡུལ་བརྒྱ་ཅན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་མོད། འོན་ཏེ་བདག་གི་སྤྱི་
མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསན་ཡིག་གསུང་ཆུ་རྒྱུན་དང་།
བཅའ་བསྟོ། དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་ཨོ་རྒྱུན་ཡུལ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང་།^{༢༠} ཟུར་མཁར་སྟོ་གོས་རྒྱུལ་
པོས། ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདི་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཟུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་

ཉི་མུང་པལ་ཆེར་གསུངས་པའི་གནས་ཨོ་ཀྱན་ཡིན་པར་བསམས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་པ་ནི་སྐབ་
བྱེད་མ་དགོངས་པར་དགག་པ་མཛད་པ་སྟེ། ཀྱུང་གསུངས་སར་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། རྣམ་སྒྲུང་མདོན་
བྱང་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཀྱི་ཅི་དང་དུས་ལའོར་དུ་ཀྱུང་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྐྱུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་
གསུངས་པར་བཤད་པས་མཐའ་མ་བཀག་ཅིང་། གསོ་བ་རིག་པའི་ཀྱུང་འདི་ཉིད་སྡེ་སྡོད་དུ་བསྐྱུ་དུས་
མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་བསྐྱུ་བར་བཞེད་པ་དང་། སྐམ་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བ་བྱ་ཀྱུང་ཡིན་པས་བྱ་ཀྱུང་དུ་
བཞེད་པ་དེ་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་དགག་གཞག་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་དེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅའ་
བསྐྱོར། ཟབ་མོ་སྤྱིང་ཉིག་དང་འགྲེལ་བ་སོགས་བྱ་ཀྱུང་དུ་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་མི་དགོས་པར་བསྐྱེད་
པ་མ་རྟེན་ཡོད་ཀྱི་སྐབ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་མཆོག་བདུད་ཅིའི་ཀྱུང་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་དུ་བཞུགས་ཞེས་
བཀའ་སྐུལ་པ་ལྟར་དང་གོང་དུ་བཛྲོད་པ་བཞིན་ཨོ་ཀྱན་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།^{༡༢}

དུས་ཀྱང་གསེར་འོད་དམ་པའི་ལེའུ་ཉིར་བཞི་པར་སྡོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་
ཅན་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། ཤུག་ལ་ག་ན་བེ་ཅོན་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་དབང་ཡུག་འོད་དང་། ཡཔ་སྤྲས་གཙང་མ་
ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲན་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཁམས་ལ་མཆོག་དུ་མཁས་པ། ཆེའི་
རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཀྱུང་དང་ལྷན་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོང་དཔོན་དེའི་སྤྲས་ཁྱེའུ་
རྒྱུ་འབེབས་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིམས་ནད་དག་པོ་བྱུང་བས་ཁྱེའུ་
རྒྱུ་འབེབས་ཀྱིས་ཡབ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལ་སྤྲན་དབྱེད་རྣམས་གསན་པའི་སྟོན་བྱུང་བྱ་གྲོ་གྲོད་
ལུང་པོའི་རིར་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བྱང་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ལ་གསུངས་པའི་སྡེ་སྡོན་ཅམ་དུ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་གྲོང་གཞིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཛེས་པའི་ཉོག་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་བྱུང་བ་དགྲུང་ལོ་
བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་འདི་ལྟར་སྐྱོ་ཆོ་བྱུང་སྐྱུ་པའི་ཉོག་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་
བྲམ་ཟེ་ཀོའུ་དབྱུ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐྱོ་ཐོས་ནས་
ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཀྱི་རིང་བསྐལ་སྟོལ་བར་གསོལ་བ་སོགས་སྒྲུང་གཤིས་མཆོག་ཟུང་བྱ་ངན་ལས་མ་
འདས་པའི་གོང་ཅམ་སྟོན་པའི་སྐྱོ་ཆོའི་སྤྲད་ཆར། དཔལ་ཨོ་ཁྱེ་ཡ་ནའི་ཡུལ་དྲང་སྟོང་གི་གནས་སྤྲན་ཀྱི་
ནགས་དེའི་དབྱས་རི་བོ་ངོས་བཞི་པ་རྒྱར་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་དང་དཔངས་སུ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རི་

དེ་དག་གི་ཚེ་མོར་སྟོན་པས་གསར་དུ་སྐྱེལ་པའི་གནས་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་གསལ་མ་ལ་སོགས་
 པ་མ་དག་པའི་རྣམ་མཉམ་པ་ཁྱེད་ཡངས་ཤིང་ཐ་གྲུ་མཉམ་པ་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འོད་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
 ཉིན་མཚན་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ས་གཞི་དེ་ཉིད་མཚན་ན་ནེམ་ནེམ་ཞིང་བཏེགས་ན་འཕར་བ། བདུག་
 སྒྲོས་ཀྱི་རྩི་མངར་བ། དེའི་དབུས་ན་སྒྲོན་གྱི་གོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྒྲིག་ཅེས་བྱ་བ་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་
 དདུལ་དང་མུ་ཏིག་དཀར་དམར་བཞུ་སོགས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྟ་ལས་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་བ་རྒྱན་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟོ་རེ་ན་རྒྱལ་ཆེན་རེ་
 ཡོད་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱན་ནི་སྒྲོན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ་
 མདའ་ཡབ་སྐུ་ལྟའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྟས་བྱ་བ་བྱེད་མིག་མངས་རིས་སུ་བྱས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྟས་ཐོག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲ་ཏེ་རྣམས་ཀྱི་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་འོད་དང་
 འོད་ཟེར་དུས་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་བ་སྟེ་ལྟས་ནང་གསལ་བ་དང་ནང་ལྟས་སྟེ་གསལ་བ་སྟེ། དཔལ་མགོན་
 འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱལ་གྱིས། མིའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁ་དོག་དང་ལྟན་པས་དུག་དང་
 གདོན་དང་མུ་ན་པ་དང་སྒྲངས་པ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཡོན་
 ཏན་གྱི་བྱང་པར་བདུན་དང་ལྟན་ལ། ལྟའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏྲག་
 པར་ལྟའི་ལུས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། སྒྲ་བར་རུང་བ་དང་། ཡང་ཞིང་མི་ལྟེ་བ་
 སྟེ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་དང་ལྟན་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནི། སྒྲ་མའི་
 ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་ལོ་བ་ཏོགས་པ་དང་། སྟེ་བའི་མཐའ་ཤེས་
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིག་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བཅུ་བཞི་དང་ལྟན་པའོ།¹⁰⁹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ནོར་བུ་འམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་དང་རྩིས་པ་དེས་ནི་རྒྱུད་གི་ནད་དང་མཐིམ་
 པའི་ནད་དང་བད་ཀན་གྱི་ནད་དང་ལྟན་པའི་ནད་དང་འདུས་པའི་ནད་ལས་གྱུར་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་
 རྩ་བཞི་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆ་བའི་ནད་རྣམས་ལ་དེའི་རྩིས་པ་བསེལ་དུ་གྱུར་པ་
 བས་ཆ་བ་སེལ་བ། བྱང་བའི་ནད་རྣམས་ལ་དེའི་རྩིས་པ་བྱོད་དུ་གྱུར་པ་བས་བྱང་བ་སེལ་བ། ལུས་
 དང་བསམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགའ་སྒྲིག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་ཞིབ་བྱེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་

པ་མཐའ་དག་ལས་སྤང་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱུ་རང་རང་གི་ཡིད་ལ་རི་ལྟར་བསམས་པའི་
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དག་ཡོད་དོ།

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟོན་ཉི་མའི་སྟོབས་ལྡན་རིམ་གྲང་ནད་སེལ་བའི་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་རིགས་དང་།
བྱང་ཕྱོགས་ན་ཚད་ནད་སེལ་བའི་བསེལ་སྐབས་ཀྱི་རིགས། ཤར་དུ་ཨ་རུ་རྒྱུ་པ་ལྟ་ལམ་བདུན། ལུ་བ་
ཏུ་བཟང་པོ་དུག་ཅོང་ཞི་དང་བྲག་ཁྱེན་སོགས་ཆུ་ཚོན་དང་སྐྱོན་ཆུ་རིགས་ལ། སྐབས་ཀྱི་སྟོན་གིང་གི་
ཅེ་ན་སྐད་སྟན་པར་སྟོག་པའི་བྱ་དང་། ཅུ་བ་ན་སྤང་པོ་ཆེ་དང་དོམ་སྤང་བ་སོགས་སྐབས་བཟང་པོ་
ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྟོག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ན་གས་ཚལ་གྱིས་སྟོར་བའི་དབུ་ས་གཞལ་ཡས་ཁང་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེའི་ནང་ན་ཞོར་བུ་སྐྱ་ཆོགས་དང་། བེ་རྒྱུ་དཀར་སེར་སྟེང་གི་སེར་གོད་དང་
སྤང་པོ་ཆེ་ཏུ་མཆོག་ཁྱེད་དང་མ་བྱས་བཏེག་པའི་སྟེང་དུ་ལྟའི་གོས་རིན་ཐང་མེད་པའི་གདན་ལ་ཆོས་
གསུང་བའི་སྟོན་པ་ནི།

སྤྱིར་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལ་སྐབས་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ། འཇམ་དཔལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྟར་གྱི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་པ་ན། ཞེས་
པ་ནས། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་བེ་རྒྱུ་འེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས།^{༡༥} ཞེས་པའི་བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་གཙོ་བོའི་སྟོན་སྤྱོད་དང་། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་
སྟོང་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོན་སྤྱོད་དང་འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལས་བཤད་པའི་སྟོན་སྤྱོད། བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྐྱེས་པོ་སྟོན་སྤྱོད་བཞེད་ཆོ། དེ་དག་སྤྱུལ་ལོངས་ཀྱི་བྱེད་པར། སྤྱི་མདོག་
བེ་རྒྱུ་སྟེ་སྟོན་པོར་བཟུང་བ་མཚན་དཔེ་ཚང་མི་ཚང་སོགས་དོགས་གཞི་དང་བཤད་ཁྱེད་སངས་མང་ཙམ་
སྤང་སྟེ་འདིར་ཆོགས་ཆེ་བས་གཞན་དུ་སྤྱོད་ལ། དེས་པའི་དོན་དུ་མདོ་དགོན་ཅིག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
བམ་པོ་བདུན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་
རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ། ར་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་གཤེས་པ་ནི་
བསྐྱལ་པར་སྤྱོད་ཀྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཆའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་

བཞེན་དུ་ཕྱོགས་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཐ་
དད་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པར་གྱེས་པ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པའི་མཐའ་བདེ་བར་མི་རིག་གོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་།

དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོའི་བམ་པོ་བཞེ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ག་ཙུ་འདས་པའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོན་མ་གཅིག་པ་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཕྱལ་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པར་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་བཙུམ་པ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དབྱངས་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྱེད་
ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངའི་ཡུལ་འཇུག་གོ། །དེར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
རྒྱད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་། བམ་པོ་ལྷ་པར། གར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འདས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤྱད་བ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱད་མཛད་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་ང་ཉིད་
ཡིན་ནོ།^{༡༢} །ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་པལ་ཆེར་ལས་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་གསུངས་པ་དང་།

པ་རྒྱུད་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྟོན་གསལ་དུ་གསལ་བ་རྣམ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ། ཞེས་
སོགས་ནས། རྣམ་པར་སྤྱད་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱལ་བར་
གྱུར་དོ།^{༡༣} །ཞེས་གཞི་དང་སྟེང་པོ་མེ་ཉིག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ནང་དུ་
མ་འཕྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱའི་
བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་འོངས་སྟོང་རྫོགས་སྟེ་གཅིག་དུ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྱལ་བ་འབའ་ཞིག་ནས། མཆེད་བདུན་པོ་སྒྲན་སྒྲ་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲན་སྒྲ་ཞེས་གཅིག་
ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་བཤད་ཁུངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲ་དང་གཅིག་མི་གཅིག་སོགས་ཀྱི་

དེགས་པ་མ་དགོས་ཤིང་། སྤང་རྩུལ་གྱི་དབང་ཡང་། སྤང་ཆེན་རབ་འཛུམས་ཀྱི་མདོ་ལས། རྫོགས་
སངས་རྒྱལ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་བས་ཕྱོགས་བཞི་ནས། སྤྱོད་བཞི་དག་ནི་བླངས་
ནས་སྤྱ། ཁད་དེ་བར་གཤེགས་ལ་སྤུལ་བ་དང་། ཁཐུ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་མཛད་པ། ལྟ་ཡི་སྤྱོད་
མཆོག་དེ་དང་ནི། ཁད་དུ་རྩི་འདྲ་བའི་སྤྱན་གྱི་མཆོག་ སྤྱོན་པའི་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་གྱུར་པ། ཁད་ན་
པའི་ཆོག་ནི་དེ་དག་གིས། སྤྱན་རྒྱལས་ཁད་དུ་རྩི་འགྱུར་བར་ཤོག །དེ་བཞིན་ལྟ་མོ་འཕྲོག་མ་
ཡིས། ལྟ་རྫོགས་དག་བ་ཨ་རུ་པ། བླངས་ནས་སྤྱོན་ལ་རབ་སྤུལ་བ། ཁད་དུ་རྩི་འདྲ་བའི་སྤྱན་
མཆོག་བསྐྱམས། ཁད་ན་པའི་ཆོག་ནི་དེ་དག་གིས། ཁད་པ་རྒྱལས་ཀྱི་ནད་གསོས་ཤིང་། ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་ཁྱེད་པ། སྤྱན་རྒྱལས་ཁད་དུ་རྩི་འགྱུར་བར་ཤོག¹⁰ །ཅིས་སྤྱན་བླར་དངོས་
སྤྱ་བསྐྱན་བ་དང་།

གྱུ་མ་ལྷ་ལུའི་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། འདུལ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་
 ཡས་སྟོན།^{༡༡} ཞེས་དང་། ཟུང་གི་མདོ་ལས། གུན་ཏུ་དཔའ་བ་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་ལྟ་ལུའི་
 གཟུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་ལུའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ།^{༡༢} ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྲིས་པའི་
 མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱེས་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དང་།
 དབྱེབས་དང་། སྟོད་པའི་བྱེ་བྲག་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་དང་སྟོད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དང་དེ་ལྟ་ལུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་མཐོང་ངོ་།^{༡༣} ཞེས་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
 ཟུན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པ་ལས། ཟུན་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་གྱུར་ནས། ཁང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། ཁང་
 ཆེ་བྱ་བ་ལན་གྱུར་པ། ཁྱེད་དང་དེ་ལ་དེར་སྦྱང་ངོ་།^{༡༤} ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལེའུ་ལྷ་པ་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བ་དང་། ཁབ་དེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པའི་བྱིར། ཁཙམ་ལྷན་རྒྱལ་འབྱོར་དེ་
 ཉིད་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཕྲུལ་བ།^{༡༥} ཞེས་དང་། ཡང་དག་སྦྱུབ་པ་གཅིག་ཏུ་ཉིད། རི་
 ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱང་།^{༡༦} ཞེས་དང་། མངོན་བཟོད་སྒྲ་མའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྷ་པར། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་པ། རི་ལྷར་འདོད་པའི་སྐྱེལ་ས་འཆང་།^{༡༧} ཞེས་དང་། ཁྱོ་བོ་གཏུམ་

པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། གང་དང་གང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་གཏུལ་བྱར་ང་ཉིད་འཇུག་¹⁹² །ཞེས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་ཀྱན་དགའ་བོ་དང་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་སོགས་འཁོར་བཞི་འགའ་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆོགས་ཆེ་བ་སོགས་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཟུག་གཙང་སྤྱོད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཆོ་མཛད་སྟོན་གྱི་སྒྲ་བྱེད་ཅུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་སྐྱེ་སྐྱེའི་བདག་པོ་སོགས་ལྟའི་འཁོར་དང་། རྒྱན་ཤེས་གྱི་བྱ་སོགས་དྲང་སྟོང་གི་འཁོར། ཆངས་པ་སོགས་བྱེ་བའི་འཁོར། རྒྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ནང་པའི་འཁོར་མང་བོ་དང་བཅས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྷ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་གདངས་ཀྱི་སྐྱེལ་པའི་དྲང་སྟོང་མཆོད་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་གསུང་སྐྱེལ་གྱི་ཁྱབ་བོ་དང་། གཞན་བཞིས་འཆད་པོའི་རྩལ་དུ་གསུངས་པ་རང་རང་གི་ལུགས་སུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་དབྱུང་འབྲམ་པར་གོ དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཙ་ར་ཀ་སྟེ་བརྒྱུད་དུ། བྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལྷུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་དུ་གོ ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྒྲོར་དུ་གོ་བ། མཇུག་དོན་ཡོངས་གཏད་ལས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་པས་འགོ་དོན་དུ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་གྱི་སྒྲོར་བ་གསུངས། རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་མེ་བཙའ་ཙ་སྒྲོངས་གསུངས། འོ་ལ་པོའི་ཡུལ་དུ་གཏར་ཁ་གཙོ་བོར་བསྟན། འོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྩ་རྩའི་བརྟག་པ་བསྟན། ལྷ་ཡི་འཁོར་ལ་གསོ་དབྱུང་འབྲམ་པ་གསུངས། དྲང་སྟོང་འཁོར་ལ་ཙ་ར་ཀ་སྟེ་བརྒྱུད། ལྷ་སྟེགས་འཁོར་ལ་དབང་ལྷུག་ནག་པོའི་རྒྱུད། ནང་པའི་འཁོར་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྒྲོར། གསོ་དབྱུང་རྒྱུད་འདིར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བསྟན། འདིར་མ་འདུས་པའི་གསོ་དབྱུང་གཞན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཕྱོགས་རིས་མེད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་མོས་པའི་མཐོང་སྒྲུང་སོ་སོར་གསུངས། རྟེན་ན་མཁའ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གསུངས། རྩ་ཡི་སྐྱོགས་རེར་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་བཞིན། གཅིག་དུ་གསུངས་ཀྱང་སོ་སོས་དུ་མར་གོ་¹⁹³ །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

སྐྱེང་མཐའི་རང་གཟུགས་གསུང་སྐྱེལ་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་གོ་བར་བདུད་རྩི་

སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསར་བ་མན་ངག་རྒྱུད་ཅེས་པའི་བཤད་རྒྱུད་པལ་ཆེར་དང་ཅ་རྒྱུད་ཐོ་
ལོང་ཕྱི་མ་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་བཞི། ཡན་ལག་བརྒྱད། གནས་བཅུ་གཅིག
སྐབས་བཅོ་ལྔ། མདོ་བཞི། ལེའུ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཅ་རྒྱུག་དང་། སྒོ་ཀ་ལྔ་སྒྲིང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་གཅིག་
རྣམས་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཆོག་དོན་འདི་ལྟ་བུར་གོ་བ་གསེར་ལྔ་དང་བརྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིང་ལེབ་ལ་བེ་རྒྱུ་
བྲིས་པའི་སྒྲིགས་བམ་དངོས་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིང་ན་བཞུགས་སྐད། སྒྲ་འབྲུར་གྱི་རུ་ཆོས་ཀྱི་
དབང་ལྷག་གི་གཏེར་བྱོན་ལ། སྒྲོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཚད་མེད་བཞིའི་དགོངས་པ་
གལ་པའི་གཏེར་མདོན་དུ་བྱུངས་པ་སྒྲན་ཀྱི་སྒྲ་བེ་རྒྱུ་འེ་ལྱི་རྒྱལ་པོར་བྱོན། གསོ་བྱེད་སྒྲན་ཀྱི་རྒྱུད་
ཐུགས་ལ་གལ་གཏེར་བཀའ་རུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཙ་ར་ཀ་སྒྲེ་བརྒྱད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད།
བདུད་ཅི་ཐིགས་པའི་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་བ་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དུང་གི་
ཐོར་ཚུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ ཁྱེའུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡིད་ལས་སྒྲིས་ལ་སོགས་པས་
བཀའ་བསྩལ། བསྒྲན་པ་དར་ཁིང་རྒྱས་ནས་མཐའ་བཙན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་
ཀྱི་ནགས་སྒྲིང་དང་། ཨོ་རྒྱན་བེ་རྒྱུ་འེ་མཆོད་རྟེན། ཨ་སུ་ར་གསར་བའི་བྲག་ལྷག་བལ་ལུལ་
འཕགས་པ་ཤིང་ཀྱུན། རྒྱ་ནག་གོད་ཤན་ལྷག་ལ་སོགས་པར་བསེ་སྒྲོམ་དུ་གཏེར་ལ་སྒྲས་པ། སྒྲོབ་
དཔོན་པདྨ། ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲིང་པོ། ལྷ་སྒྲིགས་ཐུབ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཏེར་བྱུངས་ཏེ་ཆོག་བརྒྱད་དུ་འགྲོ་
དོན་མཛད་པར་ཡང་གྲགས།

བྲང་ཏིའི་ཁོག་འབྲུགས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆོ། གཞོད་སྒྲིན་
ལག་ན་དོ་རྩེའི་གནས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆོ། གཞན་འཕུལ་དབང་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་ལྷགས་ཏེ་སྒྲིགས་ནག་པོ་མགོ་དགུ་པ་འཕངས་པ་ན། བཙམ་ལྷན་
འདས་ལ་བ་ཀྱལ་དང་རྩ་ལས་གལ་པས། བ་ཀྱལ་ཆེའི་དུས་བྱས། རྩ་ལའི་ལུས་ཟུག་རྩར་བྱར་
པའི་དུས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲིན་ནས་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་ལྔ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་རྩ་ལའི་
ཟུག་རྩ་ཞིབ་མཛད། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དང་། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་མའི་དྲང་
སྲོང་གི་ཆོགས་ལ་སྒྲན་ཀྱི་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་གསུངས་ཞེས་བཤད།¹⁹⁶ ལྷ་མཆོག་ཏུ་

གསུངས་པའི་མུང་འདས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་འབྱུང་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས། མྱོང་ཁྱེར་རྩ་མཆོག་གི་ཤིང་
མཁན་གྱི་བྱ་དགོ་བསྟེན་ཅུན་ད་ཞེས་བྱ་བ་རིས་མཐུན་པའི་འཁོར་ལྗོངས་ཀྱི་གཅིག་དང་བཅས་པས་
བཤོས་ཤུལ་བའི་ཆོ་དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
ཀྱིས་ཁྱེད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནས་ཉན་གྱིས་ཤིག་ནས། ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་ན་མུ་འཇུག་ལས་འདའོ།¹⁹⁰ ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས།

འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་མི་མཁས་པ་གེས་པ་རྒྱུང་བ་ལ་སྤྲོད་པ་ཡང་མི་མཁས་པ་སྤྲོད་
པ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱལ་པོས་མ་རྟོགས་པས་སྤྲོད་པ་དེ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེར་སྤྲོད་ཀྱི། སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་དེས་
ནི་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་དུ་འོ་མ་གཏོང་སྟེ། ནད་ཐོག་མ་ཅི་ལས་ཀྱུར་བ་ཡང་མི་གེས་ལ། སྤྲོད་དུ་
འོ་མ་གཏོང་བ་ལ་ཡང་མི་མཁས་པས། རྒྱུང་ནད་དང་། བད་ཀན་དང་། མཁྱིས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་སྤྲོད་དུ་འོ་མ་གཏོང་སྟེ། རྒྱལ་པོས་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ལ། འོ་མ་བཟང་ངམ་ངན་པའི་
བྱེ་བྲག་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། ཁྱེད་ལ་སྤྲོད་པ་མཁས་པ་རིག་པ་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པ། ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། དཔུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་ན། དེའི་ཆོ་སྤྲོད་
པ་མི་མཁས་པ་དེས་མཁས་པ་དེ་ལ་འདྲི་བའམ། སྤྲོ་བ་པར་མི་བྱེད་ཀྱིས། བྱིར་ང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། ཁྱེད་ཆོ་སྤྲོད་པ་མཁས་པ་དེས་མི་མཁས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་བ་དཔོན་དུ་བཟུང་སྟེ།
སྤྲོད་དཔུང་གསང་བ་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཁྱོད་ལ་སྤྲོ་བ་དཔོན་དུ་གསོ་བ་
ཀྱིས་དཔུང་རྣམས་བསྟན་ཅིང་བཤད་དུ་གསོ་བ། ཞེས་གསོ་བ་བ་བཏབ་ན། སྤྲོད་པ་དེ་མཁས་པ་དེ་ལ་
འདི་རྒྱུད་ཅེས་དམ་འཆོའོ། ཁྱོད་ཅི་སྟེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་ཁོ་བོའི་གཡོག་བྱ་ན། དཔུང་
རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ནོ་ཞེས་བསྟོའོ། ཁྱེད་ནས་སྤྲོད་པ་མཁས་པ་དེས་མི་མཁས་པའི་ལུང་བཞིན་དུ་བདག་
གིས་དེ་བཞིན་དུ་བཤིའོ། བདག་གིས་ཀྱང་མོ་ཅི་ཐོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཡོག་བཤིའོ་ཞེས་སྤྲོས་སོ། ཁྱེད་
ནས་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་དེས་སྤྲོད་པ་ཀམར་པ་ཁྱེད་ནས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཆས་སོ། རྒྱལ་པོ་དང་བྲལ་
ནས་དེའི་ཆོ་སྤྲོད་པ་གསང་བ་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དཔུང་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཅུལ་
མང་པོའི་གཏམ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྲིད་བཟུང་བ་དང་། ནད་པ་གསོ་བའི་ཐབས་འདིའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

ཐུགས་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གཏམ་བྱས་སོ། ཉེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེ་སྐད་ཅིས་སྒྲུབ་པ་ཐོས་པ་དང་།
སྒྲུབ་པ་རྙིང་པ་དེ་མི་མཁས་པར་ཤེས་ནས། ཡུལ་དེ་ནས་བསྐྱད་དོ། ཉེ་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་གསར་པ་དེ་
ལ་ལྷག་པར་རིམ་གྱོད་དང་བཀྱར་སྟེ་བསྐྱེད་དོ། ཉེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་གསར་པ་དེ་འདི་སྟུམ་དུ། རྒྱལ་པོ་འདི་
ལ་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབ་སྟུམ་དུ་བསམ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བདག་ལ་དགོངས་མེད་ན། བདག་གི་གསོལ་བ་གཅིག་གནང་བར་མཛོད་ཅིག རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ།
ཁོ་ཐོའི་ལག་པ་གཡས་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོངས་ཤིག་
དང་། ཐམས་ཅད་སྒྱུན་པར་བྱའོ། སྒྲུབ་པ་དེས་གསོལ་བ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཆལ་བར་གནང་མོད་ཀྱི། བདག་ཐུགས་མི་བྱབ་ལམ་པོ་ཡང་མི་གསོལ་ན།
དེར་སྒྲུབ་ཆད་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་རྙིང་པའི་དབྱེད་སྒྲུབ་དུ་འོས་གཏོང་བ་གོས་བཅད་པར་
བཀར་གདགས་སུ་གསོལ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། སྒྲུབ་དེ་ནི་གདུག་པ་དང་བཅས་པས་མང་དུ་འཆི་
བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་ཏེ་སྒྲུབ་དེ་གཏོང་བ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བཅད་དོ་ཞེས་བཀར་
བཏགས་ན། སྒྲུབ་འོ་མ་ལས་གཏོང་བ་ཆོད་པས། དུས་མ་རན་པར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་བདེ་
ཞིང་སྦྱིད་པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་གི་གསོལ་བ་འདི་གནང་བར་མཛོད་ཅིག

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། ཁྱོད་གསོལ་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཕྱིན་
ཆད་ཡུལ་མི་ལས་ན་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲུབ་འོ་མ་གཏོང་དུ་མི་གནང་རོ། རྒྱལ་ཏེ་འོ་མ་གཏོང་བ་ཞིག་
ཡོད་ན། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བཅད་དོ་ཞེས་བཀར་བཏགས་སོ། ཉེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་མཁས་པ་དེ་
ཆ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། དངར་བ་དང་། མངར་བ་ལོགས་ཏེ། རོན་མ་པ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་
སྒྲུབ་སྦྱར་ཏེ་ནད་གསོས་ན་གང་ཡང་མ་སོས་པ་མེད་དོ། ཉེ་ནས་ཕྱིས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་པོ་དེ་
ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས་སྒྲུབ་པ་དེ་བཀྱར་སྟེ། འདི་ལྟར་རྙིང་ནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ན།
རི་ལྟར་གསོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དེས་རྒྱལ་པོའི་ནད་བལྟས་ན། སྒྲུབ་དུ་འོ་མ་དགོས་པ་འདྲ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོ་ནད་ཐབས་དང་སྦྱར་ན། སྒྲུབ་དུ་འོ་མ་བཏང་འཆལ་ཏེ། བདག་གི་སྒྲར་
སྒྲུབ་དུ་འོ་མ་གཏོང་དུ་མི་རུང་ཞེས་གསོལ་བ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་དུ་འོ་མ་ལས་བཟང་བ་མ་མཆིས་ལ།

ཀྱུ་ལ་པོ་འེ་ནད་ཀྱང་ཚ་བ་ལས་ཀྱང་པས། སྐྱོན་དུ་འོ་མ་བཏང་ན་བཟང་ངོ་། ཀྱུ་ལ་པོས་སྐྱས་པ། སྐྱོན་
པ་ཁྱོད་འོན་ཏེ་སྐྱོས་སམ། ཚ་བའི་ནད་ཀྱི་བཏབ་ན། ནད་འདི་ལ་འོ་མ་པན་ནོ་ཞེས་སྐྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་
སྐར་འོ་མ་ལ་དུག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ན། ད་ཇི་ལྟར་བཏུང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བགམ་མམ། སྐྱོན་པ་སྐྱ་
མས་བསྐྱགས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱས་པས། སྐྱོན་པ་གཅིག་བསྐྱད་པའི་འོག་ཏུ། ད་ཡང་ན་བ་ལ་
སྐྱོན་དུ་འོ་མ་བཟང་ངོ་ཞེས་ཁྱོད་སྐྱ་བ་དང་སྐྱར་ན། ངའི་སྐྱོན་པ་རྙིང་པ་ནི་ཁྱོད་པས་མཁས་ངེས་སོ།

དེ་ནས་སྐྱོན་པས་ཡང་ཀྱུ་ལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། ཀྱུ་ལ་པོ་དེ་སྐད་མ་གསུངས་
ཤིག་དཔེར་ན་སྤྱི་བྱ་ཤིང་ཟེན་གྱི་རྗེས་ལས་ཡི་གེར་རུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། སྤྱི་བྱས་ནི་ཡི་གེ་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་གྱི། དེ་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ན། སྤྱི་བྱའི་ཡི་གེ་ཤེས་སོ་
ཞེས་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། ཀྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱོན་པ་སྐྱ་མ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ནད་ན་མས་མི་རྟོགས་
པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་འོ་མ་གཏོང་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱི་བྱའི་རྗེས་ལས་ཡི་གེར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ།
སྐྱོན་པ་སྐྱ་མས་ནི་འོ་མ་བཟང་ངན་དང་རུང་མི་རུང་མི་ཤེས་སོ། ཀྱུ་ལ་པོས་སྐྱས་པ། སྐྱོན་པ་སྐྱ་མས་
དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱ་ར་མི་ཤེས། སྐྱོན་པས་སྐྱས་པ། སྐྱོན་འོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདུག་པ་ཡང་ལགས་ལ།
བདུད་རྩི་ཡང་ལགས་སོ། རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་ན་འོ་མ་དེ་གདུག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བདུད་རྩི་ཡང་ཡིན་ཞེན།
གལ་ཏེ་བ་ཉིད་སྐྱང་མ་དང་། ལྷ་སྤྱོན་པ་དང་། ལུག་མ་མ་ཟོས་ལ།¹⁹⁾ བེའུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དུ་ཁེང་འཚོ་
བའི་ས་ཡང་རི་མཐོན་པོའི་སྟེང་མ་ཡིན། བགས་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ན་འཚོ་ཞིང་། ལུ་ཡང་འབབ་ལུ་དངས་
མ་ལས་སྤྱད་དེ། དག་ཏུ་མི་བདེ། ལུ་མཚོག་དང་ལུ་གཅིག་ཏུ་མི་འཚོ་བར་བག་ཡངས་སུ་ཟེ་ཞིང་འབྱུང་
ལ་འགོ་བ་དང་སྟོད་པ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་གྱུར་པའི་བའི་འོ་མ་ནི་ནད་ན་མས་ལ་པན་པས་བདུད་རྩི་
ཞེས་བྱའོ། འོ་མ་དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེའི་ཚེ་ཀྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་སྐྱས་པ་ཐོས་ནས། སྐྱོན་པ་ལགས་སོ། ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པར་སྐྱས་སོ། རྟེན་སྐྱོན་ཆད་འོ་མ་བཟང་ངན་དང་རུང་མི་རུང་ཡང་ཤེས་སོ། རྟེན་སྐྱོན་དུ་འོ་
མ་བཏང་ནས་ནད་ཀྱང་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ད་སྤྱི་བྱའི་སྐྱོན་དུ་འོ་མ་ཐོང་ཤིག་
ཅེས་བཀའ་བཏགས་སོ། ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་ཐོས་ནས། ཐམས་ཅད་གཤེ་བྱ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་

པོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱམས་སམ། སྒྲིམ་སམ་ཅི་ཉེས་ན། བདག་ཅག་བསྐྱམས་ཏེ་སྒྲན་དུ་
འོ་མ་ཐོང་ཞིག་ཅེས་གསུངས། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཁྱོས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲན་སྒར་ལྷགས་སོ། རྟེན་
ལ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཁྱེད་རང་ལ་མ་གཤེ་གིག། སྒྲན་དུ་འོ་མ་བཏང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་བ་ནི་
སྒྲན་པ་འདིའི་དབྱེད་ཡིན་གྱི་ངས་ནི་མ་ཉེས་སོ། རྟེན་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགྲུ་བར་གྱུར་ནས། སྒྲན་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་རིམ་གྱོད་དང་བཀྲམ་རྟེ་བསྐྱེད་དེ། བད་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲན་འོ་མ་བཏང་བས་ནད་ཀྱང་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ།¹³³ ཞེས་དང་།

བམ་པོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལས། སྒྲན་པ་མཁས་པ་རིག་པ་བརྒྱད་ལམ་ཁས་པས་སྒར་ནད་གྱི་མཚན་
ཉིད་རྟོག་གོ། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་དང་། མཁྱིས་པ་དང་། བད་ཀན་གོ། རྒྱུད་
ནད་ཡོད་པ་ལ་ནི་མར་སྒྲིན་གོ། མཁྱིས་པའི་ནད་ཡོད་པ་ལ་ནི་ག་ར་སྒྲིན་གོ། བད་ཀན་གྱི་ནད་
ཡོད་པ་ལ་ནི་ལྷའི་¹³⁴ རྟེན་བ་ལྟེད་དོ། རྟེན་ལྷ་ནད་གྱི་མཚན་ཉིད་གཤམ་ནས་སྒྲན་ཁྱིན་ཏེ་བསྐྱེད་པར་
གྱུར་པས་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།¹³⁵ ཞེས་དང་། བམ་པོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནད་
ནི་གསུམ་སྟེ། མཁྱིས་པ་དང་། རྒྱུད་དང་། བད་ཀན་གོ། བད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲན་རྣམ་པ་གསུམ་
གྱིས་འཛོལ་སྟེ། མཁྱིས་པའི་ནད་ལ་ནི་མར་གྱིས་འཛོལ། རྒྱུད་ལ་ནི་འབྲུ་མར་ཡན་གོ། བད་ཀན་ལ་ནི་
སྒྲན་ཅི་ཡན་གོ།¹³⁶ ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་གསོག་ལྷ་དང་ཞིགས་ལྷ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་མང་དུ་བསྟན་གོ། ཁ་ཞན་
ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བམ་པོ་སྟོང་ཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་གསུངས་པར་ཡང་གྲགས།

མ་རྒྱུད་དོ་རྟེན་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ཞེ་དགུ་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་སུ་སྔོན་
བྱུང་བ། རྒྱལ་པ་དང་པོ་བདེ་བ་ཆེ། རྟེན་ནི་དོ་རྟེན་སེམས་དཔའ་ཆེ། ལྷག་པ་ཡི་ནི་ལྷ་གཅིག་
བཞུགས། ལྷ་མིན་གྲུབ་པ་སོགས་མཐོང་སྟེ། ལྷ་ཡི་ཚོགས་ནི་སྒྲག་གྱུར་ནས། ཁངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་འདུས་ནས་ནི། ལྷ་དུ་རང་ལ་བསྐྱུལ་བར་བྱེད། ཐིག་ལེར་ཞུ་ལས་ལྷ་མོ་ཆེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་ཏུ་
གཏོར་བ་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་བྱེད་པ་ཡི། རྒྱུལ་རྒྱུ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས། རྒྱ་གཏིང་ལས་
བྱུང་དམན་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་རི་ལས་སྒྲིམ་པ་མཚོག་¹³⁷ ཅེས་དང་། ཨ་རུ་ར་ནི་འབྲིགས་བྱེད་གྱི།
ནགས་དང་རི་བོ་དབང་ཆེན་སྟེ། ཁར་མ་དུ་ཡི་རྒྱ་སྒྲིམ་མཚོག། ཁ་ཞན་དག་དམན་དང་འབྲིང་པོ་

ཡིན། ལྷུང་¹³⁷པ་དང་ནི་འཛིགས་མེད་དང་། འཛོད་དང་དེ་བཞིན་བདུད་ཅི་སྟེ། གཙང་མ་དང་ནི་
 འཕེལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བདུན་དུ་བརྗོད། རི་མོ་གསུམ་པ་སྤྲུང་པོ་སྟེ། འཛིགས་མེད་རི་མོ་
 ལྷ་པ་ཡིན། འཛོད་གསེར་མདོག་གེས་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ག་ཆེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རེ་བཞིན་གཙང་མ་
 ག་མེད་ཡིན། སེར་སྤྲུ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲུ་བ་རྩ་བུ་རྣམ་པར་རྒྱལ། རི་ལ་སྤྲུང་པོ་སྤྲུང་བྱ་སྟེ། བཅུད་
 གྱིས་ལེན་པ་བདུད་ཅི་བསྐྱུགས། འཛིགས་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འབྲིང་། རྟག་མ་རྣམས་ནི་དོན་
 མེད་དོ། ལྷུ་རུ་རྩ་བུ་ག་ཆེ་ཞིང་། རུས་པ་རྒྱུད་ལ་རོ་དང་ལྷན། རྩོད་ཅན་གྱི་རི་ལས་སྤྲུས། ཤིན་ཏུ་
 སྤྲོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད། བ་རུ་རྩ་བུ་ཐ་མལ་པའི། རི་ལས་སྤྲུས་པའམ་གཞན་ཡང་རུང་།¹³⁸ ཞེས་
 སྤྲོན་རགས་རིམ་གྱི་སྤྲུ་གནས་དང་རིགས་བཟང་དན་སོགས་དང་། གསེར་གྱི་མདོག་ནི་བཟང་པོར་
 འགྱུར། རྒྱུ་ལྷུ་སོ་ནི་བཟང་པོར་འགྱུར། སྤྲུ་ཉིག་མིག་ནི་དག་པར་འགྱུར། སྤྲུ་མེན་སྤྲུ་དང་སྤྲུ་
 ལ་ཡན། རྩོད་མེས་ཐོག་ནི་བསྐྱོག་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གྱིས་རྒྱ་དང་མཆོན་རྣམས་བསྐྱོག་¹³⁹ ཅེས་
 བཅངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་པོ་ལོང་དང་གྲུར་གྲུམ་ནི། ཆ་ནི་མཉམ་པོར་བྱས་ནས་སྤྲུ། སྤྲུ་ཀའི་
 དུས་སྤྲུ་བཟང་བར་བྱ། རྩོད་མེས་གཅི་བ་རྩོད་འབྲངས་ན། ཁ་བས་ཡི་གར་འོང་ཞིང་འཇུ། ཞིར་གྲུ་ཁྲི་ཡི་
 སྤྲུ་བ་དང་། གཙི་བར་བཅས་པ་སྤྲུ་སྤྲུ་སྤྲུ། བད་ཀན་ལས་གྲུར་ནད་རྣམས་འཕྲོག། རྩོད་
 པད་མའི་རྩི་མ་དང་། བཅས་པར་བྱུགས་ན་སྤྲུང་བྱ་སྟེ། མ་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲུ་དང་སེན་
 མའི་རྒྱལ་དུ་བསྟེ། སྤྲུ་ནི་དང་པོ་མར་གྱིས་བཀྲ། རྩོད་མེས་སྤྲུ་དེས་བྱུགས་ན་ནི། མ་ནི་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ སྤྲུ་ལག་རྒྱལ་དང་སྤྲུ་སྤྲུ་ལྟེ། སྤྲུ་རི་ཀའི་སྤྲུ་བ་སྤྲུ། སྤྲུ་ཉེས་ཏེ་མིག་ལ་
 བྱུགས་ན་ནི། རབ་རིབ་དག་ནི་འཛོམས་པའི་མཆོག་¹⁴⁰ ཅེས་དཔུང་རྒྱ་སོགས་བཅུད་ལེན་གྱི་སྤྲུར་
 བ་དང་། གཞན་ཡང་གསོག་ལྷང་ཞིག་སྤྲུ་རགས་ཙམ་གསུངས།

དཔལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོད་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་སྤྲུ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པར། ལྷུ་ཅན་མ་དང་ཡུང་བ་
 གཉིས། རྩོད་སྤྲུ་བཟང་པོ་དང་། བྲོ་དོ་བསྤྲུ་བར་བྱ་བ་སྟེ། བྲོ་གང་མ་གྲུར་བར་དུ་འོ། རྩོད་
 ལྷུ་འབྲངས་བས་ཉིན་བདུན་ན། བཅུད་ལེན་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།¹⁴¹ ཞེས་སོགས་བཅུད་
 ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། སྤྲུ་འབྲངས་རྒྱུད་གྱི་རིམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་པར། དང་པོའི་རྣམ་པ་ལུར་

རྒྱུ་པོ། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། ལྟར་ལྟར་པོར་སྒྲིམ་གསུམ་པ་སྟེ། རྟེན་བཞེན་བཞེན་པ་གོར་གོར་པོ།^{༡༩༩} ཞེས་ལུས་གནས་ཆགས་ཚུལ་དང་། རིམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་དགུ་པར། བཤད་དང་གཅི་བའི་དུས་དག་ཏུ། དུས་མཚུངས་སྤྱིད་པ་བྱུང་བྱུར་ན། ལོ་གཅིག་ན་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི། དུས་ཚོད་ལ་ནི་འཆི་ཞིང་བསྐྱུག་^{༡༩༩} ཅིས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། མན་ངག་རི་བཞེན་ལྷན་པ་ཡིས། འཆི་བ་སྤྱི་^{༢༠༠}པར་འགྱུར་བ་སྟེ།^{༢༠༡} ཞེས་འཆི་སྤྱི། རིམ་པར་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ་པར། སོ་ཐག་ཚེས་འགྱུར་འདག་གུ་དང་། ཁྱིར་གྱུ་བྱིད་དང་བལ་གུལ་ར། སྟོ་བྱེད་འདབ་དང་ནི་རྣམས། སྤྱི་ཚེ་ཙན་དན་ལྷན་པ་དང་། བུ་ལི་ཀ་དང་ཙོ་རར་ལྷན། རང་གིས་ལུས་ནི་དེལ་བྱས་ན། ཁད་རྣམས་ཀྱན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། དུག་མེད་མདངས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཙན་དན་གྱི། བྱེ་མར་བཅས་དང་སྤྱི་ཚེ་ནི། བསེལ་དང་ལྷན་ཙན་ལོ་གཅིག་འབྲུངས། ཁད་མེད་རྣམས་པའང་མེད་པར་འགྱུར།^{༢༠༢} ཞེས་ནད་འཛོམས་རྣམས་གསོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གངས་མང་བ་དང་།

དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལེར། ལུས་འདི་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་མཐའ་དག་རོ་དུག་ཟས་གིང་འབྲུང་བ་དང་ལས་འགྱུར་བ་སྟེ། རོ་དུག་རྣམས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལས་ཏེ་རབ་གསལ་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ཚོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལའོ།^{༢༠༣} ཞེས་སོགས་ལུས་ཆགས་ཚུལ་དང་། དང་པོར་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ལུས་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་རུ་སྤྲུགས་པ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྐྱུང་བར་བྱ། ལུས་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྟེ་བ་འདི་ལ་མཚོག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའང་མེད། རྟེན་ལུས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྒྱར་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རྩེ་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ལུས་ནི་གྲུབ་ན་གཞན་པའི་དངོས་གྲུབ་མིན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་མངག་གཞུག་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འགྱུར།^{༢༠༤} ཞེས་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་ལུས་བསྐྱུང་བའི་མན་ངག་མང་བ་དང་། ཉིམ་ལྷ་བ་འགོག་པ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་བཞུད་པ་ལ་སྟེ་དབུམ་མེ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། སྟོག་དང་བྱར་སེལ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ཉིན་ཞག་དང་པོ་སོང་ན་དུས་མིན་འཆི་བ་སྤྱི་བ་སྟེ།^{༢༠༥} ཞེས་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སྤྱི་བ། བྱར་སེལ་བསྐྱུས་ན་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་མཚོག་དག་ལ་རྒྱུད་གི་ནད་ནི་མ་ལུས་དག་ལའོ། སྟོག་རྩོལ་དག་ནི་བད་ཀན་ལ་འགྱུར་སྤྱར་

ཡང་དེ་དག་གཏོང་བ་མཁྲིས་པ་དག་གི་སྒྲིན་ལའོ། །སྤྲེང་དང་འོག་ན་ཡང་དག་འགོག་པ་བདེ་བར་
བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདུས་པ་དག་དང་མེས་ལའོ། །སྤྲེ་བའི་སྤྲེང་དུ་སྒོག་གི་རྒྱུད་ནི་མཐའ་དག་ནད་
འཕྲོག་སྤྲེ་བའི་རྩ་བར་གཞན་པ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༤} །ཞེས་ཐུར་སེལ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་མཁྲིས་བད་
ཀན་དང་འདུས་པའི་ནད་ཞིབ་ར་བྱེད་པ།

བསྐྱམ་སྤྲེ་ཐུར་སེལ་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པ་དག་དང་སྒོག་ཉིད་སྤྲེང་
ནས་གྲང་། ཁྱི་སྤྲེང་ཡང་དག་སྤྲེང་དེ་མེ་ནི་སྤྲོ་བས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་ཀྱན་ལ་ནི་བྱུང་བར་རབ་
འགྱུར་བ། ཏུ་ཙུ་རྒྱུན་དང་གཞན་འབྲུམ་ནད་རྣམས་དག་གྲང་སྤྲེ་བར་སོན་པ་ཟླ་བའི་སྒྲོར་བས་
འཛོམས་པར་ཏེ། ཏུ་ལུགས་ལུད་དང་ནི་སྤྲོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དུག་དང་མིག་གི་ནད་ལས་སོགས་
པ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་སྤྲེ་བའི་ནད་ཉི་བར་ཞིབ་པའི་རྒྱུད་སྒྲོར། རོ་རྩེ་སྤྲེ་ལ་གྲང་དུ་གནས་རྒྱུད་
པ་བཟུང་བ་ལག་པའི་པད་མོ་དག་ནི་རྒྱུ་བྱེད་ལུ་འཛོམས། །སྤྲེང་དང་རྒྱུད་པ་དག་དང་འོག་ཏུ་མགོ་
བོ་ལུས་ལ་བད་ཀན་ནད་རྣམས་མཐའ་དག་འཕྲོག་པར་བྱེད། །སྒོག་འགོག་པ་ལས་ཉིན་ཞག་འགའ་
ཞིག་གིས་ནི་རབ་འབྲུག་གཅི་བའི་ནད་དག་ངེས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཁོ་རངས་མིང་མེད་དག་གིས་
རྒྱུད་པ་བའི་ཁར་ནི་སེལ་བྱེད་པ་དག་ལ་རབ་འདར་བ། །མིག་རྣམས་དག་གི་མིག་སྤྲོད་དུ་འགྱུར་
སྤྲེང་ཡང་ནད་ནི་འཕྲོག་པ་རྒྱུ་ཡིས་གཏོར་བ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༦} །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བྱེད་ལུ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ། ལོ་བྱེད་གྱིས་ནི་སྤྲོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་ལུས་ལ་དཀར་བའི་མཛེ་འཕྲོག་དེ་ལས་
གཞན་ལྟ་ཅི། །ཤེས་རབ་ལུས་ལ་རང་སེམས་ལྟར་བ་དག་གྲང་ཏུ་སྒོག་གི་རྒྱུད་གིས་འགོག་པ་དག་
ལས་ཏེ། །བདུན་ཙུའི་ལོ་ཡི་རྒྱ་བ་སྤྲེང་དཀར་བཅས་པ་དག་གྲང་ལོ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྒྱོགས་ན་ངེས་པར་
འཕྲོག་ །ཉི་མ་འགའ་ཡིས་ལམ་དང་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འགོགས་པ་དག་ལས་དེ་སྤྲེང་ཐུག་རྒྱུའི་དངོས་
གྲུབ་འགྱུར།^{༡༧} །ཞེས་སོགས་མཛེ་ནད་འཕྲོག་པ་དང་རྒྱས་པ་གསོ་བ། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྩུང་ཟད་བྱེ་
བ་ཁ་ནད་ཞིབ་ར་བྱེད་དེ་སོ་ཡི་རྒྱག་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་། །ཁོ་རངས་མི་བསྐྱོད་བརྒྱབས་པ་དག་ནི་མགོ་ཡི་
ནད་འཕྲོག་དེ་བཞེན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ནི་རྒྱབས་པས་སོ། །རྒྱ་བ་དག་དང་མིག་ཏུ་གཅིན་ནི་བྱོ་དང་གང་མོ་རབ་
སྤྲོགས་གཉིས་ཀ་དག་ནི་ནད་འཕྲོག་གོ། །འབྱུང་པོས་གཟིར་ལ་ཆོ་བ་གསུམ་བཅས་མི་བསྐྱོད་རྒྱབས་

ན་བདེ་བ་སྟེར་ཏེ་ཐོས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་།¹⁵⁶ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ན་སྤངས་ནས་འབྱོར་པའི་སྒྲན།

བཤད་བ་གཅིན་དང་ཁུ་བ་ཁྲག་ནི་མི་ཡི་ཤ་དང་བཅས་པ་ཐོས་པས་ཆེ་ནི་སྟེར་བར་འགྱུར། །

བསམ་གཏན་བཅས་པས་མེ་ཏོག་བརྒྱབས་ནས་སྒྲ་དཀར་དང་བཅས་ཀྱི་བ་དང་ནི་ལུས་སྒྲིམ་ནས་
ཀྱང་འཕྲོག་སྟོན་མ་ལུ་པོ་སྤངས་པའི་སྒྲིགས་པ་དག་དང་བསྐྱེས་པ་ཐོས་པས་མཐའ་དག་ནད་ནི་འཕྲོག་
པ་སྟེ། ལུད་མེད་མེ་ཏོག་ཁུ་བ་དག་དང་བསྐྱེས་པ་ལོ་གཅིག་ཐོས་ན་ཀྱང་པེས་པར་སེལ་བར་
བྱེད།¹⁵⁷ །ཅིས་ཆེ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་བདུད་ཅི་ལུ་སྟོར་བ། ལུད་མེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྩལ་བ། སྟོན་མ་
ལུས་ནད་ནས་སེལ་ཞིང་ཀྱན་པོ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པ་སོགས་དང་། རྒྱུང་འཛོམས་ལན་ལྔ་སྒྱུར་བ་དག་
ཏུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་མངར་དང་བསྐྱེས་པ་དག་ནི་མཁྲིས་པའི་དགེ། །བད་ཀན་འཛོམས་པ་ཁ་བ་ཀྱན་དང་
དེ་བཞིན་ཆ་བ་དག་ཀྱང་སྒྲན་ནས་སམ་ནི་ཁུ་བ་འཕམ། །བད་ཀན་འཛོམས་པ་རའི་འོ་མ་ཆ་བ་གསུམ་
བཅས་དག་སྟེ་མ་ཉེའི་འོ་མ་མཁྲིས་པའི་དགེ། །རྒྱུང་འཛོམས་དག་ཀྱང་རྩ་མའི་འོ་མ་རྣམས་འགྱུར་
གསུམ་ནད་འཕྲོག་པ་ཡི་འོ་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་མར།¹⁵⁸ །ཞེས་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་སྒྲན་
དང་། རྩ་ཏེ་བསྐྱོལ་བའི་ལུ་ནི་བྱོ་བ་ཁ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་དེ་སོ་ཡི་ཟུག་རྩ་ཉིད་ཀྱང་རོ། །ཉིལ་མར་དངོས་
པོའི་ལུ་བསྐྱོལ་ཆ་བ་གསུམ་དང་ལན་ལྔ་དག་གིས་ན་བ་ཡི་ནི་ནད་དག་འཛོམས། །མར་དང་འོ་མ་
བསྐྱོལ་བར་གྱུར་བ་གྱུ་དང་དམར་པོ་དག་གིས་རྩ་ལུ་ནད་དག་འཛོམས། །ཀའོ་ཁྱི་དང་ལྷན་ལི་
དང་ཨིན་པོང་པའི་ལུར་བཅས་བྱུགས་པས་འབྲས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འཕྲོག་¹⁵⁹ །ཅིས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་
ནད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྟོལ་བའི་སྒྲན་དང་། ལག་པ་དག་ནི་རབ་འཕྱང་རྒྱུང་པའི་བད་མ་མཉམ་
པ་དག་དང་སྟོག་གི་རྒྱུད་ནི་འགོག་བྱ་སྟེ། ཁྱི་སྤོང་ལུས་ནི་ས་ལ་རབ་ཏུ་ལྷུང་བར་མ་གྱུར་པ་དང་ཆ་བ་
དག་ནི་གྲོལ་བར་ཡང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་འཛོན་ལའོ་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོར་མ་ཅན་
ནི་ངེས་འཛོམས་ཏེ། སྟིང་ཁའི་བད་མར་ལྷུང་བའི་གཟུགས་ཅན་བྱི་མེད་རི་བོང་ཅན་མཆུངས་སྒྲ་ཆོགས་
ཡུམ་ནི་བསྐྱོལ་པས་སོ།¹⁶⁰ །ཞེས་དོ་རྩའི་ཆོར་མའམ་འབྲུམ་ནད་ཞི་བའི་བྱིར་རྒྱུང་སྒྱུར་དང་སྒྲ་
ཆོགས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱོལ་པས་ལྷུག་གསུངས་པ་དང་།

སྒན་རྒྱུང་བཏགས་ནས་འབྱུངས་པས་ཆ་བས་རྣམ་པར་བསྐྱུན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོར་མ་

འཛོམས་པར་བྱེད། །ཆ་བ་མཐར་ནི་བོད་པ་བདར་བ་མི་བསྐྱོད་བསེས་པ་ཡིས་ཀྱང་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་འཕྲོག་པ་སྟེ། །ལྷགས་ཀྱང་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནམས་དག་གི་སྒོན་དུ་ཨོ་ཡིག་དང་ནི་བཟོ་སྒྲ་མ་དག་གི་མིང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུང་བ་བྱ་སྟེ་མགོ་མགིན་སྟིང་ཁ་སྟེ་བ་གསང་བ་ལ་སོགས་ནམས་སུའོ།”^{༡༩} །ཞེས་འབྱུང་ནད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ལྷགས་དང་། སྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཉམ་པ་རྩྭ་ཉི་རྩྭ་བྱ་དང་ནི་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉི་རྩྭ་དེ་ཡི་འདབ་མའི་བྱེ་མ་དག་ །ཉི་རྩྭ་དེག་པའི་རྩ་བའི་སྐྱོན་པར་དྲི་མ་བྲལ་བ་དག་ལ་རྒྱུད་པའི་སྐྱོན་མར་བསྐྱོལ་བར་བྱ། །དེའི་ཁུ་བ་ཀ་ར་དང་བསེས་གཞན་པའི་ཉིན་ཞག་དག་ནས་ཞག་གསུམ་འབྱུངས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །སོ་ག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་སྟེགས་པ་འཆི་སྟེར་འཕྲོག་སྟེ་ཁམས་བདུན་སོང་བ་དག་ཀྱང་ངོ་།”^{༢༠} །ཞེས་སོག་ལ་སོགས་པ་ཉི་མའི་གདུང་བས་བསེགས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་བའི་ནད་ཞིབ་པའི་སྐྱོན་དང་། གསེར་ལ་ཉི་མ་ཁབ་ལེན་ལྷགས་དང་བ་ཏ་ལས་སྐྱེས་ལྷགས་ནི་ལྷ་གྲི་ཀ་ཡིས་གདབ་པར་བྱ། །ས་བོན་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དྲི་མ་དག་དང་བྲལ་བའི་དདུལ་ཆུ་བསྐྱོངས་པ་སྐྱུང་ནི་དུག་ཏུ་བྱ། །བ་ཡི་དར་བ་དུག་པའི་རྩ་མོ་ཅན་ཀྱིས་བསད་ནས་འདིར་ནི་དྲངས་མ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད། །དཔལ་ལྷན་གོང་བྲུ་ཁབ་ལེན་སྒོད་དུ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱོལ་བ་དག་ཀྱང་རི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་དུའོ། །རབ་ཏུ་སྐྱངས་ཉིད་ཀྱི་པའི་ཀ་ར་སྐྱུང་བརྒྱུད་ཡང་ན་དགུ་ནི་དེ་ལ་བསེ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །དེ་ནི་བམས་ཅད་དུས་སུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་ཁ་ཟས་ནམས་སྐྱངས་བཞོད་པ་རི་སྒྲིབ་ཉིད་དུའོ། །རྒྱ་བ་དུག་གི་ལྷ་ཡི་ལུས་ཉི་རྩྭ་དགར་གཉེར་མ་དང་བྲལ་འདི་ཡིས་འཆི་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཉི་མ་སོ་སོའི་དུས་སུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་ལོན་ཀྱང་གོང་བུས་ནམ་པར་དམན། །ལྷར་བརྐྱོད་ས་བོན་རྒྱལ་བོ་མཉམ་པ་དག་སྟེ་གཞན་ཡང་དདུལ་ཆུ་ལ་ནི་སྐྱུགས་པ་བྱེད་ཅུ་མོ། །ཁན་ལྷ་སྐྱུར་པོ་དག་གིས་མཉེས་ནས་ནམ་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཀྱིས་རི་སྒྲིབ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། །ཁམས་པ་སྐྱུར་པོས་སུ་ཟེ་སོགས་དང་ད་ར་ད་དང་གི་ལ་དག་ཀྱང་དདུལ་ཆུ་མཆུངས་པར་མཉེ། །དེ་ཡིས་དདུལ་གྱི་འདབ་མ་སྐྱུགས་པ་གསེར་ཉིད་དུ་སྐྱུར་སྟེན་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་དང་ལྷན་པས་སོ། །ཞོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་ཨ་ལ་ལན་ལྷ་ཡ་བཀྲ་ར་དང་ནི་པ་རྩ་དེམ་པ་ཡིས། །འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་ཉི་མ་ཉིས་འགྱུར་རོ་མཉམ་བྱེད་པས་ཉི་མའི་སྐྱུག་མ་དག་ནི་བསེག་པར་བྱ། །སྐྱུར་ཡང་ལན་ལྷས་དག་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་

བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བྲན་འཇམ་པར་འགྱུར། གདུལ་ལ་སྐྱམ་ཆ་བྱིན་ཞིང་བཀའ་སྟེ་བསྐྱེན་
པ་དག་ཀྱང་དག་པ་ཡི་ནི་མེ་ཏོག་ཉིད་དུ་འགྱུར།¹¹⁰ ཞེས་བཅུད་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་བ་འབྲིང་པོ་དང་།

ཨེ་ལ་ག་ལུར་སྐྱེད་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་སྒྲན་འབྲས་སུ་ཅན་དང་བྱ་རོག་རི་སྒྲིས་དང་། ཀླ་གོ་
ལ་དང་སྐྱོ་སྒྲ་ཏུ་ལྷན་ལ་འབྲས་སུ་རི་དྲགས་སྒྲིས་དམར་བེ་བྱ་བྱ་ཉི་དང་། ཁྲུ་དང་བསེལ་བ་ར་ཏ་
འདབ་མ་ས་ལ་ཆུ་དང་འཁྲིལ་གིང་ནམ་མཁའ་འཕྲོག་པོ་འདི་དག་ནི། རྩ་ས་ལྷ་དག་གིས་དྲི་མཛོད་རི་
དྲགས་རི་པོར་ཅན་སོགས་བདུག་པ་མེ་ཏོག་ཆང་ལ་སོགས་པས་སོ།¹¹¹ ཞེས་སོགས་དགོན་ཅོག་
མཆོད་པའི་དོན་དུ་དྲི་དང་སྒྲིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་མང་བ་དང་། ས་འཛིན་ཉི་མ་ལྷ་བ་མ་ལུ་མིག་
དང་འདོད་པ་ནོར་དང་དྲག་པོ་རྒྱལ་པོ་མི་དག་དང་། རྩོགས་དང་འབྱུང་བ་བྲག་པ་དྲག་དང་ཆོས་དང་
རྒྱ་གཉེར་དག་ནི་མཐའ་ཡི་རེ་མིག་ལ་བཞག་བྱ། བྲངས་ནི་རེ་མིག་བཞི་ཡིས་རྒྱ་ཡི་གཉེར་དང་ཕྱི་མོ་
ཅན་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་ནི། ཆོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་བྲིས་ནས་རབ་ཏུ་བཙའ་བར་འགྱུར་
བའི་དུས་སུ་སྐྱམ་མ་ནམས་ལ་བསྐྱན་པར་བྱ།¹¹² ཞེས་སྐྱམ་མ་བདེ་བར་བཙའ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་
དང་།¹¹³ རུ་ཏུ་ལྷ་སྤྱི་ར་དང་ཀ་སེ་རུ་སྟེ་ཏ་ཀ་ར་དང་ལྷན་ལ་འདམ་སྒྲིས་གོ་སར་ནི། བསེལ་བའི་རྒྱ་
ཡིས་བཏགས་གིང་རྩེ་རྩེ་ཡིས་ནི་བསྐྱགས་པ་དག་ཀྱང་མངལ་གྱི་ཟུག་རྩུ་ལ་རབ་སྒྲིབ། མངལ་ནི་
རེངས་ན་ན་ཀྱ་ལ་དང་གཙུག་ལུང་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བརྒྱད་བཏགས་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱ།¹¹⁴ ཞེས་སྐྱམ་
མའི་སྐྱན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་འཕོ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་བསྐྱན་བཙུགས། རོ་
བཛོད་པའི་གཞུང་། སྤྱིད་བསྐྱུངས་སོགས་རིག་བྱེད་ནམས་དང་སྒོ་བསྐྱེན་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་
སྒོན་གྱི་མཁས་པས་སྒོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད།

བྱང་སེམས་ལྷ་དང་བྱང་སྟོང་གི་ལུགས།

རིན་ཆེན་སྐྱུངས་པ་ལས། སྐྱལ་པའི་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཕྱི་ལྷ་སུ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་
ཙོར་སྐྱལ་ནས་བཤད། རྩོ་རྩེ་གདན་དང་རི་བོ་བྱ་ཀླང་དུ། ཁྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་སྐྱལ་ནས་

བཤད། ཁོ་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་གོ་ཤོན་ཏིང་ལ། རྒྱལ་ན་དོ་རྩེས་བདུད་དུ་སྤྱུལ་ནས་བཤད།^{༡༤} ཅེས་
 དང་། འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་གི་ཟུར་ཐིག་ཏུ། རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་སྟོད་ཕྱོགས་གསུམ། འཕགས་གསུམ་བྱང་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་པའི་རིགས་འཛིན་ཡང་། །དང་པོ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་
 མཛད།^{༡༥} ཅེས་པ་ལྟར་ས་བཅུ་འི་དབང་ལྷན་གྱི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མགོ་བཙོས་
 བདུད་ཅིའི་ལྷུང་བཟེད། རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བྲ། རྟེན་འབྲེལ་བྱང་ཁོག་མངལ་ནད་གསོ་བ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་
 པོ། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ལྷ་པ། དཀྱུས་བསྐྱོག་མགོ་བཙོས། རྟོ་རྒྱུད་ཆེ་ཆུང་ནམ་གསུམ། མགོ་བཙོས་
 བདུད་ཅི་རྒྱ་མཚོ། ཡང་ཏིག་འབྲུལ་གྱི་བཞི་སྟོར། ཁ་སྐྱར་གསལ་བའི་ཡིག་རྒྱུད། ཐོག་བཙོས་ལྷགས་
 པ་ཁ་འབྲེད། རྒྱན་དབྱེད་སོ་མ་རྩ་ཇོ། ཐོ་འབུམ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་མགོ་བཙོས་
 རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། དབྱེད་གཅེས་གཟུངས། བདུད་ཅི་ཐིགས་པ། རྒྱན་དམ་པ། བདུད་ཅི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆེ་
 རྒྱུད། བྱང་ཁོག་འབྲེལ་བ་དམར་ནག་གལ་མདོའི་འབྲེལ་བ་ཆེ་རྒྱུད། གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་། མཐོང་
 བ་དོན་གསལ། དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་མགོའི་ཙུང་བསྐྱོག་ རོ་བཀ་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། གཟུང་བརྒྱུད་
 འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན། ལུང་ལོ་ཀལ་པོ། པདྨ་སྤངས་པ། ཟུག་རུ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟག་པ། ཁ་ཐོར་ཀུན་
 འཛོམས། རྩེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས་ཟུག་རུ་ཙུང་པ་ཐབས་དུག་ ཐོ་སྟོར། ཐོ་ཤིང་གི་འབྲུངས་དཔེ་ལེའུ་བརྒྱ་
 དང་ཉི་ཤུ་པ་རྣམས་མཛད་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་འཕགས་ཀྱི་ཐ་
 སྟོན་དུ་བཞག་པ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལྟའི་འཕགས་ལ། ཚངས་པས་གྲུ་ན་ཤ་ཉ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་པ་
 དང་གསང་བའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་བསྐྱེས་པ། སྟེ་དགའའི་བདག་པོས་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཐ་སྐྱར་གྱི་ལུ་
 གཉིས་ཀྱི་གཅེས་པ་གྲུབ་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཅེས་པ་བསྐྱེས་པ་དང་བྱང་ཁོག་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུང་ལོང་
 འཕྲོ་བ། རྒྱན་གྱི་ལྷ་མོ་ལོར་རྒྱན་^{༡༦} མས་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་རྣམས་མཛད།

རིག་འཛིན་དང་སྟོང་གི་འཕགས་སུ་གྲགས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྟོབ་མ་སྐྱེ་སེང་གི་ལུ་ལྷུང་པ་
 ལྟའི་དང་སྟོང་རྒྱན་གཤེས་དང་། ལོད་ཟེར་ཙན་དང་། ལོད་ཡངས་དང་། ཡན་ལག་སྐྱེས་དང་། ལྷ་མིན་
 འཛོམས་དང་། མཚོད་སྐྱིན་ཙན་དང་། གནས་འཛོག་སྟེ་གཙུག་སྤྱད་ཙན་བདུན་དུ་འབོད་པ་དང་། མ་

མིའི་བྱད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་དང་མེ་བཞིན་འཇུག་དང་། བར་ལ་ལར་དང་།
 དཀའ་གཉིས་སྟོང་དང་། ལུ་བྱུང་འཛིན་དང་། འགོ་སྟོང་གི་བྱ་དང་། བཅ་སོ་སྟེས་དང་། སོགས་ཁོངས་
 བས་གཤོལ་འགོ་སྟེས་དང་བརྒྱད་པོ་དེས་བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཐོས་པའི་ཆེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་
 པའི་འགྲེལ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་པ། དཀོས་སྟོན་པའི་སྟེ། གཞི་སྒྲུབ་པའི་སྟེ། བདུད་ཅི་ཆེན་པོའི་སྟེ། མི་
 འཛིགས་མཆོན་ཆའི་སྟེ། བདུད་ཅི་སྒྲུབ་པའི་སྟེ། སོག་གི་སྟོམ་བུའི་སྟེ། གསོ་དབྱུད་སྒྲུབ་སྟོང་གི་སྟེ།
 སྟོང་བྱེད་ལས་ལྷའི་སྟེ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཙ་ར་ཀ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་གྲགས།
 དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་བྱུང་སྟོང་དཔལ་ལྷན་འབྲེང་བས་སྟོང་འགྲེལ་ཉི་ལྔ་པར་བཀལ་བཅ་པོ་བརྒྱད་ཅུ།
 སྟོང་འགྲེལ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་བཅ་པོ་བཞི་བརྟེན་སྟེ་ཁྱོད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལེའུ་བྲུག་བརྒྱ་དང་བཅས་བྱས་པ་
 ལྟར་ལུག་ནག་དང་། རྒྱ་སྟེགས་སྟེ་དང་། མདའི་མཆོག་དང་། ལན་ལྷའི་ལག་དང་། དཔལ་ལྷན་ལུན་
 ཆོགས་དང་། ཉི་མའི་སྟིང་པོ་དང་། ལྷ་བའི་སྟིང་པོ་དང་། ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མ་བྱ་ཆེན་
 མོར། ཀུན་དགའ་པོ་བྱུང་སྟོང་རྟིང་པ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པ། གྲགས་པ་འབར་བ། ལྷ་
 དང་རི་ལ་གནས་པ། དམོད་པའི་མཆོན་ཆ་ཅན། དཀའ་བྱུང་བྲག་པ། རྒྱ་འབྲུལ་དང་ལུན་པ། མཛོན་
 པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་ལུན་པ། བཅ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དེ་དག་གི་མིང་བཟོད་ཀྱིས། ཞེས་འོད་ཟེར་ཅན་
 དང་། འགོ་སྟོང་གི་བྱ་དང་། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་འདི་དང་མིང་མཐུན་པ་ཁ་ཤས་
 མཆིས་པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱུང་སྟོང་རྣམས་དང་། ཤ་ལི་ཉི་
 ཏུ་དང་། ལེགས་ཐོས་དང་། ར་ལས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟེན་
 བཅོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གངས་མང་བ་བརྟེན་པ་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་བྱིས་དོ་འཛོག་གི་སྟོན་པ་རྒྱུན་ཤེས་
 ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེད་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་བསྐྱའི་དཔལ་གྱིས་སྒྲ་ནས་
 དབང་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་གྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རིང་དུ་སྟོང་བ་དེའི་བར་བྱུང་བར་གྲགས།

བྱི་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་བྱུང་འཇུག་
 དང་། ཀྱིན་བ་མ་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། དབུ་མ་དང་། ཡུ་ཀ་ལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བས། ལྷ་
 ཆེན་པོའི་དབུའི་རྒྱུན་ལས་ཟབ་གསང་དཀར་ནག་གི་རྒྱད། སྟོན་རྒྱུན་ལས་ཁྱུག་པའི་རྒྱད། མགུལ་

རྒྱལ་ལས་སློག་ཙུང་སློང་མར་གྱི་རྒྱུད། ལྷ་རགས་ལས་དཔའ་བོ་འཆིང་འགོལ་གྱི་རྒྱུད། དཔུང་གཏུབ་
 ལས་མེ་མེ་ལའོར་ལོའི་རྒྱུད། ཞབས་གདུབ་ལས་སྤལ་བ་དཀར་ནག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཆེའི་རིག་
 བྱེད་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། རྩོམ་ཁ་སྤྲོ། རི་བོ་བཅེགས་པ། མེ་ལྷ་ར་འབར་བ། ལྷ་བཤད་འཛིངས་པ་
 རྣམས་ལྷ་བམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པ་གྲགས། རལ་བ་ཏུས་བམ་བོ་ནག་པོ། དུམ་བ་ནག་པོ། ལྷ་
 ཟེར་ནག་པོ་སྟེ་རྒྱུད་གསུམ་བྱས་པ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ལའོར་ལ་དབང་ལྷུག་ནག་པོའི་རྒྱུད། ཁྱེས་གསུངས་
 པ་ལྷ་ར་འདི་དག་གྱི་པའི་ལྷགས་སོ།།

འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྒྲུབ་སྤེལ་ཚུལ།

རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་བུའི་སྒྲོབ་མ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་ནི། འདུལ་བ་མེ་ཏྲག་སྒྲིབ་ལས།
མཉན་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ །ཕ་ར་རྒྱ་སེ་ཡངས་པ་ཅན། རྒྱལ་པོ་ཁབ་ནི་དུག་པ་སྟེ། །འདི་
དག་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཤེས།”¹⁴ །ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་གི་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་སེང་གེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་ནང་ཆོན། རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་བམ་མ་གཏོང་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་བཅས་པའི་ལྷ་ས་སུ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཉི་
མའི་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་སྤྲུང་བའི་གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོར་བཏགས་པ། དེ་ལ་ལུས་འཕགས་མ་ཁབ་
ཏུ་བསུས་པའི་བུ་མ་སྟེས་དག། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོན་པ་ལ་ཆེར་ཆང་བ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
ཆོང་མ་ཨ་མ་སྒྲོང་མ་དང་འདུས་པའི་བུ་གཞོན་ནུ་འཛིགས་མེད། མདོ་ཕྱན་གྲས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྤྲིང་པོའི་སྤྲུལ་ཁྱེད་རིན་ཆེན་ལྷ་བས་ཁུས་པ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདིར་སྐབས་སུ་མ་
བབས། འཆོ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲོགས་བརྗོད་རགས་ཙམ་འདུལ་བ་ལུང་བཞིའི་སྒྲུབ་གཞི་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
སྒྲོས་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོ་གཞོན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གྲང་པོ་ཆེར་ཞོན་
ཏེ་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྤང་རྣམས་སུ་སོང་ནས་མིག་ཡམ་ཚུན་དུ་བལྟ་ཞིང་འབྱུངས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ན་ཆོང་དཔོན་ལྷག་ལ་འོར་མང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུང་མ་གྲངས་
ནས་དགའ་མགུར་སྟོད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ཟོང་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐར་སོང་བ་དང་། རྒྱུང་མ་
དེ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་གོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་པར་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་
པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོ་གྲང་པོར་ཞོན་ནས་དེའི་ཁྱིམ་དུ་དུང་ནས་སོང་བ་དང་། དེས་ཀྱང་སྐར་ཁུང་དུ་
འདུག་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་མེ་ཏྲག་གི་སྒྲིབ་བ་བོར་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། མར་གོག་ཆོང་དཔོན་གྱི་
རྒྱུང་མ་ན་རེ། ལྷ་གཡར་ཆོ་ལགས་ཀྱི། ཁྱོད་ཉིད་ནང་དུ་གཤེགས་ཤིག དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནང་དུ་ཞུགས་
ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་སྟུང་པ་ལས། དུས་རུང་ཞིང་ལྷ་མཆོན་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་
ཆགས་པར་རིག་སྟེ་སྒྲུབ་པ། ལྷ་བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་སེང་རས་

གཅིག་དང་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱིན་ནས། གལ་ཏེ་བུ་མོ་ཞིག་མཆིས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་
ཁྱེད་བཙས་ན་སེང་རས་འདི་སྒོན་ལ་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་མགུལ་དུ་བོགས་ཏེ་དཔེ་བྱུང་དུ་བཀྱི་ཞིག་ཅེས་
སྒྲིས་ཏེ་སོང་ངོ་།།

ཇི་ཙམ་ན་ཚོང་དཔོན་དེ་དོན་རྒྱལ་ལ་འགྲུབ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་ནས་
རྒྱུང་མ་ལ་ཁོ་བོ་ཞག་འདི་ཙམ་དུ་འབྱོར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱུང་མས་བསམས་པ། བདག་
གིས་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ལ། ཚོང་དཔོན་འོངས་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་ལྟ་
ཐོངས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་མཆན་རྒྱལ་པོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ན་རེ། བག་མ་ཆ་བར་འདུག་ཅིག་ཅི་
ནས་ཀྱང་ལྟར་དུ་མི་འོང་བ་དེ་ལྟར་ངས་བྱུངོ། རྒྱལ་པོས་ཚོང་དཔོན་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས་དེད་དཔོན་ང་
ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཆེ་གོ་མོ་དག་དགོས་ཀྱི་དེ་རྒྱལ་མེད་པར་ཁྱོད་འདིར་མ་འོང་ཞིག་ཅེས་
སྒྲིངས་པ་དང་དེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིར་ཡང་ལམ་རིང་པོར་སོང་ཞིང་། གླ་བ་དགུ་འདས་པ་
ན་ཚོང་དཔོན་ཀྱི་རྒྱུང་མ་ལ་ཁྱེད་གཟུགས་བཟང་བ་མཛེས་པ་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་ཞིག་བཙས་སོ། །དེས་
མར་དང་སྤང་ཙུ་གསོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་འཆར་བ་ན་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་མགུལ་དུ་བཏགས་སེང་རས་ཀྱིས་
དཀྱིས་སྒྲོམ་བྱའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ། བུ་མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་བསྒྲོ་བ། སོང་ལ་སྒྲོམ་བྱའདི་ཁྱེར་ཏེ་
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱོས་ནས་མེ་བུས་ལ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་འགའ་ཞིག་གིས་བྲང་གི་བར་
དུ་སྒྲོད་ཅིག་ བཟོ་མོས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་སྟེང་གི་ཁབ་བཟང་གི་གཞིར་
གཞོན་ཅུ་འཛིགས་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་སོང་བས་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲོར་མེ་བུས་པ་མཐོང་བ་དང་། ཞོ་གས་
འཆོ་བ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། ཤེས་ལྟན་དག་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲོན་མེ་འཁར་བ་འོན་ཅི་ཡིན་ལྟོས་ཤིག་ དེ་དག་
གིས་བལྟས་ནས་སྒྲིས་པ། ལྟ་སྒྲོམ་བྱ་ཞིག་མཆིས་སོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲིས་པ། འོང་ཞིག་གཞོན་ཅུ་
འཛིགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲིས་པ། ལྟ་སྒྲོམ་བྱ་དེ་ན་ཅི་མཆིས་པ་དེ་བདག་ལ་སྤུལ་བར་ཅི་གནང་། རྒྱལ་
པོས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྒྲོམ་བྱ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བ་དང་།
སྒྲིས་པ། ཁ་བྱེ་ཞིག་ ཁ་བྱེ་བ་ལས་ཁྱེད་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཅི་འདི་གསོན་ནམ་འོན་ཏེ་གི་བ་ཞིག་
ལྟ་གསོན་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་སེང་རས་ངོ་གེས་ནས་གཞོན་ཅུ་འཛིགས་

མེད་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་གསོས་པས་གཞོན་ནུས་གསོས་ཞེས་གྲགས། ཆེད་འཆར་
བ་ན་གཞོན་ནུ་འཛིགས་མེད་ན་རེ། མ་སྐྱེས་དག་ནི་སྐྱམ་པ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་གྱི་བདག་
ཅག་བཟོའི་གནས་བསྐྱབས་ཏེ་འཆོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བགྲོས་ཤིང་། བཅ་ཞིག་གཞོན་ནུས་གསོས་གྱི་
གོས་དཀར་ཅན་མང་དུ་མཐོང་བ་ལས་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ཡབ་ན་རེ། འདི་ནད་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་
སྐྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་གྱིས་བདག་ཀྱང་
འདི་རྣམས་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བགྱེད། །ཞེས་ཞུས་པས་གནང་སྟེ་སྐྱེན་བསྐྱབས།

འོན་ཀྱང་མགོ་འཕྲོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱེ་མ་གྱིས་པར་དེ་གྲོང་ཁྱེད་འཛིག་ན་སྐྱེན་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྒྱན་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་གསོ་སོ་ཞེས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱོབ་པར་འདོད་ནས་དོ་འཛིག་གི་
རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་སྟེ་པོ་ལ་ཡབ་གྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་ཏེ་བྱིན། དེར་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཉུང་ཤས་ཙམ་ལས་
མ་བསྟན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ཏེ་འོ་བས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་འཆོ་བྱེད་ཁྱིད་
ནས་ནད་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེན་བསྐྱབས་ནས་འོག་པ་ལ་འཆོ་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་ལ་མཁན་པོས་ཉེས་ཏེ་སྐྱེན་
དེ་བཟོས་ན་མི་འཕྲོད་ཅིང་། འཆོ་བར་མཐོང་ནས་མཁན་པོས་བསྟན་པ་ནི་ལེགས་པར་མ་ཡིན་གྱི་
ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་སྐྱར་ནད་པའི་རྩ་རྩེ་སྟེ་སྐྱོབ་དཔོན་ན་རེ་སྐྱེན་སྐྱེ་མ་དེ་མ་ཟེར་བ་བྱི་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཟོ་ཞིག་ཅིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐམས་མཁས་གྱིས་བསྐྱོག་གོ། ཁྲི་ཙམ་ན་སྐྱོབ་
དཔོན་གྱིས་དྲིས་པས་གསོས་ཟེར། ད་དུང་སྐྱེན་འདི་ཉིད་ཐོང་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེ་བྱི་གང་ཡིན་ཟེར། ཁོ་
པོས་གཉིས་ནི་མ་བསྟན་བྱས་པས། སྐྱེ་མ་ནི་དངོས་སུ་དང་། བྱི་མ་ནི་འཆོ་བྱེད་ལས་སོ་ཟེར་བས།
སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བསམས་པ། བདག་གིས་ཉེས་ཏེ་འཆོ་བྱེད་ནི་མཁས་པའོ་སྟེ་མ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་དགའ་
བ་སྐྱེས་ཏེ་ཤས་ཆེར་འཆོ་བྱེད་ཉིད་འཕྱིད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱོབ་མ་གཞན་རྣམས་ན་རེ་མཁན་པོ་ཁྱོད་རྒྱལ་
པོའི་བུའོ་སྟེ་མ་སྟེ་འཆོ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོབ་པས་སྟོན་གྱི་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་མཁན་པོས་འཆོ་བྱེད་ནི་གསེར་བ་ཡིན་ཏེ། དས་གང་བསྟན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་
འབྱེད་ནུས་གྱི་ཁྱོད་རྣམས་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མཁན་པོས་གང་ལས་མཁྱེན། འོ་ན་མཛོན་སུ་
དུ་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་ཅག་རྣམས་ལྟ་བུ་ཉུ་ཆོང་འདུས་སུ་སོང་ལ་རྗེས་ཐམས་ཅད་གྱི་རིག་

ཐང་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རེ་རེས་དྲིས་ལ་ཤོག་ཅིག་ཅིས་བསྐྱོས་ནས་བཏང་སྟེ་སྤྱད་ལའོར་ནས་དྲིས་
 པས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གང་སྐྱོས་པའི་རྒྱས་སྒྲ་རེའི་རིན་ཐང་མ་གཏོགས་མ་ཤེས། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་ཐང་འཆད་རྒྱ་བྱུང་ངོ་། ཡང་སོང་ལ་ཐང་ཤིང་ཅན་གྱི་རིན་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ལོང་
 ཞིག་བྱས་ནས་ལའོར་བའི་ཆོ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཁྱེད་བྱུང་ལ། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་
 སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུམ་ནས། འོན་ཀྱང་འདམ་བུ་མདའ་རྒྱུའི་རྩ་བ་དང་དོ་བའི་
 དུམ་བུ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡོང་བའི་ལམ་དུ་སྐྱུགས་རྗེ་མོས་ཞོའི་བུམ་པ་དང་སྐྱུམ་རྒྱུད་ཁྱེད་ནས་མཁན་
 པོའི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་མིག་ཤིན་ཏུན་བ་མཐོང་ནས་དེས་དེ་ལ་མདུན་དེ་ཉིད་ན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཞིག་
 བསྟན་པས་གསོས་ནས་དགའ་སྟེ་ཞོ་བུམ་ཁྱོད་སྟོམས་ཤིག་དེས་སྐྱུམ་རྒྱུད་སྤངས་ཏེ་ཞོའི་བུམ་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་གཏད་ནས་བྱིན་པ་ལས་ཇི་ཙམ་ན་རྒྱན་གཤེས་ཀྱི་བུའི་སྒོ་བ་མ་བུམ་ཟེའི་ཁྱེད་རྣམས་ལམ་གྱི་
 དབུས་ན་སྤྱང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་འཚོ་བྱེད་ཀྱང་
 འབྱོར་ནས་འདི་གང་གི་རྗེས་ཡིན། གཞན་རྣམས་ན་རེ། སྤྱང་པོ་ཆེའི་རྗེས་སོ། ཇི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
 བ་ལང་མོའི་རྗེས་སོ། ཇི་ཡང་མིག་གཡས་པ་ཞུར་བ། དེ་རིང་ཁོ་ནར་སྤྱང་པོའི་སྐྱུག་གུ་སྟེ། དེ་ལ་
 གཞོན་པའང་བྱད་མེད་ཡིན་པ། མིག་གཡས་ཞུར་བ། དེ་རིང་ཉིད་དུ་བུ་པོ་བཙའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་
 གོ། ཞེས་སྐྱས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དུང་དུ་སྤྱེབས་པ་ན་བུམ་ཟེའི་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་དང་། མཁན་པོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནད་
 འདི་དང་འདི་ལ་ཕན་ནོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་སྐྱས་སོ།

འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ལགས་ཏེ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ། འོན་ཀྱང་
 འདི་གསུམ་ཁྱུང་རོ། འདིས་ཅི་བྱ། དེ་ན་རེ། སྤྱིག་པས་ཟེན་པ་ལ་མདའ་རྒྱུའི་རྩ་བའི་དུད་པས་བདུགས་
 བས་སྐྱུམ་རྒྱུད་བསྐྱོན་པས་ཕན་ཞིང་དོའི་དུམ་བུས་ནི་སྟོན་ཀྱི་ཞོའི་བུམ་པ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 སྐྱས་པ་ལས་མཁན་པོ་འཇུག་བྱུང་བ་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་མཁན་པོ་འཚོ་བྱེད་ལ་མ་མཆིས་
 སོ་སྟུམ་ནས་སྐྱས་པ། མཁན་པོ་འདི་གཅིག་སྤྱད་པས་དགོངས་སམ། ལམ་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ལ་རིག་
 པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་སྐྱས་སོ། ཞེས་ལོ་རྒྱས་བསྐྱར་བས། འཚོ་བྱེད་བདེན་ནམ་བདེན་ལགས་སོ། ཇི་

རི་ལྷ་མོ་ཤེས། དེས་མཁན་པོ་བདག་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལགས་ན་ཅི་སྟེ་མི་ཤེས།
གྲུང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ནི་རྒྱམ་མོ། །བ་ལང་མོའི་རྗེས་ནི་མཆུར་རིང་ངོ་། །མིག་གཡས་ཞར་བ་ནི་གཡོན་
ཕྱོགས་སུ་ཅ་ཟོས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །སྒྲུམ་མ་ནི་ལག་པ་བས་རྒྱང་རྗེས་གཏིང་རིང་བ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་
ན་སྒྲེ་བ་ནི་གཅིན་བེའུ་སྒྲུབས་ཅན་ལས། ཡུག་གྲུ་ལོར་སྒྲེ་བ་ནི་རྒྱང་བ་གཡས་པའི་རྗེས་གཏིང་རིང་
བ་ལས། དེ་ལ་བྱད་མེད་ཞོན་པ་ནི་བབས་ནས་ཆུ་བཏང་བའི་རྗེས། དེའི་ཡང་མིག་གཡས་པ་ཞར་བ་
ནི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མེ་ཏོག་འབྲས་པ་ལས། དེ་སྒྲུམ་མ་ནི་རྟིང་བའི་རྗེས་ལྷག་པར་དོད་པ་ལས། དེ་
རིང་ཁོ་ན་བཅའ་བ་ནི་གཅིན་ལྷན་ལྷན་ཅན་ལས་ཤེས་ཏེ། ཡུག་ས་མ་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་དུ་དྲི་བར་མཛོད་
ཅིག་ཅས་སྒྲས་པ་ལྷ་བྲམ་ཟེའི་བྱེའུ་ཞིག་བཏང་ནས་དྲིས་པས་རི་ལྷ་མོ་བར་མཐོང་ནས་མཁན་པོས་
གཞན་རྣམས་ལ་སྒྲས་པ་ཐོས་སམ། འཛོ་བྱེད་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞིས་སྒྲས་ཏེ་
ཐོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱུད་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་སོ། །

རི་ཅམ་ན་མི་ཞིག་གྲུང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་མཁན་པོ་ལ་ཞུས་པས། དེ་རིང་དོད་དང་ལྷི་བ་
སྟོག་གིས་ཤིག་སང་བྱའོ། །དེར་འཛོ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་ནས་མི་དེའི་རྩར་སོང་སྟེ་བདག་གིས་རྩར་ཟད་
བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་བྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་ན་གྲུང་པའི་ཐོད་པ་དབྱེ་བ་མ་
བསྐྱབས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཞོག་ཅིག་དང་ལས་རི་ལྷ་མོ་བྱེད་པ་བཟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བཞུའོ་ཞེས་བཞག་པ་དང་། རི་ཅམ་ན་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ནས་དབྱེ་དབྱུད་ཀྱིས་ཐོད་པ་བྱེན་སྒྲམ་
པས་གྲུང་རྒྱ་ན་སྒྲིན་བུ་ཡན་ལག་དམ་པར་འཆང་བ་སྤང་བར་བརྩམས་པ་དང་། འཛོ་བྱེད་ན་རེ།
མཁན་པོ་གཟུ་ལུམས་སུ་མ་སྤངས་ཤིག རིགས་ཀྱི་བྱ་བའི་དེང་ཉིད་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲས་
པས། འོ་ན་རི་ལྷ་མོ་སྤང་བར་བྱ། མཁན་པོ་སྒྲམ་པ་ཆོ་བར་མཛད་དེ་རྒྱབ་ཏུ་རིག་ན་རྒྱང་ལག་འཁུམས་
པར་གྱུར་པ་དང་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་མོ་བྱས་པས་སྒྲིན་བུས་གྲུང་པར་ཁ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་བཏབ་སྟེ་གནས་པ་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲམ་པའི་ཆོ་རིག་གིས་མ་བཟོད་པས་སྒྲོད་པ་དང་དཔལ་བྱར་སྤངས་
པས་གསོས་པར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་མགྱ་སྟེ་ཐོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱུད་བྱིན་ནས་ཁོ་བོ་ནི་འདིས་འཛོ་བ་
ཡིན་ན་ཁྱེད་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ལ་དབྱུད་བྱོས་ཤིག་སྒྲས་པས། ཡུག་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་སྟེང་པོའི་

གན་དུ་ཕྱིན་ནས་འགོ་བར་བརྩམས་པ་ན་ཁོ་བོ་དང་མི་མཐུན་པ་མཐའ་ལོ་བ་སྐྱབ་སེང་ལུ་ལ་སོང་
 ཞིག་དེས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཡན་ལག་བཞིའི་དབྱང་གིས་ཕབ་གཏེལ་བཟུང་། དབྱ་ལུ་བས་བྱ་དགའ་
 ཆེན་པོ་གནང་བ་ཐམས་ཅད་མཁན་པོ་ལ་ལུ་ལ་ནས་རིམ་གྱིས་གོང་ཁྱེད་བཟང་བྱེད་དུ་ཕྱིན་ནོ། ཉེར་
 དབྱར་གནས་ནས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱབས་ནས་ཆས་པ་ན། ཤིང་
 ཁུར་བའི་མི་རུས་པ་དང་བགས་པའི་ལྷག་མ་ཅན་ཀུན་ནས་འཛོག་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་
 པས། ཤིང་ཁུར་འདིས་བྱུང་སྟེ་གཞན་ནི་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཟེར་བ་ལ། ཤིང་བརྟག་པའི་རིག་པས་འབྱུང་
 པོ་ཐམས་ཅད་དེང་བར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་འདུག་པར་མཐོང་ནས། ཁུར་པོ་ཆོངས་ཤིག་རིག་ནི་ཅམ།
 ཀུར་པ་ཁ་ཁྲ་བརྒྱུལ། ཉེས་དེ་སྤྱད་ནས་ནོར་བུ་དེ་སྒྲུངས་སོ། ཉེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱིམ་ན་རྒྱས་ཅི་ཡོད་
 མར་མེ་བཏག་པ་བཞིན་ནད་པའི་མདུན་དུ་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ནི་ལྷ་བ་ཤེས་པ་ཞིག་པས། རིམ་
 གྱིས་ལུ་ལ་ལུ་དུམ་ལྷ་རར་ཕྱིན་པས་བུ་མགོ་ལ་བསྟུན་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དྲིས་པས་གྲུང་བ་གཡའ་ཟེར།
 དེར་ནོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པས་གྲུང་པ་ལ་སྤྱིན་བུ་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་དབྱུང་བས་གསོས་
 ཉེ་ཀུར་པ་ཁ་ཁྲ་བརྒྱུལ་བྱོབ་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱར་རོ།

དེ་ནས་ལུ་ལ་རོ་ཉེ་ཏ་ཀར་ཕྱིན་པས་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་སྐྱེད་ཆལ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡོད་
 པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་མི་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་པས་དེར་གནས་པ་མང་དུ་བསད་པ་
 ལས་ཆལ་དེ་སྒྲུངས་སོ། རྒྱུ་ཅམ་ན་དམ་ཆུས་ན་ནས་སྤོང་པས་སྒྲུངས་པ་ཞིག་ཆལ་དེར་འཆི་བར་ཕྱིན་
 པ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཀྱང་ལུ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱད་པ་ལས། དེའི་ཆོ་མི་མ་ཡིན་དེས་ནད་པ་དེ་བསྟོགས་
 པ་ན་ནད་བདག་དེ་བྱུང་སྟེ་འདི་བདག་གིས་སྤར་ནས་བཟུང་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ལ་སྟོག་ ཁྱོད་ལ་ར་སྤུའི་
 དུ་བས་ནི་མ་བདུགས། དེ་བདུགས་ན་ཁྱོད་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྲོས་དགོས་པར་མ་འགྱུར་
 རམ་ཟེར་བས། དེས་ཁྱོད་ལའང་ལ་ལུག་གིས་ས་བོན་མར་སྤྱུངས་པའི་དར་བ་དང་སྐྱར་ཉེ་འགའ་ཡང་
 མ་སྤྱོན། དེས་ནི་ཁྱོད་དུམ་བུ་དུམ་བུ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་འཆོ་བྱེད་
 གྱིས་རྟོགས་ནས་ནད་པར་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དང་ནད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐབས་དེ་སོ་སོར་བྱས་པས་ནི་
 ལྷ་བ་བཞིན་བྱུང་ནས་ཀུར་པ་ཁ་ཁྲ་བརྒྱུལ་བྱོབ་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱར་རོ། ཉེ་ནས་ལུ་ལ་

བཅོམ་བརྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཤིང་བྱང་ཞིག་ན་ངལ་གསོ་བ་ལས། གྲུང་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱབས་ནས་
ནང་ཁྲོལ་འབྲུགས་ཏེ་ཤིའོ་ཞེས་ཕྱིར་ཁུར་བྱང་བ་ན། ཤིང་དེའི་ཅེ་ན་བྱ་ཆོད་མོ་ཕྱག་གྲུ་དང་བཅས་
གནས་པའི་ཕྱག་གྲུ་དག་ན་རེ། ཤ་དགོས་ག་ལ་ཡོད། གྲུང་གི་རོའོ། འདི་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་འཆོའོ། ཇི་
ལྟར་བྱེ་མས་རེག་ནའོ། ཞེས་ཟེར་བ་རྟོགས་ནས་ནོར་བུས་བལྟས་ཏེ་གཅེའུས་བྱེ་མ་ནང་ཁྲོལ་ལ་རེག་
པས་སོས་ཏེ་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱར་རོ།

ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིར་བདག་གཅིག་ཆུང་མ་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པ་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་ཤི་བ་མངལ་
གྱི་སྒྲིན་བུར་སྐྱེས་ནས་སྐྱེས་པ་སུས་སྤྱད་ཀྱང་འཆི་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ན་སུས་ཀྱང་རེག་པར་མ་རྟུས་པ་ལ་
འཆོ་བྱེད་ལ་བསྟན་པས། སྐྱེན་མོར་ཕྱུངས་ནས་མོ་མཆན་གྱི་སྒྲོར་ཤིའི་དུམ་བུ་བཞག་པ་ལས་སྒྲིན་བུ་
ཤ་ལ་ཆགས་ནས་འོངས་པ་དོར་བས་སོས་སོ། ཇིས་ཀྱང་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་དེ་ཡང་མཁན་
པོ་ལ་བསྐྱར་རོ། ཇི་ནས་རིམ་གྱིས་ཆུ་བོ་ཡ་ལྟན་ནར་ཕྱིན་པ་དང་། མི་རོའི་རྟིང་པ་ལ་ཉས་འཐེན་
པས་མིག་འབྱེད་འཛུམ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རྩ་བུ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཏེ་རིམ་པས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་
ཕྱིན་ནོ། ཇིར་གྲུང་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གདོང་ལ་ཐལ་མོ་བསྐྱར་པས་མིག་དོན་པ་ལ་རྟིང་པའི་རྩ་
ནས་བྱངས་པས་ཆུད་དོ། ཇིས་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་བུ་བོ་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མ་ཨ་ཕ་སྦྱོང་མ་ལ་
བྱིན་ནོ། ཡང་དེར་མི་ཞིག་གིས་ན་བར་སྒྲིན་བུ་ལྷགས་ནས་ཕྱག་གྲུ་བདུན་བརྒྱ་ཅམ་གནས་པས་ཉེན་
པ་ལ་བསམས་པ། སྤར་ནི་མཁན་པོས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱས། ད་ནི་རང་གིས་བསམས་ལ་བྱའོ་སྟམ་ནས་
ལོ་མའི་སྤྱིལ་བོར་རས་སྒྲོན་པོས་གཡོགས། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་བཞག་ནས་ས་ཡང་བྱོ་བར་བྱས་ཏེ་མི་དེ་ས་
ལ་བཀལ། ས་རྒྱམས་རྩས་ཆག་ཆག་བཏབ་སྟེ་རྩ་བུ་བྱངས་པས་སྒྲིན་བུ་རྒྱམས་ཀྱི་དབྱར་ལྷོ་སྟམ་ནས་
ཕྱིར་ཐོན་པ་ལ་རྩའི་རྩར་ཤིའི་དུམ་བུ་བཞག་པས་དེ་ནང་དུ་སོང་ནས་ཐམས་ཅད་བོས་ཏེ་ཟ་བའི་ཆོ་
དོར་བས་སོས་ཤིང་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའང་ཨ་ཕ་སྦྱོང་མ་ལ་བྱིན་ནོ། ཇི་ནས་རིམ་པས་རྒྱལ་
བོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་མ་སྐྱེས་དགས་བསུས་ཀྱང་མ་སྤྱད་པར་སྒྲོ་གཞན་ནས་ལྷགས། དུས་གཞན་ཞིག་
ན་སྐྱེ་བོ་མང་བོས་བསྒྲོར་ནས་སེམས་གཡེང་ཞིང་སོང་བའི་ཆོ། བུ་མ་ཟེ་མིག་ན་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོན་ལྷག་
པ་ལ་ཞེ་སུན་ནས་ཐལ་བ་ཐོབ་བྱས་པ་ལྟར་བཏབ་པས་དེ་སོས་སོ། བྱིས་དེ་དང་མི་གཞན་ཞིག་སྤྱད་

པ་ལས་གར་འགོ་དྲིས་པས་འཆོ་བྱེད་ལ་སྐྱོན་ཁྱུང་འགོ་ཟེར། དེས་འདིའི་སྐྱོན་ནི་ཐལ་བའོ་ཞེས་སྐར་བཞེན་བཏབ་པས་ཡོང་། དེ་ཙམ་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་པོར་ཐོལ་མིག་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་པ་རྣམས་བསགས་ནས་དབྱེད་གྱིས་ཤིག་པར་བསྐྱོས་པས། ལྟ་ལགས་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་ཡོད་བཞེན་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་གྱིས་ཅི་འཆལ་ཁྱེས་པས། འཆོ་བྱེད་བཀྲལ་ནས་དབྱེད་བྱོས་ཤིག་དམ་ཞིག་བཅའ་ན་བྱོ། །བདག་ཉིད་གྱིས་ཁྱེས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞེན་གྱིས་ཤིག་བྱས་དེས་སྐྱུ་རུ་རས་བཀྲུ་ཅིང་སྤྲིན་པར་གྱུར་བའི་རྩལ་བཏབ་ནས་དེ་དང་བསྐྱེས་པའི་རྩ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་ནས་སྤྲིན་པའི་ཆོ་སྤྱི་གྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོར་བར་བརྟོལ། དེ་ནས་འཆོ་བའི་རྩལ་བཏབ་ཅིང་དེ་དང་བསྐྱེས་པའི་རྩ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིན་པས་སོས་ཏེ་སྐྱུ་ཡང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱས་དེ་བྱས་མ་ཐག་དབྱེད་གྱིས་ཤིག་རེ་ཞིག་བཤོས་གསོལ་ཞིག་དེ་ནས་དབྱེད་ཀྱང་གྱིས་ཤིག་ལྟ་བུ་གྱིས་ཟེན་ལགས་སོ། །དེ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་ལག་པས་སྐྱུ་ལ་བས་མ་ཤེས། མེ་ཡོང་ལ་བལྟས་པས་ཀྱང་མ་མཐོང་། བཙུན་མོ་ལ་དྲིས་པས་ཀྱང་མ་ཤེས་ནས་རོ་མཚར་སྤྱིས་ཏེ་སྤོན་པོ་རྣམས་ལ་འཆོ་བྱེད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱུར་ཞིག་ཐལ་བ་བཏབ་པས་ཡོང་བ་དེས་སྐྱོས་པ། ལྟ་སྐྱེས་ལ་བྱམས་པས་སམ་མཁས་པས་དབང་བསྐྱུར། མཁས་པས་ཞེ་ན་ཁོ་པོའི་མིག་ཡོང་བས་སོ་ཞེས་པ་ལ། འཆོ་བྱེད་གྱིས་ཁྱོད་མིག་གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱོན་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་སོ། །དེའི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པས་སྤྲད་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་བསྐྱོན་པ་ལྟར་བྱས་པས་སོས་ནས་སྐྱོས་པ། ལྟ་འདི་ནི་ལྟ་གཤམ་ལས་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲོན་ཏེ་དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ནས་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱུར་ངོ། །ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྐྱོན་པ་པལ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་འཆོ་བྱེད་དབྱེད་མཛད་དུ་གསོལ།

དེ་ནས་སྐྱོན་འདི་ནི་རྟེན་དཀའོ་བྱས་པས་འདིས་ཀྱང་སྤངས་སོ་སྐྱམ་ནས་དུར་ཁྱོད་དུ་སོང་བ་དང་དེ་ན་རོ་བསྐྱེས་པའི་མེ་འབར་པའི་ནད་ན་ནེ་ལེ་དང་སློག་ཆགས་གོ་རྟུལ་ན་འཐབས་པ་ལྟུངས་པའི་ག་ཟོས་ཏེ། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་འོད་པའི་རྩ་འབྱུང་ནས་གནག་ལྟས་ཀྱི་གོ་དུའི་ཆན་དང་མར་ལྟུང་བའི་ཞོ་འབྱུངས་པས་སྐྱོན་བརྟོན་ཏེ་ལུ་སྤྲིན་གྱི་ལྟུང་ནས་སོས་སོ། །རེ་ཞིག་ན་བཙུན་མོ་ལུས་འཕགས་

ཞེས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་བ། འཚོ་བྱེད་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་
 བོ་ལ་འོས་པ། རྒྱལ་བོ་ལ་མཁོ་བ་རྒྱལ་བོའི་ཡན་ལག་གི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། བཞི་གང་ཞེན། དེ་ལ་
 སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པ་ནད་ལ་མཁམས་པ་ཡིན། ནད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན། ནད་བྱུང་
 བ་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན། སྒྲང་བ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། ནད་ལ་མཁམས་པ་ཅི་ལྟ་
 ལུ་ཞེན། དེ་ལ་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པས་ནད་ཤེས་ཤིང་། ནད་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱན་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་
 སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པས་ནད་ཤེས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། མཁྱིས་པས་ཀྱན་
 ནས་བསྐྱང་བའོ། བད་ཀན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། བདག་ལས་གྱུར་བའོ། གཞན་ལས་
 གྱུར་བའོ། འདུས་པ་ལས་གྱུར་བའོ། ཞེས་དེ་ཉིད་ནད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱང་
 བྱུང་བ་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་ནད་འདི་ནི་
 མིག་སྐྱོན་ནམ། བསྐྱུ་མཉེ་འམ། སྐྱུགས་སྐྱོན་ནམ། བཀྲ་སྐྱོན་ནམ། སྐར་སྐྱུག་པའོ། དུ་བས་བདུག་
 པའོ། ནན་ཅིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་འབྱུང་འོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་བྱུང་བ་སྒྲོང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ།

ནད་སྐྱངས་པ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པ་
 ནད་ཤེས་ཤིང་ནད་འདི་ནི་འཕྲོད་པའི་ཚོ་ག་འདི་ལྟ་བུ་དང་འདི་ལྟ་བུ་དག་བྱས་ཏེ་སྐྱངས་ན་ཕྱིས་མི་
 འབྱུང་འོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་སྐྱངས་པས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་པ་ཟུག་
 རྩུའབྱིན་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་བོ་ལ་འོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བོ་ལ་མཁོ་བ་ཡིན། རྒྱལ་བོའི་
 ཡན་ལག་གི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་འདྲ་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། འཚོ་བྱེད་བཞི་གང་ཞེན། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་
 བའོ། འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་འགོག་པའོ། འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པའོ། ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟེན་བཞིན་ཏེ་འབྱུང་བའོ། འཚོ་བྱེད་སྐྱོན་པ་ཟུག་རྩུའབྱིན་

པས་ནི་སྒྲེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་སྤངས་བའི་སྤྲུག་མི་ཤེས་སོ། །ཁ་བ་དང་ན་བ་དང་
འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྤྲུག་སྤྲུག་འདོན་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་
པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་སྤོང་བའི་སྤྲུག་མི་ཤེས་སོ། །འཆོ་བྱེད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
སྒྲེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་སྤོང་བའི་སྤྲུག་མཁུན་ལོ། །ཁ་བ་ནས་འབྲུགས་པའི་རྩ་བ་
ཅན་གྱི་བར་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་སྤོང་བའི་སྤྲུག་མཁུན་ལོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྲུག་པ་ཟུ་གཏུ་འབྱིན་པ་སྤྲུག་མེད་པའི་ཤེས་བྱའོ། །
ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ཅིང་། སྤྲུག་པའི་ཞལ་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ལྷོན་གྱི་ཡུལ་
སྤྲུག་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྤྲུག་ཁུབ། དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྤྲུག་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་བྱོན་ཏེ་འཆོ་བྱེད་
གཞོན་ནུ་རྒྱུད་གསུང་བའི་དུས་འཁོར་དུ་ཡོད་པས་ལུང་སོགས་མ་དགོས་ཀྱང་གྲེགས་བཅས་གཏད།
སྤྲུག་པས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུག་གྱི་བྱར་སྤྲུག་པ་རྒྱལ་བ་ལྷ་མཆོག་གམ་ཁང་སྤོན་དོ་
རྗེ་བདུད་འདུལ་བཀུག་སྤྲུག་བཞུགས་སྤྲུག་མེད་པར་བསྐྱོས།

འདི་ལ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུས་ལ་སྤྱར་བ་དང་རྟོགས་དཔྱོད་མཁན་པོས་བརྟགས་
ན་སྤྲུག་མི་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་སྤྲེ་སྤྲེ་དེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་བྱེད་པའི་སྤྲུག་ཡུལ་དུ་སོ་སྤྲུག་འབྲུལ་རྟོག་གི་
ཀླན་ཁ་མི་འཆོལ་ལ། དུས་དེར་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་བསྤྲེད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་དུལ་མེད་ཅིང་
དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྤྲུག་སོ། །དེ་ནས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་བསྤྲེད་ཀྱིས་ཆོས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སྤྲེད་པ་དང་། སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཆོམ་ལས་བརྒལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་
དང་། གཞན་གྱི་མི་བཀྱི་བ་དང་། སྤྲུག་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་ནས་བསྟན་
ལས་ལངས་ཏེ་སྤྲོ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་གལ་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་
བཏུད་དེ་འདི་སྤྲུག་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་བདག་ནི་འཕགས་སོ། །མདོན་པར་འཕགས་སོ། །བཅོམ་
ལུན་འདས་དང་ཆོས་དང་དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སྤྲུག་སྤྲུག་མཆོལོ། །བདག་དགོ་བསྤྲུག་དུ་བཟུང་
དུ་གསོལ། དེར་སྤྲུག་ཆད་ཅི་སྤྲུག་འཆོ་བའི་བར་དུ་སྤྲུག་དང་བསྤྲུག་ཏེ་སྤྲུག་སྤྲུག་མཆོལ་གསོལ་སོ་ཞེས་

གསོལ་བ་སོགས་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་ཆེ་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་རྟ་རྩེ་ཁ་བས་གཡོགས་ཤིང་ལྷགས་
 པ་ཆེ་བས་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྲང་ནད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་དང་། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ།
 དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བདག་ཉིད་ཁོ་
 བས་བྱའོ་སྒྲུ་མོ། རྟེན་ས་མེ་ཏོག་ལྷུང་ལ་སྤུ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་དང་བཟུ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱས་སྦྱར་ནས་སྤུ་ཏེ་
 འདི་རྣམས་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྲུལ་གསོལ། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤུལ་ལས་ཐེབས་སྤུ་ཙུ་
 གཉིས་འབྲུས་པར་གྱུར་ཏོ། རྟེན་ས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅི་དགར་ལེགས་པར་འབྲུས་ལགས་སམ།
 བཀའ་སྤུལ་པ། འཚོ་བྱེད། སྦྱོན་གང་དག་གཡོས་ལ་མ་འབྲུས་པ་དག་གྲང་ཡོད། འབྲུས་ལ་མ་གཡོས་
 པའང་ཡོད། འབྲུས་ལ་གཡོས་པའང་ཡོད། མ་འབྲུས་མ་གཡོས་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། གསོལ་བ་དེ་
 ལྟ་ན། སྤུ་རམ་དང་ཨ་རུ་ར་གསོལ་ལ་འབྲུ་བའི་རིམ་པ་ཡང་མཛོད་ཅིག རྟེན་དེ་བཞིན་མཛོད་པས་
 སྤྲོད་དངས་པར་གྱུར་ཏོ། འཚོ་བྱེད་ཀྱི་རྟ་རྩེ་སྦྱོད་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་འམ་སྦྱོན་པོ་འམ་གང་སྤེའི་དབྱེད་བྱས་
 གྲང་རུང་སྟེ། དེས་དེ་ལ་གྲོང་རམ་མཆོག་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་འདུལ་བ་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་པ་^{༡༠} དང་ཉེར་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་^{༡༡} ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྲོ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དང་
 རྟེན་མཉམ་དུ་སྦྱོས་ཤིང་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་འཛིག་རྟེན་འོད་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་བྱས་པ་རང་གི་
 སྤེའི་ལྷས་སུ་གོ་སྟེ་རབ་སྤྲོད་ཞེས་བཏགས་པ་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཉེ་དབང་ལྷ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
 དཔག་ཆད་བརྒྱའི་ས་ཆོད་པ་གྲང་པོ་ཆེ་འདམ་སྤེའི་རི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཙུ་ཆོད་པ་གྲང་མོ་བཟང་ལྷན།
 བདུན་ཙུ་ཆོད་པ་རྩ་མོ་རྒྱ་མཆོའི་རྟ་དང་། ལྷ་བཙུ་ཆོད་པ་རྟ་གོས་མགོན། ཉི་ཤུ་ཆོད་པ་འཕར་མ་བ་ཁྲ་
 སྟེ་ཡན་ལག་མཆོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་གྲང་ནད་དུ་གཉིད་མེད་ཅིང་མར་ལ་སྤྲང་བ་ཆང་
 ལ་དགའ་བ་ཞིག་པས། དེ་ལ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མར་དང་སྦྱར་ཏེ་
 སྤྲོད་པར་བརྒྱུས་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། མར་གྱི་མིང་ཙམ་འབྱིན་པ་དེ་དང་། བམ་གྱི་སྤྲོད་དང་པོ་
 བཙུན་མོ་རྣམས་དང་ཅེ། གཉིས་པ་རྟ་དང་སྤྲང་པོ་རྣམས་ལ་བཏུ། སྤྲོད་གསུམ་པར་མེལ་ཆེ་བ་
 རྣམས་ལ་འབོད་ཅིང་ལན་མ་ལོན་པ་དེའི་མགོ་བོ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྲོད་ཞེས་བྱ་བར་

གཤམ་སོ། གཉིད་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་མོས་སུ་མེལ་ཆེ་བའི་དགོས་པ་ལ། སྤྱོད་ཆོད་གི་
 བྱེད་ཞིག་ལ་བབ་པས་གཉིད་དུ་སོང་སྟེ་ལན་མ་ལོན་ན་བསད་དོགས་ནས་ས་འཛིན་པ་ཞིག་ཀའཔ་པ་
 ས་ལྟ་བུར་བརྟན་ནས་ཆབ་ལ་བཏང་། དེ་མཁས་པ་ཞིག་པས། ལྷག་པ་བྱུང་བྱུང་སྟུང་དང་། འག་མོ་
 སྤྱིག་པ་བྱམ་པ་དང་། ལན་ཆ་བྱེད་ཤི་བ་དང་། རྩོད་ཐགས་རྩ་མ་སྤྱིག་པའོ། ཞེས་པའི་བསྟོམས་
 དང་མཐུན་པར་སྟོག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་སྟོང་མ་མཆིས་པར་སྤང་ལ་གཞལ་ན་མཉམ་པ།
 བྱུང་བྱུང་གིས་ཆུ་དང་འོ་མ་བསེས་པ་ལས་འོ་མ་འབྱུང་ཞིང་ཆུ་འདོར་བ། ཅུ་སྟུང་ཐོ་བས་བརྟུངས་པ་
 དང་མ་བརྟུངས་པ་སྤང་ལ་བཅལ་ན་ཕྱིད་མཉམ་པ། སྤྱོད་མགོ་ནག་མོ་ལ་ལུས་རི་ཅམ་པ་དེ་ཅམ་གྱི་
 འཇུག་མ་ཡོད་པ། སྤྱིག་པའི་གཤོག་པ་ལ་སྟོང་བཀྲ་བ་དང་མི་བཀྲ་བ་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ། བྱེ་མ་བྱམ་
 པ་གང་གི་ནང་དུ་ཆབ་བྱམ་གང་སྤྱགས་ཀྱང་ཤོད་བ། ལན་ཆ་ཕུལ་གང་གི་ནང་དུ་ཆུ་ཕུལ་གང་སྤྱགས་ཀྱང་
 མང་དུ་མི་འགོ་བ། བྱེ་གཞིབ་ཕུལ་གང་གི་ནང་དུ་ཆབ་ཕུལ་གང་སྤྱགས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་གར་བར་མི་
 འཇུག་པ། ཤི་བ་དང་མ་ཤི་བ་ཕྱིད་མི་མཉམ་པ། དོང་བྱམ་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་མི་ཤོད་པ། ཐག་པས་
 ཉིན་མཚན་དུ་གོས་བཏགས་པ་དང་རྩ་མཁན་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྟོང་བའི་ས་པ་གར་མཆིས་མི་
 འཆལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆུ་མཚན་བྱུངས་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་གིས་ཆུལ་པོ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། མཇུག་
 ཏུ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ན་ང་གཉིད་མེད་པའི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡིན། མི་འཛིགས་པ་སྟུང་
 བའོ། སྤྱིན་མོ། སྤྱིག་པ་ལས་སྤྱིན་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་སོ། གང་ལས་ཤེས་མཐོན་སུམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་སྤྱི་
 བས། ས་དོང་དུ་བ་ལང་གི་ཕྱི་བ་སྤྱི་མ་པོས་བཀང་བའི་སྟེང་དུ་ཆུལ་པོའི་མལ་བཅས་ནས་ཉལ་མ་ཐག་
 གཉིད་ལ་སོང་ངོ། སྤང་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བྱིས་པས་མི་འཛིགས་པ་སྟུང་བའོ། རྩོད་
 ལྟར་བའི་གསུངས་ཤིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་བཅུན་མོའི་འཁོར་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས། དེ་སྟེངས་གཞན་
 དུ་སོང་བ་ན། བདག་ལྷ་མཚན་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱིག་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་འདི་
 པོ་ཞིག་ཡིན་མཆིས་ན་འདོད་པ་སྟོང་པའི་སྟོང་སྤྱིན་པ་ལ་དེ་ལས་དབང་གིས་སྤྱིན་པ་འདྲ་བར་གྱུར་ནས་
 འདོད་པ་སྟུང་པས་ཁྱོད་སྤྱིན་མོ། ཆུལ་པོས་བསམས་པ། ས་འཛིན་པ་དེ་མཁས་པ་ཞིག་པས་དེས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་པའོ། མི་འཛིགས་པ་བྱིན་པས་བསད་དུ་མི་རུང་ཡང་གཞན་དུ་དབྱུང་ངོ་སྤྱི་ཀའཔ་པ་ས་

ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱེད་དོ།

དེས་ནས་ནད་དེ་གཞི་ཆེར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱོན་པ་རྣམས་བསགས་ནས་དབྱེད་གྱིས་ཤིག་པར་བསྐྱོས་
གྱང་། དེ་རྣམས་ན་མེ། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་ཐོགས་ཀྱི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་
པོའི་ལུ་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ལུས་གསོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་དེས་རྩོམ་ཐོགས་སོ། དེས་ཡི་གེ
སྤྱིར་ཏེ་འཛོལ་བྱེད་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན། འཕར་མ་བའམ་བར་ཆེན་པ་ལ་ནི་ལུགས་དྲིས་ཏེ་ཆང་གི
དྲི་རོ་ཁ་དོག་ཡོད་པའི་མར་སྐྱར་ཏེ་ཁུར་ནས་བྱིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཀ་ཅུ་ཀུལ་རར་སྐྱོན་པའི་ཁྱེའུ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་དང་ཐུད། འཛོལ་བྱེད་ལ་ཨ་རུ་ར་གཅིག་ཐུལ། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྐྱར་ནད་ཅི་ཞིག་གིས་
ཐེབས། སྐྱོན་པ་དེས་སྐྱོས་པ། གཉིད་མེད་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་དེ་ལ་མར་ཕན་ན། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆང་
ལ་དགའ་ཞིང་མར་ལ་སྐྱར་བས་མདུན་དུ་མར་གྱི་མིང་འབོད་པ་དེ་ཡང་མགོ་གཅོད་པས་བདག་ཅག་
གིས་དེའི་དབྱེད་རྩོམ་ཐོགས་ཞེས་སྐྱོས་པ་དང་། འཛོལ་བྱེད་ན་མེ། དེའི་བྱིར་ངས་ཆང་གི་ཁ་དོག་དང་།
ཆང་གི་དྲི་དང་། ཆང་གི་རོ་བོ་བའི་མར་སྐྱོལ་ཏེ་ཁྱེར་འོང་བ་འདི་ཡིན་པས། ངས་ཁྱོད་ལ་བད་བྱས་པ་
དེའི་ཆེ་མར་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཁྱོད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་བྱས་ཤིག་སོགས་བསྐྱབས་ཏེ་མཉམ་
པོར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སོང་ངོ་། །སྤྱི་བ་པ་ན་གཏུམ་པོ་རབ་སྐྱར་གིས་བཀྱར་སྟེ་ཡང་དག་པས་ནད་དུ་
བོས་ནས་དབྱེད་གྱིས་ཤིག་ཟེར་དོ། དེ་ལ་ལྷོས་པ་གོ་མས་སུ་ལྷུག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོན་དགོན་པ་འཛོལ་
བ་ལྟར་བྱས་ནས། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཅུར་བགོད་པའི་སྤྱང་མོ་བཟང་ལྷན་ལ་ཞོན་
ཏེ་སྤྱི་བྱི་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་བ་པར་བྱས་ནས་མཐར་སྐྱོན་པའི་ཁྱེའུ་ལ་བད་བྱས་ནས་ཁྱུས་མཛད་
ཅིང་། གདུགས་ཆོད་གསོལ་ཞིག་བདག་གིས་འཁུར་བའི་སྤྱི་མས་ཤིག་ཅེས་བྱས་ནས་བྲོས་སོ། དེ་
འབྱུང་མ་ཐག་གཉིད་དུ་སོང་ནས་ནམ་བྱེད་ན་སད་པའི་ཆེ་མར་གྱི་སྤྱི་བ་པ་བྱུང་ནས་མི་དགའ་བས་
གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན་བྲོས་པར་གཤེས་ནས་འཕར་མ་པ་ཁ་ཞེས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་
ཉི་ཤུ་ཆོད་པ་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཆོད་པའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱོན་ནས་འཛོལ་བྱེད་དེད་
ལ་སྐྱུ་མ་མཁན་དེས་ཁྱོད་ལ་ཅི་བྱིན་ཡང་མ་ལེན་པར་སྐྱེ་ནས་ཐོགས་ལ་བྲིད་ཤོག་བསྐྱོས་སོ། ཟིན་
ལ་ཁད་པ་ན་སྤྱང་མོའི་ལུ་བཏང་བའི་དྲིས་ཅུང་ཟད་ཐོགས་སོ། དེ་ནས་སྐྱུ་རུ་པའི་ཆལ་ཞིག་ཏུ་ཟེན་ནས་

ཁྱིད་པར་བརྩམས་པ་ན། ད་ཅི་རིངས་རེ་ཞིག་སྐྱུ་རུར་ཟོ་ཞིག ལྷའི་གསུང་གིས་ཅི་བྱིན་ཀྱང་མ་ཟེར་
བས་སོ། རྟེན་ལྷའི་ཕྱིན་ཕྱིན་ཟེར་བྱས་ནས་མེན་མོ་འབྲུ་སྐྱེན་གྱིས་བཀའ་བས་བཅད་ནས་བྱིན་པས་
ཤིན་ཏུ་འབྲས་ནས་རི་བོར་ཞིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། འདི་ནམས་རྒྱལ་པོའི་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་རིམ་གྱོ་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གྱིས་ལ་སྤུལ་ཞིག གཞན་དུ་ཁྱོད་ནམས་འཕུང་བར་འགྱུར་རོ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་སོང་ངོ་། ཀུའུ་པོ་རབ་སྒྲུང་འཆོ་བྱེད་གྱིས་སྒྲུར་བའི་མར་གྱི་ཁུ་བ་དེས་གཉིད་མེད་པའི་ནད་
གསོས་སོ། །ཁྱ་དེ་^{༡༦}མཛོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་གསོས་ནས་ལོག་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའང་ནད་དེ་ལས་གྲོལ་
ནས་དྲིས་པས། བྱོས་སོ། ཁ་ལེགས། ལྷ་ཟེན་ན་ཅི་བྱི། གསོད་དོ། ཅི་དེ་རང་གཉིས་ཀ་གསོས་
བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཅི་བྱ། བྱ་དགའ་སྟེར་མོད། ལེགས་ཏེ་དེ་བཞིན་བགྱེད་ཞེས་བྱས་ནས་
ནོར་མང་པོ་སྤྲིངས་པ་ན། འཆོ་བྱེད་གྱིས་ཁོ་བོ་ལ་ནོར་ཡོད་ཀྱི། སྐྱན་པའི་ཁྱེའུ་ལ་གནང་བའི་རིགས་སོ།།

དེས་སྐྱེན་པའི་ཁྱེའུ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཞིང་འཆོ་བྱེད་ལའང་ཀུའུ་པ་ཏ་བརྒྱ་སྟོང་རི་
བའི་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་བྱིན་ནོ། རྟེན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤུལ་ནས་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་།
ཀུན་དགའ་བོའི་སྤྲ་གོས་མཐང་གོས། སྤྲ་གཅན་ཟེན་གྱི་རལ་ཆུང་དཔུང་ཆད་གཅིག་ནམས་བྱས། ཡང་
དེའི་ཆེ་དགེ་སྤྲོད་གཞོན་ཏུ་ཞིག་ཁ་ཟས་དང་སྤྲོད་ལམ་ཉེས་པས་འབྲས་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་གྱིས་བཏབ་
སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་འཆོ་བྱེད་གྱིས་བརྟོལ་བས་ཞི་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་མའི་ཆོལ་བྱ་ཀ་
ལན་ཏ་ཀ་གནས་པ་ལ་བཞུགས་དུས་ཀུན་དགའ་བོའི་སྤྲོ་བོར་ཕོལ་མིག་བྱང་བ། འཆོ་བྱེད་ལ་དབྱང་
བྱོས་ཤིག་པར་བཀའ་སྤུལ་པ་ལྟར། ཀུན་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་ཕོལ་མིག་
སྤྲིན་པར་གྱུར་པའི་རྩལ་དག་བསྐྱས་ནས་གྲལ་དེ་ཉིད་དུ་ནད་པ་ལ་ཆོར་བའི་བྱུག་རྩ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་
མེད་པར་གསོས། སྐབས་ཤིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེན་གྱིས་ཐེབས་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་བཀའ་སྤུལ་པ་
དང་། དེས་བསམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོ་རྩེའི་སྤྲུ་མངའ་ལ་སྤྲུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྤྲུ་བོ་ཕལ་པ་ལྟ་
བུའི་ཏུང་དུས་ནི་གདང་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་སྟེ་མར་སྤང་སྤུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྤྲུར་བའི་སྐྱན་མར་ལུགས་
མདའ་སྤུལ་བ་བཞེས་ཏེ་སྐྱེན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་བསམ་པ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
བཏང་ངོ་སྣམ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་དྲིས་པ། འཆོ་བྱེད་དགེ་སྤྲོད་གོ་ཏུ་མས་མར་ཐི་ཙམ་གྱི་ཆད་གསོལ།

མར་སྐང་སྐུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྲུང་ངོ་། །འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ནི་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་མངའ་ལ་སྐྱེ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་རི་ཙམ་ཡང་འཇུ་བར་སྦྱོད་ཀྱི། བྱོད་ཀྱིས་ནི་
འཇུ་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོ་ཡང་དོ་རྗེའི་ལུས་ཙན་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུ་ཞེས་མར་
སྐང་སྐུ་ཙུ་གཉིས་འབྲུངས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་པར་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་
གསོལ་ལོ། །ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་ཀྱང་མར་མ་ཞུ་བཞིན་དུ་བྱུག་པ་བཏུངས་པས་སྤོས་གཟེར་ནས་གནད་དུ་
ཐོག་པའི་ཆོར་བ་ཉམ་ང་ལ་རྩལ་བ་ཡིད་དུ་མི་ཁོར་བས་ཐེབས་པ། ཀྱུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ཞུས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལའོར་ལོས་མཆོན་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་སྤྲང་བོའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་སྟེ་
ལྟས་བྱིན་གྱི་མགོ་ལ་བཞག་ནས། རི་ལྟར་ང་བུ་གཅིག་པ་སྤྲོ་གཙན་འཛིན་བཟང་བོ་ལ་དགོངས་པ་དེ་
བཞིན་ལྟས་བྱིན་ལ་ཡང་ལྟག་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་དེས་ལྟས་བྱིན་གྱི་ནད་ཞིབར་ལྟར་
ཅིག་ཅེས་གསུངས་མ་ཐག་ནད་ལས་གྲོལ་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་ཏེ་དེས་
སྤྲོས་པ། དོན་གྲུབ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྲོད་ལའང་མཁས་པར་སྤོབས་པ་ལྟ་སྟེ་མི་འདོད་དོ་ཟེར་ངོ་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྤྲོགས་འཕངས་པའི་དོ་བའི་དུམ་བུས་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་
བོར་ལ་མ་བྱུང་ནས་ཐག་ཆད་དུ་མ་བཏུབ་པའི་ཆོ་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་བོ་འཆོ་བྱེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་
བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དུ་སྦྱོན་སྤར་འགྲོའོ། །རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ན་གནས་པའི་སྤྱོ་བོ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་འདུས་ཏེ་སྤྲོད་འདི་ནི་དེ་ལ་བཟང་ངོ་། །གཞན་དག་ན་རེ་འདི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་ངོ་། །འཆོ་
བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། མོད་ལ་སྐུ་དྲུངས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྲོད་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྟེན་པར་དགའ་འོ། །ཀྱུན་
དགའ་བོས་སྤྲོས་པ་དེ་ཅི་ཡིན། ཙན་དན་ས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རི་ཙམ་ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གིས་ཙན་དན་
ས་མཆོག་ལུལ་བ་བཞེས་ནས་དག་བའི་རྩ་བ་དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཙན་དན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
བར་ལུང་བསྟན། འོན་ཀྱང་ཐག་ཆད་དུ་མ་བཏུབ་སྟེ་འཛིག་གོ། །འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། ད་ནི་བྱད་མེད་
གཞོན་ནུ་བྱ་ཐོག་མ་བཙས་པའི་འོ་མས་གདལ་འཆོལ་ལོ། །རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ན་བྱད་མེད་གཞོན་ནུ་འོ་མ་
ཉུང་སྟེ་རང་གི་བྱ་ཡང་མི་ངོམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བདག་ནི་བྱད་བྲལ་ཡང་སྤྱི་ལོ་མ་ལུལ་བ་
བཞེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་འོ་མ་བྱིན་དུ་ལུང་བསྟན་ནོ།

བཙུག་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་ཞིག་པོ་མཚན་ནད་ཀྱིས་
གཟེར་བ་འཛོལ་བའི་ལ་བསྟན་པས། ལུང་མེད་ཀྱི་ཁར་རྒྱལ་ཅེས་སྒྲིམ་པ་བཞིན་བྱས་པས་འབྲུལ་དུ་ཞི་
རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགས་ཡབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བསད། ལྷན་བྱིན་དང་བསྐྱོངས་ནས་
སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་སྦྱངས། དགེ་འདུན་མཐུན་པའང་དབྱེ། དགེ་སྤྲོད་མ་ལྷན་པའི་
མདོག་ཅན་གྱང་བསད་པ་སོགས་མཚམས་མེད་པ་བཞིན་བྱས་པས་ལུས་ལ་འབྲུལ་བ་ལྷན་པའི་
ཀྱིས་ཐེབས། མ་གཏོག་པོ་སྤྲོད་པ་མཚན་ཅན་དུ་སྤྲོད་པའི་ལུས་ལ་འབྲུལ་བ་ལྷན་པའི་
བཞིན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སའི་མཐོངས་བྱེན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བྱང་
བ་དང་། ལྷན་གསོ་སྟོན་པ་དུག་ལ་སྤྲོད་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་དེས་གྱང་མ་བྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་
ཅིང་སྤྲོད་པའི་མི་བཟད་པས་ཐེབས་པ་ན། སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛོལ་བའི་གཞོན་ནུ་ན་ཅེ། ཡང་དག་
པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་སོང་ལ་ཞུས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་
སྤྲོད་པའི་ལུས་ལ་ཐར་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་ཅེ། འཛོལ་བའི་སངས་རྒྱལ་བཙུག་
ལྷན་འདས་དེ་ནི་དག་བཙུག་པའི་འཁོར་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཡང་དག་པའི་སྤྲོད་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན།
བདག་ལྷ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འདི་སེམས་ཅི་ལྷན་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། འཛོལ་བའི་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་སྤྲོད་པའི་ལུས་ལ་ཐར་བར་འགྱུར་ཞེས་ཤིག་སངས་རྒྱལ་བཙུག་
ལྷན་འདས་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལྷ་པོའི་སྤྲོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་ཟད། ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་བ་ལམ་རྒྱུད་བ་
ལྷ་སྤྲོད་པའི་ཡང་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད། ལྷན་པོ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལྷ་སྤྲོད་པའི་བསྐྱོད་སྟོམས་བཞེས་པར་
ཡང་མ་ཟད། དཔུལ་པོ་བ་བ་སེམས་སྤྲོད་པའི་བསྐྱོད་སྟོམས་གྱང་བཞེས། སྤྲོད་པའི་ལྷན་པོ་སྤྲོད་པའི་དུང་
བ་སྤྲོད་པའི་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་བྱིན་གཞོན་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལའང་སྤྲོད་པའི་སྟོམས་པ་ཡིན་
པས་ཁྱོད་ཀྱི་འགྱུར་པ་སེམས་ཅིང་སོ། །འཛོལ་བའི་ལྷན་པོ་ཁྱོད་དང་འགྲོ་བའི་སྤྲོད་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་
དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའི་དེའི་བར་དུ་སའི་མཐོངས་བྱེན་སེམས་བདག་
དཔུལ་བར་སོང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཞིག་ཟེར་ནས། སྤྲོད་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་ཞོན་ཏེ་སྤྲོད་པོ་
ཆོགས་འབྲུལ་སྤྲོད་པ་དང་ཐབས་ཅིག་གྱང་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན་ཏོ།

དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་འདྲ་ས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་འི་
 དབུས་ན་བཞུགས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ན། འཁོར་ནམས་དང་མ་
 སྐྱེས་དབྱ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་འདྲས་པ་ཆེན་པོ་འདི་འི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་མཛད་པ་དེ་
 ཚངས་པའམ། བརྒྱ་བྱིན་ནམ། སྤྱིང་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱ་སུ་ཡིན་སྐྱེས་པ་
 དང་། ལན་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དང་། ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་
 བས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱལ་ལོ། །ཀའོང་ལ་ཚུ་གང་མོ་གཏོར་བས་སད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱ་ས།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་
 སོ་སོར་བཤགས་པས་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རྒྱལ་རིགས་དྲི་མ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་
 བཤགས་པའི་སྤྱིང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི་གིན་ཏུ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། སྤྲིག་པ་དག་ནས་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་¹⁶³ཟེན་པ་ཐབས་མཁས་པས་ལྟོག་ཅིང་། ལན་གསུམ་ཏུ་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་
 དབང་བསྐྱར་བ། ཆོའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྩོམ་པ་ལྟོག་གི་སྤྲོད་པ་རྒྱུན་ཤིང་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྲོད་ཚུལ་ཙམ་ལས།
 ཐོག་མ་ནས་ནད་ཀྱི་རོས་འཛིན་སྤྲོད་པ་དབྱེ་སྟེ་སྤྲོད་པ་ལེན་པའི་དབྱེ་སོགས་གང་ཡང་རང་
 ཉིད་སྤྱོད་དཔོན་ལས་མཁས་པར་བྱུང་ཅིང་ད་ལྟོ་རྒྱ་ཆོའི་རིག་པ་འཛིན་བརྟེན་ནས་བཞུགས་པའི་
 འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་དེའི་སྤྱོད་མར་གསོ་རིག་རང་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པ།

དཔལ་མགོན་ཀླུ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྲོད་སྟེ་ལ་ཚུལ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ནས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤིང་ཀྱི། ཁྱོད་ཕྱགས་བེ་རྟའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་
 སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་ལོད་པ་དེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱགས་འཛིག་པ། །
 ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་རྒྱུབས་ཏེ། །བདེ་

བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོལ།^{༡༤} ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་རབ་འབྲམས་སོ་དྲུག་པ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། དག་སྤོང་གྲུ་ཞེས་དེ་འཕོད་འབྱུང་། །
བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཡན། རབ་ཏུ་དགའ་པའི་ས་ཐོབ་པ། ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཕྲོ་རིག་པ་
མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་འབྱུང་། བསྟན་བཅོས་སྣ་ཆོགས་དོན་དང་ནི། དངོས་
པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆོ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་། དེ་ནི་མཐར་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཉིད། དེས་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་ཐོབ།^{༡༥} བྱེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིན་ཆེན།^{༡༦} ཏུས་འཁོར་
གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་ཟེན་ཅིང་།^{༡༧} རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོན་པ་
གཉིས་པར་གྲགས་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་གྲུ་སྦྱབ་ནི་སྟོ་ཕྱོགས་བེ་དཔྱའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་སྟན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་བྲུ་མེད་པ་ན་མི་ལམ་དུ་བྲམ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་ན་བྲུ་འབྱུང་བར་ལྷ་ས་
ལུང་བསྟན་པ་ལྷར་བྲམ་པས་བྱིའུ་བྱད་གཟུགས་མཚར་བ་ཞིག་བཅས་ཏེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་
མཚན་བཟང་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཞག་བདུན་གྱི་ཆོ་ལས་མེད་པར་བསྟན། ཐབས་དྲིས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་
བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་པས་ལྷ་བདུན། དག་སྤོང་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་པས་ལོ་བདུན་བྲུབ་ཟེར་
བ་ལྷར་བྲམ་ལོ་རྫོགས་པར་ཏེ་བས་བྲུའི་རོ་པ་མས་མཐོང་མ་བཟོད་དེ་གཡོག་དང་བཅས་འབྲམ་དུ་
བཏང་བ། ན་ལེན་འི་སྟོ་དུང་ལ་བྱིས་པས་སྟན་རག་གི་རིག་བྱེད་བསྒྲགས་པ་བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཉ་ས་གསན་
དེ་ནང་དུ་ཁྱིད་ཚུལ་རི་བཞིན་དུ་བཤད་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ཐབས་ཡོད་གསུངས་པ་བཞིན་རབ་ཏུ་
བྱུང་། ཆོད་པག་མེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་གསུངས་འདོན་བཅུག་པས་འཆི་
བདག་ལས་ཐར་པའི་མཚན་རྟགས་ཐོབ། གསང་སྟགས་སྣ་འབྱུར་དུ་གསུང་གི་རིག་འཛིན་སོགས་
གསང་སྟགས་གསར་སྟོང་གི་རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་སོགས་ཤེས་བྱ་རིག་
པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་སྒྲུབ་པ་མ་དང་མཁའ་ཉེ་ཐོག་མར་པ་མ་ཡིད་མ་ཆེས་ཀྱང་
རྗེས་སུ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར།

ན་ལེན་འི་མཁན་པོ་སྤྲུག་ཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་བསྟོན་པར་རྫོགས། མཚན་དག་སྤོང་
དཔལ་ལྷན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་མ་བྱ་ཆེན་མོ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུ་མེ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་མོ་དགྲ་དང་། བག་

པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱབས་པས། རི་ལུ། མིག་སྒྲོན། རལ་གྱི། རྒྱུ་མཁྱེན་པས། བཅུད་ལེན། གཏེར་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་དང་། ཆར་གཙོད་པ་དང་། སྤྲར་གསོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྲུབ། གྲུ་དང་གཞོད་སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་བྲན་དུ་འཁོལ། བྱད་པར་བཅུད་
 ལེན་གྲུབ་པས་དོ་རྗེའི་སྤྲར་གྲུ་ར། རྩ་འབྲུལ་དང་མདོན་གེས་ལ་མངའ་བཞེས། མགོན་པོའི་རིག་
 རྒྱལ་ལ་གྲུབ་ནས་རྩ་རྩ་ཀ་ཏ་ཀའི་སྤྲིང་ན་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བཞུགས་པ་སྦྱོན་འདྲེན་པར་དགོངས།
 སྤྲིང་དེར་མི་གཡོ་བ་ལ་བཞེན་ཏེ་སྦྱུ་མ་སྦྱུབས། སྦྱུ་མས་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་མགོ་འཁོར་བའི་བར་
 ལ་ལྷ་མོ་ནག་མོ་དང་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བརྒྱུད་དང་། གྲུ་རུ་གྲུ་ལྷེའི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་
 བྲངས། ཡེ་གེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་པ་བོབ། སྦྱུབ་ཐབས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་
 ཡང་གདན་བྲངས། མ་ག་རྩར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐུ་གེ་བྱུང་སྟེ་གོང་ཁྱེད་སྟོངས་པ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ན་
 གསེར་འབྱར་གྱི་སྦྱོར་བས་དགེ་འདུན་གིན་ཏུ་མང་བ་ལ་འཛོལ་སྦྱར་བ་སྤྲར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ནས་
 སྦྱོབ་དཔོན་སྤྲོ་གཙན་འཛོལ་གྱིས་གསན་པས། མ་ལེགས་ཟས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་རྣམས་པ་ང་ལ་ཡོད་
 བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་ལོག་འཛོལ་སྦྱོར་བ་ཁྱོད་སྟོང་རྗེ་རྩུང་། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་
 འགལ། ད་ནི་དེའི་སྤྲོ་སྦྱོང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད། ལྷ་ཁང་སྟོང་། མཆོད་རྟེན་བྱི་ཕྱག་
 བཞེད་དགོས་གསུང་པ། དགེ་སྦྱོང་མི་གཅིག་གིས་དེ་ལྷ་ར་མི་འབྲུབ་པར་གཟིགས་ནས། གཞོད་སྦྱོན་
 རྩ་རྩུ་ལར་ཞོར་གང་དགོས་བསྐྱངས། ལས་གྲོགས་སྤྲོ་རྣམས་ལ་འཛོལ་དགོངས་ཏེ། གྲུ་རུ་གྲུ་ལྷེའི་རིག་
 རྒྱལ་ཀྱིས་སྤྲོ་རྩུ་ལ་འཛོལ་པོའི་བུ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀྲལ་པས་ཆོས་གསུང་པའི་ཆོགས་སུ་
 མིའི་བུ་མོའི་རྣམས་པ་གཉིས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་བྱུང་བས། དཔག་ཆད་ཙམ་ཙན་དན་ས་མཆོག་
 གི་དྲིས་བྱུང། བུ་མོ་གཉིས་ལ་སྦྱོལ་མའི་སྦྱུ་བཞེད་བར་ཙན་དན་སྟེར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེདས་པའི་གྲོགས་བྱེད་དགོས་སྦྱུལ་བས། ཡ་ལ་དྲིས་ནས་ལན་འབུལ་ཟེར། དེའི་ནང་པར་བུ་མོ་
 གཉིས་སྤྲར་བཞིན་བྱུང་།

སྤྲིང་རྩུལ་པོའི་མཆོད་ནས། སྦྱོབ་དཔོན་ཉིད་སྤྲོ་ལུལ་དུ་ཐེབས་ན་བཀའ་བཞིན་བྱེད། གཞན་
 སྦྱུབ་པར་མི་རྣམས་ཟེར་བའི་ལོན་ལུལ། གེར་བྱིན་འབུམ་སྦྱོན་འདྲེན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱུད་པར་ཙན་

གཟིགས་ཏེ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། འོད་སྤང་དངགསེར་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སློང་ལུས་གཞན་
ལས་ཆེ་བ་མང་པོ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དག་བཙམ་པ་དུ་མ་ལྷའི་མཆོད་གནས་སུ་འདུག་པ་
རྣམས་ན་རེ། རེད་རྣམས་ནི་དག་བཙམ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དུག་གསུམ་དང་བཙམ་པའི་མི་ཞིག་འདིར་
འོང་བ་ལ་དུག་གིས་མི་གཞོད་པ་ཅི་ཡིན་འདྲི་བར། ངས་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་རིག་སྒྲགས་འགྲུབ་པས་ཡིན་
གསུངས། ལྷ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛད། ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་བ་དང་གཟུངས་
དང་རྟོག་པའི་རིགས་དུ་མ་སྟུན་བྱངས། སའི་སྟེང་དུ་ཕེབས། དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་
ལ་སྤང་བ་རྣམས་ཚྱོད་པས་སྟུན་དབྱུངས། ཉན་ཐོས་སེན་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྟོག་གི་ཐེག་
ཆེན་ལ་ཚྱོད་པའི་གཞུང་མང་པོ་དང་བ་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་སྤྲས། ལྷོ་ཕྱོགས་རྩེ་མོ་གླ་རའམ་རལ་
བ་འཛོམས་པར་གྲགས་པའི་གནས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲོལ་བ་འདུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཆར་བཅད་དེ་ནང་
པའི་བརྟན་པར་བཅུག། དེལ་བུའི་བྲག་དང་བྱང་ཕྱོགས་རྩིང་གོ་ཏེ་སོགས་རི་མང་དུ་གསེར་དུ་བསྐྱར་
བར་བཞེད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མས་མ་འོངས་པ་ན་ཚྱོད་པའི་གཞིར་འགྱུར་པས་མ་བྱེད་གསུངས་ཏེ་
བསྐྱོག། བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་ཕེབས་པའི་འཕགས་ཀྱིས་པ་མང་པོ་ཅེ་བ་ལས་གཅིག་རྒྱལ་པོར་ལུང་བརྟན།
མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པ་ན་ཚུར་ཕེབས། སྤར་གྱི་བྱིས་པ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
བ་བདེ་སྟོན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར། གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱར་བ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་འཕྱུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས། སྟོལ་མ་མཛོན་སུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས་ལུང་བསྟན།

ལྷའི་སྤྱད་དོད་ལྷ་ག་ནི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྟེགས་པ་ལ་ཉགས་དབྱེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མི་གནས་
པ་དང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྟེག་ཅིང་གསལ་བའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་
པས་ལྷའོ། །ཨར་རྩྭ་ནི་མི་དུ་སྐྱབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་མི་དུ་སྟོང་བ་དང་ཉེས་པའི་དག་ཕྱོགས་འདུལ་
བར་མི་དུ་སྐྱབ་སྟེ་དེ་གཉིས་མཆོམས་སྐྱར་བས་ལྷ་གྲུབ་སྟེ་ལྷ་སྐྱབ་ཅེས་གྲགས། མཐའ་བལ་དབུ་མ་
རིག་ཆོགས་དུག་རྒྱད་ཀྱི་ལས་བརྩས་ལ་སོགས་པས་མཆོན་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་གསོ་རིག་ཏུ། རིང་དུ་གྲགས་པའི་གསོ་དབྱེད་ནས། ལམ་ཐའ་ཡས་རྒྱད་ཀྱི་
གཅིས་པ་སྤངས། སྟུན་པ་མཁས་པར་རབ་མཆོད་པའི། སྟོར་བ་བརྒྱལ་བའི་བཙུངས་པར་བྱ།¹⁶⁴ །ཞེས་

བསྟན་བཅོས་སྒྱུར་བ་བརྒྱ་པ། སྐྱེན་པའི་མཆོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་ནད་སེལ་དེ་ལ་ཕྱག་བཅའ་ནས། །
 འཕགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་སྒྲོང་མ་གཏོགས་སྐྱེས་བུ་སྟོན་ལས། རྒྱུང་མཁྱིམ་བད་ཀན་གསུམ་
 དང་འཕྲོད་སྦྱད་བག་བྱ་སྦྱོད་ལམ་གྱིས། ཁྲི་ལུས་འདི་ཐོབ་དོན་ཡོད་འཆོ་བའི་མདོ་ཙམ་བསྟན་
 པར་བྱ།^{༡༩} །ཞེས་སོགས་འཆོ་བའི་མདོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཅུ་ཨ་བའི་ཆོག་སྟོན་སྒྱུར་བ་དུད་ཅི་
 གསར་བ། སྐྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་པ། དདུལ་ཆུའི་སྒྱུར་བ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 རྟོག་པ་སྐྱེན་བཞི་གཉིད་བཅས་ཀྱི་བཅོས་སོགས་འདིས་མཛད་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། མཆོད་རྟེན་དང་ལྷ་
 ཁང་མང་པོ་བཏབ། རྩོམ་གདན་ལ་བྱ་མིག་གི་ར་བས་བསྒྲོམ། ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་
 བཀོད་པ་བཞེངས། སྤྱི་ལུགས་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་སྟེ་ལྷུང་ལྷར་ན་ལོ་སྟོང་གི་རིང་ལྷོ་དོན་མཛད།

རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོད་ཀྱི་བུ་གཞོན་ལྷ་ལྷན་ལྷན་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ལ་རིངས་པའི་གཏམ་མ་ལ་
 སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ན་རེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་དང་སྟོབ་དོན་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱེ་ཆེའི་བཅུད་ལེན་སྤྲུལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་
 པས་འགྲོངས་རྒྱ་མེད། རྒྱལ་སྐས་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ལ་ཐོབ་པར་འདས་པ་མང་ཟེར་བས།
 ཤིན་ཏུ་ཡི་མུག་པའི་ཆོ། མ་ན་རེ། ཁྱོད་དེ་ལྷར་མི་དགའ་ཆེས་ན་སྟོབ་དོན་ལ་དཔུ་སྟོངས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཡིན་པས་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གཤེགས་པ་དང་ཡབ་ཀྱང་འགྲོངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ལ་ཐོབ་པེས་ཞེས་
 བསྐྱབས་པ་ལྷར་གཞོན་ལྷ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་དཔུ་བསྐྱངས་པ་རལ་གྱིས་བཅད་པ་མ་ཆོད་པར་ངས་སྟོན་
 ལྷ་སྟོན་པོས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྟེ་བཅད་པའི་རྣམ་སྟོན་ཡོད་པས་ཀྱང་ཤས་ཆོད་གསུང་བ་ལྷར་བྲེགས་
 པའི་ཆོ། མགུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛགས་ཏེ། ང་ནི་བདེ་བ་ཙན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ། ཕྱིན་ནས་
 ལུས་འདི་ལ་ཡང་འདུག་པར་འགྱུར།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་ཆོ་འཕོས། སྟོབ་དོན་བཅུད་ལེན་
 འགྲུབ་པས་འགྲིག་གི་དོགས་ནས་དཔུ་དཔག་ཆད་དུ་མའི་སར་འཁྱེར་བ་གནོད་སྦྱིན་མོས་འཕྲོག་ནས་
 བཤད་ཁུངས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཕ་བོང་གཅིག་གི་ཁར་བཞག་པས་ཕ་བོང་གས་པའི་ས་དེར་འཕགས་པ་
 སྐྱེན་རས་གཟིགས་ལྷ་ལྷའི་རྩོ་སྐྱུ་རང་ཕྱོན་བྱུང་། དཔུ་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉི་ག་ལ་ཡོན་བདག་གནོད་སྦྱིན་མོ་
 དེས་སོ་སོར་ལྷ་ཁང་བརྟེན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་དཔག་ཆད་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ། ད་ལྟ་རྒྱུང་
 གསལ་གཅིག་ཀྱང་ཅུང་མི་འོངས་པའི་ཁད་ཉེ་ཁོང་། ལྷ་ཁང་དེའི་རྩོ་བརྟེན་རྣམས་འབྲེལ་བས་བྲག་

ལྷ་བྱང་སོང་བའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་གཉན་ཆ་ཆེ་བ། སྒོ་མེད་པའི་སྐར་ཁུང་ནས་བལྟས་ན། དབྱ་དང་སྒྲུ་རོ་
སྒྲུའི་དུམ་བྱ་འབྲ་བ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། རིམ་གྱིས་སྒྲུ་ལུས་དང་རེ་ཉེར་སོང་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་འགོ་
བའི་དོན་མཛད་པར་འདོད་དོ།

དཔལ་ལྷན་པ་ཁོལ་གྱིས་སྒྲན་སྟེལ་ཚུལ།

དེའི་སྒྲོབ་མར་གསོད་བྱུང་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་དཔལ་ལྷན་པ་ཁོལ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙུ་
རྒྱད་རབ་འབྲུམས་སོ་དུག་པ་ལས། ཉམས་དགའ་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ས་
སྟངས་དུ། སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རི་ལྷར་བདེ་བར་བཞུགས་ཆོ། བྱ་རོག་གཅིག་གི་ཐལ་
བཏང་ཡང་། ཁ་ལ་སེམས་ནི་དད་བྱས་ནས། ལུས་ཞིག་ནས་ནི་མཐོ་རིས་སོང་། ལྷ་རྒྱམས་ལས་ནི་
གི་འཕྲོས་ནས། ཁྲི་ཡི་ནང་དུ་སྒྲེས་ནས་ཀྱང་། ཁ་ཡི་བལྟར་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཞིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷན། མང་དུ་ཐོས་གིང་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ། མ་ཁོལ་ཞེས་བྱའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། ཉེ་ནི་དེ་ཆོ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཁ་ལ་རི་བཞིན་བསྟོད་པས་མཛོད། རྒྱམས་པ་སྒྲ་ཚོགས་དེ་དག་གིས། རེགས་
པར་དབྱེད་ལ་རབ་བྱེད་པའོ། སྒོ་ལྷན་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་ཀྱང་། རམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱང་ཚུ་བ་
ཐོབ།¹⁷¹ ཅིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྷར་འབྲུངས་ཡུལ་འབྲུག་པ་པད་དཀར་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་བཞེད་པར་བ་
སྟོད་ཆེར་མ་མཐོང་རུང་།¹⁷² ལུ་སྟོན་དང་ཐོན་པ་¹⁷³ སོགས་མཁས་པ་ལལ་ཆེར་གར་ཕྱོགས་སུ་
བཞེད་པ་བཞིན་རང་གི་སྒྲ་རྩོམ་གཡའ་སེལ་དུ་འང་ཡོད་རུང་།¹⁷⁴ སྒྲ་རབས་ཞང་སྟོན་ཞིག་པོའི་རྒྱལ་
མཚན་ཅེར་འབར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་སྒྲུ་བ་སྒྲ་མ་གར་ཕྱོགས་སུ་འབྲུངས་ཏེ་ནགས་ལ་གནས་པའི་
དགེ་སློང་ཞིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྒྲུངས་ཏེ་བསྐྱུང་བའི་ཆོ། ལུ་བ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་
འགས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སོང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གིས་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ཉམས། ཆོ་འཕྲོས་པ་དན་སོང་དུ་སྒྲེས།
སྟིག་པ་རགས་པ་བྱང་ནས་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་གོང་ཁྱེར་དུ་འབྲུངས་པར་བཤད་འདུག་པ་དང་།¹⁷⁵

གཤམ་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཁ་ཆེན་མངོན་གྱི་མེས་པོ་ཡིན་གོས་པ་སོགས་ནས་ལྷ་བ་ཕྱོགས་
 ཁ་ཆེར་གཞི་ཀའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་བཅའ་ཟེ་ཆེའི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་སྤྲོན་པ་
 ཆེན་པོ་སི་རྒྱ་གུ་བྱ་སྟེ་སེང་གོ་སྤྲོས་པ་དང་དགེ་འདུན་གསང་བ་འགྱུར་གྱི་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་ད་ལྟ་
 བསྐྱབས་ན་སེང་གོ་གསང་བར་བདེ་བ་དང་། ཡུམ་རྩ་སི་རྒྱ་སྟེ། བདེ་ལྷན་མཁའ་ད་ལྟ་བསྐྱབས་ན་
 རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྲོས་སུ་བལྟམ། ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཡུམ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་
 བ་སོགས་དོ་མཚན་བའི་ལྷས་དུ་མ་བྱུང་བ་བཅའ་ཟེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། མངོས་ཤིང་སྤྲོན་གྱི་
 ལུམ་པ་ཐོགས། ཉག་ལ་བའི་ཆུལ་གྱིས་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། ཁྱི་ཞིམ་མདངས་དང་ལྷན་གྱུར་པས། ལྟག་རྩ་
 སེལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་^{༡༧༩} ཅེས་བཞེད་ནས་མིང་བདུད་ཅི་ལུམ་པར་བཏགས། བསྐྱེད་བསྐྱངས་
 ཉེ་གཟུགས་མངོས་ཡབ་ཡུམ་ལ་གྲུས་པས་པ་ཁོལ་མ་ཁོལ་དང་། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བཅའ་ཟེའི་
 ཆོས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། ཉེ་བའི་ཡན་ལག་བཞི། ལས་དྲུག་ལ་སོགས་
 པ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཉི་ཅི་ཏེ་སྟོ་གོས་བཀྲ་བར་གྲགས། བྱེད་པར་ཡབ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་
 བསྐྱབས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཐུན་པས་ཡབ་གྱིས། ཀ་ལིང་ཀ་ནི་དམག་གི་བདག ཁག་གོན་བཟང་
 པོ་ནོར་གྱི་བདག མངོས་མ་འོད་ལྷན་ཆལ་གྱི་བདག ཉེ་པལ་ལྷན་དཔལ་པོ་སྤྲོན་གྱི་བདག་^{༡༨༠} ཅེས་
 དཔལ་པོར་ཐོགས། ཡུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་ཡང་སྟོན་པའི་དཔུར་
 བྱ་ཐལ་བཏང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་ཕྱི་པ་ལུ་
 སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་གསུང་སྟན་པས་མིང་རྟ་དབྱངས་སུ་གྲགས། ལུ་སྟེགས་རྟག་པར་སྤྲོ་
 བའི་ལུགས་ལ་མཁས་པར་སྤྲངས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་རྟེན་འཛིན་ཤར་རབ་དུ་གྲུབ་པ་ལྷ་བ་ཕྱོགས་
 ཞོན་དུ་ཡོད་པ་དེར་འབྱོན་པར་བརྟམས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བཞོལ་བཏང་བ་མ་གསན་པས་པ་ཁོལ་
 མ་ཁོལ་དུ་གྲགས། རྟེན་དེའི་དུང་ལྷས་ཀྱི་རྩིང་བུ་ལ་ལྷས་བྱས་ཉེ་རྩ་དང་ལོ་མའི་སྟན་ལ་འདུག
 འབྲས་ཆན་གསོལ། དབང་ལྷག་མ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་གནས་འདི་ནས་མི་ལྷང་ཞིང་། འབྲས་ཉག་རེ་ཙམ་
 མི་ཟ། ལུ་ཐིགས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འཕྱང་བར་དམ་བཅས་ཉེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པས་ཞག་
 བདུན་གྱི་ཐ་མར་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཉེ། དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་གསུངས་པར། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་

ཀྱལ་བ་འདོད་ཀྱིས་པས། ཚངས་པ་བྱེད་འཇུག་དབྱངས་ཅན་མ་གསུམ་གྱིས་གོགས་གྱིས། དེས་ཀྱང་
མ་ཐུབ་ན་ང་རང་སྤྱིང་ལ་བབ་ནས་ཚོད་གྱི། ཅིས་ཀྱང་ཀྱལ་བར་མ་ལུས་ན་ཁ་ནས་ཞེ་སྒང་གི་མེ་ལྷངས་
ཏེ་བསྐྱེད་གོ། ཞེས་མངལ་སྦྱིས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མས་སྤྱིང་མོ་
པ་རྩི་ཏ་སྒྲ་ཚད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚངས་པས་ནི་ཅོ་པ་རྩི་ཏ་སྒྲ་མཁས་པ། བྱེད་འཇུག་གིས་ཐོད་ལེ་
གོར་པ་རྩི་ཏ་སྒྲ་ཚད་གྱི་ཡི་གེ་རང་བྱིས་འོང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱིན་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་བསྟན་
པ་མིང་གི་རྣམ་མར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་པ་རྩི་ཏ་རྣམས་དང་ཚོད་པས་ཀྱལ་ཏེ་ནང་
པའི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་བྱི་པའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་བས་ནག་པོ་ཐུབ་ཀྱལ་དུ་གྲགས།

མའི་གམ་དུ་བྱིན་པ་ན། སྒྲེལ་མའི་རས་བྱིས་ཤིག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་གང་
ཡིན་དྲིས་པས་ནང་པའི་ལྟོ་སྒྲུས་པས། ད་རུང་ནང་པ་ཡོད་དམ་ཟེར། ལུ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་
བསྟན་པ་ནི་རྟེན་ལུས་དང་འདྲ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་པམ་པར་བྱས་པ་ནི་ལུ་བྱེད་ཀྱིས་མཐའ་ལོབ་པ་སྟེ་རྟེན་
རྣ་བ་ཙམ། བྱེད་ཀྱིས་དབྱུག་གཞན་མཐའ་དག་ནང་པས་གང་དོ་སྒྲུས་པས། ལྟོ་བྱེད་ཀྱིས་སུ་ཡང་འགོ་བར་
བརྩམས་པ་ན། མའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་དོགས་ཏེ། ཚོད་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་
འདོད་ན་ལུ་ལ་དབྱུག་འགྱུར་ཚལ་ཉིད་དུ་སོང་ལ་མཁས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུ་
ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་དང་ཚོད་པའི་ཀྱལ་ར་སྒྲོགས་ཤིག་པར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་
པ་ལས། ལྷ་ལེན་དང་ཉེ་པའི་ཆར་ལུ་མོ་རྩེའི་བུ་མ་པ་སྦྱི་པོར་བཀོད་ནས་ལག་པ་གཉིས་རྟེན་པར་
བཞག་སྟེ་འགོ་བ་དང་ཐུང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣ་ག་ལེན་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ། ལུ་ན་པོ་
མཐའ་ལོབ་པ་ཚོགས་གི་བརྗོད་པས་ཐོངས་པ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར། མཁས་པ་བྱེད་པའི་བསྟེན་གནས་དཔལ་ན་
ལེན་འེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར་མོད་ཅིས་ཚོགས་བརྒྱངས་བཏང་བས་ཡིད་ལ་ཁུ་འཕྱིག་ཆེར་སྦྱིས། འོན་
ཀྱང་རྣ་ལེན་འེ་གནས་གཞོ་ལ་ཆེན་པོ་བདུན། ལྷ་ཁང་བཙུ་བཞིས་བརྒྱན་པ། པ་རྩི་ཏ་སྒྲ་དང་ལྷ་བརྒྱ་
འདུ་བ་དེར་སྦྱོར་སྟེ་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ང་ལྟ་སྟེགས་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུ་རུབ་བྱེད་ཀྱི་
ནང་པ་རྣམས་ཚོད་པས་པམ་པར་བྱས། དགོ་སྦྱོང་གོ་ལུ་ཏ་མའི་རྟགས་བྱུངས་ནས་བྱི་པའི་རྟགས་རལ་
བ་དང་རི་དྲགས་པགས་པ་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སྦྱི་སྒྲུགས་ཐལ་པའི་ཚོན་རིས་དག་གིས་སྒྲུས་པར་

བསྐྱར་བ་ནི་འདི་འཁོར་ན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ད་ཁྱེད་ཅག་དང་ཚོད་ལ་འདི་མཁ་ན་འཁོར་བཅས་གསྐྱའི་ཆུང་མཆོང་ཞིང་། ཁྱོད་ནམས་མཁ་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་དོན་དེའི་ཡི་གེ་སྟེང་ལེགས་ཆོག་གི་སྤྱད་བུར་བསྐྱས་པ་ན་ལེན་འོ་སྟོ་བཞིར་སྐྱར་ཏེ་ཚོད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེར་འཁོད་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བར་མི་ལུས་པར་གཤེད་ཏེ་གཞིའི་སྒྲས་བསྐྱས་ནས་གསང་གྲོས་བཏབ་པས། གང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེང་མ་མེད་པ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་མུ་སྟེགས་ཏེ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པས། རྒྱས་སྒྲིམ་འཕགས་པ་ལྟ་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་ལུས་པས་སྐྱན་འབྱེད་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྒྲོས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་ལམ་དུ་མིས་པར་བཤད་པ་གང་ལྟར་ལྟོ་སྟེགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་དང་། དེའི་སྟོབ་མ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱས་ཏེ་འཁྱུངས་པ་འཕགས་པ་ལྟ་གཉིས་དབྱུང་གྱི་པར་ཏེ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱན་པར་བརྩམས་པ་ཏེ་དབྱངས་ཀྱིས་གཤེད་ཏེ་ཞིག་གྱི་པ་ནང་དུ་མ་འགོ་ནང་པ་ཕྱིར་མ་འགོ་ཞེས་སྒྲ་ལ་ཉལ་ནས་འགྲུལ་བཅད། དགེ་འདུན་ནམས་གདུགས་ཆོད་གསོལ་པར་སྒྲོ་བརྟེན་ཅིང་དེར་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡབ་སྐུ་སྐྱན་འབྱེད་ལ་ཀར་པས་ཕྱིན་ན་ཚོད་པའི་དུས་ཆོད་ལ་མི་སྟེབ། བསྟན་པའི་གསལ་ལ་བྱུག་པའི་གསལ་པོ་ཆེར་བསམས་ཏེ། པར་ཏེ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་འོར་བུ་ཉི་ལྔ་མཉུ་སྟེ་རྒྱ་གཞུང་ལྟ་ཞེས་བྱ་བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྟེན་སུ་སེམས་པའི་དབང་ལས་སྐྱན་ཆབ་གཡོ་བའི་ངང་ནས།

ཀྱེ་མ་བསྟན་པའི་གིང་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཆོལ་བའི་འདམ་དུ་བྱིངས། །འདི་ན་ལུས་བྲལ་སྟོབས་ཟད་འགྱུར། །ཁྱེད་ཅག་ཁྱུང་ཡིན་པས་པར་ལོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་སྐྱར་བར་བྲིས་ནས་གཏོར་མའི་སྟོང་ནང་དུ་བཞག་པ་དང་། བཀ་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྟན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱ་ལོག་ཅིག་ཐོན་ཏེ་འཕྲིན་ཡིག་མཆུས་ཁྱེད་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་དཔལ་གྱི་རིར་སྟེབ་པ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱས་ཡོད་འདུག དེ་བསྒྲོག་པར་ང་འགོ་གསུངས་པས་འཕགས་པ་ལྟ་སྒྲོབ་དཔོན་གཤེགས་མི་འཆོལ་བདག་གིས་འདུལ་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང་མིན་བལྟའོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་བཟུང་འཕགས་པ་ལྟ་དང་ཚོད་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་དོན་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་རྒྱལ་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཕྱི་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་གིན་ཏེ་

མཁས་པར་དད་པ་ལོག་ཅེས་པ་རི་ལྟར་རུང་། གང་ལྟར་མཆིལ་ལྟམ་རྒྱབ་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིན་ལ་
འཕྲོག་ དེ་མ་ཐག་འགྱོད་དེ་ཆད་པ་བཅད་དུ་གསོལ་བ་ན། དེའི་ཆོ་བྱོལ་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ལ་བར་
མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཏེ་ལམ་དུ་སློབ་པ་པོ་བྱུང་ན་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་
པར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ། སྤྱི་གསལ་དེ་བདག་གིས་འདུལ་བར་མི་ལྷན་སམ་དགོངས་པའི་ཆོ།
སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱོལ་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འོད་མའི་ཆལ་ན་
འཁོར་འདུས་པའི་དབྱས་སྤྱོད་གསུང་པའི་དུས་བར་སྒྲུང་ནས་སོ་རྒྱུ་ཅིག་གིས་དབྱར་བྱ་ཐལ་དོར་
ཀྱང་དད་པའི་སེམས་སྦྱེས་ཏེ་སོང་བས། དེར་འཁོར་རྣམས་ཡིད་གཉིས་སྤྱོད་རྣམས་འདི་ཅིའི་ལྟས་
ལགས་ཞུས་པས། བྱ་རྒྱུ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱི་གསལ་བྱུང་དགའ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་
བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་མངལ་སྦྱེས་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པ་
འབྱུང་དོགས་སུ་གསུངས།

དེར་འཁོར་འདུས་པའི་ནང་ནས་ལི་ཙ་བྱི་ལག་ན་མེ་ཏོག་ཅན་བྱ་བའི་བྱི་ལྟར་རེ། བདག་
དེའི་ཆོ་བརྟུན་ཏེ་སྦྱེས་ནས་སྤྱི་གསལ་དེ་ཡང་དག་པར་བརྟུལ། ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྲོག་
ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་། སྟོན་པས་ཀྱང་མཐུན་འགྱུར་གནང་བའི་གང་ཟག་དེ་བྱོལ་ཡིན་པས། བྱོལ་རང་
གི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དང་། བྱ་རྒྱུ་མཐུན་དད་པའི་སེམས་སྦྱེས་པས་བྱུང་ཏེ་ནང་པའི་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་བྱུང་བར་འདུག་སོང་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་སའི་ལྟ་མོས་
བམ་ཟེར་བརྟུན་ནས་སྒྲིན་ཡ་གཅིག་བསྐྱངས་པ་ལྟར་བྱིན། ལྷ་ལེན་ལེ་ཆུ་ལེན་ལ་ང་འོངས་སོ་གྱིས་
བྱས་པས། དེས་འཕྲིན་བསྐྱུལ་བས་ཡིད་མ་ཆེས་ཆུ་ལྷག་མིག་གང་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སྒྲིག་ནས་བསྐྱར་
བཏང་བས་དེས་བྱས་ཆུ་སྤར་བཞིན་མ་གོད་པར་བཏང་བས་ངོ་ཤེས་ཏེ་དེས་ན་ཆུ་ལེན་གྱི་ཆ་
ལྷགས་སྤྱོད་ལ་བྱོན་ཅིག་ཞུས་པ་བཞིན་ནང་དུ་བྱོན། ཆུ་ལེན་དུ་བསྐྱོས་པ་རྣམས་བྱིན་དུ་འགོ་བ་
ན་སྤྱི་གསལ་སྟོན་པར་བྱས་བྱ་དགོས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་གསལ་དེའི་མགོ་བོ་རྒྱུ་པས་
བརྒྱུས་ཀྱང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ས་པས་སྟོལ་བར་མ་སློབས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་གྲལ་སྤྲོད་དེར་
བཞུགས་པ་དང་། གདུགས་ཆོད་གསོལ་དུས་ཏེ་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱངས་པས་གྲངས་ལྷག་ནས་སྟོན་

མེད་ཀྱི་མགོ་རྒྱུ་པོ་ག་ལས་ཡོང་བེད་བའང་བྱུང་སྟེ་ཡོངས་བེད་བ་དང་། ཡང་བཤད་ཁུངས་གཅིག་ལ་དཀར་ཐུག་འབྱུང་ངམ་དམར་ཐུག་འབྱུང་བྱིས་ཏེ་དཀར་ཐུག་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་མགོར་དབྱུག་པ་བརྟེན་པ། འཕགས་པ་ལྟར་བརྟེན་པས་མགོ་རྒྱུ་དུ་མ་བརྟེན་གསུངས་པས་མགོ་རྒྱུ་ག་ནས་འོངས་བེད་བས། གཉི་གའི་ལན་དུ་མགོ་རྒྱུ་པོ་སྒྲེའི་སྟེངས་ནས་ཡོངས་གསུངས་པས་ལན་མེད་བ་དང་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་མཚུན་གཏོར་བྱེད་པའི་སར་བྱོན་ཏེ་ཅི་བྱེད་བྱིས་པས། སྤར་གི་བའི་པ་མེས་ནམས་ལ་སྟེར་བེད་། འོ་ན་ང་ཡང་སྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་རིར་མེ་ཏྲ་གི་ལྷུ་མ་རར་རྒྱ་གཏོར་དགོས་བྱས་གཏོར་བས། དཔལ་གྱི་རི་ལ་འདི་ནས་གཏོར་བས་ཅི་ལ་ཕན་བེད་བར། འོ་ན་པ་མེས་སྤར་གི་བ་ལ་རྒྱ་དྲ་ཏྲ་གཏོར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པས་ལན་མེད། ཡང་བུམ་པ་གཅིག་མི་གཙང་བས་བཀང་ནས་བྱི་བུ་སྐྱུ་པས་ཁོ་ན་རེ། མི་གཙང་བ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱི་བུ་སྐྱུ་པས་ཅི་ལ་ཕན་བེད་། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ལུ་ས་བུ་ས་པས་ཅི་ལ་ཕན་གསུངས་པས་ཚུ་དྲ་བར་འོས་པ་དེ་ཡིན་པར་གེས་ནས། ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱེད་གཅིག་ཆང་བར་བཟུང་འདི་གི་འམ་མ་གི་བེད་། དེ་ཁྱོད་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཐེམ་པའི་སྟེང་ན་འདུག་སྟེ་ང་ཕྱི་ན་འདུག་ནང་ན་འདུག་གམ་བེད་། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ལ་རག་ལས་གསུངས་པས་སྟོབས་པ་ལན་མེད་དུ་གྱུར།

དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་དབང་ཐུག་གིས་དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱུལ་བའི་གོ་གསལ་གསུམ་པོ་འདི་དང་འདི་འདུག་ཅེས་ཞུས། སྤང་མོ་པ་རྒྱུ་ཏའི་གཉེན་པོར་འགའ་ཞིག་བོང་བའི་པོ་མཚན་དུ་བཞེད་ནའང་དགེ་བསྟེན་རོ་ཆ་མེད་པ། ཞེ་ཙོ་ལ་བྱི་ལ། ཐོད་ལེ་གོར་ལ་མར་ནག་གསུམ་བསྟེན་པ་སྟོ་གོན་མཛད། སང་ཚུ་དྲ་བར་བོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དབྱངས་སུ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པོ་ཐིག་ལེ། གཡས་སུ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ། གཡོན་དུ་སྟེ་གསལ་ཏྲ་དབྱངས་གསུམ་གྱི་བྱི་བཤམས། ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱིའི་འོག་ཏྲ་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་འཁོར་མི་བྱུ་བའི་བྱིར་ཀྱང་རྟིང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྗེས་བཞག། བདེན་རྒྱུན་གན་འབྱེད་དང་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དང་བཅས་སང་ཉིན་ཆོགས་ནས་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་རལ་པ་བཏེག་སྟེ་མིག་གཅིག་བསྟན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞབས་མཐུན་ནས་མིག་བསྟན་ཏེ། མིག་གསུམ་དྲག་པོས་མཐོང་མིན་ཞིང་། མིག་སྟོང་ལྟན་པས་མཐོང་།

དཀའ་བའི། ལྷན་དེ་བའི་མིག་གཅིག་གིས། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་སྟན་
ཞིང་འཛེབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་དེ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་བོས་
པའི་ནོར་སོགས་ལས་བརྒྱུས་ནས་སྒྲོ་བྱེ་བ་དང་། དེར་ཁོ་ན་རེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཡི་ཙོད་ལྷ་མི་ཡོང་སྲིད་
མོ་བརྗོད་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་སྟན་བྱུངས་ཤིག་བསྒྲོ་བ་ན། ཡིད་དབང་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པའི་མཛེས་མ་
དེས། སྤྱི་མས་དེ་མ་བཟུ་བ་ལྟའི། འདོད་ལྷན་འདོད་པས་ཡིད་སྦྱོང་ལ། ཡིད་བསྐྱེས་ཁྱེད་ཅག་མི་
སྟག་པའི། སྒྲོ་མས་པས་ལུས་དབང་ཉམས་པར་བྱས། ཞེས་སྒྲ་ཚད་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་རིག་པ་སྒྲ་བར་
བརྒྱུས་པ་དང་། དགེ་བསྟན་དེས་ལྷུ་པ་དང་བག་ཚབ་མེད་པར་སྒྲིད་གོས་བསལ་ཏེ་དབང་བོའི་
རྒྱལ་མཚན་སྒྲིངས་ནས་བསྟན་པས་དབང་ལྷན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུས་ཀྱི་འཁྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་
བྱིར་མཛེས་མས་ཚོགས་པའི་དབྱུང་སྒྲ་བྲག་བྲས་པས། དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་གད་མོས་ས་གཡོ་བ་
བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲོ་བས་པ་ལན་མེད་དུ་སོང་། དེ་ནས་བྱུང་དཀའ་ནག་པོ་བག་ཙམ་སྒྲིངས་ནའང་ནི་
ཙོ་བརྗོད་ཏེ་ལ་སྤར་བཞིན་བསྒྲོས་པས་དེ་ན་རེ། སྒྲ་ཉམས་པལ་བའི་ཁ་སྒྲོ་ཅན། ཁིང་ཚོག་ཡི་གའི་འབྱུང་
ཁུངས་བྲལ། ཚིག་བརྗོད་དམན་པས་དོན་མཚོན་བྱིར། སྒྲའི་གནས་ལས་བསྐྱེད་གནས་ཅི། ཞེས་
སྲིང་མོས་སྒྲ་ནས་སྒྲ་བར་བརྒྱུས་པ་ལ་ཉེ་ངན་པས་སྒྲ་ལ་སྟན་བྱུང་ནས་ཚད་མ་ལས་སྒྲ་བར་བརྒྱུས་
པའི་ཆེ། ཤིན་ཏུ་དྲིགས་ཤིང་རྒྱགས་པའི་བྱེ་ལ་བཏང་བས་མཚོངས་པ་གཅིག་གིས་ནོར་ར་དང་ལྷན་
པའི་སྤྱིར་མོས་བརྒྱུད་སྟེ་མཆེ་བ་མི་བཟད་པས་ནི་ཙོའི་སྒྲེ་བཅད་དེ་བཟུམ།

བྱུང་དཀའ་ན་རེ། ཁྱེད་ཅག་ལས་འབྲས་ཁས་འཆེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་བསགས་ཟེར་བ་དང་།
འཕགས་ལྷས་འདིའི་སྤྲིག་པ་བདག་གི་སྒྲ་མ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་མཛད་དོ་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱིས་
བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་ག་ལ་ལུས་ཞེས་པས། འོ་ན་བྱེ་ལས་ནི་ཙོ་བསད་པའི་
སྤྲིག་པ་ངེད་ལ་རི་ལྷར་འབྱུང་གསུངས་པས་སྒྲ་རྒྱ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ཐོད་ལེ་གོར་བརྗོད་ཏེ་ལ་སྤར་ལྷར་
བསྒྲོ་བ་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིད་ཅིག་ལ་འཕར་ནས་སྒྲ་ཚད་ཀྱི་ཡི་གེ་རང་བྲིས་སྒྲུབ་པ་ལ་མར་ནག་གི་ལྷུ་པ་
བྱོ་བས་ཡི་གེ་བྲུབས་ཏེ་མི་སྤྱང་བར་གྱུར། སྟོན་དབང་ལྷན་གྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་
དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཀྱང་ཀྱང་རྟིང་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་མ་

ལུས། སྒྲིལ་ཆོད་ལ་ལན་གསུམ་ཚོད་པས་ཕམ་ཀྱང་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཕམ་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པར་
 རྗེས་བཟོད་ཀྱི་དབང་པོས་རྗེས་བཟོད་མ་ཟིན། བདེན་རྒྱུན་ཤོན་འབྱེད་ཀྱི་དབང་པོས་ཤོན་མ་ཕྱེད།
 དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཆར་གཙོད་མ་ཤེས་པས་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲིན་སྒྲུད་ལ་འདྲིའོ་ཟེར་བ་
 ལང་རྗེའུ་ལ་ཤིས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཐམས་ལ་མཁས་པས་སྤིང་བུ་འབྱུང་གིན་ཕྱོན་པ། བ་ལང་རྗེ་རྣམས་
 ཤིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤིང་བུར་དགའ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་འགྲན་པས་ཁྱེད་
 རང་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ངས་བསུ་བས། ཡང་ན་ངས་འདྲི་ཁྱེད་རང་བསུ་བས་ཞེས་པ་རྟ་
 དབྱངས་འདྲི་བཅུག་པ་འཕགས་པ་ལྟས་བསུ་བས། ཡང་ན་ངས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཡང་ན་ཁྱེད་
 འཕྱར་ཟེར་བ། ཁྱོད་རང་འཕྱར་གསུངས་པས་རྟ་དབྱངས་རྒྱང་འི་ལ་འཕྱར་བས། འཕགས་པ་ལྟས་
 ཡུམ་ཆེན་མོའི་སྐུ་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྐུ་ལ་ནས་ཕུས་མོའི་ལྟ་འདི་སྟེང་ཕྱག་བཀའ་སྟེ་འཕྱར་མ་བཅུག། དེ་
 ལྟར་ཚོད་པ་དང་རྒྱུ་འབྱུང་གང་ཡང་འགྲན་མ་ལུས་གིང་དབང་ཕྱག་སྤིང་ལ་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་གཙང་བའི་རྗེས་ཀྱིས་འཁོར་མ་ལུས་པས། ལྟ་དབང་རྒྱུན་གྱི་སྐྱོ་
 བས་ནི། ཁབ་གཙག་མང་པོའི་དབྱས་འདྲིར་བཀུམ། ཚོད་ལས་ཕམ་པ་བས་ཀྱང་གཞན། ལྟ་ཡིས་
 བསྐྱས་པ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལོ། ཞེས་སྒྲིལ་གས་བཏོན་པ་དང་།

བཤད་ཁུངས་གཞན་ཞིག་ལ་དབང་ཕྱག་མི་འཁོར་བའི་རྗེས་ཡོད་པ་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་
 ཏེ་བཀོལ་ནས། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྤིང་ལ་ཞུགས་ནས་ཚོད་པ་དང་པོ་བཟློང་རྣམས་ཀྱི་གོ་བར་བྱང་།
 གཉིས་པ་སིང་སིང་ཙམ་ལས་གོ་བའི་ཆོག་མ་ཐོན་ཏེ་སྟོབས་པ་དང་བྲལ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་མིག་
 གསུམ་པར་བྱས་ཏེ་དབང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བླ་རྟ་པ་ར་མི་ཏ་སྐྱུན་སྟོང་པར་
 སྐྱུལ། མཐར་ཁ་ནས་ཞེས་དགེ་མེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
 རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞབས་ཡུག་མཛད་པས་མི་སྤང་བར་གྱུར། དེར་འཕགས་པ་
 ལྟས། ཐུབ་དཀའ་བསམ་གཏན་གནས་ཐོང་ཞིག་ཉིད་བར་ལྷུ་འཛིན་ཕེ་ལས་བཀྟལ། སྐྱེ་བོ་དག་
 ཀྱང་དུབ་པས་ཉེན། སྐྱོ་བ་ཉམས་ལས་གནས་དོན་ཅི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེར་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་མགིན་གཅིག་ཏུ། ལྟ་སྟེགས་མིག་མངས་སྟོན་ལང་། ཤེས་བྱའི་ཆ་ཙམ་མཐོང་མ་ལུས། ལྟ་བུ་

དེ་མའི་སྒྲིན་གཅིག་གིས། ཀམས་དོན་ཕྱ་བའང་རི་བཞིན་གཟིགས།¹⁷⁴ ཁེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཨ་
ལ་ལ་དང་ག་ཞེས་སྒྲི་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པས་རྟ་དབྱངས་སྒྲར་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་སྒྲིངས་ནས་ཆངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ལ་འགོ་ལྷན་ནམ་མཁའ་འཕྲུང་ཏེ་བྲོས། འཕགས་པ་ལྷས་བདེས་པས་ཟིན་པར་ཏེ་བ་
དང་། ཁྱོད་འདི་ནས་ཡར་ལ་མ་འགོ་ཞིག་རྒྱུད་སྒྲི་གི་ཅན་གྱིས་ལུས་དུམ་བུར་གཏུབ་པ་ཡོད་གསུངས་
པས་ཡོད་པ་སྒྲི་ཤེས་ཟེར། རལ་པ་གཅིག་འཕྲོངས་དང་གསུངས་པ་བཞིན་འཕངས་པས་སྒྲི་དུམ་བུར་
སོང་བས་ཁོ་བྲོད་དེ་འགོ་མ་ལུས་པར་ཟིན། ཁྱིད་ནས་འོངས་རལ་པ་བྲེགས་གིག་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ་
རལ་པ་འབྲེག་པ་ལས་ང་རང་གཞུང་འཆིར་འགྲོ་བེར་ཡང་རལ་པ་བྲེགས་ནས་བཀའ་སྒྲེ་སྒྲོད་བཞུགས་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ཏུ་བཙུག་སྟེ་སྒྲོ་ལྷགས་རྒྱབ་བཞག་པས། རྟ་དབྱངས་སྒྲི་ཆེ་མདོ་རྒྱད་
བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་རང་གི་ལྷ་བ་ལོག་པར་སྒྱུད་པ་ནོར་བ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་ཁྱད་བསད་གྱི་དཔལ་བར་སྒྲི་བར་གོ་ནས་རང་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོད། ཏེས་པ་ལྷས་བྱས་
ལྷ་གཙོད་བེར་སྒྲི་གི་སྒྲངས་བར་སྟེར་དུ་མ་བཙུག་ དེ་རུབ་མི་ལམ་ལ་སྒྲར་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་སྒྲིས་
ཀྱང་སྟིག་པ་མ་བྱང་། ད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཞུགས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
བཙུམས་ན་སྟིག་པ་འདག་གོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་སྟིག་གཤགས་སུ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོ་བསྟུས་པ།
དེའི་རང་འགྲེལ་དང་བཞི། ངག་གི་སྟིག་གཤགས་ལ་སྒྲིས་རབས། ཡིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་བྱིར་ཅ་ལྟར་།
བསྟུགས་འོས་བསྟུགས་བསྟོད་སོགས་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ཅས་མཆོན་རིག་པའི་གནས་ལུའི་བསྟན་བཅོས་
མང་དུ་མཛད་ཅིང་དེའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོ་བསྟུས་པ་ཅུ་མ་པའི་དུས་སུ།

ས་གསུམ་དགེ་ལེགས་འཇུར་བ་ཡི། །དགེ་བའི་ལྷས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་བྱང་།¹⁷⁵ ཁེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ས་འོག་གླུའི་ཡུལ་དུ་འོད་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་ཁུག་སྒྲ་སྒྲིན་དུ་ཆགས་པ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་ཆར་
འབབ་པ། ཤིང་རྣམས་ལས་དུས་མིན་དུ་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་པ་གསུམ། ས་སྒྲ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་
མཆོན་གཡོ་བ། དེ་ལས་འོད་བེར་འཕྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཁྱབ་པ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་གསུམ། ས་
སྟེང་མའི་ཡུལ་དུ་ས་གཡོ་བ། ལྷུང་ལའི་ཆར་འབབ་པ། དུག་གི་མེ་ཏོག་རྟིངས་པ། གསེར་གདུགས་

རང་བཞིན་གྱིས་ལམོར་བ། རྟེན་མཉམས་རང་སྐྱོད་འབྱེན་བ། ཤིང་གི་བཙད་མཚམས་ནས་འོ་མ་དང་
སྒྲུང་ཙྰ་འབབ་བ། ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞོ་ར་འཛིན་དཔུས་ལོང་ལ་མིག་བྱུང་བ། ཡུལ་དབུས་
འགྱུར་འཆང་གི་ཡམས་ནད་ཆད་བ། སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་མཁན་པོ་ར་ལ་བ་ཏུ་རྒྱལ་ཆག་ནས་ལྟོ་བ་ས་ལ་
སྦྱར་བ། རྩ་རྩ་ལས་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྱུང་བ། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་རྒྱམས་མདངས་དང་ལྷན་བ།
ནང་པའི་པཱི་ཏ་རྒྱམས་ཀྱིས་གིས་བ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གསུམ་དུ་ཙྰ་མ་པའི་རྒྱམ་འབྲུལ་བཙོ་
བརྒྱད་གསལ་བར་བྱུང་བའི་བསྟན་བཙུན་འདིའི་ལེའུ་ལ་གནས་དུག་གི་དང་པོ་མདོ་གནས་ལེའུ་ཐོག་
མས་བརྗོད་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ནད་ཀྱི་ངོ་བོ། སྐྱུན་སྐྱུན་བ། ནད་པ་ནད་གཡོགས། སྤྱི་ལོ་རྒྱམ་གཞག་
ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་རྒྱམས་བསྟན་པས་ཙྰ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པས་ཉིན་རེའི་སྒྱིད་བ།
གསུམ་པས་དུས་སྒྱིད། བཞི་བས་ནད་མེད་བྱ་བ། ལྷ་པས་བརྟུང་བའི་རྩལ། དུག་པས་ཟས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། བདུན་པས་ཟས་བསྐྱམ་ཚུལ། བརྒྱད་པས་ཟས་ཚོད་ཟེན་བ། དགུ་པས་སྐྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཚད།
བཅུ་པས་རོ་རྒྱམས། བཅུ་གཅིག་པས་ནད་ཚུལ། བཅུ་གཉིས་པས་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག། བཅུ་གསུམ་པས་
ནད་གསོ་བ། བཅུ་བཞི་པས་གསོ་བཟུང་རྒྱམ་པ་གཉིས། བཙོ་ལྷ་པས་སྦྱང་བ་སོགས། བཅུ་དུག་པས་
སྦྱམ་བཙོས། བཅུ་བདུན་པས་དུགས། བཙོ་བརྒྱད་པས་སྐྱུན་ལུས། བཅུ་དགུ་པས་མས་བཏང་། ཉི་ཤུ་
པས་སྦྱ་ནས་བཏང་བ། ཉེར་གཅིག་པས་དུད་བ། ཉེར་གཉིས་པས་མཁུར་བཀའ་སོགས། ཉེར་གསུམ་
པས་མིག་སྐྱུན་སྒྲགས་བ། ཉེར་བཞི་པས་མིག་གསོ་བ། ཉེར་ལྷ་པས་ཆ་བྱད། ཉེར་དུག་པས་གཏར་
དབྱུད། ཉེར་བདུན་པས་གཏར་ག་གདབ་བ། ཉེར་བརྒྱད་པས་ཟུག་རྩུ་དབྱུང་བ། ཉེར་དགུ་པས་གཏར་
ཁའི་ལས། སུམ་རྩུ་པས་ཐལ་སྐྱུན་རྫོན་པོ་དང་མེ་བཙའི་ཚོག་བཙས་ལེའུ་སུམ་རྩུ།

གནས་གཉིས་པ་ལུས་གནས་ལ་ལེའུ་དང་པོས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་སོགས། གཉིས་པས་དེའི་
ནད། གསུམ་པས་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག། བཞི་པས་ལུས་ཀྱི་གནད། ལྷ་པས་ལུས་ཀྱི་འགྱུར་བ། དུག་
པས་པོ་ཉ་སོགས་ལེའུ་དུག་གནས་གསུམ་པ་ནད་ཀྱི་གནས་ལ། ལེའུ་དང་པོས་ནད་གཞི། གཉིས་པས་
རིམས། གསུམ་པས་ཁྲག་མཁྱིས་ལུང་བ། བཞི་པས་དབུགས་མི་བདེ། ལྷ་པས་གྲོ་གཙོང་ཟད་བྱེད་
སོགས། དུག་པས་ཆང་ནད། བདུན་པས་གཞང་འབྲུམ། བརྒྱད་པས་ཚད་འབྲུ། དགུ་པས་གཅིན་

འགགས། བཅུ་པས་གཅིན་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པས་ཁོང་འབྲས་དང་སྒྲན། བཅུ་གཉིས་པས་སྤྲིངས།
 བཅུ་གསུམ་པས་སྒྱུ་རབ་འོར་མེ་དབལ། བཅུ་བཞི་པས་མཛོལ་བ་གྲ་ཟ་གྲ་སྟོན་ལ། བཅོ་ལྷ་པས་རྒྱང་།
 བཅུ་དྲུག་པས་ཤིང་ནད་རྣམས་ཀྱི་ནད་དམིགས་ཏེ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གནས་བཞི་པ་གསོ་བའི་གནས་ལ་
 ལེའུ་དང་པོས་རིམས་གསོ་བ། གཉིས་པས་བྲག་མཁའི་གསུམ་པས་ལུང་བ། བཞི་པས་སྒྲིགས་ལ།
 དང་དབྱགས་མི་བདེ་བ། ལྷ་པས་གཙོང་ཆེན་ཟད་ཕྱེད། དྲུག་པས་སྟོན་པ་སྟོང་ནད་སྟོན་དད། བདུན་
 པས་ཆང་ནད། བརྒྱད་པས་གཞང་འབྲུམ། དགྲ་ཆད་ལུས། བཅུ་པས་སོ་བ། བཅུ་གཅིག་པས་གཅིན་
 འགགས། བཅུ་གཉིས་པས་གཅིན་སྟེ་ཟ་ལ། བཅུ་གསུམ་པས་ཁོང་འབྲས། བཅུ་བཞི་པས་སྒྲན། བཅོ་
 ལྷ་པས་སྤྲིངས། བཅུ་དྲུག་པས་སྒྱུ་རབ། བཅུ་བདུན་པས་འོར་བ། བཅོ་བརྒྱད་པས་མེ་དབལ། བཅུ་
 དགྲ་པས་མཛོལ། ཉི་ཤུ་པས་ཤ་བ་གྲ་དང་སྟོན་ལ། ཉེར་གཅིག་པས་རྒྱང་ནད། ཉེར་གཉིས་པས་ཤིག་ནད་
 རྣམས་གསོ་བ་སྟེ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས།

གནས་ལྷ་པ་ཆོག་གྲུབ་པ་ལ་ལེའུ་དང་པོས་སྒྲིགས་སྒྲན། གཉིས་པས་བྲག་སྒྲན། གསུམ་
 པས་བྲག་སྒྲན་གྲུབ་པ། བཞི་པས་མས་བཏང་། ལྷ་པས་མས་བཏང་གྲུབ་པ། དྲུག་པས་སྒྲན་གྱི་ཆོག་
 བཅས་ལེའུ་དྲུག་གནས་དྲུག་པ་ཕྱི་མའི་གནས་ལ་ལེའུ་དང་པོས་བྱིས་པ་ཉེར་སྟོང་། གཉིས་པས་བྱིས་
 པའི་ནད། གསུམ་པས་བྱིས་པའི་གདོན་ཏེ་བྱིས་པར་ལེའུ་གསུམ། བཞི་པས་འབྲུང་པའི་གདོན་ལྷ་པས་
 དེ་གསོ་བ། དྲུག་པས་སྟོན་ཕྱེད། བདུན་པས་བརྗེད་ཕྱེད་གསོ་བ་སྟེ་འབྲུང་པོར་ལེའུ་བཞི། བརྒྱད་པས་
 མིག་ཆུང་ནད་དམིགས། དགྲ་པས་དེ་གསོ་བ། བཅུ་པས་མིག་འབྲས་དཀར་ནག་གི་ནད་དམིགས།
 བཅུ་གཅིག་པས་དེ་གསོ་བ། བཅུ་གཉིས་པས་མིག་ནད། བཅུ་གསུམ་པས་རབ་རིབ། བཅུ་བཞི་པས་
 དེ་གསོ་བ། བཅོ་ལྷ་པས་མིག་ནད་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་དམིགས། བཅུ་དྲུག་པས་དེ་རྣམས་གསོ་བ་བཅས་
 ལུས་སྟོང་མིག་ལ་ལེའུ་ཉེར་དགྲུ བཅུ་བདུན་པ་རྣ་བའི་ནད་དམིགས། བཅོ་བརྒྱད་པས་དེ་གསོ་བ།
 བཅུ་དགྲ་པས་སྟོན་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉི་ཤུ་པས་དེ་གསོ་བ། ཉེར་གཅིག་པས་ཁ་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉེར་
 གཉིས་པས་དེ་གསོ་བ། ཉེར་གསུམ་པས་མགོ་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉེར་བཞི་པས་དེ་གསོ་བ་བཅས་ལུས་
 སྟོང་གཞན་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དེ་ཁྱོན་ལུས་སྟོང་ལ་ལེའུ་བཅུ་བདུན། ཉེར་ལྷ་པས་མ་རྟིང་བ། ཉེར་དྲུག་

པས་མ་གསལ། ཉེར་བདུན་པས་རྒྱུ་ལག་ཆགས་གྲུགས། ཉེར་བརྒྱུད་པས་མཚན་པར་དོལ་བ། ཉེར་
 དགུ་པས་མེན་བུ་ཐོར་བུ་རྒྱུ་ལག་ཆགས་མོགས་ཀྱི་ནད་དམིགས། ལུས་ཅུ་པས་དེ་ནམས་གསོ་བ།
 སོ་གཅིག་པས་ཐུ་མེད་ནད་ཆེ་གས། སོ་གཉིས་པས་དེ་གསོ་བ། སོ་གསུམ་པས་གསང་གནས་ཀྱི་ནད་
 དམིགས། སོ་བཞི་པས་དེ་གསོ་བ་བཅས་མ་སྒྲོར་ལ་ལེའུ་བཅུ། སོ་ལྔ་པས་དུག་སྒྲ་ཆོགས། སོ་དྲུག་
 པས་སྒྲུལ་དུག་སོགས་གསོ་བ། སོ་བདུན་པས་སྒྲིན་བུ་དང་བ་དུག་གསོ་བ། སོ་བརྒྱུད་པས་བྱི་བ་དང་
 ཨ་ལ་ལྟེ་དུག་གསོ་བ་བཅས་དུག་ལ་ལེའུ་བཞི། སོ་དགུ་པས་བཅུད་ལེན། བཞི་བཅུ་པ་རྩ་བ་ལྟེ་
 རྒྱས་གསོར་ལེའུ་གཉིས་དང་བྱི་མར་བཞི་བཅུ་བཅས་ཁྱོན་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་དབུང་གི་སྒྲིག་
 ལྟ་བུ་འདི་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་བཟང་ཞིང་ཆོག་སྒྲོར་ཉམས་དང་
 འགྱུར་བ་སྒྲོར་གིས་སྒྲིག་པས་ན། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དྲིས་
 ལན་དུ། ཅན་བྲ་གོ་མི་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་དག། སྒྲན་པག་དཔའ་བོ་ལས་བྱུང་སྤེལ་སྒྲོར་མཁས།¹⁹ ཞེས་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྒྲགས། ཐོག་མར་བྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་
 མཐར་མོན་རྗེས་སུ་ནང་པའི་རིང་ལུགས་སུ་ཞུགས་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྐུ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་མཛད་
 བྱིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྒྲན་པག་སོགས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པར་གྱུར། མཚན་ཡང་བདུད་རྩི་
 ལུས་པ། ལ་ཁོལ་མ་ཁོལ། དཔལ་ཆེན་དགེ་བ། ཏྲ་དབུངས། དགའ་བྱེད། མ་ཏི་ཙྱ་ཏ། ཨ་ལྷ་ཀ ལུབ་
 རྒྱལ་ནག་པོ་ཞེས་པར་གྲགས་ཤིང་ནང་པར་ཞུགས་ནས་དཀོན་ཙོག་འབངས། རབ་འབྱོར་བསྐྱངས།
 ལྷ་མི་ལྷ། མར་མེ་མཛད། རོ་བོ་གཉིས་མེད་པ། བཀོད་མ་འཛིན། བཅུན་པ་དཔའ་བོ། དབྱ་ལས་རྣམ་
 རྒྱལ། དོ་རྗེའི་མཚོན་ཆ། ལྷ་གསུམ་པ། ལྷ་བ་ལྷ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་དབུངས་ཏེ་གཞན་མ་ལྷུ་ལྱར་
 སོགས་མཚན་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་མོད་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བ་ཉི་ལྔ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྲགས།

ཁ་ཆེ་རྒྱ་བ་མངོན་དགས་སྒྲན་སྤེལ་ཚུལ།

དེའི་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཆེ་རྒྱ་བ་མངོན་དགའ་ནི། རྒྱ་སྒྲོར་ངེས་པར། ཆགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་

བའི་བྲ། ལྷ་བ་མངོན་དགའ་ཞེས་བྲ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་བཙུང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
ལས་བསྟན་པའི།¹⁴⁰ ཞེས་དང་། ལྷ་ཟེར་གྱི་ལེའུ་བཞི་བཅུ་པར། བདག་གི་མེས་པོར་གྱུར་པ་ནི། དཔལ་
ཆེན་དགའ་བ་ཞེས་གྲགས་ཡིན། རྟེན་ན་མ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས། ཁྲགས་པ་དྲི་མེད་བསྐྱག་པར་
བྱེད། དེའི་བྱར་གྱུར་ཆགས་པ་དགའ། དེའི་བྲ་ལྷ་བ་མངོན་དགའ་བདག་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་ཆེན་
པོ་ནི། རྒྱུད་ཤེས་དོན་ལྡན་མིང་བཏགས་པ། དོན་དམ་ཞེས་བྲ་སྟོན་པའི་མཆོག་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སྟེས་
པ་ཡིན།¹⁴¹ ཞེས་པ་སྟོན་ལྷ་ཟེར་དུ་ལུང་འདི་གའི་སྟོན། དཔལ་ལྷན་པ་ཁོལ་སྟོན་པའི་མཆོག་ཆོ་ཡི་
རིག་བྱེད་པ་རོལ་བྱིན།¹⁴² ཞེས་དང་། སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་རྫོགས་བྱང་ལ་སྟོན་པའི་བདག་པོ་དགེ་
འདུན་གསང་བ་ཞེས་བྲ་བའི་བྲ་པ་ཁོལ་ཞེས་¹⁴³ དཔལ་ཆེན་དགེ་བ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་། དེའི་
སྐྱུ་ཆགས་པ་མངོན་དགའ། དེའི་སྐྱུ་ཁ་ཆེ་ལྷ་མངོན་དེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་
འཇུག་པ། སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་དང་། ཅ་ར་ཀ་འབྲུམ་སྟེ་སོགས་གསོ་རིག་གི་གཙུག་ལག་མཐའ་
གྲས་པར་བཏེན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིག་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ་
རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་ཆོག་དོན་ལྷ་ཟེར། དེའི་སྟོན་མིང་བྲུང་དུ་བཀོལ་པར་ཆོག་དོན་ལྷ་སྟོབ་དེས་པ་
སོགས་མཛད་དེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གསོ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར། གཞན་
ཡང་ཁྱོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་སྟེ་ཕྱ་མས་བསྐྱུང་བ་དོ་རྩེ་ཁབ་རིངས། བཏག་པ་ཉི་ལྷ་ཁ་སྟོབ། གསོ་བ་
བདུད་ཅི་བུམ་པ། གཅེས་པའི་འཕྲེང་བ་བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གར་
ཕྱོགས་པ་བསྟན་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་དྲི་མེད་གཟི་བཞིན། ཨོ་ཏེ་ཡ་ནའི་མཁས་པ་རྩོན་མི་ཏུས་གསོ་སྟོང་
དགུ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་པ། བལ་པོ་བྲ་ཨ་ན་རས་གནས་བསྐྱུར་གསུམ་པ་རྣམས་མཛད་པར་གྲགས།

བོད་ཡུལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཚུལ།

བསེལ་ལྷན་ར་བ་དཀར་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ལྗོངས་འདིར། གསོ་བ་རིག་པ་བྱུང་
ཚུལ་ལ། སྤྱིར་གྲུ་གྲོ་ལ་སོགས་པ་ཁོལ་བུ་རེ་གཉིས་ལས་ཡལ་ཆེ་བ་མི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་རང་རང་
གི་ཡི་གེ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་འང་སྤང་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་འགྲེལ་
དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཡུལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སྔོང་བཙན་སྐམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྔོང་བཙན་ཡན་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་འདོད་པར་ལྟར་ན་སྐྱོན་དཔྱད་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟག་ཚུལ་དང་གསོ་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཟས་པན་གནོད་ཤེས་པ་ཙམ་
དང་། མ་གསར་པ་ལ་མར་ཁུ་བཏང་ནས་རྩ་ཁ་སྡོམ་པ། སྤང་མའི་འཛིབ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲོ་དང་
བོད་དུ་མི་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་གྲགས་རུང་སྤྱི་སྐད་ལ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་རི་སྟན་ཤལ་གྱི་སྤྱི་
རིང་ནས་དར། དེ་ནས་རབས་གསུམ་པ་འགོ་གཉན་ལྷེ་ལུ་ས་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་རྒྱལ་བརྒྱད་ཕྱི་མ་
རྒྱམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསོན་པོར་དུར་དུ་ཞུགས་ཁར། སྤུས་དམུས་འོང་དགོན་པ་བཀྲར་
ཞལ་ཆེམས་སུ། བསམ་པ་བཟང་པོ་གསེར་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །བཟང་པོའི་གོས་ནི་བདུད་རྩི་ཡིན་ཞེས་
ཉོན། །རན་པ་རྒྱམས་ཀྱང་མ་དང་འབྲ་བས་གསོས། །མི་ཆོས་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱམ་རྟོག་སྤྱུངས། །ཞེས་
གཉན་པོ་གསང་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། འ་ཞའི་ཡུལ་ནས་སྤྲོན་པ་བོས་ལ་མིག་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱལ་ཐབས་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཕན་འ་ཞེ་བྱ་བ་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་ཞིག་སྤྲོན་པར་ས། རྒྱལ་
བུའི་མིག་གསེར་གྱི་བྱར་མས་སྟེ། སྤྱིད་གོད་སྟག་མོ་རི་ལ་གཉན་འདུག་པ་གཟིགས་པས་སྟག་རི་
གཉན་གཟིགས་སུ་གྲགས།

དེ་སྤུས་གནམ་རི་སྔོང་བཙན་གྱི་དུས་རྒྱུ་ནག་རྩིས་དང་སྤྲོན་གྱི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་སྤངས་
པར་བཤད་ཀྱང་འདི་ཡིན་གསལ་བར་མི་སྤྲང་། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་མི་རྗེའི་ཚུལ་
བཟུང་བ་སྔོང་བཙན་སྐམ་པོ་རྒྱལ་སར་ཐེབས་ནས། མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེར་གདབ་དུ་རུང་བ་
དང་། རྒྱ་མོ་བཟའ་ལྷན་ཤིང་གོང་ཚོས་བསྐྱམས་པའི་སྤྲོན་དཔྱད་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་ཉ་ཤང་མ་རྟེད་

བ་དང་རྩ་མ་གོ་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་པ་རྩ་ར་རྩ་ཇོ། རྩ་ལག་གི་སྐྱོན་པ་
 ཉེན་ཐེན་ཉང་དེ། རྩ་ག་གཟིགས་གམ་ཁོམ་གྱི་སྐྱོན་པ་ག་ལེས་ནོས་གསུམ་རྩལ་པོའི་སྐྱོན་གསོ་བའི་
 ཕྱིར་གདན་བྱངས། རྩ་གར་གྱི་སྐྱོན་པས་འབུ་ཤག་མ་བུ་ཆེ་ཆུང་དང་སྦྱོར་བ་མར་གསར། རྩ་ལག་པས་
 རྩ་དབྱེད་ཐོར་བུ་ཆེ་ཆུང་། རྩ་ག་གཟིག་པས་མགོ་སྦྱོན་བསྐྱས་པ་དང་དེ་ལོ། མ་བྱ། བེ་ཙོ་གསུམ་གྱི་
 དབྱེད་སོགས་བསྐྱར། གསུམ་ག་བཀའ་བགྱིས་ཏེ་མི་འཛིགས་པའི་མཆོན་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བདུན་
 ཡོད་པའི་གསོ་དབྱེད་གྱི་གཞུང་གསར་དུ་བརྒྱུ་མས་ནས་སྤུལ། དེ་ལས། ལྷགས་ཆེན་གསུམ་པོའི་ཆུལ་
 དག་མ་རྟོགས་ན། སྐྱོན་པ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སྤྱི་མི་འགྲོ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་མི་རུས་
 པས། བར་སྐྱར་མཁའ་ལ་རི་ལྷར་མཐོས་བསྟེན་བཞེན། རྩ་ར་རྩ་ཇོ་བྱང་སྦྱོར་ཆེན་པོ་དང་། ག་ལེས་
 བོས་ནི་རྩལ་ཆབ་བྱ་བོ་དང་། ཉེན་ཐེན་ཉང་དེ་ས་བདག་དབང་བསྐྱར་བ། འབྲུལ་ཆེན་གསུམ་པ་
 བདུད་ཅི་བྱམ་པ་བསྐྱགས།¹⁴ ཞེས་གསོ་དབྱེད་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་
 པར་མཛད། རྩ་དཀར་ནག་གི་སྐྱོན་པ་གཉིས་ལ་རྩལ་པོས་བྱ་དགའ་སྤུལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཞུད།
 ག་ལེས་ནོས་རྩེའི་སྐྱོན་དུ་བཞུགས། ཕལ་ཆེར་ལྷ་སར་སྐྱོན་ཆགས་ཤིང་བསྐྱོན་བཅོས་ཀྱང་དུ་མ་
 བརྒྱུམས་པར་བྲགས།

ཡུམ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྐས་གསུམ་བྱང་བའི་ཆེ་བ་གཙང་སྟོད་དུ་བཏང་བས་བེ་རི་སོགས་
 གྱི་བརྒྱད་པ་དར། འབྲིང་པོ་གཡོར་པོར་བརྒྱངས་པས་སྟོ་རོང་གི་སྐྱོན་པ་རྣམས་འཕེལ། ཆུང་བ་ཡབ་
 གྱི་སྦྱར་བཅར་བར་སོག་པོ་སྐྱོན་པ་ཞེས་བྱེད། ག་ལེས་ནོས་ལ་ཕྱིས་མཆོན་འཛོ་རོར་འབོད་ཅིང་། དེ་
 ལ་བོད་ཀྱི་རིགས་བཟང་བ་འགའ་ཞིག་སྟོབ་པར་འདོད་པ་མ་གཞན་སྟེ། རིགས་ངན་པ་རྩ་ག ལྷང་
 སྐྱགས། མྱོངས་ཞེས་པ་བཞི་སྐྱོན་དབྱེད་སྟོབ་ཏུ་བརྒྱག རིགས་བཟང་ངན་དང་མཐོ་དམན་མེད་པར་
 འཆོས་ཤིག་པར་བཀའ་བསྟོས། མིང་འཆོ་བྱེད་སྐྱོན་པར་བཏགས། བྱ་དགའ་ལ་གཙོགས་ཆེན་དགུ་
 དང་གཙོགས་ཆུང་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་གཞན། དེ་ནས་མེས་ཨག་ཆོམས་ཀྱི་སྐས་ལྷང་ཆ་ལྷ་དཔོན་
 གྱི་རོ་མོར་རྩ་ལག་ནས་གྱིམ་ཤང་གོང་རོ་བསུས་པ་དེས་ཅི་སྐྱོན་མང་དུ་འབྱེད་བ་ཏ་ཤང་མ་རྩ་གྱིན་ད་
 དང་། རྩ་སྐྱག་གར་མཁན། རྩུང་པོ་ཅེ་ཅོ། རྩུང་པོ་དམ་ཚུགས། རྩོག་ལ་སྟོན་མར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་

སྒྲུབ་པོ་འམ་སྐྱོ་མ་རྩ་དྲ། ལེའུ་བརྒྱ་བཙུ་ལྷ་པས་གཙོ་བྱས་མང་དུ་བརྒྱུད། སྐྱོ་མ་རྩ་དྲ་འདི་སྒྲོན་པོ་བཀའ་
ཐང་ལས། གྲུ་སྒྲུབ་མཛད་པའི་སྐྱོ་མ་རྩ་དྲ་དང་། བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་བདུད་ཅི་བྱས་པ་དང་།^{༡༥} ཞེས་
ཡི་གེ་ཉམས་པའི་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའམ་ཁུ་བ་པོ་མཛད་པར་སོང་བ་དེར་བརྟེན་སྒྲན་པ་ཆལ་ལྷོ་
ཕྱོགས་རྟེ་རྟ་སོགས་སྒྲུར་བ་དཔེ་རིག་ཉིས་ན་སྒྲང་སྟེ། ལང་ཐེའམ་གྲུ་སྒྲུབ་གཤམས་ཁུ་བ་པོ་བྱས།

སྒྲན་གཉིས་འབྲུར་སྐར་མ་རྩ་ཡན་སྤྲ་དང་ལོ་ཕྱ་བ་བེ་ལོ་འབྲུར། ལྷས་བསྐྱེད་སྒྲུ། ལྷས་རྒྱང་
རུས། མགོ་རྒྱང་རུས། ཡན་ལག་རྒྱང་རུས། ལྷང་ཆོད། བད་གནས། རྩམ་གཞག དབྱིབས་དང་ཕྱེ་
སེན་ངོས་བཟུང་། ཡུལ་དུས་བརྟག་པ། རྩའི་དབྱང། རྩའི་དོན་གྱི་བྱང་ལམ། བྱང་ལམ་དུས་གྱི་
འཁོར་ལོ། བྱང་ལམ། རྩའི་ཐ་སྐར་བརྟག་པ། རྩ་ཆ་གང་སྟོང་སྒྲོད་བརྟག་པ། སྟིང་། མཆོན། མཁལ། སྟོ།
མཆོར་རྩམས་གྱི་རྩ་བརྟག་པ། འཆི་རྩ། དག་རྩ། གདོན་རྩ། དུས་བཞིའི་རྩ། རྒྱང་། བད། མཐིས་གྱི་
མཆོན་ཉིད། སྟིང་། སྟོ། མཆོན། མཆོར། མཁལ། རྒྱ། པོ། མཐིས། ལོང་། ལྷང་། བསམ་སེ། མ་ཁུ་
འབྲུ་བ་རྩམས་གྱི་མཆོན་ཉིད། མ་ཁུའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲན་ངོས་བཟུང་བ། འབྲས་དང་སྐར་ཡའི་ནད་
བརྟན་པ། འབྲུམ་པ། ལྷོག་པ། དུག དམ་རྒྱ། སེན་ནད་རྩམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པ། མགོ་དབྱིབས། ཤ་
དང་རྩ། ཡན་ལག་གནད། བྱང་ལོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལ་ཉེ། སྤ་ཟེ། བག་ཁུག་གཉིས་སྒྲུར་
ཐབས། རྒྱང་། མཐིས། བད། ལྷན་འདུས། སྟིང་། རྒྱང་། སྟོན་ད། མཆོན་ནད། མཁལ་ནད། མཆོར་
ནད། རྒྱན་ད། ཤ་ཡ། ལོང་ནད། ལྷང་ནད། བསམ་སེའི་ནད། མ་ཁུ་བ། འབྲུ་བ། སྒྲན། འབྲས།
སྐར་ཡ། འབྲུམ་བྲ། གག་ལྷོག དུག དམ་རྒྱ། སེན་ནད་རྩམས་བཙུང་པའི་ལེའུ་ཕྱེ་མ། ལྷོ་གུ ཐང་
རྩམས་གྱི་སྟོར་སྟེ། ཐང་བཤལ། བཤལ། འང་མ་རྩ། བེ་རུ་ཏ། སྒྲ་བཤལ། རྩ་སྟོངས། ལས་རྩམས་གྱི་
ལོག་གོན། སྒྲན་མར། དར་ཡ་ཀར། རིན་པོ་ཆེ། ཟས་དང་ཤ། ཟས་སྒྲན། མ་དང་ཁོང་སྒྲན། རུས་པ།
སྒྲུབས་རྩ་བཙུང་པ། རྩ་བབ། འབྲུམ་པ། མ་སྒྲན་བསྐྱས་པ། དབྱུང་མདོར་བསྐྱས། ཡན་ལག་བཙུང་པ།
གདོན་དང་སྟེ་བཙུང་པ། ཐུན་མོང་ནན་ཕྱིབས། བྱང་ལོག་སྟོད། བྱང་ལོག་སྒྲོད་བཙུང་པ། བྱང་ལོག་
ཐིག་ཆོད། བྱང་ལོག་གི་དབྱུང་དང་། སྒྲན། གཏར་ག མེ་བཙུང་། སྒྲན་གྱི་རྒྱབ་པ་བརྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་
བརྒྱ་བཙུ་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། རྒྱགར་འབྲུར་མཁན་པོ་གྱི་ཁ་ཞེས་པའི་པཎྲི་ཏ་དང་། ལོ་ཕྱ་བ་

བརྗེ་ཚེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཤྱོགས་མཚུངས་པར་སྒྲུང་།

ཡང་དེའི་ཆོ་ཁྲོམ་གྱི་ཡུལ་ནས་དེའི་སྐད་དུ་བེ་ཇི་ཞེས་པའི་སྐྱོན་པ་མིང་དངོས་ཙམ་པ་ཤི་ལ་
 ཉ་བྱ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་མང་པོ་བོས་ནས་ཙམ་པ་ཤི་ལ་ཉས་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེུ་ལྷ་བཅུ་པ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་དམར་བྱང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལེུ་ཞེ་གཉིས། སྐད་ཀྱི་དམར་བྱང་
 འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ལེུ་ཉེར་ལྷ་པ། ཡན་ལག་གི་བཙུག་ཐེམ་བྱང་ལེུ་ཞེ་གཉིས་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་གསང་ཁྱེ་གསུམ། མ་སྟོང་གི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། བྱ་འགྲེལ་བ་དམར་ནག་གཉིས་ཏེ་
 དབྱད་མ་བྱ་བཞི། ཁྱེ་ཆུང་། བྱ་ཆུང་། སྒྲོན་མ། ཞེ་ཆུང་སྟེ་སྟོང་ཏྲིག་བསྐྱས་པའི་བྱ་བཞི། མདེལ་
 རྣམ། མེ། ཐིག་ཙུ། འབྲས་རྣམས་ཀྱི་བཙུག་ཏེ་གཅེས་པའི་བྱ་དྲུག་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་མ་གསུམ་དང་བྱ་
 བཅུ་བདུན། དེའི་སྟེང་དུ་བགོགས་སེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མ། རྣམ་བཅུག་ཐབས་ཚོད་བཞི་པ། སྐེམ་སྐྱོན་
 རིན་ཆེན་གཞིར་བཞག་ རྣམ་སྐྱུགས་འཇམ་འདྲེན་བདུད་རྩི་སྟེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་བའི་བྱ་བཞི་
 སོགས་རྒྱས་པའི་སྟོར་དང་། འབྲིང་དུ་བེ་བྱམ་སྐྱུག་པོ་ཏྲི་ཀ་ཡང་ཏྲིག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡི་གེ་
 དམར་ཆུང་རྩ་འགྲེལ་ཏྲིག་གསུམ་དང་། བྱང་ཁོག་གི་མན་ངག་ལེུ་གསུམ་ག་ཤིལ་བ་ལ་བདུད་རྩི་མེ་
 ལོང་གི་སྒྲོར་ལེུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་དང་ཆུང་བ་བཅུ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ མ་སྟོར་གསུམ་སྟོན་པ་ཐིག་ལེ་
 གསལ་བའི་མདོ་མགོ་བྱང་ཁོག་འགྲེལ་མར་བཙུག་པ། དོན་སྟོང་། རྣམ་པ་ལྷའི་དབྱེད་ཐག་ རྒྱ་ནག་
 གི་བྱང་སྟོང་གིས་མཛད་པ་རིན་ཆེན་དབྱིག་ལེུ་བདུན་ཅུ་པ་དང་། མོ་དབྱིག་ལེུ་བདུན་པ་ཤིལ་བས་
 བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་པ། དུག་དོར་གྱིས་མཛད་པ་མགོ་བོའི་རྩོད་བརྒྱུག་ སྐུལ་པའི་བྱིལ་མཛད་པ་
 བདུད་རྩི་དར་ཡ་ཀན་རྩུང་བཟེད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར། དེའི་འགྲེལ་བ་ཉ་ཤར་གྲན་དས་མཛད་པ། མདོ་
 བྱང་ཆེ་ཆུང་བྱ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་རྩ་རྩ་ལྷ་པ། རོབ་གྲ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེུ་ཉེར་དྲུག་པ། རོ་
 བཟ་ཐ་གྲ་དགུ་སྟོར། གསོན་ཐིག་རོ་ཐག་གི་རྣམ་གཞག་བྱང་སྟོང་མིའི་ཁོག་པ་ལེུ་བཅུ་པ། བྱང་སྟོང་
 རྒྱན་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བྱང་ཁོག་བྱིལ་སྟེ་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་ལ་བྱང་སྟོང་
 གི་ཀེང་རུས་ཆེ་ཆུང་བྱ་བ་དང་། ལེུ་བཅུ་གསུམ་པ་བྱ་བ་དང་། ཚིགས་ཀྱི་སྟོམས་ཀྱི་ལེུ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཡན་པ་སྐྱོན་གྱི་ལེུ་བཅུ་པ་དང་། སྐྱོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་ལེུ་བཞི་པ་

དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་ལྷ་བཙུ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱིག་ལེའུ་བདུན་ཅུ་བ་རྣམས་
བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤུལ། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཟུང་ལོག་གི་སྒྲིམ་བུར་བཞུགས་པ་ལ་སྤྱད་
གྱི་གཞུང་འཛོལ་མཛོད་ཀྱི་གསལ།

གཞན་ཡང་དེའི་དུས་ན་ཉ་ཤང་མ་རྒྱ་དེ་བ་དང་ཁྱུང་པོ་ཙུ་ཙུ་མོགས་ཀྱིས་སྤྲོད་དུ་མ་
བསྐྱར་བར་བཤད་ཅིང་། ཙུ་ཙུ་ལ་ཉ་དེས་ཐིམ་བོད་དུ་སྤྱིད་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བྱེད་
ཅུང་འདི་ནས་ཀྱང་འཕེལ་བར་གྱགས། སྤྱོད་བསྐྱར་ལ་ཁོང་དང་སྤྱོད་དང་བྱེད་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་གཙོས་
དུ་མར་འཕེལ། དེ་གསུམ་པོས་མཛོད་ཁམས་ཀྱི་སོ་ཁ་བསྐྱར་བ་པོ་ལོ་བཞི་བྱས་པའི་བྱ་དགའ་ལ་རྒྱལ་
པོས་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། མ་བཙོས་མ་བུ་བཙུ་བདུན་མོགས་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱར་གསུམ་ཡི་གོ་དམར་
ཅུང་དང་བཙས་པ་གནང་ནས་རྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དམག་ནས་ཀྱང་བཏོན་
བར་གྱགས། ལ་ལར་སྤྱོད་བཞེད་མེས་པོ་ལ་མགོ་དུད། བྱང་ཏི་རྒྱལ་མཉེས་ཁར་བུར་བྱང་ཁོག་ཁོང་
ལྷ་མོ་གཟི་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་བཙོས་གནང་ཡང་ཟེར། མེས་ཨག་ཚོགས་གནས་དུ་གཤེགས་ནས་
བཙོད་པོ་ཁྱི་སྤོང་ཕྱེ་བཙོན་ནས་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་འཛིན་པའི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་
གྱི་སྤྲོད་པ་རྩ་མ་རྩ་། ཉ་ཤང་མ་རྒྱ་གྱི་ན་ད། ཙུ་ཙུ་ལ་ཉ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བའི་སྤྲོད་གསུམ་དུ་
གྱགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་སོ་སོའི་ལུགས་དང་བསྐྱར་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་རྩ་བ་རྩ་ཉི་
ལྔའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བདུན། ལུས་གནས་ནས་གཞི་གསུམ་གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། རྒྱ་
བརྟག་པ་གསེར་གྱི་མེ་ལོང་། གདམས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་དུལ་གྱི་མེ་ལོང་། སྤོང་གཏན་ལུགས་ཀྱི་
གཟེར། རྩ་དུད་རྒྱའི་སྤྲོད་མཆོ། ཁ་དམར་རྒྱས་པ་གསེར་གྱི་གཏན་ཐིམ། བསྐྱར་པ་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ།
རིན་པོ་ཆེ་བདུན་རྩི་གསང་བའི་ལུང་། སྤྲོད་ལུས་སྤོང་མ་གསེར་གཟོང་། བཙུང་ལེན་རིན་ཆེན་ཤེལ་
འཕྲེང་། སྤྲོད་མིང་འབྲུ་ཤག་ཟངས་ཀྱི་བུམ་པ། འདྲ་ཡིག་དུང་གི་མིག་འབྲུག་སྤེབས་གཡུའི་དྲ་བ། རོ་
སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ཐེང་བ། ཞིབྱེད་ཐུ་ཏིག་ཐེང་བ། རྩ་བཤལ་དུང་གི་ཕྱགས་ཤིང་། རྒྱགས་རིན་ཆེན་
ལུགས་ཀྱི། བཤལ་དུལ་གྱི་བུམ་པ། འཇམ་རྩི་ཉིམ་འི་གཟེར་བུ། ཉི་རུ་ཉ་ལུགས་ཀྱི་པར་བུ། སྤོང་སྤྲོད་
ནགས་སུ་འཕྲུག་པ་གཡུའི་དྲ་བ། ལུས་ཉི་ལྔའི་ཐིགས་པ། བུག་པ་མེ་རྒྱའི་གཟེར། གཏར་ཁ་ལུགས་

ཀྱི་པདྨ། མེ་བཙའ་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ། ཐུར་དབྱེད་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། །དམ་ཆུ་རྒྱ་མཚོ་འབྲེན་
སྒྲིམས། སྐྱོན་གནས་མདོར་བསྐྱུས་ནམས་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ཉེར་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནད་ཀྱི་སྒྲོར།
ཐོར་དབྱེད་ལ་སྦྱིར་མ་གཙོང་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ། མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་དང་བཙས་
པའི་བཙས་ཉི་བཞེས་པ་ལ་རིན་ཆེན་སྤངས་པའི་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་བཙམས་པ་དང་། ལིའི་རྒྱལ་པོའི་
སྒྲིའི་བཙས་སོགས་ལུལ།

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ལུང་པོ་ལུའི་ནད་གསོ་བ། བདུད་ཅིའི་སྐྱོན་རིན་པོ་ཆེ་གསང་
ཉིག་སྒྲོན་མ། རིན་པོ་ཆེའི་མདོའི་ཙུ་བ་ལྟ་བུ་ལེའུ་བཙུ་བདུན། མདོ་རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལེའུ་དོན་དུག འདུ་བ་རྣམ་བཞིའི་ཉི་ཀ་ལེའུ་ཉེར་ལྔ། དོན་སྒྲོན་ཉི་ཀ་ལེའུ་བཙུ་དུག ཐུན་བྲག་མེར་གྱི་
ཉི་ཀ་ལེའུ་སོ་བདུན། མགོ་བོའི་ཉི་ཀ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག བྱང་ཁོག་གི་ཉི་ཀ་ལྷུལ་ལྗེ་ཁག་པོ་ལེའུ་ཞེ་བདུན།
ཡན་ལག་རྣམ་བཞིའི་ཉི་ཀ་ལེའུ་བཞི་བཙུ་ལྟེ་དྲིལ་བས་ལེའུ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ཙུ་དགའི་བདག་ཉིད་
ཙན། མི་དྲ་མི་དབང་ཚུ་དང་ཉེ་གང་དེ་བ་བོ་རྟེའི་འཇུར་དྲང་སྒོང་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་དང་དཀའ་ལུགས་
གཞོན་ལུ་ར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་གསོ་བྱེད་འཕྲུལ་གྱི་མཛོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་
མ་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་རུ་ར་རིགས་བདུན་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་ནད་གཞིའི་གནས། དེའི་དྲགས། སོ་སོར་
བཙས་པ། དབྱེད་ཀྱིས་བཙས་པ། དེའི་ཇ་ལོག ཐོར་དབྱེད། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བཙས་པ་བདུན།
རྣམ་རྒྱལ་རོ་དུག་ལྡན་ཡོན་པ་ལྟར་གསར་པ་བཙན་བབས། རྒྱས་པ་ཐོག་བབས། བཙས་ཉེས་ཡོངས་
བསྒྲོག སྒྲ་གཉན་ཇ་ལོག ཁ་ཐོར་གདམས་པ། ལྷག་དབྱེད་རྒྱ་འཕྲུལ་བཙས་དང་དུག ལུས་པ་བརྒྱད་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཉན་བརྒྱད་ལྡན། ལུ་རྗེས་གསུམ་ལྡན་བཞིན་དུ་དྲགས་བཙས་ཐབས། རྗེས་
གཙོད་གསུམ་དུ་སྒྲོན་པ་རྣམས་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲིགས་བམ་གཅིག ལྷག་ན་རྟོ་རྗེས་གསུངས་པར་གྲགས་
པ་ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་བཙུ་ཙུ་བཞི། དེའི་འགྲེལ་པ་ཙུ་བའི་དྲང་སྒོང་བརྒྱད་དང་ཐུན་བྲག་ལུ་བཙུ་གསུམ་
ཀྱིས་བྱས་པའི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། བཙས་ཐབས་ཉེར་གཉིས་པ། ཚིག་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་
བསྐྱར། དེ་ནས་ཙན་པ་གི་ལ་ཉར་པ་ལྷུལ་དུ་འབྱོན་ཁར་སྐས་ལ་གདམས་པ་བེ་སྤམ་ནག་པོའི་སྒྲོར་
འཇལ་ཚད་དང་བཙས་པ་དང་། ཙུ་ར་གས་མཛད་པ་དྲང་སྒོང་རྟིང་རྒྱུད་མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་གི་བྲ་

འཁྲིད་སྒྲོར་གསུམ་དང་། མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་འདྲུ་བ་ཐོར་བྱ་དང་བཅས་པའི་བཅོས་ཐབས་རྩ་
བའི་མན་ངག་དོན་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་བེ་ཇིའི་པོ་ཏི་ཁ་སེར་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སྤུལ་བ་ལས། བྱི་མ་
ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཡིག་འོད་འབར་དུ་གྲགས།

གཞན་ཡང་ཉ་ཤང་པེ་ན་ཅེ་ཏས། རྒྱལ་སྒོན་དམངས་གསུམ་གདམས་པ་རྩ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་སྒྲོར་ལྟ་སྟེ། མགོ་བྱང་ཁོག་ཁོང་ནད། ཡན་ལག་ཐོར་བྱ་དང་ལྟ། མགོ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་
དྲས་དང་བརྒྱུམ་བཅོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཤོག་དེའི་བཅུ་བདུན། བྱང་ཁོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་དཀར་ཆོས་
དམར་ཆོས་དཀར་ཤལ་དམར་ཤལ་སོགས་ཤོག་དེའི་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྟ། ཁོང་ནད་ལ་བཤལ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཕྱགས་ཤིང་། དུག་བཅོས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ། ཤ་དུག་ཉི་ཟེར་སྒྲིན་བུམ་པ། བཅོན་དུག་སྒྲིག་
སྒྱབས་གོ་ཆ། ཚད་པ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་། གྲང་བ་རིན་ཆེན་ཤ་སྒྲོར་སོགས་དང་། ཡན་ལག་ལ་
མཛོད་ཆེ་བ་ལེའུ་སོ་དུག་འབྲིང་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་རྩ་འགྲེལ། སྒྱི་དོན་འགྲེལ་བ་དང་གནས་སྒྲབས་
གེགས་སེལ་གཉིས། སྒྱི་དོན་ལའང་བྱི་ལྟར་དམངས་ཡུལ་མི་ལ་གདམས་པ། བད་ལྟར་སྒོན་པོ་ལ་
གདམས་པ། བྱི་དམངས་ལུགས་ལ་རྩ་བ་འབྲུལ་ལྟེ་ཞེ་གཉིས། མན་ངག་འབྲུལ་ལྟེ་ཆེ་རྒྱུད་། བད་སྒོན་
པོ་ལུགས་ལ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་གནད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་དང་བཞི། རྩ་སྒྲོར་ལ་འགྲེལ་བ་བདུན། གནད་
ཡིག་བཅུ། དཔེ་རྒྱུད་ཉེར་བདུན་ནོ། ཁགས་བ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ལ། ཆེ་ཆེ་ལྟར་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཆེ་ལྟར་
བཅོས་པ། དམར་འཁྲིད་ལྟར་བཅོས་པ་གསུམ། ཆེ་ཆེ་ལ་གཏུ་སྒྲིང་འབྲ་དང་སྒྲིང་ཅེ་གཉིས། སྒྲིང་འབྲ་
ལ་སྒྲོར་ལྟར་དང་སྒྲིང་ཅེ་ལ་བཅུ་སྟེ་བཅོ་ལྟ། རྒྱུད་ཆེ་ལ་ལྟན་ཐབས་ཉིད་ཁོལ་གཟེར་བུ། འོག་གཞོན་
བཞི་ལས། ལྟན་ཐབས་ལ་བརྒྱད། ཉིད་ཁོག་ལ་བཞི། གཟེར་བུ་ལ་དུག་འོག་གཞོན་ལ་གསུམ།
དམར་ཁྲིད་ལ་ལྟེ་མིག་དང་ཡང་ཉིག་གཉིས། དེའི་འགྲེལ་བ་གནས་སྒྲབས་གེགས་སེལ་རྩ་བའི་
དཀར་འགྲེལ་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་བཅུ་གཉིས་སོ། རྒྱུད་བ་ལ་གཤམ་པའི་བད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་མི་འབྲ་བ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། ཁ་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟེ་མིག་སོགས་ཡིག་སྒྲུ་མ་བུ་ཚད་
བར་བསྒྱུར་རོ།

འདི་དག་གི་སྤྱི་ལྟར་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྒོན་ཆོ་དོ་རྟེ་གདན་དུ་

འཛོམ། ཁྱེད་སངས་མཁའ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཆོག་པ། མ་འོངས་གངས་རིའི་ཁྱོད་དུ་འབྱུང་།¹³⁷ ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་ཐི་
 མ་མེད་པས། བདག་གུང་གནས་དེར་ལྟ་འདྲེ་འབྱུང་དུ་འགྱོད་པ་¹³⁸ ཞེས་དང་། དགེ་སློང་ར་ལ་བདེན་པ་
 ཡོད་མེད་ཀྱང་། ཁྱི་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་གོགས་ཀྱི་ཉག་ཏུ་དགེ་¹³⁹ ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ཕྱག་ན་
 བད་མོ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཐ་མི་དད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སློང་ལྟུང་ཕུན་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དོ་བོ་ཁྱོད་དུས་གསུམ་མཁའ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུ་འཛོམ། བོད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིག་གདུག་པ་
 ཕན་ནམས་བུལ། དྲག་དམར་དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྟན་གྱུ་བ་གྱིས་གཞི་བྱས་གྱིས་
 བསྐྱབས། རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གོགས་མེད་དུ་འབྱོངས། རབ་ཏུ་གནས་པས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་གེས་
 སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་འཛིན་གཟུགས་རྣམས་མི་ལྟར་འབྱོན་ཞིང་གཏམ་གསུངས་པ་
 སོགས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ལྟ་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན་སོ་སོར་བྱུང་། བོད་སྤྱག་དབང་པོ་གསལ་ཞིང་
 སློ་སྒྲིག་པ་དུ་མ་བོས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བསྐྱབས་ཀྱང་། སྤྱི་ཉེ་ལྟེ་ལྟེ་མ་འགྲུར་བའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
 ཡས་པར་གྱུར་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། གཙང་གི་སྟེ་མོ་བྱེ་མཁར་བྱ་བ་ཡི། གནས་གཞི་ཞིག་
 གི་གང་ཁང་དམིག་གུ་ན། ཡམིང་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱ་བ་ལ། མ་མིང་བྱན་ཀའ་བཟའ་སྒྲོན་སྒྲིད་ཀྱི་བུ།
 གན་རྒྱལ་ཐང་ཏུ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་པ། ཡམ་གཉིས་ལ་བསྐྱངས་ན་སྟེར་བར་མཆིས། སྤྱུལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་
 རྩོད་མེད་གྲགས་པ་འབྱུང་མོ།¹⁴⁰ ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། གཙང་ཉང་ཆབ་དང་གཙང་ཆབ་འཛོམ་པའི་
 འགམ་དུ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་དང་སྒྲོན་བཟའ་སྒྲོན་སྒྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་
 བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤྱར་བོས། ལོ་བདུན་གྱི་བར་ཁ་ཟས་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་ཁོ་ནས་
 གསོས། གེས་རབ་བསྐྱེད་ཐབས་སུ་སློ་ལེལ་གྱི་གཟུངས་སྤྱུ་བ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། འདྲ་འབག་ལྟར་ན་
 ལོ་དགྲུ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱོན་པོ་ལོ་གསུམ་དང་། བཅུ་གཉིས་ནས་རྗེའི་གསོལ་ཀ་བ་ལོ་གསུམ་མཛད་
 བར་གྲགས། གང་ལྟར། དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་མཁས་པར་བསྐྱབས།¹⁴¹ ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་ཨོ་ཁྱོད་
 སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་དང་ཟ་རྩོམ་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཛོ་གཉིས་ལ་དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྟེ་བར་
 སྤྱི་ཤིག་པ་གནན་པས་མཁས་པའི་ལུས་ཏུ་གྱུར། ལྷན་ཁང་གི་དུ་མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་།

རྒྱས་དེར་རྒྱལ་པོས་སློན་འབངས་མཁས་བཙུན་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
 བོད་དུ་རྫོགས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཤིག་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་འདུག་པས་ཆོལ་དུ་གཏོང་
 དགོས་ཞེས་བསྐོས་པར། གན་ཇག་ཐང་ཏ་དང་གཙང་སྟོན་ལེགས་གྲུབ་གཉིས་ཆོགས་པའི་གསེབ་ནས་
 ལངས་ཏེ། རྗེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ལྟར། བྱེད་གཉིས་ལ་གསེར་གྱི་
 པ་ཏ་ཐོད་པའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་མགོར་བཞོན། པ་ཏ་དང་བྱར་མ་དང་ལུ་གུ་རྒྱུད་འགའ་ནི་དུག་པོའི་
 གསེབ་ཏུ་སྤྲུམ། གསེར་བྱེད་པ་མེན་གྱི་རྩ་དོད་དང་། གསེར་བྱུམས། ལུས་ཆས་མི་རྒྱ་བ་དང་གཙན་གཟན་
 གྱི་སྒྲེར་མོ་སོགས་དགོས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྟ་མཆའ་ལུ་བྱ་གདོང་སོགས་ལ་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། རོ་ཤི་དོ་ཆད་ཀྱི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བཙུ་དུག་སྤྱད་པའི་མཐར། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་
 ལ་སོགས་པ་བཀ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ཞུས། བྱེད་པར་དུ་གྱི་སིང་ལ་རྩེ་ལ་མེད་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་གར་རང་དུ་འདྲུབ་གདལ་དུ་མི་བསྐྱགས་པར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་
 དང་པུ་ཏའི་རྒྱ་ཉིས་སློད་བཏབ་ནས་འཛོག་པ་དེ། སློབ་དཔོན་གཞོན་སྦྱོར་སྐར་མདའ་གདོང་དང་།
 བེ་རོས་སེང་གེ་རབ་བཏན། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རང་པ་རྣམས་སུ་བརྩམས་ཏེ་གདན་དྲངས། དབང་དང་མན་
 དག་རྫོགས་པར་ཞུས། ལེགས་གྲུབ་དོ་སོ་འདོད་ནས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལམ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་འདས།
 སྤྱར་ཡང་བེ་རོས་གཞུང་མན་དག་ཀྱན་གྱི་ཞུན་ཐར་བཙན་ཅིང་། དགའ་རབ་དོ་རྗེ་དང་འཇམ་དཔལ་
 བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཙན་རྣམས་དང་མཇལ། ཆོས་བཀའ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞུས་ཏེ་
 དགོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཀྱང་མཁྱོགས་དཔོན་པོ་ཀུ་མ་ར་ལ་གསེར་གྱི་པ་ཏ་བྱིན་གྲོགས་པོ་
 བྱས། ཀྱང་མཁྱོགས་ཀྱི་གདམས་པ་བསྟན་དགོས་བྱས་པས། བྱ་གོ་བོ་རི་རྩེ་བས་གཙོད་པ་ཙམ་གྱི་
 གདམས་པ་བྱིན་ནས་བོད་དུ་ཆས་པས་ཆོ། རྒྱ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལྷས་ལོག་མན་དག་གི་ཆོས་བོད་དུ་
 འཁྱེར་བར་རིག་ནས་རྗེས་བསྟེན་པ་བཏང་བས་མ་ཟེན་ཏེ། བོད་ཀྱི་བན་དེས་ཆོས་ནི་མ་རྟེན། སུ་
 རྟེན་གས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་ཁྱེར་ཟེར་ཕྱ་མའི་ཡི་གེ་བོད་དུ་བརྒྱུངས་པ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་པས། བེ་རོ་རྒྱ་ནས་
 འཁོར་འཕྲལ་མཇལ་དུ་མ་གནང་བར་བརྟེན། རྗེ་ལ་ཞུ་འཕྲིན་སུལ་བ་ནི།

བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལགས། །འཛིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་བྱགས་

ལྷུངས་ཏེ། །མ་ནོར་ཡང་དག་བདེན་པའི་ཚོས་འདོད་ནས། །གསེར་བྱེ་བརྒྱུད་ནས་བདག་ཅག་འཚོམ་
 ཏེ་བཏང་། །དུམ་ལྷོད་ལམ་བཅད་མཐའ་ཡི་ཁ་བསྐྱོར་ཏེ། །ལས་འཕྲོད་ག་པས་མཁས་ཞལ་མང་པོ་
 འཁུམས། །བཟོ་དང་བསྟན་བཅོས་གསོ་དབྱེད་སྟོན་ལ་སོགས། །ཆེ་འདིར་དགོས་པའི་ཕན་བྱ་སྟེ་
 ཚོགས་པ། །དམ་ཉམས་སྟོན་པའི་བསྟན་སྲུངས་སྟེ་ཚོགས་དང་། །ཁྱིམ་གྱི་བསྟོན་པའི་ལུང་རིགས་
 མཚོན་ཆ་དང་། །དབང་པོའི་རིམ་འཇུག་ལམ་སྟེགས་རང་རང་ལམ། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་མ་ལུས་ཐམས་
 ཅད་དང་། །བདེ་ཆེན་ལྷན་རྒྱུ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བྱས། །མད་བྱུང་བསྟན་པའི་སྤྱིར་པོ་ཐེག་པའི་
 མཚོག་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མེད་ཚུལ་མེད་རྒྱུས་པ་ཆེ། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་བདག་ལ་མཆིས། །ཞལ་
 གཡུང་མཆིས་ནས་བཀའ་མཆིད་གསན་དུ་གསོལ། །ཡུན་དུ་མ་མཇལ་གཡུང་ཁམས་སྟོམས་ལགས་
 སམ། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཞལ་མཇལ་ཞེས་འབུལ། །ཞེས་སྤུལ་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཆེན་འབྲ་
 བའི་ཁ་དཔོན་བདག་། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལན་གནང་། །མ་འབྱུངས་པར་མངའ་བདག་གི་དབུ་སྐྱ་ཐེམ་
 བར་བཀམ་སྟེ་དེའི་སྟེང་ནས་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྟེན་དངས། །རྟ་མཚའ་ལུ་མེ་སྟག་དང་དང་པ་གསེར་
 རྩོད་སྟེ་གཉིས་གསེར་སྐྱ་གཡུ་ཡིས་སྤྲུས་པ་དང་། །གསེར་དཔུལ། །དར་ཟབ། །གཡི་སྤྱང་གི་བྱུལ་བ།
 །བཟང་སྤྱེམས་ལ་སོགས་པ་དངས་ཏེ་ལྷ་དོན་ཚོགས་སུ་བཅད་ནས་ལུས། །ཉིན་པར་རྩེ་བོ་འབངས་
 བཅས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་དང་། །ནམ་གུང་རྩེ་ལ་མན་དག་གི་ཚོས་བསྐྱར་བས། །རྒྱལ་པོས་མན་དག་
 གི་རྒྱ་མཚོ་ལྷའི་རྩེ་ཞེས་མཚན་གསོལ།

བེ་རོ་འདི་སྟོབ་དཔོན་པད་མའི་ཞལ་སྟོབ་རྩེས་འབངས་ཉེར་ལྷ་དང་། །གུབ་ཆེན་དགུར་
 གཤམ་པ་གཉི་གར་ཐེ་ཞིང་། །བོད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱར་བ་མཐའ་ཡས་པས། །ཐང་ཡིག་ལས།
 །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུ་། །བེ་རོ་ཅན་འབྲ་བའི་ལོ་རྩ་བ་། །སྤར་ཡང་མ་བྱོན་ད་ཡང་
 །འབྱོན་རེ་སྐྱར་། །མ་འོངས་རྒྱ་གར་ལས་སྤྲད་གེས་ཅམ་ལ་། །ལོ་རྩ་བ་བཞེད་སྟེ་བེ་རོ་འཛུང་མི་ཉེ་། །ལོ་
 རྩ་བ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་པརྩེ་ཏེ་། །འདི་ཡི་ཚོས་དྲིན་ཡོད་དོ་བྱི་རབས་ནམས་།¹⁶⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་མཐུན་པར། །བྱི་འབྱུར་གྱི་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལྟན་གེས་རབ་གྱིས། །བེ་རོ་ཅན་ནམ་མཁའི་མཐའ་
 དང་མཉམ། །སྒྲ་ཅོག་གཉིས་ནི་ཉི་ལྷ་ལྷུང་འབྲེལ་ཡིན། །རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་འདྲ། །ཁོ་

བོ་ཡང་ནི་སྤྱི་བུ་མེ་བྱེད་ཅམ།^{༡༩} །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་པ་
སྦྱང་བར་མཛད་ལ། མཁུན་བཙེ་བྱས་གསུམ་འགྲན་ལྷ་དང་བུལ་བ་དོ་བོ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་ཡོ་
ཤེས་སྦྱ་མའི་རོལ་གར་ལས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པའི་ཞབས་རིམ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་པོ་ལས་གསལ་གྱུ་ན་དགའ་བོ་སྤྱར་ཡང་སྦྱེ་འགྲོའི་དཔལ་
དུ་མེད་པ་སྦྱུལ་བའི་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནས་ཁ་ཆེད་ལྷ་མཛོན་ལ་སྦྱན་དབྱེད་ཀྱི་ཆ་ལག་མང་དུ་ལྷས་
ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་ཐང་ཡིག་ཤེལ་བྲག་མའི་ལེའུ་གྲུ་བཞི་པར། བེ་རོ་ཅ་ནས་བོན་ཆོས་འདྲེས་མར་
བསྐྱར་། བེ་རོ་ཅ་ནས་རྩིས་སྦྱན་འདྲེས་མར་བསྐྱར་། བེ་རོ་ཅ་ནས་མདོ་སྐྱེད་འདྲེས་མར་བསྐྱར་།
མདོ་བསྐྱར་ནང་དུ་ཡོ་ཤེས་སྡེ་ཞེས་བྲིས་། སྐྱེད་པ་བསྐྱར་ནང་དུ་བེ་རོ་ཅ་ན་བྲིས་། བོན་བསྐྱར་ནང་དུ་
གན་རྒྱ་ཐང་ཏ་བྲིས་། རྩིས་བསྐྱར་ནང་དུ་ཡིན་པའི་བེ་རོ་བྲིས་། སྦྱན་བསྐྱར་ནང་དུ་ཆོས་འབར་བྲུ་བ་
བཅུ་གེ་། མདོ་ཆོས་དགོངས་འགྲོལ་དང་བཅས་པའི་ཆེར་བསྐྱར་།^{༢༠} ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱན་དབྱེད་སྦྱ་
ཆོགས་སྡེའི་མན་ངག་ཅས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྡེ་འབྲུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། དུག་བཙེས་ཤ་མོ་ལས་
དཀྱུས་སྡོལ་དཔོན་ཉི་མ་མེད་གས་མཛད་པ་སོགས་བསྐྱར་ཅིང་། བདག་གི་སྤྱ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།
འབྲུག་པར་བྲིས་པའི་ཡི་གངས་ཅན་འདིར། རྩོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྦྱན་དབྱངས་པའི། བྲིན་ལས་
སྦྱང་རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞི་འཛོལ་བའི་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་འབྲུམས་སྤྱུགས། རྡོ་འདྲའི་རིག་
བྱེད་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་བའི་དབྱེས། ཆོག་ཏུ་དོན་རྒྱས་རྒྱད་བཞིའི་རྒྱ་ཤེལ་དབང་། རོན་གྱི་པཎ་ཆེན་
འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་སྤྱ། བེ་རོའི་མཁུན་དབྱེད་རྒྱུད་གི་ཤིང་རྟས་དབང་།^{༢༡} །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་
བཞིན་གཞུང་ལྷགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་བ་བདུད་རྩི་སྦྱང་བོ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལེགས་པར་བསྐྱར། རིག་ཕུན་སེལ་སྦྱོན་མེད་མེད་
དོན་བདེ་སྦྱོད་རྣམ་ལྷ་གཉིས་མཛད་པར་གྲགས།

གཞན་ཡང་ཐང་ཡིག་ལེའུ་གྲུ་ལྷ་པ་ལས། རྒྱ་ནག་སྦྱན་པ་ཏ་ཤང་དེ་བ་དང་། སྤྱ་སྦྱན་ཉར་
བཙན་གི་ལ་ལ་སོགས་པས་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བདུད་རྩི་སྦྱང་བོ་དང་། སྦྱན་གྱི་བཅུད་ལེན་བྱེད་
ཐབས་མང་པོ་བསྐྱར་།^{༢༢} ཞེས་རྒྱུད་བཞི་འདི་རྒྱ་ནག་ནས་བསྐྱར་བར་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་

མན་ངག་དང་བཙས་པའི་བཀའ་བའི་རྟེན་ལ་བབས་པས་གོང་དུ་ལྷན་ཡིག་ཚིགས་བཙད་མར་གསལ་བ་བཞིན་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་ཕུལ། ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གཟིགས་ཀྱང་། གསང་རྒྱད་མན་ལག་ཚོལ་ན་མི་རུང་བར་མཁྱེན་ནས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མི་མཛད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ལོར་དུ་བཙངས་རྗེས་མ་འོངས་པ་ན་ཚོས་བརྒྱད་ཐག་ཉེ་བ། གདམས་པ་ལྟར་མི་ཞུགས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་གཏེར་དུ་སྦྲ་བར་བརྩམས། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དང་བཀའ་བགྲོས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། འཚོ་བའི་སྒྲིག་སློབ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཚིག་ཏུ་དོན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་དེ་ལྟ་སྤེལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ། འདོད་ལྟའི་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་གཏེར་དུ་སྦྲ་བས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིག་ཅེས་ཚོས་སྦྱང་ཞང་སློན་དོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དང་གཏེར་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱ་ཅན་ལས་བྱེད་ཤན་པ་ཉལ་སེ་སྦྱར་མགྲོགས་ཅེ་སྦྱང་མདོག་དམར་གསུམ་ལ་གཏད། རྗེ་མངའ་བདག་གིས་མ་འོངས་པ་ན་ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པས་གཏེར་ནས་སྦྱངས་ཏེ་འགོ་ཕན་དཔག་མེད་སྦྱོད་པར་ཤོག་ཅིག་གི་སློན་ལམ་བཏབ་ནས་བསམ་ཡས་དབུ་ཅེ་བར་ཁང་གི་ཀ་བའི་ནང་དུ་སྦྲས་བ་གཏེར་མའི་ལྷགས་དང་།

བཀའ་མ་ལྟར་ན་ཁ་ཅིག་འདི་ཡན་དང་རྒྱུད་ལྷགས་མི་འདྲ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཤིང་། དེ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་བའི་རོ་ལ་ཞུས་པར་ཚིག་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་ཕུལ་བུ་ཚུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་གསན་པར་བྲགས་ཀྱང་གཏེར་རིགས་ཀྱི་ཡིག་རྟེན་ལུངས་མར་རྒྱུད་གཏེར་དུ་སྦྲས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྲས་སུ་ནི་བཙན་པོའི་དགོངས་པ་ལ། ཡབ་ཀྱི་གསོ་དབྱེད་བྲགས་གཅིགས་ཆེ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གནང་ངེས་པར་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱི་སྒོང་ལྟེ་བཙན་ལ་ངས་ཕུལ་པ་མིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བུ་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་དང་བརྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་བཤད་དོ་གསུངས་ནས་རང་འགྱུར་མཛད། སྤྱིར་ཡབ་དང་བའི་རོ་ལ་ཡང་བཀའ་མ་ཕར་ཕུལ་ཞིང་གཏེར་མ་ཚུར་ཞུས་པར་བཞེད། དེར་སང་བརྒྱད་པའི་དུས་བའི་རོའི་ཀྱང་སྤྱོན་དུ་སློབ་དཔོན་བཞུགས་པའང་ལོ་རྒྱུས་འདིའི་བཀའ་མའི་དབང་དུ་སོང་བའམ་ཡང་ན་གཏེར་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྟེ་བཙན་གྱི་བྲགས་དགོངས་ལ།

སྒར་ཡབ་མེས་རྣམས་དང་ཕྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོ་བ་རིག་པའི་བཀའ་སློལ་ལེགས་པར་བཏོད་
པས་དར་ཀླུ་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི། ད་རང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་དུ་མ་བསགས། སྤོན་ཆད་
མ་བསྐྱར་བའི་རིགས་མཐའ་དག་དར་བར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་མང་དུ་
སྤུལ། ཐོ་ཉ་བ་ཡུལ་སོ་སོར་བཀའ་ཡིས་མངགས་པ་ལས། འཕགས་ཡུལ་ནས་ཤེའི་གནམ། ཁ་ཆེན་ས་
གུ་བྱ་བ་བཟོ། རྒྱ་ནག་ནས་སྤོང་གསུམ་གང་བ་དང་ཉ་ཤར་བ་ལ། ཉང་ཏིང་ཉག་སུམ། ལྷག་ཐེགས་ནས་
ཉ་ལ་ཤེའི། གུ་གུ་ནས་སེང་མདོ་འོད་ཆེན། འོ་ལ་ཐོན་སྤྱོད་མ་རུ་ཅོ། བལ་བོ་ནས་རྩྭ་ཤི་ལ་སྤེ་
མཐའ་བཞེན་སྤོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲོན་དགུར་གྲགས་པ་གདན་དྲངས།

བྱར་མཁར་པས་མེས་ཨག་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཅམ་པ་གི་ལ་ཉ་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱང་འདི་སྐབས་
སྤྲོན་པ་རྣམས་ཉམས་སད་ཆེད་རྒྱལ་པོས་སྤྲོན་རྒྱུ་བཏབ། ཐོ་བྱང་ལས་ཐང་ཀམེད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས།
སྤྲོན་པ་རྣམས་སྤྱིར་བཞག་སྤེའི་ཕྱི་ཕྱོག་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་གིང་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
པས་རྩ་ལག་པ་དངོས་ལ་བཏྲ་བ་དོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། ཐ་གུ་འདི་ལ་རྟོགས་ལས་ཁ་སྤྲོད་ཐོགས་གིག་
གསུངས། གྱི་སྤྱི་ལག་པར་ཐ་གུ་བཏགས་ནས་བཏག་ཏུ་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་འགོ་ངས་སམ་བདག་
ཕག་ཉམས་པ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་ནང་ཕྱི་དལ་ཁོང་འཕྱུག་པ་གཙན་གཟན་ཐ་མ་གྱི་སྤྱི་རྩ་འབྲེལ་བཞེན་སྤྲོད་
ཞེས་དང་། དེ་ཐོའི་ལག་པར་ཐ་གུ་བཏགས་པ་བསྟན་པས་ཁ་འདར་ལ་གཏོང་སྤྲོད་པ་འདབ་ཆགས་
ཐ་མ་ཁྱིམ་བྱའི་རྩ་ཅམ་ལས་མི་འདུག་ཅིས་དང་། དེ་རྗེས་རང་འཐག་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་པས་ཁ་
བྱིང་ལ་གཏོང་སྒྲ་བ་གོར་མ་དོ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་མོའི་མདོན་གེས་ལ་བཏེན་ནས་སོ་སོར་
མཁོར་བར་དོས་ཟེན་པས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགེས་ཏེ། འཆོམ་དོད་སྤྲོད་པར་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ལ། བོད་
འབངས་མགོན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་བཀྱར་བར་གྱིས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོ་སྤོག་སྤེར་བའི་ཕྱིར། ཁ་གོན་ག་
ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བཙན་པོ་སྤེ། རྟེན་ཡིས་བཀྱར་བས་མཚན་ཡང་ལྷ་རྗེར་ཐོགས། འགྲོ་བའི་མགོན་ཡིན་
གལ་གྱི་གོང་ལ་བཞོག། འབོལ་གུམ་སྤྲོད་གཟེག་ཟེའོག་གདན་དུ་འཐིང་། རྒྱུལ་བསྐྱུར་ཀྱིས་རྒྱང་
སྤྲོད་གསེར་དུ་ཡུལ། ཅི་གསུངས་དང་འོང་སྤྲོད་པའི་བཀའ་མ་བཙག། རྒྱལ་སྤྱི་ཡིན་ཡང་མི་ཕངས་
སྤོག་རིན་ཡིན། བཙུན་མོར་ལག་དགས་གི་ཡང་སྤོང་མ་ལེན། སྤྲོད་དུ་ཐལ་བ་སྤྲོད་ཀྱང་སྤྲོད་རིན་

གསེར་དུ་རྫོངས། ཞལ་དུ་སྒྲིམས་ཤུས་ཤིག་གཟུག་རྒྱུ་དུ་རྫོངས། རྒྱུ་དུ་བསྟེན་ཕྱིར་རོལ་ལྟོག་སྒྲིམས་
སྒྲོངས། ཞལ་པེར་དར་ཟབ་ལྷམ་དང་རྒྱམ་ཐག་ཤུལ། གྲུག་གིས་ལུར་ལས་ཕྱག་དང་ཞེས་གྱིས། ཆོ་
འདིར་དྲིན་ཆེ་དྲིན་ལན་ཡུན་དུ་སོམས། ཁང་ཡིས་ཤུལ་བའི་སྒྲ་གཅིགས་བཅུ་གསུམ་པོ། ཞང་གིས་
འགལ་ཡང་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་བཀའ་གཅིགས་གནང་། མོ་བྱང་དུ་སྟེ་ལེན་དང་
ཞབས་ཏོག་གྱུ་ལོམ་པ་བཤམས།

སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེས་དཔང་པོ་དང་སྐྱེ་ཅོག་གཉིས་སོགས་རང་རང་གི་སྐད་ལ་བྱང་བའི་ལོ་ལྷ་
བ་དང་བཅས་སྟེན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བསྐྱར་ཅིག་པར་བཀའ་གནང་བས། རྒྱ་གར་ཤརྟི་གརྟུ་ས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་བལ་སྒོམ་སྒྲིག་པོའི་རྒྱུད་དང་། སྟོག་སྟེ་བཞི། བདུད་ཅི་
ལུང་བཟེད་ཆེ་རྒྱུད་། བདུད་ཅི་ལུམ་སྟིང་སྟེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསུང་དུ་འབོད་པ་སྟུངས་པ་སྟེ་ལ། ལྷ་
རྒྱུབ་ཀྱི་གསུང་དུ་གྲགས་པ་མདོ་ལ། སྟོལ་མས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་སྟོར་འབྲུམ་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ།
རྒྱ་ནག་གི་སྟེན་པ་གསུམ་པོས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་སྟོར་བའི་འཕྲེང་བ། བྱང་ལོག་
དོན་འགྲེམས་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལོང་། ཡན་ལག་ཕྱག་གི་བདེ་ལས་བྱང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ། ར་ལག་
ནོར་བུ་དྲི་མ་མེད་པ། མེ་རྩ་གོ་བསྟོག་དུག་དབྱེད་མེ་ལྟེ་འཁོར་ལོ། ཐོར་བུའི་ནད་ཀྱི་སྟོས་བཅོས། རྩ་
དབྱེད། རྩུག་དབྱེད། མེ་བཅའི་ལག་ལེན་སྟོན་མེ། ཁ་ཆེའི་སྟེན་པས་དབྱེད་མེང་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེན་
པའི་སྟོན་མེ། དབྱེད་མདོ་དགུ་པ། མན་ངག་གནད་ཀྱི་བྲ་ཡིག་ རྟུག་གཟིག་གི་སྟེན་པས་མགོ་བཅོས་
སྟེ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོར་བརྒྱད་པ་ཅུ་འགྲེལ། ཅུ་བཅོས་མན་ངག་ལྟོན་གིང་ཆེ་རྒྱུད་། འདུས་པ་བཅོས་ཐབས་
རིན་ཆེན་སྟོག་གི་འཁོར་ལོ། སོག་པོ་ཤི་རྟུག་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད། དུག་གསོ་བ་གར་ལོག་རྒྱལ་པོའི་གི་གསོས།
གྲུ་གུའི་སྟེན་པས་ནག་པོ་རྒྱུད་གསུམ། དེའི་མདོ་བྱང་ཆེ་རྒྱུད་། འདྲ་ཡིག་དུང་གི་མིག་ནགས་སུ་འཇག་
པ་གཡུ་ཡི་བྲ་བ། ལྷ་ཆ་ཤི་ཏ་བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ། ཉའི་དབྱེད་མེ་ལོང་སྟོར་གསུམ། དོལ་པོའི་སྟེན་པས་
མི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོན་ཆ། གཤམ་གསལ་བྱེད། འཚོ་འཆི་རྟགས་ཀྱི་ལེའུ་ ཅུའི་ལ་ཉེ། གཏར་
ཁའི་དབྱེད། བལ་པོའི་སྟེན་པས་འགམ་པ་ཉི། སྟོར་བ་བརྒྱུ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟེན་ཀྱི་ལུངས་དཔེ།
བྱུང་དབྱེད་དང་ལྟོག་པའི་གསོ་ཐབས་རྣམས་བཅུ་མས་གིང་བསྟུང། གཞན་ཡང་ལྷ་རྒྱུབ་ཀྱི་མཛོད་པར་

གཤམ་པ་སྒྲོན་དབྱང་རིན་པོ་ཆེ་འདུས་པ་བམ་པོ་བདུན། ཀེ་ཏུ་བརྒྱུ་སྒྲོན་བྱས་པའི་མགོ་དབྱང་བདུན་ཅི་
 ཐིགས་པ་སྒྲོན་པ་བདུན་པ། བེ་ཏུ་རས་བྱས་པའི་གཞུང་བདུན་ཅི་མེ་ལོང་ལེུ་བརྒྱད། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 མཛད་ཟེར་བ་སྒྲོན་མ་ལྷ་སྒྲོར། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་ཅོས་མཛད་པ་དུག་དབྱང་མེ་ཕྱེ་འཁོར་ལོ།
 དང་སྒོར་ཉི་མའི་མེད་གས་བྱས་པའི་དུག་དབྱང་ག་མོ་ལས་དུལ་ས། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་རགས་འཆིང་འགོལ།
 ལྷ་གསང་འཁོར་ལོ་མཆོན་ཆ་ལས་གྱི་རྒྱད་ལེུ་བརྒྱ་པ། དེ་འགྲེལ་ག་མོ་ལས་དུལ་ས་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་གཞུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགྲུའ། གཞུབས་རང་གི་མཛད་བྱང་སྒྲོས་པ། བསྐྱང་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་གྱི་གདམས་པ། བརྟག་པ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་གྱི་གཞུགས་བརྟན། གསོ་བ་དཀར་པོ་ལམ་
 གྱི་སྒྲོན་མ་དང་གསུམ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་དུག་བཅོས་དཔལ་པོ་བྱུང་པའི་རྒྱད་དང་གཞུང་
 འོད་འཕྱག་པའི་རྒྱད་ཕྱི་བརྗོད་དང་ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་གི་འགྲུའ། ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དང་གྲུ་སྒྲུབ་ཞུས་ལན་དུ་
 མཛད་པའི་གཟའ་རྒྱད་རིན་ཆེན་སྒྲུངས་པ་ལེུ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་དུག་པ་རྩི་ཉ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་བེ་རི་
 འགྲུའ། གཟའ་བཅོས་སྤྱིང་ཉིག་གསལ་སྒྲོན་རྒྱ་ནག་མ། གྲུ་སྒྲུབ་དང་གྲུ་རྒྱལ་འཛོག་པོ་གཉིས་གྱི་ཞུས་
 ལན་ཆེ་བ་ལེུ་སྒྲུལ་ཅུ་སོ་བཞི། འབྲིང་པོ་མེ་ལོང་རབ་གསལ། རྒྱང་བ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ། རོན་
 གསལ་སྒྲོན་མ། གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ། འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཐུགས་གྱི་སྒྲོན་མ། རོ་ལངས་མཁའ་འགོ་
 མས་གསུངས་པར་གཤམ་པ་མཛོད་ཉགས་མིག་ཡིག་བརྒྱ་དུག་པ་དང་སྒོར་མེ་ཁྱེར་གྱི་འགྲུའ། འཇམ་
 དབྱངས་གྱི་གསུང་དུ་འདོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོན་མའི་མཛོད། སྒྲོལ་མས་མཛད་ཟེར་བ་མཁྱིས་རིམས་
 དུག་ཐབས་ཞི་བྱེད་དང་། སྒྲོལ་འཕྱངས་དཔེ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་ལེུ་གསུམ་པ་གཉི་གརྟའི་འགྲུའ།
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་དབྱང་སྒོར་བཞིས་ཞུས་ལན་དུ་མཛད་པ་སྒྲོ་སྒྲོར་བདུན་ཅི་འཆི་མེད་གསང་
 བ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྒྱད། དེའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་མགོན་གྲུས་མཛད་པར་གཤམ་པ། ཉ་གང་མ་ནུ་
 གྱིན་དས་བྱས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོར་ལེུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་བེ་བུམ་སྐྱག་པོར་འབོད་པ། དེ་འགྲེལ་གསང་བའི་ཡང་
 ཉིག་དང་སྒོར་ཅ་ར་གས་མཛད་པ་ཆེད་རིག་བྱེད་གྱི་རྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱེ་མཛོད་འོད་ལྷན། དེ་ལས་བསྐྱུས་
 པ་ལེུ་བདུན་ཅུ་པ། བརྒྱད་ལེན་ག་སྒྲོར་ཅུ་བའི་རྒྱད་བདུན་ཅི་སྒྲོན་གིང་ལེུ་བདུན་པ་སྒྲུན་རས་
 གཟིགས་གྱི་སྒྲོལ་མར་གནང་བའི་མཁྱིས་རིམས་དུག་ཐབས་གསོ་བ་ལ་སོགས་རི་སྟེད་འགྲུའ། རྩེ་

ཐུགས་ལ་བབ་ཅིང་འབངས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་བྱུང་བས། བཙན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྲོན་པ་པ་ཡིན་
ནད་པ་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱོད་། ཁད་པ་བྱ་ཡིན་དན་མཚང་བྱིར་མ་བཟོད། ཁྱིམ་སོགས་བཀའ་སྤྱུལ་ཞིང་
གཙོགས་ཆེ་བར་གནང་།

དེ་ལྟ་བུའི་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་སེང་ལྡེང་གི་སྒྲིགས་
ཤིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱད་བྱེད་པོ་ཉི་སྟུག་པོར་གྲགས། བོད་འབངས་ཀྱི་བྱིས་པ་སྤྱོད་པ་
དགུ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་བསྐྱབ་ཏུ་བཙུག་པས་སྟོད་ན་ཆེར་རྗེ་ཞིག་པོ། ལྷག་པ་ཆོས་བཟང་། བ་ཆེ་
ལེགས་མགོན་གསུམ། བར་ན་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ། མི་ཉག་རོང་རྗེ། བྱང་ཉི་རྒྱལ་བཟང་གསུམ། སྤྲང་
ན་གཉའ་པ་ཆོས་བཟང་། མཐའ་བཞི་དར་པོ། སྟོང་པ་གྲགས་རྒྱལ་ཉི་བོད་སྤྲོན་མཁས་པ་མི་དགུར་
གྲགས་པ་བྱུང་། ཐོགས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་རྣམས་རྟེན་བཀྲའ་ཀྱི་མཚོད་པ་བཟང་པོ་དང་བཅས་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་
བཞུད། དེ་ལས་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་གྱིས་བཏབ་པར་བོད་ཀྱི་སྤྲོན་པ་མི་དགུ་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་སྤྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞི་གའི་སྤྲོན་པ་རྣམས་སྤྲོན་ཏེ་བར་བཏབ་པས། གཞན་
རྣམས་འབྱོན་པར་མ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོན་པ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་རིག་གནས་
མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
གཟིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བྱོན། བལྟལ་ལམ་གསོ་བ་དཀར་པོ་ལམ་ཀྱི་སྟོན་མར་གྲགས་དང་། མཐའ་
བཞིའི་ལུགས་ཞུ་བ་བཞི་ལྟན་སོགས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཉི་སྟེས་སུ་སྤྱུལ། གསོ་བའི་དབྱང་བྱས་
པས་མངའ་བདག་སྤྲོན་ལས་སྤྱུར་དུ་དྲངས། མཐའ་བཞི་གའི་སྤྲོན་པའི་གོ་ཚོད་པར་འདུག་པས་མིང་
ཡང་མཐའ་བཞི་སྟོང་གསུམ་གང་བར་བཏགས། བྱ་དགའ་ལ་གཞུང་དང་དོལ་གཉིས་ཡུལ་གཞིས་སུ་
སྤྱུལ། ཁབ་བཞེས་སྤྱིང་བསྐྱངས་པས་མཐའ་བཞིའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་འཕེལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་ལྷེ་བཙན་ཀྱི་སྤྲོན་གནང་བ་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བྱེད་དངོས་ནི་མཐའ་བཞི་དང་། བོད་སྤྲོན་
གཞན་བརྒྱུད་པོ་རྗེས་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པར་མངོན།

རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མས་བསྟན་པའི་དངོས་གཞི་སོ་ཐར་ཀྱི་འདུལ་བྱིས་པ་གིག་པས་སྤྲང་དར་

ཕྱི་དར་གྱི་ཐ་སྟོན་བྱུང་བ་ལས། གསུང་དབྱེད་ནི་སྤྱོད་བཅའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་ཉམས་མ་སྤྱོད་བས་
དར་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་དང་། ཕྱི་དར་ཞེས་འདོགས་མི་དགོས་པར་སེམས། སྤྱོད་བས་པ་ཁ་
ཅིག་ལྟར་ན། བརྟན་པ་སྤྱོད་གྱིས་མཛད་པ་དྲི་མེད་གཟི་བུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཆེའི་ལུགས། རིན་
མི་ཏུས་མཛད་པའི་གསོ་སྦྱོར་དགུ་བཅུ་ཙ་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོད་གྱི་ལུགས། སྤྱི་ཨ་ནན་མཛད་པའི་
གནས་འཕྱུར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལུགས། སུ་མ་ཉི་ཀཱིས་མཛད་པའི་བསུས་སྤྱོད་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་བལ་པོའི་ལུགས། ལྷ་ཡས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཟེག་གི་
ལུགས། རྩོམ་འབར་བས་མཛད་པའི་མི་འཛིགས་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དོལ་པོའི་ལུགས། ལེགས་པ་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞོན་གྱི་བདེལ་ཐབས་སུ་མཛུ་ཙ་ལུ་ལ་སོགས་པ་ཉོར་གྱི་ལུགས། བཙུན་
འབྲུག་སྤྱི་པོས་མཛད་པའི་སྤྱི་ལུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཉག་གི་ལུགས། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་
ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ལའི་ལུགས། ཅན་པ་ཤི་ལ་ཉས་མཛད་པ་ཚད་པ་འབྲོས་འདེད་ལ་སོགས་
པ་ཁྲོམ་གྱི་ལུགས་དང་བཅུ་ལྷག་ཆ་དང་ཕྱག་ལེན་མན་པ་ལ་རྒྱུས་བོད་དུ་རིམ་གྱིས་དར་བའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤེས་བྱ་གཞུང་གི་སྒྲོར། བར་གདམས་པ་དོན་གྱི་སྒྲོར། གསང་བ་ལག་ལེན་སྤྱོད་ཀྱི་
སྒྲོར། ཡང་གསང་ཉམས་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་བཞིར་འདུས་པར་བཤད།

ལྷ་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་སྒྲོ་རིང་ལ་པཱི་ཏ་རྒྱམ་ཕྱི་ལྷ་དང་། སྤྱོད་པོ་ལོ་ཙུ་བ་དབྱིག་གི་རིན་
ཆེན། མར་ལོ་རིག་པ་གཞོན་ཅུ། དབྱིག་གུ་དགེ་སྤྱོད་ཤུ་སྤྱོད་གྱིས་རྒྱུས་ལེགས་བརྒྱད་པའི་
སྤྱོད་པོ་བསུས་པའི་རང་འགྲེལ་བསྒྱུར། དེ་རྩེས་གུ་གའི་ཆ་སྤྱོད་མི་རྩུ་ཅུ་སྤྱོད་འབྲུངས་པ། སྤྱུལ་པའི་
སྤྱོད་མཆོག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོ་བཅུ་
བཞུགས། རིན་པོ་ལྷ་རྩོད་པ་སོགས་པཱི་ཏ་བདུན་ཙ་ཙ་པ་སྤྱོད། སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་རྒྱལ་བུལ་བ་
སོགས་ཕྱི་དར་ལ་འགན་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་དེས། ཁ་ཆེའི་པཱི་ཏ་འོ་ན་རྒྱ་ལ་གསེར་སྤྱང་
བརྒྱ་ཡུལ་ནས་སྤྱོད་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་པོ་བསུས་པ་ལེའུ་བརྒྱ་
ཉི་ཤུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེའི་ཆོག་དོན་རྒྱུས་པར་འགྲེལ་བ་ལྷ་པའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེ་ལྷ་
བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བས་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བོད་ཡུལ་

དུ་དར་ཀླས་སུ་གྱུར་ཞིང་། དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་བའི་དུས་ཅིན་ཅི་ཀླུ་ཁབ་ཏུ་འད་དར་བས་ཀླུ་པོ་རྒྱུ་
ཐའི་ཏུ་འེ་ཨི་ཅི་འེ་དུས་ཡར་གྱུར་མཆིག་སྟེན་གྱི་བསྐྱུ་ལ་ནས་པོ་བྱང་ཏའི་ཏུ་དུ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་
ལྷས་དག་སྟེ་བཞོས་པའི་རྒྱ་བར་ཡང་ཡོད།

ཡོ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལ་གསོ་རིག་གི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་ཡོད་མོད་དེ། གྲགས་ཆེ་
བཞི། ལྷང་འདས་མེད་གོ་སྟེ། ཤ་ཀ་ཁྲི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། ཡོང་སྟེན་ཨ་མེ། མང་པོ་སྟེན་བཅུན་ཏེ་
སྟུ་རངས་ཀྱི་སྟེན་པ་མི་བཞིར་འབོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་མོ་སྟེན་བཅུན་མཁས་གིང་
འཕྲིན་ལས་ཆེ་བས་དབུས་གཙང་གི་སྟེན་པ་ལལ་ཆེར་གྱིས་མཛུ། ལྷག་པར་ཆེ་རྗེ་ཏེ་པར་ལ་གཞུང་
ལྷ་ཟེར་དང་བཅས་རྫོགས་པར་གནང་། ཏེ་པར་གིས་རང་སྒས་བྱང་ཆུབ་འོད། ལྷ་ལང་བཀྲ་གིས་མཁུར།
དག་ལས་ཀླུ་པོ་གསུམ་ལ་བཤད། ལྷ་ལང་གི་གཞུང་འགྲེལ་ལག་ལེན་ཀྱན་ལ་མཁས་པས་འཆོ་
བྱེད་གཞོན་ཏུ་འེ་སྟུ་པ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད། དེས་གཙེན་གྱི་སྒས་དཔོན་རྗེ་བཀྲ། གཡུང་བྱང་། རྩ་
བཅན། རང་སྒས་ལྷ་བ་དང་། སྟིང་པོ། གཙུང་སྒས་འབྲོ་ཆོད་དུག་ལགས་པས། དེ་དག་གིས་རྟག་རྟག་
ཀླུ་པོ་ རྩ་ལམ། རྩ་གསུམ་ལ་བཤད། དེའི་སྒྲ་མ་གྲགས་པ་ཆེ། བར་བ་ལུང་རྒྱས་ལ་འདྲིས། ཐ་
མ་གཞུང་གདམས་རག་ལག་ལེན་འཛོམ། དེ་གསུམ་ག་ལ་སྒྲ་རབས་སྟེན་སྟེ་ལྷ་བྱ་བཅུར་གྲགས་པའི་
ནང་ཆོན་ཆེ་རྗེ་ཞང་སྟོན་ཞིག་པོ་འཕུ་བྱགས་རྗེ་ཁྲི་འོད་ཀྱིས་ལྷས་ཏེ་སྟེན་དབྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར།
ཤེས་བྱ་སྟེ་འོག་འབྲགས་ཀླུ་པ་མཆོན་ཅེར་ལམ། ས་བཅད་དོན་འཕྲིགས་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་དཀའ་
ཆོམས་གོགས་སེལ་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ། ཆོག་དོན་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འགྲེལ་བ་སྟེ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་རྒྱས་
བསྐྱས་གཉིས། སྟིང་སྟེད་ཁོ་ལ་མའི་ཞང་སྟོན་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལག་ལེན་སྒྲར་ཁྲིད་ཆོན་མོ་
མཛུབ་ཆུགས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་འཆད་པ་བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་རྣམས་བཅུམས། གཞུང་ལ་ནག་མཆོན་ལེགས་
པར་བཏབ། སྟོབ་མ་བདེ་བ་དཔལ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གཙང་སྟེན་དར་མ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་
མ་བྱུང་། དར་མ་མགོན་པོས་སྟོབ་མའི་དོན་དུ་ཟིན་ཏིག་དང་། ལུང་དོན་དུ་ཡང་ཏིག་ཅེས་པའི་མན་
རག་གི་ཡིད་འཛིན་གྱང་མཛད། དེ་དག་གི་བརྒྱུད་འཛིན་པོ་དོད་རོག་ཆོའི་སྟོར་ན་མང་བར་གྲགས།

རྩ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཙུག་དུ་པི་ཀ་ར་དང་ནག་ཆོའི་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤ་སྟོར་བདུད་ཅི་དར་ལ་ཀར་

བརྒྱུར་ཞིང་། མགོ་དབྱེད་དྲ་བ་སྒོམ་པ་སོགས་མན་ངག་ཁ་འཐོར་མང་དུ་མཛད། ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
མིག་གཅིག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་ཞང་ཁུང་པ་ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་རྒྱ་སྟོན་པ་གྲགས་པ་
ཤེས་རབ་ལ་གསུངས། ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སམ་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པས་
མཛད་པ་བཤད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་གསོ་དབྱེད་ཡིག་རྟེན་ཞིག་དང་སངས་རྒྱུས་ཁོག་འབྲུགས་གསེར་
གྱི་བང་མཛོད་ཅེས་པ་སོགས་མཆིས། དེས་གཡུ་ཐོག་རྒྱ་གར་དོ་རྗེར་བཤད་དེ་ས་བཅད་ཡི་གེ་ར་
བཀོད། དཀའ་འཕྲང་དཔེ་ལྷུང་དུ་བྱས། དོན་མག་སྟོང་ཐུན་དུ་བསྟེན་པས། འབྲུགས་འབྱེད་དང་ལག་
ལེན་རྣམས་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་སྒྲུབ་ར་བཅོས། དེ་ནས་གཡུ་ཐོག་བཞིན་པོ། ལྷུང་པོ། མགོན་
པོ་སོགས་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་ཞང་ཁུང་པ་ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་རྟོག་གྲོང་སྟོན། གཡུ་ཐོག་
གྲགས་སེ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པར་བརྒྱུད་པའང་སྟེང་། ཡུལ་ཡར་སྤྲུངས་གད་པ་སྟེང་དུ་ཡབ་དགེ་
བཤེས་བསོད་ནམས་དབང་ལྷུག་དང་ཡུམ་མེར་བཟང་འབྲུམ་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲུངས་པ་ཞང་
གཟེ་བཞིན་འབར་ཞེས་བྱ་བ་དེས། གཉགས་སྟིང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། བྱམས་ཆོས་ལྷ་ལ་
སོགས་པར་མཁས་པར་སྦྱངས། ལྷུམ་རར་རི་བོང་བྱུང་བ་ལ་དོ་བརྒྱབ་པས་རྒྱང་པ་ཆག་རྒྱུགས་བསྐྱར་
བས་གསོས་པས་རི་བོང་སྟོན་པར་གྲགས། དེས་བོད་ཁ་རྟེན་པ་ལྟ་བུས་སྟོན་དབྱེད་སློབ་པའི་སློབ་སྦྱིས།
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སློབ་དཔོན་མ་རྟེན་པས། མཁས་པ་མི་དགའའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གཏུགས་ཏེ་
ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། ཐོག་མར་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་གཡོ་རུའི་གཡའ་གྲོང་པོ། སྟོན་
ལུངས་ཀྱི་རྩ་རྗེ་སུམ་སྟོན། དཔུ་རུའི་མཐའ་བཞི་རྣམས་བསྟེན། ཡིག་སྟུང་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཞུས་
གནང་ལས་རྣམ་རྟོག་ཆོམས་པའི་སྟོ་ཁ་རྫོགས་པ་མ་བྱུང་། སྟོན་སྟོན་ལ་གཏུགས་ཀྱང་ཞང་ཤེས་རབ་
ཆེ་བས་གོང་གོར་བྱུང་དོགས་གདམས་པ་མ་བྱིན། དེའི་སློབ་མ་འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་བ་དར་སྟོན་བདུད་
ཅི་བྱ་བ་དེར་གཏུགས།

དེ་ནས་གཡུ་ཐོག་རྒྱ་གར་དོ་རྗེར་ལ་ཡན་ལག་གིང་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། མི་ཉག་ལྷ་གྲགས་ལས་
སྟོ་སྟོར་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྲང་ཏི་རྒྱལ་པོ་ལ་མགོའི་ལྷག་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གསལ་གྱང་སྟོན་
མ་ལྟར་བྱུང་། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་བི་རི་ལུན་ནི། ལྷག་པ་ཆོས་སེང་། ཆེ་རྩལ་ལ་དགའ་གསུམ་ལ་རིམ་

བཞིན་གཏུགས་པས་ཆ་ལག་མང་ལ་གདམས་ངག་ཚུང་བར་མཐོང་ནས་གསེར་མང་དུ་བསྐྱབས་པ་
 བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། ལམ་དུ་རྫོག་སློབ་ལྷན་གཉིས་རབ་དང་མཇུག། སྐུ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།
 རིམ་གྱིས་བསྐོད་དེ་དཔལ་ན་ལེན་པ་ལེགས། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་པ་སུ་མཁས་དྲིས་པར། དྲང་སྟོང་
 ཅན་པོ་བྱ་བ་མཁས་ཟེར་བར་ཁ་མཐུན། དེར་དྲང་སྟོང་འཇག་མའི་སྤྱི་ལ་བུན་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་
 བྱོན། སྒོར་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པས་ཁྱོད་དེ་ཅམ་དོན་དུ་ཅི་གཉེར་གསུངས། སྤྲོད་དབྱེད་གཉིས་
 པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས། ཐུགས་ཐོགས་ནས་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་ཆར་གཅིག་གཞན། འོག་
 པར་བརྩམས་པས་དེས་མི་འབྲོལ་ལམ་གསུངས། སྤྲོད་གསེར་གྱི་མཚན་ལ་དང་བཅས་ཞུས་པས་དཔེ་
 ཐོག་ནས་གཞུང་ཆར་གཅིག་ཁོག་དབྱུགས། མན་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་རྫོགས་པར་སྦྱུལ། ཡིག་
 སྤྱོད་ཅུམས་ལ་འགྲོ་ཡན་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱིས་གཤིག་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་དུ་བྱོན། སྤྱོད་མ་བསྐྱེད་པ། གཞུང་
 དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་ལེན་བཞིན། དེ་འགྲོལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། དཔེ་དོན་གངས་ཀྱི་ཐོང་བ་གསུམ་སྦྱག་
 རྟོན་རྒྱ་དཀར་རྩ་རྩ་དང་བལ་རྟོན་གཉིས་རབ་ཁྱི་འབྲུམ་གྱི་དོན་དུ་ལེགས་པར་བརྩམས། དེ་ནས་
 གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟོད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོལ་བ་གསུམ་ཅུམ་འཕྲོར་བཞག་པ་སྦྱག་རྟོན་རྒྱ་གར་གྱིས་
 ལུ་འབྲུད་པར་བྲགས། ཞང་གི་སྤྱོད་མ་ལྟ་སའི་བལ་ཚུང་ལ་བྱི་སྒྲོར་ནང་སྒྲོར། འོལ་ཁའི་སྤང་ཚུང་ལ་
 ཁོག་སྤྱོད་དང་འདྲ་བའི་དཀྱུས་བཀོད་རྣམ་གསུམ། གཉལ་གྱི་རོག་ཚུང་ལ་གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པ། ཉེར་
 གནས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཁྱི་ལ་དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་མ་བུ་རྣམས་སོ་སོར་གནང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྤྲོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་མ་དར་སྤྲོད་ལ་དོལ་བ་རིང་མོས་ཞུས། གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པའི་ཞལ་གསུམ། ཆད་འབྲང་
 བུ་གསུམ། གདམས་པ་སྤྲོད་གཞན་དག་དང་། དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་ལས་མ་འགྲོལ། འབྲུ་འགྲོལ་སྤྱོད་
 ཐུན། ཆད་པ་གལ་འགག་གི་གཟེར་ཆེན་ཐོགས་བརྩམས། མི་ཉག་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཁོག་འབྲུགས། ལུ་
 ཉིག་འཕྲེང་བ། གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་འབྲུང་ལོ་རྒྱུས། སྤྱོད་ཐུན། དབྱེད་དགུ་འབྲང་
 བཅོ་ལ། འབྲུ་འགྲོལ་པར་བཀའ་གསེར་འཕྲེང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་མཛད། ཆ་ལུང་པ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་དཀོན་ཅོག་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གཉིས་པ་བྱི་མ་
 དང་མཇུག། གསོ་དབྱེད་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པར་གསལ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། གཞུང་གི་ས་

བཅད་བསྐྱས་དོན་རིག་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་ཞེས་བྲ་བ་བཅུ་མས་ཤིང་། གཞུང་ལ་མཆན་བྲ་བ་ཏའ་ནས་གཡུ་
 ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལ་གནང་། དཔལ་མགོན་གྲུས་མཛད་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱ་པ་དང་། ལ་ཆེ་ལྷ་
 དགའི་སྒྲོར་པའི་བ་གཉིས་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་གྲིས་བསྒྱུར། ལོ་རྩ་བ་རང་གིས་ཅོང་ཞིའི་
 གདམས་པ་མཛད། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ནད་སེལ་གདམས་པ་འཇའ་ལི་བ་དང་ཁོ་སྤྱོད་ལོ་རྩའི་འགྲུར།
 བལ་པོ་དེ་བ་ཅན་འེ་སྒྲོན་བརྒྱད་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ།

གཏེར་མར་གྲགས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་པདྨའི་གསུངས་ལས། མ་འོངས་དོན་དུ་རིག་ཆེན་ཆོས་
 གཏེར་སྐྱེས་ཅི་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་གས་པར་ཅི་སྤྱིད་གཏེར་གྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གས་མི་
 སྤྱིད་ཅི་སྤྱིད་གཏེར་གྱི་འགྲོ་བ་དཔག་མེད་འབྲེན་^{༡༩༥} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞུན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་པདྨ་
 སྐྱེས་ལས་གཙོས་པའི་ཟབ་གཏེར་ཆོས། སྒྲུ་། རྩིས། བོན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལས།
 བོན་པོ་དྲག་རྩལ་གྲིས་བུ་མ་ཐང་རྩིས་ལུང་གི་ལྷ་ཁང་ནས་རྒྱུ་གས་ཆེན་གྱི་རུ་བཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་དང་། སྒྲུ་དཔྱད་བདུད་རྩི་བུ་མ་པའི་སྒྲོར་རྒྱས་པ་སྒྲུན་དངས། ཐང་ཡིག་ལས། ལ་སྒྲོད་བཅོན་
 ཡུལ་བོན་ལ་གསོན་མ་བྱེད་ཅི་སྤྱིད་སྤྱིད་རྒྱུ་པའི་དཔོན་བརྒྱད་འབངས་མི་ལོན་ཅི་སྤྱིད་གཏེར་གཏེར་
 ཐུན་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་འདི་ཅི་སྤྱིད་ལཱ་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་ཅི་སྤྱིད་སྒྲོན་གྱི་སྐྱེས་
 སྒྲུན་པ་ཞེས་བྲ་འབྱུང་^{༡༩༦} ཞེས་གྲུ་སྐྱེས་པར་གྲགས་པས་སྤྱོད་བཅལ་སོགས་ནས་ཆོས། སྒྲུ་།
 བོན་གསུམ་གྱི་ཟབ་གཏེར་དུ་མ་བཏོན་ཅིང་། གཏེར་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྒྲུན་དཔྱད་གྲིས་འགྲོ་དོན་
 རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་གི་ཕྱི་གོང་རུ་བ་འཇུག་མས་ཁྱེད་ཅི་སྤྱིད་ཞེས་པའི་དུས་རྟགས་ཐོག་བྱོན་པ་
 ཡུལ་སྒྲོད་ལུང་དུ་འབྱུངས་ཤིང་རུས་བོན་ཡིན་པས་ཨ་ཡ་བོན་པོ་ལྷ་འབུམ་དུ་གྲགས་པས་སྒྲུན་རྩིས་
 ཆོས་བོན་བཞེ་ག་རུ་མཆོམས་ནས་བྱུངས། ཐང་ཡིག་ལས། རྒྱ་གར་མ་ཕྱིན་གྱི་ཀྱང་ལོ་རྩུར་བཞེད་
 བོད་ཀྱི་མཁས་བཙུན་ཐམས་ཅད་ས་མཐར་འཁྱེད་ཅི་སྤྱིད་དང་ཡོན་མཆོད་ཁྲིམས་གསར་འབྲེལ་བ་
 ཡོང་ཅི་སྤྱིད་ནད་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་ཁའི་སྒྲེ་མ་བཞེད་ཅི་སྤྱིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མར་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་
 པདྨ་ཤེལ་ཕྲག་སྐྱེས་པའི་གཏེར་ཁ་འདི་ཅི་སྤྱིད་ལཱ་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་ཅི་སྤྱིད་

སྟོན་ར་མོ་ཤེལ་སྒྲིག་ཞེས་བྱ་འབྱུང་ཅི་འོ་

ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྲིག་པ་དང་ཉོར་རྒྱལ་ཡོན་མཛོད་ཐོག་མར་འབྲེལ་བའི་དུས་ཡར་སྟོན་ར་
མོ་སྒྲིག་རྒྱུ་འབྱུངས་པ་འདིས། སྒྲིག་རྒྱུ་ཉོར་བྲག་རིའི་ཕྱག་པ་ནས་སྒྲིག་པ་ཕྱག་པ་གསུམ། གསོ་
དབྱུང་དང་ཕྱི་སྒྲིག་མཐའ་ཡས་པ་ཐོན་ཀྱང་། ཐོག་མར་གསོ་རིག་དང་ཕན་བྱ་གཞི་དེ་སྒྲིག་
མང་པོ་ཉམས་སྒྲིག་བས། ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཆེར་མ་བྱུང་ཞིང་། གསང་སྒྲིག་སོགས་རྒྱ་བཙོས་ཀྱི་
སྒྲིག་དང་། འབམ་ནད་ལ་སྒྲིག་དཀར་སྒྲིག་ནག་རྟེན་ནད་སོགས་ཐོར་བྱ་མ་གཏོགས་གཏེར་ཆོས་པལ་
ཆེར་ཤོག་སེར་ལས་འབེབས་མ་བྱུང་བར་ལུས། རྒྱུ་དང་འབམ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ནི་ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་
བར་ཡོད། ལྷ་གེ་འདམ་གྲོག་མཁར་བྱ་བ་ན། ལུ་ཆ་མང་པོ་ལ་རྒྱུང་ནད་ཀྱི་གཞི་དེ་པས་འཛིགས་པར་
གྱུར་པའི་ཆོ། བྱིས་པ་གཅིག་ལ་ནད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་མཚན་
དྲིས་པས། ལུ་ཆ་ན་རེ། དེད་རང་གི་གྲོང་གི་དབྱུང་ན་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་གཡེངས་པའི་གསེབ་
ནས་རྟོའི་བྱ་མ་པ་ཞིག་དོན་པ་ཁ་སྒྲེ་བའི་ནང་ནས་ཤོག་དྲིལ་ལ་ཆས་བཏུ་མས་པ་ཞིག་རྟེན་པ་ཉིན་
མཚན་མེད་པར་བདག་གི་ལུས་ལ་བཅངས་པས་རྒྱུང་ནད་ཀྱི་རིགས་མ་བྱུང་བེད། དེར་པ་མས་སྒྲིགས་
རྟེན་མ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིག་མ་ཞིག་སྒྲིག་དངས། ཤོག་སེར་སྒྲིག་ལམ་དུ་ཕབ་པ་སྒྲིག་མས་གཟིགས་པས།
མ་འོངས་པ་ན་གྲུ་གེ་འདམ་གྲོག་མཁར་འདིར་རྒྱུང་ནད་ཆེན་པོས་ཉིན་པའི་དུས། སྒྲིག་ལྷན་བྱིས་པ་
གཅིག་གིས་གཏེར་འདི་རྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་ཤོག ཅེས་སོགས་གཙོ་བོར་རྒྱུང་ནད་
དང་། བསྐྱུང་བའི་སྒྲིག་ཆ་ཆང་འདུག་པས་ཤོག་སེར་ལས་ཕབ་སྟེ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བར་བྱུང་། རྒྱ་གར་
གཏེར་སྟོན་བཟོ་མ་ཉིས་བལ་ཡུལ་ལི་ཤརྟི་འི་གནས་ནས་མཁའ་འགྲོའི་ཟབ་གཏེར་དོ་མཚར་ཅན་
རྣམས་གདན་དྲངས། ཆོས་ཀྱི་ཐང་པ་གཞོན་ལྷ་བསམ་གཏན་ཀྱི་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་གཏེར་སྟོན་དང་
མཇལ་ནས་གནང་བའི་ཆོས་སྒྲིག་དུ་རྒྱ་རུ་པད་མ་པག་ཆོད་ལ་ཆིབས་པའི་རིམ་སྒྲིངས་བཙོས་ཐབས་
ཀྱི་རྒྱུན་དང་། རིག་འཛིན་ཆོད་ལྷེས་ཀྱིས་བྱང་གཏེར་ཕྱག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལག་སྒྲིག་དབྱུང་སྒྲིག་ཤོག་
དྲིལ་དཀར་སེར་སྟོན་པོ། སྒྲིག་གསལ་སྟོན་མ། བདུད་ཅིའི་བུ་རྒྱུང་། རྟོ་རྟེ་བྲག་རི་སྒྲིག་གནད་ཀྱི་
མན་རག་གཉན་ཆད་བཙོས་ཐབས། རྒྱུང་ནག་སྒྲིག་ལ་ལྷོ་ག་པའི་བཙོས་ཐབས་སོགས་སྒྲིག་དྲངས་

པས་མཚོན་གཏེར་མ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

བདག་གི་སྒྲ་མ་ངས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསན་
ཡིག་གསལ་ལྟ་བུ་བཞུགས་གས། སྤུལ་པའི་གཏེར་སྟོན་རྟོག་འཇམ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ཁོང་པའི་
ནང་གི་སྟིང་ངམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་པས་བདུད་ཅི་བུ་མཆོན་གྱི་ཤོག་སེར་
པལ་ཆེར་བྱང་སྒྲ་དུན་ཅིའི་རྟ་མགིན་དེགས་པ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་བྲགས་ཀ་ནས་སྒྲན་བྱངས་ཤིང་། ཁ་སྐོང་
ཟུར་བཀོལ་དུ་སྤྲས་པ་འགའ་ཞིག་བྲམས་སྟིན་དོ་སྤྱིའི་འོག་ནས་བཏོན་པ། བྱི་ལྟར་དཀར་ཆག་ཏུ་
བསྟན་པ་རྩ་བ་མ་ཡིག་གི་སྟོན། ནང་པར་ཐེམས་ལྟར་བསྟན་པ་དགོངས་འབྲེལ་མདེ་བྱང་སོགས་བུ་
ཡིག་གི་སྟོན། དཀར་ཆག་དང་བར་ཐེམས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསལ་བ་ཐེམས་མེད་གྱི་སྟོན། དེ་དག་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དགོངས་གཏེར་གྱི་སྟོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཏེར་གཞུང་དཀར་
ཆག་ལས། གདམས་པ་བདུད་ཅིའི་བུ་པ་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱུད་ལྔ་སྟོག་གཏེར་གྱུད། གསང་མཛོད་
འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ལ། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྟིང་ཁྲག་གཅིག་^{༡༡} ཅིས་པ་ལྟར། རྒྱུད་གྱུད་ལ།
སྟོག་གཏེར། གསང་མཛོད་ལྷེ་མིག་ མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྟིང་ཁྲག་ ཡན་ལག་དང་དུག་ དང་པོ་ལ་
འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་བུ་པ་རྩ་རྒྱུད་གཞུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན། དོན་སྟོར་
གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བྲགས་བཅུད་བརྟག་པ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དོན་རྟགས་གསུམ་དུ་
མདོར་བསྡུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྟོན་འགྲོའི་དངོས་གཞི་རྟེན་གསུམ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་
སོར་བསྟན་པ་སྤྲང་གསལ་ཉིམ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་རྩ་བཤད་འདི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། གསང་
བདག་གི་བྲགས་བཅུད་སྟེ་ནང་གསང་བ་བཞུས་སྤྲགས་བསྐྱང་ཐབས་སྟིན་སྟོག་གཏེར་རྒྱུར་བཅས་པ་
བཤད་རྒྱུད་གནས་ལུགས་དོ་རྟེན་འཁོར་འཇམ་བྱ་བ་རྣམས།

གཉིས་པ་གྲུ་ལྷ་ཞེས་པ་དང་པོ་སྟོན་རུང་དབང་གི་གྱུད་ནི། གཏོར་མའི་བཞོམས་དང་བདག་
མདུན་དབང་ཚོགས་གཏོར་བསྟོ་པན་ཡོན་རྣམས་རྩ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་བུ་པ་ལ་འདེགས་པའི་གྱུད།
གཉིས་པ་མ་ལས་ལྟག་པ་བུའི་གྱུད་ལ། ནང་གསེས་གྱི་དང་པོ་བསྐྱང་བ་དང་། གསོ་བའི་ཐབས་རྣམ་
པ་ལྷས་བྱིན་ལོག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མ་ལས་ལྟག་པའི་བུ། གཉིས་པ་བསྐྱང་བའི་ཞལ་འཕང་དང་

བརྟག་ཐབས་གཉིས་བཅོས་ཐབས་བཞིས་གཟེར་བྱང་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྟོང་སྒྲགས་མ་མ་
 ལས་ལྷག་པའི་བྲ། གསུམ་པ་ཁྱད་པར་དམིགས་པས་བསྐྱང་བརྟགས་གསུམ་བཅོས་ཐབས་སྒྲན་དབྱང་
 ཟས་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་ལྷོག་པ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་བྱུང་འཛུམས། ཞི་སྟོང་སྒྲགས་མ་མ་ལས་ལྷག་
 པའི་བྲ། བཞི་པ་བུན་མོང་རྫས་བསྐྱང་བ་བརྟག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གནས་རིགས་དབྱེ་བ་བཅོས་ཐབས་
 སྒྲན་དབྱང་ཟས་སྟོང་སྒྲགས་ནམས་ཀྱིས་གཤག་པ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྟོང་སྒྲགས་མ་མ་ལས་ལྷག་
 པའི་བྲ། ལྷ་བ་རིགས་གསུམ་བསྐྱང་ཐབས་སྟེ་ནང་གསང་བ་ལུ་མདོག་བཅུ་དང་བརྟག་པ་བཞི་གསོ་
 ཐབས་ནམ་གསུམ་ལུས་བྱངས་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གཟེར་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྟོང་སྒྲགས་མ་མ་ལས་
 ལྷག་པ་བྱུང་ཙུང་བ། རྟག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་རྟགས་རིགས་བཅོས་ཐབས་ལོག་གཞོན་བསྐྱང་བ་སྒྲེམ་པ་རྫོང་སྟེ་
 རྫོང་གཅོད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་གཏར་ཁས་བཅོས་པ་ནམས་ཀྱིས་འབྲུམ་བྱུང་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་མ་ལས་
 ལྷག་པའི་བྲ། བདུན་པ་དོས་འཛིན་བཅོས་ཐབས་སྟེ་པོར་དྲིལ་བ་བཅུ་གཉི་ནད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་
 བ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བྲ། འདི་ནམས་ལ་བྱུང་མིང་ཐོགས་ཀྱང་དོན་མ་ཡིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུང་བ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཡང་གསང་སྒྲས་པ་མཛོད་ཀྱི་གྱད་ནི། སྟན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྲགས་བཅུད་ཅོག་
 འབྲེལ་ནག་པོ་གསུམ་འདྲིལ་བཅོས་ཐབས་མདོར་བསྟུང་བ་འཆོར་བ་མེད་པའི་སྒྲན་དབྱང་ལག་ལེན་
 བདུད་ཅི་བུམ་པའི་སྟེང་པོ་སྒྲན་ཀྱི་གཏོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་གསལ་བའི་སྟོན་མ། བཞི་པ་འཆི་མེད་
 གྲུབ་པ་སྟོག་གི་གྱད་ནི། ཏ་ལ་ལྷོག་འབྲེལ་ཞིང་བྱ་བའི་ནད་གདོན་བཅོས་ཐབས་རྒྱལ་དབང་བད་
 མའི་མཁུར་ལས་སྟོག་གཏོར་ཆེན་པོའི་སྟོར་བ་ཏེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཙུང་མཐོང་བ་རྒྱ་གསང་རྟགས་རྟག་
 དོས་འཛིན་འབྲུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་བཅོས་ཐབས་བསྟུང་བསྐྱང་བསྐྱང་བ་སྟོང་བསྐྱང་བ། ལྷ་བ་གསང་བ་
 སྟེང་བྲག་གདམས་པའི་གྱད་ནི། རབ་གནས་བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་རྒྱུན་མཆོད་བཞོམས་སོགས་སྟོན་
 འགོ་དང་ཁོལ་བྱེ་མ་རིལ་བྱེ་སོགས་དངོས་གཞི་དང་རྫོང་གསོ་བསྐྱང་པན་ཡོན་ནམས། ཙུང་བའི་
 གསུམ་པ་སྟོག་གཏོར་ཀྱི་གྱད་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ལོག་གཞོན་སྟོག་གི་ཀ་ཆེན་འདི། ཁྱད་དུ་བཞོལ་བའི་
 རྒྱད་ཅིག་ཡིན། ཞེས་པ་ལོག་གཞོན་ཆིངས་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་མཁའ་འགོའི་ལུང་བསྟན་ཡང་གསང་སྟོག་
 གི་ཀ་ཆེན་སུམ་སྒྲིལ་ཏེ་ཞོན་འཇུག་སྟོ་འགྲིམས་གསང་གནས་ཡུལ་རྫོང་བསྐྱང་བརྟགས་གསོ་བ་འཆི་

འཛིན་བརྟག་རྗེས་ནས་ཚང་བ་བརྒྱད་འཛིན་རེ་རེར་མཐར་ཐོན་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་སློན་ལམ་དང་
 བཅས་པ། ཅུ་བའི་བཞི་བ་གསང་མཛོད་འབྲེད་པའི་ལྗེ་མིག་ལྗེའི་དང་པོ་གསང་མཛོད་སྟོ་འབྲེད་
 གཏེར་སྤྲུང་ལ་གདམས་གཏད། གཉིས་པ་གཅིས་པ་བཙུང་དང་བསྐྱུགས་པ་དགུའི་བསྐྱེད་
 ཁོག་འབྲུགས། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱར་ཟུག་གཟེར་གཅག་པའི་ལྗེ་མིག་བཞི་བ་ལུང་པ་འབྱུར་
 དུ་མ་འདོད་ན་འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་མོའི་སྟོར་བ་གདམས་པ་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་གསང་སྟོ་འབྲེད་པའི་ལྗེ་
 མིག་ལྗེ་པ་འཁོར་ལོའི་ལྗེ་མིག་གནད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བཅས་བསྟན་པ། ཅུ་བའི་ལྗེ་པ་མཁའ་འགྲོ་གསང་
 བའི་སྟིང་ཁག་ནི། སྟིང་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་དབྱེ་བ་བརྟག་པ་བཙུང་པ་སྟོན་དབྱེ་ཅུ་རྒྱ་གསུམ་ཆ་བ་གྲང་བ་
 ལུས་ཟུངས་མཁྲིས་གསུམ་གྱི་གཡའ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་སྟོམས་དང་བཅས་པ་གཡའི་བདུད་ཅི་མ་ལྟ་
 མོའི་ཁག་དར་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་བུམ་པ་འདེགས་པའི་གྲང་། དེའི་ཆར་བྱང་མཁའ་འགྲོའི་སྟིང་ཁག་
 དུག་གིན་ཏུ་གཅིས་པའི་ཡང་སྟིང་ལྟ་མོའི་སྟིང་ཁག་འབྲེད་པའི་ལྗེ་མིག་ནམས། ཅུ་བའི་དུག་པ་ཡན་
 ལག་ནི། ཡང་གསང་སྟོན་པའི་མཛོད་ཆེན་ལ། །དཔའ་བོ་གྲང་ཀྱི་རལ་སྟོར་ཡོད། །ཅིས་གོང་དུ་བསྟན་
 པའི་གྲང་ལྗེའི་ནང་ཚན་གྲང་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་སྟོ་བསྐྱར་གི་ཆུ་ལ་དུ་ལོག་གཞོན་གྲང་ཀྱི་སྟོར་བ་
 རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁག་གྲང་བ་སྟོན་བྱ་འདུས་པ་སོགས་གཉེན་པོ་སྟོར་བ་ཁག་འབྲུང་པར་མ་རྒྱལ་
 པོས་ཡུམ་ལ་ཆིག་ཆོད་དུ་གཏད་རྒྱར་སྟོན་བཙུང་པ་ལའ་ཟབ་རྒྱས་བཏབ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་
 གནམ་ལྷགས་གྲང་ཀྱི་རལ་སྟོར་ཞེས་བྱ་བ་གཏེར་སྤྲུངས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བཞི་དང་ཡང་ལེ་བེར་ལ་གཏད་
 པའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ལག་ལེན་བདུད་ཅིའི་འབྲེད་པ་ཡང་སྟིང་བཅས་པ་གྲང་ལྗེའི་ནང་ཚན་
 བཞི་པའི་ཆ་ལག་ཏུ་ཉ་ལ་ཅོག་འབྲེལ་བཙུང་ཐབས་ཆོག་རྒྱད་ཐབས་ཤེས་གསུམ་དཔའ་བོ་བཞི་བྱང་
 ལྗེ་དཀར་པོ་དུག་སྟེ་ཉ་བདུན་དེ་ལྟར་བརྒྱད་མེར་པོ་དགུ་སྟོར་སྟེ་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདུད་
 ཅི་རིལ་བུའི་འབྲེད་པ་མཁའ་ཆེན་བཟའ་ལ་གདམས་པ་འདི་ཡན་གྱིས་མ་ཡིག་དཀར་ཆག་གི་ཆོག་
 གིས་ཟེན་པ་ནམས་རྫོགས་ནས།

ཅུ་བའི་གཉིས་པ་ནང་པར་ཐེམས་ལྟར་བསྟན་པ་དགོངས་འབྲེལ་མདེ་བྱང་སོགས་བྱ་ཡིག་

གི་སྒྲོར་ལ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་སྲིད་ཅུ་ཚྭ་ཞུང་
 པ་བརྩེའི་འགྲེལ་པ་དོལ་པོས་མཛད་པ། རྒྱ་གཞེར་བསྐྱུང་བ་ཕྱི་ལྷ་སྤྲུགས་གསང་བ་བསྐྱུང་བ་རྒྱས་
 བསྐྱུས་ནང་སྤྲོད་སྤྲུགས་བཅས་ཐབས་ཅུ་ཚྭ་གི་མཛུགས་རྒྱ་གཞེར་ལས་ནུམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྦྱོང་སྤྲུགས་
 མའི་འགྲེལ་པ། སྤྱི་ཡིག་ལ་ནངགས་ཀྱི་གྲུང་ལྷུང་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཏེར་སྟོན་ལ་ཞལ་གདམས་བདག་
 འཇུག་གི་དོན་དང་བཅས་པ། གྲུང་གཉིས་པ་ཕྱིན་རྒྱུད་གསོ་བ་འབྱུལ་གྱི་ཡང་ཞུག་གི་མདེ་ཐུང་ཞེས་
 བྱ་བ། གྲུང་གསུམ་པ་བདུད་ཅི་སྟོག་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་རྟོག་ལོག་གཞོན་འཆི་བ་སྤྱུ་བྱེད། གྲུང་བཞི་
 པ་རྒྱལ་བ་རྟུག་པ་དེའི་སངས་མདའ་གདོན་དོས་འཛིན་པའི་གདམས་པ་དང་བཅས་པ། གྲུང་ལྷ་པ་ལྷ་
 དགུའི་སྦྱོར་བ་རི་ལྷ་བྱུག་པ་ལྷུང་མ་གསུམ་གྱི་གཅེས་པའི་ཤོག་དྲིལ། རྩམ་ལ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་དཔལ་
 བོའི་གོ་ཆ་རབ་གནས་མངའ་གསོལ་གྱི་མདེ་ཐུང་སྟོག་གི་ཀ་ཆེན་ལ་ནང་གསེས་གྱི་མདེ་ཐུང་དགུ་ཡོད་
 པའི་དང་པོའི་ནང་དུ་བྱུག་གྲུ་གཟུང་བའི་མདེ་ཐུང་། གཉིས་པ་ལྷུང་མས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། གསུམ་
 པ་བྱུག་པས་གསོ་བའི་མདེ་ཐུང་། བཞི་པ་གྲུང་གཞེར་རྟུགས་འཛོམས་འཛོམས་འཆི་བ་རྟུག་ཐབས་དང་བཅས་
 པ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདེ་ཐུང་། ལྷ་པ་སྟོན་བབས་ཀྱི་གཞེར་ཐུང་བཅོས་
 ཐབས་བསེལ་བྱེད་ལྷ་བའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་མདེ་ཐུང་། དུག་པ་སྤྲོད་བབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞེར་རྒྱ་ནད་
 བཅོས་པའི་མདེ་ཐུང་། བདུན་པ་གཤག་པའི་བཅོས་ཐབས་གཤག་ཁྲག་སྤྲུགས་ཀྱི་མདེ་ཐུང་། བརྒྱུད་པ་
 ལྷོག་པའི་བཅོས་ཐབས་ཚྭ་དོན་བརྩེ་བཞི་པ་དངོས་སུ་བསང་བའི་མདེ་ཐུང་། དགུ་པ་བསྐྱུང་བ་མེ་
 སྒྲོང་ཐོད་པའི་མདེ་ཐུང་། མ་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱི་ཤོག་དྲིལ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དང་པོ་ཚད་རིམས་
 ཆམ་པའི་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། གཉིས་པ་རྒྱ་ནད་རྒྱ་གཞེར་ནད་བདག་
 མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། གསུམ་པ་འགྲོས་བཞི་ཕྱིན་རྒྱུད་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་
 བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། བཞི་པ་རྒྱ་ནད་མིག་སེར་བདག་མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། ལྷ་པ་
 ས་ནད་གཤག་ལྷོག་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། དུག་པ་འབྱུམ་ནག་གོ་ཤོལ་ནད་
 བདག་མོའི་སྟོག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་མདེ་ཐུང་། བདུན་པ་ཐབས་ཤེས་ཉི་ལྷུ་འཁོར་ལོར་འབྲི་བའི་མདེ་
 ཐུང་། བརྒྱུད་པ་འཛོམས་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདེ་ཐུང་།

སྒྲིབ་ཀྱི་གོ་མཐོང་པ་ལག་བཟུང་གི་ཡང་ལྷན་སྤྱོད་དང་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བཞེད་གཞི་
 སྒྲིབ་མཐོང་ཉིད་བཅོས་ཐབས་ལེའུ་བཞེད་བྱེད་པ། སྤྱི་བཞེད་ཆུང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་རང་བསྐྱེད་སྒྲོ་
 འབྱེད་དེ་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ཤ་དང་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་ཟེལ་དང་ཡ་ཀན་ཞེས་སྤྱི་བཞེད་ཆུང་བསྐྱེད་
 བ་ནད་སེལ་ཆོ་སྒྲུབ་སྒྲེ་ལེའུ་དྲུག་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པ། བྱད་ཀྱི་རལ་སྒྲོར་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 བུ་གསེས་ཀྱི་དང་པོ་དོན་སྒྲོན་ཁ་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གསལ་སྤྱོད་མཐོང་། གཉིས་པ་འཛུམ་ཁ་
 ཕྱག་འཛོམས་པ་བརྟག་ཐབས་གསོ་བ་སྒྲོན་ལམ་བསྟན་པ་སྒྲིབ་པོ་བདུན་ཕྱི་འཛིན་མེད། གསུམ་པ་ཁོག་
 འབྲུགས་ཕྱི་ཆེད་སྤྱད་བདུན་ཕྱི་འཛིན་པ་འདོགས་ཀྱི་གདམས་པ་བདུན་ཕྱི་ཆ་གྲོང་ལ་ནང་
 གསེས་ཀྱི་དང་པོ་གསོ་བ་དྲག་པོ་ཀྱན་འདུལ། གཉིས་པ་སྒྲོག་འཛིན་འཛིན་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དཔལ་པོ་
 བདུན་སྒྲོར་གཉན་ནད་འཛོམས་པའི་བདུན་ཕྱི། གསུམ་པ་བད་ཀན་གྲང་རིམས་བརྟག་འཛོམས་བདུན་
 ཕྱི་འཛིན་གསོ། བཞི་པ་མི་རྟ་ཆ་གཅིག་ཁ་འཛིན་དུལ་ཆུང་སྤེལ་སྒྲོར། ལྷ་པ་མཁྱིས་པ་རྒྱུད་གྲུང་གསོ་
 ཐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བུ། དྲུག་པ་ཁོང་ལྷོག་ནག་པོ་ཅོག་འབྲེལ་ལོག་གཞོན་རྒྱ་རྒྱུན་བརྟག་
 གསོ་ཕྱད་ཤོག་གི་མཐའ་ཅན་ཁུ་གཏུམ་སྒྲེ། སྤེལ་རྒྱུད་ལ་གཏེར་དུ་གཏད་པ། གཉིས་པ་བྱུང་པར་
 སྤྱོད་དོན་གྱི་སྒྲོར་ནི། ལྷོན་ཆེན་པོས་མངའ་བདག་ལ་གདམས་པ་བསམ་ཡས་བཞེད་ནས་ཞེས་
 སོགས་སྤྱི་བཞེད་ཀྱི་ལུས་བཟུང་སྤེལ་སྤེལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་གསུམ་བརྟག་
 པ་བྱེད་ནང་གསལ་བའི་བསྐྱེད་ཐབས་གསོ་ཐབས་ལ་རྩ་བ་ཡན་ལག་ཁ་འཛིན་ལོག་གཞོན་དང་མཐའ་
 སྒྲོན་ལམ་ཕྱད་ཤོག་དང་བཅས་པ།

རྩ་བའི་གསུམ་པ་དཀར་ཆག་བར་ཐེམས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསལ་བ་ཐེམས་མེད་སྒྲོར་ལ།
 བྱད་བཞིའི་དཔོན་པོ་ལུས་སྒྲོག་བསྐྱེད་བའི་གོ་ཆ་ཆེན་རྒྱུབ་པ་འཁོར་ལོའི་བྱད། ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་
 སད་མདའ་ལྷ་པོ་སྤྱི་སོ་སོ་ལེན་པ་གསུམ་དང་། མཁྱོགས་པའི་རྟ་བཞི་ལ་ཆོད་ཆེན་མི་གསུམ་བསྒྲོན་
 པའི་གདམས་པ་ནང་ཡན་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་མིག་རྒྱལ་པོ་དྲུག་དམངས་དྲུག་སྒྲོན་པོ་གཉིས། དར་
 བསྐྱེད་དང་བཅས་པས་རིམས་བསྐྱེད་བཞི་མའི་འོད་ཟེར་བུམ་པ་འདེགས་པའི་བྱད། དོན་ཏིག་ཤོག་

དྲིལ་བཅུ་གསུམ་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་སྟོང་པོ་ལ། དང་པོ་སྟོག་པ་ལོག་གསོད་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ། གཉིས་པ་
གཉན་ཚད་འཛོམས་པའི་ཤོག་དྲིལ། གསུམ་པ་གག་པ་སྒྲུགས་འདྲན་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ། བཞི་པ་མིད་
འཆུས་སེལ་བའི་ཤོག་དྲིལ། ལྷ་པ་དམར་གལ་གསོ་བའི་ཤོག་དྲིལ། རྒྱག་པ་བྱིན་ལོག་གསོ་བའི་ཤོག་
དྲིལ། བདུན་པ་དདུལ་ཆུས་སྟོག་པ་གསོ་བའི་ཤོག་དྲིལ། བརྒྱད་པ་སྟོད་གཟེར་གྲོ་ཚ་འཛོམས་པའི་
ཤོག་དྲིལ། དགྲུ་པ་དཔའ་བོ་རྒྱང་འདྲེད་ཀྱིས་གག་སྟོག་འཛོམས་པའི་ཤོག་དྲིལ། བཅུ་པ་གཞན་གྱིས་
བཅོས་ཉེས་པ་ལ་སྦྱང་གི་ཤོག་དྲིལ། བཅུ་གཅིག་པ་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསང་པའི་ལོག་གཞོན་ཐག་
ནག་ལྷགས་འཛིབ་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ། གཉན་ནད་མ་ལུས་སེལ་བ་ལུང་པ་བདུད་ཅི་ཆུ་རྒྱན་འཛིབ་
ལས་སྟོང་བ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་གདམས་པ། རང་བསྐྱུང་དང་སྦྱང་གི་ཞལ་གེས་དཔའ་བོ་བཞི་
སྦྱོར་གྱི་གདམས་པའི་ཆ་ལག་དང་དྲི་ཆུ་བར་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱུང་བ། སྟོན་གྱི་ཕྱག་ཚད་བསྟན་པའི་
མདེ་བྱང་། མོ་མོ་བཅོས་ཐབས་རིགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་སོ་སོའི་གསོ་བྱེད་རྗེས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་
དང་བཅས་བསྟན་པའི་མདེ་བྱང་། བྱིས་རིམས་བཅོས་ཐབས་ལུ་ལྷགས་ལྷ་གསོ་ཐབས་ལྷ་རྗེས་གཙོང་
རྒྱ་མའི་ཅིག་ བསྐྱུང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་མདེ་བྱང་སྟོང་ལྷ་བྱ། བྱིས་རིམས་འཆོས་པའི་ལག་ལེན་
གསལ་བ་དདུལ་གྱི་མེ་ལོང་། བསེལ་སྦྱོར་ཆེན་མོ་ཆ་བ་མེ་ལྷར་འབར་བའི་གཉན་པོ་སྟོང་ལྷ་བྱའི་
ཤོག་དྲིལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདེ་བྱང་། སྟོན་མཚམས་སུ་གཡུང་དྲུང་རིས་སྟོམ་པ་སོགས་དམིགས་
པས་བསྐྱུང་བ་དོ་རྗེའི་བྲལ། ཉ་ལ་ཅོག་འབྲེལ་རྒྱ་རྒྱུན་བརྟག་ཐབས་གསོ་ཐབས་གཉན་པོ་བཞིས་
བསྟན་པ་འཛིབ་དུས་བཏབ་ངེས་པར་གསོས་པ་བདུད་ཅི་འཆིགསོས། ཟས་སྦྱད་སྟོན་གྱི་སྦྱང་གིའི་
ངོས་འཛིན་སོགས་གདམས་པ་ལག་ཏུ་སྤང་བའི་ཤོག་དྲིལ་མཐར་དར་བའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་རྒྱས་
བཏབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་བཟླ་གིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས། ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཆོལ་བུ་དར་
ཡ་ཀན་ཀོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོལ་བུ་དར་ཡ་ཀན་དང་གཞན་ཡང་སྟོན་ལྟེན་ལོད་ཆོད་དུ་འདུག

ཅུ་བའི་བཞི་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དགོངས་གཏེར་ཆོས་རྒྱལ་བཟླ་
གིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་ལེ་བསྐྱིགས་ལ་ལྟ་སྟོམ་ཁ་བརྒྱན་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་། འཛབ་དགོངས་

མགུལ་རྒྱན་པ་ལྷ་ལི་ཀ། སྤྱིན་སྤྱིག་ཁ་རྒྱན་མ་བྱའི་མདོངས། རྩ་ས་འཁོར་གྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་དང་ཡུལ་
ཁམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་མཁས་དང་གཏེར་སྤྱོན་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཡིག་སྒྲ་རྣམས་ནས་ཁོལ་བྱུངས་
པ་དང་གཅིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནས་ཁོལ་བཞེད་མང་ཡུལ་བྱམས་སྤྱིན་མའི་ཤོག་དྲིལ་གྱི་དོན་ཟུར་གྱི་
བརྟན་པ། ཁྱབ་རིང་བཤད་རྒྱུད་དང་། འཁོར་ལོ་གྲུད་དང་ཁྱུང་དང་འཁོར་ལོ་ཕྱག་རྒྱའི་ཡང་ཉི་ཉེ་བྱ་
མདེ་བྱུང་གནད་གྱི་ཉིང་ཁུ་སོགས་གྱི་ཞལ་གཤེས་གསལ་སྤྱོད། ཆེག་རྒྱ་བྱུང་པའི་འཁོར་ལོ་ཁྱུང་གསལ་
མའི་གྲུད་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྒྲོར། བདུད་ཅི་བྱམ་པའི་འབྲུལ་གསང་སྤྲུགས་བྱུང་མཐོང་ཆོག་མ། རྣམ་དག་
དབང་གི་རྒྱ་རྒྱན་བྱམ་བཅུད་མའི་དབང་ཆོག་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆོག་གསལ་བྱེད་
བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱང་རྣམས། སྤྱུལ་སྤྱུ་དམ་པ་དཔར་བོས་སྤྱོད་གོ་བཅའ་གྱི་བྲག་སེང་གའི་ཁོག་པ་འདྲ་པའི་
ཡ་བོང་སྤྲིག་རུ་ཅན་གྱི་ཅ་བ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་བདུད་ཅི་ཆེན་པོའི་བཅུད་
ལེན་གྱི་སྒྲོར་ལ། བདུད་ཅིའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ལུང་བདུད་ཅི་འབྱུང་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ།
འགོར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྟན་པའི་བདུད་ཅིའི་ལག་ལེན་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
སྒྲོར། བདུད་ཅི་དྲི་ཆེན་གྱི་སྤྱུང་ཐབས་ཆེད་གདམས་པ་ཁྱུང་པར་འཕགས་པའི་མན་ངག་མི་ཤེས་
འཕྲང་སྒྲོལ་གཅིས་པའི་ལག་ལེན་མདོར་བསྐྱས་རྫོགས་སའི་མཐའ་ཅན་བདུད་ཅི་ལུང་འབོགས་པ་
ཞར་བྱུང་མཆོད་རྩིས་དཀའ་བྱུང་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱུང་བྱུང་གྱི་སྒྲོམ་ཐབས་བཅས་སྤྱོན་པ་དོན་རྟོགས་ཤོག་
གི་མཐའ་ཅན། བཅུད་ལེན་ལག་ཏུ་སྤྱངས་པའི་ཞལ་གདམས་དཀའ་བྱུང་དང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོབས་གྱི་
དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པར་བཞགས་སྒྲོད་བྱ་ཚུལ་སྤྱུང་དམ་པའི་གདམས་ངག་རྫོགས་སའི་མཐའ་ཅན། བདུད་
ཅི་མར་དུ་དྲངས་པའི་གདམས་པ་ཞེས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་གསང་ལས་རྩིས་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅུད་
ལེན་བྱ་ཐབས་ཞར་བྱུང་ཕན་ཡོན་ནག་པོ་དགྲ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདུག་པ། བྱུག་པ། རིལ་བྲུ། སྤར་
མ་སོགས་གྱི་ཁ་བསྐྱེད་བརྟན་པ་བདུད་ཅི་མར་ཁུའི་གདམས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མར་ཁུ་བཅུད་
འབྱུང་བའི་ཐབས་ཞེས་པ་ལག་ལེན། རྩིས་སྤྲུགས་གྱི་ཁ་བསྐྱེད། སྤྱུང་བྱ། ཟ་བའི་ཆོད། ཕན་ཡོན་
མདོག་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་བཅས་སྤྱོན་པ། བདུད་ཅི་མར་ཁུའི་གདམས་པ་དོན་བདུན་གྱིས་བརྟན་
པ་མཁས་ཁྱུང་མན་ངག་གི་ཡིག་རྒྱུང་རྫོགས་སའི་མཐའ་ཅན། གདོན་དང་ནད་སོགས་བརྟགས་ཏེ་

གོགས་སེལ་བའི་ཐབས་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲང་བསལ་རྫོགས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན།

ཞེས་བྱུང་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གྲོལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གྲུ་
རུས་མཛོད་པའི་འཐའ་ཅན་རྣམས། མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཟབ་གཏེར་དཔའ་བོ་ལྷ་གསུམ་
སྒྲོར་གྱི་ལས་ཚོགས་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲས་ལ། སྒྲོ་འབོག་འདུལ་དང་སྤུ་གསོམ་མཛོད་ནད་གསོ་དང་སེར་
བ་བསྒྲོག་ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་དང་། དྲག་སྒྲུབ་ལས་ཚོགས་སུ། ཡམས་ནད་བསྒྲོག་པ། སྤུ་གསོ་
ཐབས། གཟའ། མཛོད་ ལྷོག་ གཟེར་སོགས་གཉན་ནད། དྲག་ནད་རྣམས་འཛོམས་པ། སྒྲོ་འབོག་
འདུལ་བ། བྱིས་ནད་འཛོམས་པ། གླ་དགེན་བལ་ནད། བལ་ནད། བྱི་སྒྲོན། ཐོ་མཆིན་ན་བ། སྒྲན་ནད་རྣམས་
འཛོམས་པ། རྒྱ་ལག་གས་སེལ་བ། འདྲེ་གཞོད་པའི་ནད་པ་གསོ་བ། ལིང་ཏྲོག་དང་མིག་ནད་སེལ་བ།
ལྷོག་རོ་བཤའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདུད་ཅི་འོད་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་དྲག་ཅུ་པ།

གྲུ་རུ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གིས་གཏེར་ཁ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གནམ་སྐྱས་ཅན་ནས་སྒྲན་
དབྱེད་གཞུང་གཅིག་མན་དག་གསུམ། དྲང་སྤོང་ཉེར་གཅིག་གི་དགོངས་འདུས་གཞུང་སྤྱིང་ཏིག་རིག་
པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཛོད་བདུད་ཅི་འོད་ལུ་ཐམ་པ་རྣམས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་ལས་གསལ་ཡིག་
གསལ་ལྷུ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ། བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་ལུ་ཐམ་པའི་རྒྱ་ཅན་ལ་ནད་གསེས་ཀྱི་མན་དག་ཚན་
དོན་བཀོལ་བ། སྒྲན་གྱི་སྤྲུགས་བྱང་། སྒྲན་སྒྲུབ། སྤྲུགས་འགྲེལ་རྣམས་ཚོས་སྤྲེ་གཅིག་དེའི་ཁ་སྒྲོང་ཞི་
བའི་ལས་བྱང་། སྒྲན་གྱི་ལས་ཚོགས་ལ་ནད་གསེས་དགྲུར་གཤད་པའི་དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་
བཤད་པ། གཉིས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བདུད་ཅི་འོད་ཁ་བསྒྲུར་ལ་བཏེན་ནས་རིམས་
དྲག་ཁྲག་འབྲུགས། མཆིན་པ། སྒོ་བ། སྤྱིང་། མཁའ་མ། མཁྲིས་པ། མཆེར་བ། རྒྱ་ལོང་། མཛོད་
རྣམས་ཀྱི་ནད་སེལ་བ། སྒྲ་དང་སྤྱིན་མ་སྤྱི་བ། འབྲུམ་བུ་གསོས་པ། གོས་མི་དགོས་པ། ཀླང་མཁྲོགས།
ཀླང་པ་མི་གས་པ། ཐོག་སེར་འབེབས་པ་རྣམས། གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྒྲོར་བ་ལ་ལུས་སྤྱིན་ཅིང་
རྫོགས་པ། རུས་པ་མཁྲིགས་པ། སོ་ཚོགས་དམ་པ། སྤུ་སྤྱི་བ། བྱི་མ་དོ་རྗེའི་རིགས་འབྲུབ་པ། མཆོག་
གི་བཅུད་ལེན། མཛོད་རྒྱུད་སེལ་བ། ཤ་སྤྱི་བ། བྱི་མ་རིན་ཆེན་རིགས་འབྲུབ་པ། སེམས་གསལ་བ།
གང་པ་མི་སྤྱི་བ། འབྲུམ་ནད། རྒྱ་རིམས་བྱུང་བ། བྱི་མ་པད་མའི་རིགས་འབྲུབ་པ། བཀྲག་བཟང་བ།

དྲུག་རིགས་སྤྱུང་བ། ཕྱི་མ་ལས་ཀྱི་རིགས་འབྲུང་བ། བཞི་བ་དྲི་ཆེན་རྒྱལ་སློན་དམངས་སློང་ལ། ཅ་
བ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། ཁ་བསྐྱར་སློན་པོ་ལྟ་བུ། ཞག་ཉེར་གཅིག་བསྟེན་པས་ཁྱུ་ནད། གག་ལྟོག་སློ་གསར་
ཉིང་། འབྲུམ་ནད། མིག་ནད། ཟ་ཤོང་། དྲུག་ནད། སྐྱར་དྲུག་ནམས་སེལ་བ། དམངས་བདུད་ཅི་
སྒྱུལ་བ། འདུལ་བ། སྒྲེལ་བ། དབྱུང་བ། གྲང་རྒྱུང་སེལ་བ། མིག་གསལ་བ། བཅུད་མི་འཚོར་བ། ཅ་
མིག་ཏུ་འགོ་བ། རྟོད་སྒྲེ་བ། རིལ་བུ། ལྷ་གྲ། ཟན་ཚོད། སྤྱག་པ། ཆང་། སྒྲན་མར། ཟན་རྟོན། འོ་ཐུག
རྒྱུན་སྒྱུབ་ནམས། ལྷ་བ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ། ཕྱི་དྲི་ཆེན་ལ་གཞི་བཏེན་པ། བུང་སྒྲེ་བདུན་ལ་གཞི་
བཏེན་པ། གསང་བ་ཐུག་རྒྱ་མ་ལ་བཏེན་པ་ནམས། དྲུག་པ་ལས་ཚོགས་ཐ་དད་པར་སྐྱར་བ་ལ། མིག་
ནད། སྐྱར་དྲུག་མགུལ་འགགས། གག་པ། མཛེན་དད། འདུ་བ་ནམ་བཞི་ནམས་སེལ་བ། ལུས་ཟུངས་
རྒྱས་པ། མཁྲིས་པ། སྟིང་རྒྱུང་། མགོ་འཁོར། ག་དྲུག་ལོ་དྲུག་དྲུག་ནད་ཀྱུན། ག་མཛེན། འབྲས་ནད།
ཐོ་ལོག་ག་རོ། ག་འཁྲིག་ཐོལ་མིག་རུས་ནད། གྲང་ནད། ཆ་བ། ལྟོག་པ། རྒྱལ་གདོན། བསེན་མོ།
རྒྱལ་ཕྱན། ཁྱུ་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། ཆོ། བསོད་ནམས། བོར། གཞོན་ག་ནམས་རྒྱས་པ། ཐོ་
རིགས། མོ་རིགས། ཡུལ་ཁམས་ནམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ། མནན་སྒྲིག་འཕང་གསུམ་གྱི་ཁ་བསྐྱར།
དྲུག་ནད་བསྐྱར་བ། བུ་རྒྱུང་ལྟར་གྱུར་པ། གཞོན་པར་གྱུར་པ། མཆིན་ནད་སེལ་བ། ཀླང་འགྲོགས།
མཁའ་ལ་འཕྱར་བ། བུད་མེད་བརྒྱལ་བ་ལུ་འབྱེན་པ། གྲང་རྒྱུང་སྟོད་ནད། ག་གཡལ། འག་ནད་ནམས་
སེལ་བ། མིག་མཐོང་། མཛེ་ཅ་བས་འབྱེན་པ། བདུན་བ་དམ་ཚོག་བརྒྱད་པ་ལག་གཞོན། དགུ་བ་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནམས་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་བན་དོ་རྗེ་འོད་ཀྱིས་མཁར་རྒྱ་དཔལ་གྱི་ཐུག་རིང་མདའ་སྐྱོ་ཅན་ནས་གདན་
དྲངས་པ་སྒྲན་ཏྲག་ཏུ་དུའི་བཅུད་ལེན་སྒྲོར། ཐང་སྒྲན་དྲང་སྟོང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཉལ་སྒྲིབ་བྲག་ནག་
མདའ་སྐྱོ་ནས་སྒྲན་དྲངས་པ་བདུད་ཅི་འཆི་གསོས་ཏུ་རི་མ། རལྷ་གླིང་པས་ཀོང་པོ་གསང་བ་ཡང་
མཛོད་ནས་སྒྲན་དྲངས་པ་སྒྲན་སྒྲུབ་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས། མཆིམས་ཐུའི་དཔལ་ལྷ་མོའི་བརྒྱན་
རྒྱས་སྒྲན་ཀྱིས་བཏོན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲངས་པ། ལྟོ་བྲག་ནས་དབོན་གསས་ཁྱུ་དཀོན་ཀྱིས་ཐུངས་པ་
བདུད་ཅི་ཐུམ་པ་འབྲིང་པོ། ལ་སྟོད་དམར་པོའི་གཏེར་མ་བདུད་ཅི་མར་ཁུའི་སྒྲོར། ཁྱུ་རུ་རྩོ་ཅའི་མར་

ཁུའི་སྒོར། སངས་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མིག་སྒྲན། རིན་ཆེན་གྱི་དཔེ་བདུད་ཅི་དཔུལ་ཆུའི་བཅུད་ལེན་དང་
 མིག་སྒྲན། ལྷོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་བརྟ་སྒྲུ་མས་ཁ་ཆེ་པོན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྤུལ་ནས་ཆ་བ་རོང་གི་
 དྲག་གྲང་པོའི་སྒྲ་དང་མི་རེང་ཁྲ་བའི་མཆོམས་གཏེར་དུ་སྒྲས་པ་ཙམ་མིའི་རྒྱལ་པོ་སི་ཉི་ཉ་རས་རྟེད། ལྷ་
 སྒྲས་སུ་ནི་བཙན་པོར་སྤུལ་བ་རེ་ཞིག་འགོ་དོན་དུས་ལ་མ་བབ་པས་བུམ་ཐང་རིན་ཆེན་དཔེན་གནས་
 སུ་གཏེར་དུ་སྒྲས། དེ་ནས་གཙང་སྟོན་ཆོས་འབར་གྱིས་བཏོན་པ་རྒྱུད་དབྱེད་པད་མ་གཅེས་སྤེང་ཆ་
 ལག་དང་བཙས་པ། ལིའི་རྒྱལ་པོས་ཁྲི་སྤོང་ལ་སྤུལ་བའི་སྒྲེ་བཙོས་སོག་པོ་སྒྲན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱིས་
 གཏེར་ནས་བཏོན་པ། དུག་བཙོས་གཤམ་ལས་དཀྱུས་སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སེང་གས་མཛད་པ་བེ་རོས་
 བསྐྱར་ཞིང་མངའ་བདག་ཡབ་སྒྲས་ལ་སྤུལ་བ་ལྷ་སྒྲས་གྱིས་གཏེར་དུ་སྒྲས་པ་སྒྲ་ནམ་པས་གཏེར་
 ནས་བཏོན་པ། ཡན་ལག་གཏེར་སྒོམ་སྒྲག་པོ་ལྷ་སྒྲས་གྱིས་སྒྲ་གོ་སྒྲེར་རྒྱུར་གཏེར་དུ་སྒྲས་པ་ཕྱེ་གཡུ་
 བཞེར་གྱིས་བཏོན་པ། བྱ་འདྲེའི་བཙོས་ཐབས་སྤུལ་སྟོན་གྱི་གཏེར་མ་སོགས་ཟབ་གཏེར་ནས་གདན་
 དྲངས་པའི་སྒྲན་དབྱེད་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

གྲ་པ་མངོན་གས་གྱིས་སྒྲན་སྤེལ་ཚུལ།

ཁྱད་པར་བརྟ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ལས། སྐབས་སུ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཉིད་སྒྲག་པ་ཡོད་ཅིང་། རིང་
 དང་རྒྱ་རྒྱུས་གོག་མའི་ཆང་ཞིང་འདྲ་། དཔུཅེ་གསོ་རིག་རྒྱུད་གྱི་གཏེར་ཁ་དང་། རོ་མོ་གྲིང་གསུམ་
 སྒྲས་པའི་གཏེར་ཁ་འདི་། མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱུང་། གཏེར་སྟོན་གྲ་པ་མངོན་
 གས་ཞེས་བྱ་བྱུང་།¹⁰³ ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བེ་རོའི་ཡང་སྤྱིད་གྲ་པ་མངོན་གས་སམ་མཆོན་
 དངོས་དབང་ལྷག་འབར་ནི། གཏུང་རུས་ནས་བཟུང་རྒྱུ་ཐར་ཅུང་ཟད་སྒོས་ན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྷེ་འུ་
 བཙན་གྱི་སྟོན་པོ་མཆོམས་རྩོམ་སྤེལ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཉ་ཅང་མི་ཆེ་ཡང་གས་རབ་དང་ལྷན་ཞིང་སྒྲ་
 མཁས་པས་རྩེའི་བྲགས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བསམ་ཡས་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྟོན་པོ་སོགས་བཞེངས་པའི་
 ལག་དཔོན་མཛད། དེ་ལ་སྒྲས་གསུམ་ལས། འབྲིང་པོ་ལྷ་རྩེས་གྲ་དགས་པོ་གོང་ངམ་སྒྲི་རུ་བཟུང་།

དེའི་སྒྲིམ་གཏའ་ནི་ནས་རིམ་པར་གཏའ་རྒྱུད་། དཔལ་ལེགས། བཙན་འོད། ཞང་སེ་རྩ་ལེགས་བརྟན་
 སོགས་ཀྱི་མཐར། ལེགས་བརྟན་ལ་སྒྲིམ་ཐོ་དགའ། དེ་ལ་སྒྲིམ་ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར། ཞང་སྟན་
 དཀར། ཞང་བརྟན་དང་གསུམ་ལས། བགྲེས་པ་ཤྲུའི་བརྟན་པ་ལ་རབ་རྩ་བྱུང་ཞིང་སྒྲིམ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོར་གྱུར། ཞང་སྟན་དཀར་བ་ལ་སྒྲིམ་སྟན་ཚབ། སྟན་རྒྱུད་། ཞན་པ། གཡང་
 བཞིན་མས་དང་། ལུ་མོ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་བྱུང་པའི་ཆེ་ཤོས་སྟན་ཚབ་ནི། རྟོ་བྲག་མར་པ་ལོ་རྩ་དང་དགྲང་
 མཉམ་དུ་རྒྱུ་པོ་བྱི་བ་ལ་འབྱུངས། མར་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་བལྟམས་ཡུལ་གྱའི་དགས་པོ་གྲོང་ཨེ་དགས་
 ཀྱི་དགས་པོ་དང་ཞོར་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་མཆིས། གང་ལྟར་དགྲང་ལོ་གཞོན་ཅུའི་དུས་སྤྱུལ་བའི་
 ར་རྩི་ལོ་ལྷ་ཙམ་མཛད། དེ་ནས་སྤྱུ་མེས་ཀྱི་མཁན་བྱ་དགོ་བཤེས་ཡབ་བྱུང་རྒྱལ་བ་འདི་ལ་རབ་རྩ་
 བྱུང་། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བར་བཏགས། ལོ་ལྷའི་བར་འདུལ་བ་གསན། རང་གི་ཁུ་བོ་ཞང་སྟོན་
 ཆོས་འབར་ལ་མདོ་སྒྲིམ་གྱི་ཆོས་མང་བ་དང་བྱུས་ལ་གསོ་དབྱུང་གསན་པར་ཡང་གྲགས། ཞང་སྟོན་
 རོ་རྩེ་བདུ ད་འདུ ལ་གྱི་སྦྱབ་པ་མཛད་པས་ཞལ་དངོས་སུ བརྟན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་པར་ཁས་
 གུངས། ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་འདས་པའི་འདེད་ལ་དེའི་སྦྱབ་མ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་དངས། མདོ་སྒྲིམ་གྱི་
 གཞུང་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོབས་པ་ཐོབ་པའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་མགུ བས་
 དགོ་བཤེས་གྲ་པ་དང་ཆོས་མཛོན་པ་ལ་མཁས་པས་གྲ་པ་མཛོན་ཤེས་སུ་གྲགས། ས་དམ་པ་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཞི་བྱེད་སྟོན་མ་སྟོར་དགྲའི་གདམས་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་པཱི་ཏ་ལྷ་བ་མགོན་པོ་ལ་སྦྱོར་དྲུག་གི་
 གདམས་པ་རྣམས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཞེས། སོ་བྱང་བྲག་པ་ཙན་པར་བྱ་མེད་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། དཔལ་ལའོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྟོན་སྒྲིམ་རིགས་བརྒྱན་པའི་ཆོག་གནང་སྟེ་ལོ་དུས་སུ་བྱུང་
 བའི་མཚར་ཁ་ལ་གསེར་གྱི་རྒྱུད་ར་ཙན། དཔལ་སྟོན་གས་ཤ་བ་ཙན། རལ་གྱི་ཕུང་རྒྱུ་ཙན། ཁ་སྒྲིག་པ་
 ཙན་རྣམས་སུལ།

ཐང་པོ་ཆེར་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་སྤར་རང་གི་སྦྱོབ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་གཞན་འཁྱོར་
 ལ་སྒྲིག་དོག་པས་དགར་ལངས་ཏེ་མཛོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཉམས་སད་ཆེད་ནད་རྩུ་བཏབ་སྟེ་གདན་
 དངས། གྲུ་མ་ཙེ་ཞིག་གི་ཁར་ན་བཟས་གཏུམས་ཏེ་མགོ་མུག་མི་ཤེས་པར་བྱས་བཞུགས་པའི་ཆོ། གྲ་

བས་སྐྱེ་རྒྱུ་བ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཁམས་རི་ལྟར་བདོག་ བྱལ་ཅུ་བརྒྱུན་པར་ལུ་ལྷས་
 བས། ལུ་སྟོན་ཉར་གྱིས་བཞེངས་ནས་ག་པ་མངོན་ཤེས་བྱ་བའི་སྐད་པོ་ཆེ་བྱོད་ནད་པའི་རྒྱུ་མདུན་
 མི་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡ་མཚར་ཞེས་སྟེན་པས། ཉེ་གནས་ལ་མེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྐྱར་
 བས་ཐང་པོ་ཆེ་མེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་ཆེ། ཡབ་བྱུང་རྒྱལ་བ་འོད་ཀྱི་སྟོབ་མ་
 ལས་གཟུས་ལ་བྱལ་མིན་གྲེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་ཙམ་སྤང་ཡང་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་སྒྲ་མ་གཟུས་སྟིང་
 རྒྱས་བསྐྱར་པར་རྒྱས་གྱིས་མ་འདྲོངས་པར་ཞལ་རྒྱུ་དུ་རྒྱ་གཏོར་བས་དངངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱར་
 མས་སྟིང་རྒྱ་འདོན་ཅིས་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་བྱར་ལོག་ཏུ་སོང་སྟེ་གྲོངས་པའི་སྤྲིག་སྟོངས་སུ་
 ལྷ་བཤུད་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཟུག་གཡང་མི་འབྱུར་ལྷན་གྱུ་བ་ལ་དཔེ་བྱས་པའི་གྲ་ཐང་། རྒྱན་གཡས།
 རྒྱུལ་སྤྱ ཀྱན་དགའ་ར། གཟེར་ཁང་། ཁོང་པོ། དག་བརྒྱ་སོགས་གནས་གཞི་བརྒྱ་དང་ཅུ་བརྒྱད་
 བཞེངས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་བདུན་གྱི་ཕུད་ལ་བཞེངས་པས་བདུན་ཕུད་དགའ་ལྷན་ཆོས་
 འཁོར་དུ་གྲགས། སྟོབ་མ་གྲ་སྟོན་འབུམ་ལྷས་འབར་གྱིས་གནས་སྟོར། གདོན་རྒྱུད་སྟོན་པས་འབྲོག་
 རྒྱ་འདྲ། དགེ་བཤེས་ལྷ་བས་གྱིས་སོ་ཐང་། རྩ་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་རི་ལྷག་རྣམས་བཏབ། ཞང་
 སྟོན་དོ་རྩེ་བདུ ད་འདུ ལ་གྱིས་ལུང་བརྟན་པ་ལྟར་བསམ་ཡས་དབུ་ཅུ་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་བཞི་པོ་གཏོར་ནས་བཏོན་པ་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། རྒྱན་གྱི་སྒྲ་
 མའི་གསུང་རབ་འོ་མའི་བཅུད། ཁང་བཟོའི་རྒྱ་ཡིས་བསྟེན་པ་མི་འཇུག་ཆེད། ཁགས་བའི་བྱལ་རྒྱུ་
 རྒྱས་བཏབ་སྟོ་འབྱེད་པའི། རྒྱལ་པའི་གཏོར་སྟོན་གྲ་པ་མངོན་ཤེས་ཞབས།¹⁰⁰ ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེས་དོན་སོགས་བརྟན་བཙུག་བཙུམས་ཤིང་འགོ་ལན་མཐར་རྒྱས། དགུང་ལོ་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་དགུ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟིང་བྱར་བྱར་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་རྣམ་སྟོན་སྐྱེ་ཆོ་འདི་གར་བྱང་བར་
 སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་སྟིང་བྱར་རྒྱུ་བ་པ་ཐལ་སྟོན་གྱིས་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས། དེས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་
 མན་ངག་དང་བཙས་པ་དབུ ས་པ་དར་གྲགས་ལ་གནང་། དེས་སྟོན་ཆེན་དགོན་ཙུག་རྒྱུབས་ཞེས་
 འབྲུངས་ཡུལ་མང་མཁར་ཆེ་ལུང་པ། རུས་རོག་ཡིན་པ་དེས་དབུས་སུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་གཉེར་ལ་
 རྟོན་པ་རྟུང་འབམ་གྱིས་སྟོན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་གསོས། རྩེས་སུ་དམ་རྒྱུས་སྟེམ་པ་དབུས་

པ་དར་གྲགས་ཀྱིས་བཅོས། གཡུ་ཆེན་དྲུག་དམར་ནམ་མཁའ་གསལ་བཞེས་ནས་ཁལ་སྟོང་ཕྲག་རི་
བ་དེ་དར་གྲགས་ལ་ཕུལ་ནས་རྒྱད་བཞི་རྫོགས་པར་ཞུས།

གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྤྲོས་སྤྱོད་ལྟུལ།

དེས་སྤར་རྒྱུ་འབམ་གྱི་ནད་གསོས་པའི་དྲིན་ལན་ལ་གཡུ་ཐོག་པར་གཏད་པས། བདག་
གི་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། དྲི་མེད་རིང་ལུགས་འཆད་བྱེད་གསྒྲུའི་རྒྱུ། ཐོས་བསམ་ཆངས་པའི་རལ་
སྤངས་ནས་འབེབས་པའི། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ངོ་མཚར་སྒྲུ་མའི་འཕྲུལ། རིགས་འདུས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྒྲོ་བསྐྱེའི་བྱེད་པོར་ངེས།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་སྤྲོ་གི་སྤྲོ་མའི་ངོ་མཚར་ཡེ་
ཤེས་སྒྲུ་མའི་ནམ་ཐོལ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཀའ་
བབས། དེ་ཉིད་གྱི་ཐོག་མའི་གདུང་རབས་ནས་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། གསོ་དབྱེད་རིང་ལུགས་སུ་དང་པོ་
རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་བསྐྱེའི་གྲོང་གི་གོང་ཁྱེད་དགུའི་དབུས་མ་བསྐྱེའི་སྤྱིང་པོར་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་མི་ཡུལ་དུ་བབས་ནས། འདོད་འཛོལ་བས་འོ་མ་ཕུལ་བ་བཞེས་པས་བ་ཅུར་གྲགས། དེ་
དང་བམ་ཟེ་མ་ཆོས་གྱི་སྟོ་གྲོས་བསྟར་དབྱལ་མཛད་པས་སྤྲོ་བམ་ཟེ་ཐོག་འབེབས་དང་ཤེས་རབ་
གྱི་རལ་གྱི་གཉིས་བཏུམས། དེ་གཉིས་ལ་ཡབ་གྱིས་ནོར་རྒྱལ་གསེར་བུམ་པ་རེ་གནད་སྟེ་སྒྲུ་ཐག་
བརྒྱད་ལྟ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་བྱོན། ཤེས་རབ་གྱི་རལ་གྱི་ཆང་ཆོང་གི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཞེས་བ་སྤྲོ་གི་ལྟ་
མའི་སྒྲུལ་པ་དེ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་གྱུར། སྤྲོ་དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས་འབྲུངས། ཡིད་འཕྲོག་མའི་ཐབས་
འཕྲུལ་ལ་བརྟེན། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་ཞག་རེ་ལ་གསེར་ཁལ་རེ་འཛག་པའི་སྤྲུང་བྱ། དྲང་སྟོང་
སྤྲོ་མི་སྤྲོས་རྒྱལ་པོ་བཅིང་བ། སྟོན་པོ་བསྟར་བ། དམག་དཔོན་རེངས་བ། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་དབང་
དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། གང་ལ་བཏབ་པ་མི་འཛོར་བར་བཟུང་ཆོག་པ་རལ་བའི་
ཞགས་པ། འཛམ་དབྱངས་སྒྲུལ་པའི་དྲང་སྟོང་གིས་གཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ། འབྲུང་
ལྟ་དབང་དུ་འགྱུར་བ། གྲུའི་དྲུག་བསྟར། གྲུའི་སྤྲོ་མ་རྒྱར་རྒྱལ་ལས་གང་བསམ་ཅི་འདོད་འགྲུབ་པའི་

འཁོར་ལོ། །ཨ་ཙྰ་ར་ལས་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པའི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གནང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་པོ་གསེར་མངས་དང་། རྒྱལ་བུ་ལྷན་ལའི་གདོང་
 ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་འདུས། དགའ་བའི་སློ་གོས་རྒྱལ་པོ་དང་གེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་སློན་པོར་གྱུར།
 ཙན་དན་གོར་གའི་སྤོང་བོ་ལྷ་ཡུལ་ནས་དངས། སྤོན་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་དུ་ཏ་བུལ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བརྟན་
 པ་བསྐྱབས། འཆིག་སོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་མི་རོ་མང་པོ་གསོན་པོར་བསྐྱར་བ་སོགས་ཁ་ཐག་རིང་པོའི་
 ལོ་རྒྱུས་མང་བ་དང་། གསེར་འཛག་གི་སྤྲང་བུ་ཆོད་ཀྱིས་པའི་ཁ་ཆེམས་བཞིན། དང་སྤོང་སྤྲོ་མི་སྤྲོ།
 དམ་ཟེ་ཡན་ལག་མདའ་རིང་། ལྷ་ཙྰ་མཁའ་མིང་ནག་པོ། བརྟེན་ཏེ་བྱས་ཀྱི་སྤོང་པོ་འམ་བསྐྱེད་འབྱུང་
 གནས། རྒྱལ་པོ་ལྷན་ལའི་གདོང་། བཙུན་མོ་བདེ་བྱེད་མ། སྤོན་པོ་སློ་གོས་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བུ་དགའ་བའི་
 སློ་གོས་རྣམས་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འཛོམ་ཐོག ཡིད་འཕྲོག་མས་གསེར་སྤང་སྤོང་གི་མེ་རྟོག་གཏོར་ཏེ།

རྒྱ་གར་ག་ར་ལྷ་བུ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ཁམས་དང་། །ལི་ཡུལ་བལ་ཡུལ་བོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི། །
 ཡུལ་ཁམས་རྣམས་སུ་ཕྱི་རབས་སེམས་ཅན་དོན། རྟུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ས་བོན་འདི། །རི་
 བཞིན་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་ཐེབས་བྱས་ནས། །ལོ་འདབ་རྒྱས་གིང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པར་ཤོག ཅིས་སྤྲོད་
 ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤོན་ལམ་བཏབ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་འོག མི་རིང་བར་ཡིད་འཕྲོག་མས་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་
 གནས་སྤྲོད་དངས་ས་བོན་དང་སྤོན་ལམ་ཐེབས་མ་ཐེབས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལ།

ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོའི་རང་རྩལ་བདུད་རྩི་མ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རབས་སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་དུ། །ས་
 བོན་སྤོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའི་དོན། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སྤྲོད། །སེམས་
 ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པའི་མཐུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོན་ལམ་ཐེབས་རྩལ་འདི་ལྟར་འདུག །རྒྱ་
 གར་དོ་རྩེ་གདན་ནས་ལུང་ཕྱོགས་སུ། །དཔག་ཚད་གཅིག་དང་རྒྱང་གཤམ་ཕྱེད་ཀྱི་ས། །སྤོན་ཀྱི་རི་བོ་
 སྤོས་དང་ལྷན་ཞེས་འདུག །དེ་ན་ཙན་དན་སྤྲུལ་སྤྲོད་འབའ་ཞིག་དང་། །དཔག་ཚད་བཙུ་རྩལ་སྤོས་ཀྱི་
 དད་དང་ལྷན། །ཨ་ཙྰའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་སྤོན་ཀྱི་རིགས། །ཁ་འབྱུངས་མ་ཚང་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་
 མེད། །ཁད་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ཀྱན་ལ་ཕན། །རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གཡའ་རི་བྲག་རི་དང་། །ཁྲང་རི་
 ལ་སོགས་སྤྲུལ་པའི་རི་བོ་ཡིན། །ཙན་དན་ལས་གྲུབ་བྲགས་སྤྲུལ་སྤོན་ཀྱི་སྤྲོ། །སྤྲོ་མདོག་དགར་པོ་

ཐོབ། །དེ་ནས་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་དཔག་ཆད་དུ་གྱུར་མཚམས། །སྐྱོན་གྱི་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་ཡོད། །དེ་ན་
 ཚན་དན་གོར་གཤིན་གས་ཚལ་དང་། །ཁམས་དུག་སྤོང་པོ་སྐྱོན་སྤོང་བདེ་བ་སྦྱིད། །ཁྱུང་གུམ་སྤང་རི་
 ཚ་སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། །ས་རྩོལ་སོགས་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་གྱི་རིགས། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་སྐྱོན་དང་ཅི་སྐྱོན་
 དང་། །ཤིང་སྐྱོན་ཐང་སྐྱོན་སྤོང་སྤོང་ཆགས་སྐྱོན། །ཁདོར་ན་སྐྱོན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ཀྱུ། །ཁ་
 འབྱུངས་མ་ཆང་བ་ནི་གཅིག་གྱུར་མེད། །དེ་ན་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གསུང་སྤྱུལ་ནི། །རྟག་གསུམ་ནད་
 སེལ་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྱོ། །འཁོར་རྒྱུ་ས་
 ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར། །ཁོན་ཏན་བྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །དེ་ནས་
 བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ན། །སྐྱོན་གྱི་རི་བོ་གངས་ཚན་ཞེས་བྱ་ཡོད། །དེ་ན་ཚན་དན་ས་
 མཚོག་ནགས་ཚལ་དང་། །ཏིག་ཏུ་ཁིམ་པ་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས། །ཆ་བའི་ནད་རྒྱུ་ས་སེལ་བའི་སྐྱོན་གྱི་
 བགས། །ཁ་འབྱུངས་མ་ཆང་བ་ནི་གཅིག་གྱུར་མེད། །དེ་ན་རྒྱུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་སྐྱོན་སྤྱུ་དེའི། །འཕྲིན་ལས་
 སྤྱུལ་བ་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། །མཚན་དཔེ་ལྔ་ན་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མཁས། །འཁོར་རྒྱུ་ས་
 ཐམས་ཅད་ལྔ་དང་ལྔ་མའི་ཚོགས། །ཁོན་ཏན་བྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཅིས་སོགས་དང་།

ད་རུང་ཁྱུས་སྤོང་ཚན་རྩིང་ལ་བཟུང་། །སྐྱོན་གྱི་རི་བོ་རྒྱུ་བཞེད་གནས་སུ་སོང་། །ཡིད་
 འཕྲོག་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས། །ཁདག་གིས་རི་བོ་བཞེད་གནས་སུ་ཕྱིན། །སྐྱོན་
 པའི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ལ་འབྱུལ་བ་མེད། །ཁོན་ཏན་བྲན་པས་དད་བ་གཏིང་ནས་གཡོས། །ཕྱི་རབས་
 སེམས་ཅན་ནད་ལས་གྲོལ་བར་ངེས། །ཡིད་འཕྲོག་འདོད་དོན་འགྲུབ་པོ་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་པས་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་པར་གྱུར།

རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་སྤོང་གོས་ལ་བཙུན་མོ་དཔལ་གྱི་ཁྲིམས་མཛེས་བསུས་པར་སྐྱས་བསྐྱེད་
 དཔལ། །དེའི་བཙུན་མོ་དཔལ་སྤོང་ལ་སྐྱས་དཔལ་ལྔ་སྤོང་ཚོགས། །དེའི་བཙུན་མོ་དབྱངས་གྱི་ལྔ་མོ་
 ལ་སྐྱས་སྤོང་དུམ་སྦྱིས། །དེའི་བཙུན་མོ་རོལ་རྟེན་མ་ལ་སྐྱས་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ལེགས་པའི་སྤོང་གོས་གཉིས།
 རྩ་ཆེན་པོས་རྩ་བཞོ་བའི་བུ་མོ་གཞུང་ལྔ་མོ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་སྐྱས་བའི་བྱི་དགའ་བྱེད། །དེའི་བཞོ་

བའི་བྱ་མོ་དང་བསྐྱབས་པ་ལས་སྤྲོད་མོ་བའི་ལྷ་དགའ་མཛེས་མ་གཉིས་འབྲུངས། དེ་གཉིས་ཆུང་
 གོགས་སུ་གྱུར་པ་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས། རྒྱུན་ཤེས་ཀྱི་བྱ་དང་འཆོ་བྱེད་གཞིན་ལྷ་གསོ་
 བའི་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། བདུད་ཅི་སྟོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་འཆི་མེད་ཆེད་དངོས་གྲུབ་བཞེས།
 རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མས། ཆོ་སྟོན་སྟོན་ལམ་བཟུང་བའི་མཐུས། །ཁྱེད་རང་བརྒྱད་པར་བཅས་ནམས་
 ཀྱིས། གསོ་དབྱེད་བསྟན་པ་འཛིན་པར་བྱས། །དགའ་བར་གྱིས་ལ་བོད་དུ་བཞུད། ཅིས་བསྐྱུལ་བ་
 ལྟར་མཆེད་གཉིས་བོད་དུ་བྱོན། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྟོན་གཤམ་གྱིས་སྒོ་བྱང་ཡུམ་བུ་སྒྲི་སྒྲི་དངས།
 གསེར་སྒྲི་མ་དང་། བི་བྱི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་མར་ལྷ་ལྷམ་ཡིད་ཀྱི་རོལ་ཆ་ཞེས་པ་སྤུལ། དེ་ལ་སྤྲོས་
 སྟོན་པ་དུང་གི་ཐོར་ཅོག་ཅན་བཞུགས། ཆེར་ཆེར་འོ་བ་དང་ཡབ་ཀྱིས་སྟོན་དབྱེད་འཆོ་བའི་མདོ་ལ།
 འགྲེལ་བཤད་ཁོག་འབྲུགས། ས་བཅད་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ་ལུམ་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་གར་དུ་
 བྱིར་བྱོན། དུང་གི་ཐོར་ཅོག་ཅན་གྱི་སྤྲོས་སྟོན་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་སྤྲོས་སྟོན་མཆུངས་མེད། དེ་སྤྲོས་སྟོན་
 གྲོས་ཀྱིས་མཛོད། དེ་སྤྲོས་སྟོན་གྲོས་བཤེས་གཉེན་ནམས་རིམ་པར་མངའ་བདག་ཁྱི་གཉན་གཟུངས་
 བཅོན། འབྲོང་གཉན་ལྡེ་ལུ་སྟག་རི་གཉན་གཟེགས། གནམ་རི་སྒོང་བཅོན། སྒོང་བཅོན་སྤྲུལ་པོ་
 ནམས་ཀྱི་སྒྲི་སྟོན་མཛད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ལ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་མི་ཡུལ་དུ་
 སྤེབས་པ་དང་སངས་རྒྱས་གསེར་གྲུབ་ཀྱི་དུས་ནས་བོད་ཡུལ་ཆགས་ཟེན་པ་དང་། སྟོན་པོའི་རྒྱལ་པོར་
 མགོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་སོགས་གསུང་རབ་སྟེ་དང་མི་མཐུན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་དཔག་
 ཆད་གཅིག་དང་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གི་སར་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྟག་རི་བོ་སྟོན་རད་ལྷན་དང་བྲག་པ་དང་།
 རྒྱུགས་བཞེད་རི་ནམས་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་ཅམ་གྱི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པའང་གསོ་དབྱེད་ཅུ་རྒྱུ་དཔར་
 འགལ་ལ། ལྷ་མིའི་རྒྱུད་ལམ་ལ་ལྷའི་རྒྱུ་ཐག་ཡོད་པ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཟེར་སྟོན་དང་། ཅི་འདོད་
 འབྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་བུ་ལས་ཡིད་བཏན་དུ་རུང་བ་དཀའ་ནའང་།
 དུང་གི་ཐོར་ཅོག་མན་ཆད་དོན་ལ་གནས་པ་ནས་གོང་དུ་སྟོན་པ་སྟོན་གྲོས་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྲོས་འདྲེ་
 རྗེ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡུལ་སྟོད་ལུང་སྟེང་སྤྲོས་སྟོན་དབྱེད་ཀྱི་འགོ་དོན་སྟོང་བཞིན་བཞུགས་པ་ལས། ཉིན་
 གཅིག་ཟམ་མོ་ཆེད་འགྲམ་དུ་བུད་མེད་མཆར་མོ་ཞིག་དང་མཛུལ་ཏེ་བདག་གི་ཡུལ་དུ་སྤེབས་པར་ཞུ་

ཞེས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་བརྒྱུད་བའི་ཁར་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་
 རྒྱུན་གཏན་བྲག་ནག་པོ་སྒྲུག་འཐིབས་སེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་སར་སྤར་གཞིགས་མ་སྤྱོད་པའི་གོང་ཡུལ་མི་
 མང་པོས་གང་བའི་དབུས། མཁར་ཆེན་པོ་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐེབས།

དེ་ན་གཙོ་བོ་སྒྲགས་ནག་གི་ཆ་བརྒྱུད་ཅན་མིའི་བོངས་ཆོད་གསུམ་ཙམ་པ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་
 བཅིངས་པ་ཞིག་ནད་གྱིས་བཏབ་སྟེ་འཁོར་མང་པོའི་དབུས་ན་འཁུན་པ་འདོན་ཅིང་འདུག དེའི་སྤྱི་
 མགོར་དར་ཟབ་གྱི་སྒྲན་མཐོན་པོའི་ཁར་སྒྲུབ་བྱངས། ཁྱོད་གྱི་ནད་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅི་ལས་བྱུང་གསུངས་
 པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་གིས་ཡུལ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་སེར་བ་ཡབ་པས་སྒྲགས་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
 གི་སྤྱན་པོག་པ་ལགས་ཞེས་ལུས་གྱི་གོས་བསལ་ནས་བསྒྲན་བྱུང་བས། ཤ་རུས་པགས་པ་རྩ་ལ་སོགས་
 བར་ཡུངས་ཀར་མང་པོ་ཐིམ་ནས་འདུག དེར་ཁྱུང་ལྷ་དང་དདུལ་རྒྱས་ནང་ནས་འཕུལ། བྱག་པ་རྒྱན་
 འཁོར་ཕྱི་ནས་བྱགས་པས་སྐད་ཅིག་ལ་ཁྱུ་བདུད་སྒྲགས་པའི་གཞུགས་ཅན་དེ་ནད་ལས་ཐར། བྱ་
 དགའི་གཏང་རག་ལ་རྩས་འོངས་སྤྱོད་དུ་མ་དང་རང་རྒྱགས་སྒོག་གི་སྤྱིང་པོ་ཕུལ། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་བྱང་
 མེད་དེས་དར་ཡུག་བརྒྱུད་བའི་སྟེང་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་ཟམ་སྟེར་ཐེབས། མོ་ན་རེ། རས་ཀྱང་
 ཁྱེད་ལ་བྱ་དགའ་ལྷུལ་བས་སང་ཉིན་ད་ཙམ་འདིར་བྱོན་ཅིག་ཟེར་རྒྱུ་འཕྲུབ་གཅིག་ཏུ་ཡལ། ཕྱི་ཉིན་
 ཟམ་ཁར་བྱོན་པས་འབྲུག་གློག་ཆར་ལུན་ཆེན་པོའི་གསེབ་ནས་བྱད་མེད་ཆེད་པ་ཡན་གསེར་གཡུས་
 བརྒྱན་པའི་རོ་གཅིག་རྒྱས་ཁྱེད་བ་ཟམ་པའི་འཁོར་ལ་ཆགས་བྱུང་བས་པོ་ཉ་མོས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱ་
 དགར་མཁུམ། རོ་རྒྱར་སྤངས་གསེར་གཡུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཁང་ཐོག་ཏུ་བཀྲམ་ནས་སྐྱམས་པས་ལུག་རྩི་
 སོགས་གྱི་མཐོང་ནས་གཡུའི་ཐོག་འདུག་གོ་བྱས་པས་དེ་ནས་བཟུང་གཡུ་ཐོག་པར་བྲགས། དེ་ནས་
 འདྲེ་རྩེ་ཆེན་པོས་བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་སོགས་གྱི་དོན་དུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཏེག་ རྟོ་སྒྲོགས་དཔལ་གྱི་རི་
 བོར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྒྲུབ་ལགས་སངས་སྟོང་ཕུལ་ནས་མགོ་ཐིག་རིན་ཆེན་གནད་འབྲེལ་
 ཆ་ལག་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ལྟས། པདྏའི་ཡུལ་གླིང་དུ་བྱོན་པས་ཆོང་འདུས་ཞིག་ན་བཅའ་ཟེ་གཟི་
 བརྩིད་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་མཇུག། གི་བ་གི་ལན་བྱས་པས་བི་བྱི་དགའ་བྱེད་ཡིན་པར་ངོ་འཕྲོད། དེས་ཁྱོད་

རང་སྟོ་ཕྱོགས་ཅན་དན་གྱི་ནགས་གསེབ་ཏུ་ར་དང་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་སྒྲན་གྱི་སྒྲ་མ། ལྷ་མོ་བརྒྱད་དང་སྒོར་མཆེད་གསུམ། འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ་བོད་དུ་ཕེབས།

བཅད་པོའི་སྐས་མོ་དགའ་སྒྲོང་མ་བྱ་བ་ཁབ་ཏུ་བསུས་པར་སྐས་གཡུ་ཐོག་ཁྱུང་པོ་དོ་རྩེ་བཏུམས། དད་བརྩོན་གཤེས་རབ་ལྷན་པས་སྒྲན་སྒྲ་མོ་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་མཛད་པས་ལྷ་མོ་དང་དང་སྒོར་ནམས་ཞལ་གཟིགས། དེའི་མཐུས་ནད་པའི་ལུས་ལ་ནད་གང་ཡོད་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྲུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་གཟིགས། ཡབ་གིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། བྱ་ཁྱོད་སྒྲེས་པ་ལ་ཡི་དཔལ། ཁ་ལས་བྱ་དགའི་སྒྲེས་བུ་ནི། ཁོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞེས་པ་འབྱུང་། ཁ་སོ་དབྱེད་བརྟན་པའི་ཉི་མ་འཆར། ཞེས་སོགས་ལུང་བརྟན་པ་ལྟར། ཁྱུང་པོ་དོ་རྩེའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཆོས་སྒྲོན་བཞེས་པ་ལས་སྐས་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་བཏུམས། ལུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲུངས་པའི་ཆོད་གེ་མཚན་གྱི་སྒྲུང་བ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པའི་ཐོག་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་དབྱེར་རིག་འཛིན་མོ་མོ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས། གྲོག་ཡིག་དང་གསོ་དབྱེད་ལལ་ཆེ་བ་བསྐབ་སྒྲུངས་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་བྱུགས་ཀྱིས་མཁྱེན། སྒོབ་མ་དགེ་བ་དོ་རྩེ་བྱ་བ་གཡོག་ལ་བསྐྱོས་ནས་འགོ་བ་ནད་པའི་དོན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ལུང་འདྲེ་ལུང་ནག་པོའི་པ་བོང་རིག་པ་དུག་ཅན་གྱི་སྟེང་ཚོགས་འཁོར་བསྐྱོར། སྒྲན་སྒྲའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་གཟིགས་པས་བྱུགས་ལུང་ནས་པ་བོང་འདམ་ལྟར་བརྗོད། དགྲུང་ལོ་ལྷ་པར་ཡབ་ལ་བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ། སྒྲན་སྒྲ་ལྷ་མོ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེས་གནང་ཞུས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲན་རྒྱལ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞེས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱིས་སྒྲན་དངས་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས། ཉམས་སད་བྱིར་བྱང་ཏེ་རྒྱལ་མཉེས་མཁར་ལུག་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་སྒྲན་པ་ནམས་དང་ཚོད་བཅུག་པས་ཀྱུན་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་བོད་སྒྲན་མཁས་པ་མི་དགྲའི་གཙོ་བོར་གྱུར། བསམ་ཡས་ན་སྒྲན་པ་སུས་ཀྱང་གསོ་བར་མ་ལུས་པའི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅི་བཟོ་བར་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ཏེ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསོས་པ་དང་། སྒྲན་པ་ཀྱུན་རྒྱག་བྱ་བ་གཡུ་ཐོག་པར་འགྲན་སེམས་སྒྲག་དོག་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེའི་བུ་མོ་ཞིག་བོང་བྱུང་།

ཕག་པོ་མོ་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་མཐོང་བས་ཡིད་ནམ་པར་ཕྱོས་ཏེ་ལ་ཕུག་སྦྱོན་པར་པོ་དབང་གི་གཞུགས་
བཅོས་པོ་རང་གི་མཚན་མར་བཅུག་ནས་བཟུང་པས་ལ་ཕུག་གི་ཙུང་བ་ཆད་དེ་ལུས་པ་ལས་རྩ་གའི་
སྤྱོད་པ་ཁོས་ནས་འཆི་བར་བུག། བཟང་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པའི་ཆེ་དུ་ཚུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བྱུག་མ་ཐག་
སྦྱིད་པ་བསྐྱད་མར་བྱུང་སྟེ་ཐོན་པ། རྒྱལ་པོའི་སྦྱོན་དང་ཆོས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་དང་དབྱེད་ཆེར་མི་དགོས་
པར་དངས་པ་སོགས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ལུས་གསོས་ལ་འབྲན་ལུས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་ལྡན། མཆོས་ས་
ལུར་དོ་རྗེ་ཕག་པོའི་སྦྱུལ་པ་རྟོག་པའི་རང་གྲོལ་མ་དང་མཇུག། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་མགྱར་དང་བསྟོད་
དབྱངས་མཛད་པའི་མཐའ། སྦྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་གཟིགས། བདུད་ཅི་སྦྱོན་སྦྱུང་བྱིད་སྦྱོན་ཁྱིད་
རལ་སྦྱོར་ལྡེའི་ཕྱག་ལན་དང་བཅས་པ་གནད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་སྦྱུ་ལྟར་བར་ཆད་
མི་འཇུག་པའི་སྦྱགས་དང་རྩེ་སྦྱང་ལུས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན། བལ་པོའི་སྦྱོན་པ་རྩ་ན་གྱི་ལ་ཉར་མན་
དག་ཆད་པ་སྦྱོས་བཅོས་དང་རྩེ་སྦྱང་བའི་མན་དག་ལུས། རྒྱ་བལ་གྱི་མཆོས་ས་རི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུར་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བེ་རོ་ཙུང་དང་མཇུག། གསུང་སྟེང་ཞིབ་པར་བྱུང་། རྒྱུད་བཞི་དང་བོད་དུ་མ་སྦྱོབ་པར་
གཏེར་དུ་མི་སྦྱ་བར་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་པའ་ཆེན་ཙུང་སྦྱིར། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་
ཁ་སྐོང་ལུ་ཏིག་སྟེང་བ་དང་དཀར་ཆག་གསལ་སྦྱོན། མཁས་པ་མེ་དབང་ལ་རྟེ་སྐོར་ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ།
རྒྱུད་ལྷོལ་སྟོང་དང་ཙུང་གཅིག་དམར་འདོད་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད། རོ་བཀྲ་ལྷུལ་གྱི་མེ་ལོང་། བྱང་ལོག་
གསལ་དབྱེ་མཇུབ་བཅུགས། བྱར་དབྱེད་གནད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་གནད་ཀྱི་ལྷུལ་འཕོར། གསལ་ཐིག་ཕན་
བྱེད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མན་དག་ཕན་ཆོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་བཅས་གདམས་དག་གི་དཀོར་མཛོད་
མང་པོ་ལུས་ནས་བོད་དུ་ཐེབས། རྒྱལ་པོ་གིན་ཏུ་མཉེས་པར་བྱུང་། སྐར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། པའ་ཆེན་
ཙུང་སྦྱི་དང་མཁས་པ་མེ་དབང་ལ་འཕྲིད་ཡིག་བརྒྱ་ཙུང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་གདམས་
པ་དུ་མ་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་མི་ཙུང་ལོ་ཁྲུང་གིས་བཀོང་པར་བཅུམས་པ་རྩེ་འཕྲུལ་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བཏུལ།
བོད་ལུལ་དུ་ཕྱག་ལམ་སྟེ་འགྲོ་ཕན་རྒྱབས་ཆེ་བ་མཛོད། ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་བཀོད། སྟོབ་
དཔོན་པ་ལ་ཉ་སྟེ་ལ་རྩོགས་ཆེན། མཁའ་འགྲོ་སེང་གཏོང་མར་སྦྱོན་བརྒྱད། མཁས་པ་མེ་དབང་ལ་

གསོ་དབྱང་འབྲུམ་པ། རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། སོ་མ་རྩ་ཇ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ། པཎ་ཆེན་ཚུ་གྱི་ལ་
དང་སྐོང་སྟན་བརྒྱུད་དང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཞུས་པར་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་ལས་བཤད།

རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བུད་མེད་མེ་ལོང་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཤིང་སྟན་རྒྱལ་ཐུག་པར་བཀའ་བ་
གཅིག་ན་རེ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཡུ་ཐོག་པ་ཁྱེད་སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟུག་ཏུ་འབྱོན་པར་བཞེད་ན་
སྟན་སྒྲ་རིག་^{༡༠༧} འཛོན་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པར་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་མཛོད་ཟེར་བ་ལྟར་
བཏབ་པས། ཞིང་ཁམས་དང་ཕོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ། འཛོལ་བའི་གཞོན་ནུ། རང་གི་མེས་པོ་རྣམས་དངོས་སུ་མཇུག་སྟན་སྒྲའི་ཞལ་ནས།
སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། བྱི་ཡི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟུག་ཅེས་འདི། རྒྱ་གར་ཡུལ་དང་
རུབ་ཕྱོགས་ཁྱོན་ཡུལ། འོག་མིན་གནས་དང་རི་རབ་ཅེ་ལ་སོགས། མཆོག་སྟུལ་གནས་དེར་གང་
ཡང་གསོལ་བཏབ་ན། རྒྱལ་ལྷན་བུ་དང་མཇུག་བར་ངེས་པ་ཡིན། ཁང་གི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟུག་
ཅེས་བྲ། རང་གནས་གང་ཡིན་རང་ཉིད་བེ་རྒྱུ། གསང་བའི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟུག་ཅེས་བྲ། རང་ཉིད་
ལུས་གནས་སྟེ་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར། རང་སེམས་བེ་རྒྱུའི་འོད་དུ་བསམ། མགིན་པ་ལོངས་སྟོང་མ་ལ་
ཡ་རུ་བསམ། སྟིང་ག་ཆོས་འཁོར་རི་བོ་སྟོས་དད་ལྟན། ལྟེ་བ་སྟུལ་པ་རི་བོ་ལོགས་ཁྱེད་དེ། གསང་
གནས་བདེ་སྟོང་རི་བོ་གངས་ཅན་ཡིན། ཁི་བོ་བཞེ་ཡི་གནས་སུ་ཁྱོད་སོང་ལ། ཁི་ཡི་ཕན་ཡོན་སྟན་
གྱི་སྟེ་གནས་ལྟོས། རྒྱ་གར་ཡུལ་ནས་གདམས་པ་གནད་ལྟར་ལོང་། བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་གསོད་བྱང་
སྟོན་མེ་སྟོར། ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་འགོ་མང་སྟོབ་ཕྱིར་དུ། མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅེ་ལྟར་བཞུགས། ཁོ་
ནས་སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟུག་ཏུ། རྒྱལ་པོ་རིག་འཛོན་རྣམས་གྱི་ཆོགས་དཔོན་ལ། བེ་ཆོམ་ཡིད་
གཉིས་མི་དགོས་འབྱོན་པར་ངེས།^{༡༠༨} ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད།

རི་བོ་བཞེ་སྟན་རྒྱལ་གྱི་སྟུལ་པ་དང་བཅས་པའང་ཞིབ་པར་མཇུག། རྒྱ་གར་བས་མཐར་
མོ་སྒྲིང་དུ་ཚུད་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བར་སྟངས་ལ་འཕྲུལ། ལུ་སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་སྟུ་བ་རྒྱ་མེད་རྒྱ་ཆད་ལུང་
རིགས་གྱི་སྟོན་ནས་བཏུལ་བ་སོགས་མཛོད་དེ་གངས་ཅན་རབ་དཀར་པོས་བྲེས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཐེབས།
སྟུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་ལ་བཙུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱན་པ་ལྟ་ན་སྟུག་མཐོང་དགའ་བྲོ་འཆོལ་བ་ལ་

བརྟེན་གདེངས་ཅན་གྱི་ཡུ་ལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན། དེ་དག་མཆོད་པ་སྐྱོལ་གས་གྱི་ལས་ལ་
 བཙོན་པར་ཅི་བྱེད་གསུངས་པས། གྲུ་མ་རུང་པ་ནམས་གྱི་ཁ་གཞོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
 བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་བཙུན་མོ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞེན།
 གཡུ་ཐོག་པ་ཉིད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་ནད་པ་གྲུར་ཀྱམ་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱུས། ཆབ་གཏོར་
 དང་གྲུ་གཏོར་བཏང་། གྲུ་གཏོར་བཙུག་ བདུད་ཅི་སྐྱོན་སྐྱབ་གྱི་དབང་བསྐྱར་། དཔུལ་ཆུ་རིག་ཆེན་
 སྐྱོར་བ་ཁོང་དུ་བཏང་བས་དེ་མ་ཐག་ནད་ལས་ཐར། ལེགས་སྐྱེས་སུ་གཡུའི་གདུགས་ཤིག་འོག་ཏུ་
 རྗེ་གྲུའི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་གཡུ་གདུགས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་བཞེངས་ནས་སྤུལ། བྱི་ལྟར་ལྟ་རིག་
 གྲུབ་མཆོག་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ། ཁོང་དུ་དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ། གསང་བ་ཀྱུན་འདུས་གྲུབ་
 པ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་། གྲུའི་མེད་གྲུ་ཏུ་ཁོང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་སོགས་བསྟོད་བསྐྱེད་གྱི་མེ་ཏོག་
 གཏོར། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟེན་དེ་གཡུ་ཐོག་པས་བོད་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལས་རིམ་པས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདིར་ཐེབས། རྗེ་སྐྱེ་མ་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་མཆོག་འགྲོ་འོར་སྐྱོན་མི་གསལ་བའི་
 རྒྱལ་བསྐྱོན་པ་དབྱེ་བའི་དུ་ས་འདི་ཉིད་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གནང་བས་དཔུང་ལ་
 ཆེར་མ་བསྟོས་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་སྤྲུགས་གཅིགས་ནན་ཏན་ཆེ། རིག་ཆེན་རིལ་བུའི་རབ་
 གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལས་ལེགས་པར་སྐྱུལ་བ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གཟི་འོད་དང་ལྷན་པས་དེང་སང་
 འགྲོ་བ་ནད་གྱིས་མནར་བ་ནམས་གྱི་དོན་འཆིགས་གྱི་བདུད་ཅིའི་མཛོད་དུ་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་པས་རྒྱ་གར་དང་གྲུ་ཡུལ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྲགས་གྱིས་ས་སྟེང་བྱབ།
 བྱང་རྒྱལ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་མའང་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་། ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྟ་སར་ཐེབས། རྗེ་
 བོ་ཤུག་ལྷ་ནི་དང་རང་བྱོན་ལྟ་ལྟ་ལ་སྤྱིག་གིས་སྐྱེས་པའི་འཕན་སྤུལ། མི་ལྟ་སྟོང་ཙམ་ལ་ཆང་རྒྱལ་
 རྒྱ་གཅིག་བཏང་། དེ་ནས་ཡེར་པར་བྱོན་ཞུ་བ་སྤྲུག་ཏུ་ཞག་ལྟ་བུ་བཞུགས། སྐྱོན་གྱི་ལྟ་མོ་བདུད་ཅི་མ་
 བྱོན་ནས་གཡུ་ཐོག་གསར་རྟེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོང་རྒྱལ་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་དུ་མ་གསུངས། བལ་
 བོའི་རྒྱལ་པོ་ཉ་རྟ་རུ་གང་བ་བྱུར་བཅས་གྱིས་ཟིན་པ། སྐྱོན་པ་བྱི་སྤྱིས་ལན་ཆ་རུས་པའི་དུག་ ཆང་
 ཤེའི་དུག་ ཉི་མ་པགས་པའི་དུག་ བྱང་མེད་ལུས་རྒྱངས་གྱི་དུག་སྟེ་བཞེས་སངས་ན་ཆོ་ཉི་རྒྱ་དང་མཉམ་

པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་བྱས་པས་ཡན་བསྐྱེད་མ་བྱུང་། གཡུ་ཐོག་པས་སྟོན་བཅའ་ཟེ་རྒྱར་མདའ་
གདོང་བྱ་བས་གོང་གི་དྲུག་བཞི་སྒྲུངས་པ་ཤ་མིག་རུས་ལ་ཐིམ། བགས་པ་རྩུབ་ཅིང་རྒྱང་འབྲུགས། ཁུ་
བ་འགགས་པས་དེའུར་སོང་། ལུས་ཀྱི་དགྲེ་སྒྲུ་ལ་རུས་པ་ཆག་ཉམས་ཀྱིད་པའི་ཟུག་གཟེར་ཡོད་པ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ། སྒྲན་གྱི་ལྷ་མོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆང་མ་བསྟེན་པས་ཤ་སྒྲུམས་གང་རྒྱང་སྒྲུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡན་
ལག་སྟོས། ཉི་མ་མ་བསྟེན་པས་རྒྱང་འབྲུགས། མུ་མ་བསྟེན་པས་རུས་པ་འགྲིབ། ལུང་མེད་མ་བསྟེན་
པས་ཁུ་བ་འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་བལ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཟུག་རྒྱ་སེལ་བར་མཛད།

སྐས་འབྲུམ་སེང་ལ་སོགས་པས་དྲི་བ་ལྷས་པའི་ལན་ལ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ང་། །
དང་པོར་རྒྱར་མ་དྲི་མ་མེད། །བར་དུ་འཛོལ་བཞུགས་ལེགས་ཀྱིས་གྲགས། །ད་ལྟ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན། །
འདི་ནས་ལྷ་ན་སྒྲུག་ཏུ་འགྲོ། །དང་སྟོང་རིག་འཛིན་ཚོགས་དཔོན་གྱིད། །དེ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་
ཡུལ་དུ། །མེ་ལྷ་ལྷག་རྒྱུ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །དེ་ནས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་དུ། །གཡུ་ཐོག་པ་ཡི་བརྒྱན་
འཛིན་སྐས། །ཁོན་ཏན་མགོན་པོར་སྒྲེ་བ་ལེན། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་ཕྱིའི་སྒྲེས་རབས་གསུངས། སྒྲན་
བྲས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་འབྲུམ་ཚོའི་སྒྲན་རྒྱ་རོས་འཛིན་དང་རྩོམ་པོར་བཅུགས་ཏེ་དཀར་ཆག་བཏབ།
འཕགས་པ་མ་ཏི་བཟང་པོ་མཛལ་བར་བྱོན། ཞལ་གསེར་དང་དཀར་མེ་གྲ་ཞོམ་པ་ལྷས། ཚོ་འབྲུལ་ལྷ་
བ་ལ་སྒྲན་བྲ་དང་སོང་རིག་འཛིན་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལ་
དངོས་ཀྱིས་གཟུང་བཅོས་ཟབ་བྱུང་ཅན་ལུ། ལྷ་སར་རྩོམ་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་བྱོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགོ་མ་ལས་ཀྱི་དྲུག་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་ཐོབ། རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྷར་ཐེབས།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲོར་བའི་འབྲེང་བ་དང་བྱང་ཁོག་དོན་ཁྲིམས་སོགས་མན་ངག་དུ་མ་
གནང་། བྱ་ཡུལ་དུ་བར་སྒྲང་འཇའ་འོད་འཁྱིལ་བའི་དབྱུག་ནས་སངས་རྒྱས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོས། དང་
པོའི་དུས་ན་རྒྱར་མ་དྲི་མ་མེད། །བར་དུ་གཞོན་ནུ་འཛིན་མེད་གྲགས་པ་ཡིན། །ད་ལྟ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་
ཏན་མགོན་པོར་གྲགས། །འདི་ནས་སྒྲན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལྷ་སྒྲུག་ཏུ། །དང་སྟོང་རིག་འཛིན་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་དཔོན་མཛད། །དེ་ནས་སྒྲིགས་མ་ལྷ་བདོའི་དུས་བབས་ལ། །དེད་ཀྱི་གསུང་སྒྲུལ་སྒྲེས་བྲུང་མ་

པ་ཁྱོད། གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཞེས་བྱར་རབ་གྲགས་པ། ཁོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་འབྱུང་ཞིང་
འབྱོན། སྐྱོན་མེད་སྐྱོན་སྐྱབ་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བྱེད།^{༡༧} ཁྱེས་སོགས་གསུང་གི་གནང་བ་མང་དུ་
སྤྱུལ། མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྤྲས་གཡུ་ཐོག་འབྱུང་མེད། དཔལ་འབྱུང་། དགའ་དགའ་གསུམ་
བསྐྱེན། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔའི་བར་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་པས་པོ་ཆེར་མཛད་པའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོས་སྐྱོན་དངས་ཏེ་སྐྱུ་ལུས་མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་སྤེའི་ཞིང་དུ་གཤེགས།

གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ནི། འདྲེ་རྩེ་ལ་རྒྱ་རག་ཀ་བ་འཕྲང་གི་གདུག་འདྲེས་བྱད་མེད་གཡུ་རྒྱན་
མཚོར་བའི་རོ་ལས་དངོས་གྲུབ་བྱིན་པ་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལྟར་འཆད་པ་འདུག་སྟེ། སྐྱོན་པོ་
ཞིག་གི་ཞུ་དཔེ་ལྟམ་འགོ་བས་ཀྱི་ལེགས་པར་མ་མངོན། སྟོད་ལུང་སྦྱིད་སྤྲའི་རིགས་ལས་འཆད་པའི་
གདུང་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་ན་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆ་སྟོ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་ཡབ་གཡུ་ཐོག་ཁྱུང་པོ་རྩོ་
རྩེ་དང་ཡུམ་བསྐྱེད་ལྟར་ལྟོ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་
བཅས་འབྱུངས། དང་སྟོང་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གིང་སྐྱོན་གྱི་ལྟ་མོས་སྐྱུ་ལུས་གསོལ།
རྒྱུང་དུ་ནས་ལས་བཟང་པོ་སང་དེ་སྐྱོན་གྱི་དོས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་མེད་དུ་མཁྱེན། གསུང་ལས།
ཁོ་བོ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡི། ཁོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་སྐྱོན་དབྱེད་བསྐྱུངས།^{༡༨} ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱེདས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བཟུང་བས་རིག་པའི་གནས་
སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་འགྲོ་པར་གྱི་སྟོད་ཡུལ་བསྐྱུངས། དགུང་ལོ་
བཅུ་པའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་ལྟ་མོས་དཔྱེ་ལོག་ཉིས་ནས་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་
རག་གི་རྒྱུད་དང་མཛལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། མང་མཁར་ཆེ་ལུང་བ་རོག་སྟོན་དཀོན་ཅོག་སྐྱབས་
སྟོ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་བྱོན་པར། རྒྱས་པ་འབྱུང་དང་རྟ་སྐྱ་སྤྲུབ་བཅས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་གྲུ་ཞོམ་པ་ལུལ་
ཏེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་རྩོགས་པར་ཞུས། རེ་ཞིག་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་མ་བཞོལ་བར་རང་གི་
ཟབ་བཞེས་སུ་མཛད།

དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེབས། ཀུ་དའི་ཞིང་དུ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་

དཔལ་ལྷན་ཐེང་བ་ལ་ལྷང་ལོན་ག་པོའི་རྒྱད། སྤར་རྒྱ་སིར་བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། སོ་
མ་རྩ་ཇ། ཡན་པའི་མདོ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ཀྱུ་མུ་ད། རིག་པ་ཅ་མདོ། སྟོག་སྟོབ་ཏི་ཀ། སིང་ལའི་
སྟིང་རྒྱ་ཟེར་དཀར་ཀླ། བདུད་ཅི་བུམ་པ་ཆེ་ལྟོང་རྒྱུ་གསུམ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྒྱ་དཔལ་པོའི་བསྟན་
བཅོས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། འབྲུངས་དཔེ་ཆེ་རྒྱུད། རོ་སྟོར་གའ་པ། གསེར་སྟིང་རྒྱ་དྲང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་
གོ་ཆར་རྒྱད་བཞི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་དང་ག་ཁྲག་འཛོལ། སྟོག་ཆགས་སྟོལ་བ། སྟོལ་མ་འབྲུང་། གསེར་
སོགས་རིན་པོ་ཆའི་བཟོ། གྲོ་ཁའི་འདེབས་མ། འཇམ་དཔལ་ཡབ་ཡུམ། སེང་སྟོལ། དཔལ་པོའི་འཆིང་
འགོལ། རོ་བཀྲ། བསེལ་བྲ། འབྲུང་བ་སོ་སོ། ཅ་མདོ་ཆེན་པོ། སྟིང་པོ་བསྟན་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བདུད་ཅི་ཐེམ་ཡིག་ རིག་པ་ཅ་དབྱད། རྒྱ་ཡིག་སྟོར་རྒྱུད། ཀྱུ་ཁ་ག་ག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད། བམ་བོ་སྟུམ་
བརྒྱ་པ། ཀ་ལའི་ཆལ་ཀྱི་ནགས་གསེབ་ཅིག་རྒྱ་ལྷ་མོ་བདུད་ཅི་མ་དང་མཇལ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལྷས་
ལན་སྟོར་གསུམ་དང་མ་ཅི་འཆི་མེད་བཅད་སྟོར་གནང་། སྤར་ཡང་བེ་དའི་སྟིང་རྒྱ་ལྷ་མོ་དེས་མཆོག་
སུན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མ་དང་གསོ་དབྱེད་སྟོན་མ་སྟོར་གསུམ་སྟུལ་ཏི་ལམ་ཀྱི་འཛིགས་པ་རྒྱལ་པོའི་
ཆད་པ་དང་། དུག་སྒྲུལ། སྤང་ཆེན། སྟན་ཟེག་ རོ་མ་དེད། ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲད་ཅིག་
ཀྱང་མ་གཞོད་པར་བོད་ཡུལ་ཀྱི་ཤངས་དཔལ་སྟེས་སུ་བྱག་ཐེབས། ལུ་དང་སྟོབ་མ་འདུ་བའི་སྟོན་
ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ། སྟན་དབྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་འགོ་ཡན་སྟོང་བའི་མུར། ལྷ་མོ་བདུད་ཅི་མས་རྒྱ་
གར་རྒྱུ་ཞིག་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལྷར་ལམ་རྒྱ་ལྷགས། རིམ་བས་པའི་གྲུབ་དྲང་སྟོང་རྒྱ་མ་དང་མཇལ།
མཁའ་འགོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་འབྲེང་བས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསེལ་ཟེར་ཀྱི་གནད་རྒྱད་རིགས་
དུག་རྒྱ་ཅ་ལྷ་དང་། ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་བའི་ལམ་ཀྱི་གདམས་པ་
མཁའ་འགོའི་སྟིང་ཁྲག་ལྷ་བྲ་ལུང་བསྟན་དང་བཅས་པ་གནང་།

སྤར་ཕྱིར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་ལན་དུག་ཐེབས་པར་གྲགས། དེ་དག་རྒྱ་རྒྱ་འབྲུལ་ཀྱི་བཞོད་པ་
བསྟན་པ་བསམ་ལས་འདས་གིང་། ལྷ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྷ་བརྒྱ་སྟོང་རིག་པས་ཆར་བཅད་
དེ་ནང་པའི་བསྟན་པར་བཅུད། ལྷ་ཕྱོགས་དཔལ་ཀྱི་རིར་བྱོན་པའི་ལམ་རྒྱ་མི་ཞོད་ཀྱི་རིག་པས་འཛོམས་
པར་ཉེ་བ་ལྷ་སྤངས་མཛད་པ་ཙམ་ཀྱིས་རེངས། ལྷོན་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱ་ག་ཟ་མཁའ་འགོ་མས་གནམ་ལྷགས་

ཡབ་པ་སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་ཅིར་སྤངས་ཏེ་ཕྱིར་འཕངས། སྤྲོ་ལའི་གྲིང་གི་མཚོར་གྱུ་རྫིངས་སུ་ཞུགས་
 པའི་ཆེ་མུ་སྤྲིགས་ཀྱི་ངན་སྤྲིགས་ཀྱི་མཐུས་གྱུ་ཞིག་པ་ན་ནམ་མཁའ་བྱ་བ་ཞིན་འཕྱར། ཀ་ལའི་ཆེ་ལ་དུ་
 དུག་སྤྲུལ་གྱི་ཁ་རྒྱངས་མུན་ལྟར་གཏིབས་པ་སྤྲིང་རྫོང་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཞི། རི་རབ་རི་བླན་བཅས་
 པར་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱོན། བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལག་མཐིལ་སྤྱུ་རུའི་ནམ་པ་བཞིན་གཟིགས།
 བལ་ཡུལ་དུ་བོན་དང་རྩུ་འཕྲུལ་འབྲན་པར་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་རིང་ནམ་མཁའ་བཞུགས། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་
 འཁྱུར་རོཙག་དང་བསྟན་འཁྱུར་ཐུགས་ཐོག་ནས་འཆད། རྩོམ་གདན་དུ་བཅའ་ཆེན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་
 ཆོགས་དཔོན་མཛད། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡུལ་གྱི་བར་ཉིན་གཅིག་ལ་ཆོད་པས་ཨ་རུ་ར་རྫོན་པ་ལོ་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་། མེ་ཏོག་སོ་མ་སྤྲིས་སུ་བསྐྱམས་ནས་འབྱོན་པ་སོགས་གསུང་ལས། ང་མཁའ་ལ་
 འཕུར་ན་བྱ་ལྟར་འགོ། རྒྱ་ལ་འགོ་ན་ཉི་ལྟར་འཕྱུལ། རི་བོ་འབྲིགས་ན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་མེ་དཔུང་
 དབུས་ན་མེ་ལྟ་ཡིན། དུས་སྤྲིགས་མའི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱུང་། ང་མཐོང་ང་མིང་ཐོས་པ་
 རྒྱུང་། མཐོང་ཐོས་བྱན་རིག་དད་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སྤྲོ་མེད་ལྷུང་དུ་བསྐྱུན། བསྐྱུལ་བར་བསགས་པའི་
 སྤྲིག་པ་སྤྱོད་^{༡༡} ཞེས་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་རུ་དུས་གཅིག་བསྟོད། ཁངས་རྒྱས་བརྒྱ་དང་དུས་
 གཅིག་མཛུལ། སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་ཡང་དུས་གཅིག་འབྱེད། ཁེམས་ཅན་བརྒྱ་ནི་དུས་གཅིག་འབྱེད། ཟད་
 པར་ཟེལ་གཞོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་^{༡༢} ཅེས་ཟད་པར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆོད་ཐོབ་པས་སྤྲུལ་
 བརྒྱར་བརྫོད་ལས་འདས། སྤྱི་ཆའི་སྤྱོད་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུངས། དེ་ནས་
 ཙུང་དཔུང་རིག་པ་རང་གསལ་སྤེལ་ཕྱེ་ཕྱེ་ལ། ལག་ལེན་པོ་ཏ་རྒྱུད་། རྒྱུད་རྒྱུད་བདུད་ཅི་སྤྲིང་པོ། ཤོག་
 དྲིལ་སྒྲོར་གསུམ། ལྷེ་མིག་སྒྲོར་དུག་སོགས་བརྩམས། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་འདི་ཉིད་གསོ་དབྱེད་ཀྱན་
 ཀྱི་ཡང་ཅིར་གཟིགས་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་བཀའ་རྒྱ་བཀྲོལ་ཏེ་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་སྤྲེལ།
 འཁྱུར་གསར་དུ་བཅོས་གིང་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་བསྟན་པའི་བསྟན་ཁའང་གཤམ་སྤོས་ལྟར་
 མཛད། ལུའི་དོན་དུ་གསེར་མཆན་དང་སྤོབ་མའི་དོར་ཐོང་མཆན་ཞེས་པས་མང་ཅུང་གཉིས་བཀོད། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་བཞི་བཀའ་ཡིན་མིན། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་བའི་
 ལུགས་དང་མི་འགལ་བའི་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ནི་གཞན་དུ་སྤོས་ལ།

དུ་འདུས་པར་ཡང་འཆད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་ལ། གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྡེ་སྟོན་གྱང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་འདུས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་བཞག་གོ་^{༡༧} ཞེས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱང་ཆོས་ལུང་དུ་གཏོགས་པ་ཆེས་གསལ་
བའི་རིགས་དང་།

གསང་སྤྲུགས་སྡེ་འགྲུར་དུ། ཐང་ཡིག་ཤེལ་བྲག་མའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་བར། ཉོན་མོངས་
འདོད་ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རྩུ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ཉི་འབྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་མེད་ཉོན་མོངས་ཞེ་
སྤང་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རྩུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོན་ཉི་འབྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་མེད་ཉོན་མོངས་གཏི་མུག་འདུལ་
བའི་གཉེན་པོ་རྩུ་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཉི་འབྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་མེད་དུག་གསུམ་ཆམ་ཉམ་འདུལ་བའི་
གཉེན་པོ་རྩུ་གསང་སྤྲུགས་སྡེ་སྟོན་ཉི་འབྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་བརྒྱད་འབྲི་བཞི་སྟོང་དེ་
བསྐྱུ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འདུམ་བསྐྱུས་པས་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མདོན་པ་གསུམ་མེད་^{༡༨}
ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁའོ་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
དང་། ཤིན་ཏུ་འདར་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུད་འབྲི་བཞི་སྟོང་བསམ་མི་
ཁྱབ། རྒྱ་ཆེ་གྲངས་མང་ཆེན་པོ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞུལ་དུ་མེད། བརྗོད་མེད་བསམ་འདས་
ཆེན་པོ་འོ། རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ། ཉོན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་
དང་། རྒྱེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའོ། གྱི་ཡ་དང་ནི་ཡུ་པ་དང་། རྒྱེ་བཞིན་ཡོ་གའི་ཐེག་པར་
བཤད། མ་དུ་ཡུ་ཡོ་ག་དང་། རྒྱེ་བཞིན་རྗོགས་ཆེན་ཡོ་ཉོ། རྒྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུར་བཤད་དེ། ཆོས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་གྲོང་ཆེན་པས་ཐེག་མཆོག་མཛོད་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱུ་ན། ཐེག་པ་མདོར་བསྟན་
པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སམ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩི་རྩིའི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་
བཤད་ན། དབང་པོ་དམན་པ་གསུམ་ལ། ཉོན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཀྱི་ཐེག་
པ་དང་། འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ། གྱི་ཡ་ཡུ་པ་ཡོ་ག་གསུམ་དང་། རྗོན་པོ་གསུམ་ལ། མ་དུ་ཡུ་ཡོ་ཉི་
གསུམ་གསུངས་ཉི། ཡོ་ཉི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དས་བསྟན་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། སེམས་ཙན་སྟོ་

ཡི་རིམ་པ་ལས། ཆེ་དང་ཆུང་བའི་བྱད་པར་གྱིས། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན། རང་རང་ལྟ་དང་
སོར་བཞག་གོ། རང་རང་ཉིད་ནི་རིམ་པ་གཉིས། བྱིན་ཅི་ལྟ་དང་ཡང་དག་ལྟ། ལོག་པར་རྟོགས་པས་
འཁོར་ལགནས། ཡང་དག་པ་ནི་རིམ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་བའི་སྒོ་དང་ཆེན་པོ་དང་། རེ་བཞིན་འབྲིང་
པོའི་སྒོ་ཅན་ལ། རིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན། ཆུང་བའི་རིམ་པ་ནམ་གསུམ་སྟེ། རེ་ཡི་སྒོ་དང་
མཐུན་པའི་ཆོས། རྟོག་པས་སྒྲགས་ལ་ཉན་ཐོས་སོ། འདུ་གཤམ་ཅན་ལ་རང་རྒྱལ་ཏེ། རྟོག་འཇུག་
ཅན་ལ་བྱང་སེམས་སོ། འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ་བསྟན་པ་ནི། རབ་ཏུ་དམན་ལ་བྱ་བ་སྟེ། རམན་པ་ནམས་
ལ་སྟོད་པའོ། རྒྱལ་གཤམ་ཅན་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། ཆེན་པོ་རིམ་ལྷན་གསུམ་དག་ལ། ཁེམས་ཡས་པ་ལ་
བསྟེན་པ་སྟེ། ཁེམས་བཅུད་ཅན་ལ་རྫོགས་པའོ། མཆོག་གསང་བ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེ།¹⁹⁹ ཅིས་སོ།

གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ནི། བཀའ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་འདུ་ལ། ལྷགས་
ནམས་ནི་མངོན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མངོན་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་སྟེ་བཞི་སོ་སོ་ལ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེས་སྒྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་སྟེ། དེ་ལས་
ཀྱང་ཕྱེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་
ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྫོང་ལས་འདས་གིང་།²⁰⁰ རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྟེ། གྲོང་སྟེ། མན་ངག་གི་སྟེ་
གསུམ་རང་ལ་འང་ནང་གསེས་ཀྱི་གྲངས་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཆོག་
གི་བྱེ་བྲག་ནམ་འཕྲོས་པ། སྟེ་གསུམ་ལས་ནི་གྲོང་དགྲར་འགྱུར། ཆོག་སྟེད་པ་ལས་སྟོག་ འབུམ་
ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལས། ལེའུ་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ལ། རམ་པོ་ཉི་ཁྲི་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ བརྫོང་བྱ་
ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། རྒྱུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྟོག་པ་གཅོད། འདི་ལས་བརྫོང་བྱ་ཉེར་
བསྟུས་པ། རྒྱུ་ལུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལ། རྟོགས་ནི་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་གཉིས། རྒན་ཆེན་
འདུས་པ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ། རོ་ལ་སྒྲིབ་ཁྲི་ཕྱག་བཞི་བཅུ་ལ། མིང་ཐོགས་རྒྱུད་ནི་ཁྲི་ཕྱག་གཉིས། ཆོག་
བརྫོང་རིམ་པ་གསལ་བཀོད་དོ། ཁེས་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་པ་ཆེན་
པོའི་སྟེ་སྟོད་དུ་བསྟུ་བས་ཆོས་ཡུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་མདོ་སྟེ་ལྷགས་གཉིས་ཀ་འདུས་པར་སྟེ་འགྱུར་
རོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་སུ་འང་བཤད།²⁰¹

གཞན་ཡང་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་ལྟན་པ་དང་མ་དཀར་པོས་མཛད་པ་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། །ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་འོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པར་གསུམ་པོ་ཡང་འདུས་པའོ།^{༡༩} །ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་བུ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་དུ། སྡེ་སྟོན་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྟོན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་^{༢༠} །ཞེས་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་རིམ་དུ། སྤྲེའི་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། རིག་འཛིན་གྱི་ཐེག་པ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་སྡེ་སྟོན་བཞི་བར་འདོད་པ་དང་། སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། དཔུང་བཟང་ལས། གསང་སྤྲུགས་མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་དུ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།^{༢༡} །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་མདོ་དང་མདོ་སྡེར་བཤད་པས། ཤིན་པས་ཟབ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པས་མདོ་སྡེར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན་སྡེ་སྟོན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འད་དོན་སྟོན་པས་ན་ཨ་བྱས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གར་གཏོགས་པར་བཞེད་པ་ཡང་འབྲད་དོ།^{༢༢} །ཞེས་དང་། མཁས་བྱུང་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྱང་བར་རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་ནས། དེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཆ་གས་སུ་གྱུར་བའི་མདོན་པ་དང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་གསུང་བར་བྱའོ།^{༢༣} །ཞེས་སོགས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གསང་སྤྲུགས་གཏོགས་པ་ལ་ཆོས་ལུང་གི་ཁ་གསལ་མེད་པའི་རིགས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་དུ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་དུ་འདུས་ཏེ། གཞུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་གས་ཆེ་སྟོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོད་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་གས་ཆེར་སྟོད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་ལ་གས་ཆེར་སྟོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྟོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོད་རེ་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་སོ།^{༢༤} །ཞེས་ཐང་ཡིག་དང་གོངས་པ་མཐུན་པར་གསུངས།

བོ་དོང་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་འདུན་སྡེ་སྟོན་དུ་

འགྱུར་ཞིང་། མ་འདྲུས་ན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡལ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལྷན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཆར་འདྲུས་པའི་མདོ་སྡེ་བྱང་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།^{༡༤༠} ཞེས་ཆོས་སྒྲོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་མ་གསལ་གྱུང་གསང་སྤྲུགས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་
 གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བཞེད་པས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་སྤྲུལ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་དང་ཡང་མི་
 འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་དགོན་ཅོག་ཏུ་ལའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལས་མདོན་
 དུ་བོས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་ཡང་མ་བོས་སོ།^{༡༤༡} །ཞེས་བྱུང་བ། མདོ་འདིའི་
 ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཡལ་བོ་ཆེ་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་དང་འགྱུར་བྱང་ལས་དོན་
 གཅིག་པས་ཡལ་བོ་ཆེའི་ལེའུ་འདི་ཡང་གསུང་དུ་སྒྲོམ་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་རྩལ་ཟེན་པ་ལྟ་
 བྱུང་། དགོན་ཅོག་ཏུ་ལ་བྱ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་པ་མང་བ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྲུགས་སྤྲུགས་རྣམས་དེ་ཁོངས་མི་
 འདྲེན་པ་སོར་བཞག་སོགས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཆེ་གཤིས། སྡོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གསལ་མི་
 གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྲུག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་རིག་ཀུན་ཏུ། དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་འདྲུས་
 པས་རྩ་རྒྱུད་ནི། མདོ་སྡེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྡོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྲུམ་ཁྲི་སྤྲུམ་སྟོང་གི་རྩ་
 བར་གསུངས་པས་སྡོད་དང་རྩ་བའི་བྱང་། བྱེ་ཕྱིར་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས། བཞེད་པར་རྒྱ་
 བོད་མཁས་རྣམས་བཞེད་པར་འབད།^{༡༤༢} །ཅེས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱར་པའི་བཞེད་ལྟ་བུ་
 དང་། སྡོད་དང་རྩ་བའི་བྱང་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བར་གསུངས། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དུ། དེས་ན་མཁས་སྒྲོམ་
 ཁ་ཅིག་བདག་གིས་གསང་སྤྲུགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཅེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཉན་
 བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་འདྲུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
 རྒྱུ་བ་ཐབས་མདོ་དང་བསྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་གསང་འདྲུས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གསུངས་པ་སོགས་
 མང་བས་མདོ་རྒྱུད་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།^{༡༤༣}

དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་དག་འགལ་ཡང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་སྡེ་
 སྡོད་དུ་སྤྲུབ་པ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་དག་གིས་བསྐྱར་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འོན་ཀལ་པའི་མདོ་དང་། ཅན་

པའི་མདོ་དང་། ཚད་མ་མདོ་དང་། ཅ་ར་ཀའི་མདོ་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་དེ་དག་དང་ནང་རིག་གི་
 མདོ་མི་འགལ་བ་འམ་འགལ་བ་ཡང་མདོ་སྡེ་སྡེ་སྡོད་དུ་བསྐྱེད་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 རྟོག་གཤེད་རིགས་པ་ནས་བསྐྱབས་པའི་སྡོད་པོ་རྗེ་བཙུན་པ་བཙུང་ཁ་བཙུང་ཁ་བཙུང་པ་བཀག་པར་སོང་
 འདུག་ཀྱང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་མདོ་སྡེ་ཚོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྡོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་འཛམ་སུམ་ཁྲི་སུམ་
 སྡོད་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོར། མདོ་སྡེ་འཛམ་སུམ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྡོད་
 རྒྱུད་སྡེ་འཛམ་སུམ་ཁྲི་སུམ་སྡོད་དུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བུས་ལས་བཤད། ཅས་ཕུང་བ། ཡེ་
 ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་གཉིས་པ་ལས། བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ནས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། སྡོད་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་།
 རྟོག་པའི་རྒྱུད་ནམས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟར་ལགས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྡོད་ཕྱག་བཙུན་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་གངས་མེད་དོ། །གཉི་གའི་རྒྱུད་སྡོད་
 ཕྱག་བྱས་ཀོ། སྡོད་པའི་རྒྱུད་སྡོད་ཕྱག་བརྒྱད་དོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་སྡོད་ཕྱག་བཞི་ལོ། རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྡོད་
 ཕྱག་བཞི་ལོ། རྟོག་པའི་སྡོད་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ།^{༡༩} ཞེས་འདི་དང་ཕག་མོ་མཛོན་འབྱུང་སོགས་
 ལ་རྒྱུད་སྡེ་ཡང་ལྷར་བཤད་པ་^{༢༠} སོགས་ཡོད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ཚོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྡོད་རྒྱུད་འདིར་
 གཏན་མེད་ཅིང་། སྡོད་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཞེས་པའང་སྐྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའམ་གང་ལྟར་རྒྱུན་
 གོག་མོ་མགོ་རྒྱུ་དུ་སོང་ཞིང་། རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་གོང་གི་ཚིགས་བཅད་ཟུར་
 ཅམ་ལས་མ་སྒྲོས་པར་སྒྲམ་འཛོག་མཛད་དགོས་བྱུང་འདུག

བདག་གི་སྒྲ་མ་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་གསན་ཡིག་གཞིའི་ཚུ་རྒྱུན་དུ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་
 ཅེར་གྱུར་པ་རྒྱུད་འབུམ་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། གསང་སྤྲུགས་མདོ་སྡེ་འཛམ་གྱི་
 བཤད་ཀྱི་ཉོན།^{༢༡} ཞེས་རྒྱུད་ནམས་མདོ་སྡེ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་པས་སྤྲུགས་
 གསང་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་སྤྲུགས་སྒྲོས་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱིས་ཁོངས་སུ་བཀོད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ལ།^{༢༢} འོན་ཀྱང་གསན་ཡིག་ཁ་པའི་རྒྱ་བ་དུ་སྤྲུག་འབྱུང་དགོངས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་སྐུལ་ཞིང་། བསྐྱེད་འགྱུར་གྱི་གས། སྡོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་

བར་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་བྲངས་པར་སྣང་བས། དེ་དག་ནམས་དང་གདམས་ངག་
འཕོགས་པ་གཅིག་པར་དགོངས་པའི་ལུང་། རྒྱལ་མོས་པ་རྒྱའི་ཆོས་ཀྱི། འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་
ནས། འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་ཉེ་ལམ་ཞིག མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༣༩} ཞེས་གསུངས་པས་
སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ནའང་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་པའི་སྣང་ངོར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་མུ་འཇམ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ནས་འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་
དར་བར་གསུངས་པས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཞེས་སོ་སོར་གྲགས་ཞེས་སྟུལ་བ། རྣམ་སྣང་
མདོན་བྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེ་དང་། གཤེད་སྐྱོར་ནམས་བདུད་འདུལ་སྐབས་གསུངས་པ། ལྷ་རོ་པས་དུས་
འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པར། སྟོན་པས་བྱ་གྲོད་ལུང་པོ་ལྷ། ཞེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་བཞིན། ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ། དེ་བཞིན་གསང་སྟགས་
ཚུལ་རབ་གསུངས།^{༡༤༠} ཞེས་དང་། ཨ་ཁུ་པ་མ་རྟ་ཏའི་མཆན་བརྗོད་འགྲེལ་བར། དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤངས་མཆོད་རྟེན་དུ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དབང་བསྐྱར་བྱིན་ཏེ་རྒྱུད་
སྡེ་བཞི། སྤྱིང་པོའི་རྒྱུད་དང་ལྷ་པོ་དག རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱས་པར་གསུངས།^{༡༤༡} ཞེས་དུས་འཁོར་
བའི་ལུགས་ལ་གསང་སྟགས་ཐམས་ཅད་མུ་འཇམ་ལས་འདའ་རྒྱུའི་ལོ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་དང་།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོའི་ལེའུ་ངག་ཅིག་པ་ལས། ཤུག་སང་གསུངས་པའི་རྒྱུད། རྣལ་
འབྱོར་པ་རོལ་སོན་པའོ།^{༡༤༢} ཞེས་བདེ་མཆོག་སྐྱོར་དང་། གསང་འདུས་ཀྱང་མུ་འཇམ་ལས་མ་འདས་
གོང་དུ་གསུངས་ཟིན་པར་འདོད་པ་སོགས་གསང་སྟགས་བྱུན་མོང་བར་སྣ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཀྱང་བྱུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་ནམས། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འཕོགས་པའི་རྒྱལ་མོའམ་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྣང་ནས། འཁོ་ནི་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ན། ལྷ་གནས་གསུམ་དུ་གྲགས་
པ་ཡི། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཞིག འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ། མི་ལས་བསྐྱལ་
ལུན་བྲམ་ཆེ། རྒྱལ་པོ་ཇ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩོན་དུ་ལྷས་ནམས་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བུལ་ཅན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཕྱེར། ཁྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དམན་པའི་ལུས། ལྷ་པོའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ། ལལ་ན་རྡོ་
རྗེས་སྟོན་པར་འགྱུར།^{༡༤༣} ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།

དེ་ལྟར་གསང་མའི་རྒྱུད་གངས་ནི་བདེ་མཆོག་སྒོམ་འབྱུང་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད། བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་དྲུག་དེས་ཏེ། རྟེན་བཞེན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གངས། བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་མདོ་སྡེ་རྣམས། རྟེན་རྒྱུར་ཕྱག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན། རྟེན་བཞེན་པ་ལོ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། སྤྱི་ཡ་དང་ནི་དྲུང་འབྱུར་ལྡན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་པོ། སྐྱེ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་གསུངས།^{༡༤༣} ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་ཉིད་དོ། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དོ། ཁ་དོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུའོ། རྟེན་བཞེན་དུ་པ་ལོ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ནི་བྱེ་བ་ལ་བསྐྱེས་པའི་འབུམ་ཕྱག་ལུའོ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་སོ།^{༡༤༤} ཞེས་པ་འདི་དང་གོང་གི་སྒོམ་འབྱུང་གཉིས་ནས་མདོ་སྡེའི་ཚད་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོན་ཏེ་ཐུ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བརྒྱུད་ཁྱིེ་བཞེས་ལས་ཆེ་བཟུལ་བས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བུས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ཡང་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག་ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རེ་རེ་བྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དོ་རྩེ་སྟོང་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ལྟ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་བདུན། འདི་རྣམས་དགོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ར་ཡི་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱས།^{༡༤༥} ཞེས་གསང་འདུས་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་བསྟན་བཅོས་སམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་བདུན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆེན་རེ་ཡང་། ཁྱོ་སྟེ་ཐེག་ལེ་འབུམ་ཕྱག་ལྟ།^{༡༤༦} ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་།

བྱེ་བའི་རྒྱུད་ལའང་རང་ལུགས་སུ་ནང་གསེས་ཡོད་པ་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ལ་ཐན་གདགས་སྟེར། ཁགས་ལྟགས་རིག་ལྟགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་དག བྱེ་བ་ཕྱག་གསུམ་དང་ནི་འབུམ་ཕྱག་ལྟ། རིག་འཛིན་སྡེ་སྟོང་བཤད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། རངས་ནི་གསུང་པ་པོ་རྣམས་གཞོམ་པ་དང་། རྟེན་ལ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་བས་ལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། རྟེན་ལ་ལོར་བཅས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱར་ལྟན་པ་ཡི། ཁགས་ལྟགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་རབ་ཏུ་བཤད། ཁོ་ཉ་བཅུ་དང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བདུན། རྟེན་བཞེན་ཕྱག་བསྟན་དྲུག་བཅུ་ཙུང་བཞེད་དང་། ར་ཡི་སྟོང་པོ་དམ་པ་བརྒྱད་

ནམས་དང་། ཁྱོ་བོ་དྲག་པོ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྦྱར་དང་། རིག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མཐུ་བོ་ཆེ། རིག་
པའི་བདག་པོ་གསང་སྤྲུགས་རྗེས་འབྲང་བཅས། རྟེན་རྫོང་རྗེའི་རིགས་ནི་གང་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་འདི་
དག་དཔྱ་རྒྱ་ཆེར་བཤད། སྦྱར་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསང་སྤྲུགས་བྱེ་བ་ཕྲག གསུམ་དང་དེ་བཞིན་
འབུམ་ཕྲག་ལྷ་རྣམས་བཤད། རྟེན་ལི་རིག་སྤྲུགས་བདག་པོ་རྟ་མགིན་དང་། རྟེན་མིང་ཅན་དཀྱིལ་
འཁོར་དམ་པ་གསུམ། བཅུ་གཉིས་ཕྱག་དང་བཅུ་དྲུག་པ་དང་ནི། ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་འདོད་པ་
འབྱོར་བྱེད་དང་། ཞལ་བཞི་དོན་ཡོད་ཞགས་པར་བདུན་བསྟན་པ། སྤྱི་ལོ་གསང་སྤྲུགས་ཉི་མ་
བདུན་ལྟར་འབར། རྟེན་རྣམས་རྟ་མགིན་དཀྱིལ་འཁོར་གསང་སྤྲུགས་ཉེ། མི་ལ་མཆོག་སྦྱིན་འཛིག་
རྟེན་གསུམ་ཀྱི་འདུད། སྦྱོལ་མ་དཀར་མོ་གོས་དཀར་ཅན་མ་དང་། རྣམ་གཟིགས་རལ་པ་གཅིག་མ་
དཀར་གཤམ་དང་། བྲགས་ལྷན་ཁྱོ་གཉེར་ཅན་དང་འདི་དག་རྣམས། བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་རིགས་སྤྲུགས་
རྒྱལ་མོ་མཆོག་ རྟེན་དག་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། བྲག་རྒྱ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམས་
དང་ལྷན། རྒྱས་པའི་གསང་སྤྲུགས་རྒྱད་དུ་འོད་དཔག་ཅན། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གསང་སྤྲུགས་
བདག་པོར་སྦྱོམ། རྟེན་ལིས་གསང་སྤྲུགས་མི་ལ་གྲུབ་མཆོག་སྟེ། རྟེན་ལ་ལྷ་ཅེན་ཡང་ནི་མཛོན་པར་
དགལ། ཁལོད་སྦྱིན་དབང་ཕྱུག་དེ་དང་རྟ་མགིན་མཐུན་པས། རྟེན་ལི་དཀར་ལིས་གསང་སྤྲུགས་མཆོག་
རྣམས་བཤད། ལྷས་ཅེན་གྱིས་ནི་སྦྱོར་ཕྲག་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྟེན་ལི་རྒྱུང་མས་དེ་ལི་བྱེད་བཤད་དོ། ཁོར་གྱི་
བདག་པོས་སྦྱོར་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སྟེ། ཁང་པོའི་པ་ཡིས་ཀྱང་ནི་འབུམ་བཤད་དོ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་
སོགས་རྒྱལ་བ་ལ། རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྤྲུགས་མཐའ་ཡས་བཤད།^{༡༥༧} ཅིས་གསུངས་པས་
གོ་བར་ལུས་ལ།

ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས།

ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས། མཛོན་མཛོད་གནས་དང་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་མི་དག ཁག་
རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་

འདུས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། སྤང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས།^{༡༥༩} ཞེས་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་རྒྱས་པ་མཛོད་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞེས་
 ཅེན། གང་མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡེ་གཏི་ཆོགས་རྣམས་གོ་རིམས་སྤྱི་བཏོད་པ་
 དང་། གོ་རིམས་སྤྱི་བཞག་པ་དང་། གོ་རིམས་སྤྱི་ཡང་དག་པར་སྤྱར་བའི་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་མཛོན་
 པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྟུས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཁ་དོ་ལས་ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་
 ཁྲི་ལྷན་ཅིག་གཟུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། སྤྱི་པ་གཞན་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་འབྱུང་ངོ་། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྤང་
 པོའི་མདོ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚད་ཅམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཇེ་ནི་སྟོག་དྲུག་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གཞུང་གི་ཚད་ནི་སྟོག་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་ནི་ལྷན་སྟེ། འདི་གཅིག་སྤྱི་ལུས་སོ་ཟེར་རོ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་ནི་ཟེར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོག་ཁོ་ནས་དྲངས་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རེ་རེ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་གྲངས་ཡིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ།
 སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བཏོད་པའི་
 རྟོགས་གསལ་པའི་བྱིར་རམ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ནི་
 ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་བསྟུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 བསྟན། ཞེ་སྤང་བ་ལྟར་འཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༦༠} ཞེས་བཤད་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་པའེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མངོན་རྟོགས་བྱུང་གི་
 འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་སྤྱོད་
 པ་བཞི་དང་། རེ་རེའི་ཡང་སྤྱེ་བས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྒྱུ་མ་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་
 རྩལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་བརྟན་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་པའོ། །འཁོར་
 ལོ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་འཕོ་བར་སྤང་བས་སམ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། སྤྱི་དོན་ནི་དེ་དག་
 དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ལུས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་གཅིག་
 གི་ཆད་ནི་ཅུ་ཞེ་ན། དེ་གཅིག་ལ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 ཡི་གའི་འབྲུ་སྟུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བརྒྱར་འབྱུར་རོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་གྲངས་སུ་བགྲང་
 བའོ། ཐེག་པ་སློ་ན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དབང་པོའི་སྤང་བོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་འཁུར་བར་
 འོས་པའི་སྟག་ཆས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་གཅིག་འདི་བར་རྟུས་སོ།^{༡༡} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 མདོ་གང་དག་ལས་འཕགས་པ་ལྟས་བྱེན་གྱིས་སྤང་བོ་ཆེ་སྟོང་གིས་འཁུར་བར་འོས་པའི་སྟེ་གས་
 བམ་རྒྱུས་ཁ་རྟོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རིགས་པར་འབྱུར་རོ།^{༡༢} ཞེས་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། ཞེས་བཤད་པའི་མདོ་
 གང་དག་ཅེས་དྲིན་ལན་བསལ་པ་དང་།^{༡༣} སྟེ་སྟོང་གསུམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མདོན་པ་གསུམ་
 ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱི་ཆེན་པོའི་མདོའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགྱེལ་
 འཁོར་གྱི་སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་སྟུམ་རྩ་རྩ་བརྟན་པ་འས། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་མ་ནི་རེ་རེ་ལ། ཁ་རྒྱུའི་སྤང་གི་
 གྱེ་སྟོང་གིས། ཁ་རྒྱུར་པའི་དོན་ནི་མང་ཡོད་ཅེས། ཆོས་གསུངས་པས་ནི་ངེས་པར་བསྟན།^{༡༤} ཞེས་
 སོགས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། དཔལ་བར་ལྟོ་བའི་རྟོ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཆོས་ནི་སྟོང་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ལས་བྱེ་བས་ཆའམ། གྱེ་བ་

སྟོང་གི་ཆལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ངས་མ་བཤད་དོ། ཁྲ་ངས་བཤད་པ་དེ་ལས་བྱེ་བ་
 བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱང་དགེ་སྟོང་ཀུན་དགའ་བོས་མ་གཟུང་ངོ།^{༡༡༥} ཞེས་དང་། ཕལ་པོ་ཆའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
 འདས་ནམས་ནི་སྐྱ་གཅིག་ལ་དབུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 རུལ་གྱིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དབུ་རེ་རེ་ཡང་ལྷགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རུལ་སྟེད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དང་། སྐྱ་སྐྱད་ཀྱི་གསུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རུལ་
 གྱིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་རེ་རེ་བརྗོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གོ་
 བར་མཛད་ཅིང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་སྐྱ་སྐྱད་ཀྱི་གསུང་རེ་རེ་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རུལ་གྱིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་བཤད་ལ།^{༡༡༦} ཞེས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་བཞག་ཅིང་།

བཙུང་ལྷན་རལ་གྱིས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེས་ཆོག་ནི་འཕོ་བ་དང་
 གཅོད་པ་དང་ཐོན་དུ་འགོ་བར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕམ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་དུ་མ་སྤྲངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཕམ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ།^{༡༡༧} ཞེས་པའི་བཀའ་དེ་
 དག་གོ་ག་གིང་ཤུན་ཤོག་བྱ་ལ་སོགས་པ་མདོག་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བ་གང་རུང་དུ་གྲགས་བམ་
 མམ་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་ལྟའི་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། དུ་ལ་དང་བུསྟེ་པེ་ཏ་ཆོགས་པ་ལའོ། ཞེས་
 པའི་བྱིངས་བུསྟེ་ལ། གྱི་ཏ་གཉིས་པར། ཏི་བུ་ཏ་དག་གོས། རྒྱུན་བུ་བྱིན། གྱི་ཏ་དུག་པར། ཡུ་བུ་རྩ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཨན་ཨ་ཀ་ཨན་རྒྱུས་སོ། ཞེས་པས་བུ་བྱིན་ཨ་ཀར་བསྐྱར་གོང་གི་བྱིངས་མཐའ་ཏའི་ཨ་
 བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཏ་སྟོག་མེད་ཨ་ལ་བྲངས། མཐའ་དོན་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་དབྱེད་པོ་སི་བྱིན་
 པས། སྤ་ར་དག་གི་རྒྱུ་བཅད་བྱས་པས་བུ་སྟེ་ཀམ་ཞེས་དེང་སང་ཟུང་ཆག་པའི་པོ་ཏི་འཕམ་གྲགས་བམ་
 དུ་གྲགས་པ་སོགས་འབྱུང་བར་སྐྱོད་ན་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་
 ཉེར་གཅིག་པར། རིག་པའི་གནས་ལྷ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནང་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་

ཡན་དུ། རྒྱ་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི། འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཉི་ལམ་
ཞིག མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༥} ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བརྒྱལ་རྒྱ་ལ་མོས་པས་རྒྱ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། དབང་ཚོན་རྒྱ་འབྲས་ལྷན་གྲུབ་ལ་མོས་པས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་
པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས།

བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། འདེན་པ་གཉིས་ལ་
ཡང་དག་བསྟན།^{༡༦} ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཅིག་པས་མི་གནས་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་ཅིག་པས་
འཐད་པར་སྟོན་པ་གཉིས། གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། རྗེ་སྟོན་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།
དེའི་ངེས་ཚིག་ ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བསྟར་ཆུ་ལ། སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་དང་བཞེས་འཆད་པ་སོགས་མཐའ་
གྲས་ཤིང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་ལ་བདེན་བཞེད་ཆོས་འཁོར། བར་དུ་
གསུངས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མར་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་
ཆོས་འཁོར་དང་གསུམ། སྤྱིར་བཏང་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས་བཤད། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་བ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཤེའི་པས་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་པ་སྤྱིར་པོ་མཚོག་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་
ལུང་བསྟན་དང་། ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྐྱོང་གཞི་དང་། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། སྦྱེས་
རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཁྲིད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཁྲུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཡིན།^{༡༧} ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སམ་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་གྲངས་མི་གཅིག་
པ་གཞན་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བདག་སྐྱོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། དེ་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པ། རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་གསུམ་ལས། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྟེད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྦྱས་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་དེ་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པ་མ་སྦྱས་དགའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལྟ་བུ། ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
རྟགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཡང་ལུགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ། ལུགས་ལུགས་རྗེས་དེ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་ལྟ་བུ་གཞོད་སྟོན་ལ་སོགས་
པས་སྤྲུགས་སྒྲིས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུང་བར་དེ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ། ལུགས་

བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་སྟོབས་ཐུགས་ཀྱིས་
བརྗོད་པས་རི་དང་ཅི་ཤིང་སོགས་ལས་སྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཤད། རྗེས་སུ་གནང་བ་སྐྱེད་
གཞི་དང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་ནམས་ཚུག་ལ་བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིག་དང་འདི་ལྟར་ཅུ་མས་
ཤིག་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།

བསྟན་བཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བསྟན་བཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་དག་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་བསྟན་བཙམ་ལ། མཚན་ཉིད། རེས་ཚིག་
དབྱེ་བ་སྟེ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་མ་ཡམ་པས་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་
བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་
དང་རྗེས་མཐུན་པ། རྟེན་ཡང་དྲང་སྟོང་བཀའ་བཞེས་སྦྱི་བོས་སྤང་།^{༡༥༧} ཞེས་བཀའ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་
བར་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱི་བས་ཀྱི་མཐུན་མོང་པོ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་སོགས་ཀྱང་
བཞེད་པ་སྤྱི་མང་ལ། བྱིས་ཀྱང་ནི་ལུང་འདྲེན་མཐའ་དག་གིས་མཛད་པར། ལུང་ཚིག་ལ་ཞིབ་ནན་གྱི་
དབྱུང་པ་ཆེར་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐད་གྱི་
རྒྱ་དཔེ་དབང་པོ་དོ་རྗེའི་སྟེབ་སྦྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་ཅུ་བའི་སྐད་དོད། བྱིངས་ལས་ཀྱི་ཉ་ཆེན་གྱིས་མིང་དུ་
སྤྱབ་པ་དང་། ཉི་དང་སི་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ལས། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་རྒྱས་པར་
འབྲལ་^{༡༥༨}ཉེ་བཤད་ན།

ཡ་རྟེ། མཚོད་པའམ་རབ་ཏུ་འབད་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་གྱི་པའོ་ཞེས་པས་གྱི་བྱིན།
བྱིངས་མཐའི་ཨྱི་བརྗོད་དོན་ཉེ། གང་ཞིག་ཨྱི་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱེའོ་ཞེས་པས་བྱིས། གྱི་པའོ་ཞེས་
པས་གྱི་བྱིངས་ཡོངས་རྗོགས་བྱིས། ཡན་གང་། ཨས་ཡོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཚོག་འབྱུང་
ལིང་གི་པར་སྤྱི་བ་དའི་སྦྱོས་བྱ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་ཡུལ་བྱིན། བྱིང་པ་པོ་ལ་ཨཔ་འོས། བར་དུ་ཨཔ་
བྱིན། ཨད་སོགས་ལས་འཛིག་གོ་ཞེས་པས་ཨཔ་འཛིག་ན་མ་ཨས་ཀྱི་ཨའོ་ཞེས་པའམ། བསྐྱུ་ཨས་

ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་ཀྱི་ཨ་བྱིས། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་ལོ་ལ་རྟུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་པས་
 ས་སྒྲིག་མེད་དྲངས་པ་སྒྲུབ། ཅེས་གནས་པ། ཅ་པ་རྣམས་ཨ་བ་ལ་ཇ་པ་རྣམས་སོས་ཏ་ད་རུ་བསྐྱར་བ་
 སྒྲུབ་ཞིག་དགག་པའི་སྒྲིག་ཀྱི་བཞག་ན་ཨའོ་ཞེས་པས་ན་ཀྱི་ཨར་བསྐྱར་བས་ད་ཨ་མེད་ཀྱི་སྟེང་
 དྲངས། སྒྲིང་བ་རྟུ་སྟེ་བ་དང་། མཛོས་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་
 བཞག་ཨུ་ཧ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་རྟེན་ཞེས་པས་རྟེ་རྟེན་དུ་བྱིན། རྟེན་ལ་རྟེན་ཞེས་པས་བྱིངས་ཀྱི་ཨ་
 བྱིས། རྟེན་ཡང་དེའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཨི་བཞག་དྲངས་པས་བི་རྣམ་པར། རྟེན་པ་དེད་པ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་བྱིངས་བཞག་ཏྟ་ཏྟ་བ་རྟུ་འོས། རྟེན་ཏྟ་བྱིན། ཀ་ནི། ཨུས་མ་ཡིན་པའི་ཀྱི་དེ་དྲ་ལའོ་ཞེས་པ་
 ཏྟར་བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་གྱིས་བྱིས་དྲངས་པས་
 རྟེན་ཏྟ་གཡེང་། མན་གཤེས་པ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་བཞག་བཟུ་སོགས་ལ་ཨུས་འོ་ཞེས་པས་ཨུས་རྟེན་
 དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་བྱིས་དྲངས་པས་མནས། དེ་ནས་ས་སྒྲིག་མེད་ནི། ས་ར་དག་གི་
 རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད། ཏ་བ་ལ་འོས་རྣམ་བཅད་ཨུ། ཨ་ཨུ་ལ་ཨོ་འོ་ཞེས་པས་གོང་གི་ཨ་
 དང་ཨུ་གཉིས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཨོ་བྱས་པ། མནོ་ཡིད་ཅན། དེ་ལ་གསུམ་པའི་མང་ཚོག་གྱིས་བྱིན། ས་རྣམ་
 བཅད། ལྷ་མི་ལས་རའོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ར་བྱས་པ་གྱི་ར་བྱིས། བཅ་འཆད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་
 བྱིངས་བཞག་ཏྟ་ཏྟ་བ་རྟུ་འོས་ཏྟ་བྱིན། ཀ་འགོ་བ་ལ་ཡཇ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་བྱ་ར་རྣམས་ཨི་ཨུ་རི་ཏ་རྣམས་
 སུ་སྐར་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་པས་བ་ཨུ། རྟེན་ཀྱི་ཀ་དེའི་དོན་གྱིས་བྱིས་ཅ་ཅུའི་ཀྱི་འོས་ཀ་དེ་
 དྲངས་པས་ཨུ་ཏྟ་དེ་ལ་དང་བོའི་སི་བྱིན། ཨུ་ལས་ཨུ་འོ་ཞེས་པས་ཨུ་འོ་བསྐྱར། ཨུ་ཤས་དག་
 གི་ཨ་འོས། ཨ་དབྱི། མ་རྗེས་སུ་རོ་བྱས་པས་ཨུ་ཏྟ་བཤད་པ་འདིར་གོང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ར་དྲངས། ཤ་
 སུ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་རང་རྩུ་ལ་ལྷ་རྩ་འོ་ཞེས་པས་ལྷ་རྩ་རྟེན་རྟེན་དུ་བྱིན། ལ་
 རྩུད་དོན་ནམ་དབྱངས་དོན་ཏེ་བྱིས། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་དྲངས་པས་ཤུམྱི། དེ་
 ལ་སི་སོགས་ནི་རྟག་རྟེན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨུ་བྱིན་སྟེ་ཨུ་རའོ་ཞེས་པས་རྟགས་མཐའི་རི་ཨུ་ར་
 དུ་སོང་། དྲངས་པས་ཤུམྱརས། དེ་ནས་མ་རང་སར་འཛོག་གས། ཡང་ན་མ་ནི་རྗེས་སུ་རོ་འོས་ཀླད་
 ཀོར་བྱས་པ་ཤུམྱར་སྟོན་པ། ཨི་ཀ་བྱར་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ཨུ་དག་གོས་ཨ་རྟེན་དུ་

སྒྲ་ར་ཉིའི་གཉིས་ཀ་འོའ་དོན་ཉེ་བྱིས། བྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མ་འོས་བྱིངས་མཐའི་རི་འཕེལ་བ་ཡུར་དུ་སོང་།
 རྒྱུན་གྱི་ཉ་དེའི་གོ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས་བྱིས། ལྷ་ནི་ཙ་ཇ་དག་གི་ལྷ་འགོ་བ་ལ་ཀ་ག་དག་གོ་ཞེས་པས་
 དོན་དེ་བྱིས་སྒོག་གི་ཨ་བཞག་དྲངས་པས་སྒྲ་ར། གོང་དང་སྒྱུར་བས་སམ་སྒྲ་ར་ཚོགས་པའམ་ཡང་
 དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐར་པའི་
 གོ་འཕང་ལ་སྟེག་ཅིང་དོན་གཉིས་སུ་ན་ཚོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་འཚོལ་བ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་
 པས་བཀོད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ལམ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འཛིན་པས་ན་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གཤེགས་ཤིང་འབྱོན་པའི་སྒོལ་དོད་པས་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་བཀོད་བྱར་གྱུར་པས་ཚོགས་པའམ་གཞན་དུ་བསགས་པའང་འདྲེན་ནོ། །ཡང་
 གཞོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་གི་འོས་ཀྱིས་བྱིན་དེ་ནས་མིང་དུ་གྱུབ། ཀྱིས་འོས་ཀྱིས་བྱིས། དེ་
 རྗེས་ཡ་ཏུ་ལ་ཀ་ལྷ་བར། རྣམ་པ་བཟོད་པ་ལ་ནི་ཐུའོ་ཞེས་པས་སྒྲ་བྱིན། རྒྱུན་དང་རྣམ་དཔེའི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཏུད་སོགས་ཀྱི་སི་སོགས་ལ་ཁྱེ་ཨའོ་ཞེས་པས་ཏེ་བྱིས་ཏེ་ཁྱེ་ཨའོ་བསྒྱུར། ཡ་
 ཐུ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ནམ་ཇི་བཞིན། ཤུས་སྒོག་ལའོ་ཨན་ཡང་འོ་ཞེས་པས་ཨན་སྒོག་གི་བྱིངས་བཞག་
 རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཀའོ་འོ་ཞེས་པས་ལྷ་རྒྱུན་དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་ཉེ་བྱིས་དྲངས་པས་ཨ་རུ་
 རྗེས་སུ། ཀུ་ལ་སྒྱིབ་པ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་བཞག་ རྣམ་ལྷ་པརྒྱ་ལས་ཀའོ་ཞེས་པའི་ཀ་རྒྱུན་དུ་བྱིན།
 བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་ཉེ་བྱིས་རྒྱུན་གྱི་ཀ་ནི་ལྷ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀ་ཏ་དི་ཏུ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་
 བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་ཉེ་བྱིས་དྲངས་པས་ཀུ་ལ། སི་བྱིན། ཨ་ཏུ་ལས་ཨམ་འོས་སི་ཨམ་
 དུ་བསྒྱུར། ཨམ་ཤས་དག་གི་ཨ་འོས་ཨ་བྱིས། མ་ནི་རྗེས་སུ་ང་འོས་མ་རྗེས་སུ་ང་འོས་ཀུ་ལི།
 གོང་དུ་སྒྱུར་བས་ཨ་རུ་ཀུ་ལི་མཐུན་པ། མི་རྩུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ རེ་
 ཀི་དག་གོ་ཞེས་པས་ཀི་རྒྱུན་དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ལྷ་ནི་ལྷ་ཏུ་འགོ་བ་ལས་སྒྲ་སྟེ་ཨི་ཏུ་ཡང་ནའོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། སུའི་རི་ཨར་འོ་ཞེས་པས་རི་ལྷར་དུ་བསྒྱུར། རྒྱུན་གྱི་ཀ་དེའི་ཁྱད་དོན་ཡིན་
 པས་བྱིས། སྒོག་གི་ཨི་བཞག་ ར་བ་ལ་ཨི་ལྷ་དག་གི་ཉེ་ས་ལའོ་ཞེས་པས་རའི་ལྷ་པ་རྩའི་ལྷ་རིང་པོར་
 བསྒྱུར་དྲངས་པས་སྒྲ་རྩེ་དེ་ལ་རྣམ་དཔེ་གསུམ་པའི་གཅིག་ཚོག་ཏུ་བྱིན། རྣམ་ལས་དཔེ་བྱངས་ལ་རུམ་

འོས་ལྷན་བྱིན། ལུ་བརྗོད་དོན་མ་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་བྱིས། ཤས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཨ་སྤྱི་སོགས་གྱི་ཨ་ཏ་
 ཡང་ངོ་། ཞེས་པས་རྟགས་མཐའི་ཨི་ཨ་ཏ་དུ་བསྒྱུར། ཤས་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ལ་མ་བ་ཡང་དག་
 པར་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཨ་ཏ་དབྱི་འོས་ཨ་ཏ་བྱིས། རྣམ་དབྱེའི་ཏཱ་ནི། བྱད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། རྒྱ་ག་
 གི་ཨ་བཞག་བྱངས་པས་སྤྱ་རྒྱ། སྤྱི་བོར། ཏ་མུ་འདོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ལུ་ཏ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཞེས་པས་དག་རྒྱུན་དུ་བྱིན། ཀ་ནི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་གི་ཏ་ཀི་ཏ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིས། ཨ་
 བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། བྱིངས་གྱི་ལུ་ནི། ལུ་ཏ་འགོ་བ་ལས་སྤྱ་སྤྱེ་ཨི་ཏ་ཡང་ནའོ་ཞེས་སམ། གང་
 ཞིག་ཨི་ཏ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱི་འོས་པས་བྱིས། ཨ་ལུ་དུ་ཏྲ་རྣམས་དབྱི་བ་ཉིད་འོས་བྱིངས་མཐའི་
 མ་ཡང་བྱིས་གནས་མེད་པ་ལ་ཡང་ན་འོས་དཔལ་ཏར་བསྒྱུར་བ་ཏཏ་དེ། ཨ་བི་སྤྱི་ལའོ་ཞེས་པའི་
 བྱིངས་ལ། བ་ཏ་ཀི་དག་གོ་ཞེས་པས་གི་རྒྱུན་དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨི་ནི། ཨི་ཏ་འགོ་བ་ལས་སྤྱ་ལོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། སྤུ་ལུ་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་བ་ཡིག་པར་བསྒྱུར། རྒྱུན་
 གྱི་ཀ་ཡིན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་དེ་བྱིས་བྱངས་པས་ཨ་བི་ཡང་། རི་ཤི་འགོག་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་
 བཞག་ ཨ་ཏ་དག་གོ་ཞེས་པས་རྒྱུན་ཨ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨི་ནི་གང་ཞིག་ཨི་ཏ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་
 དབྱི་འོས་བྱིས། ལུ་པ་རྒྱ་བྱུང་དུའི་འོ་ཞེས་པས་བྱིངས་རི་རང་གི་ཡིན་ཏན་ཨར་དུ་སོང་བྱངས་པས་ཨ་
 བཤ དེ་ལ་སི་བྱིན། ཨ་ཏ་ལས་ཨ་མ་འོས་སི་ཨ་མ། ཨ་མ་ཤས་དག་གི་ཨ་འོས་ཨ་མ་གྱི་ཨ་བྱིས། མ་ནི་
 རྗེས་སུ་ང་འོ་འོས་མ་རྗེས་སུ་ང་འོར་བྱས་པ་ཨ་བཤི་གཙུག་ལག་སྤེ་བྱང་སོང་བཀའ། ཨི་ཏ་འགོ་བ་
 ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ལུ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འོས། བྱིངས་གོང་གསལ་ལ་ཏ་ཏ་བ་ཏུ་འོས་
 ཏ་བྱིན། ཀ་ནི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་གི་ཏ་བི་ཏ་ལའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། བྱིངས་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཏ་ནི།
 ཨ་ལུ་བུ་ཏྲ་དེ་ཏ་དག་གི་ཨ་ཏའོ་ཞེས་པ་ཏྲ་བ་དག་དོན་གྱི་བྱིངས་གྱི་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱིས། པ་ཙ་
 ལས་བ་འོས་ཏྲའི་ཏ་བར་བསྒྱུར། བ་ནི་ཀ་ང་འགོ་བ་ཡིན་པས་བྱིངས་ལ་ཡིན་ཏན་མ་ཐོབ་པས་ཨི་
 བ་བཞིན། སྤྱ་རབ་ཏུ་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཏྲི་འོས་ཏྲི་བྱིན། ཀ་ནི་ཨི་ཏ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་ཨི་ཏ་གྱི་མིང་ཅན་དོན་དབྱི་འོས་བྱིས། དེས་པའི་ཚིག་ལས་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པས་བྱིངས་མཐའི་ཨ་རིང་ཆ་ཉམས་པར་བྱས་པ་བྲ་ཏི། ཡོངས་གྲགས་སོ་སོ། ཨི་ཏུ་འདོད་པ་ལའོ་

ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ཚག་འབྱུང་ལིང་གི་ཡུ་ཏྲ་བྱིན། བྱིད་པ་པོ་ལ་ཨ་པ་འོས་པར་དུ་ཨ་པ། ཨ་པ་གྱི་
པ་ནི། ལུ་དང་ལུའི་པ་ལ་འོ་ཞེས་དང་གཉིས་ལས་བྱིངས་པ་འགོ་པ་ལ་ལུ་པ་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པས་བྱིས། འདིར་ཡོན་ཏན་མི་དགོས་ཏེ་ཏ་སའི་མ་ཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །བྱིངས་མ་ཐའི་
ལུ་ནི། གང་ཞིག་ཨི་ཏྲ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱེའོ་ཞེས་པས་བྱིས། གམ་རྣམས་གྱི་ཚའོ་ཞེས་པས་ཁ་ཚར་
བསྐྱར། ཚ་ཡིའོ་ཞེས་པས་ཚ་གཉིས་སུ་སོང་། ཁ་ས་ལ་རྩ་ཐ་རྣམས་གྱི་ཅ་པ་འོས་ཚགོང་མ་ཅར་བསྐྱར།
ཨ་ལ་ཡའི་འོ་ཞེས་པས་ཡུ་ཏྲ་གྱི་ཡུ་ཨྱི་རུ་སོང་། ཨ་ཨི་ལ་ཨའོ་ཞེས་པས་ཨ་དང་ཨྱི་གཉིས་དེ་ལ་ཏེ་ཨའི་
བསྐྱར་བྱངས་པ་ཨི་ཚྱེ་ཏྲ། གོང་གི་བྲ་ཏི་དང་སྐྱར་བས་བྲ་ཏྲི་ཚྱེ་ཏྲ་སྐྱར་བར་གྱིས་སམ་ཨི་ཚྱེ་འདོད་ཡུ་ཏྲ་
རིགས་ལྟ་བུ།

དེ་ལ་ཐད་འབྱུར་དབང་བཏང་ན། གང་ཞིག་རྣམ་པར་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ། །
སྟོན་པ་གཅིག་སུ་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡི། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཚོགས་དང་ཇི་ལྟ་བཞིན་མ་ཐུན་པ། །དེ་
ཡང་གཙུག་ལག་བཞེད་དུ་སྒྲི་བོར་སྐྱར་བར་གྱིས་ལྟ་བུའང་འབྱུང་སྟེ་ལོ་ཙྴ་བས་དོན་འབྱུར་ལུགས་སུ་
བཀལ་བ་དང་བཅས་པ།

ཡུལ་དང་བུ་ཁྱིམ་མོ་ནི་རུ་ཁྱིམ་སྐྱུ་རམ་ཀའི་རིན་མུན་གཞིམ་ དབང་པོ་དོ་མེ།

མོ་ཁྱིམ་སྐྱུ་རམ་ལ་ཐུ་ཉ་ལུ་ལོ་སྐྱུ་ཏད་བྱ་དཔམི་བུ་ཏྲི་ཚྱེ་ཏྲ་

གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་
བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར། །དེ་ཡང་བྱང་སྟོང་བཀའ་བཞེད་སྒྲི་བོར་
སྐྱངས།⁹⁶ །བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བས་སྟོན་པའམ་གསུངས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་གིས་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དོན་དེ་བརྗོད་ཀྱི། རང་གི་རིགས་⁹⁷པ་དང་ལུན་པས་སྟོབས་པའི་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་སྟོན་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་ནམ། བྱི་རོལ་དབང་ཐུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་ལུགས་ལྟར་
ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་སམ་རྩོམ་པ་པོའི་གཞན་ལ་ཀུན་སྟོང་གི་བྱུང་བར་
དང་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་བཀུར་བསྟོད་དང་གཤགས་པ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་འདུ་འཛིད་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་

ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ། གང་གི་ཆེ་དེའི་དོན་ཅམ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐར་པ་མུ་འདས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དྲང་སྟོང་
གི་བཀའ་སྟེ་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་སྟེ་པོས་སྤང་ཞིང་བཟུང་བར་བྱའོ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི་བྱིངས་སྐབ་ཀྱི་དབང་སོང་ན། ཤུ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལའོའི་བྱིངས་ལ་
ཨིམན་ཏ་ཨ་སུ་ཀའོ་ཞེས་པའི་ཏ་བྱིན་བྱིངས་མཐའི་ཡུ་བརྗོད་དོན་གྱིས་དྲངས་པས་ཤུ་བསྟན་བཅོས་
སུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེ་ན་ཤུ་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་བྱིངས་ལ། ཡུཌ་དག་གོས་ཡུ་བྱིན། ཡུ་བྱ་
དག་གི་ཨ་ན་ཨ་ཀ་དག་གོས་ཡུ་ཨ་ནར་བསྐྱར། སུའི་ཡུ་རྗེས་འབྲེལ་བྱིས་དྲངས་པས་ཤུ་ན་སྟེ་
བསྟན་པ་འམ་འཚོས་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་འཚོས་པ་དང་། ཏ་ཡ་
སྟོབ་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ་ཏ་རྒྱལ་བ་དང་སྟོབ་པ་ལའོའི་བྱིངས་ལའང་བཤད་མ་ཁད་པའི་ཡུ་
བྱིན་པ་ད་ཨ་ནར་བསྐྱར། ཡོན་ཏན་ནོས་ར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏར་ཨན་དང་མཚམས་སྐྱར། ར་རིར་ལས་
མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ནའི་ཏ་འོས། ན་ཏར་བསྐྱར་བས་ཏར་ཏ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལས་
སྟོབ་པའམ་སྟོབས་པས་དེ་དག་རྣམས། ལྷག་མ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་དང་།
གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ་ཡི་གེ་རྣམ་འགྲུར་ཉམས་སོགས་ཀྱི་བྱིངས་མཐའ་སོགས་དབྱངས་རྣམས་དང་ཏ་
བྱིས་སྟོག་ཨ་བཞག་ ཤས་ཏར་ཨ་ཞེས་གནས་དེར་བྱིངས་ཀྱིས་དམན་པའི་པ་ལོ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྐྱར་རོ་ཞེས་རིམ་པར་དྲངས་པས་ཤུ་ཞེས་འགྲུབ།

རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་ལེའུ་ལྷ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བསྟན་བཅོས་ཉིད་དུ་འཐད་དེ།
ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ནི་འཚོས་པ་དང་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དག་
རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། ཁད་འགྲོ་སྟོན་ལས་སྟོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། འཚོས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་
བྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། རྟེན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་གྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཆོག་དམན། བྱེད་ལས། བརྗོད་བྱ། བཤད་བྱ་བཀའ་ཆོས་སྒྲིམ་སྒྲིལ་
 བས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟུ་བ་སྟེ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་
 སྟེང་ནང་ཆོན་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་
 པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཚུད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྒྱུབ་པ་ལྟར་ལེན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །བམ་ཟེའི་གསང་།

ཚིག་ནམས་སོ། ཚུད་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་བྱི་རོལ་པ་ནམས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཇི་ལ་སྐྱབ་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའོ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། རོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རོན་ལོག་
པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རོན་དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཇི་དག་གྲངས་མ་ནམས་དང་ཅི་རིགས་
པར་སྐྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། རན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས་དང་།
སྟོང་པོ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཇི་
དག་གྲངས་མ་ནམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ།¹⁷⁶ ཞེས་གསུངས་པའི་རོན་སྟོན་
གྱི་མཁས་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཤིང་བཀྲལ་པ་བོད་ཚུམས་ནམས་སུ་འབྲེན་རྒྱུ་ལྟར་ན། རོན་མེད་རོན་ལོག་
རོན་དང་ལྟན། རན་གཡོ་སྟོང་མེད་སྐྱག་བསྐྱལ་སྟོང་། བོས་ཚུད་སྐྱབ་པ་ལྷུང་ལེན་པ། བསྟན་
བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅིས་བྱ་རིག་གི་སོ་བཟླ་བ་ལྟ་བུ་རོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས།
མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་སུ་སྟོག་གཙོད་པའི་མཚོད་སྟེན་ལྟ་བུ་རོན་ལོག་པ། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་
པར་སྟོན་པ་མཛོན་པ་མཛོད་ལྟ་བུ་རོན་དང་ལྟན་པ། སྐྱ་མ་དང་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཐབས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རན་
གཡོ། རལ་ཞིང་དུ་བ་པ་ལུས་ལ་མེ་ལྷ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་སྟོང་པོ་མེད་པ། བྱམས་པའི་ཚོས་
ལྟ་བུ་སྐྱག་བསྐྱལ་སྟོང་པ། ཉན་ཐོས་སེམྱེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལྷུང་ལེན་པ། རྟོག་གའི་
ཚིག་རོན་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ཚུད་པ་ལྷུང་ལེན་པ། སྟོད་འཇུག་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ལྷུང་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ།
རོན་ལྟན་སྐྱག་བསྐྱལ་སྟོང་པ་སྐྱབ་པ་ལྷུང་ལེན་གསུམ་མཚོག་དང་གཞན་དྲུག་པོ་དམན་པ་བསྟན་
བཅོས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བཞེད།

གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལྟ་བུ། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། འཕྲུགས་
པ་སྤེབ་པའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ནམ་བསྐྱབ་བཀུས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་བཛོད་བྱའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་
བ་ལ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་སྟོན་པ་དང་། རི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་ཕལ་པ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཟླ་པ་བརྒྱད་དམ་

བཙུན་ལ་སྟེན་པ་འཛིན་ཏེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་རྣམས་དང་། རིག་གནས་ལྟ་བུ་བྱེད་
 ཀྱི་བསྟན་བཙུན་ཏེ་གཉིས་སུ་བཤད། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟོན་བྱེད་ནི། བདེན་བཞེས་པ་བཙུ་
 གྲུག་ཏུ་སྟོན་པ་ལམ། གཞུང་ལོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལམ། རང་བཞེན་མེད་པའི་བདེན་པ་སྟོན་
 པ་སྟེ་རྣམ་པའི་དང་སྟུམ་ཙུང་པ་དང་དབུ་མ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 སྟོན་བྱེད་ནི་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་བཤད་བྱ་བ་ཀའི་སྟོན་པ་དེ་ནི། བཀའ་སླིད་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་། བྱེད་བྱ་གི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཀའ་སླིད་ཆོག་གི་ཆ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་དང་། དོན་གྱི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ལ་གྲགས་ཀྱང་། བྱེད་པའི་སྦྱ་ཚད་
 སྟེན་གཉིས་ཀྱིས་མ་པའི་བྱེད་པོ།

གཉིས་པ་བཀའ་བྱེད་བྱ་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ལྟ་བུའི་ཆ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཆེ་བྱེད་སྦྱར་བ་བཀའ་དང་མདོ་སྟེ་པ་བསྟན་བཙུན་བཞེད་པ་མདོན་པ་སྟེ་བདུན།
 དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་བྱེད་བྱ་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། དེ་ལས་ཀྱང་བསྟུན་པ་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གཞི་བཙུན་བདུན་གྱི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་པོར་བསྟན་
 བས་རྣམས་འབྱེད་དང་གཞི་བཙུན་ལྟ་བུ་བཞེད་བྱས་པ་ལ། གཞུང་དམ་པའི་ཁྱབ་འདུལ་བྱེད་སྟེན་
 དང་ཐུན་ཆོག་གི་སྒྲ་བས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་མདོ་རྩ་དང་། རྣམས་འབྱེད་
 གཞིར་བཞག་ནས་གཞན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་དང་སྟུམ་བརྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

གཉིས་པ་བཀའ་བར་བའི་ལྟ་བུའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་བཞེད་
 གྲགས་པ་ལས། མདོ་ལས་དངོས་སུ་བཞེད་པའི་དོན་ནམ་སྟོང་པོའི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
 རབ་དེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་རྩོད་བརློག་ བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཙུ།
 རང་སྟེ་བྱེད་བྱ་ཏུ་འགོག་པ་རིགས་པ་དུག་ཙུ། སྦྱབ་བྱེད་རྟོག་གི་ཆོག་དོན་བཙུ་གྲུག་འགོག་པ་ཞིབ་
 མོ་རྣམས་འཐག་སྟེ་རིགས་ཆོག་ལྟ་བུ་རྩོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་། སྦྱ་རབས་རྣམས་ཐ་སྟོད་གྲུབ་པ་དང་རིན་ཆེན་
 འཕྲེང་བ་ག་ལས་འཛིན་མེད་གསུམ་གང་རུ་སྦྱར་བའི་སོ་སོའི་བཞེད་པའི་རིགས་ཆོག་དུག་
 འདྲན་པ་དང་། མཐའ་དག་བསྐྱངས་ན་རིགས་ཆོག་བརྒྱུད་དུ་འཕྲེང་བཞེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་

མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་པ་པས་སྤྱི་ཚུལ་གསེར་མེད་དུ་སྤྱི་རབས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞིན་མཛད་ནས་དང་།
 བྱིས་ཚུལ་སྤྱི་ཚུལ་པའི་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་བསྟན་པའི་ཡོངས་གྲགས་དུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་ཀྱི་དོན་ནམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པ་
 མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། སྟོན་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། མདོ་ཀྱན་ལས་བཀུས་དང་སྒྲོམ་རིམ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་བཀའ་ཐ་མའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་སའི་རྣམ་གཞག་ངང་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་པ། དགོན་བཅུ་གསུལ་འོད་སྤྲེངས་ལེའུའི་རྣམ་
 བཤད་སྟོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་
 དང་། སྟོན་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན། ས་སྡེ་ལ། སྟོན་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
 འདི་ལ་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་གསུམ་པའི་ལྟ་བུའི་ཆ་ཙམ་སྟོན་པ་དང་། རགས་པའི་དུ་ས་
 བུམས་པ་དང་འགྲེལ་པའི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེག་བཤད་ཀྱི་རིགས་སྤང་ཡང་། མཛོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ནི་ཞིབ་ཆའི་དུས་ནམ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་མ་འདས་སོ།

ལྷ་པ་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་རིགས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་བཀའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ།
 བཀའ་བསྟན་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀའ་ཉིད་ལ་འགྲེལ་བ་བཏབ་པ་དང་། བཀའི་
 དོན་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཆོག་གི་ཆ་དོན་གོ་དཀའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་
 སྤྱད་འགྲེལ་གཉིས་ལྟ་བུ་དཀའ་འགྲེལ། ཆོག་གི་ཆ་སྟོན་པ་དང་བཙས་ནས་འཆད་པ་ཆེད་དུ་བརྟོད་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་འགྲེལ། དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་ནས་སྟོན་པ་སྤྱད་པའི་དོན་བསྟན་
 ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དག་དོན་དེའི་ནས་སྟོན་པ་དག་དོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཆོག་དོན་གཉིས་
 ག་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དང་ལྷ་པ་

འདུས། གཉིས་པ་བཀའ་དོན་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལ། བཀའ་གཅིག་གི་དོན་རྒྱུགས་པར་སྟོན་པ་
མཛོན་ཉིགས་རྒྱན་ནམ་མཛོད་ཅུ་ལྟ་བུ། ཐོར་བུ་སྟོན་པ་དགེ་ལྡན་གྱི་ཀ་རི་ཀ་ལྟ་བུ། བཀའ་མང་པོའི་དོན་
སྟོན་པ་བསྐྱབ་བུ་སྟེན་དང་བཤེས་སྦྱོར་ལྟ་བུ། སྦྱིར་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙམ་དང་། བཤད་པ་དང་། རྣམ་
བཤད་དང་། བཤད་སྒྱུར་དང་། དོན་བསྟུན་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་། ལེགས་
པར་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་མིང་གིས་དབྱེ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཁོངས་ནས་
བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྱུར་གི་བྱུང་བར་གཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་པ་བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཐུན་མོང་བའི་དུས་སྐབས་དུ་བཞེད་
ནའང་། ཐུན་མོང་མིན་པར་ཚད་མ་ལ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་བའི་དགོངས་པ་སོགས་
སྐབས་དུ་གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་བཀའ་མི་བཞེད་པ་དཀའ་གཤིས་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་དུ་སྟན་པ་མེ་ལོང་
དང་སྒྲོས་གར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོས།
བདག་རྒྱུན་ཙམ་མཛད་ནས་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་བས་པ་བསྐྱེད་དེ་བཤད་པ་དང་། འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་
གདམས་པ་རྣམས་བཀའ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཙམ་པ་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་ཉེར་
གཉིས་པར། བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་འདོད་པས་རྒྱ་རྣམ་པ་དུ་ག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་
སྒྱུར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དོན་མང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་དག་ཁ་ཅིག་འདིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། དོན་ཉམས་
པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། དོན་འཐོར་བ་རྣམས་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ་
སྟམ་པ་དང་། དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་མཛེས་པས་
མཛེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའི་སྟམ་པས་སོ།²⁷⁴ །ཞེས་རྒྱ་བསམ་པའི་བྱུང་བར་བྱས་དང་།

དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་
སྒྱུར་ནས་བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་ཙམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྟེན་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མི་སྒྲོག་

པའོ།^{༡༧} །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོར་ཡོན་ཏན་བཞི་ཚད་དགོས་པ་དང་། བ་སྟང་མཁན་པོའི་
 དབང་དུ་བཏང་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟོབས་པ་དང་། །མང་དུ་ཐོས་
 དང་བྲི་མེད་དང་། །ཁ་འོན་པར་སྟོར་བ་མི་དམན་པ། །སྟན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ།^{༡༨} །ཞེས་
 པ་འདི་ལ་མཚོག་དམན་ནམ་སྒྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་ཀྱི་ཡངས་པའི་དབང་བཏང་ན། སྟེ་བ་གོང་མ་གཞན་
 དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ཡོངས་
 སུ་སྟང་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ་སྟེ་བས་ཐོབ་པའི་
 ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་། བྱེ་བྲག་སྦྱིར་གོང་ལྷོ་དང་ཁྱད་པར་རིག་གཞུང་འདི་གའི་གཞུང་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་མིང་གི་མཛོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་
 བཤད་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་ཐོས་པ་དེས་ཀྱང་མི་ཚོག་པར་གྲེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ། དེ་སེམས་པ་དང་
 གོམས་པ་ལ་མཛོན་པར་སྟོར་བའི་གྲུས་སྟོར་དང་རྟག་སྟོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་མི་དམན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་
 རྒྱབས་དོན་སྟན་ངག་དང་གཞུང་ལུགས་གང་གི་འང་རིག་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་
 པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་འདི་དང་གསང་སྟགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལུགས་ལ། །ཁ་
 ཆའི་པརྟེ་ཏ་ལྷ་དགས་ལྷ་ཟེར་དུ། སྒྲ་མའི་ལུང་དང་ཡང་དག་དོན། །གསལ་བར་རྟོགས་ནས་ཚུམ་
 པར་བྱ།^{༡༩} །ཞེས་རབ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་དྲི་མེད་སྟེ་ཡིས་ནི། །ཡིད་
 བློ་རྣམ་པར་དྲངས་པས་ན།^{༢༠} །ཞེས་འབྲིང་ཡི་དམ་སྟེ་འུ་གནང་བ་ཐོབ་པ་སོགས་དང་། བ་མ་
 དབང་ལུང་ལག་འཁྱིད་སོགས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་བོ་མཆད་ཅིང་རང་བསྐྱུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་དགག་
 ཕྱོགས་སྟོང་བར་མཁས་ལ། ལུང་ལ་འབྲིས་པ་དང་སྒྲ་ཚད་སྟན་ངག་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་པས་བསྟན་བཅོས་
 ཚུམ་རུང་བར་གསུངས།

སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་དང་བཞི་བཀའ་ཡིན་ཚུལ།

སྐབས་དོན་རྒྱུ་ཆེན་འདི་ཉིད་ནང་དོན་དང་སྐྱར་ན་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱོན་སྒྲས་གསུངས་
པའི་གསང་བའི་གནས་སོགས་དོན་ལ་གནས་མོད། ཕྱི་ནང་སོགས་སྒྲོས་པ་དང་བཞེད་པ་རིམ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ་རྣམས་དང་སྒྱུར་ན། ཕྱི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་དྲང་སྲོང་གི་གནས་རྣམས་གང་མོས་སུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་
བ་ཆེར་མེད་ཅུང་། དོན་ཆད་བྱུང་ཉམས་སྒྲུབ་དུ་བདག་གི་སྒྲུབ་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལུ་བ་སྐྱོན་གྱི་
གྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས། ནང་གསང་གཡུ་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་སྐྱོན་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་གོང་སོང་ལྟར་
དང་། རྟོན་པས་སྐུ་ཕྱུ་ཕྱུ་གསུམ་སོགས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་རྒྱུ་དང་རྣམས་སུ་འདྲུལ་བའི་དབང་གི་
མའི་འགོ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྐྱོན་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱུ་འདི་ལྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་
ཀྱང་གངས་ཅན་ཡུལ་དུས་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་དུ་མ་འབྱུང་བར་སོམ་ཉི་མ་དགོས་ཅུང་
ཆོགས་དཔྱོད་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་འཆད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དེར་མ་འདུས་པ་གངས་ཅན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་གཡུ་
ཐོག་ཆེན་པོས་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུའི་གངས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དུ་ར་དང་སྐྱོན་ཟས་ལེའུ་སོགས་སུ་ཐོར་བུའི་
བསྐྱེད་ཁ་དང་བཅས། ཕྱི་རྒྱུད་དུ་སྐྱོན་དཔྱད་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ཅུ་ཆུའི་བརྟག་པ་དང་མ་སུ་
དག་གོགས། ར་དཀར་ཡོལ་ལ་སོགས་པ་དང་། མན་རྒྱུད་དུ་འདྲ་དོན་གོང་མཚུངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཁ་དང་
ལུས་ལེགས་པར་དག་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རིས་དོན་དུ་རིགས་འདུས་
སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་བཞེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་པའི་སྐྱོན་ནས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་
ཀྱན་ཆད་ཞིང་། མཛད་མཁའ་སྟོང་ཉིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འདྲེན་བྱེད་དག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་དག་རྣམས་
ཀྱང་རྗེ་གཡུ་ཐོག་པ་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་སིཿརྣམ་པ་གཉིས་ལུས་ཐོག་འདིར་ཐོབ། ཡི་དམ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་
ལུང་བསྟན་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསང་སྐྱོན་སྒྲས་སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་བྱིན་རྒྱུ་
ཁྱད་པར་སྐྱུ་ཙམ་མེད།¹⁴⁰ ཅེས་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་སྐྱོན་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་
བཅས་པས་བསྐྱར་བ་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ལུལ་བ་དང་བཅས་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་བྱོན་ནས། ལ་ལ་ལ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སྒྲ་ན་མེད་

པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཉིད་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་བདེ་ལེགས་ལུན་སྐྱམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། འདི་འཛོན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། གྲུ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོར་འགྱུར། ཐ་ན་གཞུང་འདིའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲོར་ཟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤར་འཁོར་བར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་ལུས་པ་བྱང་བར་འགྱུར།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱན་ཁ་མཛད་པ་རྣམས་བཀའ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བོ་དོན་ལ་མི་དབྱེད་ཅིང་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོར་སྒོ་དྲང་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་ནི། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་རྩི་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འབྲུལ་གྱི་རོལ་གར་ལས་ཤར་ནང་། དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ནས་སྟེག་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་བདག་གི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།

རྒྱུད་བཞིའི་འཆད་ཐབས་སུ་ཆ་ལག་ཡིག་རྟེན་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱུད་ཆེན་འདི་ཉིད་ལ། མེད་ཐབས་མེད་པ་གཅེས་པའི་བྲ། བཅུ་དང་གསུམ་གྱི་གངས་བསྐྱར་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ཁོག་པ་འབྲགས་པ་ལ། ཁོག་འབྲགས་ཉི་འོད་རབ་གསལ་ཡོད།^{༡༨} ཅེས་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་ས་བཅད་ཤེས་རབ་ཉིན་བྱེད། ཁ་སྐོངས་ལུས་ཀྱི་བྱ་ཡིག་གང་བ་སྤྲིང་གཏམ་གྱི་སྒོར། གཤམ་ཡིག་མིང་དོན་བདེ་སྒྲོད། བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞིའི་བསྐྱེད་ཆུ་ལ། ཟད་འཕེལ་བྱེད་པའི་འབྲུ་འགྲེལ། ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུ་འགྲེལ། མགོ་ཆག་རྒྱུ་མ་བཅོས་ཤོག་གཅིག་གཉན་ལྟོག་བཅོས་ཐབས་རིགས་གསུམ། དྲང་སྤྱོད་གཟའི་བཅོས་ཐབས། དབང་པོ་རིལ་བུའི་བརྟག་ཐབས། ཕན་བྱེད་སྤྲུགས་འབུམ་རྣམས། དཀར་ཆག་འབྲུགས་མེད་དམ་པ་ཞེས་པར་བཤད་འདུག་པ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཁོག་འབྲགས་ཁྱུང་ཆེན་ལྡིང་བ། སྤྲོང་བུན་མཛེས་པའི་འཇའ་རིས། ས་བཅད་སྤྲུག་མོའི་རམ་ཐབས། ཇི་ཀླ་ལུན་སེལ་སྒྲོན་མེ། འགྲེལ་པ་འབུམ་ནག་གསལ་སྒྲོན། རྩོད་བརྒྱུག་གོགས་སེལ་འཁོར་ལོ། སྒྲོར་ཆོམས་སྤྲོང་བུན་བཅུ་གཅིག་མིང་དོན་བདེ་སྒྲོད་རྣམ་ལྟ། ལག་ལེན་རིན་ཆེན་གཏེར་སྤངས། ཁ་ཐོར་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ལག་ལེན་སྤར་འཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད། མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམ་གསུམ།

གཤམ་པ་བཙུག་པར་བྱས་པ་ལྟར་ལ། མཁས་ཀྱི་དོ་མཚར་བཞི་སྟུགས་ལ། རྒྱ་ཆུང་བདུད་ཅི་
སྟོང་པོ། གསོ་དབྱེད་ལྷ་ཏིག་འཕྲེང་བ། ཡན་བྱ་སྟུགས་འབྲུམ་དཀར་པོ་དང་བཙུག་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱི་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་གྱི་ད་ལྟ་བར་དུ་འཁོད་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འབྲུམ་ནག་མ་འབྱོར་བར་འབྲུམ་
ཆུང་གི་གོ་བཙད་པ་དང་། རོ་བོ་རི་ལྟར་རུང་མིང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྐབས་མ་དཔེ་དག་མིན་ཅི་
རིགས་ལས་ཕྱག་ཏུ་མ་འབྱོར་བ་ནས་ཞབས་བསྐྱལ་ཞུ་མི་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོན་དྲག་གི་སྟོན་ཅམ་དང་། བར་
དུ་མ་འཁོད་པ་ཕྱིས་དཔེ་འབྱོར་བ་ཆ་ལག་གི་གསུང་ཡིན་པའི་སྟེང་མན་ངག་འབྲུལ་སེལ་སྟོན་མེ། གཡུ་
ཐོག་ཤོག་དྲིལ་སྟོར་གསུམ་གཉིས་དང་། བར་འཁོད་གསུམ་ནས་སྟོར་ཆོམས་སྟོར་བཅུ་གཅིག་ལག་
ལེན་སྟུང་འཁྲིད་ཡིག་ཆུང་། གཤམ་པ་བཙུག་པར་བྱས་པ་ལྟར་ལ། མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམས་གསུམ། ཁ་ཐོར་རིན་ཆེན་
སྟུངས་པ། རྒྱ་ཆུང་པར་ཟབ་པ་རྣམས་གསུམ། མཁས་ཀྱི་དོ་མཚར་བཞི་སྟུགས་ལ། བདུད་ཅི་སྟོང་པོ། ལྷ་
ཏིག་འཕྲེང་བ་རྣམས་གཡུ་ཐོག་པ་རང་གི་གསུང་ཡིན་པར་ཕལ་ཆེར་བཞེད་རུང་། བཙུག་པའི་རྣམས་ཐར་
མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞེས་པ་འདིའི་སྟོང་ཆའི་ཕྱོག་ཀྱི་མཁའ་ཞིག་གི་གཡུ་ཐོག་པའི་གསུང་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་།
བྱིངས། དྲང་སྟོང་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་དེས།¹¹³ ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་རུ་མཚམས་སུ་མ་པའི་བྲ།¹¹⁴ ཞེས་
སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཞུངས་ཀྱི་གསུང་དུ་གདོན་མི་ཟེ་ཞིང་། བར་དུ་སུམ་སྟོན་གྱི་གསུང་མིན་པར་དོགས་
པ་འབྲུམ་ཆུང་འཁོད་འདུག་སྟེ་ཅུ་བའི་དཀར་ཆག་དང་བསྟན་ན་འགྲེལ་བ་འབྲུམ་ནག་སུམ་སྟོན་གྱིས་
མཛད་པའི་རྣམས་ཆ་ལག་གསུང་ཡིན་ལ། གཞན་མ་པར་རྣམས་འཁོད་ནས་ཁྱེད་སེལ་སྟོན་མེ་དང་
མིང་དོན་བདེ་སྟོང་རྣམས་ལྷ་བུ་རོས་མཛད་པར་གྲགས་པ་དངོས་དེ་ཡིན་མིན་རི་ལྟར་ན་འདགོང་སོང་
དང་། གཞན་མ་རྩ་ཡེ་ཤེས་གཞུངས། ཤག་རམ་པ་ཉི་མ་དཔལ། འབལ་སྟུན། བྲང་ཏི། རོང་སྟོན་
དགོན་ཅོག་སྐྱབས་སོགས་བོད་སྐད་རབས་པ་ཤེས་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པས་བྱས་སམ་སྟུམ།

གཞན་ཡང་སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་པ་དེས། སྟོང་འབྲུམ་ཆེན་མོ། མན་ངག་གི་སྟོང་པོ་དྲིལ་
བ་འབྲུམ་ཁུ་ཆུར། ཐོར་བུ་རེ་ལེན། དེབ་ཆིངས་རྒྱུགས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་འཁྲུངས། བྲང་ཁོག་གི་ཅུ་བྲ། སྟུག་
པོ་གསོ་བ་ཆུ་ཆུན་གྱི་གདམས་པ། ལག་ལེན་པོད་ཆུང་། ཆུའི་འཁོར་ལོ་དང་བྲ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
བུདོན་མ། འབྲུང་བ་ལུས་འབྲུགས་ཀྱི་གོགས་སེལ། དུག་ནད་ཞིབ། མོ་ནད་བཙུགས་ཐབས་ཡིག་སྟུ་

བཅུ་བཞི་པ། གཟེར་སྐྱོན་གཉེན་པོ་ལྟ་སྟེ། སྐྱོན་པའི་བྱ་བ་མདོར་བསྐྱས་པ་སོགས་མཛད་དེ་
 བོད་གངས་ཅན་སྐྱོན་པའི་གྲིང་དུ་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེ་སྟར། བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་
 བཀའ་ལས། སྐྱེ་གསུམ་རིགས་འདུས་སྐྱོན་རྒྱལ་དོ་རྩེ་འཆང་། ཀའ་ལྟའི་སྤང་རོར་འཆོམ་པའི་སྐྱོན་
 གར་ལ། ཀའ་ལྟའི་མགོན་པོར་གྲགས་དེ་རེས་དོན་དུ། ཀའ་ལྟའི་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་གཙོ་བོ་ལྟོན་གྱིས་
 གྲུབ།^{੧੦} ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ལྟ་བུ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དབྱེར་
 གཉེན་དུ་རིགས་འདུས་སྐྱོན་གྱི་སྒྲ་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་པོ་གཟུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་
 པོ་ཞེས་ངོ་མཆོར་བའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དངོས་སུ་སྐྱོན་པར་མཛད་པ་འདིའི་ཐུགས་ཀྱི་
 དགོངས་པའི་གྲོང་ནས་ཉམས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་དོལ་བ། དཀར་ཆག་གསལ་བའི་སྐྱོན་མ་ལས། ཐུགས་
 རྩེ་ཉི་འོད་ཆོས་ཆོན་སུམ་ཅུ་ལ། རྩེ་བ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་སྟོག་གཅིག་དེའི་འདྲི། རྩེ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
 སྟོག་སྒྲུབ་མཐར་ཐུག་ཡིན།^{੧੧} ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་སྤྱིང་ཏིག་གི་ཆོས་སྟོར། ཀའ་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཀའ་ལྟའི་བྱ་བའི་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ལྟགས་ཀྱི་ཡིན།^{੧੨} ཞེས་པ་ལྟར་ལོ་
 རྒྱུས། བདེ་ཆེན་གྲོང་ཡངས་སྐལ་ལྷན་སྤྱིན་པར་བྱེད།^{੧੩} ཅེས་པ་བཞིན་སྤྱིན་བྱེད་རས་བྲིས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སྤྱིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཅོད་པན། ཐུམ་པ། དབུ་རྒྱན། གོས་རྒྱན། སྐྱོན་རག་
 གཏོར་ཆོགས་རྩ་ཆེན། རྒྱུད་བཞིའི་སྟེགས་བམ། ཀ་ལྟའི་མེ་ལོང་སྐྱོན་བཅས། གཙགས་ལ། མེ་བཙའ།
 སྐམ་པ། མཆོན་ཀྱང་ལ། ཐུར་མ་སྟེ་ཆ་དབྱེད་ཀྱི་དབང་། རིགས་ལྟའི་ཐུག་མཆོན། ལྷུང་བཟེད། གྱི་
 ལྷག་ ཐོད་ཐུག་རྣམས་མཐིམ་དབང་། རིགས་འདུས་རྣ་དབང་། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་དབང་། དྲང་སྟོང་བཀའ་
 སྤྱང་དང་བཅས་པས་ནང་གི་དབང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གསང་དབང་། ཐུག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རིག་
 པ་བརྒྱལ་བ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་། རྟོག་དེའི་མེ་ལོང་མན་ཤེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དབང་། ལྟ་སྟེན་སྟོན་པ་འབྲས་བུ་སྟོན་དེ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་། འཆི་མེད་ཆོད་བང་ལྟ་མའི་རྩེས་
 གནང་། དྲང་སྟོང་སེར་སྐྱའི་རིག་གཏད་རྣམས། བསྐྱེད་རིམ་བྱིན་གསང་བ་དེའི་སྒྲུབ་དང་། ཞེས་
 ལམ་མཆོག་ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲུབ་སྟོར།

ཕྱི་གཏོར་ལས་གཞུང་སྐྱོན་གཏོར་ལྟར་ཐབས་ནི། ཞེས་མགོན་ཆོས་ཞིང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་

བ་འཕྲིན་ལས་སྒོར། རྫོགས་རིམ་ཡང་ཟབ་མཐའ་འགྲོའི་སློབ་སྤྲོད་འདི། ཁྱེས་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་བ་རྫོགས་རིམ་སྒོར། གེགས་སེལ་ལམ་རྟགས་གསལ་བྱེད་གསོལ་འདེབས་ནི། ཁྱེས་མ་ཆར་བ་
ཆར་བར་བྱེད་པ་ཁ་སྒོར་གི་སྒོར། འཆི་བདག་བདུད་འཛོམས་ལྷན་ཐབས་སྦྱོན་སྲིག་དང་། ཁྱེས་བར་
ཆད་སེལ་བ་ཆོ་རྒྱལ་བ་སྤྲུང་སྲིག་གི་སྒོར། བ་རྒྱལ་རྗེས་གནང་སྒྲུབ་འདི་མཐའ་བ་གསུམ། ཁྱེས་གཞན་
དྲིང་མི་འཛོགས་བར་ནད་པ་གསོ་བ་སྦྱོན་གྱི་བ་རྒྱལ་སྒོར། མངོན་རྟོགས་མདངས་བསྐྱང་གསོལ་ཁ་
སྒྲགས་བྱང་སློབ་སྦྱོར་གྱི་དུག་རར་གནམ་ལྷགས་ཐོག་དང་འདྲ། བསྐྱེད་པའི་དག་བཞེགས་སྒྲོལ་བའི་
མཆོན་ཆ་ཡིན། ཁྱེས་དག་པོ་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་བཀའ་སྤྲུང་སྒོར་དང་སྤྲེ་ཆོན་དགའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་ཟབ་ཆོས། རི་སྐད་དུ། རིགས་འདུས་སྒྲུབ་སྦྱོན་རྒྱལ་གཡུ་ཐོག་རྗེ། རྗེ་བཙུན་སྤྱུ་སྦྱོན་ནམ་འབྲུལ་
དབང་པོའི་སྤྲེ། ཁྱེ་བཙས་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་ཀུན་དགའི་དཔལ། དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆར་
དེའི་གསུང་གི་བཙུང་། བཙུང་ལྷན་འཆི་མེད་ནམས་གྱི་བདུད་ཅི་གང་། ཁང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སར་
འཕྲིད་ལྷན་ལྷན་ཆོ། ཆོ་གཅིག་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཟབ་མོའི་ཐེག་ཐེག་མཆོག་འདི་ཡི་དཔེ་བླར་འོས་
སམ་སྟུམ།¹⁴⁶ ཁྱེས་པ་ལྷར་བདག་གི་སྒྲུབ་མ་ལྷ་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྒོ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་དབང་ལུང་མན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཞེས་ཤིང་། ལས་བྱང་དཔག་བསམ་ལྷོན་
ཤིང་བཀའ་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་དར་རྒྱས་སུ་མཛད།

དཔོན་སྒོལ་བརྒྱ་ཐུག་སྒོར་གཙང་གི་ཆོང་འདུས་མགུར་མོར་བཙད་པོ་རྩོད་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་
སྦྱོན་དངས། དཔུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་བཙུམས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་འཕྲིད་བླ་
བ་ལྷའི་བར་བསྐྱངས། གྲོལ་བའི་དགའ་སྦྱོན་གྱི་དུས་བཙད་པོས་ཆོགས་འཁོར་དང་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱབས། སྦྱོན་སྒྲགས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་། རྗེས་གནང་། བྱིན་འབེབས་སོགས་མང་བར་
མཛད་པའི་མཐའ་། ཉིན་གཅིག་ཉི་མ་རྟོད་ལ་མཐའ་། སྦྱུ་ལུས་གྱི་བཀོད་པ་སྤྲེ་ཆོགས་བསྐྱེད། བམ་
མཐའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འཇའ་འོད་ཁ་དོག་ལྷ་པའི་གྲུར་ལུབ། སྦྱོན་མ་ཆོར་བའི་དྲི་ཞིས་པོ་འབྲུལ། མེ་
ཉོག་འདབ་མ་བཙུང་ལྷག་ཡོད་པ་མཐའ་ལས་བབས། བྱེད་པར་བཙད་པོའི་ཁང་བྱིས་གྱི་ཉི་ཀོར་དུ་ཨ་
རུར་གསེར་མདོག་སྦྱོན་པའི་ཆར་བབས། དེའི་ནང་ནས་ཆེ་ཆུང་སྟིམ་པ་ཁ་སྦྱར་ཅམ་ཁ་དོག་སེར་པོ་

འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་མདངས་འཕྲོག་པ་ཞིག་གཡུ་ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་། དེར་ཚོགས་ཀྱིན་གྱིས་ཨ་རུ་ར་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བགོས་པས་མི་རེར་བྲེ་བཅོ་ལྔ་དང་ཕྱུལ་ཕྱེད་རེ་ཐོབ་སྐད། རྒྱ་གར་དུ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ། ལྷ་རུ་པདྨ། དཔལ་བོ། དམ་པ། དེར་མ་པ། སྒྲིམ་བུ་མེ་ལྷ། བོད་ཡུལ་འདིར་གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ་རྣམས་ཐུགས་བརྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ར་རང་ཡོན་པར་ཞལ་གྱིས་འཛེས། མདོར་བསྐྱུ་ན། ཀ་ཡེ་གསོན་དང་སྐལ་ལྷན་ཀྱི། །ལེགས་པར་གསོན་དང་འཛིག་རྟེན་མི། །ལྷག་པར་འདིར་ཚོགས་ལྷ་མི་རྣམས། །ཁྱེད་སྟོན་ཆད་མ་ཉན་དགུ་ཉན་ཡང་། །འབྲུལ་ཚིག་ཅལ་ཅལ་ལུང་མ་བསྐྱུ། །དེ་རིང་ཉན་པ་དོན་ཆེན་ཡིན། །སྟོན་ཆད་མ་བསྐྱུས་དགུ་ལྷས་ཀྱང་། །རྒྱན་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་རི་མོ་ཡིན། །དེ་རིང་ལྷོས་དང་སྒྲིབ་གཉིས་འདག །མི་རང་འོ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཤེས་ན། །ར་བདེ་གཤེགས་ཀྱིན་གྱི་པོ་ཉ་ཡིན། །ལུས་ཅན་ཀྱི་སྒྱུབས་མགོན་ཡིན། །བརྟན་གཡོ་ཤེས་བྱ་གར་བྱུང་ཏུ། །ར་ཡི་ལུས་རག་ཡིད་གྱིས་བྱུང། །སྒྲུ་ལུས་གཟུགས་གྱི་ལུང་པོ་འདི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རོ་བོར་བྱུང། །སྒྲིགས་མ་བརྟོས་བཅས་རང་སར་དག །འཛམ་ཚོན་ལྷ་བྱུར་ངོས་བཟུང་མེད། །རྒྱ་ལྷའི་གར་བཞིན་ཅི་ཡང་འཆར། །རག་གཤགས་སྟོང་བྲག་ཅའི་གྲུ་དབྱངས་ལ། །བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཚོས་སྒྲུ་སྟོག །གར་ལ་གར་འདུལ་ཚོས་ཆར་འབེབས། །སེམས་ཅན་སྒྲིབ་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད། །སེམས་གསལ་སྟོང་སྟོས་བྲལ་གཉུག་མའི་རང་། །བདེ་ཆེན་བྱུང་བརྟལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པས། །སྟོས་མཚན་རང་སར་གྲོལ་ནས་གདལ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་འདྲ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡིས། །མི་ལོ་བདུན་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཏུ། །རིན་ཆེན་གསོད་བྱེད་སོག་བཞིན་བསྐྱུངས།^{༡༩༠} །ཞེས་པ་ལྷར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་གི་རིང་འགྲོ་དོན་ལེགས་པར་མཛད་དེ་སྒྲུ་ལུས་མ་སྐྱངས་པར་མཁའ་སྟོན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ད་ལྷར་བཞགས་དང་སྟོད་གྱིས་འབྱོན། །བྱ་དང་སྟོབ་མས་དེ་ལྷར་དགོངས། །རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་དུལ་བྱ་ཚོགས། །དེ་ནི་མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་འགྲོ་^{༡༩༡} །ཞེས་པ་ལྷར་དང་།

གཡུ་ཐོག་པའི་སྒོ་བ་བརྒྱད།

ཐེ་བཙུན་དེ་ལ་སྒོ་བ་མ་ཀླན་བསྐྱེད་མཁུ་གནས་ཀྱི་སྐར་མ་དང་སའི་དྲེག་པའི་དཔེ་བཞེན་
བྱུང་བ་ལས། ཡོངས་གྲགས་ནི་ལྡང་སྒྲུབ་ལེབ་སེ། འབལ་སྒྲུབ་ཉི་མ་དཔལ། རྩ་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། རྟོན་
པ་ཨ་ཆོས། ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་དཔལ། གཡུ་ཐོག་འབུམ་སེང་དང་། བསོད་སེང་། སུམ་རྟོན་ཡེ་ཤེས་
གཟུངས། དགེ་བཤེས་རྟོག་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་པར། དེ་ནང་ནས་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་བ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་
རོལ་པས་འགྲོ་དོན་ཟམ་མི་ཆད་པར་མཛད་པ་བདག་གི་སྒྲུ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲེས་རབས་ཀྱི་འབྲང་
བར་ཡང་བཞུགས་པ། སུམ་རྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ནི། ཡུལ་རུ་མཆོམས་སྟེ་མོའི་མདར་སུམ་པའི་སྒྲུ་
སུ་བཏུམས། རིག་གནས་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་སྒྲུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་རྩེ་གཡུ་ཐོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསལ་པས་བྱགས་འབྲོགས། གསོ་དབྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་དོན་རྒྱ་གཉེར་
བར་དགོངས་ཏེ་ལོ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་བར་རིམ་གྲོ་བ་མཛད། རྒྱུད་རྒྱལ་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་གསང་བ་མན་
དག་གི་རྒྱུད་བཞེན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་མ་རྟོགས་རེ་ཞིག་སུ་ལ་ཡང་མ་སྒྲེལ་
བས་བྱགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཆོག་དམ་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲུག་བསྐྱེད་སུན་སེལ་བྱགས་རྩེ་ཉི་འོད་ལས། ཕྱགས་
དུས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་གྱུར་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་གཡུ་ཐོག་ཞབས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུར། རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བྱགས་རྩེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཛོལ་རུ་མཆོམས་སུ་སྒྲེས་པའི་སུམ་རྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་བདག་གིས་
སྒོ་གསུམ་གྱིས་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་གྲངས་དུ་མར་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་མཉེས་པ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་
དགེས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུང་དང་གདམས་པའི་ཟབ་བཙུད་བཀའ་ལུང་ཕྱག་ལེན་ལྷག་
མ་མེད་པར་བུམ་པ་གང་འབྱོའི་རྩལ་དུ་པ་ཕོགས་སུ་ཕོགས། འབྱུགས་གོལ་མེད་པའི་ཟབ་གནད་
མཐའ་དག་ནི་བསྟན། ཉམས་འཕྲིད་ཟབ་མོའི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན། བྱགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དམ་པར་ནི་དབང་
བསྐྱར། མཆུངས་པ་མེད་པའི་རྩེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་དུག་པ་དོན་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་ཁ་
ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བདག་གྲུང་རྟོག་ཉིད་སྟོང་།

རྩེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ཡང་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་
 ཉེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲིགས། བྱད་པར་དུ་ཡང་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་གཏང་ནི་ཁོ་བོ་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་དུ་
 མ་གནང་ཞིང་། ཁོ་བོ་ལ་བརྒྱད་པ་གང་ཐུག་ཆད་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་དོན་བཅན་ས་
 ཟེན་ནས་གཞན་དོན་གསོ་བ་རིག་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་
 བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་ཡང་དགུས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

སྒྱུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་མར། ཁོ་བོ་རུ་མཆོམས་སུམ་པའི་བུ། རྩོད་རྩོད་ར་བདག་འབྲེལ་སྤྱི་སྤྱོད་
 ཁོང་གི་སྟན་པ་རྒྱུད་ནས་ཐོས། མཆོན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མོས་པ་སྒྲུས། ལམ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་སྤྱན་
 ལྷུང་ཕྱིན། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་རྒྱབས་པོག་ལོངས་སྤྱོད་འབྲེལ་ནོར་མི་ཆེ་ཡང་། བཤེད་རྩ་
 རུ་བཙོངས་ནས་སྤུལ། ལུས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་མ་ཅི་གསུང་བཀའ་མ་བཅག་ཆོག་
 དོན་སྤྱོད་ཁམ་མི་ཆེ་ཡང་། གཞལ་ལ་འབྲེལ་མེད་པར་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས། རྒྱ་ཕྱེད་སྟན་གྲོང་སྤྱོད་
 དུས་སྤྱི། ཁག་མས་པའི་རྩ་བ་མ་ཆད་ཀྱང་། ལན་ཅིག་སྟོན་ལམ་ཐུགས་རྩེ་ཡིས། ཁས་བ་རིག་པའི་
 རྒྱུད་འདི་གནང་། ཆད་ལྷག་མེད་པའི་དབྱ་སྤྱང་བཞེས། དྲང་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་མཛད། ཆོག་
 བརྒྱད་རྒྱན་མི་བཅད་པའི་བྱིན། དེ་རིས་བྱེད་ལག་ཏད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་སྤེལ་གཏེར་དུ་སྤྱོད། མཆོང་
 གོགས་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར། ལག་ཏུ་ཡིག་ཆུང་ཟེན་བྱིས་ཐོབ། ཁོ་སྒྲོར་གཅིག་ཏུ་གསང་བུབ་
 ཀྱིས། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ་གསུང་། གསུང་བ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བྱས། དེས་འགའ་རི་བོའི་
 རྩ་ལ་བྱིས། དེས་འགའ་གོག་པོའི་ཐུགས་སུ་བྱིས། དེས་འགའ་གིང་གསེབ་རྩྭ་ཕག་བྱིས། དེ་ནས་
 ལོ་གངས་བཅུ་གསུམ་ན། ཁན་མ་ལོ་རྒྱལ་པོ་རྩ་ལོ་ལ། གཞལ་རུ་དཔལ་སྒྲོར་ལྷ་ཁང་དུ། བྱི་མོ་ཟེན་
 བྱིས་དཔེ་ལ་བཤུས། སྟོན་ཆད་ཐོས་ཆོར་མཐོང་བ་མེད། དེ་ནི་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་བཞིན། འགོ་བའི་
 དཔལ་དུ་གར་བར་གོག་མཁའ་པ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་དེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་པ་འདྲ། དངོས་
 རང་ཡིད་ལས་སྒྲིམ་སམ་སྟོམ། ཆོར་བས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ངས། བསམས་ཀྱིན་སྒྲིབ་ཆེ་བའི་

ཕྱིར། མི་བརྗེད་དུས་གསུམ་གཙུག་ཏུ་ཁུར། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། འདོན་ཁོང་ལ་
བསྐྱོབ་གངས་མང་ཡང་། སྐྱ་ཆེའི་སྟོང་ལ་གྲགས་པ་དེ། ཕྱིས་མདའི་བྱང་སྒྲན་དཔེ་ལེ་ཡིན། ཁྱེ་
འགན་དཔོན་ལ་བྱེད་བྱེད་ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲེང་སང་གྲགས་པ་ཅི་ལ་བྱེད། སྐྱ་
ཆེའི་བར་དུ་གྲགས་པ་དེ། ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཨ་ཆོས་ཡིན། བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ་བསྒྲིག་བསྒྲིག་
ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲེང་སང་གཞུང་བཤད་གང་ལ་བྱེད། སྐྱ་ཆེའི་སྟོང་དུ་གྲགས་
པ་དེ། ལུབ་ཀྱི་དག་བཤེས་རྟོག་རྒྱུ་ཡིན། རིགས་བརྒྱད་ཆེ་ས་འཛིན་འཛིན་ནས། གདམས་པ་འདི་
ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲེང་སང་འཁོར་ལ་ཅི་ཡིས་སྒྲོང་། ཐོག་མར་དུས་མེད་བསྒྲིལ་བ་ཡིས། སྐྱས་པོ་
གཉིས་དང་མག་པ་གཉིས། འདོན་སྒྲོབ་གང་འདྲིས་འབྱེང་འབྱེང་ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་
ཆོད། འདྲེང་སང་བསྐྱོབ་ཅི་ཡིས་སྒྲོང་། བྱོགས་ནས་བྱོན་པའི་བསྐྱོབ་ནམས། ལ་ལ་སྤྲིག་ཐོག་སྤྲི་
སྒྲོབ། ལ་ལ་སྤྲིང་རྒྱུང་གཅེས་པར་འཛིན། ལ་ལ་རྩད་གཅོད་ནན་ཞུས་བྱེད། ལ་ལ་བྱུང་ཆད་ཡིག་སྤྲི་
སྒྲུབ། ལ་ལ་བོད་མེད་སྟོང་ལོག་བྱེད། ལ་ལ་ལག་ལེན་བལྟས་ནས་འགོ། ལ་ལ་གཞས་དང་དགོད་
འཕྱོ་བྱེད། ལ་ལ་དོན་མེད་ལྟོང་ལྟོང་བྱེད། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། ཁོང་དེང་སང་ནད་པ་
ཅི་ཡིས་གསོ། མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡི། གདམས་པ་ཐོབ་པ་ཨ་པོ་ཅམ། གཡུ་ཐོག་བཀའ་
བབས་བདག་ལ་བབས། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་བྱོན་ལགས་ཀྱང་། སྒྲན་དབྱེད་ལྷ་རྒྱུ་མེད་དམ་སྟུམ། །
བདག་སྟན་གྲགས་བསོད་ནམས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་དང་སྒྲོང་དངོས་དང་མཇུག། གདམས་པ་མི་
ཆེའི་ཀ་ཐབས་མེད།།^{༡༩༩}

ཅེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་སྒྲོ་བ་དང་བསྐྱ་བའི་བྱེད་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྐུ་
ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་པ་སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཞུངས་ཡིན་ལ། དེས་གཡུ་ཐོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མཐའ་
སྐྱ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་མ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འབྲུམ་རྒྱུང་གསལ་སྒྲོམ། ཀླང་
འབམ་གསོ་བ་སྟན་བརྒྱུད་ཟིན་གྱིས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ཁ་ཡར་དང་། གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་
རྒྱུད་བཞེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྱུངས། དེའི་སྒྲོབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞོན་ལུ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
ལྷ་ལྷན་གྲུབ་མ་ལས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ལགས། ཡིད་ལས་སྐྱེས་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་

ལྷ་རྩེ་ལགས། གཤོས་རང་ལོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་སློབ་དཔོན་ལགས། །སྤྱི་མཐོང་གྲགས་རྩེས་ཁོ་བོ་ཟེན་པ་ལགས། །སློབ་ལྷན་བདག་ལ་སྐུ་མ་བཀའ་ཁྲིན་ཆེ།^{94,95} །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་མངའ་བདག་ཅེ་ལྷའི་སྐབས་ཚུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མིག་བཅོས་སོགས་མཛད་པ་པོ་རྩོན་མི་ཏའི་སྤྱི་མཐོང་གསོ་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་སོན་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱ་སྒྲུབ་མཛད། བཙུན་མོའི་ནད་བཅོས་པའི་ཆོ་མི་ཚངས་སློབ་གྱི་ཉེས་པ་ཤོར་བས་གསོད་པར་པངས་ཏེ་ཕྱག་བཅད་པས་རྩ་རྩེ་ཕྱག་རྩུམ་མམ་སྤྱིས་བུ་མེ་ལྟར་གྲགས་པ་བོད་དུ་ཐེབས། སྒྲུབ་བརྒྱུད་བེ་བུ་མ་ནག་པོ། རྩུང་དབྱེད་བེ་བུ་མ་སྒྲོན་པོ། འབུམ་ཁུ་རྩུར། དེ་སྐོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་མན་ངག་གི་ཡིག་སྒྲུ་མང་དུ་མཛད། མཐའ་བཞི། དགོན། སྤོང་། ཟེའུ་སྒྲུབ་པ་སྤྱི་ཕྱགས་སྤྱིས་བཞི། ཉང་། གཡའ། འབེ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་སློབ་ཀྱང་དུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཁ་འཐོར་བའི་སྐོར་ཡང་དུ་མ་ཡོད། བེར་ཐ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཙོང་སྤེ་བཞིའི་མན་ངག་ཐར་ལོས་ཟེན་བྱིས་སུ་བཏབ་པ་དང་། མི་ཏེ་རྩོན་གི་ལྷགས་གྱི་མིག་འབྱེད་ལུན་སེལ་སྒྲོན་མེ། ཀམ་པོ་ཙའི་གླིང་དུ་སྤྱི་མཐོང་བ་རྩུ་རྩེ་པ་ལས་རྩོ་ལ་ཉི་ཤས་བཞེས་པའི་བྱི་དུག་གསོ་ཐབས།

རྒྱུད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གསོ་དབྱེད་གྱི་ཡིག་ཆ་གཡུ་ཐོག་བྱི་མ་མན་ཆད་དུ་དར་བ། གཡུ་ཐོག་ཁ་རག་ལྷ་རྩེས་རྩེ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་འབྲེང་བ་དང་། ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་ཐར་གཟི་བརྩིད་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་མཛོད། ཡག་སྒྲོན་ཤྲུག་མགོན་པོས་དོན་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ལྗན། ལུ་བ་ཕྱོགས་འགོ་ལྷེང་པའི་པཎ་ཆེན་བླ་ལི་བ་དང་སྤྱལ་བས་འགོ་དོན་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པ་བཙུའི་ནང་ཆོན་སྤྱད་ལུང་སྤྱད་ཏའི་ཚུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་བ་དངུལ་རྩེའི་གཞུང་སྐོར་གསུམ་དང་རིན་ཆེན་རིལ་བུའི་སྐོར། དབྱུག་བཅོས་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱེད་དབྱེད་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་མང་བ། ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྩེས་སྒྲུབ་མང་རྒྱ་མཚོ། བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་པོ་བསྐྱས་པ། དབང་རིལ་སོགས་དང་། བ་རི་ལོ་རྩེ་བས་རིག་པ་ཐོར་བུའི་འབུམ། ལོ་རྩེ་བ་གྲགས་སང་གི་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱས་བེ་བུམ། ཆག་སྒྲུབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་ཤྲུག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་མན་ངག་སྤྱི་ཉིག་འབྲེང་བའམ་འབུམ་ཁུ་རྩུར་དཀར་ཆག་དང་བཅས་པ། དེ་ལས་ལྷུང་སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་བཏུས་པ་འབུམ་ཁུ་རྩུར་གདམས་པ་སུམ་རྩུ་བ། ལྷ་བཙུན་འབྲོང་ཅེ་བས་སྒྲུབ་

ནག་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་འབྲོང་ཅི་བེ་བུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། གདོང་ནག་མེ་སྒྲན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་རྩ་
རྒྱད་ལ་འགྲེལ་ཆེན། བར་སྒྲན་པའི་འཇུག་ཁུར་མར་གྲགས་པའི་མན་ངག་མང་བ། སྦྱི་བ་དཔལ་
མགོན་རྟོ་རྗེས་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁམས་ལྷན་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱ་འཕྲོ་བ་རྣམས། དེ་ཡང་བྲང་ཉི་ནི།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྟུག་བཏན་མེས་ལག་ཆོམས་སུ་གྲགས་པའི་སློན་པོ་དང་། སྒྲ་སྒྲན་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་བྲང་ཉི་རྒྱལ་མཉེས་མཁར་སྤྲུག་ནས་བཟུང་བྲང་ཉི་དར་མ་སྦྱིང་པོ། བྲང་ཉི་གྲགས་པ་འབྲུམ།
བྲང་ཉི་རྟོ་བཙུན། བྲང་ཉི་དཔལ་ལྷན་འབྲུམ་སོགས་གནང་རིགས་རྗེས་སྤྲུངས་ཀྱི་སྒྲན་པ་བར་མ་ཆད་
བར་བྱང་ཞིང་བདུད་ཅི་ཡུར་འབྲེན་ལ་སོགས་པ་མན་ངག་ཆེན་བརྒྱད་ཟབ་མོ་རྣམས་རིམ་གྱི་ཡི་གེར་
བཏབ་པ་ལ་བྲང་ཉི་འོ་པོད་ཁྱ་པོད་དམར་དུ་གྲགས།

དེ་ནས་བྲང་ཉི་བསོད་ནམས་འབྲུམ། དེ་སྤྲས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། གཞོན་ཅུ་ནས་
ཤེས་རབ་དང་བྲུགས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཀམ་པ་གྲིས་ཀྱང་བྲང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་འབྲོ་བ་ལ་ཡན་པ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་ཡུང་བསྟན། ཡབ་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ། སྒྲར་བྲང་
མ་བུ། ལྷ་རྒྱུ་འེ་གསོ་དབྱེད་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་སྒྲོར་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་གསལ། སྒྲོ་
བཞི་རེ་ཐང་དུ་གཡུ་ཐོག་འཇམ་དཔལ་དང་མཛུ། རྒྱད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་གཡུ་ཐོག་
པའི་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་རྣམས་ཞུས་ཤིང་བྲུགས་སུ་རྒྱད། ཅིས་སྤྲུང་མོ་ཁྱད་དུ་ལྷངས་སྒྲན་པ་ཡི་ཤེས་
བཟང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་མཁས་པར་སྤྲུངས་པ་སོགས་པོད་དུ་གྲགས་
པའི་གསོ་དབྱེད་ཡལ་མོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར། སྒྲ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གདན་སར་སྒྲན་བྲངས།
བརྒྱད་པའི་འཆད་ཉན་བཙུགས། བརྒྱ་ཆོ་བྱེད་ཀྱི་གོ་ས་དང་སྒྲ་སྒྲན་ཀྱི་མཐེལ་མཛད། དུས་ཆོས་ལ་
རྒྱད་དང་བརྒྱད་པ་ལག་ལེན་པོ་ཉི་རྣམས་མ་ཆུག་པར་གསུང་བ་སོགས་གཞན་དོན་ཁོ་ནས་དུས་འདུལ།
ལྷ་ཆོན་ལྷ་འགྲེལ་ལམ་སྦྱི་མ་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོར་ཆད་ཡོད་པ་ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཆད་ལྷན་སྒྲོར་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བྱེད་ཅིང་། ཡལ་ཆེ་བ་གཡུ་ཐོག་ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད་དངོས་དང་འབྲུལ་གཞི་
ཡོད་པ། བྲུ་འབྲེའི་བཅོས་རྣམས་མཛད། དེ་སྤྲས་བགྲེས་པ་བྲང་ཉི་ཤིང་རྒྱང་པ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་

རང་གི་ཡབ་དང་བེ་ཇི་དཔལ་མགོན་སྟགས་བསྟེན་ནས། གཞུང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་བྱུགས་སུ་
 རྒྱུད། གཡུ་ཐོག་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུན་སྒྲར་བྱོན་ནས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ལག་ལེན་པོད་
 རྒྱུད་ལ་སྟགས་པའི་གདམས་པ་དུ་མ་གསན། སྒྲོ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་བཤད་གསར་ལ་བྱོན་པར་གཞན་
 རྣམས་ཁྱི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དཔོན་འཛོལ་བས་བྱེད་གནང་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་གཡུ་ཐོག་པ་རང་གི་ཆོས་ཁྱིན་སྒྱིས་ཞེས་གསུངས། ཡབ་
 ཀྱི་གདན་ས་དང་གདུང་བརྒྱུད་ཁྱེད་པོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲན་སྒྲར་སྒྲ་ལྟར་བསྒྱུངས། སྟོད་སྒྲ་དེ་ཀྱི་སྒྲོ་མ་
 དུ་མ་ལ་གཞུང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལེགས་པར་གནང་བ་སྟགས་འགྲོ་ཕན་རྒྱབས་ཆེ། དེའི་
 གཙུང་གཞོན་ཁྱེད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད་དུ་གྲགས། དེས་གཅེན་དང་ལག་སྟོན་གྲུ་
 མགོན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་འགྲེལ་ཏིག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་
 རྫོགས་པར་ཞུས། ཐོས་ལོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་པ་ལ་གཡུ་ཐོག་པའི་ཀློག་བྱེད་འགྲེལ་པ། ཡབ་དང་
 ཆེ་རྒྱུ་མི་ཉག་གསུམ་གྱི་བཤད་སྟོན། མཁས་པ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གནས་དུ་ག་པ་སྟོ་གོས་
 མཚུངས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆན་བུ་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོ་དུ་མར་བསྒྱུངས། ཞོག་
 འབྲུགས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱུད་དོན་རབ་གསལ། སྟེ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་ཚུལ་
 གསུམ་སྒྲུང་བ། ཙུ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། བརྒྱུད་པའི་ཞོག་འབྲུགས། དྲང་སྟོང་གི་རྟོགས་
 བརྗོད། མ་ལ་ཡའི་དཀའ་འགྲེལ། སྟེ་རྒྱུད་སྟེན་སྟོར་དཔེ་ལྟེ་རིས། ཙུ་འི་ལྷ་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས། རྒྱུ་མདོའི་
 འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཐང་བྱེད་འགྲེལ་པ། བྱུང་ཞོག་གི་ཐིག་
 འགྲེམས་གསལ་སྟོན། གཅེས་བུ་སྐད་མོ་མདོ་གནས་ལེའུ་སྐུ་ཙུ་འི་ས་མ་འགྲེལ་སྟགས་བསྟེན་བཅོས་
 ཆེ་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱུད་ཙམ་མཛད་དེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། འདིའི་སྒྲུ་
 ཚ་བྲང་ཉི་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་ན་
 རིམ་དང་ཁྱེད་པར་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་འཕགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དཀར་པོ་དུག་སྒྲོར་སྟགས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བུ་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོས་དོན་དུ་

བསྐྱུས་ཏི་མན་ངག་གསེར་བྲེར་གྲགས་པ་བསྐྱེབས། གདུང་རབས་མཐར་ཆགས་སུ་བཞོད་པའི་ཡིག་
 ཆ་མ་མཐོང་རུང་། གསེར་བྲེ་རྒྱུང་བའི་དུ་རྒྱུའི་གདམས་པའི་བརྒྱུད་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་
 མཚན་ནས་བྲང་ཏི་ཀླན་དགའ་བཟང་པོ། དེ་ནས་བྲང་ཏི་སྟག་ལ་དཔལ། དེ་ནས་བྲང་ཏི་རྩོ་རྩོ་དཔལ་
 བཟང་། འདིས་བཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་མཛད། དེས་བྲང་ཏི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་ལ་
 གཞུང་གདམས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་། གསེར་བྲེ་ཆེ་བ་ལས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུང་བ་མཛད་དེ་
 སྐྱུ་ལ་གནང་། དེས་མན་ངག་དཔལ་བྲེར་གྲགས་པ་སྤེལ་བ་གསེར་བྲེ་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་
 བྱ་ཞེས་བར་སྤང་བས་སྐྱུ་སྤྱོད་དུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྤོལ་བཞེན་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་བསྟན་པ་བསྐྱུངས། བྲང་
 ཏི་འེལ་འོ་དཔལ་མགོན་རྩོ་རྩོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པ་བྱུང་འདུག་སྟེ་གོང་གི་སྐྱུ་ཀྱི་མཚན་
 ཡིན་མོན་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར།

ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཤས་ཆེབ་མ་ར་སྟོམ་ཆེན་གྱིས་ཁོ་ཀའི་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་།
 གཡུ་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱིས་ལུང་གྲངས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། འཕེལ་ཟད། རོ་སྦྱོར། བི་རུ་ཉའི་ལས་
 རིམ། མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའི་ཤོག་ཁ། གཡུ་ཐོག་རྒྱལ་ཆས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ལུང་གྲངས་ཉི་
 མའི་སྟོང་པོ། ཡང་གཡུ་ཐོག་འབུམ་སེང་གི་སྟོབ་མ་འབལ་སྟོན་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་གཅེས་བསྐྱུས་ཡིད་
 བཞེན་ནོར་བུ་བརྒྱམས་ནས་གཡུ་ཐོག་འཇམ་དཔལ་ལ་བཤད། དེས་བྲང་ཏི་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ལ་
 གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་། དཔལ་ལྷན་འཕྲོད་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་
 འཕྲོད་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་བའི་ལུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་མཆིས། གཞན་
 ཡང་ཆེ་རྒྱུད་དཔལ་གྱིས་ལེའུ་དང་པོའི་ཁོ་རྒྱ་རྩེ་མེ་ཏོག བྱང་མོ་ཁུད་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོས་
 དོན་གསལ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ། མཐའ་བཞེན་གྱི་ལ་སྐྱུ་སྤྱོད་ཁོག་འབྲུགས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུ། མི་ཉག་རྩོ་
 རྩོ་འབུམ་གྱིས་ཟབ་འགྲེལ། ས་བཅད། རྩོ་རྩོ་གིས་སྤྱི་ཁོག་གསལ་བ། ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་
 དཔལ་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། དག་བཤེས་རོག་སྟོན་གྱི་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད། དཔལ་
 ཆེན་འོད་པོའི་བརྒྱུད་རྒྱུང་ཉི་མའི་འཕོར་ལོ། རྩོ་ས་པཎ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་དོན་བསྐྱུས། བཅོམ་ལྷན་རལ་
 གྱིའི་གསོ་དཔལ་རྒྱུན་གྱི་མེ་ཏོག སྟག་ལོའི་ཁོག་འབྲུགས་དང་ལག་ལེན་གཅེས་བསྐྱུས། སྟོང་སྟོན་

འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་བོ་བསྐྱུས་པ། དཔུལ་ཁུ་བྱུ་བ་པའི་བསྐྱུས་བཅོས། རྩེ་བཙུན་
གྲགས་ཀྱི་ཀྱུ་པའི་དཀོར་མཛོད། སྐྱོན་གྲོང་པའི་གསེར་གྲེ་དཔུལ་གྲེ་སོགས་མདོར་ན་བོད་སྐྱོན་
མཁས་པས་སྒྲིབ་མཛད་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱི་གྲངས་སྒྲུ་རབས་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན།

བདུན་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ལུགས། དེ་ལ་གཙོ་བོ་མཁས་པ་དགུ་ རྩོད་དང་གཉའ་དང་
མཐའ་བཞི་གསུམ། ཁྱི་ཉག་བྲང་ཉི་གཡུ་ཐོག་གསུམ། ཁྱི་རི་ཆེ་རྩེ་ལྷག་པའོ། ཉེ་ལ་དང་བོ་རྩོད་
སྐྱོན་ནི། ཁོ་ཙུ་རྩེ་ན་མི་ཏུ་ཡིས། དཔུལ་མཐའ་ཡི་དོན་ཀྱུ་བ་སོགས། རྩེ་པ་ལས་རིག་པ་
འབུམ། ཀྱུ་དགའ་དབང་ལྷག་ཙུ་ཆུ་ཡི། རྩོད་ཐུན་འབུལ་གྱི་མེ་ལོང་བཙུམས། ཀྱུ་མཚན་འབྱུང་
གནས་ཆ་བ་ཡི། རྩོད་ཐུན་བདུད་ཅིའི་ཆུ་ཀྱུ་བཀོད། རྩེ་ན་རྩེ་ཞེས་བྱ་བས། དཔུལ་ཁུ་འབུལ་
ཆགས་མན་དག་བསྐྱུན། འཚོ་བྱེད་བྱུ་བ་པས་འབྲས་བཅོས་དང་། ལྷག་སྒྲོས་བྱུང་ཞོག་ཐིག་
ཁྱིམས་བྱས། ཡོ་ཤེས་དབང་ལྷག་གས་ལྷོག་གི་བཅོས་སྒྲོར་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་སོགས། དཔུལ་
མགོན་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི། མོ་ནད་བཅོས་སྒྲོར་བལྟས་ཆོག་བཙུམས། མགོན་པོ་དོ་རྩེ་རྩེ་ན་
འབྲེལ་གྱི། བརྟག་པ་སྐྱུ་ཙུ་པ་ཞེས་བྱས། མཚོག་བྱུ་བ་གས་གཟེར་བཅོས་ཐབས་དང་། ཀྱུ་ཤེས་
མིག་གི་མན་དག་བསྐྱུན། བྱུ་ཁུ་དཔུལ་གྱི་དེ་བཅོས་སོགས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དབྱུང་
དབྱུང་ནི། ཀྱུ་ཡི་འབུལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ། འོད་ཟེར་མགོན་པོས་བཙུད་ལེན་དང་། རྩོད་ལ་སྐྱུ་
ཁུ་ཞེས་བྱ་བས། ཙུ་བཤད་ཐིག་སྐྱུ་ལྷོ་ལ་བ་དང་། མན་དག་རྒྱུད་ལ་དཀའ་མཚན་སོགས། ཀྱུ་
དགའ་རྩོད་པོས་བཙུད་ལེན་རིགས། དཔུལ་ཤེས་བརྒྱད་པའི་བསྐྱུས་དོན་སྒྲུབ། རྩོན་བྱུ་བ་མགོན་
གྱིས་རིམས་བཅོས་དང་། ཡིགས་ལྷན་མགོན་པའི་དུག་བཅོས་སྒྲོར། འཇམ་དབྱངས་ཐོར་དབྱུང་སྒྲུ་
ཆོགས་བསྐྱུས། ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་སྒྲིང་རྒྱུད་ཀྱི། རྩོན་འབྲེལ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བཙུམས། ཁོ་ཙུ་རྩེ་
ན་ལྷག་ཐིག་ཡིས། དཔུལ་མཐའ་འབྲེལ་པ་རྣམས་འབྱེད་སོགས། གཞོན་ནུ་དབང་ལྷག་ཅེས་བྱ་བས། ལོ་
མ་རྩེ་འཛིན་བསྐྱུས་དོན་བཙུམས། འཚོ་བྱེད་བྱུ་བ་པས་མིག་དང་ནི། རྩེ་ལྷོ་སྒྲོས་བཅོས་མདེ་བྱུང་
སྒྲུབ། དཀོན་མཚོག་ཀྱུ་མཚན་ཞེས་བྱ་བས། བརྒྱད་པའི་ལོ་དང་འབྲེལ་བ་བཙུམས། འཚོ་བྱེད་

ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། །རྩ་བཤད་ཕྱི་གསུམ་འགྲེལ་བ་དང་། །བརྒྱད་པའི་དོན་བསྟུས་ལ་
སོགས་མཛད།

གཉའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་བཅོས་ནི། །སྟོང་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་ཡང་དག་གསལ། །ར་
ལོག་དོན་ཁྲིམས་སྡེ་དྲུག་བརྩམས། །བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་རྩྭ་བཞུགས་དང་། །བརྩོན་མེད་དབུས་མཐའི་
དོན་བསྟུས་སོགས། །མཐའ་བཞི་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས། །སྐྱེ་ཤད་ལོངས་པའི་དོན་བསྟུས་དང་། །དར་
མེད་མགོན་པོའི་བཅོས་ཁ་སོགས། །མི་ཉག་རོང་རྩེ་འགའ་འགའ་ཡིས། །ཁི་བོ་བརྟེགས་པའི་འགྲེལ་
བ་སོགས། །བྱང་ཏི་སྤྱེའུས་ཁོག་འབྲགས་སོགས། །ཁྲིག་རྩམ་ཆོད་པའི་སྐབས་དྲུག་དང་། །རྒྱལ་མཉེས་
བདུད་རྩི་གསལ་མཛོད་སོགས། །གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། །རྩྭ་གསེར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་
ལས། །མཆོན་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད། །གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་གྲུབ་པ་ཡིས། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
ལ་སོགས་བརྩམས། །གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མན་ངག་བདུད་རྩི་བརྩུད་བསྟུས་
སོགས། །མགོན་པོ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས། །བྲུ་གདམས་ལེའུ་དགྲ་བཅུ་བཞི། །གཡུ་ཐོག་མགོན་
པོ་རོ་རྩེ་ཡིས། །རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ལག་ལ་སོགས་དང་། །བྱང་པོས་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། །མགོན་
པོ་གོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྟོར། །པི་རི་ལེགས་སྟོ་ཞེས་བྱ་བས། །རིག་བྱེད་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་
བརྩམས། །དཔལ་ཆེན་རྩ་བ་དོན་སྟོར་གསུམ། །ལྷན་ནས་མགོ་དབྱེད་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲེང་། །མར་སྟོས་
མ་བྱ་མེ་ཙོའི་སྟོར། །ཤེས་རབ་སྟོ་གོས་ཁྲུ་བཅོས་དང་། །མན་ངག་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་བྱས། །ཆོས་
རྩེ་རྒྱལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །རིག་བྱེད་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་བརྩམས། །ལྷ་སེས་བདུད་རྩིས་
བརྩུད་བསྟུས་དང་། །མགོན་མེད་བྱང་ཁོག་ཡིག་རྒྱུད་སྟུར། །ལྷག་ལ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིས། །བརྒྱུད་
པའི་ལྷ་མིག་དོན་ཁྲིམས་སོགས། །ཏི་སང་བརྒྱུད་པའི་དོན་བསྟུས་དང་། །དབུ་ལང་ཁོག་དབུབས་ལ་
སོགས་བརྩམས། །ཁིག་པོས་དོན་ཁྲིམས་བཞི་སྟོར་སོགས། །འུག་པ་ཆོས་མེད་ཞེས་བྱ་བས། །དབྱིག་
ཤེལ་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་སོགས། །དབང་ལྷུག་དག་རྒྱུའི་ཏིག་ཀ་དང་། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྟོར་ཆམས་
བཤད། །ཆོས་སེས་ཁ་འཐོར་རིན་ཆེན་སྟུངས། །དེ་རྣམས་མཁས་པ་མི་དགུས་བཤད།

གཞན་ཡང་མཁས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་སྣ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །མཁས་པ་

ཡིད་འོང་ལེགས་པ་ཡིས། བརྟུན་ཅི་ལེ་བརྒྱད་ཅེས་པ་བཅུ་མས། ཁ་ཟེ་བརྟུན་འབར་གྱིས་སྟོན་གསལ་དུག། ཁོང་སྟོན་ཞིག་པོས་བརྟུན་ཅི་ཐིགས། ལན་ནས་དྲི་མེད་གཟེ་བརྟུན་དང་། གྲགས་པ་རྩོ་རྩོས་ལན་གསལ་དུག། བཀྲ་ཤིས་རྩོ་རྩོས་པོ་ཆེན་འཕྲེང་། ཁྲིག་སྟེན་དགའ་པོས་སྟོ་སྟོར་ཆེ། བྱམས་པ་བརྟུན་མེད་དཔལ་ཆུང་སྟོར། བཀྲ་ས་དར་ཆད་པའི་ཉིག་ཆུང་དང་། དག་བཤེས་དམར་པོས་འབྲུ་ཆུང་ནི། སྤེ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་བྱས། རྩོ་རྩོ་འབྲུ་གྱིས་ཆད་པའི་སྟོར། རྒྱལ་འབྲུ་གྱིས་ནི་མགོ་བོའི་བཅོས། དགའ་སྤེ་མན་དག་རིག་པའི་སྤེ། རྟག་སྟོམ་མཛོན་གསུམ་ཅན་གྱི་ནི། ཐོར་དབྱེད་སྟོང་གི་དོན་བསྟུས་སྟོར། སྟོན་ལམ་རྒྱལ་མཆོན་སྤེ་མའི་སྟོར། ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་མེ་བཅའ་དང་། སྤེ་ལ་སྟེན་དགའ་ནག་རྩོ་མའི་བཅོས། ཡེ་གསུ་སྟོ་གྲོས་དུག་བཅོས་དང་། སྟོ་འོད་གཞོན་ལུ་ཞེས་བྱ་བས། བརྟུན་པའི་དོན་བསྟུས་རབ་ཏུ་བཤད། སྟོ་གྲོས་གྱིས་ནི་ལོག་དབྱེད་བས་དང་། སྟོ་པ་མཛོན་གསུམ་ཅན་གྱི་ནི། རྟུན་གྱི་བསྟུས་དོན་གྲུབ་པ་སོགས། དར་མ་གྲགས་གྱི་ཙུ་ཆུང་སྟོར། འཆོ་བྱེད་དགོན་སྟེབས་ཞེས་བྱ་བས། ཆོ་གྲང་གི་ནི་སྟོང་བྱེད་བྱས། རྩོ་གཞུངས་ལོ་རྒྱུས་སྟོ་ལྟ་དང་། རྟུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཆ་ལག་སོགས། དབོན་ལེབ་མན་དག་སྟོ་ཆོགས་བསྟུས། ཡེ་ཆོས་མགོ་སོགས་སྟོ་ཡི་བཅོས། རྩོག་ཆུང་དཔལ་ཆུང་འཆག་སྟོ་མས་འབྲེམས། ཁ་ཏེར་སྟོན་རྒྱ་ཁོང་སྟོ་ཞེས་པས། ཟབ་གཏེར་བཅུད་གྱི་དོན་བསྟུས་བཅུ་མས། དག་ཤག་གཏེར་སྟོན་ཞེས་བྱ་བས། བསྟོ་ལུང་འཆར་བསྟུས་པ་བསྟུས། རྟུང་ཁྲིས་བྲགས་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། ལྟ་འབར་གཏེར་ཡིག་དོན་འཕལ་བསྟུས། སྟོ་མོ་ཆོས་གྱི་དབང་ལྷག་གིས། དོན་བཞེགས་ལ་སྟོན་ལ་སོགས་སོ། དམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུན་ཅུ་དང་། བ་རིས་རིག་པ་འབྲུ་ཆུང་སོགས། རྩོ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ཁ་སོ་དབྱེད་རྒྱལ་བོའི་དགོར་མཛོད་དང་། དེ་བཞེན་དཔལ་པོ་ཆེ་ཡིས་ནི། བརྟུན་ཆུང་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་དང་། ལམས་མཆོག་སྟོ་པ་ཆོ་ཆོ་གྱིས། ཡན་ལག་བརྟུན་པའི་དོན་བསྟུས་གསུངས། ཡོ་རྒྱུན་པ་ཡི་སྟེན་ནག་དང་། བཅོམ་རལ་གསོ་དབྱེད་རྒྱུན་མེ་ཉིག། བྱང་མོ་ཁུང་དང་མེ་གླིང་པའི། མགོ་བོ་དུས་མེད་ལྷུ་མ་བཅོས་དང་། སྟོ་གྲོས་མཆུངས་མེད་བརྟུན་པའི་མཆོན། འདི་རྣམས་རགས་པ་ཆ་ཙམ་ཡིན།^{༡༩༥} ཞེས་དང་།

ཐོགས་བཞེད་སྟེན་པ་དང་གཏུག་མར་གནས་པ་བཅས་པས་བཅོས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཙུ་ཙུ་གྱི་

དར་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤེད་གཞུག་མཛེན་ནད་སྒྲུབ་གསུང་། ཉ་ཤང་ཡ་ནས་མེད་དབྱུག་པ་
 དར། རྩོད་པ་ཤི་ལས་ཐ་དབྱེད་ཟས་སྒྲིབ་དར། ལྷ་ལྷ་སང་མདོས་རྟ་ཡི་སྒྲུབ་དབྱེད་དར། ཁྱོལ་མ་རུ་
 ཅེས་ཡན་ལག་ཆག་བཅོས་དར། རྒྱུ་ཤི་ལས་དུག་གི་སྒྲོས་བཅོས་དར། རྩོ་ཆེན་རིན་བཟང་བརྒྱད་
 པའི་བཤད་སྒྲོལ་དར། སྒྲིས་པུ་མེ་ལྷ་ས་ལག་ལེན་རྒྱས་བཤད་དར། ལུ་རངས་ཉང་སྒྲུབ་ཐུར་མ་ཆད་
 མེད་དར། སྒྲོད་སྒྲུབ་རྟག་རྒྱུང་ཆང་པའི་སྒྲོས་བཅོས་དར། རྩལ་པ་ཆོས་སང་ཡན་ལག་སྒྲིགས་བཅོས་
 དར། སྤི་རིག་ཡོར་བས་ར་ལོག་བཅས་རྒྱལ་དར། ཆེ་རྩེ་ན་གུས་མོན་ནད་སྒྲོས་བཅོས་དར། བྲང་ཉི་
 སྒས་ཁྱུང་བྲང་ཁོག་གསལ་འབྱེད་དར། སྤི་ཉག་ལྷ་གྲགས་སྒྲོང་ཐུན་རྒྱས་བཤད་དར། སྤལ་བ་ལྷོ་
 ཤུག་དར་རྩེ་ནད་གཅེས་མཐོང་དར། སྤལ་ནད་ལྷ་དཀོན་སྒྲོན་རྩེ་ཆོག་སྒྲོས་བཅོས་དར། སྤལ་སྒྲུབ་
 བཟུ་ཤིས་ཁོང་ནད་སྒྲོས་བཅོས་དར། ཆེ་རྩེ་གྲགས་བསོད་མདེལ་དམར་འབྱེད་དར། ཐོད་དཀར་
 རྒྱལ་རིན་མིག་གི་ཐུར་འབྱེད་དར། སྤལ་ལྷང་མགོ་དཀར་འབྲས་ཀྱི་གྲ་བཟེག་དར། རྩོ་མོ་སྤལ་མོས་
 མདེལ་ལྷོ་ལྷུ་བཅོས་དར། འདར་སྒྲོན་དགོ་འདུན་ཆ་གྲང་གནད་འབྲེལ་དར། སྤལ་ཆེན་ཨོ་རྒྱུ་
 དཔལ་རྒྱུའི་སྒྲོལ་བ་དར། རྩོད་སྒྲོན་ཆོས་བཟང་ལག་ལེན་སྤང་དེལ་དར། རྩོག་སྒྲོན་ཤེས་དབང་སྒྲོ་
 སྒྲོར་ཆེན་མོ་དར། རྩོག་བཤེས་རྩོག་རྒྱུང་དུག་བཅོས་ཆེ་རྒྱུང་དར། སྤལ་སྒྲུབ་བཅོན་དབང་ཡན་ལག་
 རུས་བཅོས་དར། སྤལ་སྒྲུབ་སྤྱིད་འཛོན་མགོ་ཡི་དུས་བཅོས་དར། སྤོང་རྩེ་སྒྲུབ་བཅོན་མེ་ཉི་བརྟག་པ་
 དར། སྤལ་ཆང་འབྲུག་ལས་རྩེན་འབྲེལ་ནད་གདོན་དར། སྤལ་བ་མདོན་ཤེས་སྤལ་རྟགས་གཅེར་མཐོང་
 དར། སྤལ་སྒྲོན་གཟི་བརྩིད་གཅོ་བོ་བཤད་པ་དར། རྩོག་བཤེས་སྤལ་སྒྲོན་ལག་ལེན་དཔེ་ཁྱེར་
 དར། སྤལ་རངས་ཟེ་སྒྲུབ་མགོ་བོའི་ལྷུ་མ་བཅོས་དར། སྤལ་སྒྲུབ་རྩོ་བསོད་རྒྱ་ནག་འབྲུག་དབྱེད་
 དར། སྤལ་སྒྲུབ་རྩོ་རྩོར་ཡན་ལག་མ་བཅོས་དར། སྤལ་སྒྲུབ་རྩོ་ཐོག་ཆ་བའི་སྤང་དེལ་དར། སྤལ་
 དགོངས་སྤལ་རིན་བརྒྱད་པའི་ལག་ལེན་དར། འབྲོམ་སྤལ་བཟུ་ཤིས་མགོ་དང་མིག་དབྱེད་དར། སྤལ་
 མཆོམས་དར་བསོད་བྲང་ཁོང་འབྲུལ་བཅོས་དར། རྩོག་སྒྲུབ་བསམ་གཏན་གསལ་སྤལ་སྒྲོས་བཅོས་
 དར། སྤལ་ནག་མེ་འབར་མེ་རྒྱ་གོ་སྤལ་དར། སྤལ་སྤང་སྤོ་གོས་མན་དག་མེ་ཐུར་དར། སྤལ་སྤལ་པ་མགོ་
 གཏུམས་མན་དག་མདེལ་ཐུར་དར། སྤལ་པོ་ཁྱི་ནས་དུག་བཅོས་ཆེན་མོ་དར། རྩོག་ཤུག་གཏེར་སྒྲོན་

ཐོར་བུའི་སྒོས་བཅོས་དང་། ཁྲི་སྐྱོན་ཆེན་མོས་ནག་གི་འདྲེན་སྒྲིམས་དང་། རྗེ་སྐྱོན་ཞུ་ལུས་བྱང་ཁོག་
 ཆེངས་ཁྲིམས་དང་། རྟོང་སྐྱོན་མེད་གྲགས་དེ་སྒོར་བཤད་སྒོལ་དང་། ཆིག་སྐྱོན་དགའ་བོས་མན་ངག་
 གྲུན་ཆིག་དང་། རླུངས་སྐྱོན་རོ་བསོད་དུག་གི་སྒྲི་བཅོས་དང་། །ཁ་རག་གཙང་སྐྱོན་བསྐྱོན་བཅོས་
 རྒྱས་བཤད་དང་། ཆེ་རྗེ་ཁྲི་འོད་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འབྲེལ་དང་། །ལྟ་རྗེ་དགེ་འབུམ་སྐྱོན་ཆོས་བྱུང་
 འབྲེལ་དང་།¹⁶⁶ །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྷ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་བྱུང་བྱུང་གྲུའི་སྒྲོངས་འདིར་གསོ་དབྱེད་
 དར་བར་མཛད་པའི་སྐྱོན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱོན་ནའང་།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱོན་པ་མང་པོའི་མཚན།

ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། བརྗེ་ཏ་ལྟར་མཁས་པ་གཅིག་ནས་མཁས་ལྟར་བྱུང་
 པ་གཅིག་ཉི་ལྔ་ལྟར་གྲགས་པ་གཉིས། མངའ་བདག་གི་སྐྱོན་པ་གནང་བ་རྗེས་སྒྱུངས་དགུ་སྐྱུལ་པས་
 འགོ་དོན་མཛད་པ་བཅུ། སྒྱུང་སྒྲོབས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དུག་ཡོངས་གྲགས་སྐྱོན་ལྔ་ལྔ་བཅུ། རྩོན་
 སྒྱུངས་ལས་འཕྲོས་པ་དགུ། དབྱེད་འགོ་སྔ་སྔར་ཐོན་པ་བཅུ། གྲགས་པ་གྲོ་བྱུང་དུ་ཐོན་པ་དུག་
 གྲགས་པ་ཉེར་གྱིས་བཏོན་པ་ལྔ། དབྱེད་ལ་ནང་བྱམ་ཚུད་པ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྟར་གྲགས་པ་གཅིག་
 རྩོག་གིང་ལྟ་བུ་དགུ་དར་བྱེད་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་པ་ལྔ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ནམས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ལོ་
 ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱིས་ལྟ་མེ་ལྟ་བུ་དུམ། གསུམ་པ་ནི་ཉང་སྐྱོད་ལོ་ལྔ་དང་སྒྲོང་
 སྐྱོན་སྐྱུག་ཚུང་གཉིས། བཞི་པ་ནི། རྟོད་ཀྱི་བེ་རི་ཆེ་རྗེ་ལྷག་པ་གསུམ། བར་གྱི་གཡུ་ཐོག་བྱང་ཉི་མ་
 ཉག་གསུམ། སྐད་ཀྱི་གཉའ་དང་སྒྲོང་དང་མཐའ་བཞི་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལྔ་པ་ནི། ལྷང་ལུང་སྐྱུང་ཉི་
 གུལ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱུན་པ། བྱང་ན་རྩོན་གྱི་དར་སྒྲོན་དགེ་འདུན། ལུ་ལུང་གོ་ཆེན་སྐྱོན་བཅུན། ཉོང་སྒྲོན་ཆོས་
 བཟང་། ལྷ་ཆང་འབྲུག་ལྟ། དཔུང་སྒྲོད་སུམ་སྐྱོན་རོ་བསོད། ག་བ་མཛོན་གེས། ཡར་མདའི་ཞང་སྒྲོན་
 གཟི་བཙུན་འབར། གཉལ་བ་སྐྱུར་སྒྲོད། ཁམས་ཀྱི་འོད་ཆེན་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་བཅུ། དུག་པ་ནི། མང་
 མཁས་ཆེ་ལུང་པ་དགོན་མཚོག་སྐྱབས། ཉང་སྒྲོད་རྒྱ་ཆ་ལྷག་དོར། རུ་མཚམས་རྒྱ་སྒྲོན་རོ་གཟུངས།

མཁའ་རིག་གཙང་སྒྲུབ་དོ་མེ། སྟོང་སྒྲུབ་བྱ་དཔེ། སྟོང་སྒྲུབ་སེང་གཤམ་དང་དྲུག་བདུན་པ་ནི། གཡུ་
 ཐོག་ཡོན་ཉན་མགོན་པོ། མཐའ་བཞི་ཤུ་ཉུ་དཔ། རྒྱུང་མཁའ་མི་ཉག་ས་སྟོང་། ལྷངས་སྒྲུབ་ལེབས།
 ཉང་སྟོང་རོག་ཆུང་། ཤངས་པ་སྒྲུབ། ཁང་གོ་རྗེ་སྒྲུབ་ཞུ། ཕྱེ་སྒྲུབ་རོ་དོར། གང་ཐང་སྒྲུབ་ལུང་བ་
 ཆེ་རྗེ་ཁྱི་འོད། སྒྱིད་ཤོད་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་དང་བཅུ། བརྒྱད་པ་ནི། ལ་སྟོང་རོ་མོ་སྒྲུ་མོ། ལ་སྟོང་
 རྟོག་ཉི། ཁམས་པ་མེ་འབར། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་སྟོ་གོས། བུམ་ཐང་གིན། ལྷོ་བྲག་ལྷགས་ཆལ།
 ལྷ་ཁང་རྒྱ་ཤག་གཏེར་སྟོན། ཁ་འབྲུག་རྒྱལ་བ། ག་སྟེ་མདོ་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་དང་དགུ་དགུ་
 པ་ནི། ལུ་རངས་གཞེ་སྒྲུབ། ལ་སྟོང་འོད་ཟེར་ལན་དཔ། རྒྱུང་མཁའ་རོག་སྒྲུབ་གྲོང་པོ། ཉང་སྟོང་ཤར་
 ཤག་ འཕན་པོ་རྫོང་དོལ། འབྲོམ་སྟོང་གྲོག་སྒྲུབ་བཀྲ་ཤིས། དབྱར་སྟོང་དར་བསོད། གཉལ་བ་
 དཔལ་སེང་། ཡར་ལྷངས་སེང་གེ ཞང་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅུ། བཅུ་པ་ནི། ཉག་རོ་གཤམ་པ་
 དོ་མེ། སྟོང་ལྷང་གཉན་པ་བཀྲ་ཤིས་དོ་མེ། ཡར་སྟོང་སྟེ་བོའི་མཆིག་སྒྲུབ་དགའ་བོ། སྒྲུབ་ཁབ་ཅེ་
 སེང་། གཉལ་སྒྲུབ་བཀྲ་ཤིས། ཡར་ལྷངས་མར་པ་དང་དྲུག་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཤངས་སྒྲུབ་དཀར་ནག་
 གཉིས། སྟེ་མོ་ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་དཔལ། ཡར་ལྷངས་དགོན་ཐང་པའི། གྱེ་རེ་ལོ་སྟོན་ཡོན་ཉན་
 དང་ལྷ། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། བྱང་ལོག་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་བརྩོན་སེང་། ལུར་དབྱེད་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་
 སྒྲ་རད་ལྷ་རྗེ་དང་གཉིས། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཉི་རྒྱལ་མཉེས་མཁའ་ལྷག་བཅུ་བཞི་པ་ནི། དར་
 སྟོངས་ཀྱི་གཤེན་སྟོན་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གོས་སོགས་དགུ་བཙོ་ལྷ་པ་ནི། ལོ་ལྷ་བ་ལྷ་སེར་ཅན་ལ་སོགས་པ་
 ལྷ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་ཡན་ཡར་རྒྱའི་འཕེལ་བ་ལ་འབྲུག་པ་མཛད་ཀྱང་།

བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གཤམ་བཟང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྟེལ་ཚུལ།

ཕྱིས་སུ་གསོ་རིག་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་བཀྲོལ་
 ཉེ་རིག་གནས་ཅེ་མོ་འདྲིའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ལྷ་བྱ་མཁའ་པ་བྱང་ཟུར་གཉིས་ཞེས་གཤམ་པ་བྱུང་
 བའི། བྱང་པ་ནི། ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཁྱིལ་

གནམ་གྱི་ལུང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་མི་ཉག་སེལ་རྒྱལ་པོ་ནས་གདུང་རབས་བདུན་པ། གོང་མ་སེམས་
 རྒྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐམ་ཀ་དང་སི་རྟའི་ལས་ཀ་གནང་བས་མཛོན་པར་མཐོ་བ། གུའི་གུང་ཆོས་
 གྲགས་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་སི་རྟའི་ཆོས་རིན་པའི་སྤྲུལ་མོ་འབུམ་སྦྱོང་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རབ་
 བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཡག་ལ་དཔལ་རམ་རིངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ཤལ་ལའི་འདུན་ས་ཉི་
 བར་འཕོས་པའི་བསྟེ་གནས་སྤྱུ་འབྱུངས། རྒྱུ་རུན་སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་རབ་རྟུ་སད་དེ་སྦྱིས་སྤྱུ་དམ་
 པའི་ཀུན་རྟུ་སྦྱོང་བས་དུས་འདུག་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ལོ་ཆེན་བྱང་རྒྱུ་ཙུང་མོ་དང་། རང་
 རིགས་གདུང་གི་ཐིག་ལེ་འཛོན་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་ལྷ་མགོན་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་
 ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བདུན་ཙུང་སྦྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཞེས། དགྲུང་ལོ་བཞི་ལྷའི་
 དུས་ལྟོ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་མའི་ཕོ་བྱང་དུ་བཞུགས། ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་བདེ་དག་གིས་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆོགས་མེད་དུ་མཐེན། སྤྲུང་ཡང་དཔལ་རམ་རིང་དུ་ཕེབས་ནས་སྟན་ཆགས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་
 མན་ལ་ལམ་དག་པའི་སྤྲུང་བར་ཨོ་རྒྱུན་པར་དང་མཛུ་བ་ནས་སྤྱིར་བཙུང་ལྷན་འདས་སྤྱུ་བ་པའི་
 དབང་པོ། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྲིང་པོ་དང་ལྷ་བ་བཟང་པོ། ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད། མི་ལ་རས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་དང་སྤྱུ་མ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། བཀའ་ལྷ་པ་དཔལ་འབྱོར་
 ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་། སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་པ། རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་རི་
 སུ་ཏ། པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། པོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་
 པའི་ཡོངས་འཛོན་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་
 པར་སྦྱངས། ཉོར་བཀའ་བཞི་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤོམ་པ་ཞུས་པས་མཚན་ཆོས་
 རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་དུ་གསོལ་ཞིང་། དེ་གོང་གི་མཚན་རྒྱ་རྒྱུ་དར་མ་རིག་འཛོན་ཡིན་པར་
 གྲགས། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱུ་པ་ཀུན་དགའ་བཀའ་གིས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་པོ་
 ཏ་མིང་གིས་གདན་དྲངས། ཐོག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལས་སྤུལ་བ་སོགས་བཀའ་བསྟེན་སྤུལ་
 ཆོགས་པ་མཛད་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས། རིགས་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ལའང་དཔལ་གྱི་ཐམ་ཀ་
 དང་ཏའི་སི་རྟའི་ལས་ཀ་སྤྱུལ།

དགྲ་ལོ་སོ་གཅིག་གི་ཁར་སེང་གེ་ཅེ་བའི་སྤྲུལ་མོ་ཁྱམ་མཁའ་དཔལ་འབྲུག་ཁབ་རྩ་བཞེས།
 རིམ་གྱིས་སྤྲུལ་ལྷ་མ་སྤྱིང་ནམས་བསྐྱེད། མཁས་པའི་སྟོན་གྲགས་གྱིས་སའི་སྤྱིང་ཁབ་པས་དྲན་དབང་
 རོ་རྩེ་རྒྱ་མཚན། མི་ཉག་ཚོས་གྲགས་བཟང་པོ། ཅེས་དང་པ་སངས་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་སོགས་དུ་མས་
 ཁེངས་པའི་རི་བོ་བསྟེན་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་གཏུགས། བཅ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་
 བརྩོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྱོར། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་ཅིང་ཆོས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་བ་བཟང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་དུ་རྩོས་བཟུང་། དགྲ་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ནས་རིམ་པར་གསང་ཆེན་རྒྱུད་
 ལྷེ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱུ་གསུང་བྲགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་
 བསྐྱེད་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་གིང་རྒྱ་གསེར་དཔལ་གསལ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 གྱིས་སྤྲུལ་པ། བྱམས་ཆེན་དང་དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱུ། བཀའ་འཕྱུར་བྱང་བཅུགས་མ་སོགས་སྤྱུ་གསུང་
 བྲགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། མངའ་ཞབས་སུ་ཐོ་བཅུན་བཏུས་ཏེ་བྱམས་སྤྱུག་གི་དགེ་འདུན་འདུས་
 པའི་ལྷེ་བཅུགས། རྩེ་བཅུན་ས་སྤྱུ་བརྩེ་ཏ་དབྱ་གཙུག་ནས་ཐིམ་པས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱུ་པའི་དགོངས་
 པའི་ཟབ་གནད་ཐམས་ཅད་བྲགས་ལ་གར་བ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འདས། བཀའི་
 རྩོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་རབས། བསྟོད་པ། བཀའ་བསྟན་དུ་མའི་དོན་བཏུས་
 སོགས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་གནས་ལས་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཅུ་རྩ་ལྟ་ལྟ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལས་ཅེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིས་པ་བདེ་སྤྱོད་ཏེ་འཕྲུག་པ་སོགས་རྒྱུད་ཐོག་
 མའི་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། དབང་
 ཆོག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩེ་རྒྱན་སོགས་དབང་ལེ་དང་བསྐྱེད་པའི་དོན་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལྷ་བཅུ་རྩ་
 བཞི། ལུས་དཀྱིལ་རྩོགས་རིམ་ལམ་དུས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་དོན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས། ཤེས་བྱ་རབ་
 གསལ། མདོར་བསྐྱེད་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སྤྱིར་བསྟོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དུག སྤྱི་རིག་པའི་ཉིང་
 ཁུ་ཀ་ལྷ་པའི་མདོ་རྒྱན། བཟོ་རིག་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད། ཚད་མ་ལ་
 བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་ཀྱང་རིགས་པར་སྤྱོད་དུ་མའི་ཁྲོད་དུ་ཐལ་འཕྱུར་འཕེན་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་
 པརྩེ་ཏ་ཞེས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་དུས་འདུག།

ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོ་
 བསྐྱུལ་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིག་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱུལ་བཅས་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
 ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱུད་དོན་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་དང་། རིག་རྒྱུད་དོན་གསལ། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ། ཡོངས་
 གཏང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་གསལ་བ། སྤྲོད་གཞུང་རིག་ཆེན་སྒྲོན་བྲ། ཅོམ་པ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་
 བཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ཐུག་སེལ། གསོ་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་དོན་འདོད། ཅུ་བཤད་གསལ་བའི་
 སྒྲོན་མ། སྒྲོག་གཙོད་ནད་དགའི་དབྱེ་བ། འཚོ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བརྟེ་བའི་འཕྲུལ་གྱི་ཡིག་རྒྱུད་། མང་
 གོ་ཅེ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་དྲིས་ལན་སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲོག་འབྱུད་
 པ་ལྟ་བུར་བྱུང་། ཡོ་བྲང་དུ་གནམ་ལྷགས་བབས་པ་ཉེ་སྒྲོར་གྱི་མི་ལལ་ཆེར་བརྒྱལ་བ་དང་དངངས་པ་
 སོགས་ཟུག་རྩུ་མི་ཟད་པ་བྱུང་བུང་སྒྲུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྟེ་བར་མ་ལུས་པ་དང་། རོ་སྒྲུབས་པའི་གཞིས་
 འདོན་མ་གདོན་དྲག་པོས་ཟེན་པར་ཡུར་གདབ་ཀྱི་གཞིགས་སྤངས་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་སོགས་
 གྲུབ་མཆན་ཀྱང་མང་། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲག་གཅིག་གི་བར་བསྐྱུར་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱ་
 ཆེར་མཛད་ནས། སྤྱི་ཡུལ་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་འོག་མིན་ལྷན་གྲུབ་སྤྱི་བསྐྱུར་སྤྱོད་གཅིག་ཅམ་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱུར་པའི་སྤྱི་བསྐྱུར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡུལ་འཆི་བ་མེད་པའི་ལག་པད་ཀྱིས་གཏོར་བ་མཆྱོ་
 ར་བའི་ཆར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བབས་པའི་རང་ནས། ཤིང་ལྷག་སྒྲོན་ལྷའི་གྲལ་ཆེས་དྲུག་གི་ཉིན་སྤྱུལ་
 སྤྱོད་གསལ་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཅུང་འཇུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་ཀར་
 བསྐྱུལ། འཇུག་འོད་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དྲི་བཟང་པོའི་རད་ལྷུལ་བ་སོགས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་བྱུང་།

རྗེ་གྲོལ་མཆོག་གིས། ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས། སྤྱོད་དབྱེད་མོ་ཅིས་
 བར་གྱི་རིག་གནས་ལ། ཁྲུལ་བྱ་རང་རང་བསམ་པ་བཞིན་དངས་ཏེ། ཁྲུན་ཀྱང་མཁས་དང་གྲུབ་
 པའི་ས་ལ་བཞག^{༡༩} །ཅེས་པ་ལྟར་ཞལ་སྤོབ་བགྲང་བར་མི་ལུས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྤོབ་གིས་དབྱུང་མཛད་མཁན་སྤོབ། རོ་ནད་གདན་ས་བ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་
 མཁའ་ཆོས་སྤོབ། དུམས་པ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ། ཆ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ། ཤངས་སྤོབ་

ཀླན་དགའ་དཔལ་ལྷན་སོགས་རྒྱད་ཟླའི་སྒོལ་འཛིན་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་གསོ་བ་རིག་གི་སྒོ་བ་
 མ་དང་སྒྲ་སྒྲན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ནམ་བུམས་པ་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ནི།
 རྒྱལ་བ་ཕྱག་ན་པརྟོ་མི་རྩེའི་ཚུལ་བཟུང་བ་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ། འགྲེང་མགོ་ནག་མིའི་རྩེ།
 འབྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ་མེས་དཔོན་ནམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དྲི་མ་མེད་པ་
 བསོད་ནམས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་སྐྱེས་པ་ལྟམས། རྒྱུ་དུ་ནས་དགོན་ཚོག་གསུམ་སྒྲ་མར་འཛིན་ཅིང་།
 དད་པ་དང་བརྟོན་འབྲུག་ཆེ་བ། མ་རབས་དབུལ་མོངས་ནམས་སྟིང་རྩེ་སྒྲོང་བ་སོགས་པལ་པའི་
 སྒྲོད་ཚུལ་ལས་འདས། ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། སྒྲ་ན་ར་སོན་ནས་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་བདག་པོ་རིགས་ལྷན་
 རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་མཆོན་མཁས་གིང་བྱུང་བ་རྟེན་གྱི་སྒོ་བ་
 དཔོན་དུ་མ་བསྟེན་ཏེ། ཟླ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཟླ་བཞི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུན་དང་བཙས་
 པས་གཞི་བཟུང་། རིག་པའི་གནས་སྟེན་དང་བྱུད་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་པས་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱད་བཞི། བརྒྱད་པ་ཙ་འབྲེལ། སྟན་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་པ། རྒྱས་
 བཏབ་ཉེར་ལྷ་རྣམས་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཅིང་། གཏེར་རྒྱུད་ལ་ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད་
 སོགས་བཤད་སྒོལ་མ་ཉམས་པ་དང་། རྒྱད་པར་རིགས་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ལ་སོ་མ་རྩ་ཇོ།
 ལྷ་ཟེར། བདུད་ཅི་བུམ་པ། སྒྲོར་བ་བརྒྱ་པ། མདོ་ལྷ་སོགས་སྟན་དབྱེད་པལ་ཆེ་བ་དང་། ཡབ་བསོད་
 རམས་དོ་རྩེ་ལ་བཀའ་གཏད་རྒྱའི་དབང་། རྒྱུ་ལྷ་མོའི་སྒྲུབ་སྒྲོང་། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་མང་བ།
 བྱང་ཏི་ལ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་དང་བྱང་སྒོང་གི་སྒྲུབ་སྒྲོར་སོགས་གསལ། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་དར་སོ་
 ཅོག་གི་གསོ་དབྱེད་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པའི་སྒྲུན་རས་མཁའ་ལྷ་ར་ཡངས་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་
 རྒྱུགས་བཅུར་གཡོ་བས་རྩེ་བྱར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྩེ་འང་བྲུགས་འབྲོགས་ཏེ། རིགས་རུས་ཆོ་
 འབྲང་མིང་སོགས་ལ་བསྟན་ནས་དོན་དབུས་རྒྱུགས་སུ་ཕེབས་བྱུང་མིན་དང་། ལུ་སྒོ་བ་འབྲེལ་གས་
 བཤད་ལྷ་བར་གཏོང་བཞེད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལ།

སྤྱི་མཐོང་། དཔལ་ལྷོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལྷུག་ལོ་ལོ། ཉི་མའི་གཉེན་མཆོག་བྱ་རམ་གྱིང་
 བའི་སྤྱུང་། གོ་ཏམ་བྱུང་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་སོགས། བཟང་ཡས་མཆོན་མངའ་ཤུག་ལྷུང་ལོ་ལོ། གྲུས་
 བས་བཏུང་ནས་བདག་གི་མིང་བཤད་དོ། ལྷ་རིགས་རྩོམ་པོ་བརྒྱད་དུ་བལྟམས་པ་ཡིན། ལེགས་
 སྦྱངས་གསོ་རིག་བྱང་སྤྱོད་བརྒྱད་མར་བྱོན། གཞན་ཡང་རིག་གནས་མཁས་པའི་བརྒྱད་པར་སྦྱེས། མིང་
 ལ་ལྷ་བཙུན་རྩོམས་བྱ་བ་ཡིན། ལེགས་བྱས་དཔལ་གྱིས་མི་དམན་དལ་འབྱོར་བྱོ། འད་བཙུན་
 བཙུང་བར་ལྷན་པས་བསྟན་ལ་དགའ། ལྷོན་པར་མི་བྱེད་དད་པའི་རྩོམ་པོ་ཡིན། ཁོ་བོའི་མིང་ལ་
 དཔལ་ལྷན་རྩོམ་པོ་ཡིན། འཇོ་ཀླན་སྦྱོང་བའི་ཡིད་སྦྱོན་ཅི་ཡང་སྦྱེས། འཇོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་
 པའི་སྦྱབས་མི་ཆོས། འཇོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་ཆེན་ཅོད་པར་འཛིན། མིང་ལ་བྱམས་པ་དཀོན་
 ཅིག་རིན་ཆེན་ཟེ། རྒྱ་ཆེར་བོས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཡོངས་གང་ཞིང་། རིས་མེད་བཙུང་བའི་བཏུང་
 ཅིས་ཀླན་ནས་གང་། རྩོད་དུས་མཆོན་མོའི་ཀླན་བསྟེན་བྱེད་པ། མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་
 ཟེ། གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་པད་ཆལ་ལེགས་པར་འབྱེད། ཤེས་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མིག་དོན་ལྷན་
 བྱེད། རྩོད་མེད་ཆེ་རིང་ལོ་ཉོག་རྒྱས་བྱེད་པའི་མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་མིང་ཉི་མ་ཟེ། ལྷ་ཆོགས་རིག་པའི་
 ཁ་དོག་ཅི་ཡང་གསལ། ཤེས་བྱའི་ཆུ་ཁུང་འབུམ་ལྷག་དམས་མེད་འབྱུང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་
 གསེར་གྱིས་གཞིས་དྲིན། མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་འཆོ་བྱེད་རྒྱ་མཆོ་ཟེ། ལས་ནད་ཆེ་ལ་ཆོགས་གསོག་
 སྦྱིབ་སྦྱོང་བསྟན། ཁ་དོན་དུ་ཆེ་ལ་སྦྱིབ་གྱིང་ཡས་སུ་ཆེ། འཆི་ངས་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་བཤད་
 འཕལ་ལུག་གཅིག་མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ཟེ། རང་སྦྱོན་རྟོགས་ནས་ཅི་རྩལ་སྤྱོད་
 བས་བྱངས། གཞན་སྦྱོན་རྟོགས་ནས་ཅི་རྩལ་འཆོས་པས་སྤྱོད་། བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་
 འཛིན་པའི་རིགས། མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན། བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་སྟོག་ལས་
 གཅེས་པར་འཛིན། སྤྱི་ལྷན་དྲིན་གྱིས་བསྦྱངས་ནས་བདེ་ལ་འགོད། རང་ལ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཡང་ཅི་
 ཡན་བྱེད། མིང་ལ་བྱང་སྤྱོད་ཀླན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཟེ། གཞན་གྱིས་བཏང་བའི་ཡི་ཆད་ནད་པ་
 གསོ། རྒྱལ་པོངས་སྦྱབས་མེད་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱམས། ཁ་འདྲིས་སྒྲོ་བྱར་མགོན་ལ་ཐེབས་
 པར་སྦྱོང་། མིང་ལ་འཆོ་བྱེད་སྦྱོང་གཞུང་དཔལ་ཞེས་ཟེ། ཆེན་པོས་བཀུར་ཡང་ཁེངས་པ་རྣམ་པར་

སྤངས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུག་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད། བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལན་ལ་རེ་བ་དོར། མིང་ལ་བྱང་སྤང་མིའི་དཔག་བསམ་ཟེར། ཏ་ལྟ་མི་རྣམས་འབྲས་བུའི་ནད་ལས་སྒྲིབ། སྤྲུག་ནས་འགོ་ཀྱན་དུག་གསུམ་འདོན་པར་སྒྲོན། ཏྲག་ཏུ་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་བསམ་སྒྲུར་ཅན། མིང་ལ་བྱང་སྤང་གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་ཟེར།

གསོ་རིག་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེལ་གྱི་ལྷན་པ་དང་། ལྷགས་སྤེལ་བཞི་ཡི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། གངས་རིའི་ཁོད་གྱི་གསོ་དབྱེད་ཡལ་ཆེར་གོ། མིང་ལ་བྱང་སྤང་གསོ་རིག་རབ་འབྱུངས་ཟེར། རྟེན་དཀའི་སྤྲུག་རྣམས་འབད་ཚུལ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲུབ། སྤྲུབ་སྤྱིའི་སྤྲུག་རྣམས་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བསགས། གསོ་བྱ་ཀྱན་གྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྒྲོང་། མིང་ལ་བྱང་སྤང་སྤྲུག་བྱིན་བྱ་བ་ཡིན། བྱོགས་རིས་མངའ་ཐང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད། བྱམས་སྤང་མཐོ་དམའ་འབྱོར་རྒྱུད་མཉམ་པར་བཟུང་། ཁོར་ཆེ་ཙམ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། མིང་ལ་དག་བསྟེན་འཆོ་བྱེད་བྱ་བ་ཡིན། འཆོ་བྱེད་མཁས་རྣམས་བཀྱར་སྟོན་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས། གཞན་པ་རྣམས་ལ་མ་བརྟན་སྒྲོ་བ་བསྒྲིབ། རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དོག་སྤངས། མིང་ལ་བྱང་སྤང་སེམས་དཔའ་ལེགས་སེམས་ཟེར། འཆོ་བདག་ཞགས་པའི་བྱ་བ་དུམ་བུར་གཅོད། ཟུག་གཟེར་དུག་མདའ་དྲག་པོ་གཙུར་གྱིས་འདོན། ཟུངས་ཟད་སྒྲོ་བུར་ཀྱས་པ་དར་མར་བསྐྱར། མིང་ལ་བྱང་སྤང་མི་འཛིགས་སྟོག་སྟོན་ཟེར། ཉན་པའི་ཆོགས་རྣམས་གསོས་པར་བྱས་པ་ཡི། ཏེ་ཡི་གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི། འབྲལ་བར་མི་མོད་དེ་ལ་དགའ་སྟོན་བྱེད། མིང་ལ་བྱང་སྤང་མུ་དན་མེད་ཅེས་ཟེར། གསོ་སྤྲུག་རྣམས་ཟས་སྟོད་སྤྲུག་གི་གསོ། ཏེ་ལས་ལོག་རྣམས་བྱ་ལོག་ཁྱུག་དབྱེད་བསྐྱགས། གཉི་ག་མིན་ལ་འབྲལ་འཁོར་སྤྲུག་དམིགས་བསྟན། མིང་ལ་བྱང་སྤང་ཐབས་རྒྱལ་དཔག་མེད་ཟེར། སྤྲུག་སྤྱིའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཚུམ་པ་དང་། རྗེས་འབྲུག་སྒྲོ་མིག་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དང་། ལོག་རྟོག་ཚོད་པ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི་འཛིན། མིང་ལ་བྱང་སྤང་གསོ་རིག་བསྟན་འཛིན་ཟེར། ཉན་མེད་བསྐྱར་དང་ཐབས་ཀྱི་བཅུད་ལེན་འཛོ། ཉན་ལྷན་འདུ་བ་འབྲུགས་པ་བདེ་བར་འཛོ། ཏེ་གཞིག་སྤང་དོར་བསྟན་ནས་བྱི་མ་འཛོ། མིང་ལ་བྱང་སྤང་ཏྲག་ཏུ་འཆོ་བྱེད་ཟེར། ལྟ་རིགས་མིའི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱགས་ཤིང་བཀྱར། བསྟན་ལ་རབ་དགའི་འཆི་མེད་

དུ་མས་བསྟོད། །མཁས་པ་དུ་མས་ཡི་རངས་ལེགས་སོ་བྱེད། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་ལྟ་ཡི་རྩེ་བོ་ཟེར། །གང་
ན་འང་སྤྲོ་ཞིག་ཉམ་ཐག་དེ་ཡི་སྦྱབས། །མ་འདྲིས་ཀྱན་ལ་ཡིད་གཙུགས་པ་མ་བཞིན། །སྒོ་གསུམ་སྟོད་
པ་གཞན་པན་ཉག་གཅིག་སྦྱབས། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་འགོ་བའི་པ་མ་ཟེར། །ཉིན་མཚན་སྤྱན་པའི་སྤྱིང་
དུ་འཕྱོམས་པ་རྣམས། །ཁ་སེར་གྱི་བྱར་མས་ཚུ་སྤྱར་མིག་བྱེདས། །སྒྲ་ཚོགས་གཞུགས་ཀྱན་འབྲལ་དུ་
མཐོང་བྱེད་པ། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེ་ཟེར། །མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱན། །འགལ་རྒྱུན་ཀྱན་བྲལ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་འཛོམ། །དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་བར་
སྟོན། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་ཟེར། །རྣལ་ཞག་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་བྱི་ཕག་བཞིན། །ནད་
པའི་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་བྲན་གཡོག་བཞིན། །ཁ་སོ་བྱའི་གཉེན་པོ་ཀྱན་ལ་འདོད་འཛོམ་བཞིན། །མིང་ལ་དྲང་
སྟོང་འགོ་བའི་ཁོལ་བོ་ཟེར། །དོན་དམ་གནས་ལུགས་སྟོན་དང་བྲལ་བར་རིག་ །ཀྱན་རྩོམ་རྟེན་འབྲལ་
མི་ལམ་ལྟ་བུར་གཤམ། །ཐབས་གཤམ་བྱུང་འཇུག་བཤོད་གཅིག་ལམ་དུ་མཐོང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་
སྐས་གཞོན་ལུ་ཟེར།

ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་ཆད་གི་བུར་བ་དོར། །སྟོང་རྩེའི་འགལ་རྒྱ་ག་ཞག་བཟའ་བུར་སྤངས། །
དགེ་ལེགས་རྩ་བ་ཀྱན་ད་བྱང་སེམས་བཟུང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་དྲི་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཟེར། །སྟོད་
བརྟུད་དག་པའི་འཁོར་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན། །དབང་དང་དམ་ཚིག་ཐོབ་དང་བསྐྱུང་བྱ་རིག་ །རིམ་གཉིས་
རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྟོག་རྩ་མཐོང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་འཆི་མེད་སྟོང་བོ་ཟེར། །སྦྱབས་གནས་འདུས་པ་སྤྱ་
མ་གཅིག་པོར་མཐོང་། །མཚོད་འོས་འདུས་པ་རྩོ་བོ་སེམས་ཅན་སྟེད། །ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་
འདས་མཉམ་པར་གོ་ །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་གསང་བའི་མཛོད་འཛོམ་ཟེར། །ཆོ་རབས་དུ་མར་གསོད་བྱུང་
གཞུང་ལུགས་བསྐྱབས། །འཕགས་ལུ་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འགོ་ཕན་བྱས། །རྩལ་འདིས་འགོ་བ་
འདྲན་པར་ཡི་དམ་བཅས། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་དེ་དང་དེ་སྐད་ཟེར། །ཁ་སོ་རིག་གཤམ་འདོད་ཀྱན་ལ་སྟོ་
བས་སྟོབ། །ཁངས་ཅན་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱན་འབད་པས་གསོ། །གཞན་པན་གང་དུ་ཆེ་སར་ཁོ་བོ་
གནས། །མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་ལྟ་རྩེ་ཟེར་བ་ཡིན། །ཨ་ཀྱང་བདག་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཉི་རིང་
སྟེ་བོ་དབང་གྱུར་ག་ལ་ཞིག་ །བྱིན་ཆད་རང་ཡང་དེ་འདྲར་སྟོན་བྱིར་དང་། །རྩེས་འཇུག་རྣམས་ལ་འང་

བསྐྱལ་བའི་སྤྲད་དུ་ཡིན། བཀ་རིང་ཡུལ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་བྲག་ས། རྒྱུང་བ་བདག་ལ་ཆེན་པོར་རེ་
བ་བྱོད། མིང་མེད་བདག་ལ་མིང་གི་དྲི་བ་མཛད། ཁོམ་ཉི་མེད་པར་ཐེ་ཆོམ་གྲོལ་བར་མཛོད། ཡིད་
ལ་སྒོན་པ་རྗེས་མཐུན་རང་གི་མིང་། མཁས་པ་མགྲུ་ཕྱིར་ཡི་གེར་བྲིས་འདི་ཡིས། མ་འོངས་དུས་སུ་མི་
རིང་འགོ་བ་ཀྱན། ཁྲང་སྒོང་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་མིང་འཕྲོ་བ་ཤོག་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་གང་གསུངས་པའི་
རིགས་རྩས་དང་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞིང་། བྲགས་ལས་འབྱུངས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའང་གསོད་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིར་འགྲེལ་བ་བཀོད་པ་རྣམས་བཞི། རྒྱན་
རྣམས་བཞི་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གསོལ་འདེབས། རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་ངེས་སམ་བཀའ་
རྒྱལ། མ་ལ་ཡའི་དཀའ་འགྲེལ་འདོད་འཛོལ་ཆེ་ཆུང་། རྒྱུད་འཕགས་སྤྱི་སྒྲན་དང་། རོ་མཚར་སྤྱི་སྒྲན།
རིམ་བཅོས་མི་ལ་སྒོག་སྤྱིན། བཤད་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ། ཅུ་
མདོའི་འགྲེལ་བ་སྟན་བརྒྱུད་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅེས་བསྟན་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་
དེ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུད་པར་རིགས་ལྷན་སྒྲོ་བ་བཟང་པོའི་
རྣམས་སྤྱལ་བྲག་ན་པ་རྒྱོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་ངོས་བཟུང་བ་རྒྱལ་པོ་པ་རྒྱུ་ཉའི་རྒྱལ་
ལུགས་འཆང་བ་རྣམས་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་བཞེད་སྒོལ་དར་རྒྱས་སུ་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་བཙུན་བཀ་ཤིས་དཔལ་བཟང་ནི། རྒྱ་རྒྱུང་དུའི་དུས་མེས་པོ་བསོད་ནམས་དོ་
རྗེས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་། ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་གིས་མཚོན་པའི་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད། བྲིས་
མེས་དང་ཡབ་གཉིས་ཀ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱུངས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དག་དང་། ལྷག་
པར་རྒྱུད་བཀའ་གཏད་རྒྱའི་དབང་། རྒྱའི་ལྷ་མོ། རྟན་བརྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། རྒྱས་
བཏབ་ཉེར་ལྷའི་བཤད་སྒོལ་དང་བཅས་པ་གསལ་ཅིང་། རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་
གསོ་དབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། པ་རྒྱུ་ཉ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚོག་ སུས་ཆེན་དཀོན་ཙོག་རྒྱལ་མཚོ། གྲུབ་དབང་
ཐང་སྟོང་པ། མཁས་གྲུབ་དོན་ཡོད་དཔལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་བཟང་པོ་དང་། ཆག་ལོ་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པ་སོགས་ལུ་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་གི་བདུད་རྩི་རིམ་མེད་དུ་བཞུགས། འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་ཡིད་བྱུང་སྟེ་པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོར་བསྐྱབས་ནས་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར། གནས་སྐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུག་མིག་བྱུང་དབྱེད། ར་ལོག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྐྱབས་ཆེ། བཀའ་ཚུལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུ། ཕྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་དམ་བཤུགས་པ་ཀུན་གྱིས། ཁོག་འབྲུགས་འཛུམ་དཀར་བཞད་པའི་ཉི་མ་དང་། རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་ངེས་དཔག་བསམ་ལྷོན་གྱི་ལོ་ལ་སོགས་པ་མཛོད། རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱུགས་གཞུག་བའི་ངང་ནས། ངན་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་ཞུ་གདམས་དུ་མ་དང་བཅས་དུན་དང་གེས་བཞིན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། འཇའ་གུར་ལུབ། བར་སྤང་ནས་རོལ་མོའི་སྒྲ་གྲགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷ་དུ་མ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས་མ་འོངས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་འགངས་ཆེ་བ་མང་། དེས་སྤྱོད་ཆེའི་སྟོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྲུག་དང་སྦྱོང་བ་སོད་རྣམས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་པད་ལུན་དུ་བསྟེན་ནས་གསོ་བ་རིག་པར་སྦྱངས། གཞུང་མན་ངག་སྤྱི་དབུད་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་གཏེར་རྒྱ་བོ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞུ་གྱེས། བཀའ་གཏད་རྒྱའི་དབང་། རྒྱ་ལྷ་དང་དང་སྦྱོང་གི་སྦྱབ་སྒྲོལ། སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱུག་ལེན། འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལུས་པ་གང་འཛིན་ཚུལ་དུ་བཞུགས། བྱང་རོང་དུས་འབྲུག་གི་སྤྲུག་ཕྱིས་རིན་སྤྲུངས་པའི་སྤྲོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར། གཙང་རོང་རལ་ལྷར་གསོ་རིག་ཁོག་འབྲུགས་པད་དཀར་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད་མཛོད། འཇག་ཐང་དུ་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བསྐྱས།

རིགས་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསོ་རིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲུ་ཆེན་གཙུག་ཅི་གནང་རིགས་རྗེས་སྤྲུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྷན་སྤྲུངས་པ་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོག་མའི་རིགས་རྩས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཅུང་ཟད་སྦྱོས་ན། སྤྱོད་མདོ་ཁམས་བྱང་སྤྱོགས་གེ་སར་གྱི་

ཡུལ་གྱར་མངའ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡངས་ཤིང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་མཁུན་ཅིང་བྱམས་པས་ཀྱན་གྱི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་གྱུར་
 བས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངག་མཐུན་པར་འདི་ནི་ཀྱན་གྱི་གཉའ་བར་ཁུར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་
 གཉའ་བར་གྲགས། དེའི་སྤྲུལ་ལྷའི་ཆེ་བ་གཉའ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སྦྱེ་མཆོད་དྲངས་ཤིང་དད་པ་དང་
 ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་སྒྲན་གྲགས་དང་ལྡན་པ། ལྷ་བཙན་པོ་མངའ་བདག་ཁྱིམ་སྤོང་ལྷུ་བཙན་གྱིས་གསན་
 ཏེ་མདོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་འབྲུགས་པ་མཛད། དེ་ནས་གསེར་གྱི་པ་ཏྲ་མང་པོ་དང་གྲོགས་དུ་མར་
 བཅས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་རིག་པ་སློབ་པ་དང་ལོ་ལྟ་སྒྲན་འདྲེན་ལ་སོགས་པར་བཟངས། དེས་ཀྱང་འཕགས་
 ཡུལ་དུ་ལོ་མང་བཞུགས། རིག་པའི་གནས་པལ་ཆེར་སྦྱངས། མཁས་པར་གྱུར་ནས་བོད་དུ་བྱོན། རྒྱལ་
 པོ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་ཏེ་སྤྲུལ་མཆོད་དང་ལྷ་རྩེ་བྱུང་དུ་དབང་བསྐྱར། ཞོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པདྨ་འབྱུང་
 གནས་ལ་རྩོམ་ཐེག་པའི་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་དུ་མ་གསན། བོད་སྤྲུལ་མཁས་པ་མི་དགའི་གཙུག་
 རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ནས་མི་རབས་འགའ་ཞིག་གི་མཐར། གཉའ་བ་ནམ་མཁའ་གཞོན་ནུ་གཡས་རུ་བྱང་གི་
 རྒྱུགས་སུ་བྱོན། བྱང་བདག་ཏེ་དབེན་ནམ་བཏན་པས་ཡ་རོང་དང་གཙང་འོ་ལུང་གི་མི་སྡེ་དང་། རི་
 ལྷག་གི་དགོན་པ་སོགས་སྦྱོར་འཇགས་གནང་། དེ་སྤྲུལ་གཉའ་བ་རྩོམ་ཐེག་འབུམ་གྱིས་བྱང་བདག་པོའི་སྤྲུ་
 སྤྲུལ་དང་བྱུག་གཡོག་ནང་མ་བྱས་དེ་སྤྲུལ་ལྷའི་རྒྱལ་མཆོན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་རྒྱས་པས་དཔལ་
 ངམ་རིང་གི་མཁན་སར་འཁོད་ཅིང་། གྲགས་གཞོན་པས་སྤྲུལ་དང་སྤྲིད་བསྐྱོངས། དེའི་སྤྲུལ་དགོན་
 ཅོག་གཞོན་ནུ་གསོ་བ་རིག་པ་དང་སྤྲུགས་རྩིང་མ་ལ་མཁས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་བཅེ་
 བས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྲགས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྩེ་རྒྱའི་སྤྲུ་མར་བྱོན་པའི་སྤྲུ་སྤྲུལ་བཞིས་ཏེ་རྒྱའི་
 ལུང་དང་འཇའ་ས་ལོན། དེའི་སྤྲུལ་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་རིག་གནས་པལ་ཆེར་དང་ཁྱད་པར་གསོ་རིག་
 ལ་མཁས། རྩེ་བཙན་མ་སློལ་མའི་བསྐྱེན་པ་སོང་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞབས་
 ལ་བྱས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དུ་མ་ནོས་པ་ལས་གྲུ་རུ་མཐིང་གར་རྩལ་དུ་ཐོན་པས་གཏོར་མ་
 དངོས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་དག་པོ་ཆར་གཙོད་པ་སོགས་བྱུང་། རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ལ་གསོ་རིག་
 གི་གཞུང་བཤད་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཅིང་བུ་ཆེན་དུ་མངའ་གསོལ།

དེའི་སྐྱེས་ཤེས་རབ་དཔལ་ལྡན་འབྲུངས་རྟགས་ཡ་མཚན་པ་སོགས་བྱུང་བས་རིགས་ལྡན་
 རྣམ་ཀྱལ་གྲགས་བཟང་ལ་མིང་ཞུས་པར་འཚོ་བྱེད་པད་མ་སྤྱི་ཐར་དུ་བཏགས། དཔྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་
 ཆེན་བོད་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་པའི་བྱི་མའི་སྐྱབས་ཡར་ལམ་མཇུག། ཤེས་སྤྱིང་རྒྱ་སྤྱོད་མའི་ལུང་
 དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ལ་གྲུབ་པའི་
 དབང་ལྷག་ཐང་སྤྱོད་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བྱོན། མཇུག་པའི་མོད་ལ་བྱིན་སྐྱབས་ཁྱེད་པར་ཅན་ཞུགས། ལོ་
 བཅུ་དྲུག་གི་བར་སྐྱེད་དོས་ཀྱི་ཉེར་གནས་མཛད། གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པས་བྱགས་སྐྱེས་དམ་པར་གྱུར། གྲུབ་དབང་ཉིད་ཞིང་ཁམས་འཕྲོས་ནས་ལོ་སྐྱེས་ཅུ་སོ་གཉིས་
 ཀྱི་རིང་གསང་ཁོག་ནས་སྐྱེད་ཆབ་མཛད་དེ་དོས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་བྱུང་།
 མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལྡན་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྤྱོད་པའི་དུང་དུ་མ་བྱོན་གོང་གི་སྐྱེས་ལྷན་སྤྱིངས་དགོ་
 མས་གསོ་རིག་གི་བཤད་སློབ་བསྐྱངས། གཡས་རུ་བྱང་བའི་སྐྱེས་དུ་གྱུར། དེའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དར་
 རྒྱས་ཆུང་དུ་ནས་བཟང་བོའི་འས་སའད་པའི་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྒྱུ་དང་ལྡན། འཛིན་ཤེས་ཡངས་
 པས་གོས་ཚགས་བྱེད་རིང་ལ་མདའ་ཚད་མའི་ཤོག་ལོགས་རེ་སྒོར་ཟེན། བྱང་བདག་པོར་རྒྱུད་བཞི་
 འབྲེལ་བཅས་དང་སྤྱིང་བོ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱགས་ཡུལ། དེ་ཡང་བྱང་སྐྱེས་ལྷའི་བརྩམས་པ་བཟླ་ཤིས་དཔལ་
 བཟང་གི་སྐྱེས་དྲང་སྤྱོད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་འཇག་ཐང་དུ་རིན་སྐྱེས་པའི་སྐྱར་ལ་སྐྱེ་ཆའི་འཕེན་
 པ་བཏང་བས། བྱང་པའི་དཔོན་ཞེན་དང་གདམས་པའི་རྒྱ་བོ་ལྷན་ན་འཕངས་པར་དགོངས་བོད་པར་
 མི་ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་བཟངས་ཏེ། བདག་གི་རིགས་ཚོས་གཉི་གའི་བྱ་དེ་ནི་ལྷ་ལམ་དུ་སོང་བས་ཆིག་
 བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་བྱང་པ་རང་གི་སྐྱེས་བྱགས་སྒོས་འཕེལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་འབྲུལ་
 བས་རྫོང་སྤྱོད་མཛོད་ཞུས་པ་བཞིན། བསྐྱེད་པ་དར་རྒྱས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བཅས་
 གཏོང་བ་མཛད་པས་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་མདོ་སྐྱེས་རིག་གནས་དང་། རྒྱད་པར་གསོ་བ་
 རིག་པའི་གཞུང་མན་ངག་དྲང་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ནས་བཟུང་ཡི་གེར་འདྲིར་མ་བཏུབ་པའི་སྤྱོད་བརྒྱད་
 ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བྱམ་པ་གང་འཛོར་སྐྱེས། གཉའ་རིགས་གོང་མ་རྣམས་རིགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་
 ཞབས་ལ་བྱག་པའི་མཁས་པ་ཤ་སྐྱག་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ལུགས་བཀའ་གཏེར་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་

པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡན་ལ་མ་བྱུང་བར་གྲགས། བསྟན་དར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་སྟོན་
བརྒྱད་ཞལ་གྱིས་མན་ངག་གི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་། རོ་མཚར་རྩ་བ་དུན་ལ་ནང་བྱ་རྩུང་པས་ཁ་སྤྲོད་
ཐམས་ཅད་མཛོན་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

དེ་སྤྲུལ་བདུད་རྩི་འགྱུར་མེད་གསོ་བ་རིག་པར་མཆོག་ཏུ་མཁས་པས་རོ་ནང་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུ་
ཀྱན་དག་འཕྲིད་པོའི་སྤྲུ་སྟོན་དང་། རྒྱུད་བཞི་པར་དུ་ཤོ་བའི་དོ་དམ་དང་ཞུས་ཆེན་མཛད། གསོད་བྱེད་
གྱི་ལག་ལེན་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བར་མཁས། དེ་སྤྲུལ་རྣམ་ཐུག་དོ་རྩེ་ཞེས་གྱུ་སྤྲུ་དང་། རྩུང་
པར་འཆིགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱུད་བཞི་སྟོན་བྱུང་། འགྲེལ་པ་མན་ངག་དང་བཅས་
པར་གཞིགས་པ་རྒྱལ། རང་རིགས་བདུད་རྩི་འགྱུར་མེད་སོགས་མཁས་ནས་མཁས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཆིག་
བརྒྱད་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལོངས། བཙུན་དུག་རྩུང་ཉེ་བའི་བར་ཉིན་སྟར་སྟོག་རེ་སྟོ་འཛིན་དང་།
འབྲུ་བསྟན་རྒྱུད་རྒྱགས་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་
ལས། མཁས་པ་རྩུང་ཅིང་མ་བྱིས་པ། རྟེན་པར་དུ་གཏིང་མི་དཔོགས། རྩུང་ལ་དཔྱུག་གྱུས་མ་བསྟན་
པར། རྟེན་མིན་གཞན་དང་ཞུད་ཅི་ཡོད།¹⁶⁹ ཅིས་པ་ལྟར་ལུས་པ་དོ་རིང་ལ་ཡི་གེ་སྤྲུར་བ་སོགས་ནས་
རྩེ་སྤྲུ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུ་ཆེའི་སྤྲུ་དུ་སྤྲུན་སྤྲུར་ཐོགས་ཏེ་འབྲུ་འཛིན་སོགས་སྤྲུལ། ལུལ་ཐིག་སྤོང་
འགྲེམས་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་དུ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་ཙམ་བསྟན་མཚམས་སུ་
ལུས་གིང་རྩེས་སུ་ཁོ་བོས་ཁེངས་གཅོག་འཇུག་བཀག་གི་དྲི་མལ་མང་བ་དང་། རྣམ་སྤྲིང་པའི་ཆེན་དང་
ཁྱམས་སྟེང་དུ་དྲི་མལ་ཁ་ཡར་བཞུད་བཅུག་པ་ཉ་ཅང་གི་ཁེངས་པ་དང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་བཟང་རྩི་རྒྱུད་
བ་ལས་རྩེས་འཛིན་གྱི་རིག་པ་འདིར་གཞུང་བཤད་སྟོན་རོ་རྩུལ་སྤོང་འགྲེམས་སོགས་དུས་སྐབས་
འདིར་འགྲན་རྒྱུ་དང་བུལ་བར་མཛོན་ཏེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལུལ་ཐིག་སྤོང་འགྲེམས་ལ་སོགས་པ་ཆིག་བརྒྱད་
གྱི་ཞལ་གྱིས་མང་དུ་ནོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བརྒྱུད་འཛིན་དག་ལ་ལྷན་སྟོན་སྤྲུལ་དེས་གིང་སྟོན་རོ་
འཇགས་པ་ཙམ་སྤྲུང་ཡང་། སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་བརྩོན་པ་རྒྱུད་བའི་ས་པའི་གྱི་ཁུ་བྱུག་རྒྱ་
ཁྲའི་དབེར་གསུངས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་གྱི་དོགས།

དེ་ལྟར་བྱང་ལུགས་ལ་བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མའི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་སྤྲུང་བའི། གཏེར་

བརྒྱད་ནི། ཉོན་པ་སྐྱོན་སྒྲ། གསུང་སྒྲུལ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ། འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ལུ། ཉོན་པ་སྒྲ། མཁས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། ཁ་ཆེ་རྒྱ་དགའ། ལོ་ཆེན་ལེ་རོ་ཙན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒྲོང་ལྷེ་ལུ་བཙན། སྒྲུལ་པའི་གཏེར་སྐྱོན་གྲ་བ་མངོན་གཤམ། དབུས་པ་དར་གྲགས། རོག་སྐྱོན་དཀོན་ཙན་སྒྲུབས། བི་བྱི་སྐྱོན་གཞོན། རྒྱ་ལོད་གཞོན་ལུ། ཞང་སྐྱོན་ཀླ། རིགས་འདུས་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དེས་བི་རི་སོགས་མ་བརྒྱད་པར་རོག་སྐྱོན་དཀོན་སྒྲུབས་ཁོ་ནར་གསན་པའི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་མཆིས། གཡུ་ཐོག་པར་སྐས་བརྒྱད་སྒྲོབ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བྱར་མཁར་བས་མི་གཅིག་པར་མཛད་འདུག་སྟེ་བྱི་མ་རྩེ་ལུ་སྐྱོན་ཡེ་གཤམ་གཟུངས། སྐྱམ་སྐྱོན་ཡེ་གཤམ་ཀྱན་དགའ། སྐྱམ་སྐྱོན་འབུམ་མེ། ལུང་དམར་མགོན་པོ་རིན་ཆེན། ལྷག་སྟེ་བ་ལག་སྐྱོན་ཤུ་གྲུ་མགོན་པོ། ལྷག་སྟེ་སྐྱུག་མ་བ། གཡུ་ཐོག་པའི་སྐས་བརྒྱད་ལ་འབུམ་སེང་། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཉི་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ། དེ་སྐས་བྱང་ཉི་རྒྱལ་བཟང་། གཟུང་བྱང་ཉི་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད། བྱང་སྐྱོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། ལྷའི་སྐྱོན་པ་བསོད་ནམས་རྩོ་རྩེ། བྱམས་པ་དཀོན་ཙན་རིན་ཆེན་ནམ་མའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན། བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་།

བཀའ་མའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཉོན་ཆེན་པོས་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ལུ་དང་གྲུ་སྒྲུབ་གཉི་ག་ལ་གསན། དེས་ལྷ་སྐས་སྐྱེ་བཙན་པོ་ལ་རང་འགྱུར་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཁྱི་སྒྲོང་ལྷེ་བཙན། རལ་པ་ཙན་གཙང་མ། རྒྱལ་པོ་རྩོ་རྩེ། ལྷ་རྩེ་ལྷན་གྲུབ། རལ་པ་ཙན། ལྷ་ལུང་རྣམ་གཉིས། འོད་སྒྲུངས། དཔལ་འཁོར་བཙན། སྒྲིད་དེ་ཉིམ་མགོན། བཀྲ་གིས་བཙུགས་པའི་དཔལ། བཀྲ་གིས་དཔལ་ལྷེ། ལྷེ་གཙུག་ལྷེ། ཡེ་གཤམ་འོད། བྱང་རྒྱུ་འོད། ཕྱི་ལྷེ། རྒྱ་ལོད། ཉི་འོད། གྲགས་ལྷན། བསོད་ནམས་རྩོ་རྩེ། ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། མའི་ཉི་མའམ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན། བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་པོ། འདི་ནས་བཀའ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་པོ་གཉིས་འདྲེས་སུ་སོང་བར་བཞེད། དེ་ནས་གཉའ་རིགས་བསྐྱོན་པ་དར་རྒྱས། བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། བདུད་ཅི་འགྱུར་མེད། སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་རྩེ་འོད་པར་རོ། རང་ཡིག་གཤམ་བྲག་མའི་ལེ་ལུ་ཉེར་བཞེད་པ། དེ་ནས་པདྨ་ཙན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན། སྐྱོན་པ་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ལུ་འུ་དང་ཕྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་གཤམ་བྲས་པས་སྐྱོན་གཤམ་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་ཞིག་

སྒོ་བས་དང་བྱས་པ་ཡིས། ད་ནི་རྒྱས་པས་ལུས་འདར་མཁས་རྒྱ་མེད། སྒོ་བ་དཔོན་མི་ཡོང་ཡོང་ན་
བསྐྱབས་གྱི་ཟེར།^{༡༩} ཞེས་སྒྲུང་ཡང་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་རང་ལ་གསན་པ་དུག་སྒྲ་སོགས་ཡི་གེ་ཉམས་
ཏེ་གཞོན་ནུའི་བྱར་སོང་ངོ་སྟུམ།

ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྤྲོས་སྤེལ་ཚུལ།

ཟུར་ལུགས་ནི། རྗེ་སྤམ་ལྷ་པ་ཆོན་པོའི་བཀའ་ལས། དེ་ཆོ་བའི་དྲུང་ཡོད་སྒྱུ་དྲིལ་གར། ཟུར་
མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཁུ་དཔོན་སོགས། གསོ་རིག་བྱེད་པའི་དཔྱོད་ལྷན་མང་པོ་ཡིས། འབྲོ་རྒྱམས་
ཕན་བདེའི་ཀླན་དགའ་ཁོང་ནས་འཛུམ།^{༢༠} ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྷ་དཔལ་ལྷན་ཟུར་མཁར་བ་
མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆོ་བྱེད་གྲུབ་པ། དཀོན་ཙམ་རིན་ཆེན། གཡུ་ཐོག་འབངས། དཔའ་བོས་
བསྐྱངས། ཀླན་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་གོས། ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། རྩམ་ཆོས་དང་སྤྲི་མི་རྗེ་སྤེལ་འཛོམས་
རྗེ་ཞེས་སྤྲོས་གསལ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཤར་དྲགས་པོའི་སའི་ཆ་ལ་ཐོག་ཟུར་མཁར་དུ་ལྷ་ལས་
འཕོས་པར་གསལ་བ་རྒྱལ་མི་རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་དང་བར་རིམ་པ་སོགས་བརྒྱ ད་པ་གྱིར་དཀར་གྱི་སྤྲོས་
པའི་རིགས་ཡབ་རིག་འཛིན་སྤྲོས་ཆོགས་དང་ཡུམ་ཀླན་མཁུལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་བའི་ལུས་གཉིས་
གྱི་སྤམ་སྤྲུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་ལྷག་ལ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞེས་དུས་ཆོས་
དབྱིངས་ཅེར་བཞུགས། ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་རྗེ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཏབ་པས། ཞལ་དངོས་སྤྲུ་བསྟན་ཏེ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞེད་སྤྲིང་ཏིག་ཤོག་དེལ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་
དོན་དགོངས་གཞི་ཞལ་གེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུང་སྤུལ་ཞིང་། སྤྲིང་ཏིག་གི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་དང་།
དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞེད་འདིར་རྒྱན་རབས་སྒོངས་པས་རྒྱལ་བར་བསྐྱེད་དེ་མ་དག་པའི་ཆ་རྗེ་སྤྲིང་ཏིག་
ལུགས་འདུག་པར་བྱེད་པའི་གྱིས་ཤིག་པའི་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། གསོལ་འདེབས་དད་པའི་ཐ་
སྤམས་སྤྲུ འཇམ་མགོན་གྲུ་ཤས་དངོས་སམ་མི་ལམ་དུ། གྲུས་ཤིང་ལེགས་བཤད་རྒྱན་མི་འཆད་
སྤུལ་བའི། འབྲུལ་ཞིག་སྤྲོས་པ་ཀླན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ལ།^{༢༡} ཞེས་པ་ལྷ་རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་པས་

དངོས་ཉམས་སྒྲིལ་མ་ཅི་རིགས་པར་ལེགས་བཤད་འདོམས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་བྱུགས་ལ་ལྟུངས་པས་ལྟུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཞིག་རང་གི་ཡབ་སྐུན་ཆོགས་བཟང་པོ་དང་།
 ལྷན་ཁང་ལོ་རྩལ་ཐོག་མ་སེ་རར་ལྷགས་རྗེས་སྤྲུག་ལུང་དག་དབང་གྲགས་པའི་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་ཉི
 རུ་ཀའི་ཆ་བྱད་ཅན་ག་ར་རབ་འབྱམས་པ། སྤྲུག་སྟོན་དབང་སྤྲུག་བཟང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་བསྟེན་
 བས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་རྩལ་དུ་ཐོན། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་བྱང་པ་འཆོ
 བྱེད་མིའི་ཉི་མ་ལ་བྱི་མེད་མཛད་པ་ནི། ལྷོ་བརྩ་སུ་ན་མ་མྱེ། ཨོ་རོང་ནས་འཆོ་བྱེད་དགེ་བཤེས་མཁས་
 པ་ཞིག་གིས་ཆེད་དུ་རྩད་གཅོད་དུ་བཏང་བྱུང་བ་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས་དད་སེམས་སྟོབ་བྱུང་ནའང་།
 གནས་ཀྱིས་སྐལ་ནས་མཛལ་བ་དཀའ་བ་འདྲ། བྱེད་སྤྱིས་བུ་སྤྲུ་ཞིག་གི་བྱིན་ལས་རིག་བྱེད་གང་ལ་
 མཁས། རིགས་རྩས་ཆོ་འབྲང་གང་ཡིན། གཞུང་ལུགས་ཆེ་བ་གང་ལ་རྒྱབ་བརྟེན། མཁས་པ་མི་
 དགུའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མན་ངག་གང་ལ་འདྲིས། སྤྲུག་དབྱེད་ལག་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་གང་གང་
 མཛད། བྱེད་བ་གང་སྟོར་ལ་གདེངས་དང་ལྡན། བྱང་རིག་ལས་ལྟར་བཀའ་མ་དང་གཏེར་མ་གང་ལ་
 ཐུགས་དམ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་བཞེད། གནས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་ངེས་པ་མེད། དེད་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་ཞིག་
 ཐོ་ཉ་དང་འཕྲིན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ན་དུང་དུ་བསྟེན་དུ་ཨོ་རུང་། གཞན་དོན་དུ་འདི་ངོས་ལ་ཐེབས་པ་
 ཅམ་བསྐལ་ན་དོན་ལ་ཐེབས་པ་ཨོ་འཆར། བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རི་ཅམ། དེད་
 ཀྱང་མཚན་རི་སྟོན་འཕོད། ཁོ་ཐོ་སྟོན་བྱེད་དང་ལས་དཀར་པོས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་
 ཟ་བའི་ངེས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་པས། ཐུགས་རིངས་དང་བརྟན་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ལན་ནལ་མ་གཅིག་
 བསྐྱེད་ནས་དེད་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད་འཆའ། ཞེས་བྱི་བ་གནང་བའི་ལན་རི་བཞིན་མ་ཐུལ་
 ཀྱང་། མིང་དོན་དང་རིགས་རྩས་སོགས་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་ནས་ཐུལ་བ་བྱང་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་ན་
 གསལ་བ་དང་།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྟོར་ནས་སྤྲུབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐུན་སེལ་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་ལ་ཁ་སྟོང་
 ཞལ་ཤེས་ལྟན་ཐབས། དེའི་གོགས་སེལ་དུ་བྱི་འབྱུང་བ་ལས་ལྟུགས་དང་། བྱང་ཏིང་འཛིན་སེམས་
 ལྟུགས། གསང་བ་བར་ཆད་གདོན་གྱི་རིགས། དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་སྟེ་གོགས་སེལ་བཞི་མཛད་པར་

དགོངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲུང་བ་ལུས་འབྲུགས་ཀྱི་གཞི་སྒྲིལ་ལ་ཆོག་བཅད་ལྷན་ཅི་རིགས་པའི་
 དཔེ་ཆོན་དུ་བྱས་པ་པོ་ཉི་ཤེར་བསྐལ་ཙམ་གྱི་ནང་ནས་མན་ངག་གྱེ་བ་འབྲུང་བས་གྱེ་བ་རིང་བསྐལ་དུ་
 གཞགས་པ་ཅ་དབྱད་ཉི་འོད་རབ་གསལ། རྩ་དབྱད་ལྷ་བའི་མེ་ལོང་། མ་རྩའི་འཕྲུལ་འཁོར་བདུད་ཅི་
 ཆར་ཟེལ། རྩུང་ནད་སྦྱིར་གསོ་བ་བཅུད་འདུས་ཀྱི་མཚོ། ཐོག་རྩུང་གི་བཙུགས་མེས་ཀྱི་བདེ་བསྐྱེད། གྱེ་
 བྲག་སྦྱོད་འཚངས་གསོ་བ་བདུད་ཅི་འདོད་འདྲོ། སྦྱོད་འཚངས་སྦྱོས་བཙུགས་བདུད་ཅི་འཛུགས་པས།
 ཁམས་འདུས་ཐོག་རྩུང་འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ། གོ་བྱ་ལ་དཔལ་བོའི་གདམས་པ། སྦྱོའི་བུ་མོ་བདུན་གྱི་
 རྟོགས་བརྩོན་ཀྱི་མེད་ལྷ་ཟེར། སྦྱོ་སྦྱོར་བདུད་ཅི་ཟེགས་མ། ཆ་བ་སྦྱི་འཛོམས་སྦྱོར་བའི་ག་ཕུར་ཁུ་ལྷའི་
 ཕྱག་ལེན། ཆ་བ་སྦྱི་འཛོམས་སྦྱོར་བའི་ག་ཕུར། མཁྱིས་པ་ཀླ་ཡ་ནག་པོའི་བཙུགས་བདུད་ཅི་མེ་ལོང་།
 སྦྱིང་ཚད་གསོ་བ་བདུད་ཅི་རོ་ལྷན་ཟ་བཅུད། ཚད་གསར་གྱི་བཙུགས་ཐེང་གསོས་ལྷ་ཐིགས། བདུད་ཅི་
 ལོ་མའི་སྦྱི་འཛོམས། གཟེར་གྱི་བཙུགས་འཆི་བ་གཤོལ་འདེབས། གཟེར་བཙུགས་འཆི་བ་གཤོལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ཕྱ་འཁྲིད་ཡིག་རྩུང་། གཉན་གཟེར་སྦྱོས་བཙུགས་བའི་གོ་ཆ། གག་
 པའི་བཙུགས་བསྐྱས་ཐོག་གི་ཆད་འབྱད། འདུས་རིམས་གསོ་བ་ཉམས་ཀྱི་ཡིག་རྩུང་། བྲང་བ་སྦྱི་
 འཛོམས་བདུད་ཅི་བུ་མ་བཅུད། རོ་ཁྱུན་རྒྱལ་པོའི་སྦྱོར་བ་བདུད་ཅི་གཉེར་མཛོད། རོ་ཁྱུན་ཞལ་
 གདམས་ཉེར་མཁོ་བསྐྱས་པ། ཙོང་ཞི་འཕྲུལ་ཐལ་ལག་ལེན་ཟབ་གནད། ཆ་བ་ཐོ་བདུད་ཅི་མེ་ལོང་།
 སྦྱིན་སྦྱོར་ལྷ་བ་རྒྱན་གཙོད། ལྷན་པའི་ནད་གསུམ་སེལ་བའི་མན་ངག་བདུད་ཅི་དབྱིག་ཤེལ། སྦྱན་
 མར་སྦྱར་ཐབས་ལག་ལེན། སྦྱན་ཡིག་སྦྱོར་སྦྱེ་བཅུ་གཉིས་པ། རྩུང་ལྷ་མདོག་བཞེད་ཞལ་གདམས་
 ལག་ལེན་མཐར་ཐུག་རྩུང་ལྷ་མདོག་བཞེད་ཞལ་གདམས་ཆོགས་བཅད་མ། བྱ་རྩུང་རྣམ་པ་ལྷའི་ཞལ་
 གདམས་མཆུ་སྦྱེར་གཤོག་པ་ཙན་གྱི་ཡིག་རྩུང་། རྩུང་ཤོག་ཙན་གྱི་བརྩོན་བྱེད། རིགས་གསུམ་སྦྱི་
 འཛོམས་བདུད་ཅི་ཟེལ་བའི་རྩ་རྒྱན། བ་རོ་གསུམ་སྦྱོར་གྱི་ཞལ་གདམས། གཉན་ཚད་རྩུང་ལྷན་གག་
 རྟོག་གཟེར་གསུམ་བཙུགས་ཐབས་བདུད་ཅི་བུ་མ་པའི་ཡང་སྦྱིང་། གཉན་ཁ་མེད་གྱི་བཙུགས་ཐབས། རིན་
 ཆེན་ཆ་སྦྱོར་ལག་ལེན་ཟེར་བྱིས། རེལ་ནག་ཆེ་འབྲིང་རྩུང་གསུམ་གྱི་གསང་དོན་གསལ་བྱེད་འཆི་མེད་
 རོར་བྲ། དཔལ་རྩ་བཙོ་བཤའི་ལག་ལེན། ཉེར་མཁོའི་སྐད་དོད་རྩུང་དུ། དཔལ་ཆིངས་ཟབ་མོ། ཟངས་

ཐལ་སྒྱོར་བ། ལུ་ཟེ་འདུལ་ཐབས་དང་དུག་དབྱུང་སྤྱིང་ལྟ་བུ། རིན་ཆེན་དཔུལ་སྒྱོར་གསང་བའི་མྱུར་
 ལམ། དཔུལ་ཆུ་བཞི་སྒྱོར། དཔུལ་སྐྱམ་ལག་ལེན། རིན་ཆེན་བདུན་པའི་ཁྱད་བཅོས། ཀླད་འབམ་
 གསོ་ཐབས་རོ་མཚར་གསང་མཐོ། དྲིག་གྲུམ་གསོ་བ་སྐྱོན་བརྒྱད་གདམས་པ། མ་ཞུ་སྤྱིན་སྤྱང་འཛོམས་
 པ་ཆ་ལྟེའི་སྒྱོར་བ། སྤྱིན་བཅོས་བསྐྱུས་པ་སྒོག་སྟེར། སྤྱིན་སྐྱོན་ལྟ་མོ་བདུན་སྒྱོར། དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་
 གྱི་སྒྱོར་སྟེ་བསྐྱུས་པ་རོ་མཚར་སྒོག་སྐྱབས། གཞང་སྤྱིན་བཅོས་ཐབས། དབང་ལྡ་བདེ་ལྟན་ཞལ་
 གདམས། མིག་རིགས་ལྟེ་གསང་གི་ཤོག་བྲ་མི་ཏུ་རྩོ་ཀའི་ལུགས། རྒྱའི་ཆུ་འབྱེད་མིག་འགྲིབ་སེལ་
 བྱེད། མིག་སྐྱོན་ལོང་བ་རྒྱན་གཙོད། མིག་བཤལ་མཐོང་བྱེད་གསལ་བཀྲ། དབང་པོའི་དངས་མ་མིག་
 གི་སྒྲོས་བཤལ་ཟབ་མོ། མིག་གི་ཁོང་སྐྱོན་འབྲིགས་བྱེད་དུག་པ། ལིང་རྟོག་མཐའ་དག་སེལ་བྱེད་མིག་
 གི་ལྷ་པ་དེ་ཤ། མིག་སྐྱོན་རིན་ཆེན་བདུན་སྒྱོར། མིག་སྐྱོན་མཁྲིས་པ་དགུ་སྒྱོར། མིག་སྐྱོན་སྒྱུར་ཁརྟེའི་
 ལག་ལེན། མིག་ནད་གསལ་བྱེད་མཐར་ཐུག་འདམ་རུའི་གདམས་པ། མིག་སྐྱོན་ལིང་རྟོག་སེལ་བྱེད།
 མི་ཏུ་རྩོ་ཀའི་མིག་སྐྱོན་ལིང་རོ་རུ་ལིང་འདམ་རུ་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ། གཉའ་ཡི་མགོ་རོ་ཐུག་
 གཙོད་བསྐྱེམ་མེད་རེས་སྟེར། ལྷུ་སྒྲ་སྒྲོགས་བཤལ་གྱི་གདམས་པ། རྒྱད་བཅོས་ཚངས་པ་ལྟེའི་གཞི།
 རྒྱད་བཅོས་ཚངས་དབྱངས་ཀྱན་འདུས། རྒྱད་བཅོས་སྤྱིའི་ར་རོ། རྒྱད་བཅོས་གཞུང་གདམས་དུ་མའི་
 བཅུད་བསྐྱུས། རྒྱོ་སྐྱོན་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྒྱོར་བ། བྱང་ཁོག་ཐིག་འགྲེམ་གསལ་བའི་སྒྱོན་མེ། སྤང་མའི་
 རྒྱར་བཅོས་འཕྲལ་གྱི་ཁྲི་རྒྱ། མགོ་སྐྱོན་གསང་བ་ལྟ་སྒྱོར། མགོ་སྐྱོན་སྤལ་མདུང་མ། མ་བཅོས་བདུད་
 ཅི་ཐིགས་འཕྲེང་། མ་བཅོས་བདུད་ཅི་ཐིགས་འཕྲེང་གི་གཤམ་པ་གསལ་བྱེད། མ་སྐྱོན་བདུད་ཅི་ཀྱན་
 འདུས། སྐྱེས་བུ་མིང་ཅན་ནག་པོའི་སྒྱོར་བའི་གཞུང་། ལྷག་པ་ལག་པའི་སྒྱོར་སྟེའི་མན་ངག་ དུམ་མ་
 བུའི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་དཔུང་རྒྱན་གྱི་མ་བཅོས། གཅེས་བསྐྱུས་བདུད་ཅིའི་ཡང་ཞུ། མ་སྐྱོན་
 ཆེག་ཆོག་རྒྱལ་པོ། མའི་ཁོང་སྐྱོན་ཉམས་གྱི་ཡིག་རྒྱང་། འབྲས་བཅོས་ཤ་རུས་རྩའི་གདུག་སེལ།
 འབྲས་བཅོས་གསང་བ་ཐུགས་འཛོལ། འབྲས་བཅོས་དུང་ཐལ་མ། མཁས་པ་མཐའ་བཞིའི་རུས་
 འདུལ། ཆོར་ཟུག་དབྱེད་གྱི་གདམས་པ། ཆོར་ཟུག་དབྱེད་གྱི་དཔེའུ་རིས་མི་ལུས་ཀླད་མཐིལ་གཉིས།
 རྒྱོན་གཉིས་སྤྱིམས་དང་སྒོར་སྒྱུར་ལམ་རྒྱོད་ལ་སྐྱུར་ཡ་བཅོས་ཐབས་ཟུག་རུ་སེལ་བྱེད། རྒྱག་ཆུའི་

བསེལ་སྒྲིམས་བདུད་ཅི་གསང་སྟོང་། གསེར་གཟུངས་བཀའ་རྒྱ་མའི་ལོ་རྒྱུ། གསེར་གཟུངས་བཀའ་
 རྒྱ་མའི་བརྟེན་བྱང་། སྒྲན་དཀར་ལོ་རྒྱུ་དེས་པ་ནམ་པོའ་སྒྲན་གཤམ་ལྟའི་ར་སྒྲ། དུག་བཙས་བདུད་
 ཅི་དགའ་སྟོན། དུག་བཙས་བདུད་ཅི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཞལ་གདམས་པ་ལའི་དགནད་འགྲོལ་ལྷེ་མིག་
 རོན་གསལ། དུག་གི་གསོ་བསྐྱེད་བདུད་ཅི་བུམ་བཟང་། དུག་བསྐྱེད་བདུད་ཅི་སྟིང་ཐིག རྩེ་རང་བྱུང་
 རྩེ་རྩེས་མཛད་པའི་དུག་འབྱེད་བསྐྱེད་བརྩོ་རྩེ་མ་ལམ། དུག་འབྱེད་ཟབ་མོའི་སྒྲོ་ལྷགས་འབྱེད་པའི་ལྷེ་
 མིག་གི་འགྲོལ་པ་གཤམ་པ་མཛོན་བྱང་། ཤ་དུག་སྒྲོས་བཙས། གསོ་བ་དཀར་པོ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ། བསེ་
 རུ་བཞེའི་ཞལ་གདམས། ཁྱི་དུག་ཞལ་གདམས་གསང་ལའི་དུག་འབྱེད། ཁྱི་སྒྲོན་གྱིས་བཟུང་བའི་བཙས་གིན་
 ཏུ་ཟབ་པ། མགོ་བཤལ་སྒྲན་བརྒྱུད་མ། མགོ་བཤལ་དང་རྒྱ་སེར་སྒྲོས་བཤལ། མགོ་སྒྲོན་ཀྱན་སེལ་
 མན་ངག་འཕྲུལ་བཤལ། ལྷོ་བཤལ་ཉེས་པ་ཀྱན་སྟོང་། བདུད་ཅི་འོ་མ་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་བ་འདུ་བ་སྒྱི་
 སྒྲོམས། བྱང་ཁོག་ཁོག་བཤལ་གསང་བའི་ཟབ་བྱང་། དན་རོག་འཕྲུལ་བཤལ། དམ་རྒྱ་འཕྲུལ་འབྱེད་
 རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱ། སྒྲ་ཏིག་འཕྲུལ་བཤལ་བདུད་ཅི་འོ་རྒྱུ། འཕྲུལ་བཤལ་རྒྱ་མོ་མཁར་ཐོགས།
 ཅུ་ལྷོ་སྒྲོང་གི་མན་ངག་ན་འབྲུམ་དང་བཤལ་གྱི་མན་ངག་གཉིས་པ་ནམ་སྟོང་། རིན་ཆེན་ཅུ་སྒྲགས་བྱི་
 སེལ། གདོན་བཤལ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་མདེ། ཡུག་རྩོར་གཏུམ་པོའི་ལས་མཐའ་མར་མེ་བཤལ་གྱི་
 གདམས་པ། འབྲུ་གཙོད་མན་ངག་བདུད་ཅི་འཕྲུལ་གྱི་ཐེམ་གཟེར། རྒྱ་རྒན་གྱི་བཙས་བདེ་བ་ལྷུར་
 བསྐྱེད། རྒྱ་རྒན་གྱི་བཙས་བསྐྱེད་པ། རྩེ་ལྷུང་མར་འབྱེན་ཞལ་གདམས། རྩེ་ལྷུང་མར་འབྱེན་གྱི་དམར་
 འབྱེད། མོ་ནད་སྒྲོས་བཙས་བདུད་ཅི་བད་འབྲེལ། མོ་ནད་སྒྲགས་བཤལ། ཐམ་དོང་དགའ་ཅི་དམར་
 འབེབས་དང་། བད་རག་འབེབས་ཐབས། བཅུད་ལེན་བདེ་བའི་དཔག་བསམ། རོ་ཙ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོ། ཁ་འཐོར་རེ་མིག་བདུན་པ། ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་བའི་མན་ངག ད་ལིས་བཅུད་ལེན་བདུད་ཅི་ལྷུ་གྱ།
 རྒྱ་མཛོར་བཙས་ཐབས་ཉམས་གྱི་ཡིག་རྒྱུང་། ཁོང་ལྷོག་ནག་པོ་གཉན་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོས་བཙས་འཆི་སྒྱུ་
 བདུད་ཅི་ཐིགས་འབྲེད། ཁོང་ལྷོག་ནག་པོའི་སྒྱུང་བརྟོག་མེད་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། རྟོག་མེད་མཚོན་ཆ་
 འཁོར་ལོའི་དཔེ་རིས་པག་ནག་ཁ་སྐྱར་ཙཱ རིམས་ནད་རྩེས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་སྒྲོག་སྐྱབས་མི་འཛིགས་
 རྩེ་རྩེའི་གོ་བྲལ། སྒྲོ་འབྱེད་བདུད་ཅི་ལྷེ་མིག

འདི་ཡན་ཙུ་བའི་དཀར་ཆག་གཤམ་དུ་བཞེས་སྒྲི་དང་བཅས་པ་ལུ་ཡིག་གམ་མདེ་བྱང་གླི་
 གས། གཙུག་བཤལ་སྒྲི་བ་བདེ་ལྷན། མགོ་སྤོན་གསོ་བ་ཡ་མ་དུངས་འབྲིན། འདམ་རུའི་མན་དག
 འདམ་ཆིངས་འབྲལ་གྱི་རྒྱ་མདུད། མདེ་ཉལ་བརྟག་པ་ལྷགས་ར་དབྱག་པའི་སྒྲི་བ། ལྷ་བཙུང་ག་
 ལྷག་ལྷུང་འཛམས། ཡ་མ་དུངས་འབྲིན། མགོ་རྒྱུད་གི་མཐའ་གཏད་གྲུ་གྲལ་ནག་པོའི་སྒྲི་བ། རྒྱ་ནད་
 སྒྲི་བཙུང་། ཟ་འབྲུག་གི་ཐོ་རྒྱུད། ཏྲ་བོད་སྒྲི་བའི་ཆད་འབྲུད། གཉན་ནད་སྒྲི་བའི་ཆེན་འབྲུང་ཆེན།
 བསྐྱེལ་དར་རྒྱུ་འབྲུང་བཙུང་ལོ་ལྷོ། བདུད་ཅི་ས་ག་རྟེ་ཏའི་སྒྲི་བ། སྐམ་བསོ་སྒྲི་བའི་མན་དག་ཞལ་
 གདམས། ལྷ་ཤེལ་ལྷུ་གའི་སྒྲི་བ། མེ་ཉམས་ཆེན་མོའི་ཟེན་གྱིས། བདུད་ཅི་ལྷ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན། སྐངས་
 འཛམས་འབྲུང་ཆེན། ལུ་ཟེ་སྒྲི་བའི་གདམས་པ། སྤོན་ཁོང་སྒྲི་བ། སྐན་ནག་སྒྲི་བའི་ཆེན་མོ། རྒྱ་
 ཏྲགས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཏྲ་བསྐྱེལ་ཡོ་མོ་ལྷོ་འཛོ། ཆ་ལའི་འབྲལ་བཤལ། མཁྱིས་པའི་སེར་
 བཤལ། དྲག་པོ་བཞི་སྒྲི་བ། བདུད་ཅི་མིང་ཙན་གྱི་སྒྲི་བ། མགོ་རྒྱུད་གི་བཙུང་ཐབས། བདུད་ཅི་
 ལུམ་བཙུད། འབྲུམ་པའི་སྐན་སྒྲི་བའི་ཆེན་མོ་ལྷགས་ལྷ། མཁལ་གྲུམ་སྐན་གྱི་ཞལ་གདམས། བོད་ར་
 ཆེན་འཛམས། བདུད་ཅི་ཉི་ལྷན་གྱི་སྒྲི་བ། རུས་འདུལ་སྒྲི་བའི་མན་དག་ཆ་ཟེད། རིམས་བསྐྱེལ་ལུ་
 སེར་རྒྱུད། མན་དག་རྒྱ་སེར་མེ་ལེན། ལྷོ་རྟོལ་བཙུང་ཐབས་ལྷག་རྒྱ་སེལ་ཁྱེད། མིག་གི་འདེབས་
 སྐན་བདུད་ཅི་ལལ། གྲུ་ཡུ་དགྲུ་སྒྲི་བའི་མན་དག་མཚན་མ་ཤིན་རེངས་གྱི་སྒྲི་བ། སྐད་སྐན་འཛམ་
 སྤིང་འབྲུག་གསལ།

ཐེམ་མེད་དུ་གསལ་པའི་གསལ། མན་དག་སྐྱ་ཆོགས་དབང་པོའི་གཞུང་རིས། སི་རྒྱ་ལའི་
 སྒྲི་བ། འབམ་དཀར་ནག་ལྷ་གསལ་གྱི་བཙུང་ཐབས་ཟབ་ཁྱེད་ཙན། མཁལ་མ་བཙུང་པའི་ཡིག་
 རྒྱུད། དུངས་མ་འཕེལ་པའི་ཡིག་རྒྱུད། མེས་འཛོག་གསོ་ཐབས། རྒྱུད་ཅི་སྒྲི་བའི་ལུས་མོ་བདེ་
 བསྐྱེད། དུལ་རྒྱུ་བཞི་སྒྲི་བ། རིལ་ནག་བཞིའི་སྒྲི་བ། རྒྱ་ནད་གྱི་བསྐྱེལ་བ། ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཉི་
 བརྒྱུད། ལྷོ་རྒྱ་གི་སྐྱོས་བཙུང་རྒྱས་པ་འགོ་ཀུན་ནད་སེལ། རྒྱུད་བཤལ་གྱི་གདམས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་
 ཟེད། ལུ་མའི་བཙུང་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ། སན་ཁྱེད་ཐོར་བའི་མེ་ལོང་། རན་གདོན་ཀུན་འཛམས་ལུ་
 ཟེད་གདམས་པ། སྐྱ་ཆོགས་ཁོར་བའི་གདམས་པ་ངོ་མཚར་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་ མན་དག་ཐོར་བའི་སྐྱ་

[illegible]

བྱིས་ལྷ་པ། འབྲུ་གཅོད་ཨ་རུ་བཞི་སྟོར། འབྲུ་ནད་ཀྱན་གྱི་ལ་ཆེན་མོ། མཛེས་ལུམས་པ་བཙན་ཐབས་
 སྤྲུག་སོ་བའི་མན་ངག་དག་པོ་བཞི་སྟོར། ཙུ་སྟོང་ལག་ལེན། བཤལ་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་རྒྱན་དལ་འབབ།
 ཚུ་མེད་འཕྲལ་བཤལ། ཙུ་སྟོང་འཕྲལ་གྱི་མེ་ལོང་། འབྲས་དང་ཤུ་བ་གསོ་བའི་བྱུག་པ། བསེ་རུ་ཉེར་
 ལཱ་འི་སྟོར་བ། ལྷུང་ལྷ་འཛག་སྟོམ། འག་བཤལ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབབས། འབ་བཤལ་སྟན་
 བརྒྱད་མ། བདུད་ཅི་ད་བྱིད་གྱི་སྟོར་བ། མའི་བཅུད་ལེན། བསེ་མོག་གི་བཙོས་མ་རྒྱ་ཤའི་ཞལ་
 གདམས། བསེ་མོག་གི་ཞལ་གདམས། རྟོད་འཛངས་གྱི་བཙོས་ཆེར་སྟོན་ཅན་གྱི་སྟོར་བ། རྟོད་
 འཛངས་གྱི་བཙོས། རྒྱུང་བཙོས་གསང་བའི་ལོར་བ། རྟོད་འཛངས་གྱི་བཙོས་ཐུར་དུ་སྟོར་བ། རག་པ་
 མི་བརྒྱད་གྱི་སྟོར་བ། གནམ་ལྷགས་བྲལ་བའི་འཕྲལ་བཤལ། ཐེལ་ཆོད་མར་པོའི་རྒྱ་གདམས། ལྷ་
 བཅུད་རྒྱལ་པོའི་སྟོར་བ། བསམ་འཕེལ་གྱི་སྟོར་བ། བསམ་སྟེ་ནང་སོའི་སྟེལ་ཐོའི་ཡིག་རྒྱུང་། བྱ་བྱུང་
 ཟབ་གནད་དོ་རྩེའི་གོ་ཆ། ལྷགས་ཤིལ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུང་གསུམ། ཟངས་ཐལ་གྱི་སྟོར་བ། འག་ནད་ཀྱན་
 སེལ། ཐོ་ནད་ཆ་གང་གི་སྟེ་འཛམས་བདེ་བའི་བྱ་བ། མུ་ཆང་དོ་རྩེ་པ་ལམ། རྒྱ་ཆའི་ཆང་སྟོར། ལྷམ་
 སྟན་པོ་མཆར་ཤིལ་བ། མིག་སྟན་ཤིག་རྟ་སྟོ་ལྷགས། མིག་གི་གསལ་བྱེད། མིག་གི་མན་ངག་ནད་
 ཤིགས་ཀྱན་འཛམས། ཙུ་ལྷའི་མིག་བཤལ། མིག་ནད་ཀྱན་པན། མིག་གི་ལིང་སྟགས་ཨ་བ་བདུན་
 སྟོར། ཡུ་མོ་མདེའུ་འབྱིན་གྱི་ཞལ་གདམས། གཡུ་ཐོག་པའི་སྟན་སྒྱུང་ཟབ་མོ། བསེ་དྲི་མནམ་སེལ་དྲི་
 ཞེམ་ཀྱན་རྟ་ཡིད་འཕྲོག་ བུ་དང་ཤ་མ་འདོན་པའི་བཙོས་ཐབས། ཆང་རྟ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ གཉན་
 བཤལ་བདུན་པའི་སྟོར་བ། གདོན་བཤལ་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ། དབང་ཤིལ་གྱི་ལག་ལེན། བྱལ་
 ཐོབ་ཚྭ་པའི་བྱུག་ལེན་ཡིག་རྒྱུང་། རིན་ཆེན་དཔལ་རྒྱའི་བསྟན་བཙོས་ལས་དུག་ལས་གཞན་པའི་
 སྟན་སྟོར། མཆེ་བ་རྟ་ལའི་བཙོས་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་། མཆེ་བ་རྟ་ལའི་སྟོས་བཙོས་
 བདུད་ཅི་བུམ་པ། མཆེ་བ་རྟ་ལ་བཙོས་པའི་ཞལ་གདམས་གཤམ་སྟོན་བྱུང་། སྟོ་སྟོར་འཆི་མེད་སྟན་
 གསུམ་བདུད་ཅིའི་མན་ངག་ བྱལ་པའི་ངག་གི་རྟོགས་པ་འགོལ་བ་རྒྱ་གཞི་སྒྱུད་བྱངས། དོ་རྩེའི་ཆོག་
 རྒྱུང་། དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུང་གི་འགྲེལ་པ་ལག་ལེན་བྲིགས་སུ་བསྐྱེདས་པ། བྱལ་པ་དཔལ་རྒྱའི་བསྟན་
 བཙོས་མཁས་པ་གཞོན་ཅུ་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱིགས་པ། འཕྲལ་སྟག་བཟོ་བའི་ལག་ལེན། རྩས་ལ་བརྟེན་

པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་དྲག་པོ་མེའི་འཁོར་ལོ། བདུད་ཅི་ལྷའི་བཅུད་ལེན་ཆེ་འཛིན་ཀྱན་པན་ཆེན་མོ་
ནམས་དང་། ཐེམ་མེད་དུ་གྲགས་པའམ་སྤྱི་མ་ཁོ་བོས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པ།

ཟུར་མཁར་བའི་གསུང་གས་ལ། སྤྱི་འཛོམས་དོ་རྩེ་པ་ལམ་གཞང་འབྲུམ་བཙུག་པའི་མན་
དག་ནད་པལ་ཆེ་བ་ལ་པན་པ་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་སྤུལ་བ། ཤིག་བསྐྱང་གི་གདམས་པ། ཀ་བཞིའི་མིག་
བཙུག་སུ་གྲགས་པ། གྲོལ་མ་གྲང་ཐབས་ཀྱི་བཙུག་། དེའུ་འབྲུལ་བཤིག་གི་གདམས་པ། བདུད་ཅི་
ལྷོན་ཤིང་གི་བཅུད་ལེན། རོ་རྒྱས་ལྷུ་རྩེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ ལྷེ་བཙུག་ཟབ་ཁྱད་ཅན། དབྱར་རྩ་
དགུན་འབྱུང་སྤྱོད་པ། དཔལ་རྒྱ་བདུན་སྤྱོད་། ཟངས་ཐལ་ཉེར་དྲག་པ། སྤྲོན་སྤྱི་རིགས་ལྷའི་བསྐྱོད་པ་
ཀྱན་བཟང་ཆངས་པའི་ང་ལོ། མགོན་པོ་གཡུ་ཐོག་པའི་བསྐྱོད་པ་དད་ལྷའི་བསེལ་ཟེར་རོལ་པ། དོ་རྒྱན་
རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པ་འབྲུ་མིན། མ་ལྷུ་དྲག་ཐབས་འབྲུགས་དང་བསྐྱོད་པ་བཙུག་ཐབས། ཆད་པའི་
བཙུག་མར་ཀྱི་ཉིང་ལ། མིག་གི་བཙུག་ཐབས། རྩ་བའི་བཙུག་ཐབས་ཐོས་བྱེད་སེམས་དགའ། ལྷེ་
འབམ་གསོ་བའི་མན་དག་ཅེ་སྤྱང་དྲག་པ། ལྷག་སེང་ཁ་འཐབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ། སོ་རྩའི་གདམས་པ། ཡེ་
ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་གདམས་པ་རྩེས་ཀྱི་གཏུམ་པོ་འབྲུ་མིན། དྲི་ཆོག་དཔལ་དཀར་མེ་ལོང་གི་དུམ་ལ།
དྲི་ལན་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། སྤྱོས་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས། གསུང་མགྲར་ལེ་ཆོན། འབྲུངས་
རབས་ཉུང་ལ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་སྤྱི་བའི་ལྷན་ཐོག་སྤྱོད་པ། ཟུར་མཁར་བའི་གསུང་རང་མིན་
འབྲུ་བསམ་རུང་ཁ་གཡར་སོགས་སྤྱོད་པ་གཏོགས་གས། གསང་བའི་ཁྱོ་ཡིག་གི་ཡང་སྤྱི་བའི་བསྐྱལ་པ།
མིག་གི་གསལ་བྱེད་སྤྱོད་པ་རེ་མ། གསལ་བྱེད་སྤྱོད་པ་རེ་། ཏྲ་རི་མའི་མདེ་ཐུང་། རིན་པོ་ཆེ་གཏོང་ཚུལ་
ཀྱི་ཟེན་བྱས། ལྷེ་འབམ་གསོ་ཐབས། ཀྱང་འབམ་སྤྱོད་ཀྱི་གསོ་ཐབས། སོ་རྩའི་ཆོ་བྱེད་སྤྱོད་པའི་
གདམས་པ། སྤྲོན་ཡིག་མན་དག་ཐོར་ལ། ལྷག་མ་ཁ་རལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མན་དག་ཐོར་ལ། འཇར་
ནག་གི་བཙུག་ཐབས་འབྲུ་མིན། མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་པ་ཚན་ཀྱི་མགོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ། བཟང་
དྲག་ལ་དོའི་སྤྱོད་པ། བདུད་ཅི་རལ་བའི་སྤྱོད་པ། ལྷེ་སྤྱོད་ཀྱི་བཙུག་ཟབ་ཁྱད་པ། ཀྱང་འབམ་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། འབྲུམ་ནད་གསོ་བ་སོགས་ཀྱི་མན་དག་ཐོར་ལ། རིལ་དམར་ཀྱི་སྤྱོད་པ།
འཆི་མེད་དཀར་པོ་དྲག་སྤྱོད། མོ་གཙོང་གི་ལག་ལེན་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་པ། འཕྲང་བསྐྱུང་རིན་ཆེན་ལྷེ་བརྒྱ།

ལྟེ་ལ་རྒྱ་འཛུགས་ཐབས། རིག་ཆེན་སྤྱི་དཔལ་ལ། གྲུ་གུམ་བདུན་པའི་སྒྱོར་བ། ཤ་དུག་གི་སྒྲོམ་བཅོས།
 ལྟེ་འབམ་གྱི་བཅོས། དདུལ་ཆུའི་སྒྱོར་བ། སྤྱི་རྒྱུ་གསོ་ཐབས་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་རྒྱུ། མེ་རྩེ་ས་
 དམར་འཁྲིད། ཐོག་ཁྱུག་འཕུལ་འཁོར། བ་རོ་གསུམ་སྒྱོར་གྱི་ལག་ལེན་སྤྱི་འཛོམས་རིལ་བྱ་དམར་པོ།
 ཆ་ཕྱིག་སྒྱོར་བ། འབམ་བཅོས་གསང་བའི་ལྷུང་ལམ། རིལ་བྱ་དམར་ཆུང་གི་གདམས་པ། གི་མང་ཡན་
 ལག་བདུན་པ། སྤྱི་ལྷན་བརྒྱུད་གྱི་སྒྱོར་བ། སེར་པོ་དགའི་སྒྱོར་བ། དཔལ་པོ་དུག་སྒྱོར། བཅོན་སྡེ་
 དུག་སྒྱོར། མིག་གི་རྩ་དྲ་གཅོད་པའི་སྒྲུབ་སྒྱོར། བཅོན་དུག་སྒྲུབ་མར་གྱི་སྒྱོར་བ། བཅོན་དུག་སྒྲུབ་
 མར། འབྲུམ་པའི་སྒྲུབ་སྒྱོར་ཆོ་འཛོན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲུམ་མིན། མགོ་རྒྱུད་གི་བཅོས་བདུད་རྩི་བུམ་བཅུད་
 འབྲུམ་མིན། མིག་གི་འདེབས་སྒྲུབ་པ་ལའི་སྒྱོར་བ་འབྲུམ་མིན། བསེ་རུ་བཞི་པ་འབྲུམ་མིན། ལུ་ཟེ་སྒྲུག་སྒྱོར་
 འབྲུམ་མིན། རྒྱུ་འབམ་གསོ་ཐབས་དོ་མཚར་གསང་མཐོ་འབྲུམ་མིན། ཕྱི་རྒྱུད་ལས་བཅོས་དགོས་བརྒྱ་
 རྩ་གཅིག་གི་གསོ་ཐབས་མན་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་། བུམ་བུའི་བཅོས་ཐབས། སེམས་བཅོས་ལུན་པ་བྱོད་
 འདེབས། རིམས་བསྐྱུང་དམར་ཐོད་རིལ་བྱ། དཀར་པོ་ཆེག་བྱུང་བྱུང་ཁུངས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་དག་
 དུག་བསྐྱུང་དང་བཅས་པ། མཚོན་བསྐྱུང་སྒོག་གི་གོ་ཆ་དཔེ་རིས་དང་བཅས་པ། མཚུངས་མེད་དག་གི་
 དབང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཛོ་བཅོས་ཞལ་གདམས། ལྷོན་གི་དགོས་སུ་གྲགས་པའི་རོ་བཅོལ་
 མཁྱིས་པ་ཤ་ཡ་དཀར་སེར་གྱི་བཅོས་ཐབས། ཉམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པས་བཅོས་པ། མཚུ་ཤོར་འཛེམ་པ་
 གོལ་མ་སྤྱི་བུའི་བཅོས་ཐབས། རྟེན་དང་བཅོས་པ། ཐོར་བའི་བཅོས་ཐབས། དཀར་ཆག་འཆད་ཆུལ་
 དང་བཅས་པའི་གྲོང་མོ་རྣམས་ཉེ་ཁྱོན་དཔེ་ཆོན་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་པོད་ཤལ་ཁྲ་མོ། སྤྱི་དོན་ནམ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་གནད་རྣམས་ལ་དྲི་ཆོག་དཔལ་
 དཀར་མེ་ལོང་དང་། ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར། རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དམ་ཡིག་རང་གཞན་ལ་
 ཕན་པའི་བསྐྱུང་ཆ། ཉམས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་སྤྱི་དང་བསྟོད་ཆོགས་སྒྲོར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་
 བཤད། རྒྱག་ཆེན་དང་གཅོད་ཡུལ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་པོད་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་
 པ་ཞིག་ལེགས་བཤད་གསེར་བྱར་སོགས་བཀའ་རྩིས་ཀྱང་མང་།

ཤར་ཕྱོགས་མཛོན་དགའ་ཞེས་བྱ་བར་གཉལ་ལོར་བྱར་གསུམ་ཨེ་ཉང་གོང་དང་བཅས་པའི་

སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲུངས་དཔེ་ལམ་སྒྲན་རོ་གསལ་བྱེད། རོ་སྒྲོར་ལྷགས་གྱི་
འཕྲེང་བ། བདུད་ཅི་རྩིང་བ། བདུད་ཅི་གཏེར་མཛོད། སྒྲན་གྱི་བྱིངས་ལ་སོགས་པ་རོ་རྩལ་ཞུ་རྩེས་རོ་
པོ་རིས་ཆེ་ག་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ནམས་འཆད་ཅིང་སྒྲན་རོ་
སྒྲོད་པ་སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོ་རིག་གི་བསྐྱར་པ་སྤེལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་
པ་དངོས་སུ་མ་བཞེས་ཀྱང་སྤྱི་ལྟར་རྒྱུ་ཆོས་བཅུན་པའི་རོ་མོ་དང་སྤྱི་སོགས་མེད་ཅིང་དགྲུང་ལོ་ཉི་
ཤུ་ཚུན་ནས་ག་ར་རབ་འབྲུམས་པ་དང་མཛལ་བས་སྒྲོད་རྩེན་སྒྲོ་ཐག་མཛད་པར་གྲགས། ལམ་གྱི་
གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དུ་མཆོན་ལྷན་རིག་མ་གསང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར། སྤྱབ་པ་དང་བརྒྱལ་
ལྷགས་གྱི་སྒྲོད་པ་མངོན་པར་གཤེས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན། འདི་ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་བོས་
བསྒྲིགས་པ་འགགས་པ་མེད་པ་ཡི་གའི་གཏམ་དུ། རྩོགས་ཆེན་སྒྲོར་ལ་བཀའ་ཚུལ་མཛད་པ་དཔེ་
ཁྲབ་ཆེས་གཤིས་འགོག་མ་བྱུང་བ་ལས། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་ཕྱག་ཆེན་དང་གཏེར་བརྒྱས་འདོན་
པའི་རྒྱལ་མཛད་པ་སོགས་ནི་བསྒྲིགས་པ་པོ་རང་ཉིད་གཏེར་དང་རྩིང་མ་སྤྱན་འཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་
པ་ལས། རྩེས་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་སྤྱིང་ཏིག་སོགས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བཞིན་
དུ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མཛད་པར་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་བཞེད་པ་དོན་ལ་གནས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་གིང་ལྷག་གོ་བཞིན་སྒྲ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྟ་ལ་སྒྱུའི་བཀོད་པ་བསྐྱས།
རང་གི་གཙུང་དཔོན་རྩིང་བཅུན་དང་། ཆ་པོ་མི་འགྲུར། སྒྲོ་བ་མ་ཕྱག་དཔོན་དང་ཆེ་འབུམ་ལ་སོགས་
པས་སྤར་བཞུ་བར་ཉི་བ་ན་གདུང་གིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་གྱུར་པས་ཀྱན་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཆོ། བམ་མཁའ་ལ་
འོད་སྒྲ་ཆོགས་འཛིན་པའི་ཁོངས་ནས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྒྲ་གྲགས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་པས་ཡི་རངས་གིང་
མོས་པ་གཏིང་རྒྱུག་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་སྤྲོད་རྣམས་གྱིས་རིངས་སྤངས་སུ་ཞུགས་ལ་ཕུལ་
བས་འཇའ་འོད་སོགས་རྟགས་སུ་མོགས་པ་བྱུང་།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཕྱོགས་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་མ་བཞེ་
ཞེས་གྲགས་པ་ལས། མན་ངག་མཐར་ཕྱིན་མི་འགྲུར་ཆོ་བརྟན། འཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱག་དཔོན་

བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས། ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཆོ་འབུམ་དོ་རྗེ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་ལི་ཆུང་བསྐྱ་
 སྐྱབས་དང་བཞི། གཞན་ཡང་ཕྱིན་སྐྱབས་ལྷགས་པའི་སློབ་མ་བརྒྱད། ཤེས་རབ་ཙན་གྱི་སློབ་མ་
 བཅུ་དྲུག་གྲགས་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ། སྐྱ་དྲགས་ཙན་གྱི་སློབ་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་དུ་མ་ཞིག་
 བྱུང་བ་དེ་དག་ལས། སྐྱེམ་པ་ཆོ་འབུམ་དོ་རྗེའི་སློབ་མ་ཆོད་བར་གིས་རྩ་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བ་སྤྱིང་བོ་
 སྤྲོད་པ། བཤད་རྒྱུད་ལ་ཆོག་དོན་ཉི་མ། མན་རྒྱུད་ལ་བདེ་བའི་འདོད་འདོ། ཕྱི་རྒྱུད་ལ་ལག་ལེན་
 གསལ་བྱེད་བཅས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྲོན་དབྱེད་ལག་ལེན་ཆོད་བར་བརྒྱ་རྩ་དྲུག་སོགས་པ་རྣམས་
 བརྒྱམས། སྐྱེས་མཆོག་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅུ་གས་སོགས་མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་དབང་ལྷག་དང་། བོད་
 རྒྱལ་བོའི་མདུན་ན་འདོན་སོགས་དཔལ་མཛེས་བརྒྱལ་མོད་རིམ་པར་བྱོན་པ་སྐྱ་བའི་བརྒྱུད་སྟོད་
 ལུང་སྤྲང་གོང་དུ་བལྟམས་ཤིང་། ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་དྲན་པར་རང་ཉིད་ནས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། མཆོ་སྤྱད་ལྷ་ཁང་གི་མཁན་པོ་དང་བསྐྱེ་གནས་ངོ་བོ་ཡབ་ལྷ་དཔལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་
 བཞུགས་པ། ཐུག་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བསྐྱེན་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་གསོ་རིག་པ་
 མཁས་པ་རྩོ་བོའི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ཤུ་དབང་ལྷག་དང་རུས་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་
 པའི་མཆོན་སྐྱ་བ་ཤུ་དབང་ལྷག་གམ་མཆོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེས་ཁོག་འབུགས་ལེགས་
 བཤད་དཔལ་དཀར་མེ་ལོང་། ཕྱི་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་བཀའ་གནད་གསལ་སྟོན་རིགས་ལྷའི་གསལ་བྱེད་
 མེ་ཏོག་འཕྲེང་བ། ལག་ལེན་སྤྲོད་འཕྲིད་དུ་སྤྱེབས་པ་སྤྱིང་བོ་བསྐྱེས་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། སྤྲང་ལུ་
 ཆོས་རྗེ་སོགས་ལུ་སློབ་ཀྱང་མང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བྱུང་མཐའ་རིང་ལུགས་པ་དྲགས་སྤྲོན་དོ་རྗེ་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སློབ་མ་དྲང་སྟོང་དོན་བྱུང་དར་ཞེས་སྤྱི་འབྲུལ་གྱི་གཏེར་ཡང་བཏོན་པ་དེའི་མི་རབས་
 གསུམ་པ། ཀམ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱ་སྤྲོན་དང་སྤྲོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྐྱོ་འཇའ་གནད་སྟེ་
 འཆད་ཉན་ཚུགས་པའི་འཆོ་བྱེད་བསྐྱ་དཀར་པོ། དེའི་སྤྲོས་ཀམ་པས་བསྐྱོ་འཇའ་སོགས་གཟེངས་
 བསྟོད་ཅིང་། རང་མེས་གྱི་སློབ་དང་སྐྱེམ་པ་ཆོ་འབུམ་ལ་གཏུགས་པའི་ཟུར་མཁར་བའི་ལུགས་ལ་
 སྤྲངས་པས་བྱར་བོ་པཎ་ཆེན་ཞེས་མཆོན་ཐོགས་ཤིང་སྟོ་བརྒྱུད་དུ་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་དར་བར་
 མཛད་པ་བོ་དེས་རྒྱུད་བཞི་གའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁོག་འབུགས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྟེ་མ། བྱེ་བ་

རིང་བསྐལ་གྱི་དཀར་ཆག་སོགས་མཛད།

གྲང་བླ་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཟུར་མཁར་བའི་ཞལ་ངོར་བྱོན་པ། ཐོག་མ་ཆེ་བརྟན་རྒྱལ་དང་།
 ཀམ་འཕྲིན་ལས་པས་གཙུག་ཡུལ་བཞེས་པའི་མིང་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ན་མ་རྒྱལ། ཀམ་པ་བརྒྱད་པ་
 མི་བསྟོད་དོན་རྗེས་ལེགས་བཤད་འཛོལ་དང་། ཞུ་དམར་བས་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། རང་གི་མེས་པོའི་
 འབངས་རྣམས་སུ་མཆོན་བཏགས་པ་ནི། བརྗོད་མ་ཁད་པ་ལྟར་ཟུར་མཁར་བའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་
 དགུ་པའི་དཀར་པོ་ས་སྤུལ་ལ་འབྱུངས། རྒྱུ་རྩ་ནས་གོང་མའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོད་དབྱེད་མཛད་ཀྱང་བར་
 རྒྱབས་སུ་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ལ་ཐུགས་གཞོལ། ཀམ་འཕྲིན་ལས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གྲ་ལེགས་
 བཤད་གྲིང་དུ་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྤྱངས། སྟོགས་ལོ་འཕ་སྟོན་གྲུབ་ལོ་ལྷ་བར་སྟན་པས་གསལ།
 རྗེ་ཀམ་པའི་གསུང་བཞེན་སྤྲུང་མཆོ་སྤྲུང་མཁན་ཆེན་པའི་སློབ་མ་གྲང་བླ་ཆོས་རྗེའི་བྱུང་དུ་གཏུགས་ནས་
 གཡུ་ཐོག་སྤྲིང་ཏིག་གི་དབང་ལུང་། རྒྱུད་བཞི། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་སོགས་མང་དུ་ཞུས། བྱང་བ་རིགས་
 ལྷན་དང་མའི་ཉི་མ་ཡབ་སྲས་དང་ཐོག་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཚུན་བྱང་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་མི་
 གསལ་ཡང་རྒྱན་པོའི་ཁ་འཆེམས་སུ་བྱུང་བས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱི་
 མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་བྱུང་གནས་བྱང་བ་སྤྱུ་མཆེད། དཔོན་ཆང་པན་དར་བ། མངའ་རིས་ཕྱག་སྦྲན་
 རིན་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་པོ། ལྷ་གེ་བ་འ་བ་ཆེ་རིང་། བི་བྱའི་དཔོན་པོ། ལྷག་པའི་ཆ་བོ། བྱང་སྟག་ཅེ་འཛོ་
 བྱེད་རྣམས་དང་། བྱང་པར་ས་སྤྱུ་སྟན་གོང་དུ་བྱང་ཏིའི་ཞལ་ངོ་ཡབ་སྲས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ།
 དེའི་རང་འགྲེལ། ལྷ་ཟེར། ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད། གསེར་བྲེ་དཔལ་བྲེ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གསལ། སྤྲིང་ཏིག་
 གི་ཆོག་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་བཏགས་པས་གཡུ་ཐོག་པས་ཡིག་ཆ་ཁོ་ན་རྩེད་གཙོད་དགོས་པར་གོ་ནས།
 ཉང་སྤྲད་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བཙུལ་བས་གཡུ་ཐོག་པའི་ཕྱག་རྒྱེག་མའི་རྒྱུད་བཞི་གསེར་མཆོན་རྟེན་
 པར་གྲགས། དེར་ས་སྟོན་དབང་རྒྱལ་གྲགས་པས་མཐུན་རྟེན་སྦྱར་ཏེ་ལོ་བཞིའི་བར་རྩ་བཤད་འགྲེལ་
 པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་བརྩམས། དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་ཆོག་
 གི་ཡི་གེ་ལྷ་སའི་དོན་པོ་ལ་ལན་གསུམ་སྦྱར་བས་ཕྱོགས་མཐར་ཁུབ་ཅིང་ལན་མ་བྱུང་བས་ནང་སོ་
 དོན་ཡོད་པ་སོགས་སློབ་མ་འབྲས་འགྲེལ་པ་དགོས་ཚུ་ལ་ལྟར་རང་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཕྱ་ཆོམས་མཛད་

ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མ་གོ་བར་མངོན་ཞིང་། ཏུས་ཐོག་དེར་གསོ་རིག་འཛིན་པ་དོལ་མདའ་ཉང་ཁང་པ།
འཕྱོང་རྒྱས་རོལ་ཁོང་པ། སྤེ་བ་ལྷ་ས་རྫོང་པ། ཡར་ཁྱུང་གཅེས་གྲོང་ནང་སོ་དོན་ཡོད། སྤྱི་མ་ནས་སྤྱ་རྩ་
ཆོད་བང་། སྤྱིད་ཤོད་ན་བོ་སྤོ་གོས་བརྟན་པ། ཀོ་རབ་གད་ལ་བ་རྣམས་དང་། ཆན་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ་
ལ་སྟོད་བྱང་ནས་བདག་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱུང་བ། རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་སོགས་
དང་ཏུས་མི་མཚུངས་ཤིང་། སྤྱིའི་བབས་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཀྱ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཙམ་དང་དེ་སྐབས་
གསོད་བྱུང་དར་བ་རང་མ་བྱུང་འདུག་ནའང་། གང་ལྟར་དེ་དག་གི་ལན་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་ཐུགས་ལ་མ་
རངས་པས་རང་ལན་ཆན་པོའི་ཁ་ཆེམས་མཚན་མོ་སུན་ནག་གི་སྟོག་འོད་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་མཛད། རང་
ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་པས་དག་པའི་རྒྱུད་པར་དུ་བརྟོ་བའི་སྤྱན་བདག་རིན་སྲུངས་སུ་ཞུས་པར་ཐོག་མ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་ཀྱང་ཐུག་ཏུ་མ་ཞེས་བསམ། ད་ལྟ་ག་ཐང་རྒྱུད་ཀྱི་པར་བྱང་དུ་ཡར་རྒྱབ་པའི་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་བརྟོད་རྟེན། སྟོན་ཆད་འདི་ལྟར་བཞུད་དོ་ཞེས། །དུ་མས་ངལ་བརྒྱ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་། །བྱ་རོག་
ལྷ་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཀྱུན་གྱི་དཔལ་དུ་མ་གྱུར་རོ། ཞེས་བྱུང་བའི་ཐུང་ཆོག་གསུངས། སྤྲུང་
ཡར་རྒྱབ་པས་སྤྱན་བདག་མཛད་དེ་བརྟོས་པ་དེང་སང་ག་ཐང་དུ་བཞུགས།

དང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་འགོག་པ་མེད་པ་ཡི་གཏེ་གཏམ་ཆེན་པོ། རྣམ་ཐར་
གསོལ་འདེབས་དད་པའི་རོལ་མཆོག་གསར་པ། དང་སྟོང་རྣམ་གཉིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ་བྱ་རྒྱུ་
གདུང་སེལ། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་བཞུགས་ཚུལ་གཤམ་སེལ་ཆེན་མོའི་ནང་ལྟར་དཀར་ཆག་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་དེའི་ལྟན་ཐབས་དད་ལྟན་སྤྱི་པའི་མེ་ཏོག་བྱང་བའི་བཀའ་སྐྱབ་ཀྱི་ལན་དཀར་པོ་ཆོག་
ཐུབ་བམ་དབང་པོའི་ལག་ཉལ། རྒྱུད་བཞི་བཀའ་བསྟན་གྱི་འགལ་སྟོངས་ལ་བྱེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ། ནང་ལྟར་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས། གསང་བ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་པ་མཁས་
པའི་དབང་པོ་གོང་མ་ན་རིམ་དང་། རྒྱད་པར་རང་རིགས་ཀྱི་རྗེ་རྣམས་སྤྱི་དོན་དཔལ་དཀར་མེ་
ཡོང་གི་དུམ་བུ་ཙམ་ལས་བྱིངས་དང་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བོད་ཤལ་བྲ་མོ་སོགས་ཡོད་འདུག་པ་སྤྲུང་
ཕན་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་བྱུང་དཔལ་དཀར་མེ་ཡོང་གི་དུམ་བུར་རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་སོར་གནས་རྒྱུད་ནང་

ལྟར་མཛད་འདུག་པ་དང་། སྤྱ་རྩ་ཆེ་དབང་གི་ཡིག་ཆར་གྲོས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོའི་བཞུགས་པ་ལྟར་
 དུ་ཁ་འཕངས་འདུག་པས་རྗེ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་ཞིབ་ཆ་ལྷགས་དེ་དང་མཐུན་པར་གོ་ཞིང་། རང་གི་སྤྱི་མའི་
 སློབ་དཔོན་མཆོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་གསོད་གྱི་རྩ་
 ཆེར་སློག་པ་ནི། ས་པའ་གྱིས། གཏིང་ནས་ཉམས་པའི་བྲེལ་འདས་རྣམས། རང་གི་གཏམ་རན་པོ་སོར་
 ཟུང་། ཀའ་ཙའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་རིགས་འགའ། ཁ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་།^{༡༠༩} ཞེས་པ་ལྟར་རམ་
 འཕལ་སྤྱད་གསོ་དབྱེད་རང་ལྷགས་གྱི་མགོ་སློག་ནང་ནས་བཅག་པ་དེ་དང་། གཡུ་ཐོག་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་
 སོགས་སྤྱི་མའི་ལྟ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཆོགས་གྱི་འཕྲེང་བ། སྤྱན་གྱི་རོ་རྒྱས་ཁྱེས་རྗེས་གྱི་རེ་ལུ་མིག་
 རྣམས་སྤྱི་མའི་དོ་རྗེ་པ་ལམ་ལ་མིག་ཕྱག་པ་ལྟར་མཛད་པར་སྤྱད་སྤྱད་བྱ་བ་རྒྱས་པ་དང་མཆུངས་པ། གོང་
 སྤྱན་དཀོན་ཙོག་ཡན་དར་ལ་བྱི་བ་ཙུ་ཏའི་འཕྲི་ཤིང་། པ་སྤྱམ་ལོ་བྱེད་ཀྱན་ལེགས་པར་བྱི་བ་སློགས་ལ་
 འཕྲུག་རོགས་དང་། དྲིས་ལན་ལེགས་བཤད་སྒྲུགས་པ། རྒྱ་ཐིགས་ཉིན་བྱེད་འོད་མཆོ། དབྱར་སྤྱིས་རྩ་
 སངས། ག་བྱར་གྱར་ཀྱམ་ཨ་ཀར་ཙན་དན་སོགས་གྱི་སྤྱོན་སེལ་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་བཞི་པར་བཀོད་
 མཁུག་ཙོམ་གྱི་སྤྱོན་སེལ། རྒྱ་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་བཤད། འཕན་ཡུལ་གྱི་སྤྱན་པ་རྒྱུང་ཁམས་ལངས་པའི་དྲིས་
 ལན་དབྱར་ཉིད་ཁྱེན་ཐིགས། མ་རྒྱའི་དྲི་ལན་སོགས་གསོ་དབྱེད་སྤྱོད་ལ་མང་བ་དང་། སྤྱན་རྒྱ་ཏུ་མེ་
 ལོང་མའི་མེ་ལོང་མ་སོགས་རིག་གནས་གཞན་ལ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཁ་ཡར་སྤྱང་།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་གཡུ་ཐོག་པ་དང་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཀམ་པ་མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་
 གསུམ་ལས། གསོ་དབྱེད་དོས་གྱི་སློབ་དཔོན་སྤྱང་བུ་ཆོས་རྗེ་ཡིན་འདུག་པ་དང་སྤྱན་རྒྱ་སྤྱོན་གྱུ་བ་
 ལོ་རྩ་བའམ་སྤྱོགས་ལོ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སུ་གྲགས་པར་གསན་འདུག་ཞེ་སྤྱི་མའི་རིགས་གང་དུ་འང་
 བསྒྲགས་སྤྱོགས་མི་མཛད་པ་ནི། ཕྱི་མ་རྒྱུད་དུ། སློབ་དཔོན་གསང་ཁྲིང་རང་ཆེ་འབྲིན་པ་དང་།^{༡༡༠} ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་འདྲ་ལ། ཕྱི་རྒྱུད་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་དང་སྤྱན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གང་དག་
 བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱན་པ་རྣམས་གྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱི་ནང་
 གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་འབྲུགས་བྱང་སྤྱོད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་སློབ་གར་གཏན་
 པ་མེད་པའི་མཆོད་སྤྱོན་གྱི་སྤྱོད་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་གཉིས་གཤམ་མ་ཆང་བ་སྟེང་གི་བ་གྱིས་བཏབ་

པའི་མཛད་འཕྲོར་ལུས། སྐྱེ་བའི་རིགས་བཀའ་གཏེར་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་ནས་ཟེན་པ་དང་རང་
 ཉིད་ནས་སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་ཆེད་དུ་སང་པའི་སྡོད་པ་མ་བསྟན་ན་རང་གར་ཁས་བླངས་པར་ངེས་པ་
 མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོང་རང་གིས་རྒྱ་མ་སྤུ་མིའི་སྐྱེ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ་ལྷ་དཔར་བས་ངོས་འཛིན་
 མཛད་པར་གྲགས་ཤིང་། སྟན་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྟག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་རིག་གནས་གཞན་ལ་ཉོལ་
 ཅམ་སྤངས་པའི་སྐད་གཡུ་འབྲུག་སྡོན་མོ་ལས་གསོད་བྱེད་ལ་བྱུང་མཁར་གོང་མའི་ཤུལ་ཟེན་ལྟ་ཞོག་
 སྐྱེམ་པ་ཆེད་བར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་མངོན། གཞིན་ས་རང་གི་སྟོབ་རྒྱན་མཚོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་གྱི་
 གསུང་ལ་བྱུང་གསོད། བྱང་པ་སོགས་སྤྱི་རབས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རྟོག་གའི་རྟོག་པ་
 དང་སྟན་པ་གཤེས་པ་སོར་བཞག་གི་དགག་པ་སོགས་གསོ་རིག་ལ་མ་འབྲེན་པ། རང་གི་བཞེད་པའི་
 རྒྱུད་བཞི་པར་རྟོ་རིན་སྤངས་པས་ཐོག་མར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ལྟག་ཐོག་མི་འགོལ་བ་ཡང་
 ས་སྡོད་པ་དང་འཛིན་ཏེན་གྲགས་པ་དེ་གསེར་དང་ར་གན་མི་ནོར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གཞུང་དོན་
 འཁྱོགས་བཤད་སོགས་ཀྱི་མཚང་རིག་པར་མངོན་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་བ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་དང་
 བཅས་པའི་གསོ་རིག་སྐོར་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། བྱ་རོག་ལྟ་བུར་བ་བཞིན། །ཀྱན་གྱི་
 དཔལ་དུ་མ་གྱུར་རོ།^{༡༥} ཞེས་པའི་ཐོག་ཏུ་བབས།

མཁན་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ། ཁོ་པོ་རི་གསུམ་གྱི་ཁར་སྤྲོད་དུས་དང་། དང་སྟོང་ཆེན་པོའི་གཞོན་
 པས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་བྲིས་ཚུལ་འབྲུག་པ། དེ་མིན་ཁུངས་མའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྟོག་ཀྱང་མ་འབྱུངས་
 པར་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་རམ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱ་བ་གྲག་གིས་དར་རྒྱས་གྱིས་བཤད་རྒྱུད་རྒྱུང་
 སེལ་ལ་འགྲེལ་བ་སྤྲོད་གྱི་འཁྱུངས་དཔེ་དང་སྤྱི་རབས་སོགས་དང་། བྱ་སེང་གའི་མཚན་ཅན་ནམ་དུང་
 སྟོང་མཐུ་སྟོབས་དོ་རྗེའི་སྤྲོད་བྱེད་བྱེད་ཅིའི་གཏེར། དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་གི་སྤྲོད་བྱེད་ཟེན་བྲིས་
 སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་དང་དོ་ལྷན་གསལ་སྟོན་སོགས་བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་བཤུས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱིད་བོད་ནའོ་
 འཚོ་བྱེད་སྟོ་གོས་བརྟན་པའམ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བྱི་རྒྱུད་ལ་དཀའ་འགྲེལ་
 གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་། ཁོག་འབྲུགས་དང་སྟོང་དགོངས་རྒྱན། དུགས་པོ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་ལན་
 པས་བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་གྱི་འགྲེལ་ཞལ་གཤེས་བཅས་པ་དང་། མན་པ་གི་སྐོར་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་

བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་བོ་བདུད་ཅི་གསེར་འབྲེང་། འབམ་བཙུངས་སོགས་མང་བ་ནམས།

དེ་ལྟར་ཟུར་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱ། གསུང་པ་བོ་དྲང་སྤྱོད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས།
སྤྱད་པ་བོ་དྲང་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྤྱེས། འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ཅུ། དཔལ་མགོན་ཁྲུ་སྤྱབ། དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོ།
ཁ་ཆེའི་པར་ཆེན་ལྷ་བ་མངོན་པར་དགའ་བ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅན། མངའ་བདག་ཁྱི་སྤྱོད་ལྷེ་འཕེལ་བཙན།
གཏེར་སྟོན་གྲ་བ་མངོན་ཤེས། དབུས་པ་དར་གྲགས། རོག་སྟོན་དཀོན་ཚལ་སྤྱབས། རིགས་འདུས་
སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་བོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་ཡེ་
ཤེས། གཡུ་ཐོག་མཁས་པ་འབྱུང་སེང་། གཙང་སྟོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། མཁས་པ་དོན་གྲུབ་རིན་
ཆེན། བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། བྲང་ཏི་དཀོན་ཚལ་རྒྱལ་མཚན། བྲང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཕྲོ་
བྱེད་དེ་འདི་ཡན་བྲང་ལྷགས་གཏེར་མ་དང་། ཀྱུན་དགའ་བོ་དང་སྤྱོད་དཔོན་པདྨ་སོགས་འབྲེན་ཚུལ་
རྒྱས་བསྐྱུས་ལས་འདྲ་ཞིང་། དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཚལ་པ་དབང་གྲགས། མཁས་མཆོག་ཐུན་ཆོགས་
བཟང་པོ། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྩོམ་སྤྱེས་པ་ཆོ་འབྱུང་། བྲང་བོ་པར་ཆེན། དེའི་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་
བོ་ལྷ་བའི་དབང་པོ། རྒྱ་བྱལ་ནའོ་འཕྲོ་བྱེད་སྤྱོད་གོས་བརྟན་པའམ་སྤྱིད་ཤོད་པའི་སྤྱེས་མཛད་ཅིང་
བྲང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྲགས་ཉམས་སྤྱེས་བསྟར། རིན་སྤྱིངས་སྤྱེས་བཞུགས་པས་རིན་ཆེན་སྤྱིངས་པ་སེམས་
དཔར་གྲགས་པ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འདིས་གོང་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་གྱི་མ་མཛད། དེ་
ནས་སྤྱོད་ལུང་སྤྱོད་བྲང་གད་གསུམ་ཞེས་པའི་བྲང་ལོ་མི་རྒྱུ་པས་བཀག་པོར་ལུང་པ་ལ་བརྟེན།
རིན་སྤྱིངས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་གན་དུ་ཡིད་དབྱུང་གི་གསོ་དབྱུང་ལོ་བདུན་ཀྱི་རིང་བསྐྱབས། དྲགས་
པོ་འཕྲོ་བྱེད་ཀམ་ཀྱུན་ལན་དུ་ཡང་གཏྲུགས་པར་སང་འབྲོན་རྒྱུའི་ལུང་མོ་གཡུའི་མཚན་རྟེན་རོམ་ཚར་
བ་མིས་པས། འཕྲོ་བྱེད་ཀྱིས་ད་རིང་ཁྱེད་དང་མཇལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་འདུག་པས་སྤྱིད་ཤོད་ལྟ་
སའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་དང་སྤྱོད་དབྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ལོན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། གོས་
གནས་བརྟན་ལ་སྤྱིད་བྱུར་མཁལ་བྱུར་མིག་བྱུར་སོགས་བྱུར་མའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་འཁྲིད་ནས། པར་ཆེན་སྤྱོད་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞུས་པའི་མཚན་དྲང་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་བོར་
ཐོགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ལྷེམ་ཚུལ་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞུས་དུས་སྤྲོད་སྤྲོད་

རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་པོ་མཚར་བ་བྱུང་བར་གྲགས། བྱང་པ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཤིས་
སྟོང་སྟོང་ལ་གཡུ་ཐོག་སྟེང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་ཆོས་སྟོར་དང་བཅས་པ་གསན་པ་སོགས་གསོ་བ་
རིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཞིང་། ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་གྱི་འད་
བསྟན་གསུང་པ་མཛད། གཤེགས་པའི་ཆོས་གྲངས་ཀྱང་གཡུ་ཐོག་དང་དུས་མཚུངས། ལུས་སྟོན་ཡེ་ཤེས་
གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཀྱང་གྲགས།

འདི་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སྐས་བྱང་པོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དང་གཙུང་གཞན་ཕན་དབང་པོ། སྟོབ་
མའི་བྱ་པོ་གླིང་སྟོང་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་། བདག་གི་སྤྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་གསན་
ཡིག་གསྐའི་ཁྱུ་རྒྱན་ཀ་བར་རྒྱད་རྒྱུད་གསུམ་པོའི་བཤད་པ་ས་དབྱེད་དེལ་འགྲེམས་ལག་ལེན་རོ་སྟོང་
ཀྱི་དུས་དྲང་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནས་དེ་སྐས་དྲང་སྟོང་དར་རྒྱས། དེས་གཙུང་པའི་མཚན་
གཞན་ཕན་དབང་པོ། འདི་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙུང་སྟེ་ཆོ་བྱང་བས་གཞན་ཕན་གྱི་འགོ་དོན་རྒྱ་རྒྱུད་།
གཅེན་གྱིས་རྗེ་སྤྲ་མ་ཆེན་པོས་དབུས་མཆོད་ཡོན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་དང་། ལྷ་དབང་ལྷོག་ཏུ་
སྟོབ་གྲུའི་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་སྟོབ་མ་རྒྱ་དེ་ཀྱི་རྒྱ་གས་སྟོང་པ་བྲག་མུག་པ་དང་།
གཙུང་གི་སྟེར་གཡོག་ལྷ་བྱ་ནས་ལྷ་རྗེར་གྱུར་པ་ལྷག་བསམ་མམ་སུམ་དགའ། ཐོག་མ་གསོ་དབྱེད་
སྟོབ་གྲུའི་ཐོ་བཙུན་གྱི་གསུང་རྗེས་སུ་རྗེ་སྤྲ་མའི་བཀའ་དང་བཅས་བསྟར་སྟོབ་མཛད་པ་དར་མོ་སྟོ་
བཟང་ཆོས་གྲགས་སོགས་མང་པའི་གཙུང་གཞན་ཕན་དབང་པོ་ལས་བཞེས་ཤིང་། མན་རྒྱ་དེ་དང་
བཅས་པའི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི་དྲང་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནས་གླིང་སྟོང་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་འདིས་བྱང་བདག་བཀྱ་ཤིས་སྟོང་སྟོང་རྒྱས་ལ་གཡུ་ཐོག་སྟེང་ཐིག་གསན་ཅིང་ཁོང་རང་ལ་བྱུར་
ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ་གྱིས་གསན་དུས་ཡེར་པ་སྟོན་དེས་ཁེངས་པ་དང་། མཚོ་སྟོང་མཁན་ཆེན་གྱི་སྟེ་
བ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་གསན་ཡིག་ཏུ་གསལ།³⁰⁴

དེའི་སྒྲུལ་པའི་སྟེ་འབྲུལ་མེད་དེང་སངས་ལང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པར་བཞུགས་
པ་སོགས་ཞིབ་པ་གཞན་དུ་གསལ། གླིང་སྟོང་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནས་སྤྱི་ལྟར་སྟེང་ཉིག་དང་
བཅས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྟོང་བ་སྟོན་སྟོམ་འབྲང་རྒྱས་པ་གར་དབང་། དེས་རྗེ་མི་ལའི་ཡང་སྟེང་

རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་པ་རྗེ་སྤྱི་མའི་བཀའ་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཁྱབ་བདག་སྒོ་མཆོག་རྗེ་རྗེ་བརྒྱུད་དེ་
ལུང་བཞེས། ལུང་དང་བཤད་པ་ལག་ལེན་མཐའ་དག་གསལ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མཐུན་པ་
ཟུར་ལྷགས་ཞིག་ཐོབ་ནས་ལྷགས་འདིར་ལྷན་འབྲུལ་ཆད་པ་སོགས་བྱང་ལྷགས་ནས་གསོ་འདོད་སྒོ་མ་
པ་རྒྱུ་འདོད་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་། རྗེ་སྤྱི་མ་ཉིད་ལ་གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཉིག་དང་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་སྒོར་ལ་ནི་སྒྲུ་
ན་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲུན་མི་གསལ་བ་སོགས་གནས་དུས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་བཞིའི་ལྷགས་ལུང་ལྷ་བའང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲལ་བར་མ་གོམ། འོན་ཀྱང་གསལ་ཡིག་དང་མཐུན་གཤིས་ལུང་བརྒྱུད་ཟུར་ལྷགས་
འདི་ཉིད་ལྷགས་པའི་བརྒྱུད་པའི་གཤམ་གསལ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ། རྗེ་མཉམ་ཉིད་
རྗེ་རྗེ་ནས། སྒྱུར་རིགས་བཀྲ་གིས་དབང་ལྷག་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། རྗེ་གསལ་ཆེན་པ་བསོད་ནམས་
རིན་ཆེན། འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད། སྤྱིང་ལུ་བ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ། གསུང་སྒྲུལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྗེ་རྗེ། རིག་
འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། བེ་རོའི་ཡང་སྤྱིང་ཁྱབ་བདག་འབྱུང་མེད་རྗེ་རྗེ་བར་རོ།

གཞན་ཡང་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ལ་གྲུལ་གོང་ཁ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་མཛད་ཀྱང་།
བྱང་ཉིའི་པོད་དམར་དུ་གྲགས་པ་ལས། བྱང་ཉི་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་གིས་ངས། །སྤྱི་མའི་ཉི་ཐོག་སྒྲུན་
གོང་དུ། སྤྱོད་ལྷན་དགོན་ཅོག་བདེ་ལེགས་ལ། །ཞེས་བྱུང་བས་འདི་ནས་བྱང་ཉིའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་
མཁས་པའི་གོ་སར་སྤྱོད་ལྷན་གོང་སྒྲུན་པར་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ། དགོན་ཅོག་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་
གངས་རེའི་ལྷོངས་ན་གྲགས་པའི་གསོ་རིག་གི་ཡིག་ཆ་ཡལ་མོ་ཆེ་ལ་གཟིགས་ཤིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དུ་མའི་སྤྱན་བརྒྱུད་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོལ་དུ་བཏོན་ནས་རང་དང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡན་པའི་
ཆེད་དུ། རྒྱལ་པ་ཁྲིགས་སུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི། མན་ངག་སྤྱི་དམར་པོ། པོད་ནག་པོད་ཁྲ། སྤྱི་
རྒྱུད་ལ་དཀའ་འགྲུལ་གནས་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་མེད་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲུན་མིང་བརྗོད་
སྤྱོད། རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་འཕང་འགྲོལ་བའི་ཤོག་སེར་ཉི་པོད་བདུན་དང་། རྩ་རྒྱུའི་གནད་འགྲོལ་ཞལ་
ཀྱི་གདམས་པ་དམར་འབྲིན། སྤྱིའི་འབྲུངས་དཔེ་དོན་བསྟུན། རོ་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་སྒྱུར་སོགས་ཕན་ལུ་
བསྟུན་པ། ཁྱད་པར་རྒྱུད་ལ་མཆོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དག་འདེབས་པར་མཛད་པ་ལ་རྒྱུད་ཆེན་ཁྲ་མོ་བེ་
བུམ་སེང་ལྷེང་མར་གྲགས་པ་སྤྱོད་དོན་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་བལྟས་པ་ཙམ་ཀྱིས་གོལ་བར་བཞེད་པ་

ནམས་མཛད། གོང་སྤྲུལ་དཀོན་ཚུགས་པན་དར་གྱིས་བྱང་སྤོང་བརྒྱད་པའི་གསལ་འདེབས་ཐོགས་ལྷན་མ།
 སྤྲུལ་གྱི་བྱིན་འཁེབས་རབ་གནས་གྱི་ཆོག་སྤྲུལ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྒྲུབ་སྒྲོར། དངུལ་ཚུགས་པ་པའི་བསྟན་
 བཅོས་སྤྲུལ་ནག་ཆེན་མོའི་སྒྲོར་བ་རྒྱས་འབྱོར་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དཀར་ཆག། ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེ་
 ཡོང་མཐོང་གསལ། མན་ངག་གི་སྒྲོར་ལ་གསོ་རིག་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་མན་ངག་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་པོད་གསུམ་དུ་ཡོངས་པ་ཞིག་དང་།
 དེ་ལས་བསྐྱུས་པ་དགོངས་པ་དོན་འདུས། དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་དགོས་པ་ཀྱན་བསྐྱུས། དེ་དག་གི་
 དགོངས་དོན་སྤྱིར་བོར་བྱེད་པ་ལ་ཉམས་ཡིག་བརྒྱ་ཙུ་བ་གྲགས་པ་ནམས་མཛད།

གོང་སྤྲུལ་དཀོན་ཚུགས་པན་དར་ལ་སྒྲོབ་མ་ཀ་འཁྱིལ་དུ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཀ་བ་ལྷ་
 བུ་བཞི་ནི་སྟོད་དུ་མཁས་པ་མངའ་རིས་འ་བ་བདེ་ཆེན། སྤྲུལ་དུ་མཁས་པ་གོང་དཀར་གསེར་ཉོག་པ།
 བར་དུ་མཁས་པ་བྱུང་ཆོའི་བྱང་སྤོང་ལྷ་ལྷག་པ། སྤྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རོང་ཆོས་རྩེ་དང་བཞི། གཤུང་
 བརྒྱད་ནི་མང་མཁར་བདེ་གླིང་བ་ཉི་མ་གྲགས། བསམ་གཏན་དཔལ་བཟང་། ཐང་རིངས་པ་ནམ་
 མཁའ་བཀྲ་ཤིས། དཔོན་པོ་ཀྱན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། མངའ་རིས་ཤག་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་
 ལེགས་པ། རྒྱ་གྲོས་འཕགས་པ། བསམ་གྲུབ་བཟང་པོ་ནམས། དེའི་ནང་ནས་ལྷ་རོང་ཆོས་རྩེ་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསོ་རིག་གི་སྤྱི་དོན་ནམ། བཤད་པའི་སྒྲོལ་འབྱེད་སྤྲུལ་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་
 པ་ལྷ་རོང་པའི་སྤྲུལ་བརྒྱད་པེ་བུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། དེའི་དཔོན་པོ་ནམ་མཁའ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་རྒྱད་
 བཞིའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་སྤང་བ། ཙུ་མདོའིས་བྱུང་བསྐྱུས་དོན། རྒྱུད་ཀྱི་ནད་དང་གཉེན་པོ་གསོ་
 ཐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བསྐྱུས། མན་ངག་ཐོར་བུ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་སྒྲོར་བདུད་ཙུ་འཕྲེང་བ། གཙོང་སྤེ་བཞིའི་
 རོས་འཛིན་མཛུབ་རྒྱགས་མ་དང་། དེའི་བཅོས་ཐབས་དོ་རྩེ་ལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཛད། དེའི་སྤྲུལ་
 བྱང་སྤོང་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་སྐབས་སྤེ་པ་ལྷ་ན་པོ་ཙུ་བས་སྒྲོར་ཁ་བ་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ལག་ལེན་
 སྒྲོབ་པ་དང་། ལྷ་རོང་པ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་བྱར་པོ་པཎ་ཆེན་གྱི་སར་སྤྲུལ་ལུགས་སྒྲོབ་པར་བརྒྱུད་ས་
 བས་སྤྲུལ་ལུགས་སུ་འབྱུང་། འདིས་གསོ་དབྱེད་ལ་བྱུང་མཁར་པའི་ཆོས་འབྱུང་རི་ལྷ་པའི་སྤེངས་སྤྲུལ་དུ་
 བསྐྱུས་ཁ་དང་བཅས་བསྐྱལ་བཟང་བཤོད་པའི་སྤྲུལ་ལམ་མཛད་ནས་ཁོང་རང་གི་བརྒྱད་པ་ཆོ་དབང་

ནམ་རྒྱལ་གྱི་བར་ལྷན་ཅེ་དང་གཙང་པ་ནམས་གྱི་སྒྲ་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་སྟོབ་གྲུང་བསྐྱངས།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དོན་རྒྱལ་བར་ཉེ་ནས་སྟོབ་གྲུ་ནམས་ཆད་ནང་།
སྒྲར་གོང་མ་ལྷ་པོའི་ཆོས་སྲིད་གདུགས་དཀར་གྱིས་བྱུང་ནས་སྟོབ་གྲུ་ལྷ་ལྷུང་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་།
རྗེས་སུ་དེའི་བུ་ཆེ་བརྟན་དོ་རྗེས་རྒྱུད་གྲུ་ཐང་མའི་ཆོག་རྒྱལ་ལྷ་ལྷུང་ཞིང་བཅའ་ཡིག་བཀའ་ཚུ་མ་དང་
བཅས་པའི་བདག་རྒྱུན་རྗེ་མཐོ་གནང་བ་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ལྷགས་སྟེལ་ལོ་འབྲས་སྐྱངས་སུ་
ཆེབས་བསྐྱར་དུས་འབེལ་གཏམ་ལན་གཅིག་བཞུད་བཅུག་པ་ཁོང་རང་ཆད་གི་ཆོས་འབྱུང་ནས་བྱས་
སོང་ཞིང་། གནང་རིགས་གྱི་སྒྲན་པའི་བཟོས་ཙམ་བཞིས་ནང་། རྒྱུད་ཆོག་རྒྱལ་དང་ཁོང་རང་གི་
ཆོས་འབྱུང་ཙམ་ལས་གསོ་དབྱུད་ལ་གཞིགས་པ་རྒྱལ་པ་ཞིག་མི་འདུག་རུང་ལར་བབས་ཐེར་ཡོད་འཛོམ་
པ་འདུག་པ་བཅས་མིག་རྒྱུད་གང་ཆེའི་ཞལ་ཆེབ་སོགས་བྱས་ཤིང་སྟོབ་གྲུའི་ལྷ་ཡང་སྟོང་བཞིན་དུ་ཡོད་
ཀྱང་དུས་ལས་འདས། སྟོབ་གྲུ་ནམས་ལ་དཔེ་འཛིན་ལས་དོ་སྟོད་བཤད་པ་སོགས་བྱེད་མི་མེད་ཁར་
དཔེ་འཛིན་དེ་ག་ཡང་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པའི་སྟེར་ལས་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་རྫོང་སྟོད་ལུག་པ་
ཆདས་བྱིན་གྱི་དུས་ནས་སྟོབ་གྲུའི་ས་དབྱུད་དེ་ཡང་དོར་བར་སྤང་། གཞན་ཡང་གོང་སྒྲན་པའི་ལྷགས་
ལ་གསལ་བ་སྤང་བ་དཔལ་མགོན་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་གསོ་རིག་གི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་འཕྲིང་བ། དུས་
བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་འབྲུལ་བ་སྟོང་ཐབས། རྒྱུད་འཛོད་བར་ལྷན་པས་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན། ཉི་མ་ཕྱོག་
མཉམ་སོགས་རྩ་ལ་ཐིངས་རྩལ་སྟོབ་ལ་དྲི་བ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་ཕོ་ཉི་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱང་།
འུག་དོར་མགོན་པོས་མིའི་ཉི་མའི་གཅེས་བསྐྱས་ལས་མིང་ཡང་རི་བཞིན་དུ་བྲིས་པ་རེན་ཆེན་འཕྲིང་
བ་དང་ཕྱི་རྒྱུད་གྱི་ས་བཅད་མཛད། སྟེ་བ་རོང་ཆོབས་ལྷ་ན་སྤྲུག་གི་ངོས་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ལ་དྲིས་པའི་ལན་རིག་པའི་འཁོར་ལོ། མན་ངག་ཟབ་བསྐྱས་བདུད་ཅི་ཐིགས་འཕྲིང་སོགས་
མང་དུ་མཛད། འབྲུག་པ་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་བདེ་དཀར་པོས་རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་
གཏོར་དང་། དུས་བཅོས་ལེ་ཆོན། ལྷ་དམར་བ་དབྱག་པས་གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་འཆི་བ་མེད་པའི་
བདུད་ཅི། དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་འཕྲིང་བས་སྒྲན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་འབམ་བཅོས། སོག་བསྟོན་པས་
རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་སྒྲུབ་ངེས་དོན་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་ཉི་མ་དོར་ན་སྤྱིར་གྲགས་ཆེ་བ་སྟོད་ལྷགས་སྤང་།

ལུགས་ཞེས་གཉིས་ལས་སྟོད་པ་ལ་བྱང་བ། བྱོགས་མཚུངས་གོང་སྒྲན་པ་དང་། རྟོ་ལུགས་སོགས་དང་།
 སྒྲན་པ་ལ་ཟུར་མཁར་ཁུ་དཔོན། དེ་དང་བྱོགས་མཚུངས་བྱར་པོ་པཎ་ཆེན་དང་སྒྲེམ་པ་སོགས་ཐ་དད་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་གསོ་དབྱུད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་དང་ཡིག་ཆའང་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་
 པ་མཐའ་དག་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།།

ཀྱལ་དབང་ལྔ་པ་སློབ་ཟུང་རྒྱ་མཚོས་སྒྲིག་སྤྲུལ་ཚུལ།

འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་རབ་འབྱམས་སོ་དྲུག་པ་ལས། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ས་
སྟེང་དུ། རྟེན་མཐར་འཛིན་རྟེན་ཉམས་པ་ན། སྟོན་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་གྱི་ནི། འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཐེཾོམ་མེད།³⁰⁶ ཅིས་དང་། ཡི་གེ་མ་ཞེས་གཞོན་ལུ་ཞེས། འད་པོ་ཐ་མར་ཚོས་ལ་གྲུལ།³⁰⁷ ཞེས་
མཚན་སྒྲིམ་མཛད་པ་སོགས་དང་། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་པ་ཚོས་ལས། དེའི་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དེ་
མེའི་ས་བོན་ལས་རྩས་བྱས་པའི་ལྷགས་ཡིན། ཚོས་གང་བྱས་རར་ཆེ། ལྷག་པར་ལྷ་དྲག་པོའི་བསྟོན་
པ་ལ་དགུས་ཤིང་བསྐྱུགས། བདུད་སྟེ་དང་སྟེག་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པར་ཚར་གཙོད་པའི་རིགས་ཡིན།
གསང་སྐྱགས་ཀྱི་དྲག་ལས་ལ་དགུས་པའི་རྒྱ་དེས་སྒྲར་རྩོད་པ་མང་བ་དང་པན་ཚུན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་མང་།
འོ་ན་འད་རང་པམ་པར་མི་ལུས།³⁰⁸ ཞེས་སྒྲུ་རྩས་དགྲང་སྟེང་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན། དེ་མཚུངས་
བུ་ཚོས་ལས་ཀྱང་། བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས། སྤྱི་མེད་པ་ལ་གཤེ་བ་བཞིན། ཏ་
པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་ལ། སེམས་རྟོག་པ་ཆེ་ཞེས་དམོན་པར་བྱེད།³⁰⁹ ཅིས་མཛད་པ་
སོགས་ལུང་གསལ་བར་བསྟན། སྟོན་པའི་བཀའ་ཐང་ལས། ཀྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཙན་ཉིད་སྒྲུ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ལྟེ་ འཕྲུལ་ལྔ་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་ འདྲ་མིན་ཞིག་དང་མ་ཞོར་ན་
གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད་ བྱང་མི་འདུལ་སྟོང་གནམ་སའི་བདག་ ཟ་ཉོར་ཆབ་ལས་
འབེབས་པར་འབྱུང་³¹⁰ ཞེས་མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོང་བ་ལྟེ་རེ་འབྱོན་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་བྱང་མི་གས་ཆེ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོང་བ། ཟ་ཉོར་གྱི་གདུང་སོགས་དང་།
རྒྱའི་ལུང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་ནི་ ཐུགས་རྟེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུལ་པ་དབྱས་
ནས་འབྱུང་ སྟོ་གོས་སྟོབས་ལྷན་བཟང་པོའི་མཚན་སྒྲིམ་ཅན་ ལྷ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་བའི་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་ ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབྱང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་³¹¹ ཞེས་དང་། དབྱས་གཙང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ཡི་
ཆབ་འོག་འདུས་ རྒྱ་འཕྲུལ་མཐུ་ལྷན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་འབྱུང་ ཞེས་སྒྲུལ་གཞི། མཚན་ཟུར། དུས་

ཏྲགས། མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཞིག་པོ་གླིང་པའི་གཏེར་ལུང་དུ། ཁ་
འབྲུག་མཚན་རྟེན་སྤྱི་པའི་ཁ་གཞོན་འདི་མེད་ཞིག་གསེང་པའི་རང་སྐྱེལ་བྱུང་བའི་དུས་མཛད་པ་ཙན་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཟ་ཏོར་བརྒྱད་པ་ཡིས་མེད་པ་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་གཙུ་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྩེ་གླིང་པ། རིག་འཛིན་སྟོན་སྒྲུབ་། ཡལ་མོ་སྒྲུལ་སྒྲུ། གཏེར་བདག་གླིང་པ།
ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཟབ་གཏེར་གྱི་ལུང་བསྟན། ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་སོགས་སྒྲེས་བུ་དམ་པའི་
ཉམས་སྒྲུང་དང་བཙས་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བོར་བློན་པ། བདག་གི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉམས་གཤིན་
པའི་རང་རྒྱལ་ཅན། རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དག་གི་པ་རོལ་ཏུ་
སོན་པས་སྟོབས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་མཚན་
དཔེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་བཟེགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་མཛོད་དུ་མཛད་དེ། མ་དག་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་བསྒྲུར་
བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱེན། ཚངས་པ། བྱིས་བདག་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱ་
དང་འཆས་པའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་
སའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་སྟོད་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་འབད་
ཚོལ་མེད་པར་སྟོན་པ་བཞིན། བསེལ་ལྷན་ཁ་བའི་ལྷོངས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོར་སྟོམ་བཙོན་རྒྱལ་
པོའི་རྒྱལ་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བལྟམས་པའི་གཟའ་སྐར་སོགས་ཆ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་དབྱེ་བ་
མེད་པར་ཐེབས་པ། དོན་སྤྱད་མཚན་ནས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྟོབས་བརྒྱ་མཚོ་
འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱུང་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྟེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིད་གདུགས་དཀར་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཏོར་
གསུམ་ཁེབས་ཏེ། གནམ་སའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནས་བྱུང་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མདོ་སྒྲགས་རིག་
གནས་ཐམས་ཅད་ཡར་བོའི་ལྷ་བ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་།

གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་མ་ཟད་རྣམ་པའང་རྒྱད་བཞི། བདུད་ཅི་
བུམ་པ། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ། གོང་སྤྱན་པའི་ཉམས་ཡིག་སོགས་གསོ་དབྱུང་གི་ཡིག་ཆའི་ལུང་མ་ལུས་པ་

དང་། ཟབ་མོ་གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཏིག་གི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བཞེས། བདུད་ཅི་བུམ་པའི་ནམ་དག་
 དབང་གི་ཚུ་རྒྱན་གྱི་གསལ་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ལྷ་སྒྲིང་སྒྲུལ་བ་སོགས་རིགས་འདུས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོར་
 བྱུར་ནང་། ཚུར་མཐོང་གི་དོར་རྒྱུད་ཚུང་གསུམ་བྲགས་འཛིན་དང་བཤད་པ་ས་དབྱེད་དེལ་འགྲེམས་
 བྲག་ལེན་སྒྲན་གྱི་དོ་སྤོད་རགས་པ་གསན་ཚུལ་ལས་ཕ་ཞིབ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་དང་བཀའ་འབུམ་གྱི་
 རིགས་མ་སྒྲུལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབང་གི་བྱེད་དོས་ནས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཞབས་བསྐྱལ་ཞུས་པ་
 བཞིན་བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་དག་གི་རྒྱུད་བཞི་བྲལ་ཐང་པར་མའི་བུ་རྩི་
 བཞིན་ལ་འདྲ་ཞུས་སྒོ་བ་དཔོན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་སོགས་བྱེད་འཇུག་གནང་བ་དང་། དར་མོ་སྒྲན་
 རམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་མ་དཔེ་འབུལ་མི་གང་བྱུང་ལྟར་གྱི་ཆ་ལག་བཙེ་བརྒྱད། དར་མོ་
 ནས་དང་ནམ་གླིང་པའ་ཆེན་བྱུང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ནམ་པའ་རང་ཞུས་དག་བྱེད་འཇུག་པ་
 གནང་བའི་བྱུང་མཁར་བའི་མས་པོའི་ཞལ་ལུང་ཅུ་བཤད་གཉིས་དང་བྱི་རྒྱུད་ཚུ་མདོ་ཡན་སོགས་ལ་
 རྩི་ཉིད་གྱི་ལྷགས་ཞུས་ཚད་ལྷན་མ་སྒྲུལ་ཏེ་སྤྱོད་ཚུ་མེད་ཀྱི་མེད་པ་ལས་བྲག་པར་དགོངས་ཏེ་ཡོ་བྱེད་
 མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་སྒྱུར་བར་གནང་སྟེ་པར་དུ་བསྒྲན་པའི་འཛད་མེད་ཆོས་སྤྱོད་གྱི་སྒོ་འཕར་བྱེ།
 འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་རྒྱུ་མར་ཐོག་མ་ཉི་ཐང་བྱུང་ཆེན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྒོ་བ་དཔོན་དང་།
 རྩིས་སུ་བྱུང་དོས་ནས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་གསོ་རིག་འགྲོ་པན་གླིང་དང་། གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་ཅིར་
 ཆ་དོང་པས་དོ་དམ་བྱས་བྱུང་སྒོར་འདུས་པའི་གླིང་སྟེ་སྒོ་བ་བྲལ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་འཇུགས་པ་གནང་
 བས་རྒྱུད་བཞིའི་རྒྱགས་འབུལ་བ་ཡང་སྤྱོད་ཐོག་མང་བ་བྱུང་བར་སྒྲིང་ཞིང་། ལྷ་དབང་ལྷོག་གམ་གར་
 ཆེན་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་དོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དང་རྩིས་སུ་དར་མོ་སྒྲན་རམས་པའི་སྒོ་བ་བྲལ། གཞན་ཡང་ལྷག་
 བསམ་དང་ན་བཟའ་གླིང་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་ལ་ཡང་ཐོགས་མཐུན་རྒྱུན་སོགས་སྒྲུལ།

རྒྱུད་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་མི་སེལ་གང་ཡང་མེད།³⁹ ཅིས་པ་ལྟར་དུག་རིགས་སོགས་
 ལྷན་འདུས་གཙོར་གྱུར་གྱི་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྒྲན་མེད་པ་ཆོ་བསྲིད་བ། ལང་ཆོ་
 དར་ལ་འབབ་བ། ལུས་ལ་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་སེར་མཚོན་དང་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་
 བ་བསྒྲུང་བ། འོངས་སུ་སྒྱུད་པས་ངན་སོང་གི་སྤྱོད་གཙོད་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་རིན་

ཆེན་རིལ་བུ་སྒྲར་རྒྱལ་ཅེ། ཡར་སྟོད་པ། ཡར་རྒྱལ། ལྷ་དམར་ནག་འབྲི་གྲང་། ཅེ་ཆེན་པ་སོགས་སྟེ་
 དཔོན་སྤྱེ་ཆེན་མང་དག་གིས་ཚོལ་བ་མཛད་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་གྲུ་གསུམ་ཙམ་ལ་མང་མཐའ་དང་། རིན་པོ་
 ཆེ་དཀོན་པའི་རིགས་རྒྱུ་སྒྲངས་པ་བསྟེ་བ། སུ་མོ་སྟག་ལོ་མ་སྟོ་བུར་དུ་བསང་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་
 སྟགས་པ་སོགས་ཆད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་མི་སྤྲང་བས། འགོ་སྟོན་སྟོབ་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་
 དགོངས་ཏེ་ཐུག་མཛོད་ཁག་ནས་མ་ཐོན་པ་ལས་སྟོ་ཡས་མས་ཆད་མར་སྟོལ་སྟུབ་ཀྱི་སྤྲོན་འཛོམ་ཆེ་
 བའི་སྟེང་དྲུག་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཆེབས་བསྐྱར་སྤྲུངས་ཁབ་ལེན་དོ་དང་ཕྱགས་སྟེ་ཉལ་འབུལ་
 མི་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་མོ་དོ་རྩེ་རབ་བཏན་མས་སྟོད་ཏོར་ནས་བྱུང་བ། ཅུང་ཟང་གིས་ཕུལ་བ་སྟེ་སྤྲིད་
 ན་དཀོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ། འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་གཙོས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་སྟོབ་མར་བཅས་
 བའི་རིང་བསྟེལ། ཨ་རུར་གསེར་མདོག་སྟིམ་པ་ཙམ་པ། དུང་དཀར་གཡས་འབྱེལ། སེང་གོ་དཀར་
 མོའི་འོ་མ། སྟག་གསོན་མའི་སྤྲོ་ར། བ་ལམ། བེདུ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས། སྤྲུང་ལེན། སྟག་སྟེ་ག་
 སོགས་ལྟ་སྟེ་མི་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེབས་མཁྱིས་མི་བྱུང་པ་སྟེ་ལྟ་བུར་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བ་གནང་སྟེ།
 སྟོན་གྱི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་དུ་མའི་རྟ་དང་བཅས་གྲང་སྟོར། ཆ་སྟོར། རྟ་རིམ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་སྟེ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལས་གསུང་རྒྱུད་མེ་ལྟེ་འབར་མའི་དགོངས་དོན་གྱི་དུག་འཛོམས་དབང་
 རིལ་སོགས་ཐོན་ཆེ་བར་ལྟེ་བདུད་ཅི་འཆི་མེད། ལྟ་མིན་བདུད་ཅི་འཆི་གསོས། མའི་བདུད་ཅི་བདེ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་དགེ་བའི་རྒྱན་བཟང་བཙུགས།

འཕགས་ཡུལ་ནུབ་སྟོགས་མ་ཏོ་རའི་བུམ་ཟེ་སེ་བྱ་སི་གོ་ད་ར་རྟོར་དང་། མ་རྟེ་ལོ་རྩ་བ་
 འདར་བ་ངག་དབང་ཐུན་ཆོགས་རྩུན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཆོའི་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་གི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་
 དང་། རྒྱ་གར་པ་ཉའི་སྤྲོན་པ་དུ་ན་དབའི་སྤྲོན་བཅས་པན་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིགས་མི་གཅིག་པ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས། མ་རྩུ་རའི་རྒྱལ་རིགས་ཆོའི་རིག་བྱེད་འཛོན་པ་ར་གྲུ་རྩ་ཐས་ཆངས་པ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཆོའི་
 ཡན་ལག་འཛོན་པ་གཡོ་བ་ཅན་ཞིས་བྱུང་དང་། པན་བྱེད་མན་ངག་ལག་ལེན་ཐོར་བྲ། ཤུ་ཛང་གི་སྤྲོན་
 པ་མ་ན་ཏོས་མིག་འབྱེད་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་རྩམས་ལོ་རྩ་བ་གོང་བཞིན་གྱིས་བྱས་ཏེ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་
 ཏེ་ལར་བསྐྱར་བའི་བཀའ་ལུང་ཐེབས་གིང་མཐུན་རྒྱུན་སྟེ། གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་ནས་ཀྱང་གྲ་བྱེ་

སྟོད་ལྷགས་པ་གནས་ལྷགས་ཆེད་ཀྱིས་བོས་ཏེ་མི་ཏུ་རྫོག་དང་བོད་ལྷགས་ཀྱི་མིག་འབྱེད། གཙང་སྟོད་
དར་མགོན་གྱི་བརྒྱད་པ་དག་སྟོང་གཞན་པན་སྟོང་བོ་བསྟུས་པ། ཟེན་ཏིག་གཅེས་བསྟུས། གསེར་བྲེ།
བྱང་པ་རིགས་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་བཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལུང་མན་དག་དུ་མ། གཉལ་
ནང་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྲུབ་ཐོབ་ཕྱོན་པ་ལྷགས་ཀྱི་དཔལ་ཆུ་གཙོ་བུ་རྣམས་དར་མོ་སྟོན་རམས་པ་
དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་གཙོ་བུ་འགྲུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་འགོ་པན་གྱི་ཆེད་སྟོབ་ཏུ་འཇུག་
པ་གནང་། རྣམ་གླིང་པའ་ཆེན་དང་དར་མོ་བ་སྟོབ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་མེས་པོའི་ཞལ་
ལུང་གི་འཕྲོ་ཕྱི་རྒྱུད་མཆུ་མདོ་མན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོ་རྩེ་མདུད་འགྲོལ། དར་མོ་སྟོན་རམས་པ་སྟོབ་བཟང་
ཆོས་གྲགས་དང་མེར་མོ་བ། ལ་ར་བ་རྣམས་ཀྱི་འདྲི་མཆན་སོར་བཞག་གི་འབྲུ་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་
འབྲི་མཆན་དང་། ལྷ་ར་འགྲེལ་ཡོད་རྣམས་དེ་བསྟན་དང་། འགྲེལ་མེད་རྣམས་རང་སར་བཞག་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་གསེར་རྒྱན། གཡུ་ཐོག་གསེར་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར་ཡང་ལ་ར་བས་ཡིག་རྟིང་ལས་
བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཤལ་བྱའི་སྟོབ་སྟུན་གྱི་བཞིན་འཇུག་ཏུ་སྟུལ། དེ་དག་ཞབས་བསྟུལ་དང་
བསྟུན་པར་དུ་རྟོ་རྒྱའི་པར་བྱང་སོགས་སྟུལ། གཞན་ཡང་སྟུ་འདི་ཐོག་ཉི་ཐང་ཞབས་བྱང་དག་དབང་
གཞོན་ལྷས་རྒྱུད་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བོད་མཁས་མི་པམ་དག་ལེགས་ཀྱི་བྱང་ཁོག་ཡུལ་ཐིག་
སྟོན་གྱི་རོ་ལྷས། ལྷན་སྤངས་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་མེད་རྒྱན་མཆོག་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཚུ་མི་འད་
མང་ཙམ་བྱུང་བར་སྟངས།

སྟེ་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།

ར་གན་གསེར་བརྒྱས་མཁན་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ན་ཆོད་རྒྱུད་དུས་བྱིས་པའི་ཕྱི་མོར་སྟོ་སྟོ་
ཆོགས་བརྒྱས་ཏེ་སྟོན་ཡིན་ཚུལ་དང་། ས་གཞིང་ལ་རི་མོ་སྟོ་ཆོགས་འབྲི་བ། ཆོས་འཆད་སེར་སྟོངས་
གཏོར་རྒྱག་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་དུས་གམ་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་སྟོང་བ་ཙམ་ལས།
རང་སྟོར་བྱང་འཕགས་སོགས་ཀྱི་སྟུལ་པ་ལྟ་ཞོག སྟེ་བ་སྟེ་མར་རིག་གནས་སོགས་ལ་སྟུངས་པ་ཆེ་

བའི་ཡང་སྲིད་ཙམ་ཡང་ཡིན་བསམ་པ་མེད་ནའང་། ཡབ་རྩེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ལྷ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་དུ་ནས་སྲིའུ་གསོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་ཞལ་མཇལ་གསུང་
ཐོས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཟབ་མོར་ཞིང་། སྐུ་བས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱལ་། དེ་ནས་རིམ་གྱི་
ན་ཚོད་དང་སྦྱར་ཏེ་ལུགས་ཟུང་གི་ཡོན་ཏན་གང་འཇགས་ཀྱི་བསྐྱབས་སྟོན་ལྷ་ག་པར་སྦྱལ་ཞིང་སྦྱུ་འི་
ཞབས་རིམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཅར། བོང་བའི་རང་བཞིན་གསེར་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ནས། རྒྱལ་བོའི་བཀའ་ཐང་ལས། བཅའ་ཞིག་སྟེགས་
མའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་ རྒྱལ་སྐས་སྦྱེ་ལུས་བཅུ་གཉིས་ཁ་འཐོར་མཐའམ་ བོད་ཡུལ་གངས་རི་རྩེ་
དགའི་ལྗོངས་འདི་རུ་ རྩེ་རིགས་རྒྱལ་བོ་གདུག་པའི་ཆོགས་རྣམས་འདུལ་ རྒྱལ་བོའི་མཚན་ལྷ་ས་
ལེགས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་ ཐུགས་སྐམ་བཀའ་བཙན་ཁོང་རྒྱུད་ཡངས་པ་དང་ ཟུང་ཐུབ་དབྱེད་པས་མཐུ་
སྟོབས་རབ་ཏུ་ཆེ་ རྒྱལ་བོའི་དབྱང་ཆོགས་ལོངས་སྟོད་དུ་མ་ལྷན་ ཁ་བ་ཙན་དུ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་
འབྱུང་³⁹ ཞེས་མངའ་བདག་ཆངས་པ་ལྟའི་མེ་ཏོག་གི་སྐས་སུ་ཐུ་ཏིག་བཙན་པོའི་སྦྱེས་ལུས་བཅུ་
གསུམ་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་།

བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གྱི་རྩོག་ལེགས་ཤེའི་སྦྱེ་སྲིད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འཕྲོས་ཡང་ཡང་
སྦྱལ་བ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། ཉི་ལྷ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྷུང་ཞིང་། ཁྱི་དང་གྲོང་དུ་
བཅས་པའི་ས་གནི་ལ། བཅའ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་གྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་
མི་གསུང་།⁴⁰ ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་མིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་མི་གསུང་བ་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་སྦྱང་བས་འགོག་པར་མ་བཏུབ་ཅིང་། གཏེར་ཁ་གསར་རྩིང་ནས་གྱང་
ལུང་བསྟན་གསལ་ཙམ་འདུག་པ་དང་། ལྷ་སྐས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་མ་འགགས་པ།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་སྦྱེས་ཆེན་དུ་མར་མ་ཟད། རྒྱལ་བོའི་བཀའ་ཐང་ལས། རྒྱལ་སྐས་མཇིང་
ཡོན་ལེགས་པའི་སྟོ་གོས་ནི་ བདག་གིས་མཚན་གསོལ་ཐུ་ཏིག་བཙན་པོ་ཞེས་ འདས་དང་མ་བྱོན་ད་
ལྟའི་དུས་ལ་ནི་ བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་རོལ་དུ་ བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རིགས་སྟོལ་མའི་སྦྱན་
མ་རུ་ ཁོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ཡུལ་བའི་དུས་⁴¹ ཞེས་ཐུགས་བསྟེད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འདི་ཡི་

སྟོང་གསུམ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ ཞིང་ཁམས་རྩལ་དང་བལ་བ་ཞེས་བྱ་རུ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲིམ་བྱ་
ཁ་ལོ་བསྐྱར་མེད་མེད་སྟོན་བ་བྱེད་པའི་འདུས་པ་སྒྲིང་མེད་གཤེགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་བ་འབྱུང་མེད་³¹⁶ ཞེས་དོན་དམ་པར་སྟོན་ཀྱན་མ་ལུས་པར་
སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དཔེ་ཡིན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རེ་བ་ཅི།

འོན་ཀྱང་གོང་མ་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་གཞུང་ཀྱན་བཟང་འཁོར་ལོས་མཐའ་བརྟེན་པ། མདོ་
སྒྲགས་སྒྱུ་བྱེད་བྲག་གི་བསྐྱབ་དོན་མང་བ། མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་སྟོན་ཚོགས་ལ་མིང་ཚིག་བརྗོད་
གཞི་ཡིག་ འདར་བ་ལོ་ལྔ་ལ་སྐར་ཅིས་དང་སྐར་རིག་པ་སུམ་ཉགས་ལམ་པ། སྒྲིལ་གཞུང་རྒྱུད་གི་རི་
མོའི་འཕྲོ་འབྲུད་མཁས་དབང་སྟོན་ལ་སྟོན་ཚོགས་ལ་ལོས་ཤིང་། སྐར་ཅིས་རི་མོ་བྱེད་འགྲུགས་ལན་
ལས་འཁྲིད་མི་མེད་རུང་། དེ་མན་གྱི་རི་མོ་དངོས་དང་སྐར་པ་ཤུགས་བསྟན་ནམས་དང་། སྒྲིལ་དངོས་
བསྟན་མིན་པའི་ཤུགས་ཀྱི་རི་མོ་སོགས་གོང་མ་དྲིན་ཅན་སྤྲེལ་ལེ་བྱ་གས་རྗེའི་འཇུག་པ་ལས་འཆར་
བདེ་བ་ཅམ་དང་། སྟོར་ཐང་། དཔལ་དབྱངས་འཆར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེ་ཆན་གསུམ་པོའི་ནང་
གསལ་ནམས་ལུ་འགོ་སྤྲེལ་མཁྱེན་དག་གི་དབང་པོར་ནོས་པ་ཅམ་ལས། རིག་པའི་གནས་གང་ལ་ཡང་
ཐོས་པ་རང་སྟོ་ཁེངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་རུང་། གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ཀྱན་དགའི་ལུང་བསྟན་བྱ། སངས་རྒྱུས་
སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་མཚན་མངའ་བམ་ འབྲུག་སྒྲུལ་ལོ་པ་རྟེན་ལུག་གི་ལོ་ བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞིང་རང་
སྟོན་ཐོན་པ་འབྱུང་མེད་བར་གཅོད་བདུད་ཀྱི་མཚན་མ་བསྟོན་གྱུར་ན་ སྟོ་ཆེ་མཐར་བྱིན་འགྲོ་བ་དཔག་
མེད་འདྲེན་³¹⁷ ཞེས་མིང་དང་ལོ་སྟོང་འགྲིག་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བག་ཆགས་རང་གི་ཅུང་ཟད་ཡོད་འདྲ་བས་རང་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་
བཅུ་སྟོར་གྱི་དུས་གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་འཆར་བདེ་བ་དང་བཅས་སྒྲིམ་ཆོད། བཞོག་སྟོ། བཞོག་སྟོ། བཞོག་སྟོ།
སྟོ་གནས་ཆེན་ལུའི་ཡིག་འདོག་གི་རང་རྩོམ་པོ་ཉི་ཆད་ཉི་ཤུར་བཅས་བ་རྒྱལ་སྟོན་འཛིན་སྟོང་གི་ཞར་
ལས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དག་འདི་འཆོས་པ་སོགས་སྟོན་དང་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་མཆོད་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་
རབ་གནས་ཀྱི་དུས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ནམ་གསུམ་སོགས་རང་ཕྱོགས་ཁྱ་སེར་ཅོད་པན་འཆར་བའི་རིང་
ལུགས་དང་། སྒྲིལ་གསུམ་དུ་བཅས་བ་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་འདུས་པའི་ཚོགས།

དོར་བྲག་ཨི་མམ་ལྟོག་སྒྲར། སྒྲིན་གླིང་དང་བཅས་པའི་སྤྱ་འབྲུར་གྱི་འདུས་གྲ། ཡར་གྲུངས་བྲག་གིས་
 ཅེ་ས་ལུགས་གྱི་འདུས་གྲ་རྣམས་སུ་དེ་ལུགས་གྱི་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་དང་། སྤྱ་འབྲུར་གྱི་བཀའ་
 བརྒྱད་ཁག་གསུམ། ས་ལུགས་གྱི་དོར་རྣམས་ལ་དེང་དུས་གྱི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་གྲ་སྒྲོར་བའི་བཤད་པའི་
 ཆོད་ན་གྲ་སྒྲོར་མི་འབྲ་བ་དུག་གི་བཤད་པ་ཉིན་འཁྱོངས་དང་། ཆོགས་མཆོད་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཐོག་
 མ་མཛད་བྱུང་བསྐལ་པ་མ་ལུང་དང་འབྲུ་བཤད། དེ་བཞིན་བདུད་བཞི་རབ་བཙུམ་ལ་ལུང་དང་འབྲུ་
 བཤད། སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་བསག་སྦྱང་དགོས་མིན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོགས་མཆོད་རང་གི་
 ཁྲིགས་དང་དགོས་པ་སྒྲུབས་དོན། རང་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པའི་བདག་པོ་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བླ་གས་
 བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ངེས་དོན་སངས་རྒྱས་ཚུལ། སངས་འཕགས་འཕོ་འཇུག་གི་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་
 བཅུམས་པ། རོ་མཚར་བསྐལ་པ་མར་འབྲུ་བཤད་སོགས་མི་འགོ་བ་རེ་དང་སྤྱིང་པོ་ཆོགས་མཆོད་རང་
 གི་དགོས་པའི་བླ་གས་འདུན་དགོས་ལུགས་རེ།

དུག་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་མཉེས་ཐང་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་དགའ་སྟོན་གལ་ཆེ་རིགས་ལ་
 སོ་སོའི་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་དག་བཤད་གྱི་རིགས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་
 དེས་པ་དང་། ཐོག་མ་སོ་ཐར་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སུམ་སྒྲས་བཅའ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་
 རུང་། གོང་བཤད་དག་བསྐྱེད་དང་ཡན་ཡག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ལོང་བསྐྱེད་ལས་སྟོན་ཆད་ལག་ཏུ་མ་
 ལོན་ཞིང་། གོང་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་གསང་སྒྲགས་གྱི་དཀྱིལ་འཐོར་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་། གསང་བ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་སྒྲིན་པར་སྦྱལ་ཞིང་། ཡི་དམ་ཁ་གས་གྱི་གྲངས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཐེངས་གིང་ལེགས་ཉེས་
 མཚན་མ་མདོན་སུམ་དུའང་བྱུང་བ་དང་། རྒྱན་སྟོད་ཆང་མ་ཞེས་མི་འབྲེལ་བར་སྟོད་ཐོ་རངས་བསྐྱེད་
 རྫོགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡུན་མི་བྱང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རང་ལ་བསྟོ་བ་དང་བླ་གས་མ་བྱལ་
 མིན་འགོ་བ་མིའི་སྟོག་མི་གཙོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིམས་གྱི་ལར་སྤྱིང་
 རྩའི་སེམས་གྱི་གཞོད་པར་ཉེ་བ་ཙམ་ལས་གང་དུའང་རྫོ་ཐོགས་དཀའ་ཞིང་། ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་
 པ་འདིར་སྤྱ་ཐོག་རྒྱད་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཙམ་དང་། སྤྱིང་སྟོད་ཆོས་རྩེ་གྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལེ་ཙམ་
 ཡོད་ལ་ངེས་པ་དང་། བྱང་ངོས་ནས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་མ་གནས་སྤྱིར་སྦྱེན་པ་དང་། ས་སྦྱོང་འབྲིན་

ལས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་པའི་དུས། རང་ཡང་ལན་ཁ་གསལ་བྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཞིབ་མཛལ་གྱི་བབས་
ལ་བལྟས་ན་རྒྱུད་བྱུགས་ལ་འཇགས་ཆེ་ཙམ་ལས་མན་ངག་ཟུར་བཞོལ་གྱི་རིགས་ལ་བྱུགས་འཛིག་
རྒྱུ་ཞིང་ཕྱག་ལེན་མི་མཛད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།

སྤྲོ་སྤྲོ་འབྲང་རྒྱས་པ་ཡང་འདྲིས་ཏེ་གྲུབ་ཐོབ་བཅོས་ལྟ་བུ་ལས་གསོ་དབྱེད་སྒོར་ཏེ་ཅང་
གི་གཟིགས་པ་མི་ཆེ། ལྟག་བསམ་མམ་སྤྲུལ་དགའ་ཞིབ་པར་འདྲིས་ཏེ་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་གསུམ་ཚིག་
རགས་ངེས་ཙམ་དང་། ལག་ལེན་བདུད་རྩི་བྱུ་པ་དང་མཚོ་སྤྲུལ་མཁན་ཆེན་གསུལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་
གཙོར་འདོན་ལས་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་སྒོར་རྒྱ་མི་ཆེན་འང་། ཉན་པའི་དོན་ལ་སྤྲིང་རྩི་དང་བརྩོན་པ་ཆེ་ཞིང་
ཐུན་བྱའི་ཁོ་འཛིན་དུས་དབང་གིས་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས། གཞན་མ་མིང་དང་མཚུངས་པར་ཀྱུན་ལ་
བསམ་པ་དགོ་བ་རྒྱུད་ལས། བྱང་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་ལེན།³⁹⁵ ཞེས་པའི་རྒྱ་བྱུགས་
གཙིག་ཚང་བ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ། དར་མོ་སྤྲོ་རམས་པ་ལན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་འདུས་གྲ་དང་སྤྲུ་
གམ་དུ་བཅར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་བྱེད་ཀྱང་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུབས་མགོན་ཉིད་དང་
དངོས་ཅག་བཅས་པར་དམ་ཚིག་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་གིན་ཏུ་ཞིབ། རྩི་སྤྲུལ་མའི་གཟིགས་པ་དང་རང་གི་འང་
བརྒྱག་བསྐྱར་གྱི་ཕན་ཆ་དུ་མ་བསྐྱབས་གིང་། ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྤྲོད་ལུགས་གསུལ་ཆེ་བའི་མན་
ངག་སྤྲོ་ཚོགས་ལག་ཏུ་བསྐྱར་བ་བྱུགས་རྩི་འཇུག་པས་སྤྲོ་བ་སོད་ཀྱང་ལྟག་པར་ཆེ་བར་སྤྲུང་། སྤྲུ་
དར་གཉིས་ཀ་དང་རང་ལོ་སྤྲུལ་ཅུ་ཕན་བྱོ་ནད་ཁ་ཡར་ཐེབས་པའི་དུས་དང་དེའི་གོང་མཉམ་གཤིབས་
བཅས་ཏེ་ཅང་འདྲིས་ཆེས་པས་ཞར་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་ཞིབ་པར་བྱུང་བ་སྤྲོ་བ་དོང་གཞུང་གི་གོ་བ་ལེན་
ལུགས་རགས་ཙམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། གཞན་པའི་ལྟ་རྩི་འཇུག་རྣམས་རྩི་མི་ལའི་གངས་དཀར་ཏེ་སེའི་
དཔེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་གསུལ་ལས། དོན་སྤྲོ་བ་དོ་སྤྲོང་འབྲེམས་ལག་ལེན་དང་གཞུང་དོན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚར་
ལུགས་འདིར་སྤྲུངས་པའི་རྒྱན་པོའི་ཁུར་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་གིན་ཏུ་བྱུང་བ། རྩི་སྤྲུལ་སྤྲིང་ཞེའི་
གཙུག་རྒྱུ་ལྟ་པ་མཚོག་གི་བཀའ་ལས། འོན་ཏེ་སྤྲོ་བ་མར་སྤྲོད་པའི་ཁུར་བྱུགས། འཁྱོག་འགྲོའི་
ཉེས་པར་བཤད་པའི་ལྟ་བརྒྱུད་སྤྲོ། འགྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་ལྟོ་ལ་བའི་གདུག་པའི་སྤྲུལ། འཆི་བདག་སྤྲོ་བ་
པའི་གཟུགས་གཞན་བསྐྱར་བས་གང་།³⁹⁶ ཞེས་གང་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ཉག་གིན་ཏུ་ཐུ་བ་འདུག་

ནའང་། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གཉའ་རིགས་ནམ་ཀླུ་ལ་དོ་རྩེ་ནས་སྐྱོན་རོ། རྗོད་འགྲེམས། ཡུལ་ཐིག་
སོགས་ལེན་དགོས་བྱུང་བས་གཞུང་དོན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་འབྲོལ། རེ་གཉིས་ལུས་པ་
ནམས་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དབུས་རྒྱ་འབྱུར་བསྐྱོན་འབྱུར་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་དང་བོད་རྩོམ་གྱི་
འགྲེལ་པ་སོགས་སྒྲོར་མར་ཞིབ་བཅུ་ག་པས་སྐྱོན་ཆད་འབྱུ་བསྐྱོན་གྱི་བཤད་པ་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་
ཡིད་དུ་འདོམས། རྣམ་དོར་གྱིས་དབུས་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ལ་འབྱུ་བསྐྱོན་གྱི་དེ་མེད་དང་དེ་ལྟ་དོགས་
གཙོད་ཆེས་གཤིས་རྒྱུད་ཆུང་གསུམ་སྒྲ་སོར་སྒོ་འཛིན་བྱས་པ་དང་མན་རྒྱུད་མ་བཟུང་བ་ཆ་འདྲ་བའི་
ཆོག་འབྱུ་གསེབ་པ་རེ་མ་བྱས་པར་མནན་རྒྱགས་མི་འགྲོ་བ་ལས་དོན་ཆ་མཐའ་དག་དང་བྱད་པར་དཀའ་
གནས་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་འཇགས་པ་བྱུང་བ་དང་།

རིག་པ་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་
ཞིབར་བྱས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བདེ་བའི་བཅུད་ལེན་ཆེན་པོ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྒྲ་ན་
མེད་ཅིང་། བྱད་པར་བཅུད་རྩི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་གསོད་བྱུད་རང་
ལུགས་སུ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་བོའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལོ་ཆེན་བེ་ཙཱི་འབྱུར་ལ་གངས་ཅན་ཡུལ་
གྱི་དབང་བོ་དང་འཆོམ་པར་རིགས་འདུས་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་གོང་སྐྱོས་
བཞེན་བསྐྱོན་ཁ་དང་ཞུས་དག་གནང་བ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞེར་གྲགས་པ་འདི་གསོ་རིག་ཀྱན་གྱི་གཙོ་
བོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མཛོན་པར་མཐོ་ཞིང་གཅེས་པ་ཞིག་སྤང་ཡང་། བྱང་པ་རིགས་ལྷན་ནམ་
རྒྱལ་གྲགས་བཟང་དང་མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་བྱུར་མཁའ་རྩམ་སྒྲ་མི་ནམས་ལས་སྒྲ་རབས་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཆོང་འདུ་ས་འོ་མ་བཞེན་བསྐྱོད་ཅིང་ཅི་རིགས་སུ་བྱུར་བ། ཡར་རྒྱབ་པས་སྤྱོན་བདག་
མཛད་དེ་བྱུར་མཁའ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་པོས་ཞུས་དག་པའི་གྲ་ཐང་རྒྱུད་བཞེ་ཞེས་སྐྱོན་པའི་བ་དན་སྤྱིད་
རྩེར་སྤྱོད་པའི་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ། བདག་གི་སྤྱོད་པ་རེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་པ་ཆེན་
པོས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེན་པ་དོན་དམ་པར་ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་འོ་ནམ་པ་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་།
དམན་དོར་ནམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེར་གསལ་བ་ལྟར་རིག་པ་འདིར་རྩ་བཤད་ཀྱི་གསུམ་བྲགས་འཛིན་དང་
ས་དབྱུད་དང་རྟེལ་འགྲེམས་རགས་ཅོམ་གསན་ཚུལ་ལས་སྤྱོས་མི་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་བསྐྱོན་ཅིང་། བྱང་

ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་དང་ཕྱད་དུས་ན་ཆོད་རིམ་ཐོར་གྱུར་གྱི་དུང་རྒྱུད་ངོས་ཤིང་བརྟན་ཆ་
 ཆེ་བ་སོགས་གོང་བཤད་ལྟར་མཆིས་ནའང་། འགྲེལ་བའི་རིགས་ལ་གཞིག་པ་མ་ཆུག་པའམ་རང་གི་
 ཨ་ཕའི་གསོལ་ཞལ་གྱི་དཔེར་སོང་བ་ནི་ལྟར་རུང་། སློབ་འཁོར་སོགས་ལྟ་རྒྱུས་མ་གཞན་དང་
 མཐུན་པར་བྱང་ཟུར་གཉིས་བཞེད་པ་ཐ་དད་བ་ལྟ་བུ་དང་། ག་ཐང་རྒྱུད་བཞི་འདི་ག་ཆེས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་ཚུལ་ཞུས་པ་སྐད་དོ་དང་བརྟན་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ལྷག་ལོ་ག་ཐང་སོར་བཞག་
 པར་དུ་བཞོ་བ་གནང་བ་དང་པར་བྱང་སོགས་སྟུལ་གྱི་དང་། རབ་བྱུང་དེ་གའི་ལྷགས་ཁྱིལ་པར་ཕུད་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཁོ་བོས་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་གསུམ་སྟོ་འཛིན་སྐབས་ན་མ་རྟོག་རིམ་སྟེང་ཅིག་ཤར་བ། རྒྱ་མ་ཉིད་ལ་
 རོ་ནང་ཀུན་སྟོན་དུ་བཀའ་བཀྲོན་ཞོར་བྱང་ཟུར་གཉིས་བཞེད་པ་མི་གཅིག་པ་སོགས་ཕེབས་པ་ལྟ་རྒྱུ་
 དཀྱུས་མ་ནམས་སྟོ་སྐྱེན་ཡུལ་བབས་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དང་ལག་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་སྟོན་ཕྱན་
 བུ་ལས། གཞུང་དོན་དུ་རིམ་པར་སྤྲོ་མའི་ལམ་ལ་བྱི་མ་བརྟེན་པས་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་དང་། ག་ཐང་
 རྒྱུད་འདི་ལ་ཡང་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་ས་དབྱུང་འབྲུགས་པ་ཆོག་ཆད་པ་སོགས་མང་བའི་ཉ་ཅང་ཁྱད་པར་
 ཆོད་པར་མ་སེམས་པས། ད་ལམ་གྱི་པར་བྱང་བཀའ་ཚོམ་བཅད་ལྷག་འདི་ཅུང་ཟད་ཐལ་ཚུལ་སོགས་
 ཞིབ་པ་སྟན་དུ་ཕུལ་བས་དགེས་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་ངོས་ནས་སོགས་དེ་བཞིན་གསུང་བ་སོར་
 བཞག་ཏུ་བགྱིས་ནའང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རིམ་ཐོར་བ་བདེན་འདུག་པས་སྤྲོ་བ་བཅད་བདར་ཞིག་ཐུབ་ན་
 ལེགས་འདུག་པས་གྱིས་ཤིག་ཅས་བཀའ་གནང་བ་ཐོབ།

གཡུ་ཐོག་སྟོང་ཏིག་གི་དབང་ཞུས་དུས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་བཅས་པ་སྟེ་བོར་བྱོན་གྱིས་སྟོབས།
 ལག་ཏུ་སྟུལ་ནས། འགྲོ་ལྷ་མ་རིག་དུག་ལཱ་རྒྱུད་ལས་ནི། ཞེས་སོགས། རྒྱུད་ཆེན་སྟེ་བཞི་མཇུག་
 དོན་བཅས་པ་ལྟ། ཁཅོད་བརྒྱུད་ཆ་ལག་དང་བཅས་གསོད་བྱུང་གྱི། གཞུང་དང་གདམས་པ་ཀུན་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་བས། ཆོག་དོན་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག ཅེས་གསུངས་དང་བཅས་
 གསུངས་ཤིང་། ཅང་ཏེ་ཡུན་རིང་བསྐྱུག་པ་གནང་བའི་དུས་སྤར་བཟུང་བའི་ཆོག་སྟོར་ངོས་དོན་བཀའ་
 བ་ནམས་གྱི་དོན་རང་སྟོ་རང་ལམ་གྱི་འཆར་བའི་སྤང་བ་དང་བཤད་སྟོལ་སྟོངས་ཤིག་པའི་དུས་འཕལ་
 དུ་བྱ་སྟུམ་ཡིད་ལ་དུར་དུར་ཤར་བའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུགས་རྒྱལ་སྟེ་འཇུག་པ་སྟོ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་རང་

གི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་བཀྲིས་པ་ནམས་ཀྱང་རྗེ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་
 པ་ཙམ་ལས་དེ་འབྲུལ་གང་ཅི་ནས་ཞུས་དག་པར་མ་བྱུང་། བྱིས་འབྲེལ་པ་བེ་སྟོན་བཙུམ་པ་དང་
 སྐྱགས་རྟོག་གཞིག་བཅུག་པར། མན་རྒྱུད་སྟོ་འཛིན་དང་ནད་པ་སྟོང་བ་སོགས་མ་བྱུང་ཅིང་། གོང་དུ་
 སོང་བའི་སྟོན་རོ་རྩ་ཡུལ་གྱི་ཐིག་སོགས་ལས་དུས་དབང་གིས་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་
 བརྟེན་མ་བྱུང་བས་རྩལ་བཞིན་དཀའ་ཡང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ། རྩོམ་མཁའ་འགོ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཚོ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་དང་དཀོན་བཙུགས་སོགས་མདོ་སྟེ། ལུང་གཞི་དང་ཐུན་
 ཚེགས་སོགས་འདུལ་བ། གདགས་པ་དང་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་སོགས་མདོན་པ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་
 སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ། དེའི་རང་འབྲེལ། ལྷ་ཟེར། སྟོར་བ་བརྒྱ་པ། གཅེས་གྲུབ། འཚོ་བའི་མདོ། དདུལ་
 རྩ་གྲུབ་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་འགྱུར་རིགས། སྟོན་དཔྱད་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྒྱ་ནག་ནས་འགྱུར་
 རིགས། འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པོའི་བེ་བྱུས་གྱིས་དབྱུས་ཁྱད་ཁྱད་ནས་འགྱུར་བ། བདུད་ཅི་བམ་པོ་བདུན་པ།
 བདུད་ཅི་མཚོག་གི་གཞུང་ལུགས། བདུད་ཅི་བུམ་པ། སྤང་གསལ་གཤེལ་བུམ་སོགས་སྤྲེལ་འགྱུར་རྩོམ་
 ཐིག་པ་བཀའ་གཏེར་གྱི་རིགས། བི་བྱི་བྱ་ཏི་ཁ་སེར། སྟོན་གསལ་གདམས་པ་སུམ་ཅུ། བདུད་ཅི་སྟིང་
 པོ་ཆེ་རྒྱུད་། རྩོང་འབྲང་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཡན་ལག་བཞི་པ། ཆ་ལག་བཙེ་བརྒྱུད་དང་བཙས་བོད་དུ་
 སྤྲེལ་བས་བྱུང་བའི་གཞུང་ལུགས། རྩ་བཤད་བྱི་གསུམ་ལ་འབྲེལ་པའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་ཡང་
 བསྟན། མན་རྒྱུད་དུ་སྤྲེལ་པན་འབྲུལ་འབྲེལ་ཚད་ལྷན་མཛད་མི་ཆེར་མ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། གཡུ་ཐོག་པའི་
 གསེར་མཆན། དེ་ལ་ཡང་ཟོང་མཆན་སྤྲར་མཆན་གཉིས། སུ་དོན་མ། བྱག་དྲིག་མ། ཟུར་མཁར་རྟིང་
 མའི་རྒྱུད་བཞི་སྐམ་ནང་མ། བྱང་ལུགས་མཁས་པས་མཛད་པའི་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་སོགས་དང་།
 མང་ཡུལ་གྱི་ཐང་ཁུང་རྩོད་དཀར་པོར་མུ་བྱི་བཙན་པོའི་སྐུལ་པ་བྱི་བ་སོད་ནམས་ལྷེས་སྟིན་པའི་
 བདག་པོ་མཛད་དེ་དགོས་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གིས་ཁུར་འཁུར། འ་བ་དགོས་པོ་བཀྲ་ཤིས་³⁹དང་
 རང་ཉིད། ཚོས་རྗེ་ཀྱན་དགའ་རྒྱུ། རབ་འབྱམས་པ། ཚོས་བདེ་བཞིས་ཞུས་ལེགས་པར་དག་པ་རྩོད་
 དགའི་པར་དུ་གསལ་པ་དང་། སྐམ་པོ་ལོར་རྒྱན་པས་ཁུར་བཞིས་སྟོན་པ་དོན་གྲུབ་པས་བསྐྱུལ་བ་དང་
 ཞུས་དག་བྱས་པ་སྐམ་པོའི་པར་མ་དང་། ཏྲག་བཏན་དུ་རྗེ་བཙུན་ཀྱན་དགའ་སྟིང་པོས་ཁུར་བཞིས་གྱི་

འཕྲོ་འབྲུད་དཔོན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ཅིང་། ལྷས་དག་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སོང་བའི་གཉེན་པའི་རིགས་སྤྱོད་བྱང་ལྷན་གྱུ་བ་སྤྲིངས་ཀྱི་འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་སམ་བདུད་ཅི་འགྱུར་མེད་གྱིས་བྱས་པ་རྟག་བརྟན་པར་མ། བོ་དོང་པའི་པར་མ་སོགས་དང་། ལྷགས་སྒྲུག་གིས་བྲིས་པའི་ཡིག་རྩིང་ལེ་ཚན་འདྲ་དང་ཡང་བསྟན་པ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་གྲགས་སོ་ཅོག་གི་སྤྱོད་དབྱེད་ཐ་མོ་དང་བཅས་པ་ལལ་ཆེར་ལ་སྤྱོད་ཐབས་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་ཞིབ་དུ་བརྟགས། ལྷ་པར་བྱར་མཁར་རྩིང་མའི་རྒྱད་སྒྲམ་ནང་མ་དང་ཐུག་དྲེག་མ་གཉིས་གཞིར་བཞག ག་ཐང་གི་རྒྱད་བཞིར་ཆོག་ཆད་པ་སོགས་རྩིང་པ་རྣམས་མཐུན་པར་འདུག་རིགས་རང་གི་རིགས་པས་ཀྱང་དབྱེད་དེ། དཔེར་ན་བསྐྱོམས་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ནང་གསེས་དུས་མ་ཆང་རིགས། ནད་རྟགས་བཤད་པར་བཅོས་ཆད་པ། ས་དབྱེད་འབྲུགས་པ་སོགས་དང་། ལ་ལ་དག་འབྲུ་འོར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་འོལ་སྤྱི་རྟོག་བཟོ་མིན་པའི་ལུང་རིགས་ཁྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ལམ། བརྩ་རྩིང་གོ་དཀའ་ངེས་རྣམས་གསལ་དུ་བཏང་བ་བཅོས་ལྷས་ལེགས་པར་དག་སྟེ་པར་དུ་བརྐོས་ནས་གཏན་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ།

བེ་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཚུལ།

དེ་བསྟན་བར་དུ་ལུ་བ་པ་དང་ལོག་ལམ་འབྲུན་པ་རྣམས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དུ་གཙུར་ནས་རྒྱད་བཞི་གའི་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་བྱེད་དཔོན་རྒྱན་རྒྱད་བཞིའི་གསལ་བྱེད་བེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པོའི་མ་སྤྱི་ཀ་ཞེས་དཔེ་ཤོག་ཆད་མ་སྤྱོད་དང་ཉིས་བརྒྱ་སྒོར་ལོངས་པ་བརྩམས་པའི་དབུ་བཙུགས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཆགས་པ་ཆོས་འཕེལ་འཛིན་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འདུག་པས་འཛིན་བཙུག་པ་སྤྱི་དུ་གེལ་གཡེང་དང་བསྟན་གཤིས་བཟུང་བར་ལག་གཏུགས་དོགས་པའི་བྲིས་གདན་ལྟ་བུ་ལས་བརྒྱུད་བཞིག་སྤར་ཕན་ལྷས་དག་མ་བྱུང་བུང་རྩ་བཤད་ཀྱི་གསུམ་མན་རྒྱད་དང་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྲུ་བསྟན་དང་། དེའི་དོན་མ་ལུས་པ་ལག་མཐིལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་³⁹⁾པ་བཞིན་མཁས་ནས་བྲིས་པའི་བར་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་ལམ་པ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་བྲིས་ཆའི་སྒོར་ལ།

དང་པོར་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའི་གྲིང་གཞིའི་དོན་སྒྲུལ་པའི་གནས་སྐོན་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་
 གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་ཚ་གང་ལྟན་འདུས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྐོན་སྒྲེའི་སྒྲོབས་དང་ལྟན་པའི་རི་བོའི་ཕྱིར་
 ཕྱིའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་ན་སྐྱེག་ཅིས་བྱ་བ་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་སྐྱེན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ལྟའི་སྐོན་སྐོན་
 པ་སྐོན་གྱི་བླ་བུ་ལོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་གསོ་རིག་རྒྱུད་འདི་ཉིད་གཏི་མུག་རྣམ་དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས།
 ཞེ་སྤང་རྣམ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ང་རྒྱལ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་
 སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། སྐྱེག་དོག་རྣམ་དག་བྱ་བྱུ་པ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དང་སྒྲོང་མཆོད་ལྡན་ལུ་བ་
 ལུ་ལན་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་འཁོར་ཆོགས་དུ་མར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཁ་བྱང་དང་བཅས་པ། གཉིས་པར་ལེའུ་
 གཉིས་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་སྒྲུལ་རྒྱུ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་གནས་ལུགས་ནད་གཞིའི་
 ཙུ་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྱུར་བའི་སྒྲོང་པོ་དང་གྱུར་བའི་སྒྲོང་པོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལས་ནད་དང་ལུས་
 ཟུངས་དྲི་མ་གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ། ལོ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ། གཉིས་པར་རྒྱ་རྒྱེན། འཇུག་སྒྲོ། གནས།
 ལམ། ལྷང་དུས། འབྲས་བུ། རྟོག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་ག་དགུ་ལོ་འདབ་དུག་ཙུ་ཙུ་གསུམ། དྲིལ་བས་
 ལོ་འདབ་བརྒྱུད་ཙུ་ཙུ་བརྒྱད། མེ་ཏོག་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་རིང་བ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ཚོས་ནོར་
 སྐྱེན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དང་བདེ་བ་སྟེ་སྤང་པོ་འོད་སྐྱར་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་རྣམས། གསུམ་པ་རོས་འཛིན་
 ཏུགས་ཀྱི་ཙུ་བ་ལས། བལྟ་བ། རེག་པ། དྲིལ་བའི་སྒྲོང་པོ་གསུམ། དང་པོ་བལྟ་བའི་སྒྲོང་པོ་ལས་ལྟེ་
 མཆུའི་ཡལ་ག་རེ་ལ་ལོ་འདབ་གསུམ་རེ་སྟེ་དུག གཉིས་པ་རེག་པའི་སྒྲོང་པོ་ལས་རྒྱང་མཁྲིས་བད་
 གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ་ལས་ལོ་འདབ་རེ། གསུམ་པ་དྲིལ་བའི་སྒྲོང་པོ་ལ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་གསུམ་གྱི་
 ཡལ་ག་གསུམ་ལས། རྒྱང་ལ་ལོ་འདབ་བཅུ་གཅིག་དང་། མཁྲིས་པར་བདུན། བད་ཀན་ལ་བཅུ་
 གཅིག་སྟེ་ཉེར་དགུ་ དྲིལ་བས་སྒྲོང་པོ་གསུམ། ཡལ་ག་བརྒྱད། ལོ་འདབ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 རྒྱལ། བཞི་པར་གསོ་དབྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཙུ་བ་ལ་ཟས་སྦྱོད་སྐོན་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་པོ་བཞི་ལས། དང་པོར་
 ཉིས་གསུམ་ཟས་སྒྲོམ་གྱི་ཡལ་ག་དུག རྒྱས་ཟས་ཀྱི་ལོ་འདབ་བཅུ། སྒྲོམ་ལོ་བཞི། མཁྲིས་ཟས་ཀྱི་ལོ་
 འདབ་བདུན། སྒྲོམ་ལོ་ལྔ། བད་ཟས་ཀྱི་ལོ་འདབ་དུག སྒྲོམ་ལོ་གསུམ་སྟེ་ཁོན་སོ་ལྔ། གཉིས་པར་
 ཉིས་གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ་ལས་གཉིས་རེས་ལོ་འདབ་དུག གསུམ་པར་རོ་རྩས་ཞི་སྦྱོང་སོགས་

ཡལ་ག་བཙོ་ལྷ། ཉེས་གསུམ་རོ་ནུས་ཀྱི་ལོ་འདབ་བཙོ་བརྒྱད། ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལོ་འདབ་ཉེར་གསུམ། སྒྲོང་
བྱེད་ཀྱི་དགུ་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ། བཞི་པར་ཉེས་གསུམ་ཀྱི་ཡལ་ག་གསུམ། ལོ་འདབ་བདུན། དྲིལ་བས་སྒྲོང་
པོ་བཞི། ཡལ་ག་ཉི་ལྷ་རྩ་བདུན། ལོ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་
ཀར་ཐིམ་ཚུལ་ཉི་རྩ་བ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྲིས་ཆ་བཞི།

ལྷ་པར་བཤད་རྒྱུ་ལེའུ་དང་པོ་ནས་སྤྱལ་པའི་དྲང་སྒོར་སྒོས་པ་དང་གཉིས་པའི་གྲུ་བ་པ་
ལུས་གནས་སྒོར། རྟུག་པར་ལྷན་སྤྲོད་ས་ལུགས་བཤད་རྒྱུ་རྩ་ཐིག་བདུན་དང་། བདུན་པར་རྒྱབ།
བརྒྱད་པར་ལེའུ་གསུམ་པ་འདྲ་དཔེ་དང་བཞི་པའི་སྟོད་ཆ་མོ་མོའི་ལུས་བྱུངས་སྒྲོ་མཚན་ལྷང་ཚད་ཡན།
དགུ་པར་གོང་འཕྲོས་ཀྱི་རུས་རིགས་ནས་བཟུང་གཟུགས་དན་རང་སྤྱུ་བྱེད་བཞི་ཡན་སྟོན་པའི་མདུན་
དང་། བརྒྱ་པར་དེ་དག་གི་རྒྱབ། བརྒྱ་གཅིག་པར་རང་ལུགས། ཆགས་སྤྲོད་འབྲེལ་བའི་རྩ་ཐིག་མདུན་
དང་། བརྒྱ་གཉིས་པར་དེའི་རྒྱབ། བརྒྱ་གསུམ་པར་རྩ་ཐུན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་གྱིས་ཚུལ། བརྒྱ་བཞི་
པ་ཡང་ཐུན་ལུས་དང་དྲ་བར་གྱིས་ཚུལ་དང་། ཚེའི་རྩ་བྱར་མཁར་བའི་གཏར་རྩ་དོན་བདུན་ཅུམས།
བཙོ་ལྷ་པ་ཀླད་པ་ནས་ཐུར་དུ་རྩ་དཀར་བྲག་པའི་རྩ་རྩ་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྩ་འབྲེལ་ཚུལ། བརྒྱ་དྲུག་པ་ག་
གནད་ནས་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱི་བར་བཅས་པའི་མདུན་དང་། བརྒྱ་བདུན་པར་དེའི་རྒྱབ། བཙོ་བརྒྱད་
པར་ལེའུ་ལྷ་པའི་མཚར་བསྟུས། རྟུག་པ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། བདུན་པ་
ལ་ཉེའི་རྟགས་སྒྲོ་ཟེར་ནས་ཁ་སྒོར་བཅས་པ། བརྒྱ་དགུ་པ་ལེའུ་བདུན་པ་སྟོན་པའི་ལམ་ལྷན་དགེ་བ་
འབྱུང་སྟོད་གང་ནས་སྒྲོ་ཟེར་ཁ་སྒོར་མི་ལམ་ཡིད་འཇུག་གི་སྒོར་བཙོས་པ། ཉི་ལྷ་པར་ཆོ་རིད་ནད་
མེད་ཀྱི་མི་ལམ་བཟང་བ་ལྷ་ཚངས་པ་ནས་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་བསྒྲོག་པའི་བར། ཉེར་གཅིག་པ་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚར་བསྟུས། ཉེར་གཉིས་པར་ལེའུ་
བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་བརྒྱ་བཞི་པ་བཙོ་ལྷ་པ་བཅས་པ། ཉེར་གསུམ་པར་ལེའུ་བརྒྱ་དྲུག་པའི་འཚོ་བ་ཟས་
སྟེ་འབྲས་ནས་རྒྱ་སྒྲོའི་བར། ཉེར་བཞི་པར་གཡོས་སྟེ་ཟན་ཆང་ནས། བརྒྱ་བདུན་པ་ཟས་བསྟུམས་གྱུར་
དྲུག་གྱུར་ཚུལ། བཙོ་བརྒྱད་པའི་མཚར་བསྟུས། ཉེར་ལྷ་པར་ལེའུ་བརྒྱ་དགུ་པའི་འབྱུང་ལྷས་སྟོན་
ཚུལ་དང་ཉི་ལྷ་པ་བརྒྱད་སེལ་ནས་མོ་རྟེ་ཡན། ཉེར་དྲུག་པ་རྒྱུང་སེལ་གསེར་བྱེ་ནས་གྲུ་གྲུ་ཡན། ཉེར་

བདུན་པར་རྒྱུད་སེལ་གྱི་ཉ་ནས་གསེར་ཏིག་ཡན། ཉེར་བརྒྱུད་པར་རྒྱུད་སེལ་དངུལ་ཏིག་ནས་སྟེ་བ་
བར། ཉེར་དགུ་པར་ལྷག་མུར་ནས་ལྷ་བའི་བར། ལུ་ལྷ་ཙུ་པར་རྒྱུད་སེལ་བ་ལང་ལྷི་བ་ནས་མིགས་པའི་
བར། སོ་གཅིག་པར་རྒྱུད་སེལ་ཁ་སྐྱོངས་ཀར་ཕྲ་མེན་ནས་སྟེ་གད་བར། སོ་གཅིག་པར་རྒྱུད་སེལ་ཁ་
སྐྱོངས་སྟེ་དམར་ནས་བོང་དུ་གཤེད་པའི་བར། སོ་གསུམ་པར་རྒྱུད་སེལ་ཁ་སྐྱོང་ར་དྲུག་གམ་འཛིན་པའི་
བར་གྱིས་རྫོགས་པ། སོ་བཞི་པར་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་སྐྱོན་སྟེ་ཆ་བ་ཐུན་མོང་སྟེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་
ནས་ཁར་རུ་ཆ་བར། སོ་ལྷ་པར་སྐྱོན་སྟེ་བཙོང་སྟོག་ནས་ཚུ་ཙུ་རྫོགས་པ།

སོ་དྲུག་པར་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཆ་དབྱེད་སྟོར། སོ་བདུན་པར་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་མི་ན་བར་
གནས་པ། ཉེར་བཞི་ཉེས་པ་དངོས་བརྟག་ ཉེར་ལྷ་དཔག་ཡོ། ཉེར་དྲུག་པ་སྐྱང་སྐང་། ཉེར་བདུན་པ་
གསོ་བ། ཉེར་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་གསོ་ཚུལ་རྣམས་དང་། སོ་བརྒྱུད་པར་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་དང་སུམ་ཙུ་
པའི་གསོ་ཐབས་དངོས་བཅས་པ། སོ་དགུ་པར་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་བྱ་བྱེད་སྐྱོན་པའི་སྟོར་དང་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དངུལ་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་ཏེ་བཤད་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་བྱིས་ཆ་སུམ་ཙུ་སོ་ལྷ། བྱིས་ཆ་བཞི་བཙུ་
པར་མན་དག་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནས་ལེའུ་གོ་གཅིག་པ་མེ་ཐུར་གཏར་གསུམ་གྱི་
དམིགས་རྣམས་མདུན་དང་། ཞེ་གཅིག་པར་དེའི་རྒྱུ། ཞེ་གཅིག་ལེའུ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ནད་ནས་བདུན་
པ་སྐྱོན་ནད་བར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་གསུམ་པར་ལེའུ་བརྒྱུད་པ་སྐྱོ་ཐབ་ནས་བཙུ་དྲུག་པ་རྒྱས་ཆད་བར་གྱི་
རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བཞི་པར་ལེའུ་བདུན་པའི་སྟོངས་ཆད་ནས་ཉེར་གསུམ་པ་རིམས་སྟེ་རྒྱ་རྒྱེན་བར། ཞེ་ལྷ་
པར་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་འབྲུམ་པ་ནས་ཞེ་གཅིག་པོ་མཆོན་ནད་བར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་དྲུག་པར་ལེའུ་ཞེ་
གསུམ་པ་མོ་མཆོན་གྱི་ནད་ནས་རེ་བཞི་པ་གཞང་འབྲུམ་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བདུན་པར་ལེའུ་རེ་ལྷ་
པའི་མེ་དབལ་ནས་དོན་གསུམ་པ་བྱིས་གདོན་བར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བརྒྱུད་པར་ལེའུ་དོན་བཞི་པ་མོ་ནད་
ནས་བྱ་གཅིག་པ་མ་སྟེ་རྒྱུ་ནད་བར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་དགུ་པ་མན་རྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྩ་ཐིག་མདུན་
དང་ལེའུ་བྱ་གསུམ་པའི་མགོ་རིགས། ལྷ་བཙུ་བར་གོང་གི་རྩ་ཐིག་རྒྱུ་དང་ལེའུ་བྱ་གསུམ་པ་མགོ་མ་
ནས་བྱ་དྲུག་པ་ཡན་ལག་གི་རྩའི་བར། ད་གཅིག་པར་ལེའུ་བྱ་ལྷ་པ་བྱང་ཁོག་ཡུལ་ཐིག་གཉན་པའི་
གནད་བཅས་པ། ད་གཅིག་པར་ལེའུ་བྱ་ལྷ་པ་བྱང་ཁོག་རྣག་འབབ་ཡུལ་ཐིག ད་གསུམ་པར་ལེའུ་བྱ་

བདུན་པ་སྦྱར་དུག་འཕྲོས་དོན་ནས་གྲུ་བརྒྱད་གྲུ་དགུ་པ་བཅས་པ། ང་བཞི་པར་ལེའུ་དགུ་བཅུ་པ་རྒྱས་
པ་གསེབ་པའི་བཅུད་ལེན་ཆེན་པོ། ང་ལྔ་པར་ལེའུ་དགུ་བཅུ་པ་རྒྱས་གསེབ་པའི་བཅུད་ལེན་རྒྱུད་དང་ལེའུ་
གོ་གཅིག་གོ་གཉིས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཏེ་མན་ངག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྲིས་ཆ་བཅུ་དུག ང་དུག་པ་ཐུ་མ་
རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་གསུངས་པ་ནས་དོན་བདུན་པ་དུས་བཞི་ཁམས་ལྔའི་དགུན་ཐ་རྒྱུད་གི་མཆེར་རྩ་རྒྱ་
བའི་བར། ང་བདུན་པ་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བདུན་པ་དུས་བཞིའི་གོ་ལ་ནས་བརྒྱད་པ་དགུ་ཐུའི་རང་རྒྱལ་
བའི་བར། ང་བརྒྱད་པར་སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་དོ་མཆེར་རྩ་བདུན་གྱི་གོ་གསེབ་རྩ་མཆེན་རྩ་དར་བ་ནས་
གདོན་ཆའི་གིང་ཁམས་གདོན་གྱི་ལན་རྒྱུན་བར། ང་དགུ་པར་དོ་མཆེར་རྩ་བདུན་གྱི་སྤྱི་རྩའི་གདོན་
གྱི་ལན་རྒྱུན་ནས་དབྱིད་མཆེར་རྩའི་བར། དུག་ཅུ་པར་དབྱིད་སྤོ་རྩའི་གདོན་གྱི་ལན་རྒྱུན་ནས་མེ་རྒྱ་
གོ་ཐོག་གི་མ་དང་བྱ་མོའི་རྩར་བཏུ་བའི་བར།

རེ་གཅིག་པར་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་དོ་མཆེར་རྩ་བདུན་གྱི་ཁྱོན་རྒྱུད་མའི་རྩར་བཏུ་བ་
ནས་རང་རྩ་མ་ཆད་པའི་བར། རེ་གཉིས་པ་རྩ་མདོའི་རྒྱ་ཞག་དུས་གྱི་ཁམས་ནས་སྒོར་བ་ནས་བཅུ་པ་
སྟོད་སྟེང་ཆ་གང་མི་སྤྱི་བའི་བར། རེ་གསུམ་པར་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱུད་གི་འཆེ་རྩ་ནས་
བཅུ་གཉིས་པ་གདོན་རྩའི་ཆོགས་གསེག་སྤྱིན་གཏོང་གི་བར། རེ་བཞི་པར་རྩ་མདོའི་ཆོ་དགས་སྒྲ་རྩ་
ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་རྒྱ་མདོའི་སྤྱི་དོན་འགོ་ཟས་སྒོམ་རྒྱར་གྱུར་རྒྱལ་བར། རེ་ལྔ་པར་རྒྱ་མདོའི་ནད་མེད་རྒྱ་
ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་མདོའི་དང་རྒྱུད་རང་གི་གང་རྒྱུ་མར་མ་ཞུའི་བར། རེ་དུག་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་
པོའི་མ་ཞུ་བ་ནས་པོ་མོའི་ལའོར་ལོ་གསུམ་དང་གཞོན་པ་དགུའི་བྱད་ཁ་ཟུག་པ་བར། རེ་བདུན་པ་རྒྱ་
མདའི་གཞོན་པ་དགུའི་ནག་སྒྲུག་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱད་ལམ་གྱི་བརྟག་པའི་བར། རེ་བརྒྱད་པར་
རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱད་ལམ་རྒྱངས་བརྟག་ནས་རི་ན་མི་ཏའི་རྒྱ་དབྱེད་གཡུ་ཐོག་པའི་རྒྱ་དབྱེད་མི་ཐོག་
སྒོར་ཆའི་བར། རེ་དགུ་པ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐོང་བ་ལྟར་བརྟག་པ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་སྦྱུ་མ་འཆོས་མི་
རུང་བའི་བར། བདུན་ཅུ་པར་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་བཤལ་རུང་བ་ནས་བཅུ་བདུན་པ་འཇམ་རྩེ་མི་རུང་
བའི་བར། དོན་གཅིག་པར་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་རུ་ཏེ་མི་རུང་བ་ནས་ཉི་ཤུ་བ་གཏར་མི་རུང་བ་རྒྱུད་
ནད་ཐུག་མཐུས་ཅན་བར། དོན་གཉིས་པ་ལེའུ་ཉི་ཤུའི་གཏར་རྩ་དོན་བདུན་ནམ་དོན་དགུ་བ་བསྐྱམས་

བཅས་དང་ཉེར་གཅིག་པའི་མེ་བཙའི་བར། རོན་གསུམ་པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་བཙའ་ནས་ཉེར་ལྷ་
 བ་བྱར་མ་བཅས་པའི་རྒྱབ་མདུན། རོན་བཞི་བར་མེ་བཙའི་ཁ་སྐྱོང་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་མདུན།
 རོན་ལྷ་བར་དེའི་རྒྱབ། རོན་དུག་པར་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པའི་དུགས་ནས་ཉེར་ལྷ་པའི་བྱར་མའི་བར།
 རོན་བདུན་པར་ལེའུ་ཉེར་དུག་མདུག་རོན་རྫོགས་པ་ནས་ཉེར་བདུན་པ་ཀྱན་རྟགས་གདོན་ནད་ཀྱི་
 བར། རོན་བརྒྱད་པར་ཡོངས་གྲུབ་ཆེའི་ནད་ནས་འཆི་བ་སྐྱོང་བ་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་བར། རོན་དགུ་
 པ་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པའི་རྒྱུད་གསང་བའམ་གཅེས་པར་གསུངས་པ་སེང་གའི་འོ་མ་ནས་སྟེན་པ་འོད་
 སྐྱར་འཛང་རྒྱ་བ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱའི་གསང་བ་དང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལྷགས་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྲིས་ཆ་ཉེར་བཞི་དང་བཅས་ཁྱོན་གྲང་ཆད་བཅུ་ཕྲག་བདུན་དང་ཉག་མ་དགུ་
 བསིལ་ལྷན་འདིར་སྟེན་དཀོན་པས་སྟེན་པ་ཡལ་ཆེར་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་སྟེན་རྣམས་ཀྱང་མ་ཆང་བ་
 མེད་པར་ཚུལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས། ཆ་དབྱེད་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་ཆོགས་དང་རྒྱ་འགྲོལ་མ་བལྟས་པར་
 གཞུང་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གསུང་དུ་བཟོ་བའི་བཀོད་པ་བྱས།

ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཞིང་མན་ངག་ཆེག་བརྒྱད་ལྷན་པ་ཉམས་ཀྱི་དོགས་
 པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་ཟུག་རྩའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཀུན་
 ར་དུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཚུ་མ་པར་ཡིད་ནེམ་ལུ་ར་གྱི་སྐབས་བཞིས་ན་ལེགས་
 པའི་མཆན་མ་གསལ་ཞིང་། སྤར་བོད་དུ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་དན་རོག་སོགས་འཕྲུལ་སྤང་བར་ཁང་གི་
 དཀོན་གཉེར་ནད་སོས་བཏབ་པ་ལེགས་པར་སྐྱེས་པའི་སྤོང་པོ་ལོང་རང་གི་གམ་དུ་སྐྱེལ་བར་ཡོང་བ་
 དང་འདི་ཉིད་ཚུ་མ་པའི་དབུ་བཅུགས་པ་མ་བསྐྱེགས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འགྲིག། ཉིན་སྤར་མ་ཁ་གས་སྐྱར་བའི་
 ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་སྟེན་གྱི་དྲི་དང་བཟང་པོས་ཉེ་སྐྱོར་བྱུང་བ་ལེགས་གའི་ནད་ཆད་པ་སོགས་དགེ་ལྷན་
 དུ་མ་བྱུང་། རང་རིགས་རྗེས་སྐྱོངས་ཀྱི་སྟེན་པ་ལྷན་སྤངས་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་རྒྱུང་སེལ་སྐྱོར་འཆོ་བྱེད་སྐྱི་
 ལ་དྲི་བ་ཞིག་ར་སའི་དོ་རིངས་སུ་སྐྱར་བར། དུས་པའི་ཆོག་རན་ལྟ་བུའི་ཅལ་སྐྱོག་ལས་དངོས་ལན་
 ཐེབས་པ་མ་བྱུང་འདུག་པས་དྲི་ལན་ནམ་གསལ་བྱེད་དྲང་ཐིག་སྤིང་སྐྱབ་ཀྱི་མདའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 སྟེན་གྲོལ་སྤྱིང་ནས་ཆེ་རིག་འཛིན་པ་ངག་དཔལ་གྱིས་བཞུ་སྟོན་པོར་དོགས་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་བྱུང་།

བའི་ལན། བོད་མཁས་པ་མི་ཙམ་དག་ལེགས་སྟན་དངགས་ཀྱི་ཚུམ་པ་བསྐྱེད་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་བྱ་
 སྒྱིར་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་མདོག་མ་ཁ་ཡང་། འབྲི་གྲོག་དང་ཆོག་ཚུམ་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁ་ཡང་འདུག་པ་ནས་སྟན་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ་ནམས་ལ་དགག་པ་ཙམ་
 བྱས་པ་སོགས་སྟན་དབྱེད་སྟོར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐོར་བུའང་མང་། དེན་ཅན་ཅ་བའི་སླ་མ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་
 བའི་སྒྱའི་བསག་སྒྱུངས་ལ་དམིགས་ལྟ་ས་བར་སྟོར་ནས་ཐོ་བོ་གྲུ་མུ་ནེ་ར་སྟོར་འབྲུམ་གཅིག་བསགས་
 པ་རྫོགས་ཏེ་རོ་རགས་སྟོར་དོའི་ཚུལ་དུ་གྲིང་སྟོར་ལ་བྱིན། བྱི་རྩོ་ལྷགས་ཁ་རིའི་གནས་མཇལ་བྱས་
 བའི་ཅེར་སླེབ་སྐབས་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་བྱག་དོར་གྱི་སླ་རི་མེད་གོ་གནམ་མཚོངས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་
 བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡིད་དོར་རི་བོ་ངོས་གསུམ་དང་བཞིའི་བྱད་པར་ལས་སྒྲུལ་པའི་གྲོང་བྱེར་ལྟ་ན་
 སྒྲུག་དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་པ་སོགས་འཆར་སྟོ་དང་མཐོང་སྒྲུང་ཡ་མཚན་པ་འགའ་ཞིག་
 བྱུང་བ་དང་། ལྷན་སྤྱིངས་དགའ་ལྷན་སྟན་སླ་རི་བོའི་ངོས་ནམས་སུ་བལྟ་རྟོག་ལ་བཏང་བར་ཆ་བསེལ་
 གྱི་རྣམས་སྟོབས་གདགས་སྤྱིབས་དང་མ་འཛོལ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་སྟན་རི་དེར་སྒྲེ་གི་ཡོད་བསམས་པ་སུ་
 ལའང་མེད་པ་དུ་མ་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱས།

སྐྱབ་ཀྱི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་སྒོ་བ་ཚུ་ལ།

རྗེ་སྤྲུལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་མར་གསོ་རིག་ལྷོ་ཕན་གླིང་འཇུགས་པ་གནང་ཡང་འཕྲོ་ཞེས་གིས་ལམ་དུ་མ་རྒྱགས་པའི་དགོངས་པ་སྒོར་སྤྲད་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ཆོས་གསུམ་རྒྱ་བའི་སྐྱབ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྤྲིང་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་མར་འགྲིབ་པ་ལྷ་བརྒྱུ་མན་ཆད་དུ་སྒྲིགས་མ་ལྷ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོའི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་དང་། དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་གསུམ་ཆེ་བ་ཡིན།³⁹⁹ ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲིགས་མ་ལྷ་ཆེས་ཆེར་བདོ་ཞིང་། གསོ་བ་རིག་པ་རང་དུ་འང་། ལྷ་བརྒྱུ་དུས་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་ཅ་ན། མི་རྣམས་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྒྱུད། རྒྱགས་པ་རྣམས་ནི་དོ་རྗེའི་ནང་ཁེ་དང་། ཏེག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ནི་སྟེ་འབྲུགས་བྱེད། ལུ་སྟེགས་བན་བོན་རྣམས་ནི་ཟོར་ཁ་འཕེན། སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་མནའ་ཐབ་ཤན་དམར་བྱེད། ཏི་དུས་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཀྱན་འབྲུགས་ཏེ། ཁད་གྱི་ཁ་རྒྱངས་སྤྱོད་དུ་ཆགས་པ་ལས། བལ་ནད་རྒྱ་གཞེར་གས་ལྟོག་འབྲུམ་ནག་འབྲུང་།⁴⁰⁰ ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ནད་རིགས་མང་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཟུག་རྩའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོ་བ་པར་གཞན་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་ཉིད་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་གསེར་འོད་དུ། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ནད་གསོ་བའི། བྱེད་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་གསོས་བྱས་ན། སྤྲུལ་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།⁴⁰¹ ཞེས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་འདིའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དུག་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཆོས་ནོར་བདེ་བ་གསུམ་དུ་སྤྲིན།⁴⁰² ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་ལས། སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས། ཁགས་སྐབས་འབྲས་བུ་ཆོ་འདིར་སྤྱིད་པ་དང་། ཏེག་དང་ལོངས་སྒྱུད་དགའ་བདེ་ལྟན་པར་འགྱུར།⁴⁰³ ཞེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་གཡོ་སྤྱོད་འདོད་པ་རྣམས། རྒྱངས་ནས་ནད་པ་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། སྤྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བགྲོད་འགྱུར་ཞེས། འཛོ་མཛད་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་པ་ཡིན།⁴⁰⁴ ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཙ་ར་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གནས་སྐབས་དང་ནི་མཐར་ཐུག་གོ་³³⁵ ཞེས་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོའི་བརྒྱུད་པའི་བྱི་མར། གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་ཤིང་འདོད་པ་
 མེད། གང་ཞེས་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། སྒྲུབ་པ་སྤྲེལ་མེད་འབྲས་ཐོབ་འགྱུར།³³⁶ ཞེས་དང་། གཡུ་ཐོག་
 མགོན་པོའི་ཡང་སྤྲིང་བསྐྱས་པར། ཆོ་འདི་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། བདེ་བའི་སྒྲུབ་གྲགས་ཡོངས་
 སྟོང་རྣམས། འབད་རྩལ་མེད་པར་འགྱུར་པ་ནི། ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་འབྲས་བུ་ཡིན།³³⁷ ཞེས་རང་
 རོན་སྤུན་ཆོགས་པ་འདི་བྱི་གཉིས་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་འགོ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་མི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ། སྒྲེ་རྒྱས་ན་འཆིའི་དྲུག་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་སེལ་བའི་དོན་རྒྱས་པ་ནི། འདི་ཉིད་
 རང་ལས། གཞོད་མེད་བདེ་བར་གྱུར་དུ་བཅའ་བ་ཡིན།³³⁸ ཞེས་སོགས་སྒྲེ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སེལ་
 བའི་ཆོག་དང་། རྒྱས་པའི་རྟགས་རྒྱབ་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུའི་ལུས། མཐ་བྱའི་མདངས་ལྷན་མགྲོགས་པ་ཅང་
 ཤེས་ཏ། ཆོ་སྟོག་ཉི་ལྔ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར།³³⁹ ཞེས་པ་རྒྱས་པ་གསོ་བའི་ཆོག་དང་། དེ་
 ལྟར་གསོ་ཐབས་དགུ་བཅུ་ཙུ་བ་བརྒྱུད་པོ། ཡོངས་མེད་གྲུས་པས་བརྩོན་པར་བསྐྱེད་བྱས་ན། ཁད་ཀྱི་
 འདམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།³⁴⁰ ཞེས་དང་། ཁད་ཀྱི་དགུ་དཔུང་འཛོམས་པའི་དཔལ་བོ་
 ཡིན།³⁴¹ ཞེས་བཞི་བརྒྱུ་ཙུ་བ་བཞི་སོགས་ནད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཞེས་བར་རྒྱས་པ་དང་། འཆི་བ་སྟོག་སྒྱབས་
 མི་འཛིགས་སྒྲིབ་པ་དང་། འཆི་བ་སྟོང་བྱེད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡིན།³⁴² ཞེས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་
 བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་། དཔལ་བོའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར། ཁད་ཀྱི་འདམ་དུ་
 བྱིང་བ་ལ། ལག་ནས་འདྲེན་པ་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ།³⁴³ ཞེས་པ་དང་། ཙ་ར་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་གསོ་དབྱེད་
 རྣམ་བརྒྱུད་ཀྱིས། རྒྱ་བོ་ཆེ་ལ་གྲུ་ལྗོངས་བཞིན། མི་ཟད་ནད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ལས། ལྷུང་དུ་སྟོལ་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན།³⁴⁴ ཞེས་དང་། གྲུ་སྒྱུབ་ཀྱིས། དམིགས་ཟེན་དབྱེད་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སྟེམ།³⁴⁵ ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་
 ལམ་ལྟར་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཞེས་ལྟའི་གསུང་ལས། འགོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། ཁད་གསོས་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནི། སྒྲུབ་
 དང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དག་ལ། དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག་³⁴⁶ ཅེས་དང་། མཐས་པ་སྒྲེ་དགུའི་དཔལ་

གྱིས། བྱོན་པ་བཅུ་ལྔ་ཡི་ཤིང་ཤིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ། སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པ་དག་དང་ཡང་། རྒྱུ་གཞི་གསུམ་གྱི་པ་ལོ་བཟའ་བཅུ་ལྔ་ཡི་ཤིང་ཤིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡོ་བྱད་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག་ལོ།^{༤༠} ཅིས་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསོ་བ་རིག་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་པོ་སྒྲིན་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནང་དོན་རིག་པ་ལམ་མདོ་སྒྲིམ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རིགས་སོགས་རིག་པའི་གནས་གང་ལའང་ཐོས་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་དག་གི་བཞེས་གཉེན་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་འཛོལ་དགོས་ཏེ། སྒྲོ་བོ་བཞེད་པར། རིགས་ཀྱི་བྱུ་བྱེད་ཀྱིས་དག་གི་བྱུ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་དག་གི་བཞེས་གཉེན་བཙལ་བས་མི་སྒྲོ་བར་བྱེད། ཁ་ཐོང་བས་མི་ངོམས་པར་བྱེད། སྤྱི་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ཟེན་པ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་། བཞེས་ཆེན་ལས་མི་ལྷོག། བསྐྱབས་པ་དང་མི་ལག་ལ་ལོ། རིས་ན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དེའི་བྱུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད།^{༤༡} ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྒྲོ་བ་ལས། མདོར་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སྤྲེ་གསུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པ་ལོ་ལྟ་བུར་པ་དང་ས་དང་བཟོད་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུངས་དང་སྒྲོ་བས་པ་དང་བསྒྲོ་བ་དང་སྒྲོ་བ་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སྤྲེ་གསུམ་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་རག་ལས། སྒྲུ་མ་རྩ་བར་རྒྱུར། སྒྲུ་མ་ལས་བྱུང་། སྒྲུ་མ་ལས་སྤྲེ་གནས་དང་སྤྲེ་མཆེད་དུ་གྱུར། སྒྲུ་མས་བསྐྱེད། སྒྲུ་མས་སྤྲེ་ལ། སྒྲུ་མ་ལ་བཏེན། སྒྲུ་མ་རྒྱར་གྱུར་བ་དག་གོ་^{༤༢} ཞེས་དང་།

ས་ཆོས་བྱིན་གྱིས། མཁས་པས་ནད་ལ་སྒྲིན་པ་བཞིན། ཐོག་མར་དམ་པ་བསྐྱེན་པར་བྱ། རྒྱུ་གཞི་སྤྲེ་བྱེད་པ་ལས། སྒྲིན་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་ཉན་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཉན་པར་བྱ། སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲེ་སྤྲེ་ལས། སྒྲིན་དེ་རྣམས་ནི་ཐོས་ནས་སྤྲེ་གསུམ་པས་བསྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་བྱས་པས་འཆི་མེད་འབྱུང་། བྱུང་ཅི་དེ་ནི་འབྱུངས་པ་ལས། མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།^{༤༣} ཞེས་དག་གི་བཞེས་གཉེན་ཁས་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་བསྐྱེད་སྤྲེ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བྱང་པར་རིག་གནས་གང་ལ་སྒྲོ་བ་སྐྱབས་ཉམས་སྤྲེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བཏེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་བཟོས་སྤྲེ་གསུམ་པས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུས་

འོན་ལྟར་ལམ་སྐོབ་དཔེ་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བྱུ་ཞིག་དགོས་སྟུང་། རབ་སངས་འཕགས་
 ས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐྱའི་བཀོད་བ་སྟུ་ཚོགས་བསྟན་པ། འཕྲིང་ཚོས་ཉིད་གི་བདེན་པ་
 རྣམས་མ་ཡིན་པར་བ་མ་སོ་སྟེ་སྦྱིར་བཏང་པ། དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱད་ལས། བརྟན་ཁིང་དུལ་
 ས་ལྟོ། བཟོད་ལྟོ་དང་ཁིང་གཡོ་རྒྱ་མེད། རྟགས་དང་རྒྱད་གི་སྦྱར་བ་ཤེས། སྦྱིང་རྩེ་
 བསྟན་བཅོས་མཁས། ཁྱིའི་དཔུ་མི་ཡོངས་སུ་ཤེས། ཁྱིའི་ལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་
 བཟང་རྟགས་འཆད་བྱེད་སྟོབ་དཔོན་ཏེ། ཁྱང་བའི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་དུལ།^{༡༤} ཞེས་
 བ་ལྟར་དང་ཞེས་བ་སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་པ་ལ་གསུངས་
 ར་རྒྱལ་གི་སེམས་གིས་རྒྱད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གི་
 ད་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་མི་ཆང་། རྟགས་དང་རྒྱད་གི་སྦྱར་བ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱུ་འབྲུལ་དང་
 ལ་པར་གསང་རྟགས་རྒྱད་གི་སྦྱར་བ་ཤེས་ཞེས་བཏོན་ནས་རྟགས་དང་སྟོན་གི་སྦྱར་བས་
 བསྟོག་ལུས་པ་ལ་ཀུན་སྦྱིང་གིས་བཤད་ཅིང་།^{༡༥} དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར། རྟགས་
 བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། རྒྱད་ནི་སྟོན་རྣམས་སོ། སྦྱར་བ་ནི་བྱ་བའོ། ཤེས་པ་ནི་མཁས་
 ཤེས་སོགས་གི་རྟགས་དང་རྩེས་གི་སྟོན་ས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་རབ་
 པའི་རྒྱལ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དེ།^{༡༦} འདི་དག་མི་ཤེས་ན་ལས་གི་གོ་བ་རྟགས་པ་ཆགས་པ་དང་
 ས་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་དོ་རྩེ་སྟོབ་ དཔོན་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་མི་ཆང་།
 བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་ནི་དོ་རྩེ་གྲུང་ལས། རྟགས་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས།^{༡༧} །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རིག་པ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་དགོས་པས་སྡེ་སྟོང་གང་ཡང་མི་
ཤེས་པར་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བོང་བུ་སང་གེར་འཆོས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། རོ་
རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་གྱི་ལེའུ་ཐ་མ་ལས། བྱིར་བཞེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་དང་། ཁས་དང་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་སྐྱོར་འབྱེད་པའི་ཆོག་དང་། །གཏོར་མ་དོ་རྩེ་འེ་བཞུས་པ་དང་། །དག་ཤུལ་སྐྱབ་
པའི་ཆོག་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ། །ཁས་དང་འེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཉིང་འཛིན་ཐུག་ཀྱང་། །སྟངས་སྟབས་འདུག་སྟངས་བཞུས་བརྗོད་དང་། །སྦྱོར་སྒྲིག་མཚན་
པ་ལས་སྐྱོར་དང་། །སྐར་ཡང་སྐྱད་པའི་རྣམ་པ་ནི། །བྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།³⁴⁰ ཞེས་ནང་གི་དེ་
ཉིད་བཅུ་དང་བྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ལས་རྒྱད་སྡེ་འོག་མའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ན་བྱིའི་
དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། སྐལ་ཤེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ན་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་འདིར་ཡི་གེར་མངས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མ་བྲིས་ཀྱི་ལེགས་
སྤྱོད་གསུངས་པར་བྱའོ།

ཡང་དོ་རྩེ་གྲུང་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཚན་ལྷན་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཉེ་
བར་བསྟན་པའི་སྤྲུགས། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་འགྲུབ་པོ་གྱེ། །བརྟན་ཞིང་ཟབ་མའི་ཆོས་ལྷན་དང་། །རིག་
པའི་གནས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཁས། །སྦྱོར་སྒྲིག་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་ཤེས་ཤིང་། །རབ་གནས་གཏོར་
མའི་པ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་བཅུ་པོ་རྣམ་པར་རིག་ །ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་རིམ་པར་གྲུས། །ཁུགས་ལྷན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་མཁས་བཞུས་པར་
ལྷན། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །སྤྲུགས་དང་རྒྱད་ཀྱི་རབ་སྦྱོར་གྱིས། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་
ལ་བདེ་སྦྱར་བ། །དེ་འདྲའི་སྐྱེ་མ་དོམ་བྱས་ནས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་སྦྱད་མི་བྱ།³⁴¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་མི་ལྷན་པ་དགོས་པ་འདི་དག་སྦྱོར་འབྲུང་ལས་
གསུངས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་
ནི་བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱི་རུ་སོ་སོ་ཐར་པ་སྦྱོད་
ཅིང་ནང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་ལ་དགའ་བར་³⁴² །གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ་སོ་ཐར་

པའི་ཀླན་སྟོང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ལ། བྱི་རུ་ཞེས་པ་ནི་
 ལུས་ལ་བྱི་དང་སེམས་ལ་ནང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཁང་པའི་བྱི་ནང་མ་ཡིན་ནོ། །བཟླས་པར་ལྟན་ཞེས་
 པ་ནི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་བསྐྱར་དང་
 རབ་གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྟིང་
 པོ་མདོར་བསགས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་གི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་
 བས། ཁྱེན་སྐད་ཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་བརྟག་པར་བྱ། །རྩ་ནི་མཉེས་པར་མ་
 བྱས་ན། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྟན་འབྱེན་ཡིན།³⁴³ །ཞེས་དང་། བླ་པོ་སྟོན་པ་བས་ཀྱང་། སྟོན་དུ་
 བསྟེན་པས་རྩ་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན་རང་ཉིད་སྟན་འབྱེན་པར་གསུངས་སོ།³⁴⁴ །འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཤམ་པས། སྟོན་དུ་བསྟེན་པས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་། །བགཤས་ནི་རྣམ་
 པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། །བསྟེན་པ་མེད་པས་དངོས་གྲུབ་མེད། །དེ་བྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག་ །དབེན་
 པར་ཡང་དག་གནས་ནས་ནི། །རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པར་བྱ། སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྔགས་བཟླས། །འཁོར་
 ལོའི་གཙོ་བོ་ལྷུ་མ་བཟླས་ཤིང་། །ཡང་ན་རང་གི་རྩ་གཉིས་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡི་བྱི་ཡིན་ཏེ། །འདི་
 བྱི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པར་བརྟེན།³⁴⁵ །ཅིས་དང་། བྲེང་བ་ལས། དེ་རྩ་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་
 པས་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ལོ་འཁོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་
 དང་བསྐྱབ་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་རྩ་ས་པས་འཁོར་ལོར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མ་བཀག་
 པའམ། ཆོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་སྟོབ་
 མ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།³⁴⁶ །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་བྱ། ཀྱི་ཡ་ས་སྟོན། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད། དོ་རྩེ་སྟིང་པོ་རྒྱུ།
 བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་འབྲེང་བ། སྐྱུ་འཕྱུ་ལ་དྲ་བའི་རིམ་པ་སོགས་རྒྱུ་དུ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་ཆོག་མི་
 གཅིག་པ་དུ་མ་གསུངས། གསང་སྔགས་སྔ་འཕྱུར་དོ་རྩེ་ཐེག་པར་བསྟེན་པ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ།
 གངས་དུས་གཉིས་ཀྱི་ལས་བསྟེན་ཐོངས་ཤིང་། བྱེད་པར་ལས་གང་རུང་བའི་སྟོན་དུ་ཉེ་བསྟེན་ཁ་གསོ་
 ཚད་དང་ལྟན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྟོབ་མ་ དབང་བསྐྱར་བའི་ དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལོ་ལྷུ་

འབྱོར་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་འང་གྲངས་གྱི་བསྟེན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྡོན་དུ་སོང་བ་
 ཞིག་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོ་སྟོགས་སུ་དཔལ་
 མགོན་ཀླུ་ས། ཆོག་ཤེས་སྟིང་རྗེ་ཚུལ་བྲིམས་ལྷན། ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཉེ་དག་ལ་
 བློ་བྱེད་བསྟེན་ན། བློ་བྱེད་ཀྱིས་མཁུན་གྱིས་གྲུས་པར་མཛོད།³⁴⁷ ཅེས་དང་། ཅན་གོ་མིས། སྤྱི་མ་སྟོམ་
 ལ་གནས་ཤིང་མཁས། རྒྱས་དང་ལྷན་ལས་སྤང་བར་བྱ།³⁴⁸ ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། ཉག་
 པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། བཤེས་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་
 ལྷགས་མཆོག་ བློ་གྲིལ་ཡང་མི་བཏང་ངོ་།³⁴⁹ ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་པར། སྤྱི་
 མ་སྟོབ་མའི་བསམ་ཤེས་ཤིང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་གང་། ཉེ་ཡིས་སྟོབ་མ་བསྟུ་བྱ་ཡིས། རྟོངས་
 པས་སྟོབ་མ་བསྟུ་འོས་མིན།³⁵⁰ ཞེས་དང་། འདུལ་བ་འོད་ལྷན་དུ། ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་ཞིང་འདུལ་
 བའི་ཆོག་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སྟིང་བརྩེ་ལའོར་ནི་དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བརྩོན་
 པ་སྟེ། རྒྱས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྱི་མར་བསྟུགས།³⁵¹ ཞེས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་སྐབས་དང་
 ཐོབ་ སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། རྩོམ་ཉིད་མེད་སོགས་དོན་བྱེད། ཉེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཐོར་བ། རྩམ་པ་ཀླན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།³⁵²

ཞེས་སོགས་མང་ཀྱང་འདོམས་ཆེ་བ་མདོ་སྟོན་རྒྱུན་དུ། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞིབ་ཉེར་ཞིབ། །
 ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་བྱུག་ ཉེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྱི་མཁས་ལྷན། བརྩེ་བའི་
 བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་བརྟེན།³⁵³ ཞེས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པས་དུལ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 ལྷན་པས་ཞིབ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞིབ། ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་བྱུང་བར་
 འཕགས་པས་ལྷག་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་བ། ཐོས་པ་ཆེ་
 བས་ལུང་གིས་བྱུག་པ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དེའོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། ཆོག་སྤྱི་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ།
 ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བས་བརྩེ་བ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ལྷན་ནམ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། བདེན་མཐོང་སྤྱི་མཁས་བརྩེ་བ་ཅན། སྟོ་མེད་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ནི། ཆེན་
 ཐོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།³⁵⁴ ཞེས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་མང་བ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་

མཐོང་བ། ཚིག་སྒྲིམ་མཁས་པ། བསམ་པ་ཟངས་ལ་མི་ལྟ་བུ་བའི་བརྟེན་པ་ཅན། བསམ་སྒྱུར་སྒྲིམ་པ་
 ལས་མེད་པས་སྒྱུ་མེད་དེ་ཚོས་ལྟ་ལྟ། ཡང་ན། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲོང་བ་དང་། ཁྲུང་ལོས་དེ་ཉིད་
 གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡི། སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ།³⁶⁴ །ཞེས་མང་
 ཏུ་ཐོས་པས་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲོང་བ། སྒོ་གསུམ་དགེ་བས་སྒྲ་
 མར་གཟུང་ལོས་པ། ཉམ་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ་ཚོས་ལྟ་རྣམས་ལལ་ཆེར་
 འཕགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ལྟ་བར་དཀའ་ནའང་། མེད་ཐབས་དང་བྲལ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། མཁས་
 པའི་ཤེས་རབ། བརྟེན་བའི་བསམ་པ། སྒྱུར་བ་བཟོད་པ་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་འཆད་པ་དེའི་ཚིག་
 དོན་ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྟན་པས་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་རྒྱས་པའི་བཤད་བྱ་ལ་མཁས་པ།
 རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། གང་ནས་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ་བ། རི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་རན་པ། རི་ལྟར་
 བཤད་ཀྱང་འཐད་པ་གསུམ་གྱིས་ངག་འབྲེལ། གཞན་དགའ་བར་རྒྱས་པའི་དབྱངས་སྟོན་པ་སྟེ་འཆད་
 བྱེད་ལ་མཁས་པའམ། མདོ་སྟེ་རྒྱ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་མི་གོ་དང་། སྒྲ་བས་མི་འབྱེད་དང་མ་དེས་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་དགའ་ནི་མི་གཙོད་དང་། །དེ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་མི་བྱེད། །སྒྱེ་བ་དང་ནི་སེར་སྟོ་ཉི། །འདི་
 དག་གཏམ་གྱིས་ཉེས་པར་འདོད།³⁶⁵ །ཅིས་གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་བརྒྱུད་དམ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་
 སྟོན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་བྲལ་བ།³⁶⁶ རང་དང་། གདུལ་བྱ། སྟོད་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྟོད་
 རྣམས་ལ་མཁས་པ། གཉིས་པ་བརྟེན་བའི་བསམ་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་མདོ་ལས།
 ཚོས་སྟོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་སོ།³⁶⁷ །ཞེས་པ་ལྟར་
 སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་པ། སྒྱུར་བ་བཟོད་ལྟན་ནི། འཆད་དུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་དང་དཀའ་ལས་ལ་སྒྱོ་བ་མེད་པ་
 དང་། སྒྲོབ་མས་དྲི་བ། གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་གསུམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ཚོས་གསུམ་ལྟན་ནི་
 དེས་པར་དགོས་པ་དང་། སྒྱིར་ནང་དོན་རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ། ཐ་སྙད་རིག་པ་སྒྱིའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། དབུག་པ་ཅན་གྱིས། མང་དུ་
 ཐོས་དང་དྲི་མེད་དང་།³⁶⁸ །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་པ། གསོ་བ་རིག་པ་རང་ཉིད་
 དུ་གོང་བཤད་རྒྱ་དུག་དང་ལྟན་པ་དང་། ཐུ་མིས་སུམ་ཅུ་པར། གཞུང་ཉིད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཉན། །སྒྲོབ་

དཔོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་།³²⁰ ཞེས་གང་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་གཤེག་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཛིན་དགོས་པར་བཤད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེའང་དགོན་བརྩེགས་འདུས་པ་ཉེར་གཅིག་པ་སྐྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོར། བཟང་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེན། སྟོམ་པ་གསུམ་ཡང་དག་པ་དང་། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།³²¹ ཞེས་གསུངས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཏེ་ཀླུ་ན་དགའ་བྱུལ་མཚན་གྱིས། དད་ལྷན་སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་སྐྱབ་འདོད་པ། ཁྱེལ་སྟོམ་གསུམ་དབྱེ་བ་བདག་གིས་བཤད།³²² བྱེས་གསུངས་པ་ལྷར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མོས་སྟོད་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་གདུལ་བྱ་དཔའ་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོད་པས་ཐེག་པ་དཔའ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱས་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ནི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱས་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྟོན། གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྟོར་བས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀླུ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྟེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པའི་སྟོན་སྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན། གདུལ་བྱ་ཟབ་མོར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྟོན་སྟེན་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྟོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི། སྐྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུང་དུ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱུལ་རྫོགས་པར་སྟོབ་པའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་མི་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བས་དེ་

སྡོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ།

ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་མོ་ལས། སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། རིག་
འཛིན་ཐུགས་ཀྱི་སྒོམ་པའོ།^{༡༧༣} ཞེས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས། ཐུགས་སྒོམ་དང་གཟུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལྷ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ལ་འོའི་བྱིངས་ལ། ལྷི་འོས། ལྷི་བྱིན། ཀ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་དེ་བྱིས་ཆོག་
ཤད་ལས་ཨ་ཐུང་ཐུང་བྱས་པས་བྲ་ཏི་དང་པོ་སོགས་ལ་འང་འཇུག་མེད་དེ་གཙོ་བོ་སོ་སོ། ལུ་ཅི་ལ་གྲོལ་
བའམ་ཐར་བ་ལ་འོའི་བྱིངས་ལ། ལུན་ལས་ས་འོས། ས་རྒྱུན་དང་ཨཔ་བི་ཀ་ར་ཏ་བྱིན། ལི་རྩེ་ས་
འབྲེལ་གྱི་བྱིས། ཨ་པ་བི་ཀ་ར་ཏའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུ་ཨོ། ཅུའི་ཀུའོས། ཅ་ཀར་བརྒྱུར། ཀུ་ཨི་ལ་ལ་ཁ་
རུ་བྱེད་དེ་འོས། ས་ཁར་བརྒྱུར་བྲངས་པས་བྲ་ཏི་མ་ལྷ་སོ་སོར་ཐར་བ་སྟེ་སྒྲིབ་བཤད་ཀྱི་དབང་བཏང་ན།
བྲ་ཏི་ནི་སོ་སོའམ་ཐར་དད་པ་སྟེ་སྒོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲིབ་པས་སྤང་བྱ་ལས་
རྒྱུད་སོ་སོར་གྱུར་བའམ་འགགས་པའོ། ཁོ་ལྷ་ནི་ཐར་བའམ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་དོ་རྩེ་སྟེ་སྟོག་པ་ལས་
ཐར་ཞིང་བརྒྱུད་ནས་རན་སོང་དང་ཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་འདི་ནི་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་
ཐར་བ་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་བཟུང་ན། ལུན་པ་ལས་སྤང་བ་ཤད་པ་དང་མཚུངས་སོ། མི་དབུ་
པོས་ནོར་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་སོ། ཁད་པས་སྤྲན་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་སོ། བཙོན་ཁྲི་ལུན་ནས་ཐུངས་
པ་དང་མཚུངས་སོ། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆེ་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་ན་བཞུགས་
པ་དང་མི་མཚུངས་པ་མེད་དོ།^{༡༧༤} ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལུན་པའི་མདོ་ལས། རི་
ལྷར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་ལྟར། རྟེན་བཞེན་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། རི་ལྷར་
རྒྱུང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་ལུས། རྟེན་བཞེན་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་ལྟུང་།^{༡༧༥} ཞེས་དང་། དག་
སྟོང་ལ་རབ་ཏུ་གཙུག་པའི་མདོར། སོ་ཐར་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ སོ་ཐར་རྒྱལ་བྲིམས་
འདི་ནི་ཐར་བའི་ལམ། སོ་ཐར་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཞིང་། སོ་ཐར་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་ནི་སངས་

རྒྱས་རྒྱ།³²⁶ ཁྱེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་གངས་ཅན་མཚོ། གཏིང་
མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གནས་པའི་སྤྲིང་དང་སྤྲིང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ།³²⁷ ཁྱེས་
དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྷར་འདི་ནི་གིང་རྩ་གཙོ་
བོ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། རྟེན་འཁེབས་དམ་ཆོས་ཚུགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
ཡང་། རྒྱ་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།³²⁸ ཁྱེས་དང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་
དག མཐོང་དང་ཆོས་མཛོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་
ཕྱིར། གཉིས་རྒྱུར་ཕྱག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་གཅིག་བཞིན།³²⁹ ཁྱེས་མཛོན་པ་དང་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྟོང་
གྱིས་བསྟན་པའི་གོ་ཚད་ཀྱང་སྟོན་པའི་གོ་མི་ཚད། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་གྱིས་གཉི་གའི་གོ་ཚད་པས་
གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདིའི་བརྗོད་དོན་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། མཚན་ཉིད། གོ་རིམ། གངས་
ངེས། སྒྲ་དོན་དང་ས་བཅད་དུག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ།

དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། ལུང་ལས། རབ་བྱུང་གསེས་སྤྱིང་གཞི་དང་ནི། རྒྱལ་བ་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་
བཤམས་དང་། སྤྲན་དང་གོས་དང་སྤྲ་བརྒྱུང་དང་། ཀློག་སྤྲི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། རྣམས་སེར་ཅན་དང་
གང་ཟག་དང་། སྤྲོ་དང་གསེས་སྤྱིང་བཞག་པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པ་དང་། རྒྱ་འདུན་
དབྱེན་རྣམས་བསྟུས་པ་ཡིན།³³⁰ ཁྱེས་པ་ལྷར་གཞི་བརྩ་བདུན་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་དེ་བསྟུ་བ་ནི། རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་སྤྲུལ་ཆ་དང་། ལས་དང་གནས་མལ་གྱི་ཆོས་མ་
ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་བདུན་དང་ལས་ཀྱིས་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཛོས་པ་དང་།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་མཐུ། བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སྤྱིང་བའི་དང་།
བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྟེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པའི་དང་། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་སྟེ་ལྷར་བསྟུ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། འཇུག་ལྷོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་
ཁྱིམས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། བཞི་པ་གོ་རིམ་ནི། མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་འཛོས་པ་རྣམས་རབ་

བྱུང་གི་གཞི་དང་། བར་སྐྱབས་ན་གས་ཆེ་བའི་གཞི་བརྒྱད་དང་། ཐ་མར་གས་ཆེ་བའི་བདུན་རྒྱམས་
གྱིས་སྟོན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་མོ།

ལྷ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
དང་པོར་བསྟན་པར་མ་ཞུགས་པ་འདྲེན་ཞུགས་ནས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཛོམས་པ་རྒྱམས་
དགོས་པས་གཞི་བཅུ་བདུན་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུས་ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
འགྱུར་བས་མང་མི་དགོས་པ་ཡིན་ལ།

དུག་པ་སྒྲ་དོན་ནི་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་དུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྒྱས་བཤད་བདག་གི་སྒྲ་མ་ངེས་
པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལས་ཚོག་རྒྱལ་བ་གསེར་མདོག་དང་། འཇམ་
མགོན་བཙུང་ཁ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་གྲུབ། པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་བཏྲ་བར་བྱ་ལ། དོན་ཉི་
བར་བསྟན་ན། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པའི་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོར། བསྟེན་གནས་དགེ་བསྟེན་
པ་མ་དང་། །དགེ་རྒྱལ་པ་མ་དགེ་སྟོབ་མ། །དགེ་སྟོབ་མ་དང་དགེ་སྟོབ་སྟེ། །སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་
བརྒྱད་དོ།³⁴⁹ །ཞེས་བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན། དགེ་བསྟེན་མ། དགེ་རྒྱལ། དགེ་རྒྱལ་མ། དགེ་
སྟོབ་མ། དགེ་སྟོབ་། དགེ་སྟོབ་མ་རྒྱམས་དང་བརྒྱད་དམ། རོ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་གནས་ཡུན་
ཐུང་བ་མ་བཟངས་པའི་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་སྟོས་ལྷང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྒྲངས་ན་སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཆོ་འདིར་
ནད་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སོགས་ལས་ཐར་བའི་སྟོན་དུ་སྒྲངས་པ་འཛིགས་སྟོབ་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་།
ཕྱི་མར་ལྷ་མའི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྒྲངས་པ་ལེགས་སྟོན་ཏེ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟོན་པ་ཉི་
ཆོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགེ་སྟོབ་ནི་ལུས་དག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་སྟོན་པའི་སྟོབ་བདུན་འཁོར་བཅས་
སམ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གསུམ། དགེ་རྒྱལ་ནི་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་
རྒྱན་སྟོབ་པ་འཁོར་བཅས་སམ་སྒྲང་བྱ་རགས་པ་བཞི་བཅུ། དགེ་བསྟེན་ནི་སྟོན་གཙོད་ལྷ་བྱ་གཅིག་

སྒྲོང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་གཉིས་སྒྲོང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་བརྟུན་
 སྒྲོང་བ་ལལ་ཆེར་སྒྲོང་བ་དང་། ཆང་དང་ལྷ་སྒྲོང་བ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་སྒྲོང་བ་དང་། མི་ཚངས་
 སྒྲོད་སྒྲོང་བ་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ་མའི་སྟེང་དུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
 དྲུག་སྒྲོང་བ་དག་སྒྲོབ་མ། རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དགེ་ཚུལ་དང་ཆ་མཐུན་བསྟེན་གནས་ནུམས་
 ལ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དུད་འགྲོར་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མང་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྟེ་
 དུ་མར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དེ་འི་ཉན་ཐོས་དག་གིས་འབྲོག་མ་དང་འབྲོག་གནས་ལ་སོགས་པའི་
 གཞོད་སྦྱིན་པོ་མོ་དུ་མ་དང་ལྷ་ལ་དགེ་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞོད་པར་
 གསུངས་པ་ནི་བར་མ་དགེ་བའམ་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པ་མཚན་ཉིད་
 པ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ནི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འགོ་བ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པར་
 འདུལ་འཛིན་ཀྱན་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད།

ནང་གསེས་བསྟེན་གནས་ནི། ཁྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནུམས་དགེ་སྒྲོང་ལས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་
 ཀྱང་འདུལ་བ་ལུང་ནས་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱིས་སྟོམ་པ་འཕྲོག་པར་³¹³གསུངས་པས་
 སོ་བཟུང་ཁོ་ན་དགོས་པ་མིན་ལ། སྒྲོང་བའི་ཆོ་ག་སྦྱབས་འགྲོ་འཛིན་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་ཁས་ལེན་ལན་
 གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་མཐར་བསྐྱབ་པ་བརྗོད། ལྷ་བ་བྱུང་ངོ་ཙམ་གསུང་ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་
 པ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་མ་ཆག་པར་བྱེད་ན་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲོངས་པས་ཀྱང་རུང་ལ། ཉིན་ཞག་རིམ་
 པོའམ་ཉིན་མཚན་སོ་སོར་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ཡོད། སྟོམ་པའི་སྦྱང་བྱ་རྩ་བ་བཞེད་དང་། ཆང་། གར་
 སོགས་འབྲེང་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བཞེད། དགེ་བསྟེན་ནི།
 མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་བྱིས་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་པ་སྐྱེས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་དགེ་
 བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་སྦྱ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་རོ།³¹⁴ །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉི་འོག་པ་སོགས་སྦྱབས་འགྲོ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། ཁྱེ་སྐྱ་བ་
 བསྐྱབ་པ་ལྷ་ག་མ་ཆང་ན་དགེ་བསྟེན་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་པ་སོགས་སྦྱང་ཞིང་། ལེན་པའི་ཆོ་ག་

དང་པོར་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ། དེ་ནས་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ། དེ་རྗེས་བདག་སྣ་འདི་
ཙམ་སྒྲིབ་པའི་དགེ་བསྟན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྒྲོམ་པ་སྒྲི། ལྷུང་བ་ཤ་
རགས་ནི་བསྟན་གནས་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། གཏོང་བའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་རབ་བྱུང་དང་འབྲེལ།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པ་ཆོགས་སྒྲ་བྱི་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པ་ལ། ལེན་པ་པོ་
བུ་ལོན་ཆགས་པ་དང་། བུན་དང་། ས་མས་མ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་
པ་སྒྲིས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལྷུང་དུ་འབབ་དགོས་པས་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་
དང་། སྒྲིས་ཙམ་ནས་སྒྲ་སེར་པོ་དང་སེར་སྒྲུང་འདུག་པ་སོགས་སྒྲོམ་པ་སྒྲིས་སུ་བྱེད་ཀྱང་ལུས་བྱང་མི་
སྣུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་མི་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་མཛེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
པ་དང་། སྒྲོམ་པ་སྒྲིས་སུ་བྱེད་ཀྱང་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་སྒྲོར་མི་བཟོད་པས་ཡོན་
ཏན་གོང་འཕེལ་ལ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་
བྱས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་སོགས་འགོ་བ་རིགས་མི་
མཐུན་པ་སོགས་སྒྲོམ་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ་ལཱ་ལ་རྒྱུན་བར་ཆད་བཞི་སྤངས་ཤིང་། ཡུལ་དང་།
རྒྱུད་དང་། ཉམས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོག་སྟེ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ལྡེ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་
ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་གཟུགས་བཞུགས་པ། དམ་པའི་ཆོས་མ་རུབ་པ། ལྷུང་པའི་ཡུལ་དགེ་ལུན་
དུ་ལོངས་པ་སོགས་དང་། མཁན་པོ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་
པ་ལོན་ཞིང་། འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན། མི་འདུག་པར་འགྲང་
བ་མ་ཡིན། གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། ལྷ་སྒྲུགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་
ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་དང་
བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ། གསང་སྟོན་མཁན་པོའི་ཆོག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཁས་བླངས་
པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཤིང་ལྷོག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཆོག་ལ་བྱང་བ། ལས་སྒྲོབ་
དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ལས་ཆོག་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྒོ་ལ་ཐོན་པ་རྣམས་དང་། ཡུལ་
དབུས་སུ་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷས་ཏུང་མཐའ་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ། རྒྱུད་ནི་

ཚོགས་སྤྱུ་ཚང་བ་གང་ལེན་པའི་སྒོམ་པ་དེ་སྤར་ཐོབ་ལ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། ཉམས་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་
རབ་བྱུང་གི་ཉམས་དང་ཆ་ལྷགས། དགོ་སྒོང་ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟར་བཟེད་དང་བཅས་མཁན་པོས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲོན་པ། བྱིས་བྱས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པ། བསམ་པ་ནི་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པ། སྒོམ་པ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལེན་པ་འདོད་ཅིང་། སྒོམ་པ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པ་ངས་
འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚོགས་སྤྱུ་མེད་སྒོམ་པ་ངས་
པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས།

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
བསྐྱང་བ། རང་གི་བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱང་བ། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལུང་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོ་ཚུལ་ནི་བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་ཀྱང་མ་རྩོགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་ལ་སྟེ་ཚན་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་
མ་མེད་ཀྱི། ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་བྱ་བའི་མིང་རིགས་གཅིག་དུ་ཟད་ལ། དངོས་སུ་སྤངས་པ་
ལས་འདས་པའི་ལྟར་བ་སྤུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལས། རྩ་བུ་བཞི་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས། དེ་དག་
དང་ཆང་སྤར་སོགས་ལྟར་བ་ཕྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དགོ་ཚུལ་ལ་ལྟར་མེད་ཡིན་པས་དེ་དག་མ་གཏོགས་
པ་དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་དགོ་ཚུལ་གྱིས་འདས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱམ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅིང་། དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་ནི་པམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་།
ལྟར་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ་སྟེ་ཚན་ལྷར་མཐའ་དག་འདུས་ཤིང་།
བསྐྱབ་པ་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་གཞིས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱང་
མཚམས་དང་ལྟར་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་དགོས།

ཉམས་པ་བྱིར་བཅོས་ལ། པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ནི། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་
པ་ལྟར་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ལྟར་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱིར་བཅོས་
པའི་ཚོ་ག་མེད་ཅིང་། པམ་པ་འཆབ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པས་ཉམས་པ་མན་ཚད་ཀྱི་ལྟར་བ་རྣམས་ལས་

ཚོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པ་ནམས་དང་ལྷན་ན་དུས་དབང་གི་བསྐྱབ་པ་སྣ་གཅིག་
 བསྐྱབ་པའི་ཡན་ཡོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལེའུ་སོ་དྲུག་པ་ལས།
 བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གསྐྱའི་བྱེ་སྟེད་དུ། ཁྱད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་ནམས་དང་། ཀའ་དུགས་དང་
 བ་དན་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་ཡིས། ཁངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གོ་བྱས། ཁང་གིས་དམ་ཚོས་
 རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། ཁང་གི་གཤེགས་བསྟན་པ་འགགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་
 པ་གཅིག་སྟོན་པ། ཁསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱུང་པར་འཇགས།³⁴⁵ ཁེས་དང་། སྟོན་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་བདག་གིས་བསྟོན་པ་ཡི། རྒྱལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་པ་སྤྱི་བསྐྱབ་པ། ཁྱེད་དག་གིས་ནི་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་། ཁྱེད་པའི་དང་ནི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལས་འདྲེན། ཀའ་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་
 མེད། ཁངས་རྒྱས་བསྐྱལ་པ་བསྐྱབས་པ་ནི། ཁྱེད་པའི་སྟོན་སྟོན་བྱུང་པ། ཁང་གི་གཤེགས་ཐམས་
 ཅད་རི་མོར་བྱས།³⁴⁶ ཁེས་དང་། དཀོན་བརྟེན་ལས་འདྲེན་པ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྟའི་བྱེད་དཔོན་གྱིས་
 ཞུས་པ་ལས། ཀའ་དག་སྟོན་ཆད་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཀའ་དག་མ་བྱོན་འབྱུང་དང་བཞུགས་
 པ་ནམས། ཁྱེད་དག་སྟོན་མང་པོ་མ་སྤངས་པར། ཁྱེད་པའི་ཆུབ་ཞིབ་ཐོབ་པ་མེད། རབ་བྱུང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། རབ་ཏུ་བསྟོན་ཅིང་བསྐྱལ་པ་བཀུར་བ་སྟེ། ཀའ་ཞིག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་མཚོད་འདོད་པ། རྒྱལ་པའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་གཟུང་བར་གྱིས།³⁴⁷ ཁེས་
 སོགས་དུ་མར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ།

གཉིས་པ་བྱང་སྟོན་ནི། ས་པཎ་གྱིས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད།³⁴⁸ ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དམན་པ་ལ་དག་བཅོམ་
 རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གངས་ཅན་དུ་མ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐོས་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་སྟོབ་པ་

ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་མི་ཡམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྟེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་། མགོན་པོ་བྱམས་པ་ས། བཤེས་
གཉིན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞིབ།³⁴⁴ ཁོགས་དང་། ཀླུ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་སྟོང་རྩེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ།³⁴⁵ ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སྤང་བྱའི་ཡུལ་མི་འདྲ། སེམས་ཙམ་པ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་
སྟོམ་གཞན་ལྟན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡི། སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།³⁴⁶ ཞེས་
བྱང་སྟོམ་ལེན་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དང་ལྟན་དགོས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་འགོ་བ་
རིགས་དུག་མཐའ་དག་དང་རྒྱལ་པོ་ནས་གན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་མི་འདྲ་བས་མཚོན། སྤང་བའི་ཆོག་ སྤངས་ནས་བསྐྱེད་ཆུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལ་
སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་།

མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་བཞག་བྱུང་བ་སྟན་གྱི་དོར་དུ།
དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་སྐྱུས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཆོག་ཐ་དད་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེས་བསྟན་པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་བསྐྱུས་མ་
གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།³⁴⁷ ཞེས་མི་ཁྲ་བའི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་། དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྟེ་བ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་
སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོག་ལ་དོན་བྱང་པར་མེད་ཅིང་། གཞན་དག་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་
པའི་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་ཉ་རིས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་དང་སྟོམ་པ་བྱང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ།³⁴⁸ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་ན། མི་ཡམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུལ་ས།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང་། རྟག་པ་དང་ནི་སྟོན་ཀྱན་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟན་པ་དང་། རྟེ་
བཞེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁོངས་ཤིང་འདོད་དང་ལྟན་པ་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འགྱུར་
དང་། རྣམ་པར་དག་དང་རྣམ་དགྱེས། ཁའོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིན་ནོ།³⁴⁹ ཞེས་སྟེ་མཚན་ཉིད་
དེ་ངོ་བོ། དངོས་པོའི་དབྱེ་བས་ཐམས་ཅད། སྐྱབ་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
པར། རི་ལྟར་འཇུག་པའི་དབྱེ་བའི་སྟོན། བྱང་པ་པོ་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ། རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་

དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད། ཡུལ་དང་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མོངས་ཤིང་འདོད་པ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་
འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བྱང་སྡོམ་ལ་ས་བཙད་³¹⁶ དམ་རྣམ་གྲངས་
དཀྱར་བཞེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྡོམ་པ་ཞོད་པའི་ཡུལ། ལེན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་
སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ཉིད་རི་ལྷ་ར་སྤྱང་བའི་ཚུལ། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ། ཉམས་ན་ཕྱིར་
བཙོས་པའི་སྡོམ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས།

དང་པོ་སྡོམ་པ་ཞོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྡོམ་དཔོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྡོམ་
པ་ཞོད་ཡུལ་སྡོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ། བྱང་སྡོམ་ལ་གནས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ། བསྐྱབ་པ་
ཞོད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ཚོགས་འབྲུ་འཛིན་ལུས་ཤིང་
དོན་གོ་བ་ལས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྡོམ་དཔོན་ཙུང་གོ་མིས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏོར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །སྤྲ་མ་སྡོམ་
ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །ཁུས་དང་ལྷན་ལས་སྤང་བར་བྱ།³¹⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་བྱང་སྡོམ་འབོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྲམ་འཕེ། དེ་མ་རྟེན་ན་བྱང་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྲུལ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་ཤིང་འཛོལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ།³¹⁸ ཞེས་པ་ལྷ་ར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱབ་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྲུལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་སྡོན་དུ་བཏང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་འི་
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཙས་པ་ལ་མཁུན་པར་གསོལ་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྡོམ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

ལེན་པའི་རྟེན་ནམ་གང་ཟག་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྗེ་ཏ་རིས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པས།³¹⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་ལྷ་དང་གྲུལ་
སོགས་པ་རྟེན་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རུ་ང་བ་ཐམས་ཅད་སྡོན་
སེམས་ལེན་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་དངོས་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་
སོང་བའི་སྡོན་སེམས་ཚོགས་འཛིན་པའི་རྟེན་ལ་ནི། སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་གི་བསམ་པ་

དང་མན་ངག་རྒྱ་ལྷས་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་སྒོ་སྤྲངས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་
འགྱུར་བའི་སྤྱོད་བ་སྣ་ཟེན་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡན་ཆད་གཅིག་དགོས་ཞེས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་གསུང་ལ།^{༡༩༥}
རྩོ་པོ་ཨ་ཏི་གས་ལམ་སྒྲོན་དུ། སོ་སོ་ཐར་བའི་རིགས་བདུན་གྱི། ཏྲག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྷན་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།^{༡༩༦} ཞེས་པ་འདི་ལ། འཇམ་མགོན་
བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་
བདུན་གང་རུང་མེད་ན་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ལ་སོ་ཐར་རིགས་
བདུན་དང་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་སྦྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲོན་པ་
ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་བཞེད་
པ་མིན་ཏེ།^{༡༩༧} ཞེས་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ་དང་། ཐུབ་དགོངས་འདྲན་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
ན་ལྟ་ལ་བྱང་སྒྲོམ་མི་སྦྱེ་བར་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། དེར་བྱང་སྒྲོམ་སྦྱེ་བ་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉི་ག་དགོངས་
པ་མཐུན་ཅིང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱང་སྒྲོམ་སྦྱེ་བ་བཀའ་བསྟན་དུ་མ་ལས་བཤད་མོད་དེ།
དེ་ལ་དགེ་བསྟན་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཐར་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལས་དམན་པ།
མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། རྒྱལ་བ་པན་བཞེད་གྲོང་དཔོན་གྱུར་པའི་ཆེ། རེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དེ་ལ། ཉིན་གཅིག་སྟོག་གཙོད་སྒྲོམ་པ་སྤྲངས་ནས་སྟ། རང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ།^{༡༩༨} ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་དྲིན་ལན་བསལ་མདོར། དཔལ་བའི་གིང་རྩ་ཆེན་
པའི་གྲང་དུ་གྱུར་དུས་གོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་བསམ་ཏེ་བྱང་སེམས་འབྱུངས་པ།^{༡༩༩} ལུང་པོ་གསུམ་
པར་ཆོང་དོན་གྱི་བུ་མདོན་དཀའི་དུས་དང་།^{༢༠༠} བསྐལ་བཟང་དུ་དམན་པ་ཞེས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ། འདུལ་
བར་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྷན་དང་། རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད། བྱང་འདས་སུ་དབུལ་པོ། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་
དུ་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུད་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་ནམས་སུ་གྱུར་དུས་བུགས་
བསྐྱེད་པ་དང་།^{༢༠༡} སྤྲན་རས་གཟིགས་ལ་མཚོན་ན། སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མདོར་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་སྒྲོ་གཡས་གཡོན་ནས་རྩུས་སྦྱེས་ཀྱི་ཁྱེའུ་རིན་ཆེན་མཚོག་དང་།^{༢༠༢} ཆོས་དང་དོན་

ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ཀྱི་བཙུན་མོ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 གྱི་པང་པ་ནས་བརྟུ་ས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་བྱེད་ཅིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་དུས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
 སོགས།^{༡༥} སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡེན་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་བསྐྱར་མི་རྣམས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་།
 རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡ་ཐོལ་པོས་འཛིན་བཙུག་པའམ་གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ན་སོ་
 ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དང་ལྷན་པ་ངས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

སྐངས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལ། གང་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་
 ཉིད་རི་ལྟར་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་ཁྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རབ་བྱུང་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱུ་ན་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་
 ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་
 དེས་པ་ལས། དང་པོར་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བ་དང་ལེགས་སྦྱོད་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་ལ། མདོ་ལས་བདག་མ་གྲོལ་བར་གཞན་མི་དགོལ་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་སྤྱད་པ་དང་པོར་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོ་བྱེད་མི་རྣམས་པས་
 གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཐད་ཅིང་།

དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྷན་
 ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟེན་པའི་སོ་ཐར་གང་རུང་གི་
 སྒྲོམ་པ་དང་། སོ་ཐར་དངོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྷན་མིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའམ་སྐངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་རུང་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དགོ་བ་
 ཆོས་སྤྱད་ནི། མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐངས་པའི་འོག་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་ཡ་ཐོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལུས་

དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སྡོམ་དེ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཟེན་
པའི་སྒྲོ་ནས་གྲོགས་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཐབས་ལ་སྒོངས་པ་དང་། བན་འདོགས་དང་། འཛིགས་པས་
ཉེན་པ་དང་། བྱ་ངན་གྱིས་གཟེར་བ་དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། གནས་འཆའ་བར་འདོད་པ་
དང་། སློམ་བུན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྩ་
འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རིམ་རིགས་པར་སྦྱབ་པའོ།

རིམ་རིགས་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱུ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷན་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། རྒྱུ་སྐྱེས་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་།^{༡༩} ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། ཁའོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རྟག་བཏུ་བས།^{༢༠} ཞེས་ཐབས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་
བར་བཤད་པས་ན་སྦྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་
གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གྱང་ཚུལ་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བར་གུས་པས་བསྟེན་
པ་ནི་བསྐྱབ་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་།
ཁྱད་པར་བྱང་སྡོམ་དང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཙམ་མ་ཕྱོགས་གྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེན་ཙམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱངས་ནས། བྱང་སེམས་བསྐྱབ་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
ཚད་ཅིང་མཁས་པར་བྱ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་སྒྲུང་དོར་
གྱི་གནས་རྣམས་ལ་སྒོངས་པར་འགྱུར་བས་སོ།

འོ་ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་མདོ་སྟེ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལས་རི་
ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ཅིན། ཐེག་བསྐྱས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཚད་
མེད་དེ།^{༢༡} ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་རྣམས་ནི་ཚད་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༢༢} ཞེས་རྒྱུ་པར་བྱེ་
ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའམ་སྒྲོད་པ་ལ་གྲངས་དང་ཚད་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གྲངས་ཉི་བར་མཚོན་
ཏི་གསུངས་པ་ནི། སྒྲན་སྒྲའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཞི་བརྒྱ་པོ་

དག་འཛིན་པ་དང་།^{༡༩} ཞེས་བཞེས་བརྒྱུད་པ་ཤད་ཅིང་། ཞེ་བ་འཛོམས་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོང་ཡུག་དུ་མ།^{༢༠} ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱ་ལ་ཡང་སྤང་།^{༢༡} ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་བཤད་པའི་མདོ་ལས། གཙུ་བ་བཅུ་དང་ལྷུང་བ་བཞེ་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དེ་བསྐྱབ་པ་
 ལྟ་བུ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད།^{༢༢} དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
 བཞེ་བརྒྱ་དང་། མདོ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མོ་ལས། གཙུ་བ་བཅུ་དང་ལྷུང་བ་བཞེ་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་
 པ་^{༢༣} སོགས་གསུལ་བྱའི་སྟོ་ཆོད་དང་སྒྱུར་བའི་གངས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རོན་སྟོབ་དཔོན་ཙུ་གོ་མིས།
 གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཡང་གང་ཡན་དང་། །ཡན་དང་བྱ་བ་
 རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཡན་མི་བྱའོ།^{༢༤} །ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 གཙུ་བ་ཙུ་བརྒྱད་པར་བཞེད་ལ།

དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་
 གཙུ་བའི་སྟེ་ཆོད་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ཆོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དང་པོ། ཙུ་ལྷུང་ངམ་ཡམ་པ་ནི། རམ་
 མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཞེ་བ་ལྟས་བསྐྱབ་བུས་སུ་ཡིན་པར་མཛད་པའི་ཆོགས་
 བཅད། དཀོན་ཙུག་གསུམ་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། ཡམ་ཡམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། དམ་པའི་ཆོས་ནི་
 སྟོང་བྱེད་པ། གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་དགེ་སྟོང་ལའང་། དུར་
 སྟུག་འཕྲོག་དང་བཞེག་པ་དང་། བཙུན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་
 དང་། མཚམས་མེད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། རོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་
 པ་དང་། ཙུ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྟོ་སྟོང་མ་བྱས་སེམས་ཙན་ལ། །སྟོང་བཞིན་ནི་
 བཞེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཞོག་པ་དང་། །སོ་སོ་གར་
 པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐོག་པ་ཆེ་ལ་སྟོར་བ་དང་། །སྟོབ་པའི་ཐོག་པ་ཆགས་ལ་སོགས། །སྟོང་བར་
 འཇུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོང་
 དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བཞེད་པ་དང་། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀུར་བསྟེ་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཞེད་

པའི་ཞེས། ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོ་བ་དང་། འགོ་སྤྱོད་ཆད་པས་སྤྱོད་འཇུག་དང་། འདོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་བྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛོག་
གི་ལོངས་སྤྱོད་ནམས། ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྤྱོད་པ་ནམས། འདི་དག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་
དཔལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ།^{༡༥} ཞེས་པ་འདི་ལ་ཀམ་མཁའ་སྤྱི་བའི་མདོར་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བ་ཞེས་སོགས།^{༡༦} རྒྱལ་བའི་རྩ་ལྷུང་ལྟ་སྟོན་པོའི་རྩ་ལྷུང་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་རྩ་ལྷུང་བརྒྱད་
དེ་བཙུ་བརྒྱད་དུ་མིང་འདོགས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྤྲོ་མ་བཙུང་ཁ་པས་རྩ་ལྷུང་ངམ་མམ་པ་
དངོས་བཅུ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་བཙུ་བརྒྱད་དུ་མཛད་པ་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད། ཉེས་བྱས་གྱི་
སྤྱི་ཆེན་ལ་བྱང་ས་ལས་ནམ་གངས་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་^{༡༧} གསུངས་པ་མདོར་བསྡུ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་
སྤྱད་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྤྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཉེས་པ་ནམས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

སྤྲོ་མ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། སྤྲོ་སེམས་བཏང་བ་དང་། མམ་བའི་གནས་ལྟ་སྟེ་ཆོས་དེ་དང་
གང་ཡང་རུང་བ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱད་པ་དང་། སྤྲོ་མ་པ་སྤུལ་བ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས་
གཏོང་བར་བཤད། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོ་མ་པ་ནི་བསྐྱར་མ་རྩལ་པ་ན་སྤུལ་བས་སྤྲོ་མ་པའི་རྒྱ་
རྩེས་སྤྱུ་འཇུག་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོ་མ་པ་སྤུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱི་ག་པ་ཆེན་པོ་
མི་བསྐྱེད་ལ། བྱང་སྤྲོ་མ་སྤུལ་ན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོ་མ་བཙུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་བདེ་རྒྱལ་བར་ཁས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་པ་བཟུང་བ་ལས་འདས་ཤིང་སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པས་ངན་འགྲོ་མ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་ཏེ།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཙས་ནས། ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཀུན་བསྐྱེས་པས། བདག་གི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་།^{༡༨} ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ལ་ནམ་
སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཕྱིའོ།།

ཉམས་པ་ཕྱིར་བཙོས་པ་ནི། ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་།
བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་

བ་ན་ཡང་ཚེས་བཞིན་སྤྲོད་གསོ་བ་རི་སྐད་དུ། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་
དུ་ལྷག་མ་ནམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་མིན།^{༩༩} །ཞེས་པ་ལྷ་ར་བཤགས་ཡུལ་དུ་
འོས་པའི་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཏེ་ཉེས་པ་ལས་ལྷང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྷ་ར་དེང་སང་གཤམ་ཆེ་བ་སོ་ཐར་ལྷ་བུའི་སྒོམ་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་པཎ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ནི། །སེམས་ལས་སྐྱེ་བྱིར་གཟུགས་ཅན་མིན།^{༡༠༠} །ཞེས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བཤད་ལ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལྷ་ར་དེ་
གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་གི་མ་འཕྲོས་པར་མི་གཏོང་བར་སོང་ན་དེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ས་
མ་ངེས་གིང་། ཡང་སྒོམ་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གི་ནས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་སོང་ན་དབུ་མ་ནམས་
སོ་ཐར་གཤམ་པའི་བོད་འདོད་པས་གི་འཕྲོས་ནས་མི་གཏོང་བར་སོང་བས་རི་སྐད་དང་དེ་ནས་དེའི་བར་
ཀྱི་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་ནམ་སྤྲུལ།

གསང་སྤྲགས་རྩོད་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐོར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་བྱང་སྒོམ་འདི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི།
འཇམ་དཔལ་ཙུང་བརྒྱད་འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཚེས་གསུམ་དང་ལྷན་ན་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཡོངས་
སྤྲོད་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་བ་དང་། རང་གི་སྤྲགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་
ཉིད་དོ།^{༡༠༡} །ཞེས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་རྩོད་རྩེ་ཆེ་ཆེ་མོ་ལས། ས་པོ་ལ་ཕྱིན་དུག་སྒྲོད་
པ་ལ། །ཞོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་དོན་ལྷན་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོད་པ་སྤྲུལ།^{༡༠༢} །ཅེས་དང་། ཀྱེ་རྩོད་པའི་བཤད་རྒྱུ་རྩོད་རྩེ་གྲུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་སུ་འདི་བཀྱི་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་དོན་རབ་སྐྱེ་བྱིར། །བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
བསྐྱེད། །ཞེ་མ་ཏོ་སེམས་ཅན་ཀྱན་མགོན་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་མཆོག་མཛད་བཞིན་སྤྲུལ། །འགོ་
ལ་ཡན་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག་^{༡༠༣} །ཅེས་མདོ་སྤྲགས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་འཇམ་པོ་ཆེ་འདིའི་ཡན་ཡོན་ཀྱང་།
སྤྲོད་པོས་བརྒྱན་པའི་མདོའི་བམ་པོ་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། མེ་
མར་གཅིག་ཅིག་ཁྲིམ་མམ་ཁང་བུ་རི་ལྷ་བྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བཅུ་གམ་ཐག་ཏུ་ལོ་སྒྲོང་དུ་བསགས་

བསམས་པའི་མུན་པ་ཡང་རྣམ་པར་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་བྱིམ་འཐིབས་པོ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་
ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་ན་དེ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསམས་
པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་དོ།^{༥༧} །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
དུ་མར་བསམས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅིག་གིས་འཛོམས་ལུས་པ་དང་།

བྱམས་པས་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ཅིང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ།^{༥༨} །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་པ་རྣམས་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡི། ཁ་སོད་ནམས་དེ་ལ་གལ་ཏེ་
གཟུགས་ཡོད་ན། ཞིང་རྣམས་གཏླའི་བྱེ་སྟེད་གང་བྱས་ཀྱང་། །དེ་དག་བཀའ་བས་ཆ་ཙམ་ཟད་པ་
མེད།^{༥༩} །ཅིས་དང་། ཞི་བ་ལྷས་སྟོན་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ན་སྤང་ཅིག་གིས། །འཁོར་
བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །
འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འབྱུང་།^{༦༠} །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་ལམ་སྟོན་དུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་
བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་། །ཀླུ་འཕྲུལ་འབྱུངས་སྟེད་ཀྱི། །ཁངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་
མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕྱུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་
མོ་སྤྲུང་བཀྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུང་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས།^{༦༡} །ཞེས་

སོགས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་འདིར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ལ།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དགོན་ཅོག་བཙེགས་པའི་འདུས་པ་བཙུངས་པ་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་
 ལྷས་པའི་མདོར། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། ཁྱོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། ཉག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
 བྱའོ། ཉེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་དེ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ།^{༤༩} ཁྱེས་དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
 པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་ནས། ཁྱེས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པས་མཚན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མང་དུ་གསུངས་པ་
 དང་།^{༥༠} འདུས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བ་འདུལ་བ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་
 པ་ལས། ཉི་བར་འཁོར་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་
 གཞན་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེས་།
 ཉི་བར་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡང་གཞན་ལ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན་། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་ཁྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཉེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁྱེས་། ཉི་བར་འཁོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ནི། དེའི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱིད་པར་སྦྱོར་བ་
 ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཉེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་
 ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།^{༥༡} ཁྱེས་དང་། ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་
 བས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག།³⁴ ཁྱེད་མོ་གསལ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་
དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པ་དང་པོའི་ཕྱི་བ་ནི་ཆོགས་པ་ཅུ་ལ་བྱང་པོར་བཤགས་པར་བྱའོ། བྱང་
མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པའི་ལག་པའི་ཉེས་པ་ཕྱི་བ་ནི་ཆོགས་པ་ལྔ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། ཉན་
མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་ཉེས་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གསལ། གཉིས་ཀྱི་མདུན་
དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་དང་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་དང་། བྱང་
མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། ཁྱེད་མོའི་ཉེས་པ་དང་། ལག་པའི་ཉེས་པ་དང་། མཚོན་རྟེན་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། དག་
འདུན་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ཕྱི་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་
ཅུ་ཅ་ལྔའི་སྒྲུབ་སྒྲར་གཅིག་ཤིང་མཚན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་བཤགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆོའོ། ཁྱས། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ཀྱན་ལ། བཤམ་མོ་སྐྱབ་པར་བགྱིས་ཏེ་
སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆོ།³⁵ ཞེས་པའི་བར་དེར་སངས་རྒྱུ་བཤགས་སུ་གྲགས་པ་ལྷུང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་གསུངས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་ཅུ་
ཅ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷུང་བ་
དང་། དེ་བཤགས་པ། སོ་ཐར་དང་བྱང་སྤོམ་གྱི་བྱང་པར་སོགས་སྤྲོ་རབས་པ་རྣམས་ནས་སྤྱིང་བར་མ་
མཛད་པའི་བད་འཆད་བག་ཙམ་འདུག་པ་ཁོ་བོས་འདིར་སྒྲོ་འབྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མགོ་སྒྲོས་ཙམ་བགྱིས་
པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་དུ་བྱང་སྤོམ་ལ་རྒྱས་བཤད་མཛད་བཞེད་ཀྱི་རྟོགས་དཔྱོད་མཁན་ཡོད་ན་མདོ་དེར་
གཟིགས་ཏེ་སྤྱི་བའི་ལྷགས་རིང་པོར་རྒྱོང་བར་འཆལ་ལོ།

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ།

གསུམ་པ་རིག་འཛིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་སྤྲུགས། རྩོམ་ཐོག་པའི་ལམ་ཁྱུགས་ཏེ། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། སྐྱོན་སྒྲོལ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱ།^{༤༧} ཞེས་དང་། སྐྱོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡང་། སྤྱོད་མ་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། ཆོག་འབྲུགས་པར་མ་གྱུར་པ། བྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་མཆོད་ཅིང་། སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ལུས་པ། སངས་རྒྱལ་གསུང་བཞིན་མཛད་པ་ཡི། སྤྱོད་མ་བཙལ་ལ་དབང་བཞི་སྤངས། རྟེན་མེད་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་འགྱུར།^{༤༨} ཞེས་དོ་རྩོམ་དཔོན་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་བར་གསུངས་པའི་ཁོ་བ་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། སྐྱོན་རྩི་དང་དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ། གྲུག་ཏུ་བཟང་པོ་འཕྲོད་དོ་རྩི་འཆང་ནས་བརྒྱད་པའི་རྩ་བོ་མ་ལུབ་པ། བྱིན་རྒྱུ་སྤྲུགས་ཀྱི་དང་མ་ཡལ་བ། གདམས་ངག་གི་སྐྱོ་མ་ལོག་པ། མོས་གྲུས་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོམ་པ་སྟེ་སྐྱོན་བརྒྱད་བཞི་ཆང་བ། སྤྱོད་མ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་རི་ལྷུང་མཛད་པའི་བཀའ་སློལ་མ་འབྲུགས་པ་སྤྱོད་འབྲིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ཁུངས་མའི་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆོག་ལྷུངས་མ་འབྲུགས་པའི་དམིགས་བྱེད་པ། སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་དང་སྤྱོད་འབྲས་ལྷུངས་ཐད་ཀར་དོ་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་མ་ལ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་དབང་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྱིད་རྒྱུ་བཞེན་ལུང་དང་བཙས་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་རྩིས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས།

དབང་གི་དོ་བོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཁྱེད་པར་ཅན་མདོན་དུ་བསྐྱེད་ལུས་ལ། དེས་ཆོག་ནི། གྱེད་རྩི་ཙུ་རྒྱུད་ལས། གཏོར་དང་སྤྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་འདིས། རྟེན་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ།^{༤༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབང་དེ་ཡང་གྲོག་འབྲུད་པའམ་ཡང་ན་སྤྲུགས་པའི་བྱིངས་ལ་གིས་བྱེད་ལོ་འདི་བརྟ་སྐྱོན་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་མང་ཆོག་ཏེ་བྱིན་རི་རྩིས་འབྲེལ་ཨེ་བེ་ཀ་ར་ཏེ་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཤེ་ཀའ་ཞེས་པར་ཡི་གེ་རྣམས་པར་འགྱུར་དང་ཉམས་དག་གིས་ཞེས་དང་། ལྷག་མ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེ་སེར་སོང་བར་ཉེ་བསྐྱར་ཨ་རྟེན་བཞག་ གྲུ་ཨ་ལ་ཏེ་བྱེད་དེ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་

བསྐྱར་བའི་ཨ་ཁྱི་ཏ་ཏ་ཏ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སིཙ་མཐོར་བའི་བྱིངས་ལ་བརྟ་ལྷ་ན་པ་ར་སྒྲེ་བླ་དེའི་སྒྲིམ་
 ལུ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་ཏིཔ་བྱིན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཨཔ་འོ་གྱི་ཨཔ་བི་ཀ་ར་ཏ་བྱིན་པ་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་
 བྱིས། ཅ་ཨ་ལ་དྲངས་སུ་རྩ་ལ་ལ་སོགས་པ་སུ་མ་འོས་སུ་བྱིན། བྱིངས་ལས་མའི་ན་འོས་མ་ན་སུའི་
 ཤ་ཅུ་ནམས་ལ་ཤ་ཅུ་འོས་ན་ཉར་བསྐྱར་དྲངས་པས་སིཙ་ཨ་ཁྱི་སྒྲོན་དུ་བཞག་སི་གོང་ལྟ་ཤིར་བསྐྱར་
 བས་ཨ་ཁྱི་ཏི་ཙུ་ཞེས་སྒྲོན་མ་གཏོར་ཞིང་སྒྲུགས་པ་ཉྟེ་ས་བོན་ལ་ཆུ་ལུད་གྱིས་བཏབ་པ་ལྟར་ལུས་གནས་
 གྱང་སྒྱི་བོ་ཕྱེའམ། མ་གྱིན་པ་སྟོང་ག་ཉྟེ་བ་གསང་གནས་ཏེ་དབང་གི་གནས་ནམས་སུ་རིམ་པ་བཞེན་
 གཏོར་ཞིང་སྒྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་རང་སྐྱལ་གྱི་དྲི་མ་འཁྱུད་ཅིང་སྐྱུ་བཞིའི་ཐུ་གྱ་འཁྱུང་
 བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱལ་བ་འཛོག་ཅུས་པས་དབང་ཞེས་སམ། བྱི་མ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་ལམ་བཞི་
 སྒོམ་པ་དང་འབྲས་སུ་སྐྱུ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་དབང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ལྷ་སྐྱུ་སྐྱུས་འཁྱུང་
 བར་བྱེད་པ་ཉྟེ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བས་སྒོ་གསུམ་རྒྱུ་སེམས་དང་བཅས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་བཞིར་གནས་
 པ་ལ་གནས་པར་མ་ཤེས་པའི་དྲི་མ་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་ཉྟེ། འཛིག་མེད་འབྱུང་གནས་
 སྐས་པས་མཛད་པའི་མན་སྟེ་རྒྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཡི། དྲི་མ་དག་བྱིར་དབང་དུ་
 བརྗོད།^(༤) །ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་དབང་སྐྱུངས་གཞི་ནི། ཐོབ་བྱ་རང་གནས་གྱི་གཏུག་མའི་རྗེ་
 བཞི། སྐྱུང་བྱ་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་སྒོ་བྱར་དྲི་མ་ལྷ་རགས་ནམས། སྐྱུང་བྱེད་ནི་སྒོ་བྱའི་སྒོའི་ཐེག་ཚད་
 དང་སྐྱར་བའི་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་རུང་དང་འབྲས་སུ་ཐོབ་རུང་དུ་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྐྱུངས་འབྲས་ནི་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ནམ་ཅུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གསོས་ཐེབས་
 པ་སོགས་དོན་སྐྱུངས་གཞི་དོ་རྗེ་བཞི། སྐྱུངས་འབྲས་སྐྱུ་བཞི་ལ་ཐོབ་པའི་དབང་དེ་བསྐྱར་བས་སྒོད་
 རུང་གི་སྒོ་བ་མ་ལ་འབྲས་སུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པས་གསང་སྒྲགས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
 རིགས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཅུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཡང་།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་རེ་ཞིག་གང་ཆོསྟོབ། །ལན་ཅིག་
 དབང་ནམས་གྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངས་པར་སྒོད་དུ་འགྱུར་པའོ། །དབང་
 མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱི་མ་བཙུང་ལམས་མེད་བཞིན། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་

བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་གྱི་མ་ཐག གྲོམ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་བར་
འགྲོ། གྲོམ་ལས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སློབ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ལྷོ་^{༤༩} ཞེས་དང་། དཔལ་རྩོ་
རྩོ་འཕྲེང་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། དབང་སྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། གྲོམ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་
གནས། གྲོམ་མེ་བཞེན་དོན་བཤད་ཀྱིས། གྲོམ་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་
གང་གི་ཆེ། སློབ་མེད་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། རྒྱུ་མེད་མེད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གྲོམ་ཆེན་
སློབ་དུ་འགྱུར། ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། སྐྱུ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གཤེས་ཀྱང་། སློབ་
དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། མི་བཟད་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་^{༥༠} ཞེས་ཏེ། དབང་རྣམ་དག་མ་
ཐོབ་པར་སྐྱུ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ནི། རྒྱུད་དོན་གཤེས་ནས་བསྐྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་ཕྱ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་
དཔོན་སློབ་མཚུངས་པར་དཔུལ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའོ།

དབང་སྐྱར་བ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ལ་རག་
ལས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་
དང་། གྲོམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་བ་དང་། ཁགས་དཔེ་དེ་ཉིད་མི་གཤེས་པས། བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་
མི་འགྲུབ་བོ་^{༥༡} ཞེས་དང་། དཔལ་སྤོམ་བ་ཏུ་དུའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཐོང་
བར། ཁང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་འདོད། མཁའ་ལ་ཁུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཤེག་དང་། སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱུ་
འབྱུང་དང་མཚུངས།^{༥༢} ཞེས་སོ། གྲོམ་ན་ཐུན་མོང་བའི་དབང་བདུན་ལ་རྣལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། མཆོག་གི་དབང་གོང་མ་དག་ལ། ལུས་དང་གསང་བའི་དབང་པོ་སེམས། ཉག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་
རྣམ་པ་གསུམ།^{༥༣} ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཅི་ལྟར་རིགས་པར་མཐོང་བའི་སློབ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་
ཟེན་ནས། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པས། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཆོག་གྱུར་དོ་རྩེའི་
ཐོག སློབ་ཆེན་ལྷན་ལ་མཆོད་བྱུང་དགའ་བསྐྱེད་པ། གྲོམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་
གཞི། དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔེའི་སྤོམ་པ་ནི།^{༥༤} ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་རྒྱགས་སྤོམ་མཁ་དམ་
ཆོག་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ།

ཐོག་མར་དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒོམ་པ་
དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཁས་སྒྲུང་རྒྱུའི་སྒོམ་པ་ནུམས་སྒོ་བ་
མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གོ་བར་སྒྲིམ་ཏེ་ཡིན་པའི་ཆེ་ཐམ་ཐོམ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་ཕྱིད་པར་བྱས་ནས་
འཛིན་དགོས་པས་དོ་རྗེ་ཆེ་མོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་སྒོམ་པ་བསྒྲག་པ། སྒོམ་བཟུང་བཤད་པ། སྒོམ་
པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་རི་ལྟར་བསྒྲུར་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། སྒོམ་པ་བསྒྲག་པ་ལ་རིགས་ལྷ་སོ་
སོའི་དང་། སྒྱུའི་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཚུས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །དཀོན་ཙོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཚིག་བརྟན་པར་གྱུར་བའོ།^{༤༩} །ཞེས་དཀོན་ཙོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྐྱལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
རིགས་དག་བཞེས་པའང་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཞེས་
པར་བཞེད་ཅིང་། བརྟན་པ་ནི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་ཕྱིད་པར་དཀའ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དོ་རྗེ་དེའི་ཕ་
ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །སྒོ་ཆེན་གྱིས་ནི་བཟུང་བར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་དོ་རྗེ། །ཤེས་རབ་དེའི་ཕ་
ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོ་བ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བྱ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །འདི་ནི་དོ་
རྗེའི་རིགས་དག་པའི། །སྒོམ་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས།^{༥༠} །ཞེས་དོ་རྗེ་དང་དེའི་ཕ་ཕྱག་རྒྱ་
དག་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡང་རི་ལྟར་སྒྲུམ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་
དེ་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད་སྒོ་བ་དཔོན་དག་ཀྱང་གྲུས་པས་བཟུང་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་
པའི་དམ་ཚིག་ ཁྱིམ་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཟང་ཟང་མི་
འཛིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །སྒྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྒྱིན།^{༥༡} །ཞེས་རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
ཡིན་ལ་དེར་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དུག་ཏུ་ཟང་ཟང་དང་། མི་འཛིགས་པ་
དང་། ཆོས་དང་བྱམས་པ་བཅས་སྒྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་བྱིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཚིག་ཁྱོད་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིགས་དག་
པའི། །དམ་ཚིག་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས།^{༥༢} །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་ཐམས་

ཅད་མི་སྒྲོང་བར་འཛིན་པ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་ལས་གྱི་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ལ། སྒྲོམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པར་ནི། ཡང་དག་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་པར་གྱིས། མཚོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ལྟས་བྱ།^{༤༩} །
ཞེས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བརྒྱུད་པ་དང་མཚོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ལྟས་སུ་བྱ་བ་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རྟོ་རྟེ། རིན་ཆེན། བཟླ། ལས་གྱི་རིགས་དང་ལྷན་ཆུང་སྟེ་བྱེ་བྲག་གི་
དམ་ཚིག་དང་།

དེ་དག་སྟེ་བསྒྲོམས་ལ། ཙུང་བ་དང་། ཡན་ལག་དོན་བསྐྱུས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
ལས་གཞན་པ་བརྩུ་བཞིན། ལས་ལྷན་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། སྤྲོད་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཙུང་བའི་
ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་བཟླ་བར་བྱ། ཁང་ཆོ་
ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར།^{༥༠} ཞེས་པ་ལྷན་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་
ཚིག་ལས་གཞན་པ་བྱུན་མོང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་སྤྲོད་ཞིང་ལྷས་ངག་གིས་དོར་བར་མི་
བྱ་ལ། དེ་དག་གང་ཞེན། ཐོག་མར་ཙུང་བའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པ་ནི། ལས་ལྷན་པར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་
བཤད་པའི་བརྩུ་བཞི་རྣམས་གྱི་བཅས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མིང་གཉིས་པ་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་གྲགས་
ཤིང་། དེས་སྒྲོམ་པ་གཅོད་པས་གཉེན་པོའི་བློགས་ལམ་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་པ་རོལ་མི་མཐུན་བློགས་
ནས་ཚུར་ལ་ལམ་པར་བྱས་པས་ལམ་མོ། བརྩུ་བཞི་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ལ་དཀོན་ཅོག་གསུམ།
གཉིས་པར་དོར་དྲིལ་སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ། གསུམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞི་པར་ཆོས་གསུམ། ཐ་མ་ལ་མཚོད་
པ་གཅིག་སུ་སྟེ་བརྩུ་བཞི་དང་། ལ་ལ་སྒོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ་ནས་ཆང་སྒྲོད་པའི་བར་ལས་ལྷོག་པ་
ལ་ལྷ་སོགས་བཤད་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་ཆེན་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཙུང་བའི་
བརྩུ་བཞི་བར་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།

ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ། སྤྲོད་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཞན་བསྟེན་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ། རྟོད་གྱི་སྒོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། ཁ་བྱིན་པར་ཡང་མི་སྤྲོད་རོ། འདོད་པ་ལོག་པར་མི་སྦྱུད་
ཅིག བརྒྱན་དུ་སྤྲོད་པར་མི་བྱའོ། སྤྲང་ཁོལ་ཀྱན་གྱི་ཙུང་བ་ཡིན། ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་པར་བྱ། སེམས་
ཅན་འདུལ་བྱིར་མ་གཏོགས་པར། བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྲང་།^{༥༡} ཞེས་པ་སྒོག་གཅོད་པ་ནས་

བརྒྱན་གྱི་བར་སྤོང་བ་བཞིའི་སྤྱི་དུ་ཆང་འབྲུང་བ་སྤོང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་གཞི་དང་། གཞན་ཡང་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་སྒོམ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུག་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐྱབས་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཆོ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། བརྒྱན་པ་ནི། དམ་པ་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བརྒྱན་བཀུར་བ། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ནི། ཅི་རྣམ་བར་ནི་རྩེས་སུ་སྤྱོད་སྤྲོད་ལོ། ། ཞེས་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྒྱན་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་རིག་པ་སྤྱབ་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་མི་བརྟན་པར་བརྒྱན་བཀུར་བ། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཅི་རྣམས་སུ་བརྒྱན་པ་རྣམས་དང་།

གསུམ་པ་དམ་ཚིག་གཞན་བརྟན་པ་ལ། ཐེག་པ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྤྲུགས་མིན། འཁོར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། རྟག་ཏུ་བྱ་ངན་འདས་མི་ཆགས་ལོ། ། ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པས་དེས་རང་བཟོད་པར་འདོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པའི་དོན་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་སོགས་རྒྱབ་ཀྱིས་མི་སྤྲུགས་པ། འཁོར་བ་རི་སྤྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་བྱོན་པ། རྟག་ཏུ་སྤྱི་དུ་པའི་འཆིང་བ་ལས་གོ་ལ་བ་ཙམ་གྱི་སྤང་འདས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་རྣམས་སྤང་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གསང་བ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། བྱུག་རྒྱ་བཞོན་པ་མཆོན་ཆ་དང་། མཆོན་མ་འགོམ་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་གསང་བ་པ་གཞོད་སྤྱིན། བྱུག་རྒྱ་ནི་ལྷའི་གཟུགས་བྱིས་པ། བཞོན་པ་ནི་ལྷའི་བཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་སྤང་མའི་བཞོན་པ། མཆོན་ཆ་ནི་ལྷའི་བྱུག་མཆོན་རལ་གྱི་དང་མདུང་སོགས། མཆོན་མ་ནི་བྱུག་མཆོན་འཁོར་ལོ་དང་རྩོ་རྩེ་སོགས་ལ་བརྟན་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའོ།

རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི། འདི་དག་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་བཤད། བྱོད་

ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ།^{༤༩} ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པའི་བྱམ་མོང་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱུག་
པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས། རྗེས་མཐུན་སྤྲོམ་པ་བྱ་ཆེར་ནི། ཁགས་
བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བཤད།^{༥༠} ཅེས་པ་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བསྐྱུབ་
པའི་གནས་བྱ་ཆེར་ནི་རྒྱུད་ཀྱན་ལས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་
པ་སྤྲང་བའི་བྱིར་དུ་འོ།

སྤྲོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་བསྐྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོ་རྩེ་
ཕེ་མོ་ལས། གཙོ་བོ་བདག་ལ་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད། བྱུང་བ་ཉི་མ་མ་ལུས་པའི། ཁངས་རྒྱས་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ།^{༥༡} ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤྲོབ་མ་ལ། སྤྲོ་མས། གསང་བ་
ཆེན་པོའི་རིགས་དག་པའི། ཁགས་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འདྲོད་
དམ།^{༥༢} ཞེས་སྤྲོམ་པ་ལེན་འདྲོད་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱིས་ཏེ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་ལེན་འདྲོད་མེད་ན་
སྤྲོམ་པ་མི་སྤྲོ་བས་སྤྲང་ཞིང་། རོན་གཉེར་འདུག་ན། འདིར་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་བདག་ལ་གསོན། ཞེས་
སྤྲོབ་དཔོན་ལ་གསོལ་ནས་སྤྲོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཕེ་མོར། གཙོ་བོས་རི་ལྟར་བཀའ་
སྤྱོད་པ། ཁྱེད་ཀྱི་དུ་ནི་བཞིན་པར་འཆུལ།^{༥༣} ཞེས་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྲོམ་
པ་བསྐྱུང་བ་དངོས། རོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད། ཁྲམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བཞི།^{༥༤} ཞེས་བདག་རྩོ་རྩེ་སེམས་པར་
བྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་གོ་ལས་ལ་གྲོག་པར་བྱ་སྟུམ་པའི་སྤྲོན་སེམས་དང་། དེའི་
ལམ་སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་བཞིན་འཇུག་པ་སྟེ་སྤྲོན་འཇུག་དེ་གཉིས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
འབྲས་བུ་སྦྱུང་བར་བྱེད་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པའོ།

སྤྲོམ་པ་བསྐྱུང་བ་དངོས་ནི། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོམ་པ་ལ། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ནི་བསྐྱུབ་
པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྤྲུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་རོན་བྱེད་རྒྱལ་བྱིས་གསུམ། བདག་གིས་བརྟན་
པོར་བསྐྱུང་བར་བཞི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་ལུན་དེ། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་དགོན་ཅོག་གསུམ། ཁྱེད་

ནས་བརྩམས་ཏེ་བཟུང་བར་བཅི། ཞེས་ནམ་སྤང་དང་། རྩོམ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། རྩོམ་རིག་ལུ་
ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། ཡང་དག་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བཅི། སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བཅི། ཞེས་མི་
བསྐྱོད་པ། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། རྩམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། ཉིན་རེ་བཞེན་ནི་དུས་
དྲུག་ཏུ། སྦྱིན་པ་ནམ་བཞེས་པ་ཏུ་བྱིན། ཞེས་རིན་འབྱུང་། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། རྒྱའི་
རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། བྱི་ནང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། རྩམ་པའི་ཆོས་ནི་བཟུང་བར་བཅི། ཞེས་
འོད་དཔག་མེད། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་ནི། ཡང་དག་ཉིད་
དུ་བཟུང་བར་བཅི། མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ལུས་བཅི།^{༤༥} ཞེས་དོན་གྲུབ་དང་ལྷའི་སྒྲོམ་པ་སོ་སོར་
འཛིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་སྤྲོན་མེད། རྩམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་བཅིས་ནས། སེམས་ཅན་
ཀྱན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། བདག་གིས་སྒྲོམ་པ་མ་ལུས་བཟུང་། མ་གྲོལ་བ་ནི་དགོལ་བར་བཅི། མ་
བཟུལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་བཅི། རྒྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་དཔྱགས་དབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་
ལ་འགོད།^{༤༦} ཅེས་ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོན་འཇུག་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ནི་སྒྲོམ་པ་ལྷའི་དོན་བསྐྱེད་
ཡིན་ལ། གཏི་ལྷག་སོགས་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ཆོངས་པ་སོགས་མ་གྲོལ་བ་དང་།
ཉན་རང་གེས་སྤྱི་བ་ལས་མ་བཟུལ་བ། དཔྱལ་བ་སོགས་དཔྱགས་མ་བྱིན་པ་དབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་
ཀྱན་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པའོ།

སྒྲོམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་ལ། རྩོམ་འབྱུང་བ་ལས། གང་
ཞིག་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་
སྤྱི་སློབ་དཔོན་དུ་རྩམ་སྤྱི་གནང་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བར་མི་བྱའོ།^{༤༧} ཞེས་པ་ལྷ་སྒྲོམ་པ་མི་
འཛིན་པ་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲོམ་པ་འཛིན་
ཚུལ། དཀྱིལ་ཆོག་དོར་འཕྲེང་ལས། ཐེང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དབང་དྲུག་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་མ་རིག་
པའི་གཉེན་པོ་ལུས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབང་འདི་ནམས་
བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་དག་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་སྤྱུགས་སྦྱོབ་པ་ནམས་ལ་
དབང་བར་འགྱུར་པོ།^{༤༨} ཞེས་དང་། ལ་བྱུང་བཞེད་པས་རྒྱུད་སྤྱི་གོང་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་

འདུལ་ལ་སོགས་པ་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་རིགས་ལཱའི་སྒྲིམ་བཟུང་
 དོར་ནས་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་བཟུང་པས་ཆོག་སྟེ་སྒྲིམ་མའི་དབང་ཙམ་ཀྱི་བྱ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་དང་
 སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བ་ལ་དོ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེར་
 བར་^{༤༩}གསུངས་པ་སོགས་བྱ་སྟོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་འཛིན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་བསྟན་པར། ཐུན་མོང་གི་རྩ་ལྟར་བཞི། སེལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩ་ལྟར་བཅུ་གཉིས།
 ཀྱི་ཡའི་རྒྱུད་གྱི་རྩ་ལྟར་སྟུང་ཅུ། སྟོན་རྒྱུད་གྱི་རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་མཆིས་ལ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལ། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ། རྟེན་དེ་ལ་བཅས་པའི་ལྟར་བའི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ། བྱེན་ས་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་
 དགོས་ལ། སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྷན་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱང་བཅས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་དྲན་པ་ནལ་དུ་མི་གནས་ན་ལྟར་
 མེད་དུ་གསུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་
 འདིའི་ལྟར་བ་ནི་རིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྩ་བའི་ལྟར་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལྟར་བའོ།^{༥༠} ཁེས་རིས་གཉིས་
 སྟུངས་པ་དང་།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལས། རྩ་ལྟར་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་
 བཅོས་པའི་ཐབས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོར་རྩ་ལྟར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་མ་གོས་པར་བསྐྱར་
 བའི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ། རི་ལྟར་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོར་རྩ་ལྟར་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
 བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། གང་ཕྱིར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་སྒྲིབ་དཔོན་རྩེས་
 འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བའི་ལྟར་བ་དང་པོར་བཤད།^{༥༡} ཁེས་གང་ལུས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཏེ་གས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་ཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་

བ་བྱུང་བཤད་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དེ་ཡིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་རྒྱུད་སྤེལ་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ནི་སྤྱ་མཐུན་སྒྲོལ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
 པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའམ་འབྲང་བར་གསུངས་པ་དེལྟ་བུས་ན། རང་ཉོན་ལྷན་བའ་བཞི་རྩོགས་པར་སྤྱུལ་
 བ་ནས་ཐ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་སྒྲོལ་དཔོན་དེའི་སྤྱ་གསུང་བྲགས་མཛད་པ་
 འཕྲིན་ལས་ལམ་རང་མི་གྲུས་པར་བརྟན་ཐམས་བཀྲིས་པ་ཞི། དཔའ་བོ་བཤད་གསུངས་སྤྲུགས་གྱི་ཉེས་བྱས་
 སྤྱ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཉེས་ལྟར་ལྟ་
 བའི་དང་བོར་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བསྟེན་ཞེས་པའོ། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་
 ལས་འདས་པ་ནི། ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད།^{༡༡} །ཅེས་པ་ནི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས།^{༡༢} །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་སྤྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་
 ལེགས་པར་གཤེགས་པ་དང་བཤད་ལྟའི་ས་བོན་ཟད་པས་སྤྱར་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ་དང་སྤྱང་
 བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པས་མ་ལུ་ས་པར་གཤེགས་པས་ན་ལམ་བདེ་བ་འཇུག་པ་བདེ་བ་ལ་ལེགས་
 པར་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལས། རྩོམ་པ་གསུམ་གང་རུང་དང་བྱུང་བར་
 སྤྲུགས་སྟོམ་གྱི་བཅས་པ་གསུངས་པ་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཆོང་བས་འདས་པར་བྱེད་
 པ་ནི། གོང་བཞིན་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞིར་བྱེད་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །རྩོམ་སྤྲུག
 ལ་ཁྲོས་པ་ནི། ཉེས་པ་བཟོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན།^{༡༣} །ཞེས་སྒྲོལ་དཔོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མིག་
 པའམ་མིག་མ་རྣམས་གཅིག་ལས་དམ་ཆོག་ཐོབ་པ་ནི་བྱུང་བར་གྱི་རྩོམ་སྤྲུག་དང་། དེ་རྣམས་སོ་སོར་
 ཐོབ་པ་ནི་བྱེད་བྲག་རྩོམ་སྤྲུག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་སྤྲུག་ཏེ། རྩོམ་ཞེས་སྤྱ་བ་
 དང་མཐེགས་པ་ཀྱན་གྱི་རྩེར་གྱུར་བས་གང་གི་འང་གཞིག་པ་དང་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་མཆོན་དོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཐེག་པ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་དབང་བཞི་རྩོགས་པའམ་ཐ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 མཉམ་དུ་ཞུས་པའི་མཆེད་ལུ་མ་མཐུན་སྤྲུག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་མི་དགའ་བར་ཁྲོས་པ་ནི།
 སྤྲུགས་སྟོམ་གྱི་ཉེས་པར་བཟོད་པའི་རྣམས་གྲངས་གསུམ་པའོ་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 རྒྱོང་། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།^{༡༤} །ཞེས་མིགས་དུག་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར། ཡང་

ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འགོ་བས་འགོ་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱིན་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པས་
ལུས་ཅན་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་འགོ་བ་
རྣམས་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཅའ་ན་སྤྲུམ་པའི་བྱམས་པ་རིང་དུ་
འདོར་བ་སྟེ་སྤོང་བར་བྱེད་ན། ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་སྟེ་བྱེད་པ་བྲག་དུ་མའི་གཡུ་ལ་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ།

ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན།^{༡༥} །ཞེས་པ་ལལ་པོ་ཆེའི་བམ་པོ་
བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པར། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་བ་ལོན་
ལྷ་བྱའོ།^{༡༦} །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་པོའམ་རྩ་བ་ལྷ་བྱ་ནི་ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་པ་བྱང་ཞིང་རྒྱུ་བ་སྟེ་འགོ་བ་ཀྱ་ན་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་སྤྲུམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་མི་
ལུས་བསམས་ནས་སྤོན་སེམས་སྤོང་བ་དེ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལྷ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རང་ངས་གཞན་གྱི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་། ཆོས་ལ་སྤོང་བ་དུག་པ་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་པ་བཀའ་འགྲེལ་དུ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
གསང་སྤགས་རྩོམ་ཐེག་པ་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པར་བཞེད་ཀྱང་ནག་པོ་
བས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་གཞན་སུ་སྟེ་གས་པར་མཛད་པ་འཐད་དམ་
སྤྲུམ་སྟེ། རྒྱད་ལས། སུ་སྟེ་གས་ཅན་ལ་སྤྲོད་བྱས་ན། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་རིང་བའི་རྒྱ།^{༡༨} །ཞེས་
དང་། ཐེག་པ་གང་ལའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྲུབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱང་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཚུངས་སུ་
བཤད་པས་བྱིན་ངམ་མདོ་སྤགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི། གངས་ཅན་
གྱི་ལྗོངས་སུ་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་ས་དགེ་ཀར་འབྲུག་དགས་ཤངས། ཞི་བྱེད་སོགས་སྤྲུགས་རིས་
ཅན་གང་ལ་ཡང་ཐོག་མ་རང་ཉིད་དེ་ར་ཞུ་གས་ནས་སྤྲང་དེ་བས་གཞན་ལ་ཞུ་གས་ཏེ་ཐོག་མའི་རང་
ཉིད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་སྤོང་བར་གྱུར་པའམ། གཞན་ལ་རོལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་གང་
ལ་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་ཅིང་སྤོང་བ་རྩ་བའི་དུག་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།

ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོད་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྤོང་བ་བརྟན་པ་ཡིན།^{༡༩} །ཞེས་ལོག་ལྷ་ཅན་

གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་སྟོད་ཀྱིས་མ་སྒྲིན་པ་ལོག་སྟེད་ཅན། ལོག་ལྟ་མེད་ཀྱང་
 ཆོ་གས་མ་སྒྲིན་པ་བུམ་དབང་མ་ཐོབ་པ། རྫོགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་མ་ཐོབ་པ།
 ཉམས་པས་མ་སྒྲིན་པ་རྩ་ལྷུང་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ། ཟབ་མོས་འཛིགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྡས་མ་
 སྒྲིན་པའི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་གསང་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲོག་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བའི་ནང་གི་རྣམ་གྲངས་བདུན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷང་
 བོ་སངས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དང་གཉིད། །དེ་ལ་བརྟམ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན།^{༤༠} །ཞེས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་བོ་ལྟ་རིམ་པ་ལྷར་རྣམ་སྟངས། རིན་འབྱུང་། འོད་
 དཔག་མེད། རོན་གྲུབ། མི་བསྟོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་རྒྱུ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བློན་པར་རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིམ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་
 རྒྱ་ན་རྟགས་ཀྱིས་འགག་པ་དང་གཡང་སར་མཆོངས་པ་དང་དམན་པའི་ཡན་ལག་ཆ་ཆང་བ་འབྱུང་བ་
 ལས་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མཆོད་པར་འབྱུང་ལ་བ་གཙོད་པ་སྦྱང་བར་གནས་པ་སོགས་རང་ལུ་ས་ལ་
 བརྟམ་པའམ་གདུང་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དག་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགྲ་བ་ཡིན།^{༤༡} །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བུམ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཞོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ། བྱད་པར་བདག་གི་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་ཆོན་པོས་ཆད་འཛིན་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་བདེན་རྒྱུན་སོམ་ཉི་ལམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་ལྷུང་བ་དགྲ་བ་
 ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཀུན་གྱི་ལྟ་བུ་བྱམས་ལྡན་པར། བྱེད་པ་འདི་ནི་བཅུ་པར་འདོད།^{༤༢} །ཅིས་དཀོན་
 ཅོག་གསུམ་དང་སྤྲུལ་སྟོད་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིང་བཅུ་ཆང་བ་གདུག་པ་
 ཅན་དག་ལའང་ངོ་བོ་བཅུ་པ་སྟོང་ཐེ་ཆེན་པོས་རྫོགས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སྤར་བ་ལ་
 སོགས་པ་དགོས་མོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྟོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཀྱང་དུས་རྟག་པ་དང་ཡུན་རིང་པོ་
 ཞིག་ཏུ་སྟོང་ཐེ་ཆེན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རྒྱས་པར་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོང་བར་

བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཙུ་བ་རྒྱུད་པར་སྟ་བུ་ལ་བདག་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ།

མིང་སྟགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་པ་ནི་བུ་གཅིག་པ།^{༤༣} ཞེས་དོན་དམ་པར་མིང་དང་ཆོག་དང་རག་གི་བརྗོད་པ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ། བྱུ་མཐའི་དབྱེད་པས་མིང་སྟགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དེར་ཉོག་པར་བྱེད་ནའམ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་རྟོག་ནས་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་ཙུ་བ་རྒྱུད་པ་གཅིག་པའོ། ཁེམས་ཙན་དང་དང་ལྟན་པ་ཡི། ཁེམས་སྟན་འཁྱིན་པ་བུ་གཅིག་པ།^{༤༤} ཞེས་ཁེམས་ཙན་ཏེ་སྟོས་བྱ་གང་ཞིག་གསང་སྟགས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་དང་ལྟན་པའི་གྲུ་ས་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་ཐེག་པ་དེ་ལ་མ་དད་པར་ལྟོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བརྟན་པ་དང་སྤྲོད་པའི་སྟོན་སྟན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕུལ་ལན་གཅིག་ཙམ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཙུ་བ་རྒྱུད་པ་གཅིག་པའོ། ཁྱེད་ཀྱི་པ་ཞིག་ཅི་བཞིན་རྟོག་པ་དག ཁྱི་བསྟེན་པ་དེ་བུ་གསུམ་པ།^{༤༥} ཞེས་ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོ་པོ་མོའི་སྟོན་མོའི་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་དམ་ཆོག་གི་རྣམས་ཤིང་ལྟ་བུ་དུ་ཙུ་སྟགས་པ་ལ་ནི་ཉོག་པས་མ་འབྱོངས་བར་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་སྟོད་ལ། གཞན་ཡང་བྱེད་པའི་ཁ་ཟས་སྟགས་དམ་རྣམས་ཅི་སྟེད་ཅིག་མི་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཙུ་བའི་ལྟ་བུ་བ་བུ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་སོ། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། སྟོད་པར་བྱེད་པ་བུ་བཞི་པ།^{༤༦} ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ནི་འདིར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་དུས་པོ་མོའི་དབང་པོའི་སྟོད་དེ་བར་ཉི་བའི་སྐབས་ལྟ་བུ་སྟེད་དེ་བྱིབས་འབྱུང་པོ་རེ་ཡོད་པ་རེ་ཞིག་ན་ལ་ལ་ནི་སྟེས་ཏེ་པོ་མཚན་དུ་གྱུར་བས་སྟེས་པ། ལ་ལ་ནི་བྱད་ནས་མེད་པའི་བྲག་པ་ཙན་དུ་གྱུར་བས་བྱད་མེད་དུ་གྲགས་པའི་ཚུལ་འཛིན་པ་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་དང་བྱད་མེད་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། སོ་ཐར་ཆགས་བྲལ་ལ་ཨ་འཐས་པའམ་གཞན་ཡང་སྟོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་ཙུ་བའི་ལྟ་བུ་བ་བུ་བཞི་པའོ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་འམ་སྟ་བུ་ལས་བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་ལྟར། ས་རྒྱུད་དོ་རྗེ་

སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ། དབྲུ་ནག་རྒྱུ་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་
བདུན་པ། གཤེད་དམར་ལེའུ་བཅུ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ནས་ནང་གསེས་དང་འབྱུར་བྱུང་ཅུང་ཟད་ལས་
ཀར་གྲངས་བཅུ་བཞི་ཁོ་ན་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་ལྔ་བར་རྩ་ལྷུང་བཅུར་གསུངས་པ་ཡོད་
ཀྱང་།^{༤༧} དོན་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བཅུ་བཞིར་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་།

དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷུང་བ་འདི་རྣམས་གསུངས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགག་
པའི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཀར་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། འདི་ལྷུང་རང་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་དང་། ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་དང་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་ལས། དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་དང་པོའི་བཅས་པ། གྲོགས་ལ་
གཉིས་ཉེ་ཡང་དག་པའི་གྲོགས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲོགས་པོ། དང་པོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་
ནི་ལྷུང་བ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅས་པ། གཉིས་པ་ལ་མཛའ་བར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་བཅུ་
པའི་བཅས་པ། ཆོས་ལ་ལུང་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། ལུང་ལ་བྱུད་གསོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། བཀའ་
མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བརྟན་པར་མི་འོས་པ་སྟོན་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་པ་
དང་དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་བཅས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ། ལམ་གྱི་རྟེན། ཇོ་བོ། ཡན་ལག་དང་གསུམ་
ལས། རྟེན་ལ་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་རང་
གི་ངོ་བོ་འདོར་བ་འགོག་པ་ནི་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་བཅས་པ། ཇོ་བོར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
གང་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བརྟན་པ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་བཅས་པ། རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་པོ་ནས་སྤང་བ་དང་རྫོགས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བ་ལོག་པ་གཉིས་ནི་དགུ་པ་དང་བཅུ་
གཅིག་པའི་བཅས་པ། ཡན་ལག་ལ་ལམ་གྱི་གཞི་དམ་ཆོག་དང་གྲོགས་བྱུང་མེད་གཉིས་ལས་དམ་
ཆོག་མི་བརྟེན་པ་དང་བྱུང་མེད་སྟོང་པ་ལོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བཅས་པའོ།

བསྐྱུངས་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱགས་པས་འདི་དག་སྤངས་ན་ནི། །དངོས་བྱུང་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འབྱུར་།^{༤༨} །ཞེས་
དང་། གསང་བའི་མཛོད་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྒྲིན་ལྷན་ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་

འགྱུར། རྟེན་མེད་སྤྱི་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།^{༡༩} ཅིས་སོགས་དང་།
དམ་ཚིག་ལྷ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་མེད་གྱུར་ན། སྤྱི་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ།^{༢༠} ཅིས་དང་།
པེ་བྱ་ཏི་ཙན་སྤྱི་བ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་^{༢༡} ཕ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའམ་
གོས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྐྱོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསུངས་ན་སྤྱི་བ་བཅུ་
དྲུག་ཚུན་འགྲུབ་ཅིང་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཡང་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བ་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོའི་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་པས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བདུད་རིགས་ཀྱིས་
སྤྲུགས་མི་རྟེན་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པས་སྤྱོད་གྲགས་ཆེ་བར་བྱ་བ་དང་།

གཉེས་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་
བཟུང་བར་འགྱུར། རྟེན་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཕྱིར་འགྱུར་ཞིང་། བྱུང་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔལ་བར་འགྲོ་^{༢༢} ཞེས་
དང་། སར་ཉས། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ། རྟེན་སྤྱི་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི་མི་ཡི་སྤྱི་བ་འདྲ་
རྟེན་པར་དགའ།^{༢༣} ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུ་ཆེད་དམ་ཚིག་དང་བཅས་མཚམས་
ལས་འདས་ཤིང་། ཉམས་པ་ན་ཆེ་འདིར་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པས་བཀྲ་མི་
ཤིས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་བ་ཚོགས་བྱུང་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྱི་བ་པས་མང་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱུ་པ་སྤྱི་
བོ་ཚུགས་སུ་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ཁེ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཆེབས་སྤང་མ་འཛོལ་བ་བྱ་དགོས།

རི་ལྷ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བས་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ནི། བདག་ཉིད་འབྱུལ་བ་ཤེས་
བྱས་ལ།^{༢༤} ཞེས་བསྐྱུང་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
བས་ལྷ་དང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཚམས་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་མི་ཤེས་པ་ལྷ་དང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཕྱི་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷ་དང་བར་ཉམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དགོས་དང་། ཤེས་
ཀྱང་གོགས་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ་མི་གྲུས་ན་མ་གྲུས་པ་ལྷ་དང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བཅོམ་
པར་བཅོམ་ནས་གྲུས་པར་བྱ་ལ། གྲུས་ཀྱང་བག་ཡོད་དང་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་བསྐྱེན་ན་བག་
མེད་ལྷ་དང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་མ་འབྱུལ་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལྷ་དང་བག་ཡོད་སོགས་
དང་ལྷན་དགོས་ཤིང་། གྲུས་ལ་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤིས་ཆེན་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷ་དང་

བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གང་གས་ཆེ་བ་ཡང་གཉིན་པོ་
བསྟེན་ནས་མཐུ་ཆུང་དུ་གཏོང་། དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེ་མོ་ལས། དམ་ཆོག་ཉིད་ནི་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་
བྱ་འདི་ནི་ཐོབ་མི་ལྟུང་། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་བའི་རྒྱ། །དམ་ཆོག་འདས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད།^{༡༡} །ཅེས་
སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒྲ་མ་ལ། ཅི་འབྱོར་བ་ཡིས་
མཆོད་བྱས་ལ། །གསུམ་ལ་སྒྱབས་འགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་སྟོམ་པ་ནི། །གལ་
ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །སྒྲགས་པས་འབད་དེ་བཟུང་བར་བྱ།^{༡༢} །ཞེས་སྟུར་བཤད་པ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཅ་ལྟར་གང་རུང་བྱུང་ན་
དེས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཏེ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་འཁོར་སོགས་སྟོན་
དུ་འགོ་བའི་འབྲུལ་བ་ཅི་འབྱོར་བ་སྟེ་རང་གི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་འཚམ་པས་སྒྲ་མར་མཆོད་པ་བྱས་ལ་
ཉེས་པ་དེ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བདག་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དུ་བདེ་ཞིང་ཕན་པ་གཅིག་
འདོད་ན་སྒྲར་ཡང་སྟོམ་པ་བཟུང་བར་བྱ་བའོ།

འཇམ་མགོན་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་རྒྱ་བའི། །ཤིང་
རྩའི་སྟོལ་ཁྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད།^{༡༣} །ཅེས་པ་ལྟར་གོང་བཤད་རྣམས་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པ་
བཞེད་པ་མང་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་གཉིས་མེད་དུ་བཞེད་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟོག་རྒྱུད། དབང་
ལེ་ལས། འདོད་པའི་དོ་རྩེ་མོ་ནི་དོ་རྩེ་མོ་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མ་དག་ཀྱང་སྟོབས་བཟུང་བར་བྱ།^{༡༤} །ཞེས་
སོགས་སྟོམ་པ་བཟུང་ཆུལ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དགྲུགས་པ་ལས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩ་བའི་
ལྟར་བ་རི་བོར་འཛིན་པར་འགྱུར།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་ཅ་ལྟར་རྒྱངས་བཅུ་བཞེ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་
བའི་བྱུང་པར་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསང་བས་ཆོག་བརྒྱད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གངས་ཅན་
དུ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱིས་སྟུར་དུ་གྲགས་པའི་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིར་བསྟན་པ་ལ་དམ་ཆོག་གི་ངོ་བོ། དེས་
ཆོག་དབྱེ་བ། རྟེན། ཕན་ཡོན། ཉེས་དམིགས། བསྐྱང་ཐབས། བསྐྱང་ཐབས་དང་བརྒྱུད་ལས།

དང་པོ་པོ་པོ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེད་དམ་བཅས་པ་
 ལས་མི་འདུལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་མཚིག་གི་རྒྱུད་ལས། དམ་ཞེས་བྱ་བ་བཅེངས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་
 འདུལ་བཀའ་གཏན་གྱི་གཉེན།^{༡༠} ཞེས་སོ། རེས་ཚིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིར་ན་དམ་ཚིག་ཞེས་
 བྱ་བ། །རང་སེམས་ཚིག་པ་མེད་པ་ལ། །གཡོ་རྒྱུ་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ།^{༡༡} ཞེས་དང་། དབྱེན་ལྷགས་
 སྦྱིའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གཉིས་དེ་ཡང་རྩ་བ་སྦྱུ་གསུང་བྲགས་གསུམ། ཡན་
 ལག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ། དང་དུ་སྒྲུབ་བ། མི་སྒྲུབ་བ། སྦྱུད་པར་བྱ་བ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་ལ་ལྷ་ལྔ་འོ། །འདིར་བྱེད་བྲག་གིས་དབྱེན། ལྷ་བ། སྦྱོད་པ། བསྐྱེད་པ། བྲལ་མོང་བ། རྒྱུད་པར་
 སྦྱུ་གསུང་བྲགས། ཡན་ལག་གཡེ་ཤེས་པའི་དམ་ཚིག་དང་བདུན་ཏེ། རང་གཤར་ལས། འབྲུམ་
 སྒེར་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས། །མདོར་བསྟན་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བཟུང་། རྡོ་ཡང་མདོར་
 བསྟན་འདི་ལྷ་སྟེ། རྟོགས་བྱེད་ལྷ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། སྦྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། བསྐྱེད་པ་
 སྦྱི་ཡི་དམ་ཚིག་དང་། བྲལ་མོང་སྦྱི་ཡི་དམ་ཚིག་དང་། སྦྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་
 ལག་གངས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། གཤམ་མདོར་ཤེས་པའི་དམ་ཚིག་གོ། རྡོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་
 རྣམས། །མདོར་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའོ།^{༡༢} ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ཉིན་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་དང་སྦྱོབ་མ་མཆེད་ལྷུ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་དམ་
 ཚིག་རྣམས། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས། སྦྱོབ་དཔོན་དང་ནི་སྦྱོབ་མ་གཉིས། བསྐྱེད་
 བའི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་དུ་གྲགས། བསྐྱེད་བའི་རྒྱུ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་ཏེ། བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་སྦྱོབ་མའོ།^{༡༣} ཞེས་
 དང་། མཆེད་ལྷུ་མ་ལ་བཞིར་ཤེས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེའི་སྦྱོན་ལ་དོན་བཞིས་བསྟན། སྦྱི་དང་
 ཉེ་དང་འདྲེས་པ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་བུམ་པ་འདྲེས་པའོ།^{༡༤} ཞེས་པ་བསྟན་པར་ཞུགས་སོ་ཙམ་དང་
 རྒྱུད་པར་གསུང་ལྷགས་ལ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིའི་མཆེད་དང་། ཆོས་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་ཉེ་
 བའི་མཆེད། སྦྱོབ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་འདྲེས་པའི་མཆེད། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་མར་མེ་
 གཅིག་བུམ་པ་གཅིག་གིས་དབང་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་གཉིས་དུ་འདྲེས་པའི་མཆེད་དོ། །འདི་
 དག་གྲང་ཡུལ་བདུན་འཁྱུར་གྱིས་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། སྦྱོབ་དཔོན་ལ་འདུལ་བའི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོབ་

དཔོན་དུ་བསྐྱར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་། རང་ཉིད་ཚོས་ལ་སྤྱི་བ་འདྲེན་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་། དམ་
ཚིག་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དཔོན་གི་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་། གདམས་ལྟ་ལོགས་པ་ལུང་གི་སྤྱི་བ་དཔོན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་བ་དཔོན་ལ་ཡང་དོན་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དང་འདྲེས་དང་དམ་ཚིག་དབང་། ལམ་དག་ལུང་
གི་སྤྱི་བ་དཔོན་ནོ།^{༡༡} ཞེས་སོ། སྤྱི་བ་དཔོན་དང་། སྤྱི་བ་མའི་ངེས་ཚིག་གྲང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
ཡང་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་གཤམ་གཤམ་པར་འགྲོ་ལ་ཕྱིར་སྤྱི་བ། རྫོགས་ཆེན་དོན་ལ་སྤྱི་བ་པའི་
དཔོན། སྤྱི་བ་མའི་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་ཡེངས་ཚུལ་གྱིས་ཉན་པས་སྤྱི་བ། ལམ་དག་སྤྱི་བ་དུ་
གྲུར་པས་མ། རྟེན་ལྟར་དོན་ལྟར་དཔོན་སྤྱི་བ་ནི། ཡང་དག་ས་ལ་མཉམ་པོར་གནས། དམ་ཚིག་ལྟར་
ན་དེ་བཞིན་ནོ།^{༡༢} ཞེས་དང་།

དམ་ཚིག་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམ་ཚིག་སྤྱི་བ་པ་ཇི་བཞིན་གནས། དམ་
ཚིག་ལ་ནི་གང་གནས་པ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།^{༡༣} ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ལྟུང་
ལས། དམ་ཚིག་མཚོག་ལ་གང་གནས་པ། དམ་པ་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡིས། སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་དགོངས་
ཕྱིན་གྱིས་སྤྱི་བ།^{༡༤} ཅེས་སོ། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉམས་དམིགས་ནི། རང་གར་ལས། ཉམས་ན་
གཉིས་ཀ་འཚོག་པར་འགྱུར། སྤྱི་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྲུར་ན། རྫོགས་དཔལ་བ་ཆེན་པོར་འཛིན། རྟེན་
དོད་འབོད་པའི་གནས་སུ་སྟེ། གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྲུར་ན། སྤྱི་བ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ལམ་དུ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་སྟེ། རྟེན་པ་ཐོན་པར་གྲུར་ནས་གྲང་། ལྷགས་པ་དག་ཏུ་སྤྱི་བ་
འགྱུར། ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྲུར་ན། ཡིད་འབྲུགས་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་སྟེ། རྟེན་དུ་ཚོད་པ་
རྒྱན་མི་ཆད། འཐབ་དང་སྤྱི་བ་ལྟུང་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ན་དུན་པ་མེད་པར་འགྱུར། སྤྱི་འབོག་ནད་
ཀྱི་ཐེབས་པར་འགྱུར། ཐ་མ་དུ་འབོད་གནས་སུ་སྟེ།^{༡༥} ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་སྤྱི་
ལྟུང་སྤྱི་བ་མི་བདེ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་། ཡམས་དང་འཆོ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། རིམས་ནད་སྤྱི་
ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར། གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་། བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔལ་
བར་འགྲོ། མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར། རྫོགས་ཆེན་ཅིང་ལས་མི་འགྱུར། ལམ་དང་ལུ་
བའི་ནད་རྣམས་འབྱུང་། ཚོམ་རྒྱུ་གྲུལ་པོའི་ཆད་པ་འབྱུང་། གཞན་ལ་མེད་པའི་རིམས་ནད་འབྱུང་། ལུ

དང་ཆུང་མ་འཆི་བར་སྟོན། །ཡུལ་ནུམས་ཐམས་ཅད་དགར་ལྷང་ཞིང་། །བྱས་པ་དོན་མེད་ཆེན་པོར་
འགྱུར།^{(1)°} །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ཉམས་ན་བསྐྱང་ཐབས་ལ་གསུམ་འཇམ། དང་པོའི་སྐྱའི་ཉམས་ན་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ནི། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱུག་པ་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར། །འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་དག་བྱ་བར་གསུངས།^{(1)°} །ཞེས་དང་། གསུང་ཡང་དེ་ལས། དེ་ཡང་སྐྱུངས་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །མར་
མེ་བརྒྱ་རྩ་ཆོག་དང་། །སྤང་བསྐྱོང་བརྒྱ་རྩ་གདོན་པ་དང་། །བཤགས་པ་ནུམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱ། །དེས་
ནི་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་།^{(1)°} །ཞེས་པའི་སྤང་བསྐྱོང་ནི་ན་རག་རྒྱུན་བཤགས་སོ། །བྲགས་ཀྱང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྐྱུང་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོབ་དཔོན་མཉེས་པའི་རྩལ་གྱིས་མཆོད། །འབྱོར་
ཆོགས་ཅི་ཡོད་འཕགས་པ་མཆོད། །དེ་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ན། །བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་
བར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོངས་པར་འགྱུར། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར།^{(1)°} །ཞེས་
དང་། བསྐྱང་ཐབས་ནི། །སྟོན་ཡོན་མཐོང་ནས་བྱུང་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དག་པས་རྒྱུད་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། དམ་ཆོག་ལ་ནི་རི་བཞིན་གནས། །བསྐྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་
བསྐྱང་ཐབས་སོ།^{(1)°} །ཞེས་པ་བཞིན་དང་། དེ་འདྲ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུད་དང་དམ་ཆོག་གི་རིམ་པ་ཤེས་
པས་ཤེས་པ་བརྩས་བསྐྱུང་ལ། །སྟོབ་མས་མི་ཤེས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱུངས་པའོ།

ཤེས་པ་བརྩུ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང་། དེས་པའི་ལན་ལྟོན་པར་ཤེས་པ་དང་།
དབང་དང་མན་ངག་གི་སྐྱབས་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡངས་པར་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དད་ཆེ་བར་
ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟབ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པ་དང་། འདས་
པའི་ས་ལ་གནས་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱིས་མཆོད་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་བསྐྱུང་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཤེས་པ་གཅིག་གི་བྱུང་བར་གྱིས། །བྱུང་བར་བརྩུ་ཡི་
བསྐྱང་ཐབས་འཕགས། །ཁའི་ལ་དེ་བས་ཏུང་བའོ། །དམ་ཆོག་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་སྟོན།^{(1)°} །ཅེས་
དང་། གཞན་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གྲེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། །སྤྱི་ན་མེད་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་
ཏུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་མོ།

གཞན་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བཟླ་བ་ཅེས་འཇམ་མེད་པའི་ལྷང་བ་བརྒྱད་
བཤད་པའི་དང་པོ། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་།⁽¹⁾⁶ ཞེས་རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་
རང་གི་མཐུའམ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་མེད་དུ་ལེན་པ། གཉིས་པ། དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན། ཞེས་
གོང་བཤད་རིག་མའི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ། གསུམ་པ། སྟོད་མེན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། ཞེས་
དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། དད་པ་མེད་པའི་སྟོད་མེན་ལ་བྲིས་སྤྲུགས་པམ་རྒྱན་དུག་སོགས་གསང་རྩ་
རྣམས་སྟོན་པ། བཞི་པ། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅོད་པ་དང་། ཞེས་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔལ་པོ་མོ་མོའི་
དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་ཅོད་པ། ལྷ་པ། དད་ལྷན་ལག་ཞན་ཆོས་སྟོན་དང་། ཞེས་དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་
མཚན་ཉིད་འདྲི་བ་ལ་ཀྱན་རྩེ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། དུག་པ། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་
གནས། ཞེས་གསང་སྤྲུགས་སུ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་པན་ཆད་གནས་པ།
བདུན་པ། བརྒྱན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ར་རྒྱལ་བྱེད། ཅིས་ལྷའི་སྦྱབ་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་ར་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་པ། བརྒྱད་པ། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ཞེས་
དབང་གིས་མ་སྟོན་པའི་སྤྲུགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ་ཕྱིའི་ཆོས་ལ་མོས་པར་སྤྲུགས་
གྱི་གསང་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ལྷང་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་པར་གྱུར་ན་བཤགས་པར་བྱ།⁽¹⁾⁷ ཞེས་
གསུངས་པམི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གི་ཉམས་ན་ཆོག་བཞེན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་ཚུལ་བཞེན་གནས་པས་རབ་ཆེ་འདྲི། འབྲིང་བར་དོ། ཐ་
མ་སྦྱི་བ་བདུན་ནས། བཅུ་དུག་ཚུན་ལ་སངས་རྒྱ་བས་ན། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ལ་
པས། ཤིན་དུ་ཐུད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་གྱེ་མའོ་མཚར། རྟེ་
ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཚོག། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྟོ་རྟེ་ཐེག། འདོས་གྲུ་བ་
གཉིས་ཀྱི་གཉེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར། ཞུགས་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས།⁽¹⁾⁸ ཞེས་དང་།
ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། དཔལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུག་ན་མེད་པའི་རྒྱད།⁽¹⁾⁹ ཅིས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྤྲུགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་
འཕགས་ཚུལ་རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་པཏ་གྲུབ་དུ་མས་གསུངས་པ་གཞན་དུ་རྒྱ་ཆེར་

བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕལ་སྐད་ཁེ་ཆེ་སར་ཉེན་གྱི་དཔེ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསྐྱར་
 སྒྲོམ་ཀྱང་སྒྲགས་ཁོ་ན་ཆེས་དཀའ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དྲི་བློ་ཀ་རས་པ་ཆོས་ཐོར་བུར། མོ་མོ་ཐར་
 བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་བྱར་བུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཉེས་པ་
 ཙོ་ལེ་ཙམ་གྱིས་གོས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་ཉེས་པ་ཙེ་ཉེ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེས་པ་དང་ཞག་ཏུ་
 འགོགས་མ་སྐྱོང་།^{“90} ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བྱས་པ་བཞིན་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ།

སྒྲོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གསུམ་ལྟན་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་རང་གི་གནས་
 འགྱུར་མི་འགྱུར་སོགས་ལ་བཤད་ཁུངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་ན་མོང་དང་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ལས། བྱ་ན་མོང་བའི་ལུགས་སུ། ས་བཟང་མ་ཉི་པའ་ཆེན་གྱིས། མངོན་པ་མངོད་ལས། བ་དད་དེ་དག་
 འགལ་བ་མེད།^{“91} ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་ཆེན་འཕེལ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བས་གསུམ་ཆར་གཏོང་
 བར་འགྱུར་བ་ལས། དག་སྒྲོང་བཏང་ནས་དག་ཚུལ་དང་དེ་འདྲ་བཏང་ནས་དག་བསྟེན་དུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཀྱང་དེ་དག་འགལ་བ་མེད་པས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་དག་
 སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་ཡོད་ཅེས་སོ།^{“92} ཞེས་སོགས་དང་།
 མཁས་མཆོག་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། འོ་ན་གང་ཟག་གིས་སྒྲོམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱབས་པ་ན། སྒྲོང་བའི་འཕེལ་
 བ་དང་ལྟན་པར་དག་བསྟེན་གྱི་ལྷའི་སྟེང་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷག་པོ་ལྷ་བསྟན་པས་བཅུར་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྟོང་ཙེ་བཙུགས་པ་ལྟར་རྒྱས་ཐ་དད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ།
 སྒོག་གཅོད་སྒྲོང་བ་གསུམ་ནས་ཆར་སྒྲོང་བ་གསུམ་གྱི་བར་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྟེ། ལྷག་མ་གར་
 སོགས་སྒྲོང་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། ཁོ་ན་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཞིའི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་ཡོད་དེ།
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆོས་མང་པོ་དག་ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གནས་

ཆེན་པོ་མང་པོ་ལས་ལོག་པ་དང་། རྒྱུག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་
སོགས་པ་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུང་བའི་གཞི་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་བྱད་
ཡོད་དོ།^{“ ༩༩ ”} ཞེས་སོགས་དང་།

མངོན་པའི་འགྲེལ་བ་རྒྱན་ལས། དགེ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་
གི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་གནས་འགྱུར་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།^{“ ༡༠༠ ”} ཞེས་སོགས་དང་།
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བའི་སྒྲོམ་གསུམ་རྣམས་གཞག་བྱ་བ་བསྟན་གྱི་དོར་ལས།
གཞན་ལུགས་རྣམས་བཀག་ནས། འཐད་པའི་སྒྲོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱད་གྱི་སྒྲོམ་གསུམ་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཚོགས། ཚོགས་པ་རིས་མི་མཐུན་གྱི་ཚོག་
རིགས་ཐ་དད་ལས་སྒྱུས་པའི་ཐོབ་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་མཐར་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡང་
སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པ་འོག་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གོང་མའི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཟེན་པའི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་དང་མ་བྲལ་གྱི་རིང་ལ་འོག་མ་ཡང་གོང་མའི་
ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་སྟེན་དེའི་མེད་དང་རིགས་རྒྱན་ཡན་ཚུན་གཅིག་བཀག་ན་ཅིག་
ཤོས་ཁེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོད་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པར་རྒྱ་
ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ལ་སོགས་པ་བཅུག་ན་དེ་སྤིད་དུ་རྒྱའི་མདོག་ཀྱང་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་མོད་གྱི། རྒྱད་དང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཡན་ཚུན་གཅིག་བཀག་ཀྱང་
ཅིག་ཤོས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ།^{“ ༡༠༡ ”} ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འོག་མ་གཉིས་མེད་ན་གོང་མའི་ཡན་
ལག་མི་ཆང་བའི་སྒྲོན་དང་། གོང་མའི་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཚོག་ལས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་དགོས་པ་འདྲ་
ཞིག་འདུག་སྟེ། ཐུགས་རིག་གི་དགོངས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས། གཞན་ཡང་སོ་ཐར་
དགེ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་བསྐྱབ་ཟེན་ཞིག་ལས་གཏོགས་བྱུང་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་ལྷན་པ་མི་ཆང་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ས་ཐོབ་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་པས་ནི། རྒྱལ་པོའི་སླ་མ་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ས་
ཐོས་པ་ཡོངས་ཤེས་པས། ཁྲང་ཞིག་རྟགས་ཅན་བྱ་བ་ཉིད།^{“ ༡༠༢ ”} ཅེས་སོགས་ལ་བརྟེན། སོ་ཐར་དགེ་
སྒྲོང་དང་མི་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཆང་བའི་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་བྱུང་ཀྱང་།

བདག་གི་སྒྲ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལས་
 ཆོག་ནམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཏུ། མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་མཚམས་ལ་སྒོ་དམན་ནམས་
 ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་དཀའ་ནའང་། གཉའ་ནང་བྲག་ཤུག་གི་རྒྱུ་མི་ལ་རས་པའི་དཔེ་བཞིན་
 ཉན་ཐོས་ལུགས་ལྟར་སོ་ཐར་སྒྲངས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་
 པ་ནི། ལྷགས་སྒོལ་འདི་ལ་ཁ་ཆེའི་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་མཁས་པས། བཀ་
 ཆེན་ཤུ་ལྷེ་དང་བི་ལྷེ་ཏི་ཙཱ་ས་སྟོམ་གསུམ་རྩ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་ཅིང་། བི་ལྷེ་ཏི་ཙཱ་ས། མཆོད་
 བཅུ་དྲུང་འཕྲུལ་དང་ལྷན་ཞིང་། བཀ་ཆེན་སྒོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་མཚོ་ལས། རྩོམ་གསུམ་ལོར་བུའི་འཕྲེང་བ་
 གྲངས།^{༡༧} །ཞེས་བཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོམ་གསུམ་རྩ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་འོད་འཕྲེང་
 མཛད་ཅིང་དེར། དེས་ན་རིག་འཛིན་གཅིག་ཤུ་ལ། གསུམ་ལྷན་སྦྱོར་བ་འཐད་མ་ཡིན། གཤམ་ཏི་འཐད་
 བ་འོག་མ་གཉིས། ཆོ་ག་མི་དགོས་སྟེ་བར་ལྷུར། རྩོམ་གསུམ་ཆོ་ག་ཐུན་མོང་དུ། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོས་
 གསུངས་པ་མེད། རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་བས། གསུམ་ལྷན་བསྐྲགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་
 གསུངས་པ་མེད། རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་བས། གསུམ་ལྷན་བསྐྲགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་
 གསུངས་པ་མེད། རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་བས། གསུམ་ལྷན་བསྐྲགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་
 གསུངས་པ་མེད། རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་བས། གསུམ་ལྷན་བསྐྲགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་

སོ་སྟེ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་གསུམ་རྩ་ཐ་དད་དེ། སྟོམ་གསུམ་ཕྱི་མ་སྟེ་བ་སྟོམ་སྟོམ་
 སྟེས་ཟེན་ཏིན་དུ་དགོས་པས་སྟེ་བའི་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་རིམ་ཏི་ཆོའི་བར་དང་གཞན་གཉིས་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་ཡིན་པས་གནས་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་ཆོ་འཕྲོས་པས་གཏོང་ཞིང་ཕྱིས་མ་གཉིས་མི་
 གཏོང་བས་རྒྱ་ཐ་དད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀོར་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོས་སྟོགས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་འཛིན་ཀྱང་སོ་ཐར་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་ནས་འབྲུགས་པས་བྱད་མེད་ལ་སྦྱད་ན་སྟོགས་
 སྟོམ་འཛིན་ཀྱང་སོ་ཐར་ལ་མམ་པར་མི་འགྱུར། ཤ་ཆང་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟོགས་དམ་ཆོག་གི་རྩ་ཞེན་
 སྟོང་ན་སྟོགས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་དེ་སྦྱང་བྱ་ཡིན་པ་སྟོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
 སྟོམ་གསུམ་རྩ་ཐ་དད་པ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་ཉི་ལྷ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤ་ཆོ་གཞན་གཉིས་
 མེད་པ་མིན་ཀྱང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་བག་ལ་ཞབ་བཞིན་དུ་སྟོགས་སྟོམ་གྱིས་
 བྱང་སེམས་སོ་ཐར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེའི་ཤུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཆོགས་གསུམ་གང་ཟག་

གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཙོ་ཆེ་བས་གཞན་གཉིས་དངོས་སུ་མི་
མངོན་ཀྱང་། སྒྲིམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཆར་འོ་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ཆེ་ཆར་གི་དྲི་དང་འོ་མའི་མདོག་
སོགས་མངོན་ཆེ་རུང་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ནས། འོད་ལྷེང་ལས། དང་པོ་དེ་ནི་ཀུན་
གཞི་ལ། བག་ལ་ཉལ་བའི་རྒྱུ་དུ་གནས། རིག་ལོན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ན། འོག་མ་གཉིས་ཀ་བག་
ལ་ཉལ། གཤེད་ན་མཁའ་ལ་སྐར་མ་ཤར། རྩུང་ཟེད་སྒྲིམ་པར་བྱས་འགྲུ་རམོད། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཤར་བའི་ཆོ། རྒྱར་འོད་ཉམས་མོད་འཛིག་རྟེན་གསལ། རྟ་བདུན་ཆ་ཟེར་བྱུང་བ་ན། རྒྱ་བའི་
འོད་ཉམས་འཛིག་རྟེན་གསལ།³⁹ ཞེས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་མ་རགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
ལྟར་རྩིས་མཁའ་བཞེད།

གསང་སྒྲགས་སྒྲིམ་པ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་གསང་བ་སྒྲིམ་པོ་ལས། སྒྲིམ་པའི་མཆོག་གི་དམ་
ཆོག་ཏུ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བྱིས་དང་། རི་སྟོད་སྒྲིམ་པ་བསམ་ཡས་པ། ཁ་ལྷན་ཀུན་
འདུས་ནམ་པར་དག⁴⁰ ཟེས་པའི་གསུམ་ལྷན་རྩི་རྩི་ལོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་པོ་ཆང་ཁོང་
གནས་འགྱུར་བ་སྟེ་སོ་ཐར་བྱང་སྒྲིམ་པའི་གཉིས་སྒྲགས་སྒྲིམ་པའི་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྒྱལ་ནི།
སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གཉིས་ལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟེར་བའི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱོག་ཆ་རེ་
ཡོད་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་བཏང་ནས་སོ་ཐར་གཞན་གཞོད་ཞི་བཅས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱང་སྒྲིམ་ཀྱི་གཞན་ལ་
ཕན་ཞུགས་པའི་ཕྱོག་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲགས་སྒྲིམ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་རྩི་ལ་
མེད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆང་ཁོང་། རྩིས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲགས་སྒྲིམ་རྩིས་སུ་
གནས་འགྱུར་བར་བཤད།

སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གང་ལས་ལེན་པའི་རྟེན།

སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་མཁན་པོ་འང་གཅིག་རང་དུ་མ་ངེས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་དུ་
བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་མཁན་པོ་བྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱེད་ལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས།⁽³⁰⁾ དེ་
ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྦྱོར་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་
བདག་འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནང་
ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པས་ཁྱིམ་བདག་དགུ་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་སྦྱོར་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཁྱིམ་བདག་བདུན་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་།⁽³¹⁾ །ཞེས་
བྱང་སེམས་དེ་གཉིས་ཁྱིམ་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་གསལ་
བར་བྱུང་ལ། དག་སྟོང་ཞེས་པའང་དབུ་ལྷུ་མ་ཞབས་རྗེན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འཆང་བ་ཁོ་ན་ལ་
འདོད་མི་ཁྱུས་པ་ཡང་། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དག་སྟོང་
རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བཞི་གང་ཞེན། དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་དང་། གུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སྟོང་དང་། ལྷག་
ལྷག་པ་ལྷ་བུའི་དག་སྟོང་དང་། ཁྱེད་པ་དང་ངོ་ཆ་བ་མེད་པའི་དག་སྟོང་ངོ་། །དེ་ལ་རི་ལྷར་ན་དོན་
དམ་པའི་དག་སྟོང་གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོའི་དག་སྟོང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་དུ་གྱུར་བའམ། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བམ། དབང་བཙུག་པའམ། ཕྱིར་མེ་འོང་བའམ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོངས་པའམ།
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་དུ་བསྟུ་བ་དང་།
སྟེ་པོ་གང་ཁྱིམ་ན་གནས་གིང་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་ཡང་མ་བྲེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མི་གྱོན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོ་
སོར་ཐར་པའི་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་མཐོས། གསོལ་བ་དང་། ཞུ་བའི་ལས་དང་། གསོ་སྦྱོར་
དང་། ཆུ་ལ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཆུད་མོད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་ལ་འཕགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་དུ་བསྟུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་དག་
སྟོང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རི་ལྷར་ན་གུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སྟོང་གང་ཞེན། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་གོས་དུར་
སྦྱིག་གྱོན་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་དང་ལྷན་ན་དེ་ནི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སྟོང་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རི་ལྷར་ན་ལྷག་ལྷག་པ་ལྷ་བུའི་དག་སྟོང་གང་ཞེན། ཅ་བའི་སྦྱིག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་

སམ་མ་ཉམས་སམ་མི་ཤེས། ལྷི་བའམ་ཡང་བ་ཡང་མི་ཤེས། ཉེས་པ་ཕྱ་མོ་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་
 གྲང་འགྲོད་ཅིང་འཕོལ་མི་ཤེས། ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ་བྱ་གྱིད་^{“ ༣ ”} བྱེད་ཅིང་ཕྱིག་པ་ཕྱ་མོ་ལ་མི་ལྷ་མི་
 འཛིགས་མཁས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་ནི་མི་བསྟེན། སྐབས་སྐབས་སུ་མང་དུ་ཕོས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་
 ལ་བསྟེན་བཀྲར་དང་། གཡོག་གྲང་མི་བྱེད། བསྟེན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་འདྲི་ཡང་མི་ཤེས། དག་
 བ་ནི་གང་། ཕྱིག་པ་ནི་གང་། ཕྱིག་པ་མེད་པ་ནི་གང་གང་བྱས་ན་ལེགས། གང་བྱས་ན་མ་ལེགས་པ་
 ཡང་ཁྱེད་དང་འདྲི་བ་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ལྷག་ལྷག་པ་ལྷ་བྱའི་དག་སྟོང་དུ་བསྐྱས་ཏེ།
 ལྷག་ལྷག་པ་ལྷ་བྱའི་དག་སྟོང་ཞེས་བྱའོ། ཁྱེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ཁྱེ་ལ་བ་དང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པའི་དག་སྟོང་
 གང་ཞེན། སེམས་ཅན་གང་འཛོལ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། རབ་ཏུ་
 བྱུང་ངོ་། ཁོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཏེ་ཁྱེ་ལ་བ་དང་རོ་ཆ་བ་མེད་ལ།
 འཛིག་ཏེན་བྱི་མའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་མི་ལྷ། མི་འཛིགས། ཁོང་རུལ་ཅིང་བཙོག་པས་གང་
 བའི་སྲིན་ཀླ་ལྷ་འདྲ་བ། དུང་གི་སྒྲ་ལ་བྱིའི་སྟོང་པ་དང་ལྷན་པ། ཏག་ཏུ་རྩུབ་སྒྲ་ཁོང་བདེན་པའི་ཆོག་
 མེད་པ་སེར་སྒྲ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། གཏི་ཕུག་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་མཛོན་པར་ཟེན་ཏེ་ལས་གྱི་མཆོག་
 དམ་པ་གསུམ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ། ཁེ་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཡུལ་དུག་ལ་
 མོས་པ། འདོད་ཆགས་གྱིས་གཡེངས་པ་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། གྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཡུལ་ལ་
 ཆགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཁྱེ་ལ་བ་དང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབྲུ་ཁོང་སྒྲར་བའི་ནང་
 དུ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱེ་ལ་བ་དང་རོ་ཆ་བ་མེད་པའི་དག་སྟོང་ཞེས་བྱའོ།^{“ ༣ ”} ཞེས་ད་ལྟ་དག་སྟོང་ནམ་
 དག་ཏུ་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཁོང་
 དེའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་པས་ན།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་སོན་པ་ས་ར་ཉས། མདའ་མཁན་མ་ཕུག་རྒྱར་ཞེས་ཏེ། ཁ་སང་ཕན་ཆད་དག་སྟོང་མིན། ཁྱེ་
 རིང་རྩེན་ཆད་དག་སྟོང་ཡིན།^{“ ༣ ”} ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཀ་གྲུབ་དུ་མའི་ནམ་ཐར་དུ་
 འབྱུང་ཁོང་། གངས་ཅན་འདིར་ཡང་རྩ་ལོ་ཙུ་བ་དོ་རྩེ་གྲགས་པས། ཤ་ཆང་བཟའ་བ་ཆོགས་གྱི་ལའོར་

ལོ་ཡིན། །དམ་ཉམས་གསོད་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན། །བྱད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་
 ཡིན། །ང་ཡིས་དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་གནས་སྒྲུབས་ན། །འདྲུལ་འཛིན་དགེ་སློང་དག་དང་འགལ་བ་
 མེད།^{༤༦} །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཞང་འགོ་བའི་མགོན་པོ་གཡུ་བྲག་པ་དང་བོ་དོང་པཎ་
 ཆེན་འཛིགས་བྲལ་ཏྲག་བཏྲག་སྤུལ་པའི་སྤྱུ་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོ་སོགས་ཕྱི་རུར་སྤྲིག་བྲུ་གོས་ཀྱིས་
 མཛེས་ཀྱང་ནང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་གཤེགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཏམས་པ་ག་ཆང་བྱད་མེད་ལ་ལོངས་སྟོང་བཞིན་
 ཏུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་སོགས་མཉམ་རྗེས་
 མི་འགལ་བའི་སྤྱེས་ཆེན་ཏུ་མ་ཞིག་བྱོན་པའང་གོང་གི་ཡུང་དོན་རྣམས་དང་མཚུངས་སམ་སྒྲུལ་ལ།
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལྟ་བུའི་ཡུང་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱའི་ཆ་གས་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་ཏུ་
 ལྷག་གིས་མཆོངས་སར་མའི་དཔེ་བཞིན། ཟལ་མོ་བྲག་པ་དང་འཇམ་མགོན་སྤྱེས། རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི་
 རིམ་གྱོ་བ་བརྒྱད་ག་རབ་འབྱམས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ནག་ཆང་ལ་འཛེམ་མེད་སྟོང་བཞིན་ཏུ་
 རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་སོགས་ལས་གཡུ་ལ་འཇུག་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲང་བ་
 བྱི་གོང་དངས་ཀྱི་ཡུང་ཁོངས་སུ་ཉ་དང་ཉུང་མ་མི་བསྐྱེད།

བྱང་སྤེམ་ལེན་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་
 སྟོབ་དཔོན་ཀྱང་། སལ་པོ་ཆེ་སྟོང་པོས་བརྒྱན་པའི་ལེའུར་^{༤༧} ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ལོ་ར་བཟང་གིས་རྒྱ་
 གར་རྩེ་ཕྱོགས་གོང་ཁྱེད་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡུང་བསྟན་ཏེ་དགེ་
 སྟོང་སྤྱིན་གྱི་དཔལ་ནས་བཟུང་། མཐར་ཁང་པ་བཙེགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བསྟེན་
 པ་ལ། ཡུལ་རྒྱུ་བ་གཙང་མའི་འཛིགས་མཆོག་དབྱངས་སོགས་དྲང་སྟོང་། ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་དྲོད་
 ཀྱི་སྤྱེ་མཆོད་སོགས་བྲམ་ཟེ། གོང་ཁྱེད་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སང་གོ་དཔལ་གྱི་བུ་མོ་བྱམས་
 མ་སོགས་བྱད་མེད། ཡུལ་སྒོ་བཟང་པོའི་དབང་ཐུག་སོགས་ཁྱེལ་སྤྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་སོགས་ལྟ་མོ། ལྷ་
 བ་བཟང་པོ་སོགས་ཁྱིམ་བདག་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ཁང་པ་བཙེགས་པའི་མཉན་པ་དཔའ་
 པོར་གྲགས་པ་སོགས་རྟེན་ལ་མ་བཏོས་པ་དུ་མ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་བམ་པོ་

དང་པོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་དེར་སྤྲོད་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་
ཟག་ཁྱིམ་པའམ་རབ་དྲུ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ཕེ་ཞིང་ཡོངས་སྟོན་པ་མཐོང་ན།
མ་དད་པས་མ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དམ། དེ་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱེད་ན་བདག་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་རོ།^{༣༥} །ཞེས་དང་།

མྱ་ངན་མེད་གྱི་ཕྱིན་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་བམ་གཅིག་མ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོས་པ།
བྱམ་ཁྱོད་ཁྱིམ་ན་གནས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་གནས་ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དག་སྟོན་པ་ནི་
ངོ་མཆར་རོ། །བྱམ་སྤྲོས་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་
ནི་ཁྱིམ་པའམ། རབ་དྲུ་བྱང་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་དག་ནི་བསམ་པས་བྱེ་བ་ཡིན།
ཤེས་རབ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༣༦} །ཞེས་དང་། ས་རོལ་དྲུ་ཕྱིན་པ་ལྡེ་
བསྟན་པའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་གསུམ་ལ་
སྤྲོབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན། དེ་འདོད་པ་ལྡེ་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྟོན་དུ་བྱེན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
ལ་གནས། ཚུལ་གྱིས་ས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་གྱིས་ས་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། ཚུལ་གྱིས་ས་ཀྱི་ས་རོལ་དྲུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།^{༣༧} །ཞེས་
བྱང་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་ཆལ་གས་དང་སྟོན་པ་གང་ལ་ཡང་མ་བཟོས་པ་དང་། བྱང་པར་སངས་རྒྱས་
པལ་པོ་ཆེ་བམ་པོ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྟ་པར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་ཆོང་ཀླན་དྲུ་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་
པ་བཞིན། གྲོང་ཁྱེར་ཏ་ལའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཆོས་པའི་ཕྱིར་བྱེན་ཏེ། ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ལ་
རྒྱལ་པོ་མེ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་པས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདིར། རྒྱལ་པོ་མེ་ནི་སངས་པའི་གདན་ལ་
བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དོ། །ཁམས་རབ་དྲུ་སྟོང་རོ། །ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་
པ་ནི་ཆད་པས་གཅོད་དོ། །བྱ་དགས་བསྟུ་བར་འོས་པ་ནི་བྱ་དགས་སྟེད་དོ། །གཡོན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
ནི་གྲོད་མེད་དོ། །ཚོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ།^{༣༨} །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་།

ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ལོར་བཟང་གིས་དེ་གང་ན་བ་དེར་བྱེན་པས། ལང་ཆོད་ར་ལ་བབ་པ།

གཟུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དྲེད་པ། མཚན་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱལ་པོའི་གཟི་དང་དབང་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པ། སྤྱིད་ལ་གཞན་གྱི་འཁོར་གྱིས་གཙུང་མེད་པ། དབྱའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་
ལྷན་དང་ལྷན་པར་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། ཇི་ལོ་འཁོར་ཀྱན་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་སྟོང་ལྷན་བཅུ་ཚོགས་ཤིང་
རྒྱལ་པོའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མཐོང་ངོ་། ཇི་ལོ་མདུན་ན་ཆད་པས་གཙུང་པའི་མི་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་ལྟ་བུ། གཤིན་རྗེའི་གཡོག་འཁོར་ལྟ་བུ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི་གོས་གྲོན་པ་
གཏུམ་ཞིང་མི་བཟད་ལ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། མིག་དམར་པ། སོ་གཙུགས་པ། གདོང་གི་
གཉེར་མ་གསུམ་ཁོ་གཉེར་དུ་བསྐྱས་པ། རལ་གྱི་དང་། ལྷ་རེ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཆང་མདུང་དང་། མདའ་
དང་། བེར་ག་དང་། མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ལག་ཆ་ཐོགས་པ། ལུས་དང་བཞེན་གྱི་
དབྱིབས་མི་སྐྱེག་ཅིང་། འཛིགས་སུ་རུང་བ། སྤྱིན་ནག་པོ་ལྟར་འདུག་པ། མི་སྤྱན་ཅིང་བརྒྱང་ལ། ལྷ་
བའི་སྐྱེད་པོ་འབྱིན་པ། གཟི་བུ་བར་དཀའ་བ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྒོག་ཆགས་བརྒྱ་
ལྷན་སྟོང་གི་སྤྱིང་འགོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཆད་
པས་གཙུང་པ་ལ་བརྩོན་པ་མཐོང་ངོ་། ཇི་ན་སྒོག་ཆགས་རྒྱ་བ། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་འཕྲོག་པ། སེམས་
ཅན་གྱི་འོངས་སྟོད་ཆུད་སོན་པ། ལམ་སྐྱགས་ཤིང་འཕྲོག་པ། ཁྲོང་དང་ཁྲོང་ཁྲོང་དང་། ཁྲོང་རྩལ་དང་
། ལྷས་ལ་མེས་གཏོང་བ། ཁྲོང་དུ་ཆོམ་པོ་བྱེད་པ། བྱིམ་ལྷགས་འདེབས་པ། སྤྲིག་སྤྲིག་ལྟར་བྱེད་པ། དུག་
ལྷད་པ། དབྱུགས་མ་བྱེད་པ། ཐོང་མི་བྱེད་པ། བྱི་བ་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པ། གནོད་པར་སེམས་
པ། འདོད་ཆེན་ཆེ་བ། སྤྲིག་པ་སྤྲི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ། བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བཅིང་བ་དམ་
པ་ལྷས་བཅིངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་མེའི་དྲུང་དུ་བྱིད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། ཇི་དག་ལའང་རྒྱལ་པོ་མེས་
ཅི་རིགས་པར་ཆད་པས་བཅད་པར་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་།

དེས་དེ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་བསྐྱོད་ཞིང་། ལ་ལ་ནི་རྐང་ལག་བཅད། ལ་ལ་ནི་རྩ་བ་དང་སྤྱོད་བཅད།
ལ་ལ་ནི་མིག་ལྷུང་། ལ་ལ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མགོ་བཅད། ལ་ལ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་
མེས་བཏང་། ལ་ལ་ནི་བ་ཅིའི་རྩ་ཁོལ་མས་ལུས་ལ་གཏོར་ཅིང་། དགས་པ་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་ཆད་པ་སྤྲི་ཚོགས་དུ་མ་མི་བཟད་པ། དྲག་པ་བརྒྱང་བ་ཡིད་དྲེད་མི་འོང་བ། སྒོག་འཕྲོག་པ་དག་

ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་ངོ་། །བསད་པའི་ས་དེ་ན་ཡང་། བསད་པའི་རྐང་ལག་དང་། རྩ་བ་དང་མིག་དང་
སྒྲ་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་ཕུང་པོ་རི་ཙམ་དུ་སྤྲངས་པ་མཐོང་ངོ་། །ཁྲག་གི་མཚོ་
དཔག་ཚད་གསུམ་ཙམ་དུ་ཟབས་སུ་ཟབ་ལ་ཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །དེ་ན་གི་
བའི་ཀོང་རུས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་དང་། མགོ་དག་བྲལ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་མ་ལ། སྤྲང་གི་དང་། ས་
དང་། བྱི་དང་། བྱ་ཚོད་དང་། ཁ་དང་། བྱ་ཀྱར་རམང་བསགང་སྟེ། འདྲིད་ཅིང་སྟོག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་
ལ་ཡང་ལ་ལ་ནི་ཁ་དོག་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པོར་གྱུར་པ་ཙམ། ལ་ལ་ནི་རྒྱགས་པ་ཙམ། ལ་ལ་ནི་བམ་པ་
ཙམ། ལ་ལ་ནི་འབྲུ་ཞུགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲི་གཡའ་ཞིང་འཛིགས་འཛིགས་ལྟར་འདུག་པ་
མཐོང་ངོ་། །བསད་པ་དེ་དག་གསོད་པའི་ཆོ། མི་སྡུག་ཆོད་གྱུར་བྱས་པ་ན་འཛིགས་འཛིགས་སྐད་དང་།
སྟིང་རྩེ་རྩེ་སྐད་དུ་སྒྲ་འབྲིན་ཞིང་། ཆོ་ངེས་འདེབས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོས་ན་སྒྲི་གཡའ་ཞིང་མི་དགའ་བ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རིས་གཞོམ་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐོས་སོ།།

དེས་དེ་ལྟར་ཁ་བཏགས་ཏེ་བརྒྱངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་བྲག་བྲལ་མཐོང་ནས་
འདི་སྒྲམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །བདག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་ཞིང་འབད་དེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་དག་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། མི་དག་བ་ནི་གང་ཞིག་
སྤང་ཞེས་འདྲི་འདྲི་ན། རྒྱལ་པོ་མེ་འོད་ལ་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་དེ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཆེན་པོའི་ལས་
ལ་སྦྱོད་པ། ཡིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པ་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་གྱི་སྟོག་
བཅད་པ་ལ་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་ཤིན་ཏུ་མནར་བ་ལ་བརྩོན་པ། ཆོ་བྱི་མ་བཏུ་བ་མེད་པ།
ངན་སོང་གི་གཡང་སའི་གད་ཁ་ན་འདུག་པ་ཞིག་ན། འདི་ལས་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཡང་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་ནེམ་རྒྱར་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་གནས་
པའི་ཆོ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ། སྟིང་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས་ལྟ་མང་པོས་
བོས་པ། རིགས་ཀྱི་བྲུང་སྟོང་རྒྱལ་བའི་བྲོད་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཏུ་བྱ་བ་མི་
དྲན་ནམ། དེས་གྱེན་དུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་བལྟས་ནས་དྲན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྟ་རྒྱམས་ཀྱིས་

སྤྲོད་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་དེ་ལྟར་གྲུ་མ་མ་བསྐྱེད་
 ཅིག་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཞོར་བར་སྤོན་གྱི་ལོག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་
 ཕན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་ཆར་གཙོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་གཟེངས་བསྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་
 ཕན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་ཡོངས་
 སུ་སྤོན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། སེམས་ཕན་འདུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བོ། སོང་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལ་བྱུང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་དྲིས་ཤིག་^{༤༩} ཅེས་ས་ཆེན་པོ་ལ་
 ཞུགས་པའི་བྱུང་སེམས་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་ཆུ་བ་ལྟན་པ་ཡིན་པས་ལོག་ལྟ་དང་
 གྲུ་མ་མེད་པར་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྤོན་པར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་ཀླུ་པོ་དག་པའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྤྱེས་རབས་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་
 གྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་ལྟ་བུ་ཕྱུ་ཚུ་གསུམ་པར། བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་སྤྱོད་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཡུལ་ཁ་ར་རྒྱ་སེའི་ཀླུ་པོ་ལེགས་བཤད་ཆོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། རང་གི་སྤོན་པའི་གཙོ་བོ་སྤོ་བཟང་
 གིས། རྩོན་པ་གདུག་པ་ཕན་ཞེས་པ། ཞགས་རྒྱ་མཐའ་འཁོབ་དག་ལ་གནས། ཇི་ལས་རྟག་ཏུ་
 ལེགས་བཤད་གྱི། རིན་ཆེན་གསར་པ་གསར་པ་བློབ་^{༥༠} ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཀླུ་པོ་རང་ཉིད་
 གཙོག་པུར་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་རིན་ཐང་མེད་པས་སྤྱེས་ཏེ་ནགས་ནང་དུ་བྱོན། དེ་ཡིས་འབད་པས་
 བཙལ་བས་རྩོན་པ་ནི། རྩོན་ལ་རབ་ཆགས་རི་ཡི་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད། སྤྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས། རི་དྲགས་རྣམས་ལ་ཡུག་པས་འདེབས་བྱེད་མཁས། འཕྱོགས་པོའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་
 གཞུ། རང་སེམས་ལྟ་བུ་ལག་པ་གཡོན་པས་འཛིན། རྟག་ཏུ་ནགས་ན་གནས་པའི་མི་མཐུན་རྟོགས། །

གསོད་པ་གཅིག་ཤུ་ལ་མཁས་ལག་གཡས་གྱིས། རྒྱལ་ལྷན་སྡེ་རྣམས་མཐའ་དག་བྱང་གོ་ལ་ལ། རྣམ་
པར་འགོད་པའི་མདའ་ནི་རབ་རྒྱ་འཛིན།^{༡༤} ཁྱེས་གསོད་པ་ལ་དགའ་བ་མདའ་གཞུ་ལག་རྒྱ་ཐོགས་
པའི་ཚོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དོ་ཤལ་རིན་ཐང་མེད་པ་སྤུལ་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྦྱོལ་བར་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ན། དེ་ན་རེ། དགེ་བ་དམ་ཚིག་གིས་ནི་ལེགས་བཤད་སྦྱིན། ཁག་ཏེ་རི་འདྲིའི་རྩེ་ལས་རང་
གི་ལུས། ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་འབྲུལ་ལ་མཆོང་ནའོ།^{༡༥} ཁྱེས་ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་དེ་མ་
ཐག་གཡང་སར་མཆོང་ན་སྟེར་ཟེར་བ་བཞིན་དམ་བཅས་པས། རང་བདེའམ་ལམ་གྱི་རྟག་རྒྱ་གདུང་
བྱེད་སྤྲིག་དང་ཉོན་མོངས་གདུང་མི་བྱ།^{༡༦} ཁྱེས་སོགས་ལེགས་བཤད་ཚིགས་བཅད་སྟོག་གཅིག་
སྤངས་རྗེས་རིའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མཆོངས་པར་མཛད་པ། དེ་བཞིན་རྟོགས་བརྗོད་འདི་
གའི་ལེ་ལུ་བརྒྱ་དང་བདུ ན་པར་བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་སྤྲུལ་མོ་ལས་
ལེགས་བཤད་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱང་པོ་བྱིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་ལེགས་ལྷན་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་གར་བརྟན་པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྟགས་ཤིང་།^{༡༧} ཁྱེས་སོགས་ལེགས་བཤད་སྟེར་
མཁན་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་།

མདོ་སྡེ་ཟེ་ཟེ་ཏོག་བཀོད་པའི་བམ་པོ་གསུམ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁོར་མོར་འཛིག་པའི་
གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ན། གང་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོ་འདི་འཛིན་པར་བྱེད། གྲོག་པར་བྱེད།
རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པོ་དོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཐེ་
ཆོམ་མི་སྟེ་བར་བྱའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་ས་ནས་འཕྲོས་ཤིང་རན་སོང་དུ་སྟེས་
ས་རེ། ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ། སྟོད་པ་ཉམས་པ། རྒྱུང་མ་དང་། སྤྱད་པ་མོས་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བ། དུར་སྤྲིག་ཀྱང་བཤང་བ་དང་གཅི་བས་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྟོད་ལམ་མ་བསྐྱམས་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ནས་བཙོས་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། བཙོས་
ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་འཆལ་ཁྱེས་ཡུལ་ཁོར་མོ་འཛིག་རྒྱ་སོང་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེའི་རྟེན་པ་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་བཀྱིས་ཏེ་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྤྲུགས་མཉན་ནོ།^{༡༨} ཁྱེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱང་བ་དང་།
རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དགའི་བུ་མོ་བྱ་རན་མེད་བྱིན་མས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ལྷང་བ་ཙམ་མ་བྱས་པར་སྟོན་

པ་མཉེས་པར་བཀྲིས་ཤིང་། དེས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོད་ལ་གྱི་བྱ། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་། རབ་འབྱོར་
སྒྲིག་ཅན་འཛིན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་ཏེ་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་བདུན་
གྱི་མཐར་འཛིག་ཏེན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁོད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཆང་ཆོང་བེ་ན་སས་
ཀྱང་ཆོས་བསྟན་ཏེ་འགོ་རྒྱུ་སྒྲིག་གོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་
ཞེས་ཀྱང་ལམ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིས་དགའི་བཅུ་ན་མོ་སྟོ་སངས་ཅན་གྱི་བློ་མོ་སྒྲུ་ར་འཛིག་གིས་སྒྲི་
རྒྱབ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་བཅུ་ན་མོ་རྒྱུ་སྒྲིག་བདེན་པ་མ་མཐོང་དེའི་རྒྱ་ཅི་ལགས་བཙམ་ལྟན་འདས་
ལ་ཞུས་པས་བསྟོ་སྟོང་གིས་ལེན་པར་གསུངས་པས་སྒྲུ་ར་འཛིག་སང་གའི་བྲིས་བཏོན་ཏེ་ཆོས་
བསྟན་པས་བཅུ་ན་མོ་རྒྱུ་སྒྲིག་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཏེན་ལ་མ་ལྟོས་བསྟོ་སྟོང་གི་ཡུལ་གཙོ་བར་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྲིས་བདག་དེས་པ་དྲག་བྱུལ་ཅན། ལག་བཟང་། སྟོ་གྲོས་བཟང་མོ། ལུ་
མོ་དྲི་མ་མེད་བྱིན་མ། ལུ་མོ་རྒྱུ་དག་ཆོང་དཔོན་བཟང་སྟོང་། ལི་ཙ་བྱི་དྲི་མ་མེད། ལྷ་མོ་དཔལ་འབྱེང་
སོགས་ཏེན་སོ་ཐར་མ་ཡིན་པས་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཆོས་དུ་མ་སྟོན་པ་དང་།

གསང་སྟགས་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ནི། སྟོན་པ་ཤུ་བྱུ་བྱུ་པ་ཉིད་གཉིས་མེད་དུས་འཁོར། ཡ་རྒྱུད་
འདུས་པ། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་སོགས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོན་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཤུག་
ཏུ་བསྟན་ནས་ཁོན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་རྟོ་རྟོ་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཡ་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་སྤྲེལ་འབྱུར་
གྱི་ཆོས་དུ་མ་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལྷ་བྱུ་དང་། ཙན་གོ་མི་སོགས་གཞན་ཡང་རྒྱ་པཎ་མང་ལ།
གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཙན་སྒྲུ་པོས་བྱུ་གས་རྩོམ་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོར་པ་
བོང་ཁར་གསུངས་ནས་རལ་པ་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མ་སྒྲིག་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བཀའ་གདམས་
ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་རྩོམ་ཐེ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏེ་ཤར་སྟོང་མ་དགེ་སྟོང་སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱུའི་ནང་ནས་སྟུ་
ཀྱི་བྱ་བོ་དགེ་བསྟན་གྱི་ཚུལ་ཅན་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པོའི་འབྱུང་གནས་ལ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ།
བདག་གི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཁོ་ཁྱོད་ལག་ཏད། ཁྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ཙམ་པ། ཁང་ཟག་གཅིག་གི་
བསྐང་བར་མི་བྱ་ས་པས། ལས་ཅན་བརྒྱུད་ཅུ་ར་བཀོས་ལ་མཐའ་རྒྱ་བསྐྱེད།^(༤) ཁྱེད་སོགས་
གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་དགེ་བསྟན་གྱི་ཆ་བྱུད་དུ་མཛད་པ། ས་སྒྲུ་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དཀར་པོ་རྒྱམ་

གསུམ་དང་འབྲོག་མི། དཀར་རྒྱུད་པའི་ཙུང་བ་མར་བ། མཚུར། མི་ལ། ཤངས་པའི་ནི་གུ་སོགས་དང་།
གཞན་ཡང་རོང་བ་སྒྲ་ལོ་རྟ་ནག་འགོས་ཁ་ཆེ་སྒྲ་མགོན་སོགས་རྟེན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཁྱིམ་པའི་ཆ་བྱང་
ཀྱིས་འགོ་བ་རྣམས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་བས་རྟེན་རང་དུ་མཐའ་མ་
བཀག་པ་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་རྣམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལ་ཀ་པ་པར་མའི་གྲངས་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་པའི་
རྒྱབ་ཏུ། ལྟ་བུ་སྒྲ་སྒྲེ་དང་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་བཅུན་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྒྲུ་ལ་སྒྲ་མ་བཅོལ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་ཁྱིམ་
པ་ལ་ངོས་འཛིན་ན། རྟིང་མར་མ་ཟད། འབྲོག་མལ། མར་བ། མར་དོ། འགོས། ས་ཆེན། རྩ་འབྲུག་
སེང་། ཁུ་དཔོན། ལྷ་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་གསར་མ་པ་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་མང་། དེ་དག་སྒྲགས་པ་ཡིན་
པས་མི་འདྲ་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་དགོ་དབང་། བོད་དུ་སྤྱང་བཅུན་སྒྲམ་པོ། རིགས་ལྷན་རྣམ་
རྒྱལ་གྲགས་པས་མཆོན་པ་རི་སྟེད།¹⁰ ཅེས་ཐེབས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གོང་བཤད་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཆང་བ་དགོས་ལ། རྟེན་པར་བྲན་མོ་སྒྲར་འཛོག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་བསྟི་སྟང་
གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་གལ་ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་འོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཀོན་བཙུགས་འདུས་པ་
ཉེར་གསུམ་པ་བྱམས་པའི་སེང་གའི་སྒྲ་ལས། སྟོང་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གསེར་དག་གིས། བཀའ་
སྟེ་གང་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བརྗོད་པས། རི་ལྟར་ཕན་
འདོགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཡན་འདོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་གིས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བདེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱུན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པ་
བྱས་པ་བས། གང་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་ནི། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
བསྒྲགས་ན། རྟེན་གྱི་ཕན་འདོགས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་སྒྲག་བསྐྱེད་དག་ལས་གྲོལ་བར་
འགྱུར།¹¹ ཞེས་དང་། མི་གང་ཞིག་གིས་གཞུང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་མཆོག་རིན་ཆེན་གང་
བྱས་ཏེ། དགའ་རབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོགས་བཅད་
བྱིན། རིན་ཆེན་བྱིན་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་དེས། ཆོགས་བཅད་སྒྲིན་པ་སྟོང་རྩེས་བསྐྱབས་དེ་ལ། ཁར་
ཡང་མི་ཐོང་གྲངས་སྤུངས་མ་ཡིན་ན། ཁ་ཉིས་སམ་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད།¹² ཅེས་དང་།

སྦྱོན་པའི་ཡན་ཡོན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོང་བ་དྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།^{“4”} ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་། ཆོས་བཙུང་ལྔ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་བོ་དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད། ཚད་མེད། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། གཞལ་དུ་མེད་པ་མང་བོ་དག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་ལྷ་འི་ལམ་མཐུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།^{“5”} ཞེས་དང་།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དག་གི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྒོང་གསུམ་གྱི་སྒོང་ཆེན་པོ་འདི་བཀའ་ན། དེས་ནི་ང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། རི་མོར་བྱས་པ་མ་ཡིན། བཀྲུ་སྟོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐ་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་འཛིན་ནམ། འཆང་ངམ། གྲོག་གམ། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། འཆད་ན་དེས་ནི་ང་ལ་བཀྲུ་སྟོར་བྱས། ལྷ་མར་བྱས། རི་མོར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས་པ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེན། བྱམས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དཔོན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།^{“6”} ཞེས་དང་། སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཆོས་བདུན་པ་ལས། ཀའ་གིས་གསྐྱའི་བྱ་སྟེད་འཛིན་རྟེན་ཁམས། རྟེན་དག་རིན་ཆེན་ཕྱུར་བྱུར་བཀའ་བྱས་ཏེ། །དགའ་རབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བ་བས། ཀའ་གིས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གཅིག་སེམས་ཅན་བྱིན། །རིན་ཆེན་སྦྱོན་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་དེས། སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་བཅད་བྱིན་པ་ལ། ཀའ་གི་ཆ་དང་གྲངས་སུ་མི་མོད་ན། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་སེམས་པ་གལ་ཞིག་^{“7”} ཅེས་ཏུང་མཐའ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པའི་ཡན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། བྱམས་ཆོས་དབྱུས་མཐའ་ནམ་འབྱེད་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱོན་པ་དང་། ཉན་དང་གྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་སྟེ། སྦྱོང་པ་འདི་བཅུ་འདྲེ་བདག་ཉིད་གྱི། བསོད་ནམས་སྤང་

པོ་གཞལ་དུ་མེད།^{“༥”} བྱེད་པོ་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ལོ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་བཅུ་གསུངས་པའི་ལུང་
འཆད་པའམ་གྲོག་པ་ནི་དག་གི་ཆོས་སྟོན་བཞེད་ནང་ཆོན་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཆོག་དང་དོན་
འཆད་པ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་འོས་པ་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ།^{“༦”} ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་།

ཉན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོའི་བམ་པོ་བཞེད་པ་ལས། གུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་
གྱིས་འདི་སྐམ་དུ་མེ་ཏོག་དང་། སྒྲིས་དང་། སྒྲིས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་། བྱུག་སྒྲིས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་
མཆོན་དང་། བ་དན་དང་། ན་བཟའ་དང་། རོལ་མོ་སེལ་སྐྱོན་མཆོག་དམ་པ་དང་། དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མཆོད་པ་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ནོ་སྐམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།
གུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མཆོད་པ་མཆོག་དམ་པ་ཞེས་མི་བྱའི་གང་གིས་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་
བུ་ཐོས་ནས། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། ལུང་ཞོད་པ་དང་།
ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞེན་དུ་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཆོག་དམ་
པས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། བཀུར་བསྐྱར་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་མར་
བྱས་པ་དང་། བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ།^{“༧”} ཞེས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་ལུང་ཞོད་པ་ནི་
ཟང་ཟང་གིས་མཆོད་པ་གང་ལས་ཀྱང་ལུང་དུ་བྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡབ་སྐུ་མཛུགས་པའི་མདོའི་
ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་བྱའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་བསྐྱུ་པ་བཅུའི་བར་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་གེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བྱལ་བར་སྦྱད་པ་བས། ཤུ་རིའི་བྱ་གང་གིས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་
དེ་ཁོན་རེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཐ་ན་ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་ལོ།^{“༨”} ཞེས་སྦྱིན་པ་དག་བྱིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས། བཟོད་པ་སྒྲོམས། བསམ་གཏན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་སྦྱད་པ་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་ཙམ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།
དཀོན་ཅིག་བརྟེན་པ་འདུས་པ་བཙོ་ལྟ་པ་མཛུགས་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་
ལས་ཕྱོགས་བཅུར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྦྱིན་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟོན་ཅིག་

གཟིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་
 རེ་ལ་ཕུལ་བ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་འཛིན་ནམ། འཆང་ངམ། ཀྲོག་
 གམ། ཀྱན་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཕུང་པོ་སྣ་མས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ།^(༤) །ཞེས་དང་།

དཔག་ཤུལ་ཙན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་བམ་པོ་གསུམ་པ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་གང་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་ཅིང་ཀྱན་རྒྱུ་བར་བྱེད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
 སྟོན་ཅིང་སྤྲོ་བ་པ་གནས་ན། དེས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུལ་པ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།^(༥) །ཞེས་དང་། རིམ་གྱིས་བྱུང་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། ཀྱན་
 དགའ་བོ་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 མཛད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་པར་བྱ། གཟུང་བར་བྱ། བཅང་བར་བྱ།
 གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ།^(༦) །ཞེས་དང་། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྤྱིའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ་
 ལས། འོད་སྤངས་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱའི་ཕུང་པོ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་འབྲུ་མར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ། མར་
 མའི་སྟོང་པོ་རི་རབ་ཙམ་བཙུགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་བྱིར་མར་མེ་
 བུས་པ་བས་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཁན་པོ་འམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་ནས་ཆོག་
 བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལུང་མཐོས་ཏེ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་ཅིང་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབས་བསོད་ཆམས་ཆེས་མང་དུ་བྱེད་པ་འགྱུར་རོ།^(༧) །ཞེས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་བསྐྱུལ་བའི་མདོའི་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་མཛོན་པར་འདོད་བྱིར་ངཡིས་ནི། རང་གི་ཡན་
 ལག་ལན་སྟོང་སྟེང་དུ་བཏང་། ཆོས་ཉན་པས་ནི་ང་ལ་ངོམས་མེད་ན། །དེ་དག་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྟོ་
 བར་འགྱུར། ཆོག་བཞི་པ་ཡི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བྱིར། ར་ནི་རྒྱུང་མ་བུ་ལ་དགའ་མ་གྱུར། རྒྱལ་

སྤྱི་དག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ངས་སྤངས་ན། །མཁས་པ་རི་ལྟར་ཆོས་ནི་ཉན་མི་བྱེད།^(༤༥) །ཅིས་དང་།

བུ་མོ་སློ་གྲོས་བཟང་མོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་བམ་གཅིག་མ་ལས། །འཇམ་དཔལ་དེ་བས་ན་མདོ་
སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཡི་གེར་བྲི་བ་དང་། །ཡུང་འབོགས་པ་དང་། །བཅང་བ་དང་། །བསྐྱུགས་པ་
དང་། །གཞན་དག་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ།^(༤༦) །ཞེས་དང་། ལྷ་
རན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་ཡུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །ཀུན་དགའ་བོ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཛིན་གཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེལ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས།
གང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐ་ན་རྣ་ལམ་དུ་ཐོས་ན། །འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་
བསྐྱེད་ན། །གང་འཛིན་པ་དང་། །ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །འཆང་བ་དང་། །སློག་པ་དང་། །བརྗོད་པ་
དང་། །ཡུང་ཅི་སྐད་ཡོག་པ་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།^(༤༧) །ཞེས་དང་། བུ་མོ་དྲི་མ་མེད་
ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས། །ཡུང་མཐོས་ཁ་ཏོན་བརྗོད་ལ་བྲན་པར་བྱེད། །ཁ་ཞན་ལ་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་སྒྲུ་ཡང་སྒྲོགས། །སྒྲོ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱང་རྗོད་པར་བྱེད། །ཁྱིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་མཚན་མ་
ལེགས་པར་འཛིན། །ཆོས་བཞི་འདི་དག་ངས་པར་བསྟན་བྱས་ན། །མཐུ་ཆེན་ལྷན་ཞིང་ཆེ་རབས་བྲན་
པར་འབྱུང་། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐུག་བསམ་ཡས་རྗེས་སུ་བྲན། །རྣམ་པར་འབྲེན་པའི་མཆོག་ཉིད་རབ་ཏུ་
ཐོབ།^(༤༨) །ཅིས་དང་། །དཀོན་བརྩེགས་འོད་སྤྲུང་གིས་ཁྱེས་པའི་འདུས་པ་ལས། །འོད་སྤྲུང་རིགས་ཀྱི་
བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་འཛིན་གཏེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་འོད་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེལ་བ་དུན་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞུང་འོད་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རྣམས་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེའི་གཙུག་ལག་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེལ་ལས་བྲན་པ་གཞུང་འོད་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་བརྩེགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞུང་འོད་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རེ་རེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ལ་བསྐྱལ་བ་གཞུང་འོད་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་

ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་བྱས་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་དང་པ་དང་ལྡན་པ་གཞན་གང་གི་དཀོན་ཅོག་བཅུགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
དེ་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ལུང་མཐོན་ཏེ། ལུང་མཐོན་ནས་ཀྱང་མི་སྤོང་ན། དེ་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ།^{༥༩} །ཞེས་དང་།

ཤེར་བྱིན་བརྒྱད་སྟོང་བའི་བསོད་ནམས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཀྱོ་ཤི་ཀ་དེ་བས་དེ་
ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མཆོད་པའི་བྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་བྱེ་བ་དུ་མ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བྱས་
ནས་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་ནམ་འཛོའི་བར་དུ་ལྟུང་མེ་ཏོག་དང་། ལྟུང་བདུག་པ་དང་། ལྟུང་བྱི་དང་། ལྟུང་
ཐོང་བ་དང་། ལྟུང་བྱུག་པ་དང་། ལྟུང་ན་བཟའ་དང་། ལྟུང་གཏུགས་དང་། ལྟུང་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ལྟུང་བྱིལ་བྱ་དང་། ལྟུང་བ་དན་དག་དང་། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མའི་ཐོང་བ་དང་། ལྟུང་མཆོད་པ་
རྣམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་བཀྱར་སྟོར་བྱེད། སྤྱི་མར་བྱེད། རྫོང་པར་བྱེད། མཆོད་
པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ན་ཀྱོ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དེའི་གཞི་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་མང་ངོ་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཀྱོ་ཤི་ཀ་དེ་
བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་འདིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། གང་གིས་རབ་གྱིས་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་མངོན་པར་དད་དེ་རྟོག་ཅིང་མོས་ལ་སེམས་དང་བས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། ཀྱུན་རྒྱུབ་པར་
བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འདོན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། ཁ་
ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རི་ལྟ་བུར་གྲུབ་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་འདིར་ཡོངས་སུ་
དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱན་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུབ་པར་མ་གྱུར་

ཅིག དམ་པའི་ཚོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་དང་མ་བུལ་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པ་སྦྱབ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཚུང་དུ་ན་སྤྲེགས་བམ་དུ་
 ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་ངམ། བཞག་ལ་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་
 དང་། གི་དང་། བྲེང་བ་དང་། བྲུག་པ་དང་། བྲེ་མ་དང་། ཉ་བཟའ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་
 དང་། གྲིལ་བྱ་དང་། བ་དན་དང་། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མའི་བྲེང་བ་དག་དང་། མཚོད་པ་རྣམ་པ་
 མང་པོ་དག་གིས་མཚོད་པར་བྱེད། དེ་བཟུང་སྟེར་བྱེད། སྒྲ་མར་བྱེད། བརྗོད་པར་བྱེད། མཚོད་པར་
 བྱེད། རི་མོར་བྱེད། བསྟེན་བཟུང་བྱེད་ན་གྲོ་གི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་ཉིད་དེ་བས་
 ཆེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།^{༡༠} ཞེས་དང་། དཀ་ཆེན་ལྷ་བ་མཛོན་དགས། ལུང་
 བརྒྱད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའོ།^{༡༡} ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སློ་བཟན་གྱིས་
 དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བར། གཞན་གྲོག་པ་ལ་ཉན་པ་ནི་བསྟེ་སྟངས་དུ་ཉན་པའོ།^{༡༢} ཞེས་དམ་པའི་
 ཚོས་ཐོས་པའམ་ཉན་པའམ་ལུང་ལོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན།

གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།

སློབ་བསྟན་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་སྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བཤད་རྒྱུ་ལེན་ཉེར་གཅིག་པར། དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟན་པའི་གནས་བསྟན་པ། །རྒྱ་དང་པོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །ལས་དང་ལྷན་བྱུག་གིས་བསྟན།^{༡༩} །ཞེས་སྟན་པའི་རྒྱ་དང་པོ། ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ། ལས། ལྷན་བྱེད་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ལ། རྒྱ་ནི་སློ་ལྡན་བསམ་པ་དཀར་བ་དང་། །དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། །བྱ་བ་ལ་བརྩོན་མི་ཚོས་མཁས་དང་དྲུག་^{༢༠} ། །ཅིས་སྟན་པ་མཁས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་མཚོག་ཏུ་དཀར་བ་དང་། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། །བྱ་བར་འོས་པའི་བགྱི་བ་དྲུས་ལས་མི་ཡི་ལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །འཛིག་རྟེན་མིའི་ཚོས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དང་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་མདོར་བསྟན་ནས།

རྒྱས་བཤད། དེ་ལ་དང་པོ་སློ་དང་ལྡན་པ་ནི། །སློ་ཆེ་སློ་བརྟན་སློ་གཟེག་གསུམ་ལྡན་པས། །གསོ་དབྱེད་མདོ་རྒྱས་མ་ལུས་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །ལག་ལེན་ཀུན་ལ་ཐོགས་བརྟགས་ཉམ་ང་མེད། །རིག་པས་དབྱེད་ཤེས་མདོན་ཤེས་པ་མོ་འཆར། །རྟེན་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ནང་ནས་མཚོག་ཅིས་བྱ།^{༢༡} །ཞེས་སྟན་པ་མཁས་པའི་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་སློ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི། །སློ་སློ་ཞེས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའི་སློ་གྲོས་ཞེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་གཙུག་ལག་མཐའ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལུས་པའི་སློ་ཆེ་བ་དང་། །རྟེན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་སློ་བརྟན་པ་དང་། །གང་ལའང་བརྟག་དབྱེད་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་སློ་གཟེག་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་སློ་ནས་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་དབྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་འོས་པའི་ལག་ཏུ་ལེན་འོས་ཀུན་ལ་མི་ཤེས་པས་ཐོགས་པ་དང་དུ་གསུམ་པ་མི་ལུས་པའི་ཉམ་ང་བག་ཚིག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བདེ་སྟག་ཏུ་

འཇུག་པ་དང་། གཞུང་ནས་མ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ལའང་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དབྱེད་ཤེས་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱ་མོ་གང་ལ་གང་འཚམ་པར་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ལ།

བསམ་པ་དཀར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་པ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་ལས་དང་པོ་ནི། སྦྱུག་
བསྐལ་མཐོང་དང་ཕན་འདོགས་དད་པ་དང་། ཁཟང་ངན་བྱམས་སྤང་ཞེན་སྦྱོམས་པ་ཡིས། སྦྱིང་
རྗེ་བྱམས་པ་དགའ་བ་བྱང་སྦྱོམས་བཞི། སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དངོས་གཞི་
འཇུག་པ་ཚད་མེད་ཉམས་སུ་སྤང་། འཇུག་པ་བསྐལ་པར་བལྟ་ཞིང་ཁོན་འཛིན་མེད། དེ་ལྟར་གསོ་
སྤྱོད་འཚོ་མང་གོགས་སུ་འགྱུར།^(༡༤) ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕ་མར་འདུ་ཤེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། དོན་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བསམ་སྦྱོར་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་སྦྱུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་།
ཕ་མར་མ་གྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་།
དགོན་ཅོག་གསུམ་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་དད་པ་དང་། གསེར་དང་བོང་བ་ལ་བཟང་ངན་དང་
དག་གཉེན་བྱམས་སྤང་སོགས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྦྱུག་བསྐལ་མི་བཟོད་
པའི་སྦྱིང་རྗེ་དང་འགྲོ་བ་ལ་བུ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་བརྟེ་བའི་བྱམས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱུག་བསྐལ་
དང་བྲལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སྦྱོམས་ལ་གནས་
པ་སྟེ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་
གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་དུས་དང་གངས་འདི་དང་འཇིགས་ཚད་དང་རིས་མེད་པར་ཉམས་
སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་ནི་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐལ་པར་བལྟ་ཞིང་
ནད་པ་སོགས་སུ་ལའང་འཁོན་འཛིན་མེད་པའི་ལྷག་བསམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན་གང་ལྟ་བུའི་ནད་པ་
རྣམས་གསོ་སྤྱོད་འཚོ་བ་གིན་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ།

དམ་ཆོག་ནི། དམ་ཆོག་ལྡན་པ་སྒོ་བཞག་རྣམ་པ་དྲུག་ ཁག་བྱ་བ་ཉིས་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་དུ་

དེ་དག་གིས་བཤད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ་བྱ་བ། ཤིས་བརྗོད། རྒྱལ་པོ་བློ་བ་
 རྣམས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྣམ་པ་བཟོ་བ་ལུས་པ་གཡིང་དང་གསུམ། །པག་པ་བཟོ་བས་
 སྒྲུབ་དཔྱད་བཟོ་ལ་མཁས། །པག་ཆོག་སྒྲུབ་པས་ནད་པ་སྒྲོ་བ་སྒྲེད་ཅུས། །ཤིག་པ་བཀྲ་བས་ཡིད་ལ་
 མ་ཆོངས་གསལ། །དེ་ཤིས་བཟོ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་ཏུ་འགྱུར།⁽¹⁾ །ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནད་
 རས་རྣམ་པ་བཟོ་བ་ཞེས་པ་ལའང་ལུས་བཟོ་བ་དང་པག་བཟོ་བ་དང་ཡིད་བཟོ་བ་དང་གསུམ། དེ་ལ་

བྱ་བ་ལ་བརྩོན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་བྱ་བ་བརྩོན་པ་རྒྱ་ལ་བསྐབ། ཁྱིམ་
 གསལ་ལ་བརྩོན་བྱ་གོམས་མཐར་དབྱུང་། ཁྱུ་ནི་འདྲི་གྲོག་མཐའ་དུ་ཕྱིན་པར་བསྐབ། ཁོང་
 ད་དེ་ལ་བརྩོན་པར་སྒྲུང་།^(༡༤) ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདར་བདག་
 ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་བདག་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་
 ལ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལ་བསྐབ་པ་དང་རྒྱུན་བསྐྱེན་པ་དང་གོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་གོམས་པ་
 བྱུང་བ་དང་བཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡི་གེ་
 ད་གྲོག་པ་རྣམ་དག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་དག་མཐའ་དུ་ཕྱིན་ངེས་ཤེས་
 དགོས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཆད་ཚིང་ཚོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཆོད་པ་དང་
 ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཞིང་རྒྱ་ལུས་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས།
 གྲུག་གྱི་གཞི་ལོན་ཞིང་། རིག་བྱེད་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་གྲུག་གྱི་གཞི། ཡི་
 བ་བཤད་པར་བྱ།^(༡༥) ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། ཁང་ཞིང་འབད་པ་
 གྲུང་། ཤེས་རབ་ལྷུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། རྟེན་སྤྱིར་དང་བོར་འདི་ཉིད་བསྐབ།^(༡༦) ཅེས་
 པ་ལྟར་དང་། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་སྒྲུ་མ་ལྟ་པ་ཆེན་པོས། རྒྱ་ཆོད་བཟོ་གསོ་ནང་རིག་སྟན་
 ལ། ཁའོན་བརྗོད་སྟེང་སྒྲུར་སྒྲོས་གར་སྒྲུར་རྩིས་སོགས། བསྐྱབ་བྱུང་ལོས་མིན་འགའ་ཡང་
 ལས། རྟོམས་མེད་ཐོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛོད།^(༡༧) ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་
 རྣམས་འདུག་པའི་སྒྲོའི་གཙོ་བོ་འམ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་ཡན་
 བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལན་བསབ་བ་ལས། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རིག་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲོབ་ཅེན། སྐྱའི་ཚིག་ཡོངས་སུ་དག་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚིག་
 གིས་དོན་གསལ་བར་སྟོན་མི་ལུས་པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་སོགས་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲོབ།^{“༡༣} ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚིག་དང་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 དྲུངས་ནས་འབྱེན་པའི་སྐྱེ་རིག་པ་མ་ཤེས་ན། སྐྱེན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུར་དང་ངེས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་རི་བཞིན་མི་
 རྟོགས་ཤིང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་མི་ཚང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལན་བསབ་བ་ལས། ཉེས་པའི་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་གི་
 དོན་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དེ།^{“༡༤}
 ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འོག་སྐྱེ་ཆར་གཙོད་ཕྱོགས་སྤང་གྲགས་པ་ལས། །
 ལེགས་པར་འོངས་པའི་རིགས་ལམ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུས། ཁྲོ་མིག་དྲི་མ་ཡང་ཡང་མ་བརྟུས་ན། ཤིན་ཏུ་
 ཟབ་གནས་མཐོང་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། རིགས་པའི་ལུང་དོན་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་ན། ཤལ་ཆེར་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། གཤལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། རེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་
 སུན་འབྱེན་གྱི། ཁོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་ཕྱིར། འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱར་བ་བཞིན་
 འགྱུར་བས། ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་མི་ལུས།^{“༡༥} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གྱི་ཆ་
 ལ་འབྲུལ་པ་ཞུགས་པ་མཐའ་དག་ཆར་གཙོད་ཅིང་ལྟ་བ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་
 རིག་པའམ་ཆོད་མ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལྟ་ཅི་རིགས་
 པའི་ལུང་དོན་ཙམ་ལའང་ཡང་དག་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་མི་ལུས་ཤིང་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་པ་ཆེན་པོས། སྐྱེར་སྡེའི་འཁོར་ལོ་ཆ་བསེལ་སྟོམས་པའི་རྩིབས། སྟོང་
 ཐུག་རིག་པའི་འབྲུལ་གྱི་རྩོལ་པའི་དཔལ། ཁན་གྱི་བྱ་བ་གཙོད་པའི་གསོ་རིག་གཞུང་། ལུས་ཅན་ཀྱང་
 གྱི་ཉར་འཛོལ་དེ་མྱོད་བྱུང་།^{“༡༦} ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་དོ་ཙག་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་
 མེད་རིང་པོར་འཛོལ་བའི་བདུད་ཅི་འཆི་གསོས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་

བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གི་སྒྱུ་རྩལ་ཚུ་གཏེར་ཆེ། རྣམ་ཡང་ཟད་མི་
ཤེས་པའི་པ་མཐའི་ཆད། །འཇལ་བྱེད་སྤྱངས་པའི་རྟགས་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པ། །བཟོ་རིག་ནོར་བུའི་
དབྱུང་དེ་མཆོག་ཏུ་གཤེན།^{༡༧} །ཞེས་ལུས་བཟོ་ལག་བཟོ་ཡིད་བཟོ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་རིག་
གནས་དང་སྒྱུ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཡང་མ་མཆིས་པས་བཟོ་རིག་པའི་གནས་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་
སྒྲན་པ་ལའང་རྣམ་པ་བཟོ་བ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ།

ནང་རིག་ངེས་འབྱུང་མཆོག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། རྣམ་གྲོལ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཆོག་སྟོན་
པ་སྟེ།^{༡༨} །ཞེས་པའི་ནང་རིག་པ་ཆོས་ལུང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཙུ་བརྒྱད་པ་ཞེས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་རྒྱ་དེ་ཞེས་བཞུགས་པའི་བརྗོད་བྱ་མདོ་དང་སྒྲགས་གསར་རྟོག་གི་ལམ་ལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ན་བདག་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
ཅིང་། རིག་ལམ་འདིར་ཡང་སྒྲན་གྱི་རབ་གནས་སོགས་གང་དུ་འང་བྱུང་བར་ཆེ་བས་ཐ་ན་ཡང་དོ་རྗེ་
ཐུབ་པའི་ངམ་ཡི་དམ་གང་རུང་གི་ལས་བསྟན་སོགས་བསྐྱེད་ཆོགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་མངའ་
འབྱོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་སྒྲགས་གསར་རྟོག་། རྒྱད་སྟེ་བཞི། ཐེག་པ་མཐོ་
དམན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཙམ་འཆད་མ་ཤེས་ན་འཆད་ཚུད་ཚུ་མ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལུ་ནག་
གི་མདའ་ཁོ་ནར་འགྲོ་བས་བརྩོན་བྱའི་གནས་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་།

དེ་དག་གི་རྗེས། རྒྱལ་པོ་ལང་ཆོས་དེགས་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱན་མེད་པ་ན་སྟེ་བོས་སྟེང་། རེ་
བཞིན་སྟན་ངག་མི་ལྟན་པའི། །བསྟན་བཙུན་མཁས་ལ་རྩིས་སུ་མེད།^{༡༩} །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་
བཟང་པོར་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་ཆོག་གི་རྒྱན་དང་མི་ལྟན་པའི་ལང་ཆོ་དང་ལྟན་པའི་མི་གཅེར་བུར་རྒྱུ་བ་བཞིན་
མི་མཛེས་པས་ཉམས་དང་འགྱུར་བ་སྟོང་གིས་སྟེག་པའི་ཆོག་རྒྱན་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཙུན་རྣམས་
སུའང་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། རྟོག་པའི་བྱེད་པོས་བད་ཡི་ཆོན་པའི་གྱིས། །ཡིད་གི་ཀ་གི་གསར་པའི་
ངོས་ཡངས་པོར། །སྒྲ་ཆོགས་མིང་གི་རིམ་རབ་བཀྲ་བ། །ཁ་འདོན་བརྗོད་གཟིགས་མོར་བྱེད་ལ་ཆར་དུ་
དངར།^{༢༠} །ཞེས་པའི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་རྣམས་ཀྱང་འཆད་ཚུམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་
ཟད། གསོ་བ་རིག་པའི་བཀའ་བསྟན་དག་ཏུ་འང་མདོན་བརྗོད་ཀྱིས་བཅིང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཆོག་

དོན་བདེ་སླག་རྒྱ་འབྲོལ་ཕྱིར་འཆི་མེད་མཛོད་དང་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཀྱང་མཁས་
པར་བྱ། གྲི་རྩ་རྩེ་ཏིའི་ནམ་བུ་ཟེའོག་ཐགས། རྩི་དང་ཡང་བའི་སྣ་ཚོགས་རི་མོ་ཅན། ལེགས་སྦྱར་
སྐད་ཀྱི་གོས་སུ་ལེགས་བྱུང་པ། རྩོན་མཁས་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་མང་ཞིག་རྒྱ།⁽¹⁹⁾ ཞེས་གསུངས་
པའི་ཚོགས་རྒྱུ་གཅོད་མཚམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤེལ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་སོགས་དེའི་བརྟན་
བཅོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱ་ཁོན་དང་། ཐ་སྦྱད་རིག་པའི་སྤྲུལ་ལ་རེའི་ཆོས། བཅད་ལྷག་སྤེལ་བའི་
ལུས་ཐའི་ཁ་ཆང་གི། འདྲུམ་གྱིས་ལེགས་བཤད་མགོན་ཀྱན་བསུ་མཁས་པའི། རྫོས་གར་གེ་ས་ར་
ཡི་མགོ་ཅོག་ལྷེམ།⁽²⁰⁾ ཞེས་པའི་རྫོས་གར་ཀྱང་སྐད་རིགས་ལ་མི་ལྗོངས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས་དང་།

ཁྱད་པར། ཐ་ཞིབ་རྟོགས་དཀའ་ཤེས་བྱའི་སྤང་བརྟན་ཀྱན། མཛོན་སུམ་འཆར་བྱེད་
གཡུལ་ལས་ནམ་རྒྱལ་བའི། རྒྱར་ནག་རྩིས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་མེ་ལོང་གིས། གྲུག་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཁེངས་
པ་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས།⁽²¹⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་གཡུལ་རྒྱལ་ལམ་དབྱངས་འཆར་དེལ་སྦྱོན་དབྱང་འཁོར་
ལོ་དང་། བདུད་རྩིའི་བྱན། རྫོ་སྤྱིགས་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྦྱོན་དབྱང་མཐའ་དག་བདུད་རྩི་
འགྱུར་བའི་དུས་རེས་པ་ཤེས་པ་དང་། རིགས་ལྷན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་མ་ཤེས་ན་སྦྱོན་དབྱང་གང་
ཡང་དུག་རྒྱ་འབྲུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་དང་ཆེའི་རྩིས་སོགས་ཀྱི་གསོ་དབྱང་ཁོན་
གཅིག་པོའི་མ་ཡིན་པའི་འཆོའི་ཆེའི་ཁ་སྦྱར་སོགས་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་མང་ཞིང་།
སྐར་མའི་དབྱང་གཅོད་པོར་བཤད་པས་སྐར་རྩིས་ཀྱིས་གཟའ་སྐར་འབྲོད་སྦྱོར་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་གང་
ཡང་འབྱུང་བ། སྦྱོར་བ། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཕྱོགས་ཆོས་གངས་ཀྱི་དག་ཞིང་རྩིས་པའི་སྦྱོབས་
ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་མ་རྟོགས་པའི་རན་བ་དང་བྱག་ན་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་
ཞིང་། རྒྱ་ནག་པོའི་ཡུལ་ནས་དར་བས་ནག་རྩིས་སུ་གྲགས་པས་རྩིས་སྦྱོན་ནས་མ་བུ་དབྱ་གྲོགས། རྩི་
སྦྱོན་སུས་སྤེལ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཁོན་གཅོད་ཆེ་བར་མ་ཟད། ལས་རྩིས་ལ་སོགས་
པ་ནས་ཆོའི་ཆོའི་ཀྱང་གསོ་བ་རིག་པར་མ་བཟོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་ཞག་དུས་ཀྱིས་དབྱང་ལ་སོགས་
པ་རུང་མིན། སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་དང་ཕྱོགས་ས་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་

མིན་ཉོག་པ། བྱད་པར་ནད་ཅིས་དང་དུས་ཅིས་ཁོ་ནས་འཛོམ་ཆེ་དང་གདོན་གང་གཞི་དེ་མ་གྱི་
 འཕོགས་པ་སོགས་འོ་ཆོད་དང་མོ་ཕྱ་ལྟ་འདྲེ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གེས་པ་སོགས་གསེ་རིག་འདི་
 དང་གིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཅིས་སྐར་ནག་དབྱངས་འཆར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གེས་བྱ་སྟེ་ལ་
 བྱ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲ་གནས་སོགས་གང་ཅི་ནས་མེད་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་རྟེན་སྟོབ་
 དཔོན་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། མཚན་ཉིད་
 རྟེན་ཆེ་མཁས་དང་མན་ངག་ལྟ། ཁང་རིང་གསོག་ཆུང་བཅེ་ལ་བཀྱར་འོས་བསྟེན། བསྟེན་ཐབས་
 དོགས་པ་མེད་པར་སྟོབ་པ་ཏད་ལ། རྟོག་མེད་པར་བྱ་བ་སྟོབ་པར་བྱ། སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་
 ཡུལ་དང་བསྟེན། འིན་དུ་ཆོར་བས་རྟེན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། འདོགས་པ་ལྟར་བར་ལོ་བས་དང་མཁས་
 པར་འགྱུར།⁽¹⁶⁾ ཞེས་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་གིས་མཚན་པའི་རིག་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་བར་གྱུར་
 བས་སྐྱོན་དབྱེད་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྟེན་དུ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་དག་བསྟེན་དགོས་ཏེ།

དེ་ལའང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་། བསྟེན་པའི་དགོས་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྟེན་ཆེ་བར་མཐོང་ཞིང་དེའི་ཆོག་དོན་
 ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གང་མང་དུ་ལྟན་ཞིང་སེར་སྒྲ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 རིང་ཞིང་གསོག་དང་གསོབ་སྟེ་གཡོ་སྟེ་དང་ཐོལ་ཐོག་ཆུང་བ། ནད་པ་དང་སྟོབ་མ་ལ་བཅེ་ཞིང་རིགས་
 མཐོ་བ་ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀྱར་འོས་པ་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་རྟེན་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ནི། འདིས་དབྱིས་ཕྱིན་པ་སྟོབ་བམ་མི་སྟོབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དོགས་པ་ཡེ་མེད་པར་སྟོབ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ངོས་རྟོག་བྱད་མེད་པའི་བྱ་བ་དེའི་གསུང་
 བཞིན་དུ་བསྟོབ་པ་དང་། སྟོད་པ་རྣམས་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པའི་ཡུལ་དང་བསྟེན་ཞིང་།
 སྟོབ་སྟེད་ཅུད་ཟད་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཀྱང་དེའི་འིན་ཁོ་ནར་ཆོར་བར་བྱས་ནས་དུས་རྟེན་དུ་རང་བསྐྱེད་
 བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་སྐྱོན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྟེན་དུ་ལོ་བས་གིང་མཁས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། གོགས་ལ་བརྟེན་བྱ་ཞུ་དང་བྱི་བ་དང་། ཁབ་ཅུང་དང་བསམ་པ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་
 མིན། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བར་གཅོད་དག།⁽¹⁷⁾ ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གོགས་

མཆེད་རྣམས་ལ་འང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་གཞུང་འདིའི་
སྐབས་སུ་ཅི་ཞེས་ཞུ་བ་དང་། ལ་ལ་ལ་འདི་དང་འདི་ཅི་ཞེས་འདྲི་བ་དང་། དཔེ་དང་སློབ་དཔོན་
སོགས་ཀྱི་དག་ལས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་པ་རྣམས་ལ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ན། ལེ་ལོ་དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབྱ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱ།

གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་བ་ནི། གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་མཐོང་ཐོས་སྤང་བ་སྟེ། བཅས་ཅད་
ཞེན་འདྲིས་ཐེ་ཚོམ་སློང་བར་བྱེད།^(༡༥) ཅིས་ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བརྟེན་པ་
དང་གྲོགས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་སྤངས་པས་མཁས་པ་འམ་གོམས་པ་དེ་མཐར་དབྱུང་བ་ལ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཆ་གསལ་མཆོག་དཔན་སུ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་ཐབས་ཀྱིས་ཞུ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤང་
བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་ཞེན་ཅིང་འདྲིས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་སློང་བར་
བྱེད་པའོ། ཀཞན་དོན་ནི། ཀཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ནད་པ་དེ། ཇི་དོན་ཕྱི་བཤོལ་བར་དུ་མ་ཆོད་
པར། ཀྱང་ཐོག་མར་ཡོར་བོ་ན་བསོད་བསྐྱེགས་བཞིན། སྤྲོན་དབྱུང་དུས་ལས་མ་འགྱུངས་བརྩོན་
པས་སྦྲིམས།^(༡༦) ཞེས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་ནད་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ལན་གཅིག་ཙམ་ལས་
གི་གསོན་ཐག་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱི་བཤོལ་དང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་ཅི་གཅིག་ཏུ་བསྦྲིམ་
པར་བྱ་དགོས་པ་དཔེར་ན་གྱང་མཐོན་པོ་ཕྲ་ལ་རིང་བའི་ཐོག་ཏུ་མར་ཁུས་གང་བའི་ཐོར་པ་ཁུར་ནས་
འགོ་བ་ལ་མར་ཐོན་གསོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་བསྐྱེགས་ན་སྦྲིམས་ཏེ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་ཆོད་
ལས་དཔགས་པའི་སྤྲོན་དབྱུང་དུས་དུས་འཇམ་མ་འགྱུངས་པར་བརྩོན་པས་སྦྲིམས་གིག་པའི་དོན་དང་།

མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། མི་ཆོས་པ་དང་དམ་པ་བྱན་མོང་གསུམ། ཇང་པོར་
མཁས་པར་བསྐྱབ་ལ་གཉེན་གྱིས་བཅའ། ཁྱོད་གིས་འདུལ་གསུམ་ལྷན་ན་འདོད་པ་འགྲུབ། ཇམ་
པའི་ཆོས་ལུགས་སྣ་དུལ་འགོགས་པ་བདེ། ཁོག་གེས་གྱུར་ན་རང་གཞན་ཡན་ཐོགས་འགྲུབ། བྱན་
མོང་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྩེ་བཟུང་། མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རག་གི་མདོ་དོན་སྦྱབ། ཆོགས་པ་
དུག་ལྷན་འབྲས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མེད།^(༡༧) ཅིས་རྒྱ་ཐ་མ་མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། འཇིག་

ཉེན་མི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དམ་པ་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱོད་མོང་
 དུ་སྦྱང་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འཛིག་ཉེན་མི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྦྱང་བ་དེ་ལ་ཐོག་མར་མཁས་པར་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ཕན་གདགས་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལུས་ངག་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་བཅའ་
 བ་དེ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ལ་རྒྱུད་གྱིང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་འདུལ་བ་གང་ལ་གང་འཚམ་པ་གསུམ་
 དང་ལྷན་ན་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་འང་སྤྱུ་དུལ་ཏེ་ཤེས་
 རྒྱུད་དུལ་བ་དང་འགོ་གས་པ་བདེ་བ་དང་འདོད་པ་ལ་ཚོག་ཤེས་པར་གྱུར་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་མོང་དུ་གྱུར་པ་ནི་ནད་ཀྱི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་དང་།
 དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྤྱིང་བརྩེ་བས་གཙང་མེ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཚོན་
 འདི་ནི་སྤྱན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འོ་ཞེས་སྒྲ་དཔོན་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདོ་དོན་མཁོ་
 དག་སྦྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤོད་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་པ་མཁས་པ་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་དུག་
 དང་ལྷན་ན་ཚོའདིར་སྤྱན་གྲགས་དང་འདོད་ཡོན་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
 འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ།

སྤྱན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཉེས་པ་གཞོད་བྱ་གཉིན་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། ཁྱི་རིགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པོ་ངོ་བོར་འདོད།^{༡༩} ཁྱིས་གང་ཞིག་ཉེས་པ་གསུམ་དང་གཞོད་བྱ་བརྩུ་དང་གཉིན་པོ་སྤྱན་དབྱེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་རྣམས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཅི་རིགས་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེས་ཚིག་ནི། དེས་ཚིག་ནད་གསོ་ལུས་ལ་ཕན་ཕྱིར་
 སྤྱོད། ཁན་སྤྱིང་དབྱེད་དཔའ་འགོ་ལ་ཕ་ལྟར་སྤྱོད། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་རུ་འཁུར་བར་བྱེད།^{༢༠} ཁྱིས་
 སྤྱན་པའི་དེས་ཚིག་ནི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རུ་ལས་གསོ་ཞིང་ལུས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དང་། ཁན་
 ཚབས་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་ཐུར་མ་དང་འདུལ་གཙོད་ཀྱི་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཚོའདའ་ཞིང་མི་ཁྱུ་པས་ན་སྤྱན་
 པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕ་ལྟར་སྤྱོད་པས་སྤྱན་པ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་རུ་འཁུར་བར་བྱེད་པས་ལྷ་རྗེ་ཞེས་པའང་རྣམ་གཞན་སོ། །དབྱེ་བ་

སྒྲན་པ་སྒྲན་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། འུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་
སེལ་གོང་ན་མེད། གཞན་རིག་མངོན་གེས་བྱམས་ལྷན་དྲང་པོར་སྒོང་། གནད་རིགས་རྗེས་སྐྱངས་
ལས་གོམས་འགྲོ་བའི་གཉེན། འདོད་པས་འཕལ་དུ་ཆ་བཟུང་སློག་གི་གཤེད། འོན་ཀྱང་མཆོག་དང་
ཐ་མར་གྲགས་པ་སྟེ།^{༡༠} ཞེས་སྒྲན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲན་སྒྲན་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕལ་
པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་གཉི་མཁུ་དང་འུག་གསུམ་པོའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་
དང་འབྲས་བུ་རྒྱུང་མཁུས་བད་ཀན་གྱི་ནད་རྣམས་སེལ་བའི་སྒྲན་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཏེ་དེའི་གོང་ན་སྒྲན་པ་གཞན་མེད་པ། འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་དྲ་ལས། སྒྲན་པ་ཆེ་མཆོག་གཙོ་བོ་སྟེ། ལྷག་
རྒྱུ་འབྱེན་པ་སྒྲན་མེད།^{༡༡} ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲན་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་རིག་པའི་མངོན་པར་གེས་པ་དང་བྱམས་པ་དང་
སྟིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རང་རྒྱུད་དྲང་
པོར་སྒོང་བ་སྟེ། ཅ་ར་ཀམ། དྲང་སྒོང་ཆེན་པོ་འདི་ཀྱན་ཡང་། མངོན་གེས་ལྷ་དང་ལྷན་སྦྲུང་ཞིང་། རིག་
པའི་གནས་མཆོག་བཙོ་བརྒྱད་གེས།^{༡༢} ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན། ཕལ་པའི་སྒྲན་པ་གཉེས་ལས།
དང་པོ་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྦྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་སྒྲན་པར་
གནད་བ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་སྒྲན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་
གི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་གཞུང་ལྷགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྒྲན་པ་དང་། གཞུང་ལྷགས་ལ་སྦྱངས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྷན་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱུག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལས་ལ་གོམས་
པའི་སྒྲན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཅི་ཡང་མི་གེས་ཀྱང་
ལྟོ་གོས་ཀྱི་འདོད་པས་འཕལ་དུ་སྒྲན་པའི་ཆ་ལྷགས་བཟུང་བ་ནི་སློག་གི་གཤེད་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
དབྱེ་བ་འདིའི་སྐབས་སུ་གནད་རིགས་རྗེས་སྐྱངས་ལས་གོམས་ཀྱི་སྒྲན་པ་གསུམ་མཆོག་དང་བྱི་མ་ལ་
ཐ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སོ།

སྐབས་འདིར་འབུམ་རྒྱུད་གསལ་སྒྲོན་སོགས་སུ། གནད་བ་རིགས་ཀྱི་སྒྲན་པ་ཞེས་པ། རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲན་པར་གནད་བ་བྱིན་ནས་སྒྲན་པའི་རིགས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ། རྗེས་འཇུག་སྦྱངས་

པའི་སྐྱོན་པ་ཞེས་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་སྤྱངས་པ། འདུས་བྱས་ལས་ལ་གོམས་
 པའི་སྐྱོན་པ་ཞེས་པ། གཞུང་གི་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་གདམས་ངག་གི་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་
 རྒྱག་བཞེས་མཐོང་བ་ལ་གོམས་པ་དང་། རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་གོམས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།
 འདོད་པས་སྤེལ་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་ནི། སྤྱང་གོམས་མེད་ནའང་འདོད་པས་གདུངས་ནས་སྐྱོན་པའི་ཆ་
 ལྷགས་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞི། བད་པ་ཤུག་གོམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ། ཡིག་ནག་བྱ་བ་སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ། རྒྱ་བ་
 རྒྱགས་ཏྲོས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བད་པ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་གོམས་གང་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་དབགས་
 བས་གཞན་གྱི་བད་འཛོམས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མན་ངག་གི་ཤོག་དྲིལ་ཟབ་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག་
 མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་པ་བྱེད་པ། གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཟེར་དང་ཡིག་མཁན་དང་ཐག་པ་བྱས་
 པའི་ཡིག་སྐྱུམ་དང་སྐྱུམ་སྐྱུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི། ལྟོད་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆོང་བྱས་
 པས་སྐྱོན་འདི་ནི་འདི་ལ་ཕན་ནོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྟོག་
 གི་གཤེད་དམར་བཞེད་ལ།^{༡༥}

མཆོག་གི་སྐྱོན་པ་ནི། གདུང་བཙུན་སློང་དང་ལྷན་ཁིང་དམ་ལ་གནས། གཞུང་གི་དོན་མཁས་
 མན་ངག་གནད་དུ་རྟེན། གོམས་ཐོག་གཙོ་བོར་ཆོས་གཉེར་འདོད་པ་སྤངས། རྒྱལ་ཁིང་བཟོ་མཁས་
 འགྲོ་ལ་བྱམས་སེམས་ཆེ། གཡེལ་མེད་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་སེམས། ཁགས་དབྱུང་ཀྱན་ལ་
 མོངས་མེད་སྐྱོན་པ་མཆོག་འགྲོ་བ་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལ། རིག་འཛིན་དང་སྤྱོད་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱུང་། འཆོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུལ་པར་བཤད།^{༡༦} ཅེས་རྗེ་རིགས་དང་རྒྱལ་
 རིགས་དང་བྱམ་ཟེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་གདུང་བཙུན་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
 སློ་བྱོས་དང་ལྷན་ཁིང་དམ་ཆོག་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ། གཞུང་ལྷགས་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་མཁས་
 ཤིང་མན་ངག་ཟབ་མོ་གནད་དུ་ཁེལ་ངས་ཤེས་པར་བརྟེན་པ། ལག་ལེན་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་གོམས་
 པ་ཐོབ་ཅིང་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་
 པའི་འདོད་པ་སྤངས་པ། སྒོ་གསུམ་དུལ་ཁིང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་མཁས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་
 རྗེ་དང་བྱམས་སེམས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནད་པ་ལ་སོགས་

པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་སེམས་པ། གསོ་དབྱེད་གཞུང་ལུགས་སྡེ་མཐའ་དག་གི་ཚིག་དོན་ཀྱན་ལ་སྒོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་པར་ཁས་འཆིབ་ནམས་ཀྱི་མཚོག་དམ་པ་དང་། འགོ་བཙན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་གཅིག་པུ་བ་དང་། སྤྲོན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱང་སྤོང་ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པོ་དང་། འཚོ་མཛད་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བེ་རྒྱུ་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་པར་བདག་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པར། སྤྲོན་པ་མཁའས་པའི་སྟེགས་ལ་འཛེགས་པ་དང་། ཁ་ཞུང་གི་དོན་ཤེས་ལས་ནམས་མཐོང་ཁིང་གཙང་།^{༡༠༤} ཞེས་པའང་སྤྲོན་པ་གང་ཞིག་མཁའས་པའི་སྟེགས་ལ་ལྟ་བུ་སྟོན་གོས་དང་སྐྱངས་པ་སྤྲོན་གྲགས་དང་ཀྱན་གྱིས་བཀྲུ་ར་བ་དང་བཞི་ལ་འཛེགས་པས་རིག་པའི་གནས་ལྡན་གྱི་དང་ལྷན་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པས་མཛོན་པར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་དང་ལུང་དང་མན་ངག་བཞིའི་སྟོན་མ་གཞུང་གི་དོན་མཐའ་དག་ཤེས་པ་དང་། བརྟག་པ་དང་སྤྲོན་དང་དབྱེད་དང་ཟུང་སྟོན་བསྐྲུབ་པ་དང་བཞིའི་ལས་ནམས་མ་ལུས་པ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐོང་བ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་གོམས་པ་དང་། རིགས་ངན་ཁིང་འཚོལ་བ་དང་ནད་པའི་ནོར་ལ་བརྟུངས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དང་། ཕྱོགས་རིས་ཅན་གྱི་སྟོང་རྩེ་དང་། སྤྲོན་དབྱེད་ལ་སྤྲོ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་ཁྲག་འབྲུགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཤེད་པའི་སྟོན་ནམས་དང་བྲལ་བས་གཙང་བ་སྟེ་སྤྲོན་པའི་ཡན་ལག་བརྩེ་དྲུག་དང་ལྷན་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུར། རྒྱུད་འདི་གཏད་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ལྷན་ནི། །དམ་ཚིག་ལྷན་པས་སྤྲུལ་སྤྱོད་པོར་ལུང་། །ནོར་དང་སྟོག་ལ་ལངས་མེད་གཏོང་པོད་ལུས། །ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཚིག་དོན་འགལ་འབྲེལ་འབྱེད། །བྱང་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་ལེན། །ཆོས་ལ་བྱང་གཏད་གཡོ་སྐྱུ་ཟོལ་ཟོག་མེད། །སྤྲོན་པའི་རྒྱ་དྲུག་ཚིགས་པའི་སྤྲུལ་ལྷན་ལ། །བྱང་སྤོང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འདི་གཏད་པར་བཀྱི།^{༡༠༥} ཞེས་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པས་སྤྲུལ་དང་སྟོན་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པོར་ལུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་རགས་ཀྱི་ནོར་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་ལའང་འཕངས་སེམས་མེད་པར་གཏོང་བ་དང་འདོར་པོད་པ་དང་ལུས་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞུང་མན་ངག་མཐའ་དག་པའི་ཚིག་དོན་འགལ་འབྲེལ་འབྱེད་ཤེས་པ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱིས་སེམས་ཤས་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་དོན་

ཁོ་ན་གཙོ་བོར་ལེན་པར་བྱེད་པ། དམ་པའི་ཚེས་ཁོ་ན་ལ་སློབ་མ་བྱེད་གཏད་པས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་གཡོ་
དང་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལྷན་མཉམ་པའི་སྤྱི་བྱུང་ག་བཤད་པ་ཟུར་མཁའ་བ་སྤྱི་མས་བཤད་ཀྱང་བྱེད་
སྤྲོད་ལེར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བྱུང་ག་དང་གཅིག་པར་མཛད་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲི་ཞིག་ཚིག་དོན་མི་འདྲའོ།

གཞན་ཡང་ཙ་ར་ཀ་ལས། སྤྲོད་པ་སློབ་པ་ལྷན་པར་བྱེད། རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྲོད་སྤྲོད་
ཚོགས། སྤྱི་རྒྱུ་མཉམ་སྤྱི་བྱེད་པ་ནི། སྤྲོད་པ་ཀྱང་གྱི་གཙུག་ཀྱང་ཡིན།^{༡༧} ཞེས་དང་།
བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་བྱེད་གཞི་ལས། སྤྲོད་པ་མཁའ་སྤྱི་གཞི་གཞི་དོན་གཞི། རལ་སྤྱི་མཉམ་མཐོང་ཞིང་གཙང་
བ་ཡིན།^{༡༨} ཞེས་དང་། སྤྲོད་པ་སྤྱི་གཞི་ལས། གསོ་བ་པོ་ནི་གཙང་ཞིང་གཞི་ལས་པར་ཅན། རྟོགས་དཔྱོད་
བརྒྱུད་པ་དབང་པོ་ནི་ཞིང་དུ་ལ། ཐོས་དང་རང་བཟང་འགྲོ་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ཡིན། ཡིད་གཞུང་ལག་བཟོ་
མཁའ་སྤྱི་གཞི་གཞི་དོན་གཞི།^{༡༩} ཞེས་དང་། ཡང་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྲོད་པ་གཞི་དོན་ལ་མཁའ་
ཤིང་། ཡུང་དང་འདྲིས་པའི་བཟང་པོ་དག རལ་ལ་གོ་མས་ཤིང་དག་བ་དག རྩལ་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱི་གཞི་
པ་ཡིན།^{༢༠} ཞེས་སྤྱི་གཞི་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་། དོན་དམ་བསྤྲོད་པ་
ལས། རྩལ་སྤྱི་དབང་གིས་སྤྲོད་པ་སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་འདྲིས། རྩལ་པ་ཀྱང་ལྷན་པ་མཉམ་པ་ཡོངས་
མ་ཡིན། གཤམ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྤྱི་གཞི། རྩལ་སྤྱི་པའི་དེ་ལ་བསྤྲོད་པར་
ཀྱུར་པའོ།^{༢༡} ཞེས་རྩལ་སྤྱི་པ་ཡོན་ཏན་མཐོང་དག་ལྷན་པ་དགོན་པས་སྤྲོད་པས་ཡོན་ཏན་གས་
ཆེ་བ་དེ་བསྤྲོད་ཅུང་བ་ཡིན་ལ།

སྤྱི་བ་མ་བརྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད།

སྤྱི་བ་མ་བརྟག་པ་ནི། སྤྱི་བ་གསལ་སྤྱི་གཞི་ལ། སྤྱི་མ་ལྷན་པ་ལས། སྤྱི་མ་དང་ནི་སྤྱི་བ་མ་
དག རྩལ་སྤྱི་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་འགྱུར་བས། རྩལ་སྤྱི་པ་དང་པོར་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་། སྤྱི་བ་མཉམ་
འབྲེལ་པ་བརྟག་པར་བྱ།^{༢༢} ཞེས་དང་། རྩལ་སྤྱི་པ་དང་པོར་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷན་པའི་ཆེན་བརྟན་བ་
དང་། གསལ་ནི་བསྤྲོད་པ་དང་བཟང་པས་བརྟག་ རི་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱི་བ་མ་ཡང་། རི་ནི་བརྟག་ཉིད་

བར་དུ་བརྟག་ ཁྲི་ཕྱིན་ཡན་ཚུན་དེ་ལྟ་བུས། ཁུས་ཀྱིན་ཏུ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟག་ ཁག་ཞན་དུ་བགེགས་ནི་
འབྱུང་འབྱུང་ཏེ། ཁངས་གྲུབ་འཛོམས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟེན།^{༡༥} ཞེས་དང་། རི་ལྟར་སེང་གའི་འོ་
མ་ནི། ཁ་ཡི་སྒོ་དུ་བཞག་མི་བྱ། ཁྲི་བཞིན་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། སྒོ་དུ་མིན་དག་ལ་སྒྱིན་
མི་བྱ། སྒོ་བ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། འའི་དང་པ་ལོ་ལྟ་ནི་འཕྱུང་། སྒོ་དུ་མིན་མན་དག་རབ་
བཤད་ན། སྒོ་བ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འབྱུང་།^{༡༦} ཞེས་སོགས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། འོ་
བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་བརྟགས་ཀྱང་ལྷུང་དུ་མ་གཤམ་ན་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་བར་དུ་རྟོག་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི་ལྷུང་དུ་གཤམ་ན་མི་དགོས་སོ། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ལུས་པར་ཆང་བ་
ཅིག་ཀྱང་མ་རྟེན་ན་སྒྱུན་གསུམ་ཆེ་བ་སྤངས་ནས་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་རྣམས་ཆང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་
ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྷན་པ་
དག་ རྩོད་པའི་དུས་ན་གཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན། ཡོན་ཏན་བྱེད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། ཁྲི་ལྟ་བུ་
སྤྲུགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན།^{༡༧} ཞེས་སྒོ་དུ་རུང་མི་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་།

དེ་ཡང་སྒོ་བ་མའི་སྒྱུན་ནི། རོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས། རྩོད་དང་བཅས་ཤིང་རྟོག་གིར་
གྲུས། ཁ་སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དང་། ཁང་ཡང་དག་སྒོ་དངོས་གནས་དང་། ཞེན་དང་ཆགས་པས་
བཅིངས་པ་ལ། རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ནི། ཁྲི་བཞིན་དང་པར་མི་བྱའོ།^{༡༨} ཞེས་དང་། གསང་
བ་སྒྱི་རྒྱུད་ལས། དག་རྒྱུབ་པ་ལ་སྒོ་བྱུང་དང་། ཁག་སྤོང་དང་རྒྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་
སྤང་བར་བྱ།^{༡༩} ཞེས་དང་། གཉིས་སྒོ་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་འཛོམས་པ། ཁྲི་དང་མི་ལྷན་བཙོན་འགྲུས་
རྒྱུད་ སྒོ་ཞན་ངེས་མེད་འཆར་ལ་གཡེང་། ལྷ་མ་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ལུ་རྒྱུད་ ཁྲི་ནི་དབང་གི་སྒོ་དུ་
མིན་ནོ།^{༢༠} ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། འོ་ན་སྒོ་བ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རོ་རྩེ་
ལཁའ་འགྲོ་ལས། ཁང་ཡང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སྤྲུ་མེད་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ཞིང་། ཁྲི་བཞིན་ཆོས་
ལ་མངོན་པར་གཏད། ཁྲི་ལ་མན་དག་བྱིན་པར་བྱ། ཁག་ཞན་དུ་ནི་ལྷུང་བྱིར་བོ།^{༢༡} ཞེས་དང་།
དད་དང་ལྷན་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་ཆེ། ཉན་ནམ་སྒོ་བ་ལ་མི་སྒྱུ་བ། ལྷ་མ་སྤྲུག་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱེད། ཁྲི་
ནི་དབང་གི་སྒོ་དུ་ཡིན་ནོ།^{༢༢} ཞེས་དང་། སྤྲུ་འབྲུལ་དུ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་དག་སྒོ་མ་ལ་དགའ་བ་

དང་། ཉམ་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལ་གྲུས་དང་། རྒྱུན་དུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སྒྲོབ་མ་
 ཡིན།^{༥༩} ཞེས་དང་། མདྲ་མ་ཡ་ལས། ཡིད་གཞུངས་སྒྲོ་ཆེ་བྱས་ལ་བཟོ། རིགས་བཅུན་ད་རྒྱལ་མེད་
 པ་དང་། གཞུགས་དང་ལང་ཆོལ་དོག་ལྷན།^{༦༠} ཞེས་དང་། གསང་བ་སྦྱིང་པོ་ལས། དད་བཙོན་
 བརྟུལ་ཞུགས་རབ་རྟོགས་ནས། ལན་པའི་དབང་སྦྱིན་ལུས་པའི་དབང་། རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྦྱིན་
 པར་བྱ།^{༦༡} ཞེས་དང་། རྩོམ་ཆེ་མོ་ལས། དཀོན་ཚུགས་གསུམ་ལ་དད་དང་ལྷན། རྟིག་ལ་འཛིགས་
 ཤིང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམ། རྟད་དང་དང་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། རེ་ལ་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་སྦྱིན།^{༦༢} ཞེས་
 དང་། བཞེ་བརྒྱ་པར། གཞུར་གནས་དོན་གཉེར་སྒྲོ་ལྷན་པ། ཉན་པོ་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་བར་བཞེད། སྒྲུ་པོ་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན།^{༦༣} ཞེས་སྒྲོ་གཞུ་བོར་གནས་པ་དང་། སྒྲོ་
 ཆོད་པ། སྒྲོ་ཁོག་ཆེ་བ། སྒྲོ་བརྟན་པའོ། རོན་གཉེར་ཆེ་བས་ཆོག་བཟུང་བ་དང་། རོན་བསམ་པ་དང་།
 འགལ་འབྲུལ་སྤེབས་ཏེ་དྲི་བ་སོགས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་རྟོགས་
 པར་ལུས་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ། གསལ་བ། ལྷུང་བ། བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་པ་སོགས་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་མིག་
 དང་ལྷན་པའོ། རེ་ཡང་རྟོགས་པར་ལུས་པའི་སྒྲོ་གོས། རོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ། ད་རྒྱལ་མེད་པའི་
 གྲུས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་།

སྒྲོས་བསྟན་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཅ་ར་ཀ་ལས། སྒྲོ་ལྷན་གཏོང་མོས་
 བྱས་པ་བཟོ། བཙེ་ལྷན་ཆགས་བྲལ་དུལ་ལ་བཙོན།^{༦༤} ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པར། སྦྱིན་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྦྱིང་བཙེར་ལྷན། ཁོངས་པར་སྦྱོད་ཅིང་བྱས་པ་བཟོ། བྱམས་ལྷན་བཅུད་
 ཀྱི་ལེན་སྦྱོན་ན། ཁོ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྒྲོ།^{༦༥} ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྒྲོབ་མའི་
 མཆོན་ཉིད་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྦྱོད་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་ར་ཀ་ལས།
 རྟིག་ཅན་སྒྲོ་གོས་དན་པ་ཅན། སྒྲན་པའི་གཞུགས་བརྟན་དེ་དག་དང་། གཏམ་འབྲེལ་པར་ཡང་མི་
 བྱ་ན། རྟོངས་སུ་སྦྱོན་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།^{༦༦} ཞེས་དང་། ཏུ་དབྱངས་ཀྱིས། སྦྱོད་དན་གནས་ན་འཕྲལ་
 དུ་ནི། ཏུ་ལ་ཏུ་ལར་གྱུར་པ་ཡིན།^{༦༧} ཞེས་དང་། ཡང་སྦྱིང་བསྐྱུས་པར། བསྟན་བཅོས་དེས་པ་མི་
 ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་ནི་རྗེས་གཞོལ་བའི། གཤམ་རྗེས་ཞུགས་པ་ཐོགས་པ་བཞེན། སྒྲན་པ་དན་

པ་རིང་དུ་སྤང་།^{༤༣༡} ཞེས་དང་། མན་ངག་ཁྲིགས་སྒྲིབས་གཏད་རྒྱུ་སྤྲོད་དཔོན་གསང་
 ཞིང་རང་ཆེ་འབྲིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞིང་གཞོགས་སྤོང་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་སྐྱུས་འགོ་བའི་ནོར་
 ལ་འཇམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དེགས་པས་བཅིངས་དང་སྤྲིང་རྩེ་མེད།^{༤༣༢} ཅིས་སོགས་དང་། བྱ་བ་བྱེད་
 པ་སྤྲོད་པའི་ལེའུར། དེ་ལྟར་མི་ལྷན་ཐ་མའི་སྤྱོན། རིགས་བརྒྱུད་མེད་པའི་སྤྲོན་པ་དེ། རྩ་ཡིས་རྒྱལ་
 ས་བཟུང་བ་ལྟར། གྲུག་གིས་སྤྱི་བོར་བཀྱར་མི་འགྱུར། གཞུང་དོན་མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། རྩམས་ལོང་
 དག་ལ་རྩལ་བསྟན་བཞིན། ཞད་རིགས་བཅོས་ཐབས་ཤན་མི་བྱེད། མཐོང་གོམས་མེད་པའི་སྤྲོན་
 པ་དེ། རྒྱས་མེད་ལས་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན། ཞད་བརྟགས་དབྱེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། བརྟག་ཐབས་
 མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། གཉེན་མེད་བྱས་སུ་འབྱུངས་པ་འདྲ། ཞད་རོ་ཤེས་པ་གཅིག་མི་འགྱུར། རྩ་རྒྱ་
 མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། བྱ་བས་བྱ་གཏོང་མི་ཤེས་འདྲ། ཆེ་གུངས་ནད་ཀྱི་སྤྲོད་མི་སྤྲོད། རྩ་སྤྲོད་མི་ཤེས་
 སྤྲོན་པ་དེ། གཙོ་བོས་སྤྲོད་པ་མི་ཤེས་འདྲ། རང་སྤྱོད་སྤྲོད་གསལ་པ་རན་པ་འཕྲོག། བཅོས་རྒྱལ་མི་ཤེས་
 སྤྲོན་པ་དེ། རྒྱན་ཁུང་འབེམ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ། གཉེན་བོ་ནད་ཐོག་འབབ་མི་འགྱུར། བཟས་སྤྱོད་མི་
 ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། རང་སྤྱོད་དག་ལ་ལོག་པ་འདྲ། ཞད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ལུས་བྱུངས་འཛོམས། ཞི་
 སྤྱོད་མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། ཁོ་ནམ་མི་ཤེས་ཞིང་པ་འདྲ། སྤྲོད་ལྷག་ལོག་པས་ནད་བསྤྱོད་འགྱུར། སྤྱོད་
 བྱེད་མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། བྱེ་མའི་རི་ལ་རྒྱ་འབེབས་འདྲ། ཞད་དང་ལུས་བྱུངས་མ་རུངས་བྱེད། ཆ་
 བྱེད་སྤྲོན་མེད་སྤྲོན་པ་དེ། གོ་མཆོན་མེད་པའི་དཔལ་བོ་འདྲ། ཞད་ཀྱི་དག་དཔལ་ཆོམས་མི་འགྱུར། རྒྱ་
 གཏར་བཟེག་མི་ཤེས་སྤྲོན་པ་དེ། ཞད་ཡན་མེད་པའི་རྒྱན་པོ་འདྲ། ཞད་དང་དབྱེད་དུ་འཛོལ་བར་
 འགྱུར། དེ་ཕྱིར་སྤྲོན་པ་རན་པ་ནི། ཅི་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། གསོ་བ་ལོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། རྒྱ་
 བདུད་ཉིད་སྤྲོན་པའི་ཆ་བྱེད་ཅན། གཤེན་རྩེའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ན། ཁོག་གི་གཟུབ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་མི་བྱ་འཁོར་རྣམས་འཕུང་།^{༤༣༣} ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྤྲོད་མེད་སྤོང་དང་མི་
 ལྷན་ན། རྒྱ་སྤྱོད་བྱེད་པར་རིན་ཆེན་རྒྱུད་པ་བཞིན། བསྐྱལ་པ་འབྲུགས་ཀྱང་ཁ་རུ་མི་དབྱུང་གསང་།^{༤༣༤} རྒྱ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་སྤོབ་མ་དེ་དག་གིས།

སྒྲིབ་དཔོན་ལས་སྒྲིབ་མས་ཇི་ལྟར་ཉན་ཚུལ།

ཉན་པའི་ཚུལ་དེ་མས་ལག་ཉིས། སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་སྤང་བ། འདུ་ཤེས་བྱུག་བཞེན་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། སྒྲིབ་ཁ་སྤྱབ་པ་དང་། ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཞབས་དོལ་
 བ་དེར་ལྟ་མཆར་མཁུ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། མོང་ཡང་མི་གཙང་བ་སྐྱགས་པས་འབྲུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ས་མ་བསྐྱད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་
 བས་འགོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲར་བསྐྱད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ན་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་།
 གཏོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀྱན་སྒྲོང་སྒྲིབ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་དེ་དག་
 མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་དང་དོན་རྒྱུ་མས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་
 པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ།
 དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་^{༡༣} ཅེས་ཆོག་
 གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ནས། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་།
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། རྣ་སྐྱགས་པ་དང་། ཡིད་བཏུང་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་གྱིས་བསམས་ནས་
 ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༡༤} །སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་སྤོང་པོས་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་
 བཅུ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིའི་གྱིས་བདག་ལ་ནི་ནད་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་ནི་སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གདམས་ངག་ལ་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉན་ཏན་ཉམས་
 སུ་སྤང་བ་ལ་ནི་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།^{༡༥} །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་བཞིན་འདུ་ཤེས་
 བཞིབ་མེན་པ་ལ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་
 བཏབ་པ་ཡང་། སྒྲིབ་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱི་
 ཏྲག་བཏབ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་པོར་བ་གསོ་དཀའ་བ་སྤྱུག་བསུལ་བྲག་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་
 དགོས། ཆོས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྱིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་

ཚབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་འཛོལ། དེ་དང་ཕྱད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཅི་ཟེར་
 ཉན་གྲས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལའང་དེ་ལྟར་འཛོལ་བ་དང་རྟེན་
 བས་ཁུར་དུ་མི་འགོ་བར་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་ཅིང་གྲས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱེད་པ་
 སྟེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྷན་
 མཁས་པས་ར་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱིས་སྤྲོན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་
 མེད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།^{༣༤} །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྤྲོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པས་སྤྲོན་པས་སྤྲོས་པའི་སྤྲོན་ལ་
 གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྲོས་པས་གསུང་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གལ་པོ་
 ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་བ་དུ་མས་གཅེས་སྤྲོས་སུ་འཛིན་ཅིང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་འཛིང་
 བར་མི་བྱེད་པའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་ནད་ཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པས་སྤྲོན་
 པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོན་མ་འབྲུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར། ཆོས་སྤྲོས་པས་བསྟན་
 པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་སྤངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞོམ་མི་རྒྱ་ས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་གྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚིག་ལྟར་མི་ལེན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྲུང་ལ།
 དེ་ཚོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྐྱབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྤྲོན་པ་བཙལ་ནས་སྤྲོན་མི་འབྲུང་བར་སྤྲོན་སྟོར་བའོ་ན་ལྟར་སྤངས་ན་ནད་པ་ནད་
 ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཏེ། །ལོ་
 གྲངས་མང་པོར་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་
 གསོ་བའི་བྱིར་ཡང་སྤྲོན་པ་བཙལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཙལ་བ་ཡིས། །སྤྲོན་པ་མཁས་གིང་
 རིག་པ་དེས་རྟེན་དེ། །དེས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྤྲོན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་
 པ་དང་། །སྤྲོན་མང་བཟང་ཞིང་ཕན་པ་དེ་སྤངས་ནས། །ན་བ་འཛོ་བར་སྤྱུར་བའི་སྤྲོན་མི་སྤྱུང་། །སྤྲོན་
 པས་མ་ལེན་སྤྲོན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་

རབ་བྱུང་སྟེ། སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་
མི་བྱེད། རིགས་པར་མི་བརྩོན་ག་ལ་མུ་ངན་འདལ།^{༧༠} ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་བའི་ཆོས་
བཤད་ཀྱང་། བྱེད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྟུང་ན། ཁད་པ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག བདག་
གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན།^{༧༡} ཞེས་དང་། སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་
དག་སྟུང་པར་བྱ། ཁྱིམ་ཙམ་བཞེད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། སྐྱོན་དབྱེད་བཞགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། ཁད་
པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ།^{༧༢} ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་
ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པའི་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་
བའང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་བསྐྱོན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེ་ཞིང་།
སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། ཁོ་རུ་གཉེར་
བ་མེད་ཉིད་དང་། བྱི་རོལ་རྣམ་གཡང་ནང་བསྐྱས་པ། སྟོབ་ཏན་པའི་དྲི་མ་ཡིན།^{༧༣} ཞེས་པའི་
སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། རྒྱུ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་སུ་ནད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་
སྟོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོས། སྤྲོ་མའི་མདུན་དྲང་པོར་
དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་། དགའ་སྟོད་དང་ལྷན་པས་ཡིད་དུ་ལ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་ཆོས་ལ་
གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཉན་དགོས་ཏེ། སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་
པས་ཆོས་མཉན་གྱི། ཁྱེད་ལ་འཕྱ་ཞིང་སྐྱར་པར་མི་བྱའོ། ཆོས་སྤྱོད་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། ཁངས་
རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།^{༧༤} ཅེས་དང་། སྐྱེས་རབས་སུ། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་
འདུག ཟུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། ཁགའ་དང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། ཁྱིམ་གི་བདུད་
ཅི་འཐུང་བ་བཞིན། གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ། རབ་ཏུ་དང་བའི་དྲི་མེད་ཡིད། ཁད་པས་སྐྱོན་
པའི་དག་ཉན་བཞིན། ཁིམ་གྱོ་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིག་^{༧༥} ཅེས་དང་། དུས་སུ་འཆོགས་ཤིང་བར་

མ་ཆོད། རྩོད་ས་འདུག་ལུགས་ཚུགས་བྱུང་ཅིང་། ཁྲུས་པས་ཡིད་འོང་ན་བར་འཇུག་^{༥༥} ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་ན་བར་ལྷན་ཅིང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། ངག་ཏུ་འད་
སྒྲོས་པ་རིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡིད་གཞུང་ཆོག་ཆོད་དོན་གོ་ལོངས། ཁེ་ལོང་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་
སེམས། ཁ་འདྲེས་བར་དུ་སྒྲོས་པ་རིམ། འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ལས་ལྷོག་པ་སྤང་
བར་བྱ།^{༥༦} ཞེས་བཤད་པ་དང་།

འོ་ན་སེམས་གཞན་དུ་ཡོངས་པ་དང་། བརྟེན་ངས་སྤྱུང་བ་དང་། སེམས་དགེ་སྤྲིག་ལུང་
མ་བརྟན་ཉར་པོར་ལུས་པ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
བརྟེན་ངས་སྒོ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་སོགས་པ། ཁ་དེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་སྒོབ།^{༥༧} ཅིས་
དང་། སྒྱུད་འཇུག་ལས། སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། ཉེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་
གསུངས།^{༥༨} ཞེས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེང་བར་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་གལ་ཆེ། འདི་
ལྟར། ཆོས་ཉན་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། བསྐལ་པ་དུ་མར་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་
འབྱུང་སྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། གྱེ་མ་དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ཉན་པ། འདི་འདྲ་
བསྐལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་མི་འབྱུར།^{༥༩} ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་ཁག་
ཁྲིག་ཏུ། ཆོས་ཐོབ་མི་འབྱུར་མིད་པ་སྟེ། རྩོད་ཀྱིས་དེ་རིང་རྟེན་ཟེན་གྱི། ཁག་མེད་མ་ལུས་རྣམ་པར་
སྒྲོངས།^{༦༠} ཞེས་གསུངས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བག་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱན་
སྒྱུད་རྣམས་ལྟར་ལེན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྒྲོད་ལས། དགེ་བ་
དང་ནི་སྤྲིག་པའི་ཆོས། ཁ་ཐོས་པར་ནི་ཤེས་མི་འབྱུར། ཐོས་པས་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པར་ཤེས། ཐོས་
པས་སྤྲིག་པ་བསྟེན་མི་བྱེད། ཐོས་པས་གནོད་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད། ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །
ཐོས་པ་འདོད་པས་ཐོས་པ་འཕེལ། ཐོས་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འབྱུར།^{༦༡} ཞེས་དང་། ཐོས་
པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འབྱུར། ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་ལྷོག་པར་འབྱུར། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་

སྒྲིང་། བོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ།^{༡༣} བོས་པ་དང་། མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་མོ། གཞུགས་
 རྣམས་མཐོང་བ་ཐོབ་ལྟ་བུར། རྟོ་བཞིན་དགེ་དང་མི་དགེ་ཆོས། བོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 འགྱུར།^{༡༤} བོས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མང་དུ་བོས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྷ་
 ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༥} བོས་དང་། སྒྲིམ་རབས་ལས། བོས་པ་གཏི་མིག་ལྡན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། རྟོན་
 པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ནོར་གྱི་མཆོག་ རྟོན་ཏུ་རྫོངས་པའི་དབྱ་འཛོམས་མཆོན་ཆ་ཡིན། ཐབས་ཚུལ་
 མན་ངག་སྟོན་པས་གོགས་གྱི་མཆོག་ རྟོན་པའི་དང་གཞུགས་དང་གཏིར་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཡིན། ལ་རབས་
 རྣམས་དང་ཕྱད་ན་སྒྲིམ་གྱི་མཆོག་ ཆོགས་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་དགའ་བར་འགྱུར། ལལ་གྱི་རྟོག་ལ་
 ཉི་མའི་འོད་དང་འབྲ།^{༡༦} བོས་དང་། ཏུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོབས་པ་སྒྲི། གཞུགས་པ་ཆེན་
 པོ་འཕམ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད། སྒྲུ་ཕྱེ་བའི་འགྱུར་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། བོས་པའི་དཔལ་གོམས་དོན་
 གསལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། བོས་པ་ལྡན་ན་ལགལ་བ་མེད་པ་ཡི། འཁོར་གསུམ་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པར་འགྱུར། བོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། སྒྲིམ་པའི་རྫོངས་ལས་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱི་
 ཐར་བར་འགྱུར།^{༡༧} བོས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

རྒྱུད་སྒྲུ་མར། གང་ཞེས་བྱུང་རྒྱུ་དོན་དུ་གཏིར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྒྲིམ་པ་ནི། མངས་
 རྒྱས་ཞིང་དུ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་རྟག་འབྱུང་ལ་ན། གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་
 ཅམ་བོས་ཤིང་བོས་ནས་གྱུར་ནི་མོས་ན་ནི། སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། སྒྲོ་ལྡན་གང་གིས་བྱུང་རྒྱུ་འདོད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་
 འབད་པ་མེད་པར་ཚུལ་བྱིམས་དྲི་མེད་བསྐྱུང་བྱེད་པ། གཞན་འདི་ལས་ནི་ཆོག་ཅམ་བོས་ཤིང་བོས་
 བས་གྱུར་ནི་མོས་ན་འདི། རྒྱལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། གང་ཞེས་འདི་ནི་སྤྱི་དང་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་འབྲེལ་བས་མ་གཏན་ནི། ལྟ་དང་ཆོངས་
 གནས་མཐར་སོན་རྗེས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་འཕོ་མེད་ཐབས་སྒྲོམ་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཅམ་

ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདྲི། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དག་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཁང་ཕྱིར་སྦྱོར་བས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྦྱབ་ཁྱེད་ཅིང་། །ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལོང་དེའི་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་
 ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།
 ཡང་དག་རིམ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས། །ཁང་དུ་ཐོས་པའི་
 ལེགས་པ་ནི། །ཁུ་པོ་འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཁུ་པོ་གང་ཞེ་ན། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་
 ཁྱེད་པ་དང་། །གཞོད་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། །ལྷ་བ་བྱང་པོར་ཁྱེད་པ་
 དང་། །ལམ་ལོག་པ་སྤོང་བ་དང་། །ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། །མི་འཆི་བའི་སྒོར་གནས་པ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བསྐྱེན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ངན་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
 འཛིགས་པ་རྣམས་སོ།^{༡༢} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུག་པའི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། །མཐར་ཐེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོས་ནས་མི་སྒྲག་ན་དེ་
 བས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། །བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་མདོར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སེམས་ཅན་གང་སྟེ་
 དག། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་བཞུགས་པ་བས། །ཁང་གིས་སྤང་པོ་མེད་པའི་ཆོག་ཐོས་ནས།
 །སྒྲག་མེད་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་འཕགས།^{༡༣} །ཞེས་དང་། །མདོ་སྤྱད་པར། །གང་ལ་ཤེས་རབ་
 ཡ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མི་དམིགས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་དམིགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་
 དམིགས། །དེ་སྐད་ཐོས་ནས་མོངས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲག་པ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་བདེ་
 གཤེགས་ཤེས་རབ་སྤྱོད།^{༡༤} །ཅེས་གསུངས།

སྡེ་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་ཉན་དང་རིགས་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ས་བ་དཀའ་ནའང་རང་རྩོམ་གྱི་
བསྐྱར་བཅོས་དག་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོར་གྱུ་ར་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་བྲལ་ཆར་
ལྷགས་ཅི་བེད་ཅུ་འགྲོ་པས་ལྟ་ན་དོམ་ཆར་རིག་བྱེད་སྤྱིང་ཐོག་མ་ཀན་པ་ཁ་གས་ལ་དཔེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱུལ་
མའི་དགོ་ཀན་བཅོལ་བ་ཐེ་བའི་སུམ་ཅུ་སྟོར་དང་། ད་ལྟ་རི་རྒྱས་ཀྱི་གྲ་བ་བདུན་ཅུར་ལོངས་པ་གསར་
དུ་བཅུགས་པ་རྒྱད་དང་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱགས་སྟོན་དང་ཚོགས་མཆོད་སྟོན་ལམ་དུ་སྒྲུབ་རམས་པ་
བྱེད་མི་ཡང་མི་ཉུང་ཞིང་། རྩོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཆེག་རྒྱད་ཡིན་པེས་ནམས་གཟའ་སྐར་དུས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་བསལ་པེས་མེད་དུ་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་དང་བསྐྱུན་བཏུ་དགོས་པ་དང་། བྱིངས་བྱི་རྒྱད་ལས།
བཏུ་དུས་ཅུ་བ་ཡལ་ག་སྟོང་པོ་གསུམ། རྟོང་པོའི་རིགས་ཡིན་ཅུས་ཅུ་ཤ་ནད་སེལ། རྟོན་ཀ་ཅི་སྐམ་
དུས་སུ་བཏུ་བར་བསྐྱགས། ལོ་མ་ཞོ་དང་མུ་གུ་ནམ་པ་གསུམ། ལོ་མའི་རིགས་ཡིན་སྟོང་ཀར་ལྟ་ནད་
སེལ། འདབ་རྒྱས་ཆར་གྱི་དུས་སུ་བཏུ་བར་བསྐྱགས། མེ་ཉླ་འབྲས་བུ་ཅེ་མོ་ནམ་པ་གསུམ། འབྲས་
བུའི་རིགས་ཡིན་མིག་དོན་མགོ་ནད་སེལ། རྟོན་སེར་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་བཏུ་བར་བསྐྱགས། རྒློགས་
པ་བར་ལྷན་ཆོ་བ་ནམ་པ་གསུམ། ལྷན་པའི་རིགས་ཡིན་ལྷགས་རྒྱས་ཡན་ལག་སེལ། ཁ་འབུས་
དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་བཏུ་བར་བསྐྱགས། ཁ་ཤལ་སྒྲུབ་ཅི་སྐམས་ནུས་པ་གཏིང་འགྲོའི་དུས། རྒྱགས་སྒྲུབ་
ཁ་འབུས་ཀྱི་འབྲེན་དུས་སུ་བཏུ། ཁྱད་པར་སྒྲ་བ་ཡར་ངོའི་དུས་བཟང་ལ། གཙང་མའི་བྱིས་པ་བྲུས་
བྱས་མཛེས་པར་བརྒྱན། ཁ་བྲངས་སྐགས་ཉེན་འབྲེལ་སྟིང་པོ་བསྒྲ་བཞིན་བཏུ།^{༡༡} ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་རང་གི་དུས་དམ་ཚིག་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བཏུས་པ་དང་། དཀྱུས་མ་ལལ་ཆེ་བ་ནམས་སྐར་ནས་
རིམ་མིང་གཏོང་དུ་ཆར་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་འབྲུ་བའི་རྒྱན་སྐད་བ་འགལ་ཆ་ཆེར་མི་འདུག་པས་
ལོ་སྟར་སྒྲུབ་དོད་དང་སྒྲགས་ཡེར་པ་ཉང་དོགས་ཉེ་གོར་གྱིས་མཚོན་པ་ཆོར་བཏུ་བར་བཏང་། རང་ཉིད་
ཀྱིས་རིམ་མིང་དུས་སུ་ལོང་དང་བསྐྱུན་རྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་དེའི་དོན་གྱི་དོ་སྟོན་དག་བཤད་ཅི་རིགས་
སུ་བྱས་པ་སོགས་ནས་སྒྲུབ་དོར་མཚོན་ན་སྟོན་ཆད་གཏུག་མར་གནས་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནམས་

ཕལ་ཆེར་གྱི་སྒྲན་ངོ་ཤེས་པ་ལས་འདྲ་བ་འགྱུར་གྱིས་མང་བ་སོགས་མུ་འབྲུད་ན་གསོ་རིག་གི་བརྟན་
པར་འཕེལ་བྱས་འབྲུང་ངེས་སུ་མཆིས་ཀྱང་།

ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོའི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། རོ་ཆ་ཁྲེལ་དང་འཛོམ་པ་བྲལ་བ་
དང་། །ཁ་ལྟར་སྒྱི་བརྟོལ་ཆེ་ལ་ཆོད་གཏུམ་ཞིང་། །ཕྱག་དོག་ར་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་འཛིག་པ་ཡི། །དག་
སྒྲོང་དག་ནི་ང་ཡི་བརྟན་ལ་འབྲུང་།^{༤༤} །ཞེས་སྒྲིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲིགས་པའི་དུས་གང་ཟག་ཆ་
ལུགས་དག་སྒྲོང་དུ་འཛོམ་པ་བསམ་པ་དང་སྒྲོད་པ་ཁྲིམ་པ་བས་ཀྱང་རན་པའི་ཁྲེལ་འཛོམ་དང་བྲལ་
བ་དུ་མ་འབྲུང་བ་དང་། དེ་དག་ཁྲིམ་པ་ལྟ་བུར་སོགས་འགྱུར་ཞིང་། །འཛོག་ཆས་རྣམས་དང་གཡོག་
འཁོར་མང་བར་འབྲུང་།^{༤༥} །ཞེས་རན་སྒྲོད་མཁན་དེ་རྣམས་གཞན་ལས་ལོངས་སྒྲོད་དང་ལྷན་ཞིང་
གཡོག་འཁོར་མང་བའི་རྒྱས་སྒྲུ་བོ་ཀྱན་དད་པ་དང་མོས་པ་བྱེད་ལ། གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ཡོན་
ཏན་ལྷན། །ཆོས་འཛིན་སྒྲུ་བོའི་དོན་ལ་མངོན་བརྟན་པ། །དུལ་ཞིང་ཡང་དག་ལམ་ལག་ནས་དེ་དག་ །བྱི་
དུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པར་འབྲུང་།^{༤༦} །ཞེས་བག་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དག་
ནས་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་ལྟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་
ཐབས་ལས་དད་ །རྒྱན་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ །དཔེར་མཆོན་ནས་དེར་སང་གི་ཆོས་བྱེད་སྒྱི་ལ་མཚུངས་
པ་ལྟར། །ལྟ་རྒྱུ་ཡང་སྒྲན་པའི་རྒྱ་དུག་ཆང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཅུས་པ་སྒྲེས་སྒྲུངས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་ལས། དེ་ཆོན་གཤེད་ཕྱོགས་རྣམས་དར་
གྱུར་ཞིང་། །གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྒྱུར་ནས་ཀྱང་། །མི་དགའི་སྒྲོད་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པར་
འབྲུང་།^{༤༧} །ཞེས་དང་། བྱང་གཏེར་རང་བྱུང་རང་གར་གྱི་ལུང་བརྟན་ལས། ཆོ་ཆད་ལྷ་བཅུ་ཁ་རལ་
གྱི་དུས་ན་བོད་དུ་བདུད་དང་འགོང་པོ་ཆེན་པོ་པེ་ཏར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལོག་ཆོས་སྒྲོད་པ་
འགའ་ཡར་འབྲུང་།^{༤༨} །ཞེས་དང་། བདག་གི་སྤྲུལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས། སྒོན་བྱུང་གདོན་
ཆོགས་ཟད་པ་མེད་པའི་སྟེང་། །གསར་སྒྲེས་དམ་སྒྲི་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་བའི། །དུས་འདིར་^{༤༩}
ཞེས་སྒྲུལ་པ་ལྟར་རྒྱལ་འགོང་དམ་སྒྲི་སོགས་མཐའ་དབུས་འདྲེ་རན་གྱིས་རྒྱད་བསྒྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྒྱི་
ལས་ཀྱང་ཆའི་རིག་བྱེད་འདིར་སྒོ་མི་འཇུག་པར་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་མགོ་གཏོགས་ཆ་རན་ལྟ་བུའི་

སློབ་སྦྱོང་སྒྲིལ་ཆོག་ཀྱི་དུང་པ་དང་།

གལ་ཏེ་ལམ་འདིར་སློབ་ཞུགས་ནས་ཚུལ་ལྡན་ཡོད་རིགས་ནམས་ཀྱང་། རྒྱ་བ་སྦྱིང་བོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཞོར་བར་སྦྱོད་པ་ནམས་ལ་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱར་བ་འདེབས། ལོངས་
སྦྱོད་དང་ཡོ་བྱད་ཉུང་། ཉན་དང་འཛེབ་མང་།^{༥༤} ཞེས་པ་ལྟར་གཞོད་པ་དང་འཛེབ་མང་ལ་འདོད་
ཡོན་སོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ས་པཎ་གྱིས། ལྷན་པོའི་དྲུང་ན་མཁས་པ་བས། སྦྱེའུ་
འཛིན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། སྦྱེ་འཛིན་ཟས་དང་ཞོར་གྱིས་མཆོད། ལམས་པ་ལག་པ་སྦྱོང་བར་
འགྲོ།^{༥༥} ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ལྷུས། བཞད་གད་མཁན་དང་མཁས་པ་གཉིས། ལྷན་ལ་
བཞད་གད་བྱེད་པ་མཆོག་ བཞད་གད་མཁན་གྱིས་ཞོར་རྟེན་གྱིས། ལམས་པ་ཞོར་མེད་སྦྱོང་བར་
འགྲོ།^{༥༦} ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྦྱོན་ཞབས་གྱིས། གྱེ་མ་ཁོ་བོ་སྦྱོན་གྱི་བསོད་ནམས་
དམན། ཆོས་རྒྱུ་ལོག་ཆོས་དར་བ་བོད་གྱི་ཡུལ། ལྷན་པོ་བཀུར་ཞིང་མཁས་ནམས་རྩ་ལྟར་འདོར། །
ཆོས་ལྷན་བརྒྱས་པའི་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྦྱེས།^{༥༧} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་ལྷན་དབྱེ་བ་མ་
བྱེད་པས་འགྲོ་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱུང་བ་དང་། ཟོག་བོ་སྦྱིང་ཁམས་ཅན་བསྐྱབ་སྦྱོང་གི་ཡོན་ཏན་ཏིལ་
འབྲུ་ཅམ་མེད་པ་རང་ཉིད་གྱི་སྤྲོ་འབྲུ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་ལག་ལེན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་མན་ངག་གི་
སྤྲོ་གཞན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་ནད་བརྟ་སྤྲོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྦྱོན་རིགས་དུ་མའང་། ལྷན་པོས་བྱ་བ་
ལེགས་འབྱུང་གྱང་། སྦྱེས་དབང་ཡོན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མེན།^{༥༨} ཞེས་པ་བཞེན་ལྟར་སྤང་འབྲུལ་
གྱི་ནད་སོགས་དང་ཐུག་སྦྱེ་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྦྱོ་བྱེད་སོགས་མདོར་ན།

རྒྱ་བ་སྦྱིང་བོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ངའི་བསྐྱེད་པ་ལྷན་པར་ཉེ་བའི་དུས་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་
སྦྱང་མ་དག་གྱང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྦྱོད་པ་ནམས་ནི་སྦོན་པས་མཐུ་དང་
སྦྱོབས་སྦྱེ།^{༥༩} ཞེས་དང་། དེའི་དུས་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་སྤྲོ་ནམས་གྱིས་ས་གཞི་བོར་ཏེ་མི་གནས་
ཤིང་། བདུད་གྱི་རིས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གྱི་བགེགས་ནམས་དེར་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མཐུ་དང་
སྦྱོབས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།^{༦༠} ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏུས་མཛད་པའི་ཙོད་དུས་གྱི་གཏམ་
ལས། ད་ལྟར་ཙོད་པའི་དུས་ན་འཛིན་རྟེན་ནམས་ལ་གཡོ་སྦྱུའི་མཆོན་དྲག་སྦྱོབས་དང་ལྡན། བཅུད་

ནམས་སེམས་འབྱུང་དངོས་ནམས་སྟོབས་ཚུང་ལྟ་ནམས་ཆར་ནི་འབབས་མི་བྱེད། རྒྱུང་ནམས་རབ་ཏུ་
 དག་ལྷང་ལོ་ཏོག་ནམས་ནི་མི་སྒྲིབ་སྒྲེམ་མི་འགྱུར། སྒྲེས་ལ་མེར་འབབ་ས་ནམས་ཚོད་པའི་དུས་ཀྱིས་
 དབང་སྒྱུར་འབྲས་བུ་མེད།^(༥༧) ཅེས་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་མཁན་ལ་མི་བཀྱར་ལོར་ལྟ་ནམས་ནི་
 མཆོད་བྱ་མིན་པར་མཆོད། སྒྲེམ་ངས་མཆོད་བྱེད་གཤིན་རྗེས་འཛིན་ཏེན་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིད་
 གང་གིས་བསྐྱོག་ རྒྱུ་ལྷིམས་འཆལ་བ་སྟོབས་ལྟན་རྒྱུ་ལྷིམས་ལྟན་པ་བསྐྱེགས་ཤིང་ཆར་གཙོད་
 བྱེད། རྒྱིག་ལ་དགའ་བའི་སྟོབས་ལྟན་གཡོན་ཙན་ནམས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། རེགས་
 སྐྱུད་བརྒྱ་ཐུག་བྱི་ཡིས་བསྐྱོས་པ་ཡི། སྐལ་ལྟན་ལུ་ཅིང་དུས་ནི་འདས་པར་གྱུར། ཁང་ན་ཡོན་ཏན་
 ནམས་ཀྱི་སྟོབས་སྤྲུལ། ཡོན་ཏན་ལ་བདུད་འབབ་པས་གཙོད་པར་བྱེད།^(༥༨) ཅེས་སོགས་མང་བ་
 དང་། སྒོན་པོ་བཀའ་ཐང་ལས། ལྟ་ཡི་ཁེངས་ལོག་བྱུང་ཙན་མུན་ལུང་མཁན་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏོད་
 དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དེ་ཐུན་པར་འགྱུར་ ཞེས་པ་ནས། སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་ལ་རྒྱལ་འགོང་འཇུག་ བུད་མེད་
 སྤྱིང་ལ་བསེན་མོ་འཇུག་ བྱིས་པའི་སྤྱིང་ལ་ཏེུ་རག་འཇུག་^(༥༩) ཅེས་སོགས་དང་། སྒོ་བྲོས་རྒྱ་
 མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཀ་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གྲོགས་ནི་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་ཀྱང་མང་། དཀར་པོའི་
 ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་འདྲེགས་པོར་གཅིག་བུར་འགྱུར།^(༦༠) ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ན་གྲུ་རྒྱ་ནས། སྐལ་
 པ་ཟད་འདོད་སྒྲེ་བོ་རན་པ་བསྟེན།^(༦༡) ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྤྱིར་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་ལུ་བརྒྱའི་ཐ་མ། སྒྲོས་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་འགོང་དམ་
 སྤྱི་མ་རུངས་པ་ནམས་མཐུ་ཆེ་བས་འགོ་བ་ནམས་འབྲུལ་བཅུ་ག་སྟེ་ལོག་ལམ་འབའ་ཞིག་སྐྱུད་པས་
 བསོད་ནམས་སམ་སྐལ་བ་ཟད་པས་མ་འོངས་པར་ཡིད་བསམ་དང་མཐུན་ན་པའི་བསྟན་འགོ་ར་ཕན་
 སྤྱེབས་མ་བྱུང་དོགས། རང་ངོས་ནས་འབྲུམ་པ་མཆོད་ཆེ་བ་སྤྱིའི་དུས་དང་མཆོད་སྟོང་འཛམ་གླིང་
 རྒྱན་གཅིག་ཏེན་དང་བཏེན་པར་བཅས་པ་བཞེད་སྐབས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཏོགས་པའི་
 འགོ་བ། བཟོ་རིགས། ལུ་ལག་ཡན་ཆད་དུ་ཐང་བྱེ་རིལ་བུ་སོགས་ཕོན་མ་རུངས་པ་སྐྱུར་ཏེ་སྐྱོན་བྱིན་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བགྱིས། ལོ་སྟར་འཆིགས་སྐབས་བདུད་ཅིའི་མཛོད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉི་མ། གཟའ་སྐར། འཕྲོད་སྐྱོར།
 ས་བདག་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཅིས་དང་། བྱད་པར་སྐྱུ་རིགས་ལྟན་དང་བདུད་ཅིའི་ཐུན་གཉིས་གཙོ་བོར་

དེར་མ་ཟད་ནད་པའི་དོན་ལ་འགོ་ངེས་ཀྱི་སྒྲིག་བཟང་དྲུག་སྟགས་འིན་པར་ཅན་སྟོང་མི་
གར་བྱུང་ལ་སྦྱད་པ་སྟགས་གཞུང་ལྟགས་དར་འགོ་པའི་དོན་རྟུག་བསམ་ཉེན་གྱི་རྒྱ་བ་ལྟར་སྦྱབས་
པ་ནི། གཞུང་ལྟགས་འདི་གར་ཡང་། ཞོར་དར་སྟག་ལ་པར་མེད་གཏོར་མེད་ལུས།¹¹⁹ ཁྱེས་སྟགས་སྦྱ་
དྲུག་གི་ནད་དང་། བྱ་པའི་སྦྱད་དཔུང་བཟང་གིས་ལྷས་པའི་ལེའུ་དགུ་པར། སེམས་ཅན་ནད་ཀྱིས་

གཏུངས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ། རྟག་ཏུ་བྱམས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱ།^{༥༣} ཞེས་དང་། དཀོན་ཙོག་
 ཏ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་པོ་མདུན་འདོན་པོ་ཏ་དང་། སྐྱོན་པ་འཛིག་མེད་བསྐྱོན་བཙུག་ཆོག་
 མཁས། རྟེན་གྱི་དཀོན་པར་སྐྱོན་གྱི་ཆོན་པོར་འགྱུར། སྐྱོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་
 དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འོད་འབྱིན་སྟོང་པོ་དང་། ལམ་གོ་ལ་དོར་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་
 འགྱུར།^{༥༤} ཞེས་དང་། ལི་ཙ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྐྱོན་པའི་མདོ་ལས། རྟེན་གྱི་བསྐྱེལ་
 པ་བར་མ་ལ། རྟེན་གྱི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར། རྟེན་གྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་གོ་ལ་ཞིང་། རྟེན་རྣམས་
 མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར།^{༥༥} ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་དཔལ་བོས་པར་བྱིན་བསྐྱེལ་པར། འཛིག་
 རྟེན་འདི་དག་ཀྱང་གི་མེད་བསྐྱེལ་པར། སྐྱོན་གྱི་མཆོག་རྣམས་གྲངས་མེད་སྐྱོན་པར་བྱེད།^{༥༦} ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ལྟོད་པ་བསྐྱེལ་བའི་ཆེད་གཤིས་སུ་འགྲོ་ལམ་སྐྱེལ་མོ།

མཐུག་ཙུམ།

སྐྱེས་པ། མ་རིག་ལས་སྐྱེས་ནད་དོ་ཙོག་གི་དག་པོར་བཞེངས་པའི་སྐྱོན་པ་ཆེ་མཆོག་བཙུག་
 ལྟན་འདས། གང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡེ་ཤེས་སྟོག་གི་བདུད་རྩི་ར་འབྲུལ་བས་ནད་མེད་འཛོལ་པའི་དངོས་
 པོར་གྲུབ་པ་ཡི། ཆོ་ཡི་རང་བཞིན་རིང་པོའི་ཆད་དུ་མཐར་བྱིན་པ་དང་ཆོས་ནོར་བདེ་བ་མཐའ་དག་
 འབྱུང་བའི་གཞི། ཀུན་ཤེས་རྒྱ་ཡི་རིག་ཀུན་རྩིས་མེད་ཅན་རྗེས་འཛིན་ལུས་སེམས་གསོ་བའི་རིག་
 པ་མཆོག་དེ་རྒྱལ། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དང་ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་འདྲེས་པ།

གང་གི་རང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་དགོ་བ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་མ་ཉམས་འཛིན་པའི་ལྟག་བསམ་
 གྱིས། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ལྟག་རྒྱུ་ལུས་སྟོག་གཉིས་འབྱུངས་སྟོག་པས་དྲག་པོར་ཁྲོས་པའི་སྟོ། །
 དག་པའི་སྟོང་སྟོང་བས་སྟོ་གོས་སོར་མོས་བྱུངས་ནས་འབྱིན་མཁས་གཞོན་ནུའི་མཆོན་སྟོགས་བྱུ་ན་མེད། །
 གསོས་དང་གཞོན་ནུ་གདོང་དུ་གསྐྱར་བ། བྱུང་པར་གནད་རིགས་རྗེས་སྐྱུངས་སྐྱོན་པའི་ཆོགས་ལ་སྟོ་ལྟན་གང་
 ཞིག་ཡིད་ནི་ཅིས་མི་དད། གཞོན་ནུ་གདོང་དུ་གསིས་ཆོགས་བདག་གི་མཆོན་བྱུངས་པའི་གཏམ་དང་སྐྱུང་གཟུགས།

རྒྱུད་དོན་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲོགས་ཉིན་མོའི་རྒྱ་སྐར་ཚུལ་བཟུང་ཡང་། །གྲགས་སྟན་
ལོངས་སྟོང་འབྲུག་སྐྱ་ཙམ་ལ་འཛོལ་བའི་མིང་གི་མངལ་བརྟེན་པའི། །འགྲོ་སླག་འཛོལ་ཆེ་མ་ངེས་སོམ་
ཉིས་ཆོད་ལེན་བྱེད་པའི་གཤེན་རྗེའི་སྟུན། །སྟུན་པའི་རིགས་ལ་དད་པའི་འགྲམ་རྒྱ་མི་ལམ་དུ་འང་ལྷང་
མ་ཡིན། །འབྲུག་སྐྱ་ཐོས་པ་ན་མ་བྱ་མོ་རྣམས་མངལ་འཛོལ་པའི་གཏམ་དང་སྦྱར་བའི་དཔེ་གཞུགས།

ཕྱོགས་ལྷུང་དྲག་པོའི་ཆགས་སྐད་སྐད་པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་གཅོད་དང་། །ལུང་རིག་ཚད་
མའི་སྒང་གིས་སྒྲུང་དོར་ཕྱི་དང་ཡང་བའི་དངོས། །ཁ་ཞལ་བྱར་མི་བྱེད་རང་རང་སྒྲོངས་ཞེན་མ་ཡིས་
གསོལ་བའི་སྟོང་། །ཀྱན་ལ་དགའ་བའི་དཔེ་མཆོན་ཆོས་འབྱུང་མཁན་རྣམས་ངལ་གསོ་མཛོད། །སྟོན་
བྱོན་གི་གཏམ་དང་སྦྱར་བའི་ཆ་གསུག་གཞུགས་ཅན་དང་ངེས་བཟླ་ན་འདྲེས་པ།

ཀ་ཡེ་འདི་ན་ཕྱོགས་ལྷུང་ལྷེམ་པོའི་ངག་སྐད་སེམས་གིང་། །འཕགས་བོད་ལ་གྲགས་ཕྱི་ནང་ལྟ་
དང་བྱང་སྟོང་གི། །ལྷགས་ཀྱི་བཀའ་བཟླ་རྒྱ་མཆོར་རྣམ་འབྱེད་དེད་དཔོན་ཆེ། །མང་ཐོས་གྲུར་ཞོན་
གསོ་དབྱེད་གཏིང་མཐའ་ཡངས་པའི་ཁུངས། །ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་གཞུགས་ཅན་འདྲེས་པ། །ལུང་
རིགས་མི་ལྷོག་བྱང་སྟོང་དམོད་པའི་མཆོན། །ཆོ་རིག་དབང་པོའི་ལུས་ལ་ལྷུངས་པའི་མོད། །ཁྲིས་པར་
དབྱེད་པའི་གཏམ་གྱིས་འབྲུལ་པའི་མ། །དག་པའི་མིག་བསྐྱར་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་ཡི། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
བྱང་སྟོང་གི་རྒྱུང་མར་ལོག་གཡེམས་སྟེང་པའི་གཏམ་དང་སྦྱར་བའི་གཞུགས། །རིག་པ་རྒྱ་ཆེར་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས། །ཁ་ངས་
ཅན་མཆོ་ལྟར་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཁོག་ །འབྲུགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྟོན་མེད་གཞུགས་གསར་པ། །འཛོན་
པའི་བཞུགས་མེ་ལོང་ཆེ། །ཆོས་དཔེ་དང་རྟུན་ཅིག་པའི་དཔེ་གཞུགས། །ཉིས་སྟོམས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྟོང་བ་
དག །བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་དབྱེས་པའི་སྟུན་རས་ཟུར། །ཆངས་པ་རང་སྦྱང་ལས་མཆེད་སྤྱོད་པའི་བཞིན། །
ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་དོན་འདི་བརྒྱམས་པས། །ཆངས་པ་རང་གི་སྦྱལ་པའི་སྤྱོད་ཐོག་ལེ་མཆོག་མར་ཆགས་
པའི་གཏམ་དང་སྦྱར་བའི་ཆོས་དཔེ། །མཐའ་དག་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་མིག་གི་ནད། །ཕྱོགས་ལྷུང་གདོན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ལིང་ཏོག་དག །ལྷག་མ་མེད་ཕྱིས་གཟུར་གནས་སྟོན་གྲོགས་ཀྱིས། །རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པས་ཞིབ་
མོར་གཞུགས་སྦྱར་ཏེ། །ཡན་ལག་གཉིས་གཞུགས་དང་བྱ་བ་མཐའ་གསལ་འདྲེས་པ། །བདེ་དང་ཐར་པ་འདོད་པའི་
འབབ་སྟེགས་ཆེ། །རིག་ལམ་ནོར་བུའི་བྱིས་འདིར་སྟུན་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་གསལ་

རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་པ་ཞིན་རབ་ཞུགས་ཤིང་། །མི་མཉམ་པའམ་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བྱ་བ་
མཐའ་གསལ་འདྲེས་པ། དེ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་དྲང་སྟོང་སྐར་མིག་གིས། །སྤྱོད་པའི་སྟོང་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་པ་
ལས། །འགྲོ་མང་འདུལ་བྱེད་མ་མ་དུས་མིན་དུ། །འཆི་བས་ཉམ་ཐག་བྲན་གཡོག་ལས་ཐར་ཏེ། །རྒྱལ་
པོ་གཅིག་ལ་རྒྱུད་མ་གཉིས་བྱུང་བའི་འདུལ་བྱེད་མའི་གཏམ་དང་སྤྱར་གཟུགས། ཆོ་ཡི་གནས་སྤྱོད་པས་མཐར་ཕྱིན་དགུང་
ལྷའི་ལོ། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་དཀར་ཆོས་ལོར་བདེ་བ་ཡི། །རབ་ཞིབ་སེམ་པའི་དབལ་ལྷན་གཟུང་རྒྱུ། །རྟག་
ཏུ་འཛག་པའི་ཡར་རོར་རྒྱ་བར་ཤོག །མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ལ་སྟོན་མེད་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ།

དེ་སོགས་རྒྱལ་དཀར་འདིས་མཆོན་པ་མེས་ཀྱང་། །སྤྱིད་ཞིའི་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་དབྱིག་
གི་ཆར། །འབབས་མཁས་དྲིན་ཅན་ཙུ་བའི་སྤྱོད་པ་མཆོག །སངས་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བཟུང་ལྷ་བ་
ཆེའི། །བསམ་བརྒྱུ་ཆེ་བ་དང་རྟོན་ཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས། ལུན་མོང་དྲང་དོན་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པ་ཡི། །ལྷར་
སྤང་སྤྱིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉེས་ལྷུང་རྒྱལ་ས། །དག་སྟེ་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་པའི། །བཞེད་
དགོངས་རྒྱལ་དག་ཅི་བཞེད་འགྲུབ་པར་ཤོག །གཉིས་གཟུགས་དང་བྱ་བ་བར་གསལ་འདྲེས་པ། མགོན་དེ་
བསམ་བཞེད་མཁས་སྤྱོད་འོག་མིན་ནས། །རྒྱལ་བསམ་བསྟན་འགྲོའི་དྲིས་བཟང་ལྷུང་ལ། །འབྱེད་
ཕྱིར་མེད་པ་དུག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཉིན་བྱེད་ཞིང་འདིའི་སྟོན་མེར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བསམ་བརྒྱུ་ཆེད་
གཉིས་གཟུགས་འདྲེས་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲོ་བ། །གནམ་བསྟོན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཁར་འགྲོ་
བའི། །གྲིབ་མས་དགའ་བ་རྫོགས་ལྷན་པོ་བྲང་གི། །ཆོས་སྤྱིད་བཀའ་རྟགས་ལོར་བྱས་མཆོན་པའི་
གདུགས། །མི་ཉམས་སྤྱིད་པའི་ཆོད་དུ་འཁོར་བའི་མཐུས། །གཅིག་གཟུགས་དང་རྟོན་ཅིག་པའི་རིགས་རྒྱ། །གངས་
གྱི་ས་འཛོན་ར་བས་ཁོར་ཡུག་ལྷོངས། །སྤྱིག་པའི་ཤིང་རྟར་འཐུལ་བའི་འཐབ་རྩེད་དང་། །འབྲུག་པ་
གཡུལ་འགྲེད་དལ་ཡམས་སྤྱོད་པོ་སོགས། །མི་འབྱུང་རྫོགས་ལྷན་དུས་ཀྱིས་འཆོ་བར་ཤོག །ཆ་གས་
གཟུགས་ཅན། རྒྱལ་འདི་ལྷག་བསམ་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། །བག་ཆགས་འཆད་རྩལ་སྤྱོད་པའི་ས་ར་
ཡང་། །གདུག་པའི་ཡིད་ཅན་མི་དང་མི་མིན་གྱི། །བར་གཅོད་དག་སྤེའི་གཡུལ་ངོ་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །རྩལ་
བརྫོད་བརགས་ལ། །འཆི་བདག་རི་བོ་བཙོམ་པའི་རྩེ་རྩེ་ཆོ། །མི་ཤིགས་སྟོག་གི་དངོས་པོ་མཐར་ཕྱིན་
ནས། །བསམས་པའི་སྟོན་དུ་ཡངས་པའི་ཟམ་ཏོག །འདོད་དོན་ལོར་གྱིས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །དབང་

པོའི་རྩོད་རྒྱུ་ལེ་ལོ་བཙམ་པའི་གཏམ་དང་སྒྱུར་བའི་ལྷན་གཟུགས། ཆོ་འདིའི་ཉི་མ་རྒྱ་བ་པའི་བྱི་མར་ཡང་། །རྣམ་
འདྲེན་གོང་མ་ལྷ་པས་རྩོད་རྒྱུ་ལྟར་། །མི་འགྱུར་ཆོམས་དཀར་འཇུག་པས་ཞལ་འཆམ་བཞིན། །སྒྲིེ་
སྒྲིེད་ཀྱན་ཏུ་འབྲལ་མེད་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆེན་སྦྱོང་པའི་ཆུ་
བོ་ཆེ། །ལན་བརྒྱར་བརྒྱས་པའི་སྒྲིེ་བཞིའི་རིན་ཆེན་མཚོག། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་འགྲོ་
བ་ཀྱན། །འདྲེན་པའི་དེད་དོན་ཆེན་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག། །ལྷན་པའི་གཉིས་གཟུགས། འདི་ཉིད་ཉམས་
བསྟར་ཐོས་འཛིན་འདུས་པའི་གྲ། །འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་བདེ་ཐངས་ལྷགས་ཀྱི་རིར། །བེ་རྒྱུ་རྩེ་སྒྲིེ་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་ཆོ་རིག་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །མཚོག་རེས་བསྟན། །སྒྲིེ་བས་ལྷ་ན་སྒྲིེ་གི་
གྲོང་བྱིར་དང་། །རྩོ་དང་རོས་བཞིག་སྒྲིེ་ལོར་གྱི་འདུས་པའི་བྱང་པར་ལས། །ཀའན་དུ་དབྱེར་མེད་
རོ་མཚར་གསོ་དབྱེད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱན་བདག་མེད་དོན་གྱང་རིག་བྱེད་སྒྲིེད་། །ལུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་དབྱེད་འཕེ་
ནང་གསེས། ཐོས་བསམ་ལྷ་བྱུང་རབ་ཡངས་པའི། །འཁོར་ལོ་བཤད་སྒྲིེ་བ་ཉེ་བ་ཅན། །དུག་གསུམ་གཏུམ་
པའི་ནད་གྱི་དབྱེད་། །མ་ལུས་བྱེ་མར་འཐག་བྱེད་ཅིང་། །བསྟན་གཟུགས་ལ་འཛིགས་རུང་ཉམས་ཀྱིས་སྒྲིེ་བ། །རང་
གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་པའི། །འཕྲིན་ལས་དབྱར་གྱི་ཆུ་གྲུང་བཞིན། །འཕེལ་བའི་མཐུ་དེས་ལུས་
ཅན་ཀྱན། །དུས་མིན་འཆི་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །ཆོས་དཔེ།

སྒྱུར་བྱང་ནང་དུ་ཁོག་འབྲུགས་མང་པོའི་རྩོད་རྒྱུ་ལེ་གསལ་བར་བཤད་པ།

ཅེས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཆ་ལག་གསུ་སྒྲིེ་ཁོག་འབྲུགས་བྱང་ཆེན་
ལྷིང་བ་བོད་སྒྲིེ་རབས་ཀྱིས་བྱས་པ་རྒྱུད་བཞིའི་ཆེ་བ། །སྒྲིེན་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལོར་
སོགས་མཛད་པ། །རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་པ། །གསོ་རིག་བཀར་སྒྲིེ་བ་དང་། །སྒྲིེད་བྱན་མཛེས་པའི་
འཇུག་རིས་འགོའི་བརྩོད་བྱ་གོང་དང་མཐུན་ཁིང་དངོས་གཞི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུའི་ས་བཅད། །བྱང་ཏི་
དཔལ་ལྷན་འཆོ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་སྒྱིར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྩེས་སྒྲིེ་བཟུང་བ་དང་། །བྱེ་
བྲག་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས། །བྱང་པར་བདག་ཅག་གི་སྒྲིེན་པ་བྱོན་ཆུ་ལ། །ཕན་བདེ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིག་གནས་སྤྱི་དངགས་དབྱེད་ཀྱི་བོད་དྲ་དར་ལྷགས།
 རྒྱུད་བཞི་སངས་རྒྱུ་སྤྲོན་སྤྲོན་གསུངས། དྲ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། བེ་ལོས་བོད་དྲ་བསྐྱུད། ཆོས་
 རྒྱལ་ཁྱི་སྤྱོད་གི་ཕྱག་ཏུ་ཡུལ། དེས་གཏེར་དྲ་སྤྲོན་པ་གྲ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཏོན། གཡུ་ཐོག་པས་
 དར་རྒྱས་མཛད་པ་སོགས་བདག་གི་སྤྲུལ་ལྷ་པ་ཆོན་པོའི་དགོངས་པ་དང་ཤས་ཆེར་མཐུན་པ། འཕན་
 ཡུལ་གྲ་ས་བ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་རྒྱུད་བཞིའི་ཁོག་འབྲུགས་བེ་རྒྱུ་འུ་རྒྱུ་གསང་སྟགས་
 རྒྱ་འབྲུར་ཤས་ཆེབ་འུ་གསོ་དབྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་དང་། རྒྱུད་བཞི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དུས་ཚོན་
 ཀྱི་ཡུལ་དྲ་གསུངས་པ། རྒྱ་སྤྱོད་གསུམ་ལས་འདུལ་བར་གཏོགས་རྒྱལ་ལས་གཏེར་མར་མི་བཞེད་པ།
 བྱང་པ་ལྷའི་བཙུན་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གི་བཀའ་སྤྱབ་རྣམ་དེས་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་ཆོགས་
 བཅད་མ་རྒྱུད་གསུངས་ས་དོ་རྗེ་གདན་དྲ་འདོད་པ། དེ་སྤྲོད་བྱང་སྤྲོན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་མཛད་པ་གསོ་རིག་པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་ཁོད་སངས་རྒྱས་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་གསོ་རིག་
 པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་ཁོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་ཤིང་རྣམ་གཞག་སྤྲོན་མོང་གསོ་རིག་གི་ཁོག་
 འབྲུགས། སྤྲོན་མོང་མིན་པ་སྤྱོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཚུན་དྲ་གསུངས་པའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི།

དེར་ཡང་བཀའ་གཏེར་གཉིས་ལས་བྱང་ལྷགས་ལ་གཉི་གའི་རྒྱུ་བོ་འདུས་རྒྱལ། མིའི་ཉི་མ་
 ཡབ་སྤྲས་དང་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བྱང་ལྷགས་ཀྱི་ཙ་བ་ལྷ་བ།
 མིའི་ཉི་མ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བྱང་ལྷགས་པ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཁོག་འབྲུགས་རིན་ཆེན་
 སྤྱོན་མ་འཆང་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་བྱང་ཉིའི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་། རྒྱུད་བཞི་ཚོན་གྱི་ཡུལ་
 དྲ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་པ་མཚོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་སྐ་བ་ཤུག་དབང་ལྷག་གིས་མཛད་པ་
 ལེགས་བཤད་དཔལ་དཀར་མེ་ལོང་ཆོགས་བཅད་མ་དོན་བྱིངས་བྱང་ཉིའི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དང་
 བྱང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གི་རྣམ་དེས་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱུད་བཞི་སྤྱོན་པས་ཚོན་དྲ་གསུངས།
 དྲ་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྤྲོས་ལ་གཏད། དེ་རྗེས་རི་བོ་གངས་ཚན་དྲ་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་གཤེགས་པར་སྤྱོན་
 པའི་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡིད་ལས་སྤྲོས་ཀྱིན། འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་ར་རྒྱུད་བཞི་གསུངས།
 རྣམ་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཚོག་གམ་ཞང་སྤྱོན་དོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་རྒྱུད་བཞིའི་སྤྱང་མར་བསྐྱོས་པ་

སོགས་ཟུར་ཁྱད་ཅན། བྱར་པོ་པཎ་ཆེན་དོ་རྩེ་པ་ལམ་གྱིས་མཛད་པ་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྟེ་མ་རིག་གནས་ལྷའི་སྤྱི་བཤད་དང་གསོ་རིག་གསར་རྟེན་གཉིས། འབྱུར་བྱེད། དར་ལྷགས། མཛད་པ་སྟེ་ས་བཅད་ལྷར་བྱེད། རྒྱུད་བཞི་སྟོན་པས་སྤྲོན་སྤྲུལ་ནས་ཁྱོན་དུ་གསུངས་པ། བཀ་རྩིས་དང་དཀར་ཡོལ་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་མེད་པའི་དོགས་གཅོད་འབྲུལ་སྤོང་། གཡུ་ཐོག་པས་མ་ཆང་ཁ་སྐོང་དང་གཤམ་དཀྲུགས་གསལ་བར་བཞེད་པ་དང་ཆ་ལྷག་བཙུང་བྱུང་མཛད་ཚུལ། འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོས་མཛད་པ་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་པ་གཞན་ཡན་གྱི་གཏེར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་རེ་བོ་སྟོས་གྱི་དད་ལྷན་དུ་འཁྲིད་ནས་དེའི་ཁེངས་པ་བཅག་རྩེ་ས་སྤར་སྟོས་བྱར་གསུངས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱང་བདག་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོའི་སྟེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྩེ་མི་ཡས་བཟང་པོས་བྱས་པ་ཁོག་འབྲུགས་འཆི་མེད་སྤྲོན་ཆོགས་ལྷ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་སྟོན་པས་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་གསུངས་ཤིང་ལྷ་ལྷུང་བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ། དེ་དང་དོན་གཅིག་པ་ལ་ཆོག་སྦྱོར་རྒྱས་པ་བདེ་ཆོས་ཆོས་འཕོར་གྱི་སྤྲོན་པ་རྒྱུ་འེ་མེ་ལོང་ཅན་གྱིས་སྤྲུབ་པ། རྒྱུད་ཤོད་པའི་སྤྲོ་སྤྲོན་རིན་ཆེན་སྤིངས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་དང་སྤོང་དགོངས་རྒྱུ་ཆོས་སྤྱི་དང་རིག་གནས་ལྷ་ཁྱད་པར་གསོ་རིག་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཁོག་འབྲུགས།

ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་བྱ་བ། རྒྱུད་བཞི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྲོན་སྤྲུལ་ནས་ཁྱོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་བེ་རོས་བོད་བསྐྱར་བ་དང་གྲ་པས་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་སོགས་རྩེ་སྤྲུལ་ལྷ་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ། དགས་པོ་འཆོ་བྱེད་ཀླུ་ཀླན་ཡན་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་གསོ་རིག་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་རྒྱུད་བཞི་བཀར་སྤྲུབས་ཤིང་། གཏེར་མའི་སྤྲུབས་སྤྱི་མཐུན་དང་། ཟུར་ཁྱད་སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་སྤོང་རྣམས་གྱིས་བསྐྱས། མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་འཕྲེང་བར་བཀའ་གཏད་གཉེར་དུ་བསྟོས་པར་བྱིས་གཡུ་ཐོག་པས་ཞུས་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དང་། སྤྲོན་སྤྲུལ་དང་ཤུག་བྱུབ་གཅིག་མིན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཙན་རྣམ་པོའི་སྟེ་ས་རབས་དྲངས་ནས་དབྱེད་པ་སོགས་སྤྲུལ་རྣམས་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ། སྤྲུལ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆོད་བཀ་གྱི་དོན་ལེགས་བཤད་འདོད་འཛོར་རྒྱུད་ཤི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་བཞེད་པ། བྱར་པོ་པཎ་

ཆེན་དང་དུས་མཚུངས་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་ཟུར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའམ་ལེགས་བཤད་ཆོལ་གྱིས་མཛད་
 པ་ཁོག་འབྲུགས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱོན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོའམ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་དུ་དགའ་
 བའི་སྒྲོས་གར་དུ་གྲགས་པ་སྐྱབས་དང་པོ་ཕྱི་གཞོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཞེས་འཛིན་
 ཏེན་གྱི་ཁམས། གཉིས་པ་བཅུད། གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་སྦྱིའི་རྣམ་
 གཞག་ནས་རྒྱུ་པའི་བར། བཞི་བ་གསོད་པུད་ལྟ་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ། ལྷ་པ་འཕགས་ཡུལ་
 དུ་རི་ལྷ་རྩུང་བའི་སྒོར། དུག་པ་བོད་དུ་དར་ཚུལ། བདུན་པ་གཞན་ཡུགས་བཀོད་ནས་དེ་དགག་པ།
 བརྒྱད་པ་གསོད་པུད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དངོས་བཤད་པའི་གཡུ་ཐོག་རྣམ་ཐར་དང་དེའི་སྒྲོབ་མ་སུམ་སྟོན་
 ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ཡན་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་བར་འཆད་རིགས་པར་སྦྱོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སུམ་
 སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱང་འཕྲོར་ཡུལ། དེ་ནས་ཐ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ས་དཔུང་གསུམ་བཀོད་དེ་
 མཛད་ཅིས་ཀྱི་རིག་གནས་ལྷ་བཤད་ཁྱུག་ཙམ་དང་ཡི་གེའི་བཤད་པ་ཞིག་མཛད་པ་སྟོན་བཅུད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་མཐོང་གསོད་པུད་ཆོས་འབྱུང་དུ་ངོམ་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོག་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེ་ཡང་འཕྲོར་ཡུལ་པ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་སྒྲོར་ལ་རྩེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པར་
 དགག་པ་དང་བཅས་འཕྲོ་རྒྱུགས་པར་འབྱུང་པ། ཚ་རོང་ཨ་ཡུའི་མིང་ཅན་གྱིས་འགོའི་ཆེ་བརྗོད་
 སོགས་ཤོག་བུ་བཞི་ལྟའི་བར་ཟུར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའམ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་དུ་དགའ་བའི་སྒྲོས་གར་རི་
 བཞིན་བཤུས་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་མཆོངས་དང་། མ་མཆོངས་པའི་རིགས་ཆོག་བཤུས་ཁོ་ནའི་སུམ་སྟོན་
 མན་ཁོང་རང་གིས་བྱས་འདྲ་པའི་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱལ་བཟང་བགྲོད་པའི་ལྷ་པ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་སོགས་
 དང་། ཟུར་མཁར་པའི་སྒོར་མ་རྩྭ་ཨ་ནན་མཛད་པ་སྦྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོད་པོད་ཀྱན་དུ་
 དགའ་བའི་སྒྲོས་གར། སྦྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཁོག་ཐུབ་པ། ཆོག་དོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གཞུང་བཤད་པ་སྟེ་ས་
 བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྟོན་གྱི་འཛིན་ཏེན། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས།
 ཁྱེ་བྲག་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། བཀའ་བསྟུ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་དང་
 བསྟན་བཙོན། བྱམས་པ་འཛིན་ཏེན་དུ་འབྱོན་ཚུལ། གསོད་པུད་བྱུང་ཚུལ། བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་

ཚིག་དང་དོན་གཞན་འབྲུག་པ་ཡོད་མེད་ཆ་མ་གཟུངས་ཏེ་རྒྱུད་སྟོན་པས་གསུངས་པ་སོགས་
ཁོག་འབྲུགས་ལ་སྒྲ་བ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ཆེར་རྗེ་ཞིག་པོས་མཛད་པའི་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེ།
འཕགས་སྟོན་གྲུ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་དོན་གསལ་ཏེ་མའི་འོད་ལྗན། སྟོན་སྟོན་གཞོན་ལུ་རིན་ཆེན་
གྲིས་མཛད་པའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཡུག་གིས་མཛད་པའི་དོན་བཞི་གསལ་སྟོན། སྟེ་མོ་
ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྲིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་ཚུལ། དཔལ་མཁའ་སྟོན་དབང་པོས་མཛད་པའི་
ཁྲུངས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་སོགས་སྒྲ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ་མིག་ལམ་དུ་མ་རྒྱུབ། ཡན་
ལག་བརྒྱུད་པ་ཕྱོགས་ལ་ཞང་སྟོན་ཞིག་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཁོན་ཅེར་འབར་སྟོན་པའི་ཐུགས་
བསྐྱེད་ཚོགས་བསགས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ཆོས་འཁོར་བར་པའི་རྒླུབས་གཙུག་མཐོང་རིག་པའི་
རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བརྒྱུད། དཔའ་པོའི་འབྲུངས་ཡུལ་ག་ལེ་མི་འགྲིག་པ་
རྣམས་བསལ་བ་སོགས་རྣམ་ཐར། སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ་སོགས་བརྩམས་པ། དེ་དག་བོད་དུ་འབྱུང་ཚུལ།
བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་ ལུགས་བརྟན་སྟོར་བཞི། འབྱུང་དུས་གཉིས་རྣམས་བཤད་པ། དེའི་དོན་
བསྐྱེད་བྱང་པ་ལྟ་བུའི་བརྟན་བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པ་རྒྱལ་མཁོན་ཅེར་འབར་རྒྱུད་བ། གཤུ་
ཐོག་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཁོག་འབྲུགས་རིག་གནས་སྟེ་དང་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་རྟོག་
རགས་ཅམ་བརྒྱུད་ནས། དཔའ་པོའི་རྣམ་ཐར་མི་འདྲ་བ་དང་འཕགས་ལྟ་སོགས་སྟེ་བཞི། བརྒྱུད་པ་
ཚོ་མས་རྒྱལ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་མཐའ་བཞི་གི་ལ་སྟེ་སྟེ་མཛད་པའི་བདུད་ཅི་རྒྱ་རྒྱ། མི་
ཉག་མི་བསྐྱེད་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཁོག་འབྲུགས། རྒྱུད་འཕྲེང་། སྟོང་ཐུན། གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པའི་
ཁོག་འབྲུགས། བདུད་ཅི་སྟིང་པོའི་ཁོག་འབྲུགས་རྣམས་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ་མིག་ལམ་དུ་མ་རྒྱུབ།

ཕྱིས་སྟག་ལོའི་རིག་ཀྱན་སྟགས་ཀྱི་བུ་ཡར་འཛོམས་འཛོའི་ཚུལ་རི་སྟེང་དང་བཅས་མཆིས་
 ཀྱང་། གསོ་བ་རིག་པ་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས། ཁོག་འབྲགས་བཅིང་
 འདུན་གྱི་འགོ་རང་ལོ་སུམ་ཙུ་སྟོར་ནས་བཅུགས་རུང་གཡེང་བ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་རིམ་ལོ་
 གྱིས་ས་བོན་ཙམ་ལས་ལག་ཏུ་མ་ལོན་པ། རབ་བྱུང་བཅུག་ཉིས་པའི་ཚུ་ཕྱི་ལོ་ཚུ་སྟོང་ལྔ་པའི་ཀྱུ་
 བ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཆེན་ཆོས་བཙུན་ལྔ་པའི་ཕྱོ་བཞེན་གྱི་འབྲུབ་སྦྱོར་ནས་དབུ་བཟུང་། ཁོག་
 འབྲགས་སུ་མ་ལམ་ཆེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཆགས་ཚུལ། སྟོན་པའི་བྲགས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་བའི་
 མཛེད་པ། རིག་གནས་ལྔའི་བཤད་པ་སྟགས་རང་གིས་གང་མཐོང་གསོད་བྱེད་ཁོག་འབྲགས་སུ་བཞོད་
 པ་ཤས་ཆེན་འདུག་ལམ་དེ་དག་རྣམས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པས། གསོ་བ་རིག་པ་རང་ཉིད་
 གྱི་སྟོར་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་འཆད་ཉན་ནས་བརྒྱམས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་རྣམ་གཞག་
 དའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འཕྲོས་དོན་ལས་གསུམ་ལྔ་རྩ་རྩེ་འཛོན་པའི་སྟོར་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་
 རྩུང་པར་དང་བཅས་དཔལ་ལྔ་རྩ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་ལེགས་བཤད་བཞུགས་པའི་ལོང་བྱེད་
 སྟོང་དགུས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ། འབྲི་པག་རྒྱ་མ་གཡེང་བཟང་པ། ཆལ་
 པ་བྱ་ཡུལ་ལྟ་འབྲུག་གསུམ། །བསྐྱེད་པས་པས་དབུས་ཀྱི་ཁྱི་སྟོར་དུ་ག། མངའ་རིས་ལ་སྟོང་སྟོང་བྱེད་
 གཉིས། རྒྱ་མིག་ཞུ་བྱེད་འབྲོག་བཅས། །བསྐྱེད་པས་པས་གཙང་གི་ཁྱི་སྟོར་དུ་ག། གཙང་མིན་དབུས་
 མིན་ཡར་འབྲོག་གི། ཁྱི་སྟོར་དང་བཅས་བཅུ་གསུམ་མོ།།^{༤༧}

ཞེས་པའི་ནང་ཆོན་ཆལ་པ་ཁྱི་སྟོར་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན་བཙན་པོ་མངའ་
 བདག་གི་ཡུལ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སྟོང་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ། གནམ་འཁོར་ལོ་ཙུ་བས་བརྒྱད།
 ས་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད། ལོགས་བཀྲ་གིས་ཏྲགས་བརྒྱད་གྱིས་བསྟོར་བའི་དགོ་བཅུ་མ་ལུས་པ་ཆང་བའི་
 བང་ནས། བང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་པོ་བྱང་དངོས་དང་ཕྱི་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་བྱེད་པའི་
 གཏུགས། བཀྲ་གིས་གཡས་སུ་འབྲེལ་བའི་དུང་དཀར། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་
 གསུམ་གྱི་རང་བྱོན་ཚུ་ལྔ་རྩ་གསུམ་པ་དང་གིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱལ་རི་བཟང་པོས་སྐྱབས་གིང་། ཉང་ཉིང་
 འཛོན་བཟང་པོའི་བྱུང་བྱུར་པའི་ཡུལ་གྲོང་སྟེང་སྟོང་སྟོང་གཉིས་གྱི་ཕྱི་མའི་ཆར་མཚུར་སྟོན་དབང་

གི་རྒྱལ་པོའི་རྩམ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱ་བྱེད་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ། ཡཔ་རྗེ་ཀུན་
མཁེན་རྒྱལ་པོའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་བཅས་མ་ཐག་ནས་སྤྱུགས་པའི་རྒྱལ་དུ་བཅུ་བས་བསྐྱེད་ས་
ཤིང་། ཕྱི་ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྤྱི་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པ་སྦྱལ་བའམ་དབང་བསྐྱེད་། ཉན་ལྷ་ར་བཀའ་གཏོར་གསང་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷ་སྤྱུག་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་ངོས་འཛིན་དང་། གསང་བ་ཡང་གསང་
དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མར་དབང་བཞེས་པའི་སྦྱུང་ཏེ་དོ་རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་
གསོལ་བ་སོགས་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་འཕྲོ་བ། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་དང་
དུ་བྱ་རྒྱལ་ཏེ་ཉི་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ར་བཅས་སུ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་ཀ་ར་ཆའི་གཙུག་ལག་ཏུ་ཐོས་པའི་
ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་དབྱེད་ཅན་དཀྱིས་པའི་སྤྱོ་ལྷན་གདོང་དུ་ག་བསྐྱེད་པའི་ལང་ཆོ་གསང་བས་
རང་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ལྟ་དང་ཉག་མ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་བ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་སེར་སྤྱིའི་གོང་ཁྱེད་དུ་བཞུགས་
པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱན་ནས་བཟང་བྱ་གཉིས་སྤྱོད་དུ་ག་བརྒྱ་རེ་གསུམ། ལྷ་ཅན་དུ་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་
བསྐྱེད་ནས་ཉིས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གྲུ་གསུམ་རྣམས་འདས་པ། སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དུས།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོད་ལྷན་འཆར་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྟ་སོང་བ། དྲག་པོའི་འཁོར་ལོས་ཀློག་པོ་བཅོས་
ནས་རྗེ་གསུམ་ལྷན་འཆར་བ་ལ་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལྷ།
སྤྱོད་འབྲེལ་བ་ཉི་མ། མ་རྩ་ཅོ་གཉིས་རྒྱའི་ལྷའི། ལྷ་ར་འདྲིར་དབང་ཐང་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མོ་
ལུག་འབྱུང་བ་བཞེས་པ། ལྷ་བའི་ལྷ་ར་ཀྱི་ལོའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འཁྲིག་པའི་ཁྱེད་དུ་སྤྱོད་ཅིང་།
དུས་འཁོར་བའི་དབྱར་འབྲིང་རགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉི་མ། སྤྱོད་ཐང་བའི་སྤྱོད་ར་ལྷགས་སྤྱིལ་ཆེ་བའི་
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ། དུས་འཁོར་བའི་དབྱེད་པ། གསལ་བྱེད་ག་འབྱུང་བ་མེ། འདོད་
ཡོན་ལོ། དབྱེད་འཆར་བའི་དབྱེད་ལྷ། གསལ་བྱེད་ལ། འབྱུང་བ་མེ། འདོད་ཡོན་གཟུགས། གཉི་
ག་མཐུན་པའི་དར་གྲུང་ལང་ཆོ། རེས་གཟའ་ལྷ་བའི་བྱ་སྤྱོད་སངས་དང་ལྷན་པ། ལས་སྐར་མཛའ་ལྷའི་ལྷ་
མོ་དང་དགའ་མཁུར་སྤྱོད་པའི་འཆི་མེད་འབྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ། འཕྲོད་གཞོན་ལྷ། ལམས་སྤྱོད་ལང་ཆོ།
འཕྲོད་རྒྱུང་འཕེལ་ཉི། སྤྱོད་པ་གྲུབ་བྱ། བྱེད་པ་ཉིལ་བདུངས། ཉེན་འབྲེལ་དུས་འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ།
དབྱེད་འཆར་བའི་འདུ་བྱེད། ཉི་མ་མེ་སྤྱིག་ཆོས་སྤྱར་ལི་དང་། སྤྱོད་པ་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟའ་ཆོས་

སྐར་སྒྲོར་དགེ་ཞེང་ཏྲ་བདུན་གྱི་དབང་པོ་གོ་ལའི་བྱིས་ནས་ལྟོ་བཟོད་དུ་བྱོགས་པའི་ཉིན་གྱི་དུས་ནམ་
 ལངས་ཕྱི་ཆ་ས་ཡོས། དུས་སྤར་ཁོན། དུས་སྤྱི་ལྷ་སེར། ཏ་རྒྱལ་ལ་ཀཏྲ། བྱེད་ལྷ་རགས་པ་བརྟན་པ།
 གཟའ་ལུང་བུ་སྟེ་བདུད་ཅིའི་བྱུན། ལྷ་སྟིགས་ནམ་དག་ལེགས་སོ་འཆར་བའི་དུས་དགེ་བའི་ཐོག་རང་
 ལོ་ལྷ་བཅུ་པན་དུ་རག་དཔོན་གྱི་རིགས་དག་སྐྱེ་འཆོལ་བས་འདྲི་མིས་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བའི་སྒྲོན་དང་
 བཅས་རྩོམ་པ་མཐའ་དག་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་སྟག་བྲིས་ཁོ་ན་ཡིན་རུང་། ལྷ་བཅུ་ནས་འདྲི་བའི་ཕྱོགས་
 པའང་ཞན། ལྷ་དགོངས་ལ་སོགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བྲུ་བ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡང་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 སྟག་བྲིས་མ་བྱུང་པས། ཡི་གེ་པ་ཆ་དཀའ་བ་བསྐྱེད་པ་སོང་ནམས་ཀྱིས་བཞིས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་
 བཀྲ་གིས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

ཁྱེད་ཀྱི་པའི་མཆན།

དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་བེད་ཀྱི་མེ་འོང་བྱང་སྤོང་དགུམ་པའི་དགའ་
སྟོན་གྱི་མཆན།

༡ མདངས། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར། འདིར་རྩོམ་མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་བསྟར་ཞིབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་ལྷན་གསོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དེ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་དཔེ་ཚོགས་པོད་ཐེང་བརྒྱད་
པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་དེའི་བསྟར་མིང་དུ་མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར་ཞེས་བྲིས་ཡོད།

༢ རི་བོའི་ལག་སྟེལ། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༣ རྒྱུ་ས། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤ ལུ་སྟོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༥ ལྷ་དག ༤༩༡ བསྟན། སྤྱི་མདོ། སེ་སྟོང་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན། ལྷན་རག་མེ་ལོང་། འོག ༣༡༥ བཟ

༦ ལྷ་དག ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྱི་མ། རྒྱལ་ས། ༥ ལྷོ་ཀ ༡༥ འོག ༢༩ བཟ

༧ ལྷ་དག ༣༤༩ བཟ། མདོ་སྟེ། ཨ། རྒྱན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ལེའུ ༤ འོག ༡༤༠ ཅ།

༨ ལྷ་དག ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ལེའུ ༡༩ ལྷོ་ཀ ༥༠ འོག ༡༥ བཟ

༩ ལ་བཏོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༡༠ ལྷ་དག ༤༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས། གནས། ༩ འོག ༡༥༡ ཅ།

༡༡ ལྷ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ ༩ འོག ༥༡ བཟ

༡༢ ཁོང་མཚུངས། འོག ༥༤ ཅ།

༡༣ ཁོང་མཚུངས། འོག ༥༧ ཅ།

༡༤ ཁོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༤ འོག ༡༡༩ ཅ།

༡༥ ཁོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༤ འོག ༡༡༤ བཟ

༡༦ ལ་བཏོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༡༧ ལྷ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ ༡༧ འོག ༡༣༩ བཟ

༡༨ ས་སྤྱི་བཟླ་ཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། བ ལྷ་དག་སྟོན་སྟོན་མེ་ཏོག་གི་རྒྱུན་པོ། འོག ༣༩ བཟ ས་སྤྱི་བཟླ་

བཀའ་འབུམ་བོད་ལྔ་པ། ཤོག ༡༥༥ བ༥

༡༩ ས་བཟང་མ་ཉི་པ་ཆེན། སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྔ་པའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་སྦྱར་རབ་གསལ་སྤང་བ། ས་སྤྱི་བཀའ་
འབུམ་བོད་བརྒྱད་པ། ཤོག ༡ ན ༥

༡༠ རིན་སྤྱང་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། སྤྱོད་ཚད་མའི་རིག་པ་གཏུམ་པོས་ལྟ་རན་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དབྱིངས་སུ་བསང། །བཟོད་དང་
གསོ་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་པ་མདོན་སུ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཏུ། །ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤོམ་པའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀྱན་གྱི་ཀྱུ་ལ་
པོ་ཆེ། །ལྔ་རིག་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་དུས་གསུམ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་དང་བས་བསྟོད། །ཅེས་པ་འདི་རིན་སྤྱང་ས་པའི་
གསུང་གང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པོས་འཛིན་མ་བྱུ།

༡༡ ཀྱུ་ལ་བ་ལྔ་པ་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསལ་ཡིག་གླེགས་བམ་དང་པོ། ཤོག ༤ ན ༥

༡༢ ལྷེ་དགོ ༣༥༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ༸ འོན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༡༥༩ བ༥

༡༣ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཆོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལེའུ ཤོག ༡༥༧ ན ༥

༡༤ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། སྤེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ ༥ ཤོག ༡༠ བ༡

༡༥ བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཙུ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ ༤ བྱང་ ༧

༡༦ བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༥ བྱང་ ༡༩

༡༧ བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཕྱི་མའི་རྒྱུད། ལེའུ་ཉར་བདུན་པ། ཤོག ༥༥ ཡིག་ཕྱེད་ ༤

༡༨ ལྷེ་དགོ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ༩ པ་ལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ། ལེའུ ༡ ཤོག ༤༤ བ ༥

༡༩ རྗེ་སྤྱ་མ་སྤྱི་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། འཛད་མེད་བསྐལ་བར་གནས་པའི་རིང་པོའི་ཆོ། །སྤྱབ་པའི་སྤྱོད་འཛོམས་བརྒྱད་
ལེན་བདུད་ཅི་ལྟེད། །མི་འཇིགས་སྤྱིན་པའི་སྒོ་འཕར་ལེགས་ཕྱེད། །རིས་མེད་སྤྱེ་དྲུའི་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་རྟེད། །ཅེས་
པ་འདི་རྟེད་སོན་མ་བྱུ།

༢༠ རིན་ཆེན་སྤྱང་ས་པས། མཐར་ཕྱེད་གདངས་ཁར་བཅར་བའི་ཟུག་རྩུ་ཡིས། །སྟོག་མའི་བར་དུ་སྟོག་རྒྱ་ཤུགས་རིང་དབུགས། །
ལན་མང་བཅུགས་པ་དེ་ཀྱན་གདུང་སེལ་དུ། །ཆོ་ཡི་རིག་ཕྱེད་དན་དབང་ཚད་ས་པ་དང་།

༢༡ རིག་གནས་ཀྱན་ཤེས་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན། ༧ ཀྱུ་ལ་བ་ལྔ་པའི་གསུང་འབུམ། ༣ སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་རིན་པོ་
ཆའི་མཚོད་རྩས་ཁང་བཟང་གི་དཀར་ཆག་དང་ཐམ་ལུང་དེབ་ཁྲིམས་ཡིག་འགོ་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ་བའི་སྤྱལ་བཟང་
གི་སྤྱོགས་བམ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༧༩ བ ༥

༢༢ རིག་ཕྱེད་ཀྱི་སྟོར་གྱི་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་མོད། རིག་ཕྱེད་རང་གཞུང་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྐྱར་བས། འདིར་
སྤེ་སྤྱི་གཞུང་རྟོག་གི་འབར་བ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་འཁོད་པ་རྣམས་ལས་བཞོད་པར་ངེས། བཤད་པ་འདི་རྣམས་

ཟུང་མཁའ་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་པོ་འཇུག་དུ་འདྲུངས། དེའི་གསུང་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་

དབུབས། ཤོག ༡༡༩ བྲང་ ༡༥

༣༩ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༥༠ བྲང་ ༩

༤༠ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༥༠ བྲང་ ༩

༤༡ རྩེ་དགེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕ་ལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པ། ལེའུ ༡ ཤོག ༤༤ བ་༣

༤༢ རྩེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སྤྱོད་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། རྩུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་

བཤད་པ། ཤོག ༡༠ བ་༡

༤༣ དེ་པོ་བ་ན། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤༤ རྩེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེས་རབ་གོ་ཆ། རྩུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག ༡༩ བ་༥

༤༥ རྒྱུལ་ལ། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤༦ འཕྲོ་ལ། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤༧ བས་ན། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤༨ སྤྱང་། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༤༩ རྩེ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ལྷ་ལས་ལུལ་བྱུང་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༧ བ་༤

༥༠ སྤྱངས། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༥༡ རྩེ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ལྷ་ལས་ལུལ་བྱུང་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༤༥ བ་༥

༥༢ རྩེ་དགེ ༤༣༤༤ བསྟན། ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རོ་དང་སྤྱོད་པའི་ཉོ་ཏུ། རྩེ་ཆེའི་རིག་བྱེད། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༥༡ བ་༤

༥༣ རྩེ་དགེ ༤༣༤༤ བསྟན། ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རོ་དང་སྤྱོད་པའི་ཉོ་ཏུ། རྩེ་ཆེའི་རིག་བྱེད། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༥༣ བ་༤

༥༤ རྩེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྤྱུ་མདོ། སེ་རབ་འཕྱོར་ལྷན། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། མཐོ་རིས་སྟེ་ཆོན། ཤོག ༣༡༩ བ་༥

༥༥ རྩེ་དགེ ༤༡༡༤ བསྟན། སྤྱེས་རབས། ཀ དགེ་བའི་དབང་པོ། དཔག་བསམ་གྱི་འཕྲི་ཤིང་། ཡལ་འདབ། ༡ ཤོག ༤ བ་༡

༥༦ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་རྩམ་སྒྲིག་མཛད་པ། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ལེའུ ༥༩ ཤོག ༡༤༤ ཡིག་བྲང་ ༤

༥༧ རྩེ་དགེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕ་ལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པ། ལེའུ ༣༤ ཤོག ༣༡༣ བ་༥

༥༨ རྩེ་དགེ ༥༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ལྷི་དུས་འཕྱོར་རྩུག་ (འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།) ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༤༣༠ བ་༧

༥༩ རྩེ་དགེ ༤༣༡༠ བསྟན། ཆོད་མ། ཅེ་ཆོས་གྲགས། ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ། རང་དོན་ལེའུ ལྷོ་ཀ ༣༤༣ ཤོག ༡༠༧ བ་༩

༦༠ རྩེ་དགེ ༤༤༣ བཀའ། རྒྱུད། བ་འཇམ་དཔལ་རྩུག་ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡༩༤ བ་༡

༡༧ ཟླ་དགེ ༩ བཀའ་འདུལ་བ། ཀ ལྷན་གཞི། བཅ་པོ། ༢༢ ཉེན་ ༢༧༧ བུ

- ༡༥ རྒྱུ་ལྷུ་མ་གྱི། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༡༦ རྒྱེ་གཤེར་དང་། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༡༧ དབྱི་མོང་དང་། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༡༨ རྒྱེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ རྒྱུ་གཞི། བམ་པོ། ༡༩ ཞོག ༡༧༧ བལ
- ༡༩ བཀའ་བསྟུན། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༢༠ རྒྱེ་མི། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༢༡ རྒྱུང་ས་སྤ། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༢༢ གསོ་རུང་། མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༢༣ རྒྱེ་ནག མཚོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།
- ༢༤ རྒྱེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྒྱུ། བ འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༤ ཞོག ༡༩༠ ན་༩
- ༢༥ རྒྱེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྒྱུ། བ འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༤ ཞོག ༡༩༡ ན་༩
- ༢༦ བདུད་རྩི་སྤྱི་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསུངས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པོས་འཛིན་སྟོན་མི་འདྲ་བ་འདི་གསུམ་ཟུང་ཁར་སློ་གྲོས་
- རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང། ཞོག ༡༤ ན་༩ ནང་ཡང་བྱུང་།
- ༢༧ བོད་ཀྱི་ཆོ་བྱེད་མཁས་པ་སྤྱི་པའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ཟུང་ཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང།
- ཞོག ༡༧ བལ ནང་བྱུང་བྱུང་།
- ༢༨ འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་གསུང་འབུམ། ༡ རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་གཞན་ལ་ཕན་གཏོར། ཞོག ༩ བ་༩
- ༢༩ ཟུང་མཁའ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང། ༡ ཞོག ༡༩ ན་༩
- ༣༠ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཡ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གསུང་རབ་
- རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། ཞོག ༡༥ ན་༩
- ༣༡ རྒྱེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། རྒྱུ། བ འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པའི་འོད་ཅེས་
- བྱ་བའི་གཟུངས། ཞོག ༡༥ ན་༩
- ༣༢ རྒྱེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། རྒྱུ། བ འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་
- བའི་གཟུངས། ཞོག ༡༥ ན་༩
- ༣༣ རྒྱེ་དགེ ༡༤ བཀའ། མདོ་སྤྱི། ༡ རྒྱུ་ཆེར་ལོ་པའི་མདོ། ཞོག ༡༤ ན་༧
- ༣༤ རྒྱེ་དགེ ༥ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ་དང་ད འདུལ་བ་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་གཞི། ཞོག ༡༧༠ ན་ནས་ ༡༩༩ ན་བར་བཞུགས།

- ༧༥ རྩེ་དགེ ༣༠། བཀའ། མདོ་སྡེ། མ་མཛོན་པར་བྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༡༥ ཅུ
- ༧༧ སློབ་དཔོན་བསྟོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ། སློན་པོ་བཀའ་ཐང་ཡིག་ལེའུ ༡༧ སྐུན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས།
ཤོག ༤༧༧ ཡིག་ཐེང་ ༡
- ༡༠༠ བདག་གི་སྒྲ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ངག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསན་ཡིག་གསུམ་རྒྱུན་དང་། བཅའ་
བསྐྱོ། དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་ཨོ་རྒྱུན་ཡུལ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང་།
- ༡༠༡ ཟུར་མཁའ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ༡ ཤོག ༡༧ ཅུ
- ༡༠༢ རྩེ་སྒྲ་མས་བཅའ་བསྐྱོར། ཟབ་མོ་སློང་ཉིག་དང་འགྲེལ་བ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་མི་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་མ་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་མཚན་བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་དུ་བཞུགས་ཞེས་བཀའ་ལྟུང་པ་ལྟར་དང་གོང་དུ་
བརྗོད་པ་བཞེན་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
- ༡༠༣ དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་འདི་པའི་ཉལ་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བཅུ་ཐམས་སུ་དངས་པར་
ཟུར་མཁའ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཤོག ༢༣ བལ་བར་གསལ།
- ༡༠༤ རྩེ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། རྒྱུད། ༥ འཕགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐུན་གྱི་སྒྲ་བཞུར་འོད་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་
རྒྱས་པ། ཤོག ༢༧༧ བཤ
- ༡༠༥ རྩེ་གོ ༡༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༥ འཕགས་པ་དགོན་མཚན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༧ ཤོག ༢༤༧ ཅུ
- ༡༠༦ རྩེ་དགེ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༥ འཕགས་པ་དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༧ ཤོག ༢༧༧ ཅུ
- ༡༠༧ རྩེ་དགེ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༥ འཕགས་པ་དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༧ ཤོག ༢༠༧ ཅུ
- ༡༠༨ རྩེ་དགེ ༡༢༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ སློབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ། སློན་གསལ། ཤོག ༧ བཤ
- ༡༠༩ རྩེ་དགེ ༡༡༥ བཀའ། རྒྱུད། ༥ སློང་ཆེན་མོ་རབ་རྩ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༤༠ བལ
- ༡༡༠ རྩེ་དགེ ༡༣༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༥ འཕགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༢༡༧ ཅུ
- ༡༡༡ རྩེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༨ འཕགས་པ་བྱུང་གི་མདོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། བམ་པོ། ༢ ཤོག ༢༧༧ ཅུ
- ༡༡༢ རྩེ་དགེ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༨ འཕགས་པ་འཛམ་དཔལ་གྱིས་དྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༧ བལ
- ༡༡༣ རྩེ་གོ ༢༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡ བམས་པ་མགོན་པོ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས་བརྒྱད་པ། སྟོང་༧ ཤོག ༡༡ བལ
- ༡༡༤ རྩེ་དགེ ༢༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ༡ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། རྟོག་པ་ལྷ་པ། ཤོག ༡༡༥ བཤ
- ༡༡༥ རྩེ་དགེ ༢༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ༡ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། རྟོག་པ་ལྷ་པ། ཤོག ༡༡༥ བལ
- ༡༡༦ རྩེ་དགེ ༢༧༧ བཀའ། རྒྱུད། ༡ མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ། ལེའུ ༢༥ ཤོག ༢༢༣ བལ

- ༡༡༧ ཟླ་ཁོ་ ༤༣༡ བཀའ། རྒྱུད་ ང་ གཏུམ་པོ་ཐོ་བོ་འུ་ཀྱུ་ཀྱུ་ལ་པོ་ ཁལ་པོ་གཅིག་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༡ འོག་ ༣༡ ན་༣
- ༡༡༨ ཟླ་ཁོ་ཀྱུ་ཀྱུ་པ་ཞེ་ལས། ཕྱི་མ་རྒྱུད། ལེ་ལེ་ཉེ་རྒྱུ་པ། འོག་ ༤༤༠ ཡིག་ཕྱེང་ ༤
- ༡༡༩ འདིར་བྱང་ཉི་འོག་མ་འབྲུག་མེས་བྱ་རབ་གསལ་གསུངས་པ་དུས་རབས་བཅུག་སུམ་པའི་ནང་མེ་བས་པའི་བྱང་ཉི་དཔལ་
ལྷན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གསོ་བ་རིག་པའི་འོག་ཕྱེད་མེས་བྱ་རབ་གསལ་ལ་དགོངས་མོད། དེའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་པས་
འདིར་ཁུངས་བཀོད་མ་ཐུབ།
- ༡༢༠ ཟླ་དགེ་ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ འོག་ ༡༥ བ་༣
- ༡༢༡ ཕྱར་མ་མ་ཐོས་ལ། མཆོ་ཐོན་དེ་བ་དཔལ།
- ༡༢༢ ཟླ་དགེ་ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ འོག་ ༣༥ བ་༧
- ༡༢༣ ལྷའི་ཁུ་བ། མཆོ་ཐོན་དེ་བ་དཔལ།
- ༡༢༤ ཟླ་དགེ་ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། བམ་པོ། ༣ འོག་ ༣༤ ན༡
- ༡༢༥ ཟླ་ཁོ་ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། བམ་པོ། ༩ འོག་ ༡༡༠ ན༡ ཆོག་སྒྲུ་མི་མཐུན།
- ༡༢༦ ཟླ་ཁོ་ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག་ ༡༡༡ བ་༣
- ༡༢༧ རྒྱུང་པོ། མཆོ་ཐོན་དེ་བ་དཔལ།
- ༡༢༨ ཟླ་དགེ་ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ ཁལ་པོ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག་ ༡༡༢ ན༡
- ༡༢༩ ཟླ་དགེ་ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ ཁལ་པོ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག་ ༡༡༣ ན༡
- ༡༣༠ ཟླ་དགེ་ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག་ ༡༡༤ བ་༡
- ༡༣༡ ཟླ་དགེ་ ༣༧༡ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད། ལེ་ལེ་ ༣༤ འོག་ ༡༡༥ ན༡
- ༡༣༢ ཟླ་དགེ་ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༣ འོག་ ༣༤༤ ན༧
- ༡༣༣ ཟླ་དགེ་ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༩ འོག་ ༣༤༥ ན༤
- ༡༣༤ རྒྱུ་བར། མཆོ་ཐོན་དེ་བ་དཔལ།
- ༡༣༥ ཟླ་དགེ་ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༩ འོག་ ༣༤༦ ན༣
- ༡༣༦ ཟླ་དགེ་ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ལ་ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༣༥ འོག་ ༣༤༧ ན༡
- ༡༣༧ ཟླ་དགེ་ ༣༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ༡ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཕྱུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།
ལེ་ལེ་ ༣ འོག་ ༣ འོག་ ༤༠ ན༧
- ༡༣༨ ཁོང་མཆོངས། ལེ་ལེ་ ༣ འོག་ ༡༠༧ འོག་ ༥༡ ན༡

- [illegible]

- ༡༩༡ རྩེ་དགེ ༥ བཀའ། འདུལ་བ། བ བཅའ་ཆོག་གི་གཞི། བམ་པོ། ༢༧ ཤོག ༢༡༩ ན ༩
 ༡༩༢ ཁྱ་ཏ་མཛེ་ཙན། མཆོ་རྩོན་དེ་བ་དཔའ།
 ༡༩༣ མཐོང་། མཆོ་རྩོན་དེ་བ་དཔའ།
 ༡༩༤ རྩེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༥ ན ༧
 ༡༩༥ རྩེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། རྒྱད། ན འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱད། ལེའུ ༢༥ ཤོག ༣༠༢ བ ༤
 ༡༩༦ རྩེ་དགེ ༢༩༢ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ར སྤྱིན་ཆེན་པོ། ཤོག ༡༩༧ བ ༧
 ༡༩༧ རྩེ་དགེ ༣༤༩ བཀའ། རྒྱད། ཀ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཕོར་ལོའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། ཤོག ༡༩༧ བ ༩
 ༡༩༨ རྩེ་དགེ ༤༣༠༤ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཅ སློབ་དཔོན་ཁྱུ་ལྷུ་བ། སློབ་བ་བརྒྱ་བ། ཤོག ༡ ན ༩
 ༡༩༩ རྩེ་དགེ ༤༣༠༧ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཅ སློབ་དཔོན་ཁྱུ་ལྷུ་བ། སྟུན་འཆོ་བའི་མདོ། ཤོག ༡ བ ༡
 ༡༩༠ གྲུན་མཁུར་བསྟན་དཀར་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད། ལ ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཉིན་ཕྱེད། ཤོག ༣༤ བ ༢
 ༡༩༡ རྩེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། རྒྱད། ན འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱད། ལེའུ ༢༥ ཤོག ༣༠༢ བ ༡
 ༡༩༢ གྲུན་མཁུར་བསྟན་དཀར་པོའི་གསུང་འབུམ། ལ ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཉིན་ཕྱེད། ཤོག ༣༤ བ ༢
 ༡༩༣ རྩེ་དགེ་དྲུ་རྩ་ཐའི་གསུང་འབུམ། མ དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྩི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་
 རྩོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་། ཤོག ༤༤ བ ༡
 ༡༩༤ རྩེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ། པོད་བཞི་བ། གཡའ་ཐེལ། བློགས་བམ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༧༤ བ ༤
 ༡༩༥ གཞུང་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 ༡༩༦ འདི་ལུར་མ་པར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་སྟུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཐོག་དབུབས། ཤོག ༢༡༠ ཐེང་ ༤
 བར་དུ་འདྲུངས། གཞུང་དངོས་གཞིག་དན་པ་བཀོད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 ༡༩༧ བོང་མཆུངས། ཤོག ༢༡༠ ཐེང་ ༡༧
 ༡༩༨ ལོ་རྒྱས་དང་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་ལུ་རྩོན་གྱི་གསུང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་ཕྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
 གསུང་བཤེན་པོ་ཆེའི་མཛོད། ལུ་རྩོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཡ ཤོག ༡༠༡ བ ༤ བར་བྱུང་།
 ༡༩༩ འདི་ལུར་མ་པར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་སྟུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཐོག་དབུབས། ཤོག ༢༡༡ ཐེང་ ༡༧
 བར་དུ་འདྲུངས། གཞུང་དངོས་གཞིག་དན་པ་བཀོད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 ༢༠༠ རྩེ་དགེ ༤༣༠༤ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཅ སློབ་དཔོན་ཁྱུ་ལྷུ་བ་ལ་དགའ་བ། སྟུན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོའི་
 ༢༠༡ རྩེ་དགེ ༤༣༠༥ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཅ སློབ་དཔོན་ཁྱུ་ལྷུ་བ་ལ་དགའ་བ། སྟུན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོའི་

འབྲེལ་པ། ཤོག ༡༩ བཟ

༡༤༩ ལྷ་དགེ ༤༩༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། གོ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལ་དགའ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་

འབྲེལ་པའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༣༠༤ ན༥

༡༤༩ ལྷ་དགེ ༤༩༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། གོ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལ་དགའ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་

འབྲེལ་པའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༣༠༤ ན༩

༡༤༩ ལྷ་དགེ ༤༩༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་སློབ་དཔོན་ཡལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིང་པོའི་བསྟན་པ། ཤོག ༣༣༥ ན༦

༡༤༥ འདི་ཟུང་མཁའ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་དབུབས། ཤོག ༩༤༤

ཤེང་ ༡༠ ནང་དུ་འདྲེང་བྱེད་མོད། ཁུངས་དངོས་གཞིགས་ཡིན་པོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༤༥ བཀའ་ཐང་སྡེ་ལུ། སྟོན་པོ་བཀའ་ཐང་ཡིག་ ལེའུ་ཉེར་བཞི་བ་སྐྱོན་གཏན་ལ་པ་བ་པའི་སྐྱབས། ཤོག ༤༩༤ ཡིག་ཤེང་ ༤

༡༤༧ བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས། རྒྱལ་ལུ་དགོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞེས་པའི་ལེའུ། ཤོག ༡༥༩ ཤེང་ ༣༠

༡༤༤ བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས། རྒྱལ་ལུ་དགོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞེས་པའི་ལེའུ། ཤོག ༡༠༩ ཤེང་ ༡

༡༤༤ བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས། རྒྱལ་ལུ་དགོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞེས་པའི་ལེའུ། ཤོག ༡༠༩ ཤེང་ ༤

༡༤༠ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༥༤ ལོ་ལྔ་བ་གསུམ་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྲགས་གསོས་པ། ཤོག ༤༠༥ ཤེང་ ༤

༡༤༡ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༧༠ ལོ་ལྔ་བ་གསུམ་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྲགས་གསོས་པ། ཤོག ༤༡༠ ཤེང་ ༤

༡༤༩ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༤༥ བོད་དུ་གསུང་བའ་དམ་ཆོས་དག་ཐེར་བཏོན་པ། ཤོག ༥༠༩ ཤེང་ ༩

༡༤༩ བེ་རོ་ཅན་ཆམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཁུངས་རྟེན་སོན་མ་བྱུབ།

༡༤༤ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༤༤ སྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ། ཤོག ༤༩༡ ཤེང་ ༤

༡༤༥ བདག་གི་སྤྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོས། ཁུང་པར་བྱིསོང་རྗེ་ཡི་གངས་ཅན་འདིར། །ཁྱོད་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །དྲིན་

ལས་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྟོག །འཛོལ་བའི་གསོའི་གཙུག་ལག་འབུམས་སུ་གྲས། །དེ་འདྲའི་རིག་བྱེད་རྒྱ་སྐྱར་འཕྲེང་

བའི་དབུས། །ཆོག་ཉུང་དོན་རྒྱས་རྒྱུད་བཞིའི་རྒྱ་ཤེལ་དབང་། །དོན་གྱི་པམ་ཆེན་འོང་ཉེན་མིག་གཅིག་ལ། །བེ་རོའི་མཉམ་

དཔྱེད་རྒྱུད་གི་ཤིང་རྣམ་བྱེད་པ། །དེ་གང་ལས་བྱེད་པོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༤༥ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༤༥ བོད་དུ་གསུང་བའ་དམ་ཆོས་དག་ཐེར་བཏོན་པ། ཤོག ༥༠༡ ཤེང་ ༥

༡༤༧ མ་འོངས་དོན་དུ་རིན་ཆེན་ཆོས་གཏེར་སྤྲུལ་ རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མཛོགས་པར་ དེ་སྤྱོད་གཏེར་གྱི་བསྟན་པ་ཛོགས་

མི་སྤྱོད་ དེས་ན་གཏེར་གྱི་འགྲོ་བ་དཔག་མེད་འདྲེན་ ཞེས་འདི་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༡༤༤ བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༤༩ སྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ། ཤོག ༥༥༡ ཤེང་ ༩

- ११८ བསྐྱུ་བཀའ་ཐང་། ལེལ། ༢༩ མ་རྟགས་གཏེར་གྱི་འབྲུང་དུས་བསྟན་པ། ཤོག ༥༩ ཡིག་ཐང་ ༥
 ११९ བསྐྱུ་བཀའ་ཐང་། ལེལ། ༣༩ མ་རྟགས་གཏེར་གྱི་འབྲུང་དུས་བསྟན་པ། ཤོག ༥༩ ཡིག་ཐང་ ༩ ཆོག་སྒྲ་མི་མཐུན།
 १२० རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་། གཏེར་གཞུང་དཀར་ཆག་ལས། གང་མས་པ་བདུད་རྩི་འཕྲུལ་པ་ལ། །རྒྱུད་གསུམ་
 གྲུང་ལྷ་ཐོག་གཏེར་གྲུང་། །གསང་མཛོད་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ལ། །མཁའ་འགྲོགས་པ་བའི་སྒྲིང་ཁྲག་གཅིག
 १२१ འདིར་ཆོས་རྒྱལ་བ་གྱིས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་གང་ལས་དངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 १२२ བསྐྱུ་བཀའ་ཐང་། ལེལ། ༣༩ མ་རྟགས་གཏེར་གྱི་འབྲུང་དུས་བསྟན་པ། ཤོག ༥༩ ཡིག་ཐང་ १༥
 १२३ བདག་གི་བླ་མ་ལྷ་བ་ཆེན་པོས། སྤྲན་གྱི་བླ་མའི་གསུང་རབ་འོམ་འེབ་ཅུང་། རབ་བཟོའི་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་པ་མི་ལྷུག་ཆེད། །གསང་
 བའི་ཐུག་རྒྱུར་རྒྱས་བཏབ་སྟོང་འབྱེད་པའི། །རྒྱལ་བའི་གཏེར་སྟོན་གྲ་པ་མངོན་ཤེས་ཞབས། །དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 १२। བདག་གི་བླ་མ་ལྷ་བ་ཆེན་པོས། དྲིམ་དེང་ལུགས་འཆད་ཀྱིས་གསུང་ལྷོན། །ཐོས་བསམ་ཆངས་པའི་རལ་གྲུངས་ནས་འཁེབས་
 པའི། །གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ངོ་མཚར་སྒྲུ་མའི་འཕུལ། །དེ་གང་ལས་དངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 १२॥ འཚར་བ། མཚོ་སྟོན་དེབ་དཔར།
 १२७ མ་དབང་རིགས་འཛིན་ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་བྱུང་ཡང་རིག་འཛིན་ཞེས་བཅོས།
 १२८ སྤྲན་བླའི་ཞལ་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དེ་པལ་ཆེར་སྟེ་སྤྲིང་གིས་གོང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གཡུ་ཐོག་གི་རྣམ་ཐར་བཀའ་ལྟ་
 མ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དངས་ངོས་སུ་མ་མོད་རྣམ་ཐར་དེའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་ལྟར།
 १२९ གཡུ་ཐོག་གསར་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར། ཤོག १༥༩ ཐང་ ११
 १३० གཡུ་ཐོག་སྤྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོར། གཡུ་ཐོག་སྤྲིང་ཐིག་ལས་ཁྱིན་རྒྱབས་བླ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྟོར་སྟེག་བཟུལ་ཐུན་སེལ་བྱགས་
 རྩེའི་ཉི་འོད་ཅེས་པའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱས་དགེ་བའི་ལྷགས་ཀྱ། ཤོག १༥ བ༥
 १३१ གཡུ་ཐོག་གསར་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར། ཤོག १६१ ཐང་ ११
 १३२ གཡུ་ཐོག་གསར་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར། ཤོག १६० ཐང་ १༥
 १३३ སྤྲིང་གི་ ༥༥༡ བཀའ། རྒྱུད། ཆ་དཔལ་དོན་རྟེན་སྤྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེལ། ༢ ཤོག ༥༠ བ་༥
 १३। སྤྲིང་གི་ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྟེན་ཐང་། ལེལ། १ ཤོག ११० བ་༥
 १३༥ སྤྲིང་གི་ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། བ་འཕགས་པ་ཆོད་ངལ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ११༩ བ༡
 १३༦ སྤྲིང་གི་ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། ལྷི་དུས་འཁོར་ཅོད་རྒྱུད། (རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲིམ་འོད།) ཤོག १༥ བ༥
 १३༧ སྤྲིང་གི་ ३༥१༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅོ་སྒྲོབ་དཔོན་བླ་རྒྱུ་ཀར་མ་མཐུ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པ་བཟུས་པ། ཤོག १༠༥ བ༥

༡༡༩ ཟླ་དག ༣༧༡༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ སློབ་དཔོན་བླ་རྒྱུ་ཀ་ར་མ་མ། རྣལ་འབྱོར་སློན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་
པ་བསྟུས་པ། ཤོག ༡༠༥ ན་༧

༡༡༩ ཟླ་དག ༣༧༡༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ སློབ་དཔོན་བླ་རྒྱུ་ཀ་ར་མ་མ། རྣལ་འབྱོར་སློན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་
པ་བསྟུས་པ། ཤོག ༡༠༥ ན་༧

༡༢༠ བསྟན་བཀའ་ཐང་། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག ༡༧༩ ཡིག་ཕྱིང་ ༥

༡༢༡ སློང་ཆེན་རབས་འབྲུམས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་ ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། ཤོག ༣༩ བ༥

༡༢༢ སློང་ཆེན་རབས་འབྲུམས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་ ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། ཤོག ༣༩ བ༥

༡༢༣ ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༢༤ ཟླ་དག ༡༣༩༩ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། བ་ རིགས་ལྡན་བསྟན་དཀར་པོ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཆོན་ཡང་དག་པར་
བཟོད་པའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། ཤོག ༣༣༥ བ་༣

༡༢༥ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། བ་ རྒྱུད་ཟླ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱུད་ཟླ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤོག ༡ བ༥

༡༢༥ ཟླ་དག ༡༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ཨ་ འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག ༡༡༩ བ་༣
གསང་སྟགས་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་ངས་བཤད་དོ།

༡༢༧ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། ག་ སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༢ བ་༣

༡༢༨ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཁ་ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བར་བྱེད་པ། ཤོག ༩ ན་༩

༡༢༩ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། གསུང་འབུམ། ཉ་ རྒྱུད་ཟླ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
ཤོག ༡༣ བ༥

༡༣༠ བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་ཕྱིང་ ༧༧ དང་ ༥༤ ༩༤ ༡༡༩ བཅས་ཀྱི་ནང་ཡོད་ངེས་འཛོལ་ཞིབ་
བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེན།

༡༣༡ ཟླ་དག ༡༤༥ བཀའ། མདོ་སྤྱིའི་ བ་ དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལི་ལྷ་ལྷུང་། བམ་པོ། ༣ ཤོག ༥༠ བ་༣

༡༣༢ ལྷག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། རིག་གནས་ཀྱུན་ཤེས། ཤོག ༧༥ ཕྱིང་ ༡༣

༡༣༣ ལྷག་ཆང་བའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དེའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༣༤ ཟླ་དག ༤༤༧ བཀའ། རྒྱུད། ཅ་ ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བུས་པ། རིམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༤༧ བ་༧

༡༣༥ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ག་ འཕགས་མོ་མདོན་བྱུང་། ལེའུ་ ༧ འོག་ ༥༥ བཅུ་

༡༣༦ རྩེ་དགེ་ ༤༠༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ཟ་ འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པ། ལེའུ་ ༡ འོག་ ༡༡༥ བཅུ་ གསང་སྤྲུགས་མདོ་
ཕྱི་ཆུལ་དུ་ངས་བཤད་དོ།

༡༣༧ རྩེ་དགེ་ ༤༠༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ར་ གསང་ཡིག་ འོག་ ༡༤༥ བཅུ་

༡༣༨ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ རྩོམ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ རྩོམ་ཐོག་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༡༡༥ བཅུ་
རྩེ་དགེ་དེ་རྩེ་ལོ་ཆོས། །འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །འབྲས་སྤེལ་ཐོག་པ་ཉེལ་མ་ཞིག་ །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
བར་འབྱུང་།

༡༣༩ རྩེ་དགེ་ ༡༣༧༡ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད་འགྲེལ། བ་ རྩོམ་དཔོན་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༡༣༧ བཅུ་

འོག་ ༡༣༧ བཅུ་

༡༤༠ རྩེ་དགེ་ ༡༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད་འགྲེལ། མ་ རྩོམ་དཔོན་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༡༣༧ བཅུ་
བཟོད་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༡༣༧ བཅུ་

༡༤༡ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་

༡༤༢ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་

༡༤༣ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་

༡༤༤ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་

༡༤༥ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་

༡༤༦ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་

༡༤༧ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་

༡༤༨ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་
འོག་ ༣༧ བཅུ་

༡༤༩ རྩེ་དགེ་ ༤༣༧ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༤༣༧ བཅུ་
འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ། གནས། ༡ འོག་ ༤༣ བཅུ་

༡༥༠ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་
བཟོད་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་

༡༥༡ རྩེ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ལླན་ རྒྱུད། ལ་ མཐའ་འགྲོ་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག་ ༣༧༥ བཅུ་

༡༧༩ རྩེདགོ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅན། སི ཡོན་ཏན་འོད། སྤང་པོ་ལྷའི་རྒྱལ་ལང་འགྲེལ་བ། བམ་པོ། ༡ རྟོག ༩ བ།

༡༧༩ རྩེ་དགེ ༤༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེའུ ༥ འོག ༡༩༩ ན་༩
མ་དཔེར་ལུང་འདྲི་ལུང་ས་འཕགས་པ་རྩ་གསུངས་ཀྱང་དེའི་གཞུང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་བས་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ནས་བཀོད་
བཞིན།

༡༧༠ རྩེ་གཤེ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞེ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབ། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༡༧༧ ན་༤

༡༧༡ རྩེ་གཤེ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞེ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབ། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༡༧༧ བ་༩

༡༧༢ རྩེ་གཤེ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞེ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབ། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༡༧༧ བ་༤

༡༧༣ རྩེ་དགེ ༤༡༠༡ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཙན། རྩེ་དགེ་མེ་ལོང་། ལེའུ ༡ འོག ༩༩༩ ན་༡

༡༧༤ རྩེ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་མདོན་དགའ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡ ན་༤ གྲྭ་མའི་ལུང་ནི་ཡང་དག་ཉིད། །གསལ་བར་རྟོགས་ནས་
བརྩམ་པར་བྱ།

༡༧༥ རྩེ་གཤེ ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་མདོན་དགའ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་
བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡ ན་༩ དཔལ་ལྷན་སྤྱིང་མེད་རྩ་ཡིན། །སྤྱིང་ནི་རྣམ་པར་བྱངས་པས་ན།

༡༨༠ འདིར་མཛད་མ་ཁང་སྤྱིང་ཉིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འདྲེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༨༡ ཀོང་མཚུངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༨༢ འདིར་ཡིག་རྟེན་འགའ་ཞིག་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༨༣ ཆལག་བཙོ་བརྒྱད་སྟངས། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། འོག ༥༧༡ ཐེང་ ༡༥

༡༨༤ ཆལག་བཙོ་བརྒྱད་སྟངས། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། འོག ༥༧༡ ཐེང་ ༡༩

༡༨༥ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ང་ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ལས་བྱང་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་། འོག ༡ ན་༩

༡༨༦ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོང་། གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་ལས་བྱང་། འོག ༩ ན་༥

༡༨༧ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོང་། གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་ལས་བྱང་། འོག ༡ ན་༤

༡༨༨ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོང་། གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་ལས་བྱང་། འོག ༡ ན་༥

༡༨༩ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་འདི་གསུང་འབུམ། བོད། ང་ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ལས་བྱང་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་། འོག ༩ བ་༥

༡༩༠ གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོང་། གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་ལས་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་པའི་ཆོས་སྟོང་སྟུག་བཟུལ་མཉམ་སེལ་ཐུགས་
རྟེན་ཉི་འོད་ཅེས་པའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་དགེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི། འོག ༡༤ བ་༤

༡༩༡ ད་ལྟར་བཞགས་དང་སྟངས་ཀྱིས་འབྱོན། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༡༩༩ ཆ་ལག་བཙུག་སྤྲོད་ཆ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། ཤོག ༥༩༡ གྲང་ ༡༥

༡༩༩ ཆ་ལག་བཙུག་སྤྲོད་ཆ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། ཤོག ༥༩༥ གྲང་ ༩

༡༩༩ བདུན་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལྟ་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་བཙུག་པའི་སྤྲོད་ཆ།
ཆོག་འདི་རྣམས་སྡེ་སྤྲོད་ཀྱིས་གཞུང་གང་ལས་དྲངས་པའི་འཛིན་མ་བྱུང།

༡༩༩ གོང་མཆུངས།

༡༩༩ འདི་རྩེ་ནང་ཀུན་དགའ་གོལ་མཆོག་གི་རིགས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྒྱལ་བཟང་བོའི་རྣམ་ཐར་མེད་པ་བཙུག་ཤིག་ཡོད་པ་
དེའི་ནང་འཛོལ་དགོས།

༡༩༩ བྱང་བདག་པའི་སྤྲོད་ཆ་མེད་པའི་གཙུག་པོ་བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱིས་རང་ཚུལ་བརྟུན་པའི་ཆོག་སྤྲོད་པ་འདི་རྣམས་
སྡེ་སྤྲོད་ཀྱིས་གཞུང་གང་ལས་དྲངས་པའི་འཛིན་མ་བྱུང།

༡༩༩ ས་སྤྲོད་པའི་གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྤྲོད་ལེགས་བཤད། ཤོག ༡ བལ་ ས་སྤྲོད་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ།

༡༩༩ བསྐྱེད་པའི་ཐར་ལུ་ ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༡༩༩ ཡིག་གྲང་ ༡

༢༠༠ ལྟ་བུ་ཆོས་པོད་པའི་ལུ་ དེ་ཆོ་བྱེད་པའི་ལུ་ ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༡༩༩ ཡིག་གྲང་ ༡

༢༠༡ རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་རྟོག་པོ་མ་བྱུང།

༢༠༢ ས་སྤྲོད་པའི་གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྤྲོད་ལེགས་བཤད། ཤོག ༩ ༩༩ ས་སྤྲོད་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༠༩ ༩༩

༢༠༣ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པ། བདུན་ཅུ་ཉིད་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་
ཕྱི་མ་རྒྱུད། ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༥༥༥ ཡིག་གྲང་ ༡༩

༢༠༤ བྱ་ཐོག་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོད་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ།

༢༠༥ རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ། ག གསལ་ཡིག

༢༠༦ སྡེ་དགེ་ ༩༩༩ བཀའ་ རྒྱུད། ཅ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད། ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༩༩༩ ༩༩

༢༠༧ སྡེ་དགེ་ ༩༩༩ བཀའ་ རྒྱུད། ཅ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད། ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༩༩༩ ༩༩

༢༠༨ བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟོག་པོ་མ་བྱུང།

༢༠༩ རྩོམ་པའི་ལུ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ། རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༩༩
ཡིག་གྲང་ ༡༩

༢༡༠ རྒྱལ་བོ་ཐོག་པོ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཆོས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ཐོག་པོ་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ། བས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་པའི་གསུང་
ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ་གསལ་བས་དེའི་གསུང་འབུམ། ཅ རྣམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། ག ཤོག ༡༩༩ ༩༩

- ༣༡) རྒྱའི་ཡུང་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དེའི་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མ་སོན་པས་འདི་དང་གཤམ་གྱི་ཡུང་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་ལུལ་མ་བྱུང་།
- ༣༡༢ རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མི་སེལ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་གང་ལས་དངས་རྒྱུད་ངོས་བཟུང་མ་བྱུང་།
- ༣༡༣ བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་། མཐའ་མའི་དུས་སུ་རི་ལྷ་རྒྱུད་ཚུལ། ཤོག ༣༡༣ ཡིག་ཐང་ ༡༣
- ༣༡༤ སྡེ་གཤེ ༡༣༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད འཕགས་པ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ ༡༤ བམ་པོ་ལྷ་པ། ཤོག ༤༣ བཀ
- ༣༡༥ བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་། མཐའ་མའི་དུས་སུ་རི་ལྷ་རྒྱུད་ཚུལ། ཤོག ༣༠༩ ཐང་ ༣༣
- ༣༡༦ བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་། མཐའ་མའི་དུས་སུ་རི་ལྷ་རྒྱུད་ཚུལ། ཤོག ༣༡༣ ཐང་ ༡༣
- ༣༡༧ གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ཀུན་དགའི་ཡུང་བསྟན་གྱི་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
- ༣༡༨ ཀུན་ལ་བསམ་པ་དགེ་བ་རྒྱུད་ལས། བྱང་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་དོན་གཅོ་བོར་ལེན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་།
- ༣༡༩ རྩེ་མ་མིན་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ལ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་ལས། འོན་ཏེ་སྟིགས་མར་སྟོད་པའི་ཁུང་བུན་ས། །འཕྱོག་འགྲོའི་ཉེས་
པར་བཤད་པའི་ལྟེ་བ་རྒྱུད་སྟེ། །འགྲོ་བའི་སྟོག་ལ་སྟོལ་བའི་གདུག་པའི་སྒྲུལ། །འཆི་བདག་སྒྲུན་པའི་གཞུགས་གཞན་བསྒྲུང་
བས་གང་། །རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གསུང་འདི་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༣༢༠ འདིའི་མ་དཔེར་ཤོག་གངས་བརྒྱ་དང་གོ་གཉིས་མཇུག་རྫོགས་ཤིང་། ཤོག་གངས་བརྒྱ་དང་གོ་གསུམ་པ་ཤོག་སྟོད་དུ་འདུག་
ལ་ཤོག་བྱ་བརྒྱ་དང་གོ་བཞི་པ། དང་རང་ཉིད། ཞེས་པ་ནས་དབུ་རྒྱུགས། དེ་ལྷ་རྒྱུད་གཞུང་གི་ཆོག་འདོས་ལ་བརྟགས་ན་
གཞུང་ཆད་པར་མི་སྤང་ལ། དལ་ཆེར་དཔར་བསྐྱོས་སྐབས་ཤོག་བྱ་ལྷང་གངས་ཞིག་མཆོངས་སམ་སྟུམ།
- ༣༢༡ བསྟུམ་པ། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།
- ༣༢༢ སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས མཛོན་པར་བྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༤ བཀ
- ༣༢༣ སྟོན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། མན་རག་རྒྱུད། ལེལ ༣༣ ཤོག ༣༤ ཡིག་ཐང་ ༥
- ༣༢༤ སྡེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ད གསེར་འོད་དམ་པ། ལེལ ༣༤ ཤོག ༡༣༣ བཀ
- ༣༢༥ སྟོན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། རྩ་རྒྱུད། ལེལ ༤ ཤོག ༡༤ ཡིག་ཐང་ ༧
- ༣༢༦ སྟོན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༠༡ ཡིག་ཐང་ ༥
- ༣༢༧ སྟོན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༠༡ ཡིག་ཐང་ ༡༡
- ༣༢༨ ཅ་ར་གའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་།
- ༣༢༩ སྟོབ་དོན་དཔེ་བོས། གཡོ་སྟེ་སྤངས་ཤིང་འདོད་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༣༣༠ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་ཡུང་བསྟུམ་པ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
- ༣༣༡ འདི་ཡང་གོང་དུ་སྟོན་པའི་གཡུ་ཐོག་གི་གཞུང་དེ་ལས་བྱུངས།

- ༣༣༩ སྐུན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ལེའུ་ ༩༠ ཤོག ༥༤༩ ཡིག་ཐེང་ ༡༥
 ༣༣༩ སྐུན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། ཙུ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༡༩ ཡིག་ཐེང་ ༩
 ༣༣༩ སྐུན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། ཕྱི་མ་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག ༥༥༥ ཡིག་ཐེང་ ༥
 ༣༣༥ སྐུན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། ཕྱི་མ་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག ༥༥༥ ཡིག་ཐེང་ ༥
 ༣༣༥ རྩེ་གྲོ་ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ ཡལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་བོ་བསྟན་པ། ལེའུ་ ༡༤ ཤོག ༣༣༤ བ
 ༣༣༧ ཙུ་ར་ཀའི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་པོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༣༣༥ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་འདི་འཁྲུངས་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
 ༣༣༩ རྩེ་དགོ ༣༣༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་ ༣ ཤོག ༧ ཤོག ༥ བ
 ༣༤༠ མཁས་པ་སྟེ་དགའི་དཔལ་གྱི་གཞུང་པོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༣༤༡ རྩེ་དགོ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ་སློབ་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་ བམ་པོ། ༡༧ ཤོག ༣༣༣ བ
 ༣༤༩ རྩེ་གྲོ་ ༥༥ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ག བྱང་རྒྱུ་མེས་པོ་ལའི་རྩེ་སྤྱོད། འདི་འཁྲུང་ཆོས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང།
 ༣༤༩ རྩེ་དགོ ༤༡༧༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ ས་འཛོལ་བྱེད། ཆོས་སྐྱབ་དང་ཉན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི་གཏམ། ཤོག ༤ བ
 ༣༤༤ རྩེ་དགོ ༤༣༣༩ བསྟན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རོ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཤེས་རབ་སྤྱོད་བྱ། ཤོག ༡༡༩ བ
 ༣༤༥ རྩེ་གྲོ་ ༣༣༡༩ བསྟན། རྒྱུད་ལྟེལ། མ་ ཡི་རྩུ་རྩུ་ཉི ཡེ་ཤེས་བྱུང་བཞེས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་ཐབས། ལེའུ་ ༡༤ ཤོག ༥༡ བ
 ༣༤༤ རྩེ་དགོ ༤༥༥ བཀའ། རྒྱུད། སྤྱི དུས་འཁོར་ཙུང་རྒྱུད། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༣༥༩ བ
 ༣༤༧ རྩེ་དགོ ༣༥༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་པོ། སྐྱུ་འཕུལ་དྲ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག ༡༩༤ བ
 ༣༤༩ རྩེ་དགོ ༡༤༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ལྷ་བ་ལྷ་དྲ། རོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ་ ༤༩ ཤོག ༣༠༤ བ
 ༣༤༩ རྩེ་དགོ ༤༡༩ བཀའ། རྒྱུད། རོ་ རོ་རྩེ་གྲུང་ཞེས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༤༥ བ
 ༣༥༠ རྩེ་དགོ ༤༥༡ བཀའ། རྒྱུད། ཆ དཔལ་རོ་རྩེ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཙེས་བྱུང། ལེའུ་ཐམ་ཤོག ༥༧ བ
 ༣༥༡ རྩེ་དགོ ༤༡༩ བཀའ། རྒྱུད། རོ་ རོ་རྩེ་གྲུང་ཞེས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༤༥ བ
 ༣༥༩ རྩེ་དགོ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཙ བཤད་རྒྱུད་རོ་རྩེ་པོ་བྱུང་བ། ལེའུ་ ༥༥ ཤོག ༣༧༡ བ
 ༣༥༩ རྩེ་དགོ ༡༤༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ འཕགས་པ་ལྷ། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསམས་པ། ཤོག ༡༡༤ བ
 ༣༥༤ རྩེ་དགོ ༡༤༤༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ་ སློབ་དཔོན་ལག་པོ་སྤྱོད་པ། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག
 ཤོག ༣༧༧ བ
 ༣༥༥ རྩེ་དགོ ༣༡༤༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སྤྱི སློབ་དཔོན་ལ་བྱུག་པ། དཀྱིལ་ཆོག་རོ་རྩེ་པོ་བྱུང་བ། ཤོག ༥ བ

༩༧༩ མཛེད་མོ ༤༥༠ བཀའ། ལྷན། ༩ གསར་བ་རྒྱལ་འབྲེང་ཆེན་པོའི་ལྷན་དུ་རྩིས་ཅི་མོ། མོག ༡༩༧ བཤ

- ༣༧ རྩེ་དག ༣༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཟུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༧ ནུ
 ༣༧༡ རྩེ་དག ༣༠༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༢༧ བཟ
 ༣༧༢ རྩེ་དག ༣༠༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ས་དག་སྤོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ། འོག ༡༢༤ བཟ
 ༣༧༣ རྩེ་དག ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡ ནུ
 ༣༧༤ རྩེ་དག ༤༡༣༤ བསྟན། འདུལ་བ། སུ་སྤོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། འོག ༡༣༣ ནུ
 ༣༧༥ རྩེ་དག ༤༡༣༤ བསྟན། འདུལ་བ། སུ་སྤོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། འོག ༡༣༣ བཟ རྒྱལ་
 བསྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དག །ཞེས་དང་། གཉིས་གྲུང་ཕྱག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་།
 ༣༨༠ རྩེ་དག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ ལུང་གཞི། བམ་པོ། ༡ འོག ༡ ནུ
 ༣༨༡ རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསུང་ཐོར་བྱ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པ། འོག ༤༡ ནུ
 ༣༨༢ རྩེ་དག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ རྒྱན་གཞི། འོག ༣༠༤ བཟ
 ༣༨༣ མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 ༣༨༤ རྩེ་དག ༡༢༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༤ འོག ༡༢༣ ནུ
 ༣༨༥ རྩེ་དག ༡༢༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༤ བམ་པོ། ༡༣ འོག ༡༢༧ བཟ
 ༣༨༦ རྩེ་དག ༤༤ བཀའ། དཀོན་བཅུག་ས། ཅ་ཆོས་འཕུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ༣༣ འོག ༤༣ བཟ
 ༣༨༧ ས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་ཏིང་གསུང་འབུམ། ༣ རྩེ་མགས་མ་རབ་བྱེ། འོག ༡༤ ནུ ས་རྒྱུའི་བཀའ་འབུམ་བོད་ལྗེ་པ། ༣ འོག ༡༤ ནུ
 ༣༨༨ རྩེ་དག ༤༠༣༠ བསྟན། མེས་ས་ཙམ། བེ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུ། ལེའུ ༡༣ ལྷོ་ཀ ༡༠ འོག ༣༤ བཟ
 ༣༨༩ རྩེ་དག ༤༡༤༣ བསྟན། རྩེ་ས་རབས། བེ་ལྷུ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེའུ ༥ ལྷོ་ཀ ༤༣ ནུ ༤༣ འོག ༡༣༤ བཟ
 ༣༩༠ རྩེ་དག ༣༩༤༧ བསྟན། དབུམ། བེ་རོ་པོ་རྩེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤོན་མ། ལྷོ་ཀ ༣༠ འོག ༣༣༤ ནུ
 ༣༩༡ མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གསུང་འབུམ། ༩ རྩེ་མགས་མ་རབ་གཞག་ཐུབ་བསྟན་བྱིདོར། འོག ༧༡ བཟ
 ༣༩༢ རོང་མཚུངས། འོག ༣༣ ནུ
 ༣༩༣ རྩེ་དག ༤༠༣༧ བསྟན། མེས་ས་ཙམ། བེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ ༡༠ བམ་པོ། ༣ འོག ༧༣ བཟ
 ༣༩༤ མ་དཔེར་ས་དབྱེ་ཅེས་བྱུང་ཡང་ས་བཅད་ཡིན་པས་པས་དེ་ལྟར་བཅོས།
 ༣༩༥ རྩེ་དག ༤༠༣༡ བསྟན། མེས་ས་ཙམ། ༩ སྤོབ་དཔོན་ཙུ་གོ་མི། རྩེ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ལྷོ་ཀ ༡ དང་ ༣ འོག ༡༤༤ བཟ
 ༣༩༦ རྩེ་དག ༤༠༣༧ བསྟན། མེས་ས་ཙམ། བེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ ༡༠ བམ་པོ། ༣ འོག ༣༣ བཟ
 ༣༩༧ རྩེ་དག ༣༩༤༣ བསྟན། དབུམ། བེ་སྤོབ་དཔོན་དབྱེ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེས་ས་སྤང་བ་དང་ཡི་དམ་སྤང་བའི་

གྲི་གཞན་བཤད་པ་ལེན་བཅ་སྟེ། བམ་པོ། ༡ ལྷག ༥༩ བཟ

༡) རྩོད་ཤེ ༤༠) བརྟན། སེམས་ཙམ། ཉི་སློབ་དཔོན་ཙཱ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག ༡༤༥ བ་ན
 ༢) རྩོད་ཤེ ༣༩༠ བརྟན། དལ་མ། ཁི་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། བསྐྱབ་བུ་ས། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༤༩ བ༥
 ༣) རྩོད་ཤེ ༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༣ འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༩༧ བ༤
 ༤) རྩོད་ཤེ ༤༠༩) བརྟན། སེམས་ཙམ། ཁི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ། ༡༠ ཤོག ༩༩ བ༥
 ༥) རྩོད་ཤེ ༩༩) བརྟན། དལ་མ། ལ་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག་ལེལ། ༤ སྟོག ༤ ཤོག ༩ བ༤
 ༦) རྩོད་ཤེ ༤༠) བརྟན། སེམས་ཙམ། ཉི་སློབ་དཔོན་ཙཱ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག ༡༤༥ བ༥
 ༧) ས་སྐྱ་བཞི་དྲ་ཀླན་དག་འཁྱུལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ་སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤོག ༩ བ་ན ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་པོ་དྲུག་པ།
 ལྷ་པ། ༩ ཤོག ༩ བ་ན
 ༨) རྩོད་ཤེ ༥༤༩ བཀའ། རྒྱུ། ༩ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་བའི་རྒྱུ། ལེལ། ༡ ཤོག ༡༠) བ་ན
 ༩) རྩོད་ཤེ ༤༠ བཀའ། རྒྱུ། ༩ གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཕེ་མོ། ཤོག ༩) བ༤
 ༡༠) རྩོད་ཤེ ༤) བཀའ། རྒྱུ། ང་དོ་རྩེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་དྲི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ། ལེལ། ༡ ཤོག ༥༩ བ༥
 ༡༡) རྩོད་ཤེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེ། ༥ རྩོང་པོ་བཀོད་པའི་ལེལ། བམ་པོ། ༡༤ ཤོག ༩) བ༤
 ༡༢) རྩོད་ཤེ ༤༤ ཕལ་ཆེ། ༥ རྩོང་པོ་བཀོད་པའི་ལེལ། བམ་པོ། ༩༠ ཤོག ༩༩༩ བ༥ མ་དཔེར་བྱམས་པས་འཇུག་པའི་
 མདོར་གསུངས་ཀྱང་ལུང་འདི་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་ལེལ་བྱམས་པའི་རྣམས་པར་ཐར་བའི་མདོ་ནང་བཞུགས།
 ༡༣) རྩོད་ཤེ ༡༤༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ བྱམས་པལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༩༩) བ་ན
 ༡༤) རྩོད་ཤེ ༩༩) བརྟན། དལ་མ། ལ་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག་ལེལ། ༡ སྟོག ༤ ཤོག ༩ བ༤
 ༡༥) རྩོད་ཤེ ༩༤) བརྟན། དལ་མ། ཁི་ཐོ་བོ་རྩེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མ། སྟོག ༡༥ བས་ ༡༩ ཤོག ༩༩༩ བ༥
 ༡༦) རྩོད་ཤེ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཙམ་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༩༤༤ བ་ན
 ༡༧) རྩོད་ཤེ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཙམ་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༩༤) བ༤
 ༡༨) རྩོད་ཤེ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ༩ འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༡༩༩ བ༥
 ༡༩) རྩོད་ཤེ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ༩ འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༡༩༤ བ༥
 ༢༠) རྩོད་ཤེ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ༩ འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༡༩༠ བ་ན
 ༢༡) ས་སྐྱ་བཞི་དྲ་ཀླན་དག་འཁྱུལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ་སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤོག ༡༩ བ་ན
 ༢༢) ས་སྐྱ་བཞི་དྲ་ཀླན་དག་འཁྱུལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ་སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤོག ༡༩ བ་ན
 ༢༣) མ་དཔེར་སེག་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྐར་ཞེས་བཙོས།

- ༤༤༠ ཟླ་དག ༤༡༧ བཀའ་ རྒྱུ། ང་ གྲོ་ཆེ་འེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༩ འོག ༡༧ ན་༩
- ༤༤༡ རྒྱོ་བ་ད་པོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པས་མཛད་པའི་མན་ངག་སྟེ་མ་རྒྱུད་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༤༤༩ ཟླ་དག ༤༩༠ བཀའ་ རྒྱུ། ང་ དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ལྷོ་ར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་
བདག་ ལེའུ་ ༩ འོག ༥༤ བ༤
- ༤༤༩ ཟླ་དག ༤༤༥ བཀའ་ རྒྱུ། ཅ་ རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྩོ་ཆེ་ཐེང་བ་མ་ངོན་པར་བཟོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོང་པོ་གསང་བ་རྒྱལ་པར་ཐུབ། ལེའུ་ ༩ འོག ༢༡༩ ན་༩
- ༤༤༤ ཟླ་དག ༤༥༤ བཀའ་ རྒྱུ། ཀ་ དཔལ་མངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མ་ཁའ་འགོ་མ་སྦྱུ་མ་བདེ་བའི་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་ ༩༧ འོག ༡༥༤ བ༩
- ༤༤༥ ཟླ་དག ༤༥༥ བཀའ་ རྒྱུ། ཀ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ། ལེའུ་ ༩ འོག ༢༡༤ ན་༩
- ༤༤༤ དཔལ་སྟོན་པ་ཉུང་དུའི་རྒྱུད། ལུས་དང་གསང་བའི་དབང་པོ་སེམས། །རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ།།
- ༤༤༧ རྒྱུ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ་ གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ། འོག ༥༧ ན་༥
- ༤༤༥ ཟླ་དག ༤༥༠ བཀའ་ རྒྱུ། ཉ་ གསང་བ་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྩོ་ཆེ་ཕེ་མོ། འོག ༡༥༩ ན་༧
- ༤༤༧ ཟླ་དག ༤༥༠ བཀའ་ རྒྱུ། ཉ་ གསང་བ་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྩོ་ཆེ་ཕེ་མོ། འོག ༡༥༩ བ༡
- ༤༤༠ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༩
- ༤༤༡ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༩
- ༤༤༢ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༩
- ༤༤༣ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༩
- ༤༤༤ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༤
- ༤༤༥ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༤
- ༤༤༦ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༤
- ༤༤༧ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༧
- ༤༤༨ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༧
- ༤༤༩ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ བ༧
- ༤༥༠ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ ན་༩
- ༤༥༡ གོང་མཆུངས། འོག ༡༥༩ ན་༥

༤༤༥ བོད་མཚུངས། འོག ༡༥༤ ན༡

༤༤༥ བོད་མཚུངས། འོག ༡༥༤ ན༡

༤༤༤ བོད་མཚུངས། འོག ༡༥༤ ན༡ ན༤

༤༤༥ བོད་མཚུངས། འོག ༡༥༤ ན༥

༤༤༤ ལྷ་དག ༡༥༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། གུ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྤྱོད་པོ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཆོག་
རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ། འོག ༤༤ ན༣

༤༤༧ ལྷ་དག ༡༧༤༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀ་ར་གྲུ་ལྷ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་རྡོ་རྗེ་བྱུང་བ། འོག ༧༤ བ༡

༤༤༥ བོད་མཚུངས། འོག ༧༤ བ༤

༤༤༤ བོད་མཚུངས། འོག ༥༥ བ༧

༤༧༠ ལྷ་དག ༡༤༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ། འོག ༡༧༤ ན༧

༤༧༡ ལྷ་དག ༡༤༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ། འོག ༡༧༤ ན༧

༤༧༢ ལྷ་དག ༤༧༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ཆོས་གྲུ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན། ལྷོ་ཀ ༡༤༡ འོག ༡༡༩ བ༤

༤༧༣ ལྷ་དག ༡༤༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ། འོག ༡༧༤ ན༧

༤༧༤ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༧༥ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༧༤ ལྷ་དག ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ཨ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་ལེན། བམ་པོ། ༤ འོག ༣༠༤ བ༡

༤༧༧ ལྷ་དག ༡༤༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༧༥ ལྷ་དག ༡༤༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ།

འོག ༡༡༩ བ༣ རྩེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་ཁུངས་མཛད་དོ།

༤༧༤ ལྷ་དག ༡༤༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་དང་བ་བསྟུས་པ། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༠ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༡ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༢ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༣ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༤ བོད་མཚུངས། འོག ༡༧༤ བ༡

༤༥༥ གོང་མཆོངས། ཤོག ༡༢༩ བ་༥

༤༥༦ གོང་མཆོངས། ཤོག ༡༢༩ བ་༥

༤༥༧ ཟླ་དག ༤༡༩ བཀའ། རྒྱུ། ར་ རྫོང་ཁྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀྲག་པ། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༤༤ བ་༥

༤༥༨ ཟླ་དག ༤༤༧༥ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཟེ རྫོང་པོ་ནཏ་དབྱངས། རྫོང་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷ་བཟུང་བ་བཟུངས་པ། ཤོག ༡༢༩ བ་༥

༤༥༩ གསང་བའི་མཛོད་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༤༦༠ ཟླ་དག ༡༩༩༤ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཅ རྫོང་དཔོན་པོ་ལྷ་འབྱུང་གནས། དམ་ཆོག་ལྷ་པ། ཤོག ༩༩ བ་༥

༤༦༡ ཟླ་དག ༤༧༧༧ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཅ རྫོང་དཔོན་པོ་ལྷ་ཉི་ཅན། ཟེམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཐེང་བ། ཤོག ༥༤ བ་༥

༤༦༢ ཟླ་དག ༤༤༧༥ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཟེ རྫོང་པོ་ནཏ་དབྱངས། རྫོང་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷ་བཟུང་བ་བཟུངས་པ། ཤོག ༡༢༩ བ་༥

༤༦༣ ཟླ་དག ༡༤༧༧ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ར། ས་རྟ། སངས་རྒྱལ་ཐོད་པའི་དྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་འཛིན་པ། ཤོག ༩༤ བ་༧

༤༦༤ ཟླ་དག ༤༤༧༥ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཟེ རྫོང་པོ་ནཏ་དབྱངས། རྫོང་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷ་བཟུང་བ་བཟུངས་པ། ཤོག ༡༢༩ བ་༤

ལུང་འདི་ཟླ་དག་བཀྲག་འབྱུང་ལྷ་བཟུངས་པ།

༤༦༥ ཟླ་དག ༤༤༠ བཀའ། རྒྱུ། ཅ གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྫོང་ཅེ་མོ། ཤོག ༩༡༡ བ་༧

༤༦༦ ཟླ་དག ༤༤༧༥ བཀྲག། རྒྱུད་ལྟེལ། ཟེ རྫོང་པོ་ནཏ་དབྱངས། རྫོང་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷ་བཟུང་བ་བཟུངས་པ། ཤོག ༡༢༩ བ་༤

༤༦༧ རྫོང་པོ་ནཏ་པོའི་གསུང་འབུམ། ར གསུང་ཐོར་བྲ། རྟོགས་བཞེད་མདུན་ལེགས་མ། སྐབས། ༡ ཤོག ༥༩ བ་༥

༤༦༨ ཟླ་དག ༤༤༩ བཀའ། རྒྱུ། ཀ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལས་ལྷ་བཟུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ ༩ རྫོག ༥༤ ཤོག ༤༤ བ་༧

༤༦༩ ཟླ་དག ༤༤༩ བཀའ། རྒྱུ། ཀ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལས་ལྷ་བཟུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ ༩ རྫོག ༡༠༩ ཤོག ༥༩ བ་༧

༥༠༠ དམ་ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

༥༠༡ གོང་མཆོངས་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

༥༠༢ རྫོང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཐོད། ད རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༧༤ བ་༧

༥༠༣ རྫོང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཐོད། ད རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། ལེའུ ༩ ཤོག ༡༧༥ བ་༧

༥༠༤ གོང་མཆོངས། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༧༧ བ་༧

༥༠༥ གོང་མཆོངས། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༧༨ བ་༧

༥༠༦ གོང་མཆོངས། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༧༩ བ་༧

༥༠༧ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༧ བ་༣

༥༠༨ ལྷ་འབྲུལ་ལས། དམ་ཚིག་མཚིག་ལ་གང་གནས་པ། །དམ་པ་མཚིག་དང་དམ་པ་ཡིས། །སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་དགོངས་བྱིན་གྱིས་
སྤྲོབ། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༥༠༩ རྟེན་མ་རྒྱུད་འབུམ། བོད། ༥ རིག་པ་རང་གསུམ་པོའི་རྒྱུ། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༥ བ་༣

༥༡༠ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༥ བ་༤

༥༡༡ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༥ བ་༥

༥༡༢ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༥ བ་༦

༥༡༣ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༥ བ་༧

༥༡༤ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༧ བ་༣

༥༡༥ བོད་མཚུངས། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༡༧༧ བ་༤

༥༡༦ ལྷ་དགེ ༡༤༥༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེམ་གོན་པོ་ཀྱུ་བྱུང། རྟེན་ཐོག་པའི་སྤྲོམ་པོའི་ལྷ་དང་། ཤོག ༡༥༠ བ་༡

༥༡༧ བོད་མཚུངས། ཤོག ༡༥༠ བ་༡

༥༡༨ རྟེན་པོ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། །ཁ་གསུང་ཐོར་བུ། རྟོགས་བརྟུན་མཁུན་ལེགས་མ། སྐབས། ༡ ཤོག ༥༣ བ་༡

༥༡༩ རྟེན་པོ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། །ཁ་གསུང་ཐོར་བུ། རྟོགས་བརྟུན་མཁུན་ལེགས་མ། སྐབས་དང་པོ། ཤོག ༥༤ བ་༤

༥༢༠ བཀའ་གདམས་པ་ཆོས། རྟེན་པོ་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཉི་གའི་རྣམ་ཐང་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས། ཤོག ༤༩ བོད་ ༥

༥༢༡ ལྷ་དགེ ༤༠༥༤ བསྟན། མཛོན་པ། ཀྱུ་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༡༤ ཤོག ༡༡ བ་༧

༥༢༢ ས་བཟང་མ་ཉི་པ་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༥༢༣ བུ་རྟོན་རིན་ཆེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །ཞ་འདུལ་བ་མཛོད་རྣམ་པར་ལྷོད་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲོད་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་
བྱེད་པ། ཤོག ༧ བ་༧

༥༢༤ མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མཛོན་པའི་རྒྱུ། གནས། ༤ ཤོག ༡༤༥ བ་༤

༥༢༥ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ༡ རྟོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བྱུང་བསྟན་བྱིད་པ། ཤོག ༡༢༡ བ་༡

༥༢༦ ལྷ་དགེ ༥༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ལྷ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུ། (པུ་དཀའ་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མཛོད་པོ།) ལེའུ་ ༤ ཤོག ༡༤༩ བ་༤

༥༢༧ ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ་སྤྲོད་དཔོན་བུ་རྩ་ཉི་ཅུ། རྟོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཐོང་བ། ཤོག ༥༤ བ་༤

༥༢༨ ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ་སྤྲོད་དཔོན་བུ་རྩ་ཉི་ཅུ། རྟོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཐོང་བ། ཤོག ༥༤ བ་༤ དེ་
བཞེན་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༥ བསྟན་པའི་རྩ་བ་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་མན་གདགས་པའི་

ལས་ཀྱི་ཆོག་མཐའ་དབྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟུང་སྤོང་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ འོག་ ༡༩ བལྟ

“༡༩ ཟླ་དགེ་ ༣༧༢༧ བསྟན། རྒྱུ་ལྟུང་། རྒྱ་སྤོང་དཔོན་པོ་ལྷ་ཉི་ཙྰ་། རྩོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཕྱེད་བ། འོག་ ༡༡ བལྟ

“༢༠ ཟླ་དགེ་ ༡༩༩ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ་དཔལ་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩོམ་པར་ངས་པ། ལེལ། ༡༩ འོག་ ༡༩༩ བལྟ

“༢༡ མ་ཁེར་བམ་པོ་གསུམ་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཟླ་ཁོ་བཀའ་ལྟུང་དཀོན་བཟུངས་ནང་བམ་པོ་གཉིས་པར་འདུག་པས་བཅོས།

“༢༢ ཟླ་དགེ་ ༤༣ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལུང་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ འོག་ ༢༧༥ བལྟ

“༢༣ ལྷ་ཅོལ་བྱེད་ཅིང་། མཚོ་སྤྱན་དེབ་དཔར།

“༢༤ ཟླ་དགེ་ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ལ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སའི་སྤྱིང་པོ་ལའོར་ལོ་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

ལེལ། ༩ འོག་ ༡༩༩ བལྟ འདི་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཆོག་ཇི་བཞེས་མ་བརྟེད།

“༢༥ སར་ཏས། མདའ་མཁན་མ་ཐུག་རྒྱུ་བཞེས་ཏེ། ལ་སང་ཡན་ཆད་དགེ་སྤྱོད་མིན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

“༢༦ རྩ་ཡེ་ཤེས་སྟེངས་ཡི་གེ་བཀོད་པ། རྩ་ཡེ་རྩ་བའི་རྩམ་ཐར། འོག་ ༢༤༧ ཕྱེད་ ༩

“༢༧ ཟླ་དགེ་ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ག་སྤྱོད་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་ཞེ་ལྷ་པ། འོག་ ༣༡༧ བལྟ

“༢༨ ཟླ་དགེ་ ༤༩ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ཅ་ལྷག་བསམ་བསྟུལ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག་ ༡༩༩ བལྟ

“༢༩ ཟླ་དགེ་ ༧༤ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ཅ་ལྷ་རན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག་ ༡༩༩ བལྟ

“༣༠ ཟླ་དགེ་ ༡༥༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ་ཡ་ཐོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ འོག་ ༣༩ བལྟ

“༣༡ ཟླ་དགེ་ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ཨ་སྤྱོད་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེའུ། བམ་པོ། ༩ འོག་ ༡༩ བལྟ

“༣༢ འདི་ལུང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་དང་ས་པ་དེ་གོང་གི་ཡལ་ཆེན་གྱིས་པོད་དེ་གའི་ནང་ཡོད་ངེས་པས་མཆན་འདོགས་དགོས།

“༣༣ ཟླ་དགེ་ ༤༡༡༤ བསྟན། སྟེས་རབས། ལེ་དཔའ་པོ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལའི་གིང་། ཡལ་འདབ། ༡༩

འོག་ ༣༠ བལྟ

“༣༤ གོང་མཆུངས། འོག་ ༣༠ བལྟ

“༣༥ གོང་མཆུངས། འོག་ ༣༡ བལྟ

“༣༦ གོང་མཆུངས། འོག་ ༣༩ བལྟ མ་དཔེར། རང་བདེའི་ལམ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གདུང་བྱེད་སྟེ་སྟོན་པོར་ས་གདུང་བྱེད་སྟེ་ག་

དང་ཉོན་མོངས་གདུང་མི་བྱ། ། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཟླ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ལྟར་བཅོས།

“༣༧ ཟླ་ཁོ་ ༤༡༡༤ བསྟན། སྟེས་རབས། ལེ་དགེ་བའི་ཁབ་པོ། དཔག་བསམ་ལའི་གིང་། ཡལ་འདབ། ༡༩ འོག་ ༡༩༠ བལྟ

“༣༨ ཟླ་དགེ་ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༩ འཕགས་པ་ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༤ འོག་ ༡༩༤ བལྟ མ་དཔེར་བམ་

པོ་གསུམ་པ་གསུངས་ཀྱང་བམ་པོ་བཞེད་པར་གསལ།

- [illegible]

[illegible]

རག་མི་ལྷན་པའི། །བརྟན་བཅོས་མཁས་ལ་རྩིས་སུ་མེད། །ཞེས་པའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར།

༥༩༠ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༩ རྒྱ་བོད་རྟོག་སོག་གི་མཚོག་དམན་བར་མ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྟན་

རག་ཏུ་བཀོད་པ་རབ་སྟན་རྒྱུད་མང། ཤོག ༥༧ བ༥

༥༩༡ གོང་མཚུངས། ཤོག ༥༩ བ༥

༥༩༢ གོང་མཚུངས། ཤོག ༥༧ བ༥

༥༩༣ གོང་མཚུངས། ཤོག ༥༧ བ༥

༥༩༤ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༩

༥༩༥ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༥

༥༩༦ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༥

༥༩༧ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༩

༥༩༨ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༠

༥༩༩ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༥

༦༠༠ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༥

༦༠༡ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༧

༦༠༢ རྩེ་དག ༣༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༧ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༥ ན་༣

༦༠༣ ཅ་ར་ཀའི་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༦༠༤ གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད། འགྲེལ་པ་འབུམ་རྒྱུད་གསལ་སྒྲོན་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ། རྟོད་ཆ།

ཤོག ༣༩༠ ཡིག་ཐེང་ ༥

༦༠༥ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ ཤོག ༩༩ ཡིག་ཐེང་ ༩

༦༠༦ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༥ ཤོག ༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༤

༦༠༧ རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞེལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༧ ཤོག ༩༩ ཡིག་ཐེང་ ༡༠

༦༠༨ ཅ་ར་ཀའི་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༦༠༩ རྩེ་གོ ༤༣༠ བརྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ༩ པའོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟུས་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག ༤༥ བ་༩

༦༡༠ རྒྱན་གསལ་ལས། གསོ་བ་པོ་ནི་གཙང་ཞིང་གེས་རབ་ཅན། །རྟོགས་དབྱེད་བཙོན་ལ་དབང་པོ་ཞི་ཞིང་དུལ། །ཐོས་དང་ངང་

བཟང་འགྲོལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེ། །ཡིད་གཞུང་ལག་བཟོ་མཁས་སྟེགས་གཞུང་དོན་གེས། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

- ༤༡༡ རྩེ་གཤེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དཔོན་བསྟན་པ། ལེའུ་ ༤༠ འོག ༣༣༤ བལ
- ༤༡༢ རྩེ་དགེ ༡༣༤༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན བསྟན་དཀར་པོ། དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟན་པ། འོག ༤ བ༣
- ༤༡༣ རྩེ་དགེ ༣༧༣༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་རྟ་དབྱངས། སྤྲུལ་ལྷ་བཙུང་། འོག ༡༠ ན༥
- ༤༡༤ རྩེ་དགེ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོན་རྟོག་ཐེངས་པ། ལེའུ་ ༣ འོག ༣༡༣ ན༥
- ༤༡༥ རྩེ་དགེ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོན་རྟོག་ཐེངས་པ། ལེའུ་ ༡༥ འོག ༣༧༣ ན༣
- ༤༡༦ རྩེ་དགེ ༥༠༥ བཀའ། རྒྱུད། སྤྱི་འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ་ ༡ འོག ༡༡༤ བ༥
- ༤༡༧ རྩེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་དོན་རྟོག་ཐེངས་པ་ལོ་མ། རིམ་པར་བྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་པ། འོག ༧༠ བ༡
- ༤༡༨ རྩེ་དགེ ༥༠༥ བཀའ། རྒྱུད། སྤྱི་འཕགས་པ་ལྷོ་རྒྱུད། འོག ༡༤༡ ནས་ ༡༤༧ བ བར་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༤༡༩ རྩེ་གཤེ ༥༠༥ བཀའ། རྒྱུད། སྤྱི་འཕགས་པ་ལྷོ་རྒྱུད། འོག ༡༤༡ ནས་ ༡༤༧ བ བར་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༤༢༠ རྩེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་དོན་རྟོག་ཐེངས་པ་ལོ་མ། རིམ་པར་བྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་པ། འོག ༧༠ བ༣
- ༤༢༡ རྩེ་དགེ ༥༣༠ བཀའ། རྟོག་རྒྱུད། ཀ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པ་
གཏོར་གྱི་སྤྱོད་མ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བསྟུང་བའི་རྒྱུད་ཡི་ཤེས་རྟུལ་པ་སྟོན་གི་འཁོར་ལོ། འོག ༣༤༤ ན༡
- ༤༢༢ རྩེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྩེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ་ ༡ འོག ༤༥ ན༤ དགོད་དང་སྤོམ་ལ་དགའ་བ་དང་།
- ༤༢༣ མ་རྟུ་མ་ཡ་ཞེས་པ་འདི་སྤྱི་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པེས་པས་ལུང་འདི་དེར་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྟུང་།
- ༤༢༤ རྩེ་དགེ ༥༣༥ བཀའ། རྟོག་རྒྱུད། ཁ དཔལ་གསང་བའི་སྤྱི་དཔོན་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པ། ལེའུ་ ༤ འོག ༡༣༠ ན༥
- ༤༢༥ རྩེ་དགེ ༤༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཉ རྒྱུད་དོན་རྟོག་ཐེངས་པ། འོག ༡༤༣ ན༣
- ༤༢༦ རྩེ་དགེ ༣༤༤༤ བསྟན། དབུ་མ། རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། བཞིབ་རྒྱུ་པ། སའ་བྱེད། ༡༣ ལྷོ་ཀ ༡ འོག ༡༣ ན༥
- ༤༢༧ ཅ་ར་ཀའི་དཔེ་ཆ་ལག་རྩུ་མ་སོན།
- ༤༢༨ རྩེ་གཤེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དཔོན་བསྟན་པ། ལེའུ་ ༣ འོག ༡༡༥ ན༣
- ༤༢༩ ཅ་ར་ཀའི་དཔེ་ཆ་ལག་རྩུ་མ་སོན།
- ༤༣༠ རྩེ་གཤེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དཔོན་བསྟན་པ། ལེའུ་ ༤༠ འོག ༣༣༤ བལ
- ༤༣༡ རྩེ་གཤེ ༤༣༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་ཕལོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དཔོན་བསྟན་པ། ལེའུ་ ༤༠ འོག ༣༣༤ བལ
- ༤༣༢ རྩེ་གཤེ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་བཞིལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༧ འོག ༤༤༥ ཡིག་ཐེངས་ ༡༧
- ༤༣༣ རྩེ་གཤེ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་བཞིལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༡ འོག ༤༤ ཡིག་ཐེངས་ ༥
- ༤༣༤ རྩེ་གཤེ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་བཞིལ་ས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ་ ༣༧ འོག ༤༤༥ ཡིག་ཐེངས་ ༤ མ་དབང་བསྟན་པ་འཕྲུགས་ཀྱང་ཁ་རུ་མི་

དབྱུང་བས། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལྟར་བཅོས།

༥༣༥ རྩེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཚ་སྤང་པོའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༩༧ བལ

༥༣༦ རྩེ་དགེ ༤༠༣༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། བློ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ཤོག ༥༧ ལྷང་འདི་རྩེ་གོ་བསྟན་འཁྱུར་
བྱང་ས་ལྟར་བཅོས།

༥༣༧ རྩེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཨ་སྤོང་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ། ༡༧ ཤོག ༡༥༤ བལ

༥༣༨ རྩེ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ་སྤོང་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་ ༡ སྤྱོད་ ༥༤ ཤོག ༥ བལ

༥༣༩ རྩེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ༡༣ བལ

༥༤༠ རྩེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ ཤོག ༡༧ བལ

༥༤༡ རྩེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༡༤ བལ

༥༤༢ རྩེ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ་སྤོང་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་ ༥ སྤྱོད་ ༡༠༩ ཤོག ༡༤ བལ

༥༤༣ རྩེ་དགེ ༤༠༤༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཤི་སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་པ་གད་རིགས་པ། བམ་པོ། ༤ ཤོག ༥༥ བལ

༥༤༤ རྩེ་དགེ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ སའི་སྤྱིང་པོའི་འཁོར་ལོ་བཙུ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༧ ཤོག ༡༡༣ བལ

༥༤༥ རྩེ་དགེ ༤༡༧༠ བསྟན། སྤྱོད་རབས། ལྷ་དཔལ་པོ། སྤྱོད་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སོག་ཅིག་པ། ཤོག ༡༡༥ བལ

༥༤༦ ལུས་སུ་འཆོགས་ཤིང་བར་མ་ཆོད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༥༤༧ ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམས་ལྟར་ཅིང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། དག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཤིས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡིད་གཞུང་ཆོག་
ཆོད་དོན་གོ་ལོངས། །མེ་ལོང་མེད་ཅིང་ཏྲག་ཏུ་སེམས། །མ་འདྲེས་བར་ལྷོས་པ་ཤིས། །འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ལས་ལྷོག་པ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༥༤༨ འོན་སེམས་གཞན་ཏུ་ཡིངས་པ་དང་། བརྟེན་ངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་དགེ་སྤྱིག་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་པོར་ལུས་པ་རྣམས་
ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་མེད་ཏུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ངས་སྤོལ་དོ་རྩེ་སེམས་སོགས་པ། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་རྒྱུད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༥༤༩ རྩེ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ་སྤོང་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་ ༥ སྤྱོད་ ༡༥ ཤོག ༡༠ བལ

༥༥༠ རྩེ་དགེ ༤༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ༡ གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༡༡༩ བལ
གྲགས་པོ་གང་དག་དང་དང་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་འདྲ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཡང་རྟེན་པར་དགའ།

༥༥༡ རྩེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ རྒྱ་ཆེར་ལོ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༡༥ ཤོག ༡༩༤ བལ

༥༥༢ རྩེ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ༩ བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ་ ༡༡ ཤོག ༡༥༠ བལ

༤༥༩ རྩེདགེ ༩༩༥ བཀའ། མདོ་མྱེ། ས་ཆེད་རྒྱ་བརྩོན་པའི་ཆོས་ས། བོས་པའི་ཆོས་ས་ཉེ་ཉེ་གཉིས་པ། འོག ༩༩༩ བ་༩
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༩༩༥ ཀའ། མདོ་མྱེ། ས་ཆེད་རྒྱ་བརྩོན་པའི་ཆོས་ས། བོས་པའི་ཆོས་ས་ཉེ་ཉེ་གཉིས་པ། འོག ༩༩༩ བ།
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༩ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ ལུང་རྩམ་འབྱེད། བམ་པོ། ༥། འོག ༡༡༤ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྒྲིམ་པའས། རྩེད་པའི་པོ། སྒྲིམ་པའི་པའས་ཀྱི་རྒྱུད། སོ་གཙུག་པ། འོག ༡༩༩ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྒྲིམ་པའས། རྩེད་པའི་པོ། སྒྲིམ་པའི་པའས་ཀྱི་རྒྱུད། སོ་གཙུག་པ། འོག ༡༩༩ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེ་གེ ༤༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་ཆེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲིམ། སྒྲུབ་པ། ༥ རྩེ་གེ ༤ འོག ༥༩ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༡༩༥ བཀའ། མདོ་མྱེ། ༥ འཕགས་པ་ཉིང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་མདོ། ལེའུ ༤ འོག ༤༡ བ་༩
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༥ བཀའ། མདོ་མྱེ། ༧ འཕགས་པ་བསྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ༩ བམ་པོ། ༩ འོག ༡༩ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༡༩ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ༧ རྩེད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། འོག ༩ རྩེ ལུང་འདི་མདོ་སྤྱད་པ་ལྟར་བཅོས།
 ༤༥༥ རྩེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བྱི་མ་རྒྱུད། འོག ༤༠༥ བྱིང་ ༡༩
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ང་ ལུལ་འཁོར་སྒྱུར་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ འོག ༩༥༠ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ང་ ལུལ་འཁོར་སྒྱུར་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ འོག ༩༥༡ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ང་ ལུལ་འཁོར་སྒྱུར་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ འོག ༩༥༡ རྩེ
 ༤༥༥ རྩེ་པོ་ལ་ཉི་ཤེས་གཉིང་ནས་བཏོན་པ། བཀའ་ཆོས་སྐུ་ལོལ་མ། འོག ༩༩༠ བྱིང་ ༡༩
 ༤༥༥ བྱང་གཉིང་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་ཀ་དག་རང་བྱུང་རང་ཤར་གྱི་ཆོས་སྒྲོལ། པོད། ལྷོ་སྒྲིམ་པའི་པའས་རང་བྱུང་རང་ཤར་
 བ་པེན་པོ་ཆེ་བྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད། ལུ འོག ༥ བ་༩
 ༤༥༥ བདག་གི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས། རྩེད་བྱང་གཉིང་ཆོགས་ཟང་པའི་པའི་སྤྱིང་། །གསར་སྒྲིམ་དམ་སྤྱིད་བྱང་མཆོ
 ལྟར་འཕེལ་བའི། །དུས་འདིར། རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༩༥༥ བཀའ། མདོ་མྱེ། ཨ་ འཕགས་པ་སྒྲུ་བའི་སྤྱིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༩༡༥ རྩེ
 ༤༥༥ ས་སྒྲུ་བཞི་ཉ་ཀྱན་དག་འཁྱུལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཐ ལེགས་པར་བཤད་པ་པེན་པོ་ཆེ་གཉིང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པའོས།
 རབ་བྱེད་གསུམ་པ། འོག ༥ རྩེ ས་སྒྲུའི་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྟ་བུ། ཐ
 ༤༥༥ རྩེདགེ ༤ རྩེ་བུ བསྟན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པའོས། ང་ མགོན་པོ་སྤྱི་རྒྱུབ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་བུ་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡༠༤ རྩེ
 ༤༥༥ བསྟན་པའི་ཆོས་སྤྱི་གསུང་འབུམ། རྩེ་བུ་བཟང་མེལ། འོག ༩༡ རྩེ བདག་ཉི་སྤྱི་ཆོས་ལས་རྩེ་བསྟན་པ་ཡིས། །
 ཆོས་རྒྱུད་ཆོས་མིན་དར་བ་གངས་པའི་ཁོད། །མཁས་སྤྱིད་སྤྱི་བུ་པོ་བཀའ་བའི་ཁ་བཅན། །ཆོས་ལྟན་ཁྱི་ལྟར་འབུམས་པའི་
 པོད་འདིར་སྒྲིམ། །

- ༥༧༩ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད་གསུམ་པ། འོག ༤ བཤ ས་སྐྱ་ལེ་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ། ཐ
- ༥༨༠ ཟླ་དག ༣༥༥ བཀའ། མདོ་ཟླ། ཨེ འཕགས་པ་སྐྱ་བའི་སྒྲིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༣༡ རྟ
- ༥༨༡ ཞོང་མཚུངས། འོག ༣༡ བ།
- ༥༨༢ ཟླ་དག ༤༡༧༠ བསྟན། སྐྱེས་བབས། བོ་སྐྱོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཙྱ། ཙྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ། འོག ༡༤༩ རྟ
- ༥༨༣ ཞོང་མཚུངས། འོག ༡༤༩ བ།
- ༥༨༤ བཀའ་ཟླ་ལྔ། སྐྱོན་པོའི་བཀའ་ཐང་། ཕྱི་མ་ཙི་འབྲུང་པའི་སྐབས། འོག ༥༡ ཟླ་ ༣༡
- ༥༨༥ ཟླ་དག ༡༥༩ བཀའ། མདོ་ཟླ། བ་སྐྱོ་གས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ འོག ༡༩ བཤ
- ༥༨༦ ཟླ་དག ༤༣༩༤ བསྟན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཤེས་རབ་སྤྱོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡༠༥ བཤ
- ༥༨༧ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད་གསུམ་པ། འོག ༥ རྟ ས་སྐྱ་ལེ་བཀའ་འབུམ་པོད། ༥
- ༥༨༨ སྐྱན་ཀྱི་རྒྱུད་བཞེལས། ཕྱི་མ་རྒྱུད། འོག ༥༥༥ ཟླ་ ༡༠
- ༥༨༩ ཟླ་དག ༥༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ཨེ འཕགས་པ་དབང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ་དགུ་བ། འོག ༡༣༥ བཤ
- ༥༩༠ ཟླ་དག ༡༤༥ བཀའ། མདོ་ཟླ། བ་འཕགས་པ་དཀོན་མཚོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༥༤ བཤ
- ༥༩༡ ཟླ་དག ༡༧༥ བཀའ། མདོ་ཟླ། ཨེ འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ལེའུ ༧ འོག ༣༡ རྟ
- ༥༩༢ ཟླ་དག ༣༤༤ བསྟན། དབུ་མ། ཁི་སྐྱོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། བ་པོ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པ་བསྟུས་པ། ལེའུ ༤ འོག ༣༣༠ རྟ
- ༥༩༣ རི་རྒྱུད་དུ། འབྲི་ཕག་རྒྱ་མ་གཡའ་བཟང་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་པོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཆོན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

ཀྲིའི་རྩོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང་ བེ་ཅིང་། ༡༠

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཐ བེ་ཅིང་། ༡༩༩ ཏུ

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། བ བེ་ཅིང་། ༤༡༩

འཕགས་པ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༤༩ ཨི

དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོག་གསང་བའི་རྒྱུད། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༩༠༤ བཀའ། རྒྱུད། ་ བེ་ཅིང་། ༤༡༩ ཚ

འཕགས་པ་མཁའ་ལྷོ་མདོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀྲག་པ། ཟླ་གཏེ ༤༡༩ བཀའ། རྒྱུད། ང་ བེ་ཅིང་། ༡༡

འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༩ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང་

བེ་ཅིང་། ༡༤༠་ ༡༩ ཞི

འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༡ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང་ བེ་ཅིང་། ༡༤༠་ ༡༩

དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༣༠༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས བེ་ཅིང་། ༩༤༩ ལུ

འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༤༩ ཀྱ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཏུ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༩༤༩ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༤ ཁ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་ཞེས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༩ ཁ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༠༩ ཅ

རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་ཆེ་མོ། ཟླ་དགེ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༩ ཉ

འཕགས་པ་སྐུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༥ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ

བེ་ཅིང་། ༡༤༠་ ༡༡ ཟླ

འཕགས་པ་སྐུ་མ་ཉུ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད བེ་ཅིང་། ༡༩༩ རུ

སྤྱང་པོའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༠༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཚ བེ་ཅིང་། ༩༧༩ ཅུ

མདོན་པར་བརྩོད་པའི་རྒྱུད་སྤྱ་མ། ཟླ་དགེ ༩༤༩ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༧ ཁ

མདོན་པར་བྱུང་བའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༠༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས བེ་ཅིང་། ༩༤༧ ལུ

འཕགས་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་ལོ་འོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

སྤྱི་དགོ ༡༠༧ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༩༥ ད

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་སྤྱི་དགོ ༩༩༥ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༧༩ ལྷ

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲུང་མཛད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་སེམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ལེ་ལུ་བཙུ་སྤྱི་དགོ ༩༩༥

བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༩༩ ལྷ

འཕགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༥༥ བཀའ་ལྟར། དཀོན་བཙུགས་ ༣

བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༩༩

འཕགས་པ་ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༩༩༧ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༧༩ ལྷ

མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་དགོ ༩༩༩ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༡

བེ་ཅིང་། ༧ ཀ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད། སྤྱི་དགོ ༡༧༩ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༥༩ ར

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༧ བཀའ་ལྟར།

དཀོན་བཙུགས་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༡༥ ལྷ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༧༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༩༩ ལྷ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༧ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣

བེ་ཅིང་། ༡༥༥ ཀྱ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད། སྤྱི་དགོ ༡༧༩ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༥༩ ར

འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔེ་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། སྤྱི་དགོ ༩༥༠ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༡ བེ་ཅིང་། ༩ ཀ

འཕགས་པ་སྤྱིང་རྩེ་པ་དེ་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༡༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ལྷ

འཕགས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༩༧ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༧༥ ལྷ

སྤྱིང་ཆེན་མོ་རབ་རྩ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༡༡༩ བཀའ་ལྟར། རྒྱུད། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༧༧ ལྷ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༩༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༠༩༩ ཀ

འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤྱི་དགོ ༡༡༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤྱི་ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༧༥ ལྷ

རྒྱུད། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༩༧ ད

འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསལ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤྱི་དགོ ༧༧

དཔལ་སངས་རྒྱལ་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༩༥ བཀའ་ལྟར། ར་ བེ་ཅིང་། ༤༩ ར་

དཔལ་རྩོམ་མེ་མྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༤༩༩ བཀའ་ལྟར། ཆ བེ་ཅིང་། ༥༤

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལྷི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། ཟླ་དགེ ༥༩༩ བཀའ་ལྟར། ཀ བེ་ཅིང་། ༥ ཀ

དཔལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལྷི་མ། ཟླ་དགེ ༥༩༩

བཀའ་ལྟར། ཀ བེ་ཅིང་། ༥ ཀ

འཕགས་པ་དཔལ་འབར་ལྷོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛོལ་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་གོ ༡༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ༥ བེ་ཅིང་། ༥༠ ལུ

འཕགས་པ་དཔལ་འབར་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༥༠༥ བཀའ་ལྟར། མ བེ་ཅིང་། ༤༩༩ ཆ

སྤྱིན་ཆེན་པོ། ཟླ་དགེ ༥༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། མ བེ་ཅིང་། ༥༩༩ ཇ

ཕ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་ལྷ་བརྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༥༩༩ ཉ

འཕགས་པ་མོ་མངོན་བྱུང་། ཟླ་དགེ ༥༩༩ བཀའ་ལྟར། ཀ བེ་ཅིང་། ༥༠

འཕགས་པ་ཐུང་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༤༩༠ ལུ

དཔལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག་ ཟླ་གོ ༤༩༠ བཀའ་ལྟར། ར་

བེ་ཅིང་། ༡༩ ཀ

ཕན་ཆེགས་ཀྱི་གཞི། ཟླ་དགེ ༥ བཀའ་ལྟར། འདུལ་བ། ཐ བེ་ཅིང་། ༡༠༩༥ དེ

འཕགས་པ་ལུ་མོ་སྤྱོད་པ་བཟང་མོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༤ བཀའ་ལྟར། དཀོན་བརྟེན་གས། ཅ

བེ་ཅིང་། ༥༤༠་ ༩༠ ཟླ

འཕགས་པ་བྱང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཐེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༤ བཀའ་ལྟར། དཀོན་བརྟེན་གས། ཁ

བེ་ཅིང་། ༥༤༠་ ༡༩ ཇླ

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༥༩༥ ཉ

འཕགས་པ་བྱམས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༩༥ བཀའ་ལྟར། དཀོན་བརྟེན་གས། ཅ

བེ་ཅིང་། ༥༤༠་ ༡༩ ཟླ

འཕགས་པ་སྤྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བརྟན་པ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༥༩༠ ལུ

སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྟར། མདོ་སྤེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༥༡༤ ལུ

སྤྱིན་ཀྱི་གཞི། ཟླ་དགེ ༡ བཀའ་ལྟར། འདུལ་བ། ཀ བེ་ཅིང་། ༡༠༩༠ ཁེ

འཕགས་པ་ཐུང་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༤ བཀའ་ལྟར། དཀོན་བརྟེན་གས། ཅ

པེ་ཅིང་། ༡༩༠་ ༣༩ ཟླ

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༣༠༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས་ པེ་ཅིང་། ༡༩༧ ལྷ
 འཕགས་པ་ཆོད་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༤༡༥ བཀའ། རྒྱད། བ པེ་ཅིང་། ༣༩༩ བ
 འཕགས་པ་བ་ཟ་ཏོག་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ང པེ་ཅིང་། ༡༩༤ རྒྱ
 འཕགས་པ་བྱུང་གི་མདོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཟླ་དག ༡༠༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ང་ པེ་ཅིང་། ༡༡༠ ལྷ
 འཕགས་པ་རྒྱ་བའི་སྟེང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༣༥༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ་ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༥ ཀ
 རྒྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༤༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་རྣ་ཆོགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༥༩ ཅོ
 འཕགས་པ་འོད་སྤྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༥༡ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ཆ པེ་ཅིང་། ༡༩༠་ ༤༩ འི
 འཕགས་པ་ཡབ་ལྷན་མཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༩༠ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ང པེ་ཅིང་། ༡༩༠་ ༡༩ ཞི
 འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྤྲོད་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ང་

པེ་ཅིང་། ༡༩༠་ ༡༡ ཞི

ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། ཟླ་དག ༤༤༡ བཀའ། རྒྱད། ཅ པེ་ཅིང་། ༩༤
 འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༩༡ ཉུ
 ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༡༥ ཏུ
 ལུང་རྣམ་འབྱེད། ཟླ་དག ༩ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༩ ཆེ
 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཐོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཟླ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༩༤ མི
 ཤེས་རབ་ཁྲི་བ། ཟླ་དག ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང་ པེ་ཅིང་། ༡༩༩ མི
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པའི་ལེའུ་སོ་དག་བ། ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༩༡
 གསང་སྟགས་ཆེན་པོ་རྩེ་སྤྲུང་འཛིན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༩ བཀའ། རྒྱད། བ པེ་ཅིང་། ༡༩༡ བ
 གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཆེ་མོ། ཟླ་དག ༤༩༠ བཀའ། རྒྱད། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༡༩ ༩
 འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༥ བཀའ། རྒྱད།

བ པེ་ཅིང་། ༡༡༤ བ

སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༩ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༡ ཆེ
 འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༩༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ཅ

པེ་ཅིང་། ༡༩༠་ ༡༥ ཟླ

རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། བོད། ༥ མཆོམས་བྲག་དགོན་པའི་དཔར་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་འབྲུག་གཞུང་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
 རྟིན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་གསུང། གྲུ་འབྲུམ་ཁྱབ་པོ་བོད་གཉིས་བཞུགས། བྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོ་རམ་ལས་གྲུབ་རྒྱུ་མཆོས་ལྷོ་ལོང་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

བསྟན་འགྲུལ།

རྟིབ་དཔོན་ཀླ་ཡསྟ་བུ་མེས་པོ། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཁ་རྒྱུར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ཟླ་དགེ་ ༡༡༩༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང་
 བེ་ཅིང་། ༡༩༩༡ ཆ

རྟིབ་དཔོན་ཀླ་དགའ་ལྷོང་པོ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་འབྲུལ་དཔེ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ། ཟླ་དགེ་ ༡༧༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ།
 ཨི བེ་ཅིང་། ༡༩༩༥ ལི

————— རོ་རྩེ་དབྱེངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཆོག་རོ་རྩེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ། ཟླ་དགེ་ ༡༧༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ།
 ཀླ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༤ གི

མགོན་པོ་ཁྲུ་རྒྱུབ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱིང་བ། ཟླ་དགེ་ ༢༡༧༥ བསྟན། རྒྱུས་རབས། གེ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༥ ངེ་

————— རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུང་བ། ཟླ་དགེ་ ༡༩༥༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི བེ་ཅིང་། ༡༩༥༧ ཆོ

————— དབུམ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ་ ༡༩༩༥ བསྟན། དབུམ། ཅ་
 བེ་ཅིང་། ༡༩༩༥ ཅ

————— རྒྱུར་བ་བརྒྱ་བ། ཟླ་དགེ་ ༢༩༠༥ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༧ ཟེ

————— རྒྱན་འཛོལ་འཛེག་། ཟླ་དགེ་ ༢༩༠༧ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༥ ཟེ

————— ཤེས་རབ་རྩོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ་ ༢༩༩༤ བསྟན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རོ་ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༡ གོ

རྟིབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པ་ཤེས་གཉེན། འདུལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བ། ཟླ་གྱི་ ༢༡༡༩ བསྟན། འདུལ་བ། ཅུ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༧ རུ

རྟིབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གསལ་པའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ། ཟླ་དགེ་ ༢༠༩༩

བསྟན། མཛོན་པ། གུ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༩ ཅུ

ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དཔར་པོ། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཕྲི་ཤིང་། ཟླ་དགེ་ ༢༡༧༧ བསྟན།

རྒྱུས་རབས། གེ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༧ གེ

རྟིབ་དཔོན་དགའ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (རོ་ཏ་རི་) བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེམས་སྒྲུང་བ་དང་ཡི་དམ་སྒྲུང་བའི་ཆོག ཟླ་དགེ་ ༡༩༩༩ བསྟན།

དབུམ། གི བེ་ཅིང་། ༡༩༩༩ ལི

སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། ཟླ་དགེ་ ༡༡༥ བསྟན། འདུལ་བ། ཟུ་ བེ་ཅིང་། ༡༥༣༧ ལུ
 སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 ཅིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཟླ་དགེ་ ༣༧༩ བསྟན། ཤར་ཕྱིན། ༩
 བེ་ཅིང་། ༡༡༩༥ ༩

སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཟླ་དགེ་ ༤༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ བེ་ཅིང་། ༡༧༠༩ ཅེ
 རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ བཀའ་གདམས་པ་ཚོས། རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས། མཚོ་སྒོན་
 མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་ནས་ ༡༩༩༩ ལོར་དོར་དུ་བསྐྱར།
 ————— བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒོན་མ། ཟླ་དགེ་ ༣༩༥ བསྟན། དབུ་མ། བི བེ་ཅིང་། ༡༣༤༩ ཀ
 ————— བཀའ་གདམས་བུ་ཚོས། རྒྱལ་བུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེའུ།
 ————— བཀའ་ཚམས་ཀའོལ་མ། (རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་གཏིང་ནས་བཏོན་པ།) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཀན་
 སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱར།

སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྫོང་རྩེ་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ་ ༩༤༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ
 བེ་ཅིང་། ༣༣༡༥ ཚེ

རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲ་མ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བེ་ཅིང་། ༡༡༩༡ བི
 ————— མདོ་སྤེལ་རྒྱུ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བེ་ཅིང་། ༡༡༩༡ བི
 ————— དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི
 བེ་ཅིང་། ༡༡༩༩ བི
 ————— ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་
 བྱས་པ། (མངོན་རྟོགས་རྒྱན།) ཟླ་དགེ་ ༣༧༩ བསྟན། ཤར་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༡༩༥ ཀ

སློབ་དཔོན་ཏ་དབྱངས། ལྷ་མ་ལུ་བཙུ་བ། ཟླ་དགེ་ ༣༧༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ བེ་ཅིང་། ༤༡༤༤ རུ
 ————— རྫོང་རྩེ་ཐོག་པ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱས་པ། ཟླ་དགེ་ ༩༤༧༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ བེ་ཅིང་། ༣༣༠༩ ཚེ
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ལྷ་ལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ས། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཚེ བེ་ཅིང་། ༡༡༩༥ རྫོ
 ————— ལྷ་ལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི
 བེ་ཅིང་། ༡༡༩༩ ཟེ
 ————— བྱང་ས། ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བེ་ཅིང་། ༡༡༩༩ བི

[illegible]

མྲོབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན། ལྷན་རག་མེ་ལོང་། ཟླ་དགེ ༤༣༡ བསྟན། སྤྱི་མདོ། སེ བེ་ཅིང་། ༡༧༥༧ ཤེ
མྲོབ་དཔོན་མྲོ་གྲོས་བརྟན་པ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད། ཟླ་དགེ ༤༠༣༩ བསྟན། སེ་མས་ཅམ། བི
བེ་ཅིང་། ༡༡༣༤ ཚེ

མྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལྷ་བ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྫོང་རྩེ་མཐའ་འགྲོ་མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༡༥ བསྟན།
རྒྱུད་འགྲེལ། ཚེ བེ་ཅིང་། ༣༡༣༡ ཏ

མྲོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏ། རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ། ཟླ་དགེ ༤༡༧༠ བསྟན། སྤྱི་རབས། བེ བེ་ཅིང་། ༡༤༧༠ ཇེ་
མྲོབ་དཔོན་ཅན་གྲོ་མི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༡ བསྟན། སེ་མས་ཅམ། ཉི བེ་ཅིང་། ༡༡༤༩ ཀྱ
མྲོབ་དཔོན་རྣམ་པའི་རྩོད་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། ཟླ་དགེ ༣༧༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ བེ་ཅིང་། ༡༡༣༧ ལུ
མྲོབ་དཔོན་ཞིབ་འཛོལ་སྒོ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། སེ་མས་ཅམ། ཉི བེ་ཅིང་། ༡༡༤༩ ཀྱ
མྲོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷའི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པ། (སྒྱུད་འཇུག) ཟླ་དགེ ༣༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ
བེ་ཅིང་། ༡༡༧༩ ལ

————— བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟན་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་གོ ༣༤༣༤ བསྟན། དབུ་མ། བི བེ་ཅིང་། ༡༣༣༥ ཀྱ

————— བསྐྱབ་པ་བརྟན། ཟླ་དགེ ༣༤༤༠ བསྟན། དབུ་མ། བི བེ་ཅིང་། ༡༣༣༥ ཀྱ

མྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་བྲག་ས་པ། སྒོན་མ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༡༧༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ
བེ་ཅིང་། ༣༤༤༠ ས

————— བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པའི་འབྱོར་སྒྱུད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ཟླ་དགེ ༣༤༥༥ བསྟན། དབུ་མ།
ལ བེ་ཅིང་། ༡༣༤༥ ལ

མྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལ་དགའ་བ། ལྷན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་བ། ཟླ་དགེ ༤༣༠༤ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ།
ཉི བེ་ཅིང་། ༡༤༠༡

————— ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་གོ ༤༣༡༩ བསྟན།
གསོ་བ་རིག་པ། ཀྱ བེ་ཅིང་། ༡༤༠༠ ཞེ

མྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཡུང་པོ་ལྷའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེ་མས་ཅམ། སེ བེ་ཅིང་། ༡༡༤༤ ཉི
རབ་འབྱོར་རྒྱ་བ། འཛི་བ་མེད་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་འདོད་འཛོལ་བ་མོ། ཟླ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྤྱི་མདོ། སེ
བེ་ཅིང་། ༡༧༥༤ ཤེ

རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞིབ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲིང་པོ་མཚན། ཟླ་གོ ༣༤༠༣

བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༠༠ བ

འཕགས་ལྷན་བསྐྱོད་ཀྱི་ལོ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ།

ལྷེ་དགེ ༡༩༧༥ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༤ ཅ

———— འགྲེལ་ཚན་དྲི་མེད་འོད། ལྷེ་དགེ ༡༩༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ལྷེ བེ་ཅིང་། ༡༩༠༤

———— དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ། ལྷེ་དགེ ༡༩༤༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༠༧ ཀ

སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དབུ་མ་སྟངས་པའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ། ལྷེ་དགེ ༡༩༧༥ བསྟན། དབུ་མ། རྩ

བེ་ཅིང་། ༡༩༧༥ རྩ

སྟོབ་དཔོན་ལྷན་འོད། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོབ་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྷན།

ལྷེ་དགེ ༢༡༧༥ བསྟན། འདུལ་བ། ལྷེ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༧ ཅ

སྟོབ་དཔོན་ལྷན་གྱི་རྩ་མཐའ་ལོ་ལྷན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ། ལྷེ་དགེ ༡༩༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ།

ཅུ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༥ ཅ

སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༩༡༠ བསྟན། བསྟེན་ཚིགས། ཀ

བེ་ཅིང་། ༡༩༠༩ ཀ

———— ལྷ་ལས་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ལྷེ་དགེ ༡༩༡༩ བསྟན། བསྟེན་ཚིགས། ཀ

བེ་ཅིང་། ༡༩༠༧ ཀ

འཕགས་པ་ས་ག་ལྷའི་འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (མེ་རྟོག་ཐེང་རྒྱུད།) ལྷེ་དགེ ༢༡༩༩ བསྟན། འདུལ་བ། ལྷེ

བེ་ཅིང་། ༡༩༡༧ ཅ

སྟོབ་དཔོན་ས་འཚོ་བྱིན། ཚས་སྟོབ་དང་དམ་པའི་ཚས་ཉན་པ་ལ་གྲས་པར་བྱ་བའི་གཏམ། ལྷེ་གོ ༢༡༧༩ བསྟན། སྟོབ་ཡིག རེ་

བེ་ཅིང་། ༡༩༧༩ རེ་

ས་ར་ཏ། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་གྱི་ཚིག་འཛིན་པ་གསལ་བ། ལྷེ་དགེ ༡༩༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ།

ར བེ་ཅིང་། ༡༩༡༧ ཡ

ཨ་ཁུ་བྱུ་ཉི། བརྟེན་པ་དབྱངས་ཅན་གྱི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༢༡༧༧ བསྟན། སྟོབ་མདོ། མེ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༡

སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ཁྱེད། དབུ་མ་སྟངས་པའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ། ལྷེ་གོ ༡༩༧༥ བསྟན། དབུ་མ། རྩ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༥ རྩ

སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱུ་ཀར། དཀྱིལ་ཚིག་དོ་རྩེ་ཐེང་བ། ལྷེ་དགེ ༡༩༤༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ བེ་ཅིང་། ༡༩༧༡ ལུ

སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཁུ་པ་མ་རྟེན། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་པ་

སྒྲོན་མ་གསལ་བ། ཟླ་དག ༡༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ པེ་ཅིང་། ༢༡༡༩ ཅ
སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་ལུ། ལུང་སྒྲོན་པའི་རྩ་བ་སྤུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དག ༤༩༥ བསྟན། ལྷ་ཚོགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༥༢༩༤ རྩ་
ཡི་ལྷ་ལྷ་ཏི། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཟླ་དག ༩༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི པེ་ཅིང་། ༩༠༥༩ མི

བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

བྱང་གཏིར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་ཀ་དག་རང་བྱུང་རང་ཤར་གྱི་ཚོས་སྒོར། བོད། ཧྲི་སྒྲེ་མེད་མ་བཅོས་རང་བྱུང་རང་ཤར་བ་མེན་

བོ་ཆེ་ཐིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད། ལུ བྱི་ལོ་ ༡༤༧༩ ལོར་བཀྲ་ཤིས་སྒྲུབ་པས་ལ་དྲགས་སྒྲེ་ལ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

བཀའ་གདམས་པ་ཚོས། བྱི་ལོ་ ༡༤༩༩ ལོར་མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

བཀའ་གདམས་བུ་ཚོས། བྱི་ལོ་ ༡༤༩༩ ལོར་མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཀུན་མཁྱེན་པ་ལྷ་དཀར་པོ། (༡༥༩༧-༡༥༩༩) གསུང་འབུམ། ལ ཚོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པདྨ་རྒྱས་པའི་ཉིན་ཕྱེད། བཀའ་བརྒྱུད་

གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༤༧༩ ལོར་དོར་གླིང་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

————— གསུང་འབུམ། ཀ ལེ་ཚན། ཀཏ རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གཏིར།

གློང་ཆེན་རབས་འབུམས་པ། (༡༥༠༥-༡༥༩༩) གསུང་འབུམ། ཀ ཐེག་པའི་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། ༡༤༩༩ ལོར་

ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁྱེན་བཅེ་སྒྲུབ་ནས་ལྷོ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (༡༥༥༥-༡༥༩༩) གསུང་འབུམ། ལ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་

པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲང་བར་ཕྱེད་པ། ཞོལ་དཔར་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱི་སོག་པོ་སྒྲུ་མས་

བྱི་ལོ་ ༡༤༩༠ ལོར་ལྷོ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

————— གསུང་འབུམ། ཉ རྒྱུད་སྒྲེ་སྒྲིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

————— གསུང་འབུམ། ཉ ལྷོ་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་གཏན་ལ་དཔབ་པའི་རབ་རྒྱུད་པ་བྱུང་བ་བསྟན་

རིན་པོ་ཆེའི་བྱོད་དེ།

རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༥༡༧-༡༥༩༩) གསུང་འབུམ། བ བསྟན་པའི་རྩ་བ་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་

པའི་ལས་ཀྱི་ཚོག་མཐའ་དབྱེད་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་སྤོང་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་བྱི་ལོ་ ༡༤༩༡ ལོར་ལྷོ་མ་

དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏེ་གཏི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

————— གསུང་འབུམ། ཀ ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་གཞིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིགས་བམ་དང་པོ།

(གསན་ཡིག)

གསུང་འབུམ། ང་ གསལ་ཡིག་

གསུང་འབུམ། ང་ གཡུ་ཐོག་སྤྱི་ཐོག་གི་ལས་བྱང་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་།

གསུང་འབུམ། ཅ རྣམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། ཀ

མཆོམས་འཇམ་པའི་དབྱངས། (དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱད།) ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་བྱས་པའི་སྐྱེལ་བ་མཛོན་
པའི་རྒྱན། རོ་མཆོར་ལྷན་གྲུབ་ཟེལ་གཞོན་རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞགས་པའི་དཔར་མ་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་
སློགས་ལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ནས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་རྟ་ཐ། (༡༩༥༥-༡༩༥༩) གསུང་འབུམ། མ བཀའ་བབས་བདུན་ལྷན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་རོ་མཆོར་མཛད་དུ་
བྱང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུངས་ལྷ་སྤུའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ།

གསུང་འབུམ། མ དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའམ་གས་པའི་ཡུལ་དུ་རིལ་དར་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དགོས་
འདོད་ཀྱན་འབྱུང་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། (༡༩༥༧-༡༩༧༩) གསུང་འབུམ། ཀ རྣམ་ཐར་མཆོན་མོ། ཞལ་དཔར་རྟིང་ལ་དཔར་བཤུས་གྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་
སློག་པོ་སླ་མས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

གསུང་འབུམ། ཀ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་ལམ།

གསུང་འབུམ། ཀ གསང་སྤྲལ་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་བཤད་དོན་གྲུབ་གྱི་སྟེ་མ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟེམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱི་པོ་
བསྐྱུས་པ།

སྤྲལ་ཆང་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། (༡༩༠༥-༡༩༥༥ལོ་མི་གསལ་) རིག་གནས་ཀྱན་གཤམ་ཙུ་འགྲེལ། གངས་ལྗོངས་རིག་
བཟུངས་སྤྱི་བཟུང་ཆེན་མོ། སྤྲལ་བམ་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་
དུ་བསྐྱུན།

དར་མོ་སྤྲལ་རམས་པ་སློབ་ཐང་ཆོས་གཞུགས། (༡༩༣༥-༡༩༥༥ལོ་མི་གསལ་) གཡུ་ཐོག་གསང་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར། དུས་གསུམ་གྱི་
རྒྱལ་བ་སྤྲལ་གྱི་མཁའ་བཟུངས་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་གཟུགས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཨ་ལོ་ལྷ་སོན་པ་རིགས་བརྒྱའི་བྱེད་བདག་
གཡུ་ཐོག་གསང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་
དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་མཚོ། (༡༩༥༣-༡༩༥༤) ཡུག་ལུགས་ཅིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བཞུགས་པའི་མཚོ་ལྷོ་མི་རིགས་པར་
ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

———— གསུང་འབུམ། སྤུངས་བམ་གཉིས་པ། བསྟན་བཅོས་བཞུགས་པའི་ལས་དྲི་ལན་ལུལ་སྒྲུབ་གཡའ་སེལ་
དོན་གྱི་བཞེན་རས་སྟོན་བྱེད།

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། (༡༩༩༠-༡༩༩༩) གསུང་འབུམ། བ རྒྱུད་སྤྱི་འཛིན་པར་གཞག་པ་རྒྱུད་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ལོ་ཀེ་ཅན་ནས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

———— གསུང་འབུམ། རྩ་བ་བཅས་སེལ།

———— གསུང་འབུམ། ཡ བདེ་བར་གསལ་བའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད།

———— གསུང་འབུམ། ཞ འདུལ་བ་མདོའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་བོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
བོ་གདོད་ལྷོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (༡༩༩༥-༡༩༩༦) གསུང་འབུམ་བོད་མེད་ ༡༡༩ ལྷི་དེ་ཉིད་འདུས་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་བརྒྱ་
དང་བཅུ། འབྲིང་བོ་སྤུངས་བམ་གཉིས། བསྟན་པ་སྤུངས་བམ་གཉིས། ཤེན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱི་བོ་སྤུངས་བམ་
རྒྱུད་ཏུ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས། ཕྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་ཁང་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩ ལོར་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
ཟུར་མཁར་སྤོ་གོས་རྒྱལ་པོ། (༡༩༩༩-འདས་ལོ་མི་གསལ་) མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བཀྲ་ཤིས་སྐྱེད་པས་
ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

———— གང་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིན་
གཞན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གཞག་ཤེས་བྱ་སྤྱི་འོག་དབུབ་པ་གཏན་པའི་མཚན་སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པར་ཡངས་པོར་
ཞེས་བྱ་བ། (སྤྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་འོག་དབུབས།)

གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པ། (གཡུ་ཐོག་གསར་མ་) (༡༩༩༥-༡༩༩༦) རྟེན་ཅི་སྤྱི་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས། ཅུ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། མན་ངག་རྒྱུད། རྒྱུད་ཕྱི་མ། ཕྱི་དགེ་ཤིང་དཔར་ལ་
གཞིར་བཟུང་སྟེ་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟོན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

———— འབྲེལ་པ་འབུམ་རྒྱུད་གསལ་སྟོན་ལོ་ལྟེ་འབྲེང་བ། ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད། རྟོད་ཆ། ཀན་སུ་ལུ་མི་རིགས་དཔེ་
སྟོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྩ་ཡེ་ཤེས་སེམྱེ། རྩ་ཡེ་རྩ་བའི་རྣམ་ཐར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མཚོ་ལྷོ་མི་རིགས་དཔེ་སྟོན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་
དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་ཀླུ་ལ་མཚན། (༡༩༤༡-༡༩༥༡) གསུང་འབུམ། བ སྤེབ་སྤྱོད་སྒྲ་ཚོགས་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་
བཅོས། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ཉི་ཤེས་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

———— གསུང་འབུམ། བ ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་
པོད་ལྔ་པ།

———— གསུང་འབུམ། ན རོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་རྒྱུ་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ།

ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན། (༡༩༤༤-༡༩༥༤) སྐྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྷ་པའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་སྒྱར་རབ་གསལ་སྣང་བ།
ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་པོད་བརྒྱད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ཉི་ཤེས་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཁྲུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་མིའི་ཕྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
དཔར་དུ་བསྐྱུན།

དུང་དཀར་སློབ་མཐུན་འཛིན་ལས། (༡༩༩༧-༡༩༩༧) དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་རིགས་དཔེ་
སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

————— བོད་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བཞུགས་ལུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དེ་ཅིན་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
ཕྱི་དགེ་བཀའ་འཕྲུལ་དང་བསྟན་འཕྲུལ་གྱི་དཀར་ཆག་ཉི་ཉོང་ཉི་ཉོང་གྲུ་མ་བོ་སློབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
གཞུང་མོ་མོར་ཨང་རྟགས་དང་བཅས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོད་ལྷ་མ་ཐར། བུ་མས་པ་ཕྱིན་ལས་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲིག་མཛད་པའི་བོད་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་མཁས་དབང་
ནམས་གྱི་རྣམ་ཐར། རྩ་ས་བོད་གཞུང་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་དཔར་བཅུས་གྱིས་ལྷོ་ལི་དཔར་དུ་
བསྐྱུན།

སློབ་མཐུན་འཛིན་ལས། (༡༩༩༧-འདས་ལོ་མི་གསལ་)རིག་པ་འཛོན་པ་སློབ་མཐུན་འཛིན་ལས་གྱི་ཉོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐྱེལ་
བཟང་དགའ་ལྷོན། (སྤེལ་བཞེད་པ་རྩི་ཆེད་རང་རྣམ།) གསུང་འབུམ། ༡ ཉི་མི་ཆོད་ཆང་སྐྱབ་ཕྱིའི་དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པ་ལོལ་དགའ་དཔར་གིང་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་གྱི་བསོད་ནམས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ལྷོ་ལི་དཔར་
དུ་བསྐྱུན།

ལྷ་སའི་བསྟན་པའི་སློན་མེ་རྩི་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་མིའི་བྱང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ་དྲི་མེད་རྒྱ་ཤེལ་གཙང་མའི་མེ་ལོང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་མང་
དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ལུབ་བསྟན་སྒྲིག་པ།
དཔེ་འདིའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ། ལུབ་བསྟན་སྒྲིག་པ། ལྟོ་བཟང་ཚོས་དང་།
མ་དཔེ་ཀམ་ལུ་ཁར་འཇུག་སྒྲིའི་འགན་འཛིན། དག་ལ་གར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ལ་མི་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ།
དཔེ་སྟུན་འགན་འཁུར་བ། ལྟོ་བཟང་ཚོས་དང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ཐེང་། ༡༥

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུག་ས་བཞུར་འཁོལ་ལོང་།

བཙུན་བླ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྟན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་ལིར་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བསྟན།